

ማውጫ

1. አስር የሽቶ ጠርመሶች በግድግዳ ላይ	5
2. ተሰቀለ ቢሉኝ 'ገርኔጣው' ነው ብዬ	15
3. ከሰህራ ቢታች	21
4. ትንሽ ወደግራ ዘምባል...	44
5. እገዛላ ታለሁ...!!	49
6. የፍርምጣ ጦርነት	54
7. ተሸክመና ታል!!	57
8. ደወል	59
9. የአባዬ ሰልክ እና ገዮሎጂ	65
10. ሁለት ብር ስንት ዶላር ነው?	72
(አንዷን ወንዝ ሁለት ጊዜ ስንሻገራት)	
11. እግዚአብሔር	77
12. ንፋስ ወይም ነህ ቢሉት ማርና ወተት ወዳለበት	84
13. 'ቆጠራ ላይ ስለሆንን መግባት ከልከል ነው' ኮሚቴው!!	88
14. የመግቢያ ፈተና	92
15. አብድ እና ዘመናይ	96
16. ከፍሪጅ የተጫረ እሳት	101
17. የታረሙ ነፍሶች	112
18. በብረትና ቻፕሪትክ በተከበበ ከተማ እነሆ የመልአክ ድምጽ ተሰማ	119
19. ዝግመተ ለውጥ	126
20. ፈንዳሻ ሲቆሉት ድምፅ ሲበሉት ድምፅ	137
21. "ሸረኛ" "እና" "ደህና" "በአንድ ላይ ሲሄዱ	141
በሸረኛው በኩል ተናደ መንገዱ	
22. የመደርደሪያው ጫፍ	150
23. አለሁላት...!!	162
24. ትንቢት...	168
25. ዶክተር አሸብር	172

አስር የሽቶ ጠርመሶች
በግድግዳ ላይ

1

እሽከም...እሽከም...እሽከም (ያዝ እንግዲህ!)

ደግሞ እስከስስስስስስስ (አሳየው...ላላየው)

አልልልልልልልልልልልልልልልል...ችቦ አይሞላም ወገቧ (ያዝ እንግዲህ!)

የጎረቤታችን ሰርግ ነው። የኑአሚን ተፈራ። ዘፋኝ ስለሆነች ይህን ዘፈኑ የደመቀው። ማንትስ ባንድ የሚባል፣ እንደ አንበሳ አዳኝ “ያዝ እንግዲህ” ማለት ከሚያበዛ የባህል ዘፋኝ ጋር ሰርጉን እያደመቁት ነው። መንደሩ አብዷል። ቢራ አራት መኪና ሙሉ ተዘርግፎ “ጠጡ!” ተባለ ። ጠጅ፣ ወይን ጠጅ፣ አባይ ቢጫ ልብስ ለብሶ ሰርጉ ላይ የተገኘ አስኪመስል ስክርርር እስኪል አላፊ አግዳሚው።

ከሰርጉ በፊት...፣

“የልጃችን የወይዘሪት ኑአሚን ተፈራ እና የታደለ ግርማ የጋብቻ ሥነሥርዓት የሚፈፀመው አሁኑ ከቀኑ 7:00 ሰዓት 19... ዓ ም ስለሆነ ከባለቤትዎ ጋር ተገኝተው የደስታችን ተካፋይ እንዲሆኑ ተጋብዘዋል።”

ጥቅስን እንደመፈከር፣ “እግዚአብሔር አንድ ያደረገውን ማንም አይለየውም...ምዕራፍ 7፣ ቁጥር 3”፣ ሌላ መፈከር፣ “ከእንግዲህ አንድ ናቸው እንጂ ሁለት አይደሉም። ...ምእራፍ፣ ...ቁጥር፣ የምር ምስጋና፣ “አድርገህልኛልና ለዘላለም አመሰግንህለሁ” (እንደገና ስጦታ ካርድ የሚከፋፈተው፣ አብረቅራቂ የጥሪ ወረቀት ላይ በየገፁ ጥቅስ አለ። የሙሽሪት የሕይወት ገፅ ቢገላበጥ፣ እንኳን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅስ፣ የዘወትሩ “አባታችን ሆይ...” በወጉ አይገኝም። “የዕለት እንጀራችን...” ላይ ያልቃል እምነቷ!!)

አድራሻችን፣ “ከፊታውራሪ አሰፋ ግዛው ቤት ጎን”። ይህ የጥሪ ካርድ የተሰጠው ለአባቴ

እናም እየብ የእኔ መልእክ፣ የአሁኑ አግዜር ነው...!!

“አ...ረ እጂ ላይ እንዳይሞት! ይህ ሞት የጀመረው ልጅ” ይላሉ አሁኑን የሚቋምጡ ቁምጥና ልብና ሀሊናቸውን ያጠቃው ባለጉንድሽ ልብ ጎረምሶች :: ጠዋት ሲወጡ ሰባት ልብስ ለከተው ስምንተኛውን መርጠው የሚሉብሱ ሴት አውሎች !! እየቤን ያሙታል (እየቤ የኔ ሚስቲን በድሪቶ የተጠቀለለ ወርቅ::) እነዚህ የሴት ስም ሲያቆላምጡ የሚውሉ የዘነጡ ቆሻሻች እየቤን ያሙታል ::

“አቶብዬ ና እኛ ጋር ዋል ዛሬ” ትለዋለች አሁኑ ደውላ::

“አባባ አሉ አንዴ ?” በፍርሃት ይጠይቃል::

“ችግር የለውም:: እንደውም ‘ያ ልጅ የት ጠፋ?’ ሲል ነበር ማታ” ትላለች አሁኑ ፤ አባባ ግን ማታ እንደዛ አላለም:: አባቴ እየብን ለአይኑ ይጸየፈዋል:: ሲያየው ደሙ ይፈላል:: እየብ ሲመጣ አባቴ ተነስቶ ከቤት ይወጣል:: እየፈራ፣ “አባባ ደህና ዋሉ” ሲለው እንዳልሰማ ያልፈዋል:: እየብ ዞር ብሎ ሰው ያያል ሃፍረቱን ማን እንደተጋራው ሊቃኝ:: ምንጊዜም አኔን ብቻ ነው ከሰሩ የሚያየኝ :: አኔ የእየቤ ጋራ ነኝ :: በሰለለ ህይወቱ፣ ብቸኝነት በሚረጭ አይኑ ‘የኔ ጋራ የሚሆን?’ ሲል፣ ‘እኔኔኔኔ’ ብዬ ላንቃዬ አስኪሰነጠቅ የጮህኩ :: እናም ከጎኑ የቆምኩ:: አሁኑም ጎኑ አይደለችም፣ ውስጡ ናት::

“ከምን ተሰራሽ ?” ብትባል፣ “ከሰጋ ፣ ከመንፈስና ከእየብ” የምትል አሁኑ !!

ታደለ የሚባል ሰው ወደ ሰፈራችን አሁኑን ወደድኩ ብሎ መጣ:: የት እንዳያት አላውቅም:: (በከፉ አይኑ) ቁመቱ የሚያምር፣ ፈገገታው ‘ሳቁ እንሳቅ’ አዋጅ !! የቀይ ዳማ፣ አንዳች ግርማ ምገስ ያጎናፀፈው ‘ሳድግ እንደሱ ነው የምራመደው’ ብያለሁ:: ‘ሳድግ እንደሱ ነው እጄን በመስኮት ላይ አስደግፌ መኪና የምነዳው’ ብያለሁ:: ‘ሳድግ እንደሱ ነው በእርጋታ የታሸገ ውሃ ‘ቷ’ አድርጌ የምከፍተው’ ብያለሁ:: ‘ሳድግ አማርኛን በእንግሊዝኛ ላንቃ የምለፋደድባት እንደሱ ነው’ ብያለሁ፤ ይህ ሰው አሁኑን ወድዶ ወደ እኛ ሰፈር መጣ:: ያውም በቆመችበት ሰው ሲነካት “ጂው ጂው” የምትል መኪና ይዞ !!

ሰፈሩ ሁሉ የታደለ መሪ ጠቋሚው ሆነ:: አማልዲኝ ሳይል፣ ድፍን አገር አማላጁ ሆነ:: (እንግዳ ተቀባይ...ሂሂሂ)

“አውስትራሊያ ዘጠኝ ዓመት፣ አሜሪካ ሶስት፣ ስዊዲን ሁለት ዓመት ኖሮ የመጣ ዶክተር ነው” አሏት::

“ሁለት ሴቶች በፍቅሩ በረኪና ጠጥተዋል፣ እንዲቷ መኪናው ጎማ ስር ተነጥፋ ‘ካላገባኸኝ ጨፍልቀኝ!’ ብላው ቆሰላ ተርፋለች፣ ሶስት ከህንፃ ዘለው ተፈጥፍጠዋል፣ አስራ ሰባት የት

“ልሂድ!” አለና ተነሳ እየብ:: እጄን ይዞኝ ከእጁ ጋር እየተጫወትኩ ነበር:: እጁ ላይ ባለቸው የነሀስ አምባር (‘ማን ሰጥቶህ ነው?’... ‘እናቴ’ ብሎኛል እንድ ቀን::) እህቴ ዝም አለች:: እየብ እፍንጫዋ ጠመም ያለች ቆዳ ጫማውን አጠለቀ:: ጫማውን ሊያጠልቅ ጎንበስ ሲል እየዋለሁ ከኋላው:: ጥቁር ጅንስ ሱሪው የኋላ ኪሶቹ ጠርዝ ላይ በረዶ መስሎ ጨርቷል፣ ሳስቷል፣ ሳውቀው ጀምሮ እቸው ናት ሱሪው - ወጥቶ ሄደ::

እህቴና እኔ ተነስተን በሩ ላይ ቆምን:: ከኋላው እያየነው መንገዱን ቀጠለ:: ሲያፍተለትላት የነበረችውን የማስቲካ ልባስ እጁን አወናጭፎ ወረወራት - ወደ አበባው ውስጥ::

ድንገት “እየዬ” ብላ ተጣራች እህቴ:: ዞረ እየብ::

“ጠብቀኝ!” ወደ ቤት ገባች:: ለቅቃው የሄደችውን እጄን በአየር ላይ እንዳንከረፈፍኩት አሰብኩ፣ ወደ እየብ ልሂድ ወይስ... እንደቆምኩ በፌስታል የተጠቀለለ ነገር ይዛ መጣች:: በአጠገቤ ስታልፍ ዱለት ሸተተኝ:: እሃ ዛሬ በግ ታርዶ ነበር ለካ!! አቀብላው የሆነ ነገር ተነጋግረው ተመለሱት:: ወደ እኔ ስትቃረብ እየብ እንዲህ አላት፣

“ሳምራ፣ የበቀደሙን ሰህን ሳላየው ቆሜበት ተሰበረ” በይቅርታ ዓይነት...::

“ደንባራ ማሚ እንዳትሰማ ከዚህ ጥፋ” ተሳሳቁ::

ወደ ቤት ስንመለስ “የትኛው ሰህን ነው የተሰበረው?” አልኳት::

“ዝም በል!”

ዝም!!

ዲያስፖራው ለሰማይ ለምድር የከበዱ ሽማግሌዎች ወደቤታችን ላከ:: አባቴ ፊታውራሪ አሰፋ ግዛው በደስታ አበደ:: እናቴ በፍርሃት ዝም ብላለች:: ጎረቤቱ አሰፍሰፎ ሰርጉን ጠበቀ:: ለሰርጉ የሚለብሰውን መረጠ:: “ያው ዲያስፖራ ጠይቆ እንቢ አይባልም፣ ያውም እንዲት ተራ ፀሃፊ የጡረተኛ ልጅ”:: ይሁንና መልሱን ለመስማት አሰፈሰፈ፣ የብሔራዊ ቡድን ወሳኝ ጨዋታ ውጤት ለመስማት እንጂ የእህቴን ‘አገባለሁ’ ፣ ‘አላገባም’ ምላሽ ለመስማት አይመስልም አሰፋሰፋ - ሰፍሳፋ ሁሉ!!

እህቴ ሳምራዊት ላቧን ጠብ አድርጋ የምትኖር ጨዋ መሆኗን ማንም ያውቃል :: በወር 1600 ብር ደመወዝ እየተከፈላት ቴሌ በአፕሬትርነት ትሰራለች:: ጥሩ ልብስ አትለብስ፣ አትኳኳል-ጓደኛ የላት:: 1600 ብር ትቀበልና 700 ብር ለእማማ ፣ 300 ብር ለአባባ ትሰጣለች:: 300 ብር ለይታ ታስቀምጣለች - በቀጣዩ ቀን ሥራ የምትገባ ከሆነ በሚሰጥር፣ “እየብ ሲመጣ ይሄንን ስጠው እሺ እንዳትጥል” ብላ 300 ብርን ትሰጠኛለች:: እየብ ሲቀበለኝ ደስ አይለውም:: እኔ ብሆን እጨፍርለት ነበር ይሄን ሁሉ ብር ባገኝ:: እንዳንዴ የታከሲ ብር ስታጣ፣ (ብዙ ጊዜ አታጣም) “ማሚ ትንሽ ከአስቤዛ የተረፈ ብር ይኖርሻል?” ትላለች::

ሥራ ስትሄድ ከመሬት ተነስቼ እናፍቃለሁ። ከዛ እደውልላታለሁ። “ጤና ይስጥልኝ የሰጫን ምስራቅ ሪጅን ቱሌ ኮሚዩኒኬሽን ፅ/ቤት አባክዎ ምን ልርዳዎት ?” ትላለች ሳምራ። መንፈስ ትመስለኛለች። የማላውቃት ደግሞ ፍጥነቷ - ሳምራ እኮ ስትናገር ቀስ ብላ ነው። እንዴት ቻለችበት? እንደትልቅ ሰው ስላናገረችኝ እሁቴን አፈራታለሁ። ቀስ ብዬ ስልኩን አዘጋዋለሁ። ድምጹን ስሰማ ደስታ በመላ አካላቴ ይፈሳል - እወዳታለሁ ። አንድም ቀን ግን ደውዬላት እንደነበረ ነግሬያት አላውቅም።) በዚች ደመወዝ ቤተሰባችንን ታስተዳድራለች። የአባባም ጡረታ ተጨምሮበት።

ሽማግሌዎቹ ለሳምንት ተቀጥረው ከሄዱ በኋላ አባባ ምን አለ፣ “እግዜር ቀኝ እግሩን ቤታችን አስገባ።” ሳምራ ሲነገራት ምንም ሳትደናገጥ፣ “አይ አባባ የማይሆን ነገር ለምን ታስባለህ”

“ምን...? (‘ምናልባት አንች ጨምላቃ!’ በሚመስል የፊት ገፅታና ድምፅ) ምኑ ነው የማይሆነው ነገር፣ የተከበረ፣ ጨዋ፣ ምራቁን የዋጠ ባል ማግባቱ ነው - የሚሆነውን ንገሪኛ” አለ በደም ፍላጎት ዐይኑን እያጉረጠረጠባት ። እየው አባቴ ፊታውራሪ አሰፋ ግዛው ባንዴ ፊታውራሪ መሸሻ ሲሆን - ያውም መሐል አዲስ አበባ ላይ !!

“አባባ እኔ አሁን ማግባት አልፈልግም ” ትንሽ የፈራች መሰለች።

“ምን ዳር ዳር ትያለሽ! ይሄ እንደተተሰባት ሚዳቆ ውቃቢው የተገፈፈ ዱርዬ ጋር ስጃጃል ቆሜ ልቅር አትይም” (የእግዜርን ቀኝ እግር ገፍታ ከቤት ስታስወጣ ምን ያድርጋት።)

ሳምራ እንባዋ መጣ። ጭንቅ አትወድም። አማርኛው ሁሉ ያጥራታል። ለፍቅር ብቻ ፈጥሯት ለንትርክ የሚሆን ቃል ከየትአባቷ ታምጣ።

አባቴ ቀጠለ፣ “የማንንም ስልክ እየተቀበልሽ ‘ሃሎ’ ስትይ ከመዋል በከብር ብትንፈላሰሽ አይሻልም?” (አንዳንዴ አዲስ ነገር ሊጭኑብን ሲፈልጉ ያለንን የሚያስጥሉብን ልምጭ ብዛቱ)

“ሰራዩን እወደዋለሁ አባባ፣ አንተስ ‘በጀግንነት የተዋጋህለትን የቆሰልክለትን’ ሕዝብ አይደል ‘ሃሎ’ እያልኩ ሳገለግል የምውለው” እንዴ ሳምራ ናት የተናገረችው - ገረመኝ።

“በጀግንነት የተዋጋህለትን” የሚሉት ሁለት ቃላት አባባን ለሁለት ደቂቃ ዝም አስብለውት ቆዩና፣ ወደነበረ ቁጣው ተመለሰ። “እሱን ተይው፣ ድፍን የኢትድያን ሕዝብ ‘ሃሎ’ ከማለት ከአማሪካ የተደወለ አንድ ስልክ ማንሳት ይሻላል። ደሃ ቢደውልም ቢያነሳም ትርፉ ብር ማስቆጠርና ጆሮ ማደንቆር ነው።”

“አባባ አጭሩ ነገር እኔ አላገባም” ብላ ብድግ ስትል፣

“ተቀመጭ !” ብሎ ጮኸባት። በድንጋጤ ዘፍ ብላ ተቀመጠች። የሆነ ሰው ከኋላዋ ፀጉሯን ጎትቶ ያስቀመጣት ነበር የምትመስለው። እኔ ራሴ ተከትያት ልነሳ ነበር። ለሷ

የተወረወረው “ተቀመጫ” አስቀመጠኝ። እንደሌሎች ውሻ ምንጣፉ ላይ ከአግሯ ስር ኩስስ ብዬ ነው ይሄን ሁሉ የምስማው። ስታወራ በደመነፍስ ፀጉሬን በጣቶቿ ታበጥርልኛለች።

ከዛን ቀን ጀምሮ በገባች በወጣች ቁጠር ከአባቴ ጋር ዱላ ቀረሽ አምባገሮ ሆነ። አባባ የሚናገረው ቃል ሁሉ ያበሳጫል።

“አንችን ከመውለድ ጦር ሜዳ በሞትኩ። ለአሞራ እራት በሆንኩ” ይላል።

ሽማግሌዎቹ እንደነገ ወዲያ ሊመጡ እንደዛሬ ሳምራ ድክም ብሏት ስትገባ ገና ከበረንዳው አባባ ተቀበላት። እስከ ማታ ሰደባት፣ “የሰው ትንሽ...” አላት። “ቤቴ ድረስ ወንድ እየጎተትሽ ስትዳሪ ዝም ማለቴ አስናቀኝ” አላት።

ሳምራ በአንድ ሳምንት የቀኝ ዐይኗ ስር ማዲያት የሚመስል ነገር ወጣባት። ፊቷ ጠቆረ፣ ስታለቅስ የምታድርበት ዐይኗ ያስታውቃል።

ብዙ ነገር ያየን ሰዎች ነን፣ ማግኘትንም ማጣትንም - ገና ለገና እያመጣሽ የምትወረወራልንን ደመወዝ ጠባቂ አድርገሽን ናቅሽን - ማን አለብኝ አልሽ።”

“አረ ተው እንዲህ አይባልም” አለች ከፉ ደግ ተንፍሳ የማታውቀው እናቴ በቁጣ አይኗ እየተንቀለቀለ። እንባዋ እየቀደማት። እናቴ ከተናገረች ጉዳዩ መርሯል ማለት ነው !!

“ዝም በይ! አንች ነሽ የልብ ልብ የሰጠሻት። እንደሰዎቹ እናቶች ስትንዘላዘል አትመከሪያትም? ጭራሽ ለእርሷ ከማበር። ለነገሩ አንችስ ማን ሆንሽና - የእናቷ ልጅ!!” ብሎ እናቴን ኩም አደረጋት :: (እናቴን ከቡና ቤት አግኝቶ ነው ያገባት)

ወደ አህቴ ዞር፣ “አይንሽን እዚህ ቤት እንዳላየው። መድሃኒያለም አይለመነኝ። አንዱ ቦታ ሂጄ አንጥፌ አለምናለሁ እንጂ ያንቺን ገንዘብ ከእንግዲህ አልበላም...!!” አላት እየተንዘፈዘፈ።

“አባባ እኔ ካለ እናንተ ምን መሄጃ አለኝ ?” አለች ሳምራ። (ሳግ ባነቀው ድምፅ)

“መሄጃሽንማ ገፋሽ፣ ወርቅሽን ጭቃ ላይ ጣልሽው። ሂጃ እዛ ከንቱ ጋር፣ አብረሽው በየጎዳናው ዙሪ! አባይ ማደሪያ ሳይኖረው አሉ...”

አህቴ ዝም ብላ ፀጉሬን ታሻሻለች። አያያዟን ግን እስኪያመኝ ድረስ አጥብቃው ነበር፤ በጣቶቿ መቆፈር ዓይነት። ለአባባ ያላትን ፍቅር እናቴ ላይ ገድላ ልትቀብረው ያሰበች ነው የምትመስለው። እንደውም በዚህ ሳምንት በጠና ታምሞ ነበር። ተነስታ ወደከፍሏ ሄደች። ተከትያት ሄደች። ከፍሏ ውስጥ ገብታ እንደወትሮው ጫማዋን

አልቀየረችም። ሻንጣዋን አነሳች ከፈተችው፣ አልጋዋ ትራስጌ የነበረውን የእየብን ፎቶ ስታነሳ አለቀሰች። በቲሸርት ጠቅልላ ሻንጣዋ ውስጥ አስቀመጠችው። አንድ የቆየ ባዶ የሸቶ ሊቃ ወደ ቦርሳዋ ጨመረች።

“ሂድ ወደ ሳሎን” አለችኝ።

“አልሄድም” ብዬ አግሯ ላይ ተጠመጠምኩ። ብር ብላ የምትሄድብኝ መሰለኝ ። እንቅ ! እጄ እስከደረሰበት አቅፊያት።

እቅፍ አደረገችኝ። እቅፏ ላይ እንቅልፍ እንደወሰደኝ ትዝ ያለኝ ጠዋት ስነቃ ነበር። የለችም፣ የእየብ ፎቶ የለም። ሻንጣዋ የለም። ጫማዎቿ የሉም። ፎጣዋ የለም። የጥርስ ቡርሽ፣ የጥፍር መቁረጫና መሞረጃዎቿ የሉም። የአሁኑ ትዝታዎች ቤቱ ውስጥ የሉም - ልቤ ውስጥ ብቻ። ቤቱ ቤት ብቻ ሆኗል። አይ ቤቱ በረንዳ ሆኗል - እኔ በረንዳ አዳሪ።

ትራሱ ላይ፣ “ይሄን ለእማማ ሰጣት፣ ይሄን ለእየቤ እንዳትጥል!...” ከሚል ማስታወሻ ጋር የመቶ እና የሃምሳ ብር የብር ኖቶች። (የት ሄደች?) በጥድፊያ ሳሎንን አልፎ ወደ በረንዳው ሄድኩ፣ አባቴ ውዳሴ ማሪያሙን በተመስጦ ይደግማል።

“አባባ ሳምሪስ ?” አልኩት ሳልፈራው።

“ሂድ ወዲያ...!!” አለኝና ወደ ውዳሴው ‘አንች የማለዳ ብርሃን ነሽ፣ አንች መጠጊያ ላጡ...’ ወደ ቤት ገብኼ...።

“እማማ ሳምሪስ ?” ፀጥ ብላ አየችኝና በማይሰማ ደካማ ድምፅ “ሄደች” ብላኝ ወደ ጓዳ ገባች ። ተንደርድሬ ወደ ስልኩ ሄድኩ። አባባ ያየኛል ብዬ ሳልፈራ ደወልኩ፣ “ጤና ይስጥልኝ ቴሌ ነው ምን ልርዳዎት” አለ አንድ ጎርናና ድምፅ ያለው አጥሬተር።

“ሳምሪስ ነው የምፈልገው፣ ሳምሪስ አሁኑን - አለች ? ነይ እኔንም ውሰጅኝ ብሎኛል በልልኝ። ‘እኔ እኮ እወድሻለሁ ለምን ትተሽኝ ሄድሽ’ በልልኝ - ሳምሪስ አሁኑን”

“ማሙሽዬ ይሄ እኮ ቴሌ ነው...ሃሃሃሃ”

*** **

ዲያስፖራው እዛው ጎረቤታችን ኑሐሚን የምትባል የማታ ጭፈራ ቤት የምትሰራ ዘፋኝ አገባ። አስተማሪ ቦይ ፍሬንዲን ‘አፍንጫህን ላስ’ ብላው። ለአሁኑ በተተሰው የሀብት ጥይት ፍቅሯን ገደለች !!

*** **

ቁራሌ የሚሰራ አንድ የሰፈራችን ልጅ አለ። ከነሱም 'ጃምቦ ቁራሌው' አንድ ቀን የሰፈር ልጆች ጋር "ኢላማ ኢላማ" ስንጫወት ደረሰና ኬሻውን አስቀምጦ ተቀላቀለን። የእኛን ኢላማ ሰብረን ኢላማ የሚሆን ነገር ስናፈላልግ ድንገት ከእቃ ማስቀመጫው ውስጥ አንድ ጠርሙስ አወጣና አስቀምጦ ጠርሙሷን ለመስበር ድንጋይ አነሳን፤ጃምቦ ወረወረ - ሳታት። ተረኛ እኔ ነኝ አነጣጠርኩ፤ ጠርሙሱን አየሁት። ልቤ ደነገጠ። ቀርቤ አየሁት - የሳምሪ የሸቶ ጠርሙስ!! ቢቆሽሽም ራሱ ነው።

"አንተ የት አባህ አገኘኸው?" አልኩት ግራ ተጋብቼ ፤ እንባዬ መጥቶብኝ። ሳምሪዬን ያገኘኋት ነው የመሰለኝ። ሳምሪዬን ኢላማ አድርገን በድንጋይ ያባረርናት፤ ቤተሰቡ፣ ሰፈሩ፣ ጎብረተሰቡ፣ ዲያስፖራው...ሳምሪን የወገርናት...። "ከእናንት ሀጢያት የሌለበት ይውገራት" ሲባል ዘራፍ እኛ፤ሀጢያት የለብንም። እኛ ቅዱሳን። እኛ ንፁህን ብለን ሳምሪ ላይ የወረወርን። መሄጃ የሌላትን ወፍ በድንጋይ ከደሃ ጎጆዋ ያባረርናት።

"ኧረ ማሪያምን ሰርቄው አይደለም፤ እህትህ ሻንጣ ይዛ የሄደች ቀን እዛ ሱቁ አካባቢ አገኘችኝና 'ይሄን ትገዛለህ...?' ስትለኝ ብር ከሰሙኒ ገዛኋት። የሚፈለግ መሰሎኝ ነበር። ግን በቃ አይፈለግም ሲሉኝ ዝም ብዬ አስቀምጬው ነበር።ከፈለግከ ውሰደው" አለ ጃምቦ።

ጠርሙሱን ወሰድኩት ። እቅፍ አድርጌ፤ በቲሸርቴ ስር ሰውነቴ ላይ ለጥፌ። (ይሄ ጠርሙስ ባዶ የሆነው ምን ሆኖ ነው?ሸቶው ሳምሪ የምትባል ሚስቲን፤ እዮብ የሚባል ፍቅሯ እግር ላይ ደፍታው ነው፤ በቃ እንደዛ ነው። 'ሸቶውን ስለምን እናባከነዋለን፤ ሸጠን ለድሀ አንመፀውተውምን?' ብለዋት ነበር ጎረቤቶች አባቴን ጨምሮ !!) ከሳምሪ የቀረኝ ነገር አንድ ባዶ የሸቶ ጠርሙስ ብቻ - ከኋላ ጓደኞቼ ሌላ ጠርሙስ ሲሰብሩ ሰማሁ - ከሸሸሸ!!

አስር የሸቶ ጠርሙሶች በግድግዳ ላይ - አንዱን ስንከሰከሰው ምንም ይቀራል፤

ምንም ይቀራል...

ምንም ይቀራል...

ምንም ይቀራል...

(ተጠንቀቅ !! ባንዲራውን አውርድ፤ ጠይሙን ባንዲራ - ለሞላ ንፋስ እንዳይውለበለብ የከለከልከው ቆንቋና ሁሉ !! ባወረድከው የከብር ባንዲራ ፋንታ ድራቶህን ስቀል ! ቀለም አልባ፤ ታሪክ አልባ ድራቶህን !! ቡቱቷም።)

ሂሳብ ምናባቱ ያገባዋል ስለ ስሜት - ቁጥር አባቱ ይብላና !!

ሌላ ቀን ማታ፤ አባባ አንድ ነገር ጠየቀኝ። ሰርጉ ባለፈ በሰንት ወፋ። "ይሄ የሰርግ መጥሪያ ሌሊት ሌሊት እንደ አብሪ ትል የሚያበራው ለምንድን ነው?"

ረጋ ብዬ መለስኩለት - እንደ ሳይንቲስት፣ “ጽሁፉ ከፎስፎረስ ስለተፃፈ ነው።”

አባባ ዝም ብሎ ቆየና፣ “ወደዛ ወስደህ ጣልልኝ !!” አለ

መኝታ ቤቴ ወስጄ የሳምሪ ሸቶ ጠርሙስ ጎን አስቀመጥኩት። ማታ መብራቱን ሳጠፋ ካርዱ ላይ ያሉት ፅሁፎችና ጌጣጌጦች ተብረቀረቁ። ግን ‘ፎስፎረስ’ ምንድን ነው። ካርዱ ያበራል የሳምሪ የሸቶ ጠርሙዝ ግን አያበራም።

ያልታደለ ዘመን ላይ ቅጥፈት ነው የሚያብረቀርቀው ።

ይነጋል ! የሳምሪ ጠርሙስ ያበራል !

ይነጋል - ቀጣፊው ካርድ ይጨልምበታል።

ይነጋል ! የበራው ሁሉ ብርሃን አለመሆኑ የሚገለጥበት ዘመን ይመጣል !

አንስቼ በጨለማው ውስጥ ወረወርኩት። ራሴ አስኪፈነዳ ጨለማው ላይ አፍጥጫ አሰብኩ።

እህት አለችኝ። ጥቁር ዘንፋላ ፀጉር ያላት። ሳቋ ‘እንደ ፎስፎረስ’ በጨለማ የሚያበራ። እህት አለችኝ እጆቿ ፀጉሬ ላይ ሲርመሰመሱ የሚያስፈነጥዙኝ። እህት አለችኝ - ሙዚቃ ድምፅ ያላት። እህት አለችኝ ለተራብ ዱለት የምትሰጥታደዬ !! እህት አለችኝ አንድ ቦታ... ስሟ በከፋ የማይነሳ፣ ሴቶች ላይ ከፋ ሊናገር የጀመረ ሁሉ እሷን ሲያይ ዝም የሚልላት ጨዋ እህት አለችኝ።

እህት አለችኝ ሳምሪ የምትባል። ፍቅሯን ሸጣ በሊሙዚን ከመሄድ የሸቱ ጠርሙስ ለቁራሌ ሸጣ በታክሲ መሄድን የመረጠች። ያላትን ለእማማ ሰጥታ የዓለምን ችግር በብር ከስሙኒ ልትፋለመው የወጣች። ስሟ ሳምራዊት ነው !! የአባቷን ስም አላውቀውም። አባት የላትም። እኔም አባት የለኝም !!

ኃይለኛ ዝናብ ጣለ።

ተሰቀለ ቢሉኝ 'ባርኔጣው' ነው ብዬ

2

የአራተኛ ዓመት ተማሪዎች ሳለን፤ አስቻለው የሚባል ጓደኞችን ለስምንት የምንጋራው ዶርም ውስጥ ራሱን በቀበቶ ሰቅሎ ተገኘ። አስደንጋጭ፤ አሳዛኝ ጉዳይ !! አስቻለው የለየለት ሱሰኛ ነበር (የሞተ ሰው ወቀስክ አትበሉኝና...)። ያጨሳል፤ ይቅማል፤ ይጠጣል... (ያገኘውን ሁሉ ይጠጣል... በተለይ ጠላ ነፍሱ ነው)። ውሀ እንኳን ሲጠጣ 'ትፍ ትፍ' ይላል፤ በጠላ ገፈት ለምደበት !! ሀሺሽ ምናምንም ከመውሰድ አልፎ ግቢ ውስጥ ያከፋፍል ነበር። ጸረ አበዛኸው እንዳትሉኝ እንጂ ሴተኛ አዳሪ ሳይቀር ዶርም ይዞ ይመጣ ነበር (አልፎ አልፎ እንግሊዝኛ ጣል የምታደርግ ሴተኛ አዳሪ ከገጠመቻችሁ፤ ግቢ ጎራ ብላ ልታውቅ ትችላለች ብላችሁ ጠርጥሩ።)

ያው አንዳንዴ ደግሞ ታጥቦ የተሰጣ ልብስ ያነሳ ነበር እየተባለ ይታማል (እኔ 'ንጋ ቴሽርቴን ከወሰደብኝ በኋላ እንዲህ ሲል አስፈቅዶኛል... 'አብርሽ... ያንተ መሆኗን ሳላውቅ ያችን ሁልጊዜ የምትለብሳትን ሰማያዊ ቴሽርት ወስጃታለሁ...')። እና አስቻለው ራሱን ሰቅሎ ሞተ ።

ታዲያ ብዙ ተማሪዎች እኛ ዶርም እየመጡ አስተዛዘኑን፤ "አስቼ አሪፍ ልጅ ነበር... አይዘን... ወይ አስቼ ሆዱኮ ንፁህ ነው ፤ ላፉ ይናገራል እንጅ... አንዴ ምን አደረገ መሰላችሁ..." እያሉ ስለደግነቱ ስለቸርነቱ እንደጉድ አወሩ ። ሲቆይ ዶርማችን በር ላይ በቀይ ተፅፎ የተገኘው ሙሾ እንዲህ ይል ነበር፤

ተሰቀለ ቢሉኝ ባርኔጣው ነው ብዬ፤ (የዲግሪው ቆብ)
ተሰቀለ ቢሉኝ ያ ሱሪው ነው ብዬ (የነበረው አንድ ያረጀ ጅንሰ ሱሪ ብቻ ነበር)
ተሰቀለ ቢሉኝ 'ግሬዱ' ነው ብዬ
ለካስ አስቻለው ነው ትልቁ ዱርዬ !!

ቢከፋንም ነገሩን በቅሬታ ፈገግታ አለፍነው (ይቅርታ... አላለፍነውም !)። ማታ ግማሹ ተኝቶ አንዳንዶችም አልጋቸውን ጋርደው እያጠኑ... አስናቀ የሚባለው የዶርማችን ልጅ፤ "ግን ምን ለማለት ተፈልጎ ነው ?" አለ ፊቱ ላይ ቁጣ እየተንተገተገ፤ እኔን ነበር የጠየቀኝ።

ጫማዬን እየፈታሁ ነበር ልተኛ።

“ምኑ አሰኔ” አልኩት አይኔን ከጫማ ማሰሪያዬ ላይ ሳልነቅል...

በር ላይ የተፃፈው ግጥም ነዋ !!”

“ያው ሙድ ለመያዝ ምናምን ነዋ የሚሆነው... የግቢ ነገር ታውቀው የለ... ያንተ ሀዘን የሌላው ሀዘን ላይሆን ይችላል” አልኩ ቀለል አድርጌ...

“ኖ ኖ... ሙድማ አይደለም... ሆን ተብሎ የጎጃምን ህዝብ ታሪክ ለማጉደፍ የተሰራ ሴራ ነው ብሎ ጠረጴዛውን በቡጢ ደቃው::

“ኧረ... አሰኔ ምን ያገናኘዋል... ጎጃም እዛ ማዶ... የኒቨርስቲው አዚህ...”

“የኒቨርስቲ እንጂ ስንቱን ታሪክ ኩል የሚኩል... ስንቱን ጥላሸት የሚቀባ የተንኮል ማጀት::”

“ቆይ... አስቻለው የሽርጫዳ ልጅ... የተፃፈው ስለሱ... እና ጎጃም...” አልኩ ሳቅ እየተናነቀኝ::

“ተሰቀለ ቢሉኝ ገርኔገው ነው ብዬ፣
ለካሰ በላይ ኑሯል ትልቁ ሰውዬ”

የሚለውን ግጥም እኮ ነው ቀይረው ለማንም ዱርዬ የሚጠቀሙበት...”

“አይ... አስቻለውንም ‘ማንም’ አትለውም፣ አይደብርህም ትላንት ተለይቶን ዛሬ...” አንዱን ጫማዬን ፈትቼ አንዱን ሳልፈታ ከርከር...

“አይ ዶን ኬር... የበላይ ከብር በማንም ደደብ አይጎድፍም...” አለ:: እንደዛሬው ሲበሳጭ አይቼው አላውቅም:: በጣም አየጮኸ ስለነበር የሚናገረው የዶርም ልጆች ከተኙበት እየበረገጉ ተነሱ:: የሚያጠኑት ግርዶሻቸውን ገለጥ እያደረጉ ብቅ አሉ::

“ምንድን ነው ሰላም አይደላችሁም...” አለ ገብረ መስቀል በአስናቀ ጩኸት ከአንቅልፉ በርግሳ ተነስቶ::

“ማን ጠራህ አንተን ?!” አለ አስናቀ በበለጠ ቁጣ ለነገር ተጋብዞ::
“አ...”

“ደንቆር”

“ማነው ደንቆር” አለ ገብረ መስቀል ሕልም ይሁን እውነት ግራ ገብቶት::

“አንተ ነሃ ! ሴታ ሴት ! በር ላይ እየተደበቅክ የለው ታሪክ ከማጉደፍ እንደ ወንዶቹ ፈትለፈት አትናገርም...”

“ዋይ... ምን ጉድፍ ታሪክ ነው እሱ... አተ... ግሬድ ተለጠፈ አንዴ ?” አለ ገብረ መስቀል:: የታሪክ ተማሪ ነው፣ ቀልድ መሰሎት ነበር::

“በላይ ሀገር አላስገነጠለም ! በላይ ወንድ በዘር አልከፋፈለንም ! ለአንድ ኢትዮጵያ ሕይወቱን የሰጠ ጀግና ነው።”

“ዋ...ይ ታዲያ በዚህ ሌሊት በላይ በላይ ምትሎው ሙን ሁነ ናው...?”

“በላይን እንኳን በር ላይ የተፃፈ ዝባዝንኬ፣ ባህር በር ላይ በመርከብ የተዘረገፈ ሰላቶ ጣሊያን ከብሩን አልነጠቀውም።”

“ባከህ እትጨህብን እናጥናበት” አለ ቶሎሳ ከግርዶሹ ብቅ ብሎ።

“ዝም በል ባከህ ! እንተ ላይ ማን ደረሰ...”

“ጨኸትህ ረበሸኛ” (ቶሎሳም የታሪክ ተማሪ ነው።)

“ጨኸቱ ጨኸትህ ነበር ቢገባህ...በላይ ላንተም ከብር ነበር የታገለው...ኢትዮጵያዊነት ስሜት ቢኖርህ ይቆጭህ ነበር...” አለው ሸቅብ ወደ ቶሎሳ አልጋ እየተመለከተ።

“ማነው የኢትዮጵያዊነት ስሜት የሌለው?”

“አንተ ነሃ ! ለስሙ የታሪክ ተማሪ ነህ ! በርህ ላይ ታሪክ ታንክ እንደሄደበት የቤት መኪና ተጨራምቶ እየተጻፈ አንተ ጋርደህ የአውሮፓ ተረት ታነባለህ...‘ማንትስ በመርከብ ተጉዞ እሜሪካን አገኘ’ በል የራስህ አገር ከአጅህ ላይ እየጠፋች።”

“አብርሃም...ኧረ በክርስቶስ ይሄን ሰው ፀበል ውሰዱት” አለ ዲንሳም እየሳቀ። ቀልድ ይቀናዋል፣ ሁልጊዜ ሳቂታ ነው።

“ስርዓት ! ፀበል መቀለጃ መሰልህ እንዴ” አልኩት በብስጭት። ጴጌ ስለሆነ ‘አርቶዶክስ እምነቴ ላይ ምናባቱ ያላግጣል’ ብዬ ተግ አልኩ ።

“እንዴ ፀበል ያድናል ትሉ የለ እንዴ ?”

“መቀለድ ሳይሆን ምክረው...አንተም ከዚህ ዕብደትህ ትፈወሳለህ” አልኩት አፍጥጨበት ! በዕምነትና በሚስትማ ቀልድ የለም (ሚስት እንኳን)።

“እኔማ ቃሉ እንደሚል፣ ‘መዳን በሌላ በማንም የለም ትድኑበት ዘንድ...”

“ዝጋ እዛ ! የምትሰብከውን ሰበክ...ይሄን ተረትህን...”

“ኔታ ይገስፅህ”

“ማንን ነው የሚገስፀው አንተ ?...” በብስጭት ከአልጋው ላይ ጎትቼ ላወርደው ስንደረደር የጫማ ማሰሪያየ አወላከፈኝና አልጋው ስር ጥቅልል አልኩ።

ዲንሳም ጭራሽ መዘመር ጀመረ...

"ነብሱ በትዕቢት ያበጠ...

ጠላቱ ተገለበጠ... ሃሌ ሉ...ያ"::

ተነስቼ ሊጋጨው ስል ሄኖክ ከዛ ተወርውሮ መጥቶ ገላገለን ::

ዲንሳም ሊያቆም ነው... "እሽ ካልቻላችሁ ሪፈር ጻፉለት እንጸልይለት... በእየሱስ ስ...ም!" እለ እጁን ወደ አስናቀ ዘርግቶ እየሳቀ...::

"መናፍቅ ! ዋና ታሪክ አጥፊዎቹ እናንተ ናችሁ...ምን ታሸፋለህ... ዘረኞችን አትገስጹም?!" እለ አስናቀ ወደ ገብረመስቀል በአገጩ እየጠቆመ::

"አተ አትጨሚለቅ... ሞታገስ አታውቅም ? ዙም ብለህ ሰው ጭቅላት ላይ ፉጥ ትላለህ... ጨምላቃ" ብሎ ዘሎ ከመኝታው ወረደ:: ...ዶርሙ... ቀውጢ ሆነ ::

አስናቀ ባለ በሌለ ኃይሉ ገብረ መስቀልን ሲደረግመው ከአልጋው ብረት ጋር ተጋጨ:: ወዲያው የገብረ መስቀል እርግጫ አስናቀን ከፋ ቦታ ላይ አገኘው:: እንደምንም አገላገልናቸውና ገብረ መስቀል ወጥቶ ሄዶ ሌላ ዶርም አደረ:: በቀጣዩ ቀን አስናቀ ከየት እንደተወረወረ ባልታወቀ ድንጋይ ተፈንክቶ ከሊኒክ ዋልን :: ነጭ ፋሻውን አናቱ ላይ ጠምጥሞ ሲፎክር፣ ቅስናውን የገፈፉት የእግዚርን መንግሥት ይቆየኝ ብሎ ለምድራዊ መንግሥት የዘመተ እርበኛ ቄስ ይመስል ነበር :: በዚህች መነሻ ሰላም ጠፋ:: ግቢ ውስጥ በአንድ ሳምንት ብቻ እራት ተማሪ ተፈነከተ... ቀላልና ከባድ ጉዳት !

የተፈነከቱ ተማሪዎች ዝርዝር:-

ሰኞ... አስናቀ

ማከሰኞ ማታ... ጎይቶም

እርብ... አረጋ

ሐሙስ... ተከላይ

አርብ... መላኩ

ቅዳሜ... ትርሀስ (የሴቶች እኩልነት)

አሁድ... አትጠገብ (ቤተ-ክርስቲያን ስትሄድ...)

ሰኞ ማታ... ሚስኪኑ አብርሃም !! ሰምታችሁኛል ? አብርሃም እኮ እኔ ነኝ !!

ስለአፈነካከቱ እጭር ገለፃ...

ሰአቱ ማታ 3:00 ሰዓት አካባቢ ይሆናል... በግ ተራ... ሂሩት እና እኔ ጨለም ያለ ቦታ መርጠን በነፋሻው አየር እየተሳሳምን ነበር::

ሚ... ሚጳጳጳ... "እስከዘላለሙ እወድሻለሁ ሂሩትዬ"

...ጳጳጳሚ፣ “አ...ብርሽየ ለምን ስልክ ሰደውል ትዘጋብኛለህ ?”

...“ላይብረሪ ነበርኩ የኔ ማር...ጳጳጳ”

“አብርሽ ምንም ቢፈጠር እስከዘላለሙ አብሬህ መሆን እፈልጋለሁ”

...ቀኝ እጄ በቲሽርቷ ስር አልፎ የጡት ማሰያዣዋን ጠንካራ ከፈፍ መሰርሰር ጀመረ። (ጡት የላትም ለምንድን ነው የጡት ማሰያዣ የምታደርገው ?! አንዳንድ ሴቶች በሌለ ጡት የጡት ማሰያዣ ሲያደርጉ ልባቸውን ለመያዝ የሚጠቀሙበት ነው የሚመስለኝ...ታዲያ ጡት ከሌላት እጄ ምን እየፈለገ ነው ? ምን አፈላሰፈኝ ዝም ብዬ አልስምም ጳጳጳሚ...)

ዓይኖቻችንን ጨፍነን በፍቅር አየር ላይ መንሳፈፍ ጀመርን...ሚፅፅፅፅ...ድንገት ትልቅ ‘...ጓ...!!!!’:: ከፍቅር ሰማይ የሚያምዘገዝግ የአየር መቃወሚያ !! ከነበርኩበት ከፍታ አምዘግዝጎ እውነተኛው ዓለም ላይ የፈጠፈጠኝ ድንጋይ ከኋላዬ ራስ ቅሬት ነረተኝ !! “ሂሩት ባል አላት እንዴ?...” የሚል ሀሳብ ብልጭ አለብኝና ራሴን ስቼ ወደቅኩ::

ከሊኒክ ውስጥ ስነቃ ግቢው ቀውጧ ሆኗል...ፌዴራል ፖሊስ...የአመፀ መበተኛ መኪና... የተማሪ አመፀ...ጨኸት... መዝሙር !!

“አስቻለው ለምን ለምን ሞተ ?”
“አብርሃም ለምን ለምን ሞተ...?”

“ምን ? አ ብ ር ሃ ም...?” አይኔን ሰገልጥ የዩኒቨርሲቲያችን ነርስ (ያምሮት) እና ሦስት ፌዴራል ፖሊሶች ቆመዋል:: “ሲስተር!...አብርሃም ለምን ሞተ ሲሉ ሰማሁ ?...”
“አዎ ! እንዴት ነህ አሁን ?” ጣረ ሞት የጠራት ይመስል ደንግጣ::

“አንቸኑ ልጠይቅሽ እንጂ ተማሪዎቹ እንደሚሉት ሞቻለሁ ወይስ????” ከት ብላ ሳቀች:: እንደምንም ተነስቼ አልጋው ላይ ቁጭ ስል፤

“ሰማ...” አለኝ ፌዴራል ፖሊሱ::

“አ...ቤት” አልኩ በድንጋጤ የጨበጠውን ጥቁር ዱላ እያየሁ:: ዱላው አፍ አውጥቶ የጠራኝ ነበር የመሰለኝ፤

“ተሻለህ ?”

ውይ ለዚህ ነው እንዴ...“አዎ አሁንማ...” ብዬ ከአልጋዬ ላይ ወርጄ ወደ በሩ ሳመራ፤

“ወዴት ነው ?” አለኝ በግርምት እያየኝ::

“ወደ ውጭ” መለስኩ::

"ተመለስ !!" 'ዘሩ ቀለጠ' አለ ያ ሰውዬ !! ለካስ ሦስት ፖሊስ ለኔው ነበር !!

"አብርሸዬ እስኪ ተረጋጋ...ክርስቶስ እንኳን በሦስተኛ ቀኑ ነው ከሞት የተነሳው...ገና ባንድ ቀን የክሊኒክ በር ከፍተህ ሰላም ለእናንተ ይሁን ልትል አማረህ?...ሂሂሂሂ" አለች ነርሷ...::

"ሲስተር ምንድን ነው ?"

"እስረኛ ነህ !!" አለች በሹከሹከታ !!

"እ..."

"ሰ ም ተ ኻ ል"

"...የኒቨርስቲው ውስጥ በዘር በተነሳ ግጭት እንተና አስቻለው ባልታወቁ ሰዎች ተገድላችኋል፤ ! አሁን ተማሪው ለምን እንደተገደላችሁ እንዲገለጹለት እየጠየቀ ነው:: እና ደግሞ ግጭቱን ያስነሳችሁት እንተ...አስናቀ እና ...ዲንሳም ናችሁ:: የኃይማኖትም ጉዳይ አለበት...አብርሃም አርፈህ ብትማር ምናለበት..." አለችኝ:: የመጨረሻ ቃሎቿን ኮስተር ብላ ነበር የተናገረቻቸው:: ወዲያው ፊዴራል ፖሊሱ ቆፍጠን ባለ አነጋገር፤

"አልጋህ ላይ ተሰቀል!" ብሎ አዘዘኝ::

"አሺ..." ብዬ ወደ አልጋው ተጠጋሁ:: ድንኩ አልጋ እንደ ቀራኒዮ ራቀብኝ:: በሁለት ጊዜ ሙከራ አልጋው ላይ ተሰቀልኩ::

በሀሳቤ...

ተሰቀለ ቢሉኝ ባርኔጣው ነው ብዬ (የዲግሪው)

ተሰቀለ ቢሉኝ አስቻለው ነው ብዬ

አብርሸም ታዘዘ ሸረ እናንተ ሆዬ...

ብዬ ቀና ሰል...ከነርሷ ትልልቅ ጡቶች መሐል መስቀሏ ተንጠልጥሏል:: መስቀሉ ላይ ጌታ እየሱስ ተሰቅሎ እየሁት::

"ሂሩትዬስ..." ብዬ ነርሷን ጠየቅኳት:: ፍቅራችንን ታውቃለች፤ ስንታመም ሁሉ ወደ ክሊኒክ የምንመጣው ከሂሩት ጋር አብረን ነበር::

"ሂሩትዬማ...እንተ ተፈንክተህ እንደወደቅክ ሂሩት ተያዘችና ሦስቱም ፖሊሶች በየተራ 'ታውቁዋለሽ ?' እያሉ ሲጠይቋት፤ ሦስት ጊዜ 'አላውቀውም' ብላ ወደ ቤቷ ሄደች" አለችኝ አሁን መስቀል ሙሉ ሆነች...ኤሎሄ፤ ኤሎሄ ላማ ሰበቅታኒ ?

የፍቅርተ ጄንስ ሱሪ ታጥቦ ከተሰጣበት የልብስ ማስጫ ገመድ ላይ ጠፋ። “የትኛው ሱሪ?” የሚል ይኖራል፤ - ፍቅርተ የነበራት አንድ ሱሪ ነበር። የጠፋውም ይሄው አንድ ለናቱ የሆነ ሱሪ ነው። የመንደሩ ሱሶኛ ጎረምሶች ለዕለት ሱሳቸው ማስታገሻ ወስደው ሸጠውት ይሁን አልያም ሞገደኛ ነፋስ እያግለበለበ ወስዶ አንዱ ቂርቂራ ሸጦት እግዜር ይወቅ። ግራም ነፈስ ቀኝ ከተገዛ ገና ስድስት ወር ብቻ የሆነው፤ ግርጌው ቀበኛ ከብት አኝኮ እንደተወው ጨርቅ የተተፈተፈው የፍቅርተ ጥቁር ጄንስ ሱሪ ታጥቦ ከተሰጣበት ገመድ ላይ ጠፋ። ትልቅ የአገር ቅርስ የጠፋ ያህል ነበር አንጀቴ ቁርጥ ያለው። ደምና አጥንት የተከፈለለት የአገር ድንበር የተቆረሰ ያህል ነበር ውስጤ በቁጭት የተንገበገበው።

በእርግጥ ይህ ሱሪ በመታጠብ ብዛት የልጅነት ጥቁር ቀለሙ ተገፍፎ ግራጫ መሆን ጀምሮ ነበር። ሻረ እንደውም እንደ ሰው ፀጉር በስተርጅና ነጫጭ ጭረት ጣል ጣል ያደረገበት ሱሪ ነበር። ቢሆንም እርጅናው ከሱሪው ህያው ዋጋ ላይ ሸራፊ ሳንቲም ሊቀንስ አይቻለውም። እርጅና የማያደበዝዘው እውነት፤ የዘመን ብዛት የማያጠፋው ሃቅ አለና፤ የዛ እውነት ማህደር ነው የተወሰደው።

የፍቅርተ ሱሪ ጠፋ ማለት የመንደራችን ባንዲራ ጠፋ እንደማለት ነው። ይህ ሱሪ ተራ ሱሪ ብቻ አልነበረም፤ የማንነት መቋጠሪያ ጨርቅ፤ የተገፉ ድሆች እንባ ማበሻ መሃረም፤ የፍቅር መከተቻ ከረጢት ነበር። ምን ያደርጋል ! ታጥቦ ከተሰጣበት ገመድ ላይ ጠፋ ።

አንዳንድ የደላው መንደርተኛ የፍቅርተ ሱሪ መጥፋቱን ሲሰማ “ይህ ሁሉ ላይ ታች ማለት ለአንድ አሮጌ ሱሪ ነው?” እያለ ወደየ ጉዳዩ ይጠይቃል። “በሰው ቁስል እንጨት ስደድበት” ቢባልም ቅሉ እንዴት ሰው በራሱ ቁስል እንጨት ይሰድዳል? ስለፍቅርተ ሱሪ የማይመለከተው ማነው?

እኔ በበኩሌ የፍቅርተ ሱሪ ከሚጠፋ የወለዱት ይጥፋ ባይ ነኝ። ስንለው ስንጮኸው የኖርነው ቃል ነበር የፍቅርተ ሱሪ ! አብሮን የኖረ ቃል ጨርቅ ለብሶ የተከሰተው በፍቅርተ ሱሪ ነበር። ድንገት የቀኝ እጄን ስመለከተው ሁለት ጣቶቼን ከበታቸው ላይ ባጣቸው እንኳን የዚህን ያህል የምደነግጥ አይመስለኝም። እዚህ መዲናችን ውስጥ ያለው የአፍሪካ ህብረት ሕንፃ ድንገት ከሰሩ ተነቅሎ የደረሰበት

ጠፋ ቢባል የፍቅርተን ሱሪ ያህል አያስደነግጠኝም፤ ሺረ ፍቅርተ ራሷ ብትጠፋ የሱሪዋን ያህል አታስደነግጠኝም። ስለዚህ ሱሪ የተዳፈነ ተስፋ፣ የተኮላሽ ፍቅር አለና ሱሪው ሱሪ ብቻ አልነበረም።

ሱሪው የጠፋ ቀን ከሰዓት በኋላ ወደ ስምንት ሰዓት አካባቢ ከምማርበት ኮሌጅ ስመለስ እማማ አመለወርቅ በራቸው ስር ሁልጊዜ የሚቀመጡባት ጠፍጣፋ ድንጋይ ላይ ተቀምጠው እገኝቷቸው። ዓይናቸው ቡዝዝ ብሎ በሀሳብ በመመሰጠቸው አስካናግራቸው ድረስ አጠገባቸው መድረሱንም አላዩም ነበር። ለወትሮው እዚህች ድንጋይ መቀመጫ ላይ የሚቀመጡት እጃቸው አጠር ሲል ለዕለት ቡና ብር ቢጤ ሲቸግራቸው ነበር። የድንጋይ ወንበሯ የመተከዣ መድረካቸው ናት።

“ማዘር ምነው ሰላም አይደሉም እንዴ?” አልኳቸው፤

ቀጥ ብለው እንባ በኳተሩ ዐይኖቻቸው ተመለከቱኝና ሳግ በተናነቀው አሳዛኝ ድምፅ ፡ “የፍቅርዋን ሱሪ ወሰዱባት አብርሽ!” አሉኝ፤ ሊያናግሩኝ ቀና ሲሉ እያለቀሱ እንደቆዩ ፈታቸው ላይ ዳናውን የተወ እንባቸው ይናገራል።

“እነማን ናቸው የወሰዱት?” አልኳቸው የሰማሁትን ባለማመን፤ ቅስም ከሚሰብር ዜና ኋላ የተከሰተ የጅል የሚመስል ጥያቄ።

“ምናውቄ ብለህ አብርሽ ! ከዚህ ከተሰጠበት ገመድ ላይ አንስተው ወሰዱት” አሉና እንባቸውን ዘረገፉት። ድህነት እንደ ሸንኮራ መጥጦ ካደረገው ሰውነት ይሄን ያህል እንባ ይወጣል ብዬ አላሰብኩም ነበር። ሕይወት ምንጊዜም አዲስ እንባ አላት። ከእንባቸው የበለጠ ፈታቸው ላይ ያረበበው ሐዘንና ምሬት ያሳዝን ነበር። አንጋጥጬ የልብስ ማስጫ ገመዱን ተመለከትኩት። ወዲህ የኤሌክትሪክ ምሰሶ ላይ ወዲያ ደግሞ የአንዲት ጎረቤት የቤት ጣራ ማገር ላይ የተወጠረው ገመድ የተወረረ ከተማ መስሏል። ባንዲራውን እንዳወረዱበት የሰንደቅ ምሰሶ ትከሻው ቀሏል። ባዶ !! ለፍቅርተ፣ ለእኔ፣ ለእማማ ዓመለ፣ ለመንደሩና ለአገሩ ባዶነትን ትቶልን የሄደው ማነው?

ይሄ ገመድ ባዶውን ውሎ አያውቅም ነበር። ቢጠፋ ቢጠፋ የጉግሳ አውራ ጣቱ የተሸነቀረ ካልሲ ወይም አሁን የጠፋው የፍቅርተ ሱሪ ተሰጥቶበት ነበር የሚውለው። የፍቅርተ ሱሪና የጉግሳ ካልሲ ሁልጊዜም ገመዱ ላይ ጎን ለጎን ተሰጥተው ስለማያቸው የልብ ወዳጆች ይመስሉኝ ነበር ። የፍቅርተ ሱሪ ከፍ ያሉት ንቀውት ዝቅ ብሎ የካልሲ ጓደኛ የሆነ። ካልሲውም ቢጤዎቹ ንቀውት ቀን ከገፋው ሱሪ ጋር የዋለ ዓይነት።

አንጋጥጬ ስመለከት ከገመዱ በላይ ጥርት ያለው ሰማይ ተዘርግቷል። የፍቅርተን ሱሪ የወሰዱት ሌቦች ለወትሮው ሰማይ ላይ የማይጠፋውን ደመና የወሰዱት ይመስል ነበር። ሰማይ ባዶ! የልብስ ማስጫው ገመድ ባዶ!! አይ አይ ሰማይ እንኳን ባዶ አልነበረም። ነግቶ የረፈደባት የምትመስል ግማሽ ጨረቃ ትታያለች። የሱሪ ሌባው ግማሷን ጨረቃ ሸርፎ የወሰዳት ይመስል።

ቆይ ግን ሱሪውን የወሰደው ሌባ ከሆነ ሌባውን ምን ነካው? እንዴት የፍቅርተን ሱሪ ይወስዳል? እሺ ነፋስም ከሆነ ንፋሱን ምን ነካው? አቧራ ያስነሳ፣ የቤት ጣራ ይገነጣጥል ቢፈልግ! ያንን ከሰፈራችን ወደታች ያለውን 'የአድባር ዛፍ' ከሰሩ ገርስሶ ይጣለው! ግን እንዴት የፍቅርተን እንድ ለእናቱ የሆነ ሱሪ ይወስዳል? ምን ቁርጥ አድርጎት የመንደራችንን ባንዲራ ይደፍራል? በሌባው ተቆጣሁ :: በነፋሱ ተቆጣሁ :: በፈጣሪም ተቆጣሁ :: መምሬ ልሳኑ ታዲያ (የእማማ አመለ ንስሃ አባት) የሱሪውን መጥፋት ሲሰሙ፣ እማማ አመለን ለማፅናናት ብለው ይሁን አልያም አምነውበት እንጃ ብቻ ጥቅስ አጣቀሱ፤ "ላለው ይጨመርለታል፣ ከሌለው ግን ያለውም ይወሰድበታል - ወለተ ኪዳን አይዘሽ" በዚህ ማፅናኛቸው በጣም ተበሳጩሁ፤ እንደውም በፈጣሪ ላይ የተሰማኝ ቅሬታ ተባባሰ።

ፈጣሪ የሌባው እጅ ወደ ፍቅርተ ሱሪ ሲዘረጋ እንደ ደረቅ እንጨት ድርቅ አድርጎ ማስቀረት ይችል ነበር። ነፋስና ማዕበልን የሚገስጽ ፈጣሪ እንዴት ዝም አለ? አሳት ከሰማይ የሚያወርድ አምላክ ከዚህ በላይ በደል፣ ከዚህ በላይ ግፍ ምን አለና ታገሰ? የፍቅርተን ሱሪ የወሰደው ንፋስ ከሆነም መገሰጽ ይችል ነበር፣ ስለምን ዝም አለ? እንኳን አጋጣሚውን አገኘሁ እንጂ ፈጣሪ ጋርማ በፍቅርተ ጉዳይ ብዙ ጥያቄ አለኝ! ብ...ዙ! ሲጀመር ፍቅርተን ስለምን እንዲህ አድርጎ ፈጠራት...እኮ ለምን!? ለእሱስ ለሰሙ ጥሩ ነው?

"የእናት ሆድ ችግርጉር ነው" ይሉት ብሂል ስጋ ለብሶ የተገለጠው እማማ አመለ ቤት ነበር። እማማ አመለ በመልክ ይሁን በባህሪ የማይገናኙ፣ ከዖታቸው በቀር እንድ የሚያደርጋቸው እንድ ነገር እንኳን ፈልጎ ማግኘት የሚከብድ ሁለት ሴት ልጆች ያሏቸው፣ እድሜያቸው የገፋ ደግ ሴት ነበሩ። ከሁለት ክፍል ቤታቸው እንዲን ተከራይቼ ለአራት ዓመታት ቤታቸው ውስጥ ኖሬያለሁ።

ለሰሙ ሁለት ክፍል ተባለ እንጂ አብረን በደባልነት እንደኖርን ነበር የሚቆጠረው። እማማ አመለ ከሁለቱ ልጆቻቸው ጋር የሚኖሩበትን ክፍል ረግጬ የእኔ ክፍል ወደሆነችው ጓዳ አልፋለሁ፤ እንዳንዴ ታዲያ ወደ እኔ ክፍል ለማለፍ የተደረደሩትን እቃዎች መዘለል ይኖርብኛል። በተለይ ቡና ከቀራረበ ረከቡቱን መራመድ ግድ ነበር። የእኔ ክፍል ከእነ እማማ አመለ ክፍል የሚለየው በእንድ ስስ መጋረጃ ነበር ። እኔ ቤት ሆኖ የእነማማ አመለን ቤት አጠቃላይ እንቅስቃሴ መመልከት ይቻላል ፤ ድንበራችን ስስ መጋረጃ ነበርና።

ፍቅርተ የእማማ አመለ ሁለተኛ ልጅ ናት። ፍቅርን ጨምሮ ሁሉንም ነገር የነሳት፣ የአርባ ቀን እድሷ በየቀኑ አርባ የሰቆቃ ጅራፍ የሚያሳርፍባት መልክጥፋ ወጣት ናት። ልቅም ያለች መልክ ጥፋ ነበረች። ቁንጅና እንደተመልካቹ ነው ቢባልም ፍቅርተን "ቆንጆ" የሚል ሰው አጋጥሞኝ አያውቅም፤ ራሷን ፍቅርተን ጨምሮ።

ፍቅርተን ድንገት የተመለከታት ሰው ድንገት የተከሰተ ሰይጣን ፊት የቆመ ሊመስለው ይችላል። መጀመሪያ ግማሽ ፊቷን የሞላ የሚመስለው ትልልቅ እና የተፍረከረከ ከንፈሯ ድራማ ለመስራት

የተጠለቀ ጭምብል እንጂ በእርግጥም የአንዲት የአሰራ ስምንት ዓመት ወጣት ከንፈር አይመሰልም፤ ከላይኛው ከንፈሯ የተረፈው ቦታ ላይ ለምልከት የተቀመጠው አፍንጫዋ ወደላይ ቀና ብሎ ሰፋፊ ሽንቁሮቹ ፊት ለፊት የቆመ ተመልካች ላይ የተደገኑ መንታ የከባድ መሳሪያ አፈሙዞች ይመስላሉ። የመርፌ ቀዳዳ የሚያካክሉ ዓይኖቿ ሁሌም ጉሽርጥ መሰለው እንደቀሉ ናቸው። የፀጉሯ ነገር አይነሳ ! የፍቅር ተፀጉር ቀለም የለውም ፤ የማለዳ ጠል የሰፈረበት የሜዳ ላይ ችፍርግ ! ስታበጥረው አስቃቂ ፋጩት የመሰለ ድምፅ ይወጣል።

ይህን ሁሉ ተፈጥሯዊ በደል የተሸከመችው ፍቅርተ በዚህ በቃሽ ቢላት ጥሩ ነበር፤ ከቁመቷም ከፋኛ በድህትል። በእጥረቷ ላይ ሲበዛ ትልልቅ ጡቶቿና አጠቃላይ የሰውነቷ ውፍረት ተዳምሮ በሰቆቃ እንድትኖር ፈርዶባታል። በእርግጥ ሰዎች “እግዜር የሰጣትን በፀጋ መቀበልና መኖር ነው ለምን ትሳቀቃለች?” የሚል ጉንጭ አልፋ ንግግር ሲናገሩ ይደመጣሉ። ግን እንደባለቤቷ ሰቆቃው ሊገባቸው አይችልም። “ምክርና ቡጢ ለሰጪው ቀላል ነው” እንዲሉ ። የልብሳቸው መዛነፍ፣ የከንፈር ቀለማቸው አለመስተካከል የሚያስጨንቃቸው ቆነጃጅት “እግዜር የሰጠውን...” ይሏታል፤ ይህን ሁሉ ነገር የተሸከመችውን ፍቅርተን !

እንግዲህ የእናት ሆድ ሲሸገረገር ፋና ተወለደች ፤ “ያየሽ ይውደድሽ!” የሚል ምርቃት አብሯት የተወለደ። ከባህሪውም ከቁንጅናውም አትረፍርፎ የሰጣት ውብ የአሰራ ዘጠኝ ዓመት ወጣት ነበረች - መልዓክ ! ፋናን ዓይኗን ትክ ብዬ ማየት አልችልም። ርዳለሁ ... አፈራታለሁ። ቁንጅናዋ ከተለመደው የሴት ልጅ ቁንጅና ያልፋል።

በዕድሜ ከእኔ ብታንስም ሁልጊዜም አጠገቧ ሰቆም ትገዝፍብኛለች። ፋና ለእኔ ቆንጆ ብቻ አልነበረችም፤ የቁንጅና ማነፃፀሪያ ሚዛኔም እንጂ። ልክ የሌለው ቁንጅና፣ ቃል የማይገልፀው መስህብ ነበራት። የፊቷ ቆዳ ነፋስ እንደቆለለው የምድረበዳ አሸዋ ለሰላሳ ነበር። እንዲሁ በዓይን ሲመለከቷት በእጅ የዳሰሷት ያህል ልሰላሴዋ ይሰማል። ዓይኖቿ ልብን የሚያስጨንቁ ነገሮች ናቸው። ፋና በልብ ውስጥ ለዘላለሙ የሚታተም ግን ቃል አውጥተው የማይናገሩት ቁንጅና የነበራት ልጅ ነበረች፤ ህያው ፈተና !

*** **

አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ንግድ ስራ ኮሌጅ (ኮሜርስ) ተማሪ ነበርኩ። ለአንድ የክፍለ ሐገር ልጅ ይቅርና አዲስ አበባ ተወልደው ላደጉ ልጆቻችን ቢሆን ንግድ ስራ ኮሌጅ መማር ከባድ ነበር፤ የመጀመሪያው ችግር ኮሌጁ ለተመደቡ ተማሪዎች የመኝታም ይሁን የምግብ አገልግሎት ስለማይሰጥ በየወሩ ለተማሪዎች እዚህ ግባ የማይባል የኪስ ገንዘብ እየከፈለ ከግቢ ውጭ እየኖሩ ትምህርታቸውን እንዲከታተሉ ያደርጋል። ተማሪው በአካባቢው ቤት አፈላልጎ በመከራየት ትምህርቱን ይቀጥላል።

ገና ከጅምሩ እዚህ ኮሌጅ መመደቤን ስሰማ አልቅስ አልቅስ እያለኝ ነበር ከክፍለ ሐገር ወደ አዲስ

አበባ የመጣሁት። የኮሌጁን ተማሪዎች የማሰቃየት ጀብዱ በሩቁ ሰምቻለሁ። በዛ ላይ ለአዲስ አበባ አዲስ ስለነበርኩና የማውቀው ሰው ስላልነበረኝ እንኳን እየዘርኩ ቤት መፈለግ ቀርቶ አምስት ርምጃ ብራመድ ተመልሼ አልጋ የያዘኩበትን ሆቴል የማገኘው አይመስለኝም ነበር። በዚህ ግራ በተጋባሁበት ወቅት ነበር ባረፍኩበት ሆቴል አልጋ አንጣፊ በኩል የእማማ አመለን ቤት ለመከራየት የበቃሁት ።

“እንደው መንደሩም ቤቱም ይሆንህ አይመስለኝም እንጂ የሚሆንህ ከሆነ አንዲት ጎረቤታችን አንዲት ከፍል ቤት አለቻቸው” አለችኝ የሆቴሉ አልጋ አንጣፊ። ቤቱን ልናይ ጎተራ አሁን ቀለበት መንገዱ የተሰራበትን ወደቀኝ ትተን ወሎ ሰፈር የሚባለው አካባቢ ሄድን፤ በመንገዱ ግራና ቀኝ የተሰደሩት ትላልቅና ውብ ሕንፃዎች ጀርባ ውስጥ ለውስጥ ሂደን እዚህ አካባቢ ይኖራል ተብሎ የማይታሰብ ጭርንቁስ መንደር ውስጥ ገባን። እርስ በርስ ተደጋግፈው የቆሙት ቤቶች ግድግዳ ላይ ተለጥፈው የተሰሩ የውሻ ቤቶች እንጂ የሰው ቤት አይመስሉም። “ጨረቃ ቤት” እንደሚባሉ በኋላ ሰማሁ። አፈር አፈር የመሰሉ ሕፃናት መንደሩ ውስጥ ውር ውር ይላሉ። ትንሽ ተጉዘን ካገኘናቸው መደዳ ቤቶች ያሉበት ቦታ ስንደርስ በአንዱ በር ላይ ቆምን። ፍቅርተ እና እናቷ እማማ አመለ ነበሩ ያናገሩኝ።

እውነቱን ለመናገር ፍቅርተን ሳያት ለማትብ ቃጥቶኝ ነበር። በሰመአብ በ...። ድንገት ፍቅርተን የተመለከተ ሰው ሊሰማው የሚችለው ነገር ቢኖር ይሄው ነው። ለምን እንደሆነ ባላውቅም አዲስ አበባ ውስጥ የዚህ ዓይነት ቤትም፣ የዚህች ዓይነት ልጅም ይኖራሉ ብዬ አስቤውም አልሜውም አላውቅም። እንደውም ያመጣኝ አውቶብስ በትክክል አዲስ አበባ እንደጣለኝ ተጠራጠርኩ። የእኔ ቤተሰቦች መካከለኛ ኑሮ የሚኖሩ የክፍለ ሐገር ሰዎች ናቸው። ያደግኩበት ቤትና ግቢ ግን በስፋትም በንፅህናም ከዚህ “ቤት” ጋር ሲወዳደር... ሸረ አይወዳደርም። ወይ አዲስ አበባ !! “ለጊዜው እዚህ ቤት አረፍ ብዬ አገሩንና ሰውን ስለምደው የተሻለ ቤት እፈልጋለሁ” ብዬ የአዲስ አበባ የቤት ችግር መፈናፈኛ ያሳጣኝ እኔ ጓዳዋን በሶስት መቶ ብር ለመከራየት ተሰማማሁ።

ከሰዓት በኋላ አንዲት የስፖንጅ ፍራሽ ገዝቼ ካረፍኩበት ሆቴል ሻንጣዬን በመያዝ ወደተከራየሁት “ቤት” ስመለስ ያጋጠመኝ ነገር ባንድ ራስ ሁለት አስወራኝ። “ያመጣኝ አውቶብስ አዲስ አበባ ነው ወይስ ገነት ያወረደኝ?!”፤ ፋና በር ላይ ቆማ ነበር። ፋና የእኔ የማለዳ ጀምበር...! ፋና የእኔ ደግ ፊት ! ሩህሩህ ፊት፣ የተከሰተች መልአክ...!

ሻንጣዬን ልትቀበለኝ እጇን ዘረጋች። ለሰላሳ ጣቶቿ የእጇን መዳፍ ነኩኝ! የከተማው የኤሌክትሪክ ኃይል ሁሉ በፋና እጅ በኩል አድርጎ ልቤን ቀጥ እስኪያደርገው ነዘረኝ። አዲስ አበባ በጨለማ ተውጣ በጥቁር አዲስ አበባ ላይ ፋና የምትባል ፀሐይ ፍንትው ብላ ወጣች ! እነሆ ይህቻትና አዲስ አበባ የልዩነት አገር... ሁሉን ቻይ አዲስ አበባ! የሁሉ መኖሪያ አዲስ አበባ! ከትላልቆቹ ሕንፃዎች ኋላ ሲአልና ገነት በፍቅር በመተሳሰብና በአንድነት ተቃቅፈው የሚኖሩባት አዲስ አበባ! የአዲስ አበባ ልጅ የሆንኩ መሰለኝ፤ አዲስ አበባ ተወልጄ ያደግኩ መሰለኝ። ፋና ፋና ፋና ፋና ያለችበት ቤት ውስጥ ልኖር ነው።

አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ ንግድ ስራ ኮሌጅ እግዚር ይሰጠው፤ አካውንቲንግ ላስተምርህ ብሎ ጠርቶ፤ ከቁጥሮች ከምር ውስጥ አውነትን ማውጣት ላስተምርህ ብሎ ጠርቶ፤ ድህነት ከቀበረው መንደር ውስጥ የወርቅ ፍልቃቂ የመሰለች ልጅ እንዳወጣ የተላከኩ መልእክ አደረገኝ። እኔ ቆንጆ ሴት ሲያዩ የሚደነግጡት የፊልም 'አከተሮች' ብቻ ይመስሉኝ ነበር። ፈዘዘኩ ! ፋናን ስመለከት ፈዘዘኩ።

ከዚች ቤት እንኳን ራሴ ልወጣ ውጣም ቢሉኝ እግሬን እንደማላነሳ የገባኝ ገና ፋናን እንዳየኋት ነበር። "ለልማት መንደሩ ሊፈርስ ነው መድረሻህን ፈልግ" ቢሉኝም "አብራችሁ አፍርሱኝ ከማለት ወደኋላ እንደማልል የገባኝ የፋና ጣቶች ሲነኩኝ ነው ። ማን አለ ለርስቱ የማይሞት! ፋና እኮ ርስት ናት፤ ከፀሐይ መውጫ እስከ ፀሐይ መግቢያ ከአፅናፍ እስከ አፅናፍ የተዘረጋች። እግዚዮ ! ፋናን እዚህ መንደር ውስጥ ምን እግር ጣላት ?! መቼም ከዚህ ቤት በሆነ መንገድ አውጥተው ቢጥሉኝ አርቀው እንደጣሉት ውሻ፤ ጫካ ወስደው እንደወረወሩት ድመት የፋናን ኮቴ እያነፈነፍኩ ተመልሼ እዚህ መገኘቴ አይቀርም።

ማንም 'ችኩል' ቢለኝ ግድ አይሰጠኝም። ፋናን ገና ስመለከታት ልቤ ውስጥ የማይናወጥ የፍቅር ሐውልት ቆሟል። ማንም ብትሆን ግድ አይሰጠኝም፤ ቤት ውስጥ ምንሽር የታጠቀ፤ ጓንዴ ትራሱ ስር ያስተኛ ባሏ ቢቀመጥ፤ ሰባት ልጆቿ "እማ እማ!" እያሉ የሚንጫጩ ሴት ብትሆንም ግድ የለኝም። ፋናን አየኋት፤ ወደድኳት በቃ!! ይሄ ሁሉ ነገር የሆነው አንድ ደቂቃ ባልሞላ ጊዜ ውስጥ ነው። እና ይሄን ሁሉ ሴኮንድ፤ ዘላለም የሚያህል ደቂቃ ፋናን አይቼ ባፈቅራት "ቸኩልክ" የሚለኝ ማነው?!

*** *** ***

ቤተሰቦቼ በየወሩ የሚልኩልኝ ብር ከዚህ የተሻለ ቤት እንድከራይ የሚያስችለኝ ቢሆንም ፋና የምትባል የእግር ብረት ተጠናውታኝ በየት በኩል ! ቤቱ ለአንድ የዩኒቨርሲቲ ተማሪ ምኑም የሚመች አልነበረም። ከእኔ ክፍል ኋላ የታወቀ ጠላ ቤት ነበር፤ ጫጫታው፤ ሁካታው፤ ዘፈኑ፤ ፀቡ ሁሉ ይረብሽኛል ። በሳምንት ሦስት ቀን !!

የጠላ ቤቱ ጩኸት ጋብ ሲል ኳስ የሚጫወቱ ልጆች ይተካሉ። ግድግዳየን በኳስ ሲነርቱት የቤቱ ምርጊት አፈሩ በለጠፍኩት የግድግዳ መሸፈኛ ወረቀት ስር እየተንኮሻኩሽ ሲፈርስ ይሰማኛል። ይህን ሁሉ ስችለው ደግሞ የጠላ ቤቱ አሻሮ ሲታመስ ፤ የጠላ ቂጣው ሲጋር አሻሮ አሻሮ የሚሸትት እንኩሮ እንኩሮ የሚተነፍግ ጭስ ጠባብ ክፍሌን ይሞላታል። ይህ ሁሉ ችግር ግን ቤቱን እንድጠላው አላደረገኝም። ፋናን ስመለከት ጫጫታው የፍቅር መዘቃ፤ ጭሱ ፍቅርን የሚያጥን የገነት ከርቤ እስኪመስለኝ ይሰማማኛል።

እዚህ ቤት ውስጥ ለሰድስት ወራት ስኖር ከፍቅርተ ጋር ተግባባን፤ እማማ አመለ ጋር የእናትና የልጅ ያህል ተቀራረብን፤ ከፋና ጋር ግን ከሰላምታ ውጭ አንዲት ቃል ተለዋውጠን አናውቅም ። ፋና እዛው ተቀምጣ አንድ ቤት እየኖርን ትናፍቀኛለች ፤ አትናገር አትጋገር ! ዝም። ፋና

ቤት ውስጥ አለች ማለት ማንም ቤት ውስጥ የለም እንደማለት ነው፤ ዝምታ ይነግሳል። የፋናን ድምፅ አንዳንዴ ለአራት ለአምስት ቀናት አልሰማውም፤ እዛው እያለች። አይገርምም ? እኔም በቤተሰቦቼ “እሱ አይናገር አይጋገር ዝም ነው!” እየተባልኩ እሞካሽ ነበር። ጉዳቸውን ባዩ ! እዚህ ሞት የሚያስንቅ ዝምታ የሰፈረባት ጋግርታም ጋር በፍቅር ወድቄ እንድ ቃል ሲናፍቀኝ።

የፋና ዝምተኝነት የጤና አልመሰል ብሎኝ ነበር። እንጀራ እየበሉ ወጥ ሲያልቅባት እንኳን ወጥ ጨምሩልኝ አትልም። ደግነቱ እናቷ እማማ አመለ ዓይናቸው ከፋና ላይ ስለማይነቀል ገና ወጡ ሲያልቅባት በላይ በላዩ ይጨምሩላታል። ፋና በቀን ውስጥ የምትናገራቸው ቃላት ቢደመሩ እህቷ ፍቅርተ በግማሽ ደቂቃ ከምታዘንበው ንግግር እሚበልጡ አይመስለኝም። ፍቅርተ ሙሉ ቀን ስታወራ፣ ስትሰቅ፣ ስትጫወት ነው የምትውለው። አንዳንዴ ፈገግታ የሚያጭርብኝ ነገር ፋናና ፍቅርተ ሲያወሩ መስማት ነበር። ፍቅርተ ብቻዋን የምታወራ ነው የምትመስለው። ፋና እንድ ቃል አትመልስም፤ ፍቅርተም ብትሆን የእህቷን አመል ያወቀች ይመስል መልስ አትጠብቅም፤ ዝም ብላ ታወራለች ።

የፍቅርተን ወሬ መስማት አይሰለችም። እንደው ፍቅርተን መልኳን ሳይመለከት ድምጹን ብቻ ያደመጠ ሰው በዓለም አንደኛዋ ቆንጆ ሴት እየተናገረች ሊመስለው ይችላል። በተለይ ሳቋ ! የፍቅርተ ውበት ግን ድምጹ ብቻ ነው። “ስምን መልአክ ያወጣዋል” የሚባለው ብሂል እውነት ከሆነ የፍቅርተን ስም ያወጣው መልአክ ድምጹን ብቻ በሆነ መንገድ አድምጦ “ፍቅርተ” ብሎ ሳይሰይማት አልቀረም።

*** **** *****

እማማ አመለወርቅ ብርቱ እናት ነበሩ። ሁለቱን ሴት ልጆቻቸውን ያሳደጉት ካለ አባት ነው። ዛፍ ቆራጭ የነበሩ ባለቤታቸው አንድ ቀን ዛፍ ሲቆርጡ የዛፉ ቅርንጫፍ የተላጠ ኤሌክትሪክ መስመር ጋር የተነካካ ሆኖ በአሰቃቂ ሁኔታ ሕይወታቸው አለፈ። ያኔ ፋና የሶስት፣ ፍቅርተ የሁለት ዓመት ሕፃናት ነበሩ። እነዚህን ሁለት ልጆች ለማሳደግ ያልፈነቀሉት ድንጋይ የለም። ያለፉበትን አሰቃቂ የድህነት መንገድ ተመልሰው ሲያስቡት ያንገሸገሻቸዋል። ታዲያ ከተቀራረብንና እኔም ከቤተሰቡ አባል እንደ አንድ ተቆጥሬ ገመናቸውን ተካፋይ ስሆን ማታ ማታ ቡና ተፈልቶ ታሪካቸውን ያወሩልኝ ነበር። እማማ አመለ ወሬ ይችላሉ፤ አሁን በሐዘን ዐይናችንን በእንባ ሞልተውት ድንገት ጣል በሚያደርጉት ቀልድ ለሐዘን የኳተረ እንባችን በሳቅ ይፈሳል።

የማታ ቡና አብሬያቸው መጠጣት የጀመርኩበት ቀን ትዝ ይለኛል። በፊት ቡና ሲያፈሉ ፍቅርተ መጋረጃዬን ገለጥ አድርጋ አንድ ስኔ ታቀብለኝና እጠጣለሁ፤ እጣኑም ቢሆን እየተጥመለመለ መጋረጃዬን አልፎ ከፍሌ ይደርሳል ።

“አብዬ” ይሉኛል እማማ አመለ ሲጠሩኝ እንዲህ ነው፤

“አቤት ማዘር !”

“ሁለተኛ ትጠጣለህ?”

“አይ ይበቃኛል ማዘር” አላለሁ:: እየፈራሁ እንጂ ብጠጣ ደስ ይለኝ ነበር::

እንደ ቀን ታዲያ ቡናው ተፈልቶ፣ እጣኑ ቤቱን ሞልቶት፣ እኔም ነቃ ብዬ ፍቅርተ መጋረጃዬን ገለጥ አድርጋ ቡናዬን እስከታቀብለኝ ሰጠብቅ እማማ አመለ ጠሩኝ::

“አብዬ !”

“አቤት ማዘር”

“እንደው ከሰውም አልተፈጠርክ ? ምናል ወዲህ ወጣ ብለህ ብትጫወት፣...ጀበናውንም እያየህ ቡና ብትጠጣ፣ እኔም እናትህ ነኝ፣ እነፍቅርዬም እህቶችህ ናቸው” አሉኝ:: ይህ የመለከት ጥሪ ነው! ልብሴን ቀየርኩ፣ (ምርጥ የምላትን ልብስ ነው የለበስኩት፣ ከዚህች እዚች የመጋረጃ ድንበር ለማለፍ ሸክ!!):: እናም መጋረጃዬን ገለጥ አድርጌ ብቅ አልኩ፣ ሁሉም በአክብሮት ተቀበሉኝ:: የተዘጋጀችልኝ ኩርሲ ላይ ተቀመጥኩ :: እዩት እንግዲህ እግዜር ጨዋታውን ሲያሳምረው! ፋና ፊት ለፊቴ ነው የተቀመጠችው:: ከዚህ በፊት ፊት ለፊቴ ተቀምጦ የሚያውቅ ውብ ነገር ምን ነበር?...ምንም !!

በእኔና በፋና መሃል የሲኒ ረከቦት፣ ሲኒዎቹ ስድስት ጨረቃ መስለው፣ ከረከቦቱ ጎን ማጨሻው እንደ ደመና በቀስታ ሸቅብ ወደ ጠቆረው ጣራ፣ ከሚሳብ የእጣን ጭሱ ጋር:: ከስሱ የእጣን መጋረጃ ባሻገር ፋና አንገቷን ደፍታ መሬት መሬት እየተመለከተች ተቀምጣለች:: አዲስ ሰው ስለተቀላቀልኩ ጨንቋታል:: አቤት እንዲህ ፊቷ ተቀምጠው በእጣኑ ጭስ ውስጥ ሲመለከቷት! “ምነው ባልነቃሁ” በሚባልበት እንቅልፍ ውስጥ የተከሰተች ጣፋጭ ህልም ነው የምትመስለው፣ ፋና የኔ ውብ::

ድህነትን አፈር ድሜ ያስጋጠ ውበት በዚህ ጭርንቁስ ቤት ውስጥ ፊት ለፊቴ በእጣን ደመና ተከብቦ ተቀምጧል፤ እኔም ከእግር ጥፍር እስከራስ ፀጉር በሚነዘር በሚያስረቀርቅ ደስታ ውስጥ ህያውና ዘላለማዊ ሥዕል ላደርጋት እያጠናኝት ነው ::ነፍሱ በፍቅር ፍላግ እንደተወጋች አፍቃሪ በምድር ላይ ምርጥ ሠዓሊ የለም ::አፍቃሪ እንደፎቶ አንሽ ያፈቀረውን ስጋ ብቻ አይደለም የሚያሳምረው፣ የተፈቃሪውን ነፍስ ይመለከታል፤ ነገን ይመለከታል፤ በዝምታ ውስጥ ያለ ሰላምን የሚቃኙ ዐይኖች ይታደላል:: ከተከዘ ፊት ፈገግታን ያወጣል:: እውነትን በዓይን ህሊናው ይቃኛል! አፍቃሪ ሠዓሊ ነው!

ከዛን ቀን ጀምሮ ፋና ጋር በእጣን ጭስ መሃል መተያየት የዘወትር ተግባራችን ነበር:: የእማማ አመለ ጣፋጭ ወጣ፣ የፍቅርተ የማያባራ ሳቅና ጨዋታ፣ የፋና የማይገሰስ ዝምታና የዝምታዋ ውበት፣ የውበቷ ግዝፈት እንደ መንፈስ በቤቱ ውስጥ ያረብብ ነበር:: ያችን የድህነት ጎጆ መሰጠ

ያደረገ መልካም ቤተሰባዊ ፍቅራችን ለአራት አመታት አብሮን ኑሯል።

*** **

ድህነት ከፋ ነው። ድህነት ምኑም አያኮራም፤ ድህነት ያስጠላኛል። አንድ ቀን ትንሽ ራሴን ስላመመኝ በጊዜ ወደቤት ተመለስኩ፤ ማንም አልነበረም፤ የት እንደሄዱ እኔንጃ። ወደ ከፍሌ ገብቼ ፍራሽ ላይ በደረቴ ተደፍቼ ተኛሁ። ብዙ ሳልቆይ ፍቅርተ ከውጭ አየተጣደፈች ገባች፤ መኖሪን አላወቀችም። እኔም ካለወትሮዬ ዝም ብዬ በመጋረጃው አሻግሬ እመለከታለሁ። አለ አይደል አንዳንዴ መናገር የሚታከትብን ጊዜ...

ፍቅርተ የሆነ ቦታ ልትሄድ በጥድፊያ ላይ እንደሆነች ታስታውቃለች። ከአሮጌው አልጋ ስር ዚፑ የተበላሸ አንድ የልብስ ማስቀመጫ ሻንጣ ጎትታ አወጣች። ይህ ሻንጣ የቤተሰቡ ብቸኛ የልብስ ማስቀመጫ ነበር። ከፈተኛውና ልብስ መምረጥ ጀመረች፤ ትእይንቱ አሳዛኝ ነበር። አንዱን ታነሳና በሁለት እጆቿ ራቅ አድርጋ ይዞ እያገላበጠች ትመለከተዋለች፤ አልጋው ላይ ትጥላለች፤ ሌላውን ታነሳለች ትጥላለች። የእማማ አመለ የክት ቀሚስና ነጠላ፤ የፋና አንድ ሁለት ተራ ቀሚሶች እናም የፍቅርተ በርካታ ነጫጭ ቲሽርቶች...ሻንጣው ውስጥ የነበረው ልብስ በሙሉ አለቀ። ፍቅርተ ልትሄድ ላሰበችበት ቦታ የሚመጥን አንድም የረባ ልብስ አላገኘችም። በረዥሙ ተነፈሶችና በአንድ እጇ ወገቧን ይዞ በሌላ እጇ ጠጉሯን እያከከች ግራ ተጋብታ ለብዙ ደቂቃዎች በትካዜ ቆመች። ከዛም በቁጣ ልብሱን ከአልጋው ላይ ገፍፋ ወደ ሻንጣው ወረወረችውና ሻንጣውን ዘግታ በእርግጫ ወደ አልጋው ስር ገፋችው። በዚህች ቅፅበት ጓደኞቿ ከውጭ ጠሯት፤

“...ፍቅር ቶሎ በይ እንጂ...ረፈደ እኮ!”

“እናንተ ሂዱ ኤልሲ ! ሌላ ቀጠሮ አለኝ ረስቼው ነበር” አለቻቸው፤ ጓደኞቿ ሄዱ። ፍቅርተ አልጋው ጫፍ ላይ ተቀምጣ ስቅስቅ ብላ ማልቀስ ጀመረች።

“ኤጭ! ወይ መልክ የለኝ፤ ወይ ደህና ቤተሰብ የለኝ፤ ሰው ጋር መቀላቀያ እንኳን አንዲት ልብስ ያጣል ሰው ?...አንዲት ልብስ...እግዚአብሔር አሁንስ ብትገለኝ ምናለበት ! በሰንት ነገር ከሰው በታች ታደርገኛለህ?” አለች በምሬት። አልቅሳ ሲወጣላት እንባዋን ጠራርጋ አንዲት ትንሽ መስተዋት ወደተሰቀለችበት ጥግ ሄደችና መስተዋቷን አውርዳ አንዴ ከንፈሯን ሰብሰብ አንዴ ለቀቅ እያደረገች መልኳን ስትመለከት ቆየችና መስተዋቱን ወደ ቦታው እየመለሰች “አስቀያሚ!” ብላ በምሬት ተናገረች። ማታ የተለመደው ቡናችን ላይ ግን ፍቅርተ በሳቅ ስትፍለቀለቅና ምንም ነገር ያልተሰማት ልጅ መሰላ አመሸች። “ሳቅ የደስታ ምልክት ነው” የሚሉ የዋሆችን ታዘብኳቸው።

ከዛን ቀን ጀምሮ የፍቅርተን ልብሶች ማስተዋል ጀመርኩ። የፍቅርተ የሚበዙት ልብሶቿ ነጫጭ

ቲሽርቶች ነበሩ። እነዚህ ቲሽርቶች ከተለያዩ ድርጅቶች በነፃ የሚታደሉ የተለያዩ መፈክሮች ደረታቸው እና ጀርባቸው ላይ በተለያዩ ቀለማት የታተሙባቸው ሲሆኑ ብዙዎቹ ለአንድ በዓል ወይም ለሆነ ቀን መታሰቢያነት የተዘጋጁ ናቸው። አንድ ቀን ታዲያ ፍቅርተ ልብስ አጥባ ቲሽርቶቹ የተሰጡበት ቆሜ ስመለከት ገረመኝ። የፍቅርተ ቲሽርቶች ታጥበው ሲሰጡ የኢትዮጵያ ችግሮች በሙሉ ታጥበው የተሰጡ ነበር የሚመስሉት።

“የእናቶች እና ህፃናት ሞት ይቁም” በቀይ ቀለም ደረቱ ላይ የተፃፈበት ቲሽርት፤

“ከ ኤች አይ ቪ ኤድስ ራሳችንን እና ቤተሰባችንን እንጠብቅ” በሰማያዊ፤

“ፖሊዮን ከኢትዮጵያ እናጠፋለን” በጥቁር፤

“መስኮት በመክፈት የቲቢ በሽታን እንከላከል” በቀይ፤

“ችግኝ በመትከል አካባቢያችንን ውብና ፅዱ እናድርግ” በአረንጓዴ፤

ከነጫጮቹ ቲሽርቶቹ ለየት ያሉት ደማቅ ቀይና ቢጫ ቲሽርቶች ደግሞ የታላቁ ፍጫ በኢትዮጵያ አርማ የታተሙባቸው ነበሩ። ፍቅርተ ብትበሳጭ እውነት አላት። የዘመናዊ ወጣቶች፣ የአዲስ አበባን ቆነጃጅት በእነዚህ ቲሽርቶች መወዳደር ዘበት ነው። እያንዳንዱ ወጣት ሴት ውስጥ እድሜ የሚያመጣው የቁንጅና ውድድር አለ። መልክ ያለው በመልኩ፣ የሌለው በዘመናዊና ውብ ልብሶች ውድድሩ ውስጥ አለበት። በዚህ የታይታ ዘመን ግባቸው መታየት የሆነ እልፍ አእላፍ ወጣቶች የማይታዩ መስዋዕትነቶችን የሚከፍሉት ወደው አይደለም፤ መታየት መኖርን ማረጋገጫ አንድ ምስክርነት ስለሆነባቸው እንጂ። እናም ለመታየት፣ ዕይታ ውስጥ የሚገባ አልባሳት አንዱ መስፈርት ነው። በዚህ ውድድር ላለመውደቅ የከፋ አዘቅት ውስጥ የሚወድቁትንም ቤት ይቁጠራቸው።

*** **

ፋና ጋር መቀራረብ በጣም ከባድ ነበረ። አንዳንዴ ባህሪዎ ያበሳጨኛል። “ምናይነት የደነዘዘች ልጅ ናት” እልና ለራሴ ቁጣ ቁጣ ይለኛል። ለምን እንደ ፍቅርተ አታናግረኝም? ሌላው ቢቀር አንድ ዓመት ሙሉ እዚህ ቤት ስኖር ቤቴን እንኳን ተሳስታ ረግጣው አታውቅም። ፍቅርተ እኮ እናት ማለት ናት። ረፍዶብኝ ፍራሼን ሳላነጣጥፍ ከወጣሁ ፍራሼን አነጣጥፋ፣ ያዝረከረኩትን ወረቀት አስተካከለ የሚጠጣ ውሃ ቀድታ አስቀምጣልኝ ነው የማገኘው። ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ደግሞ ምግብንም የምትሰራልኝ ፍቅርተ ናት። እች ፋና የሚሏት ዝግ ግን... ዝምታዋ ሰልችቶኝ ነበር።

የሆነ ጊዜ ታዲያ ድንገት ታመምኩ። ለሳምንት ትምህርት ቤት አልሄድኩም፤ ፍቅርተና እማማ አመለ ተጨንቀው ሲሯሯጡ ሰነበቱ። ፋና ዝርም ብላ አታውቅም። ከዛን ጊዜ በኋላ የፋና

ነገር በቃኝ። “እግዜር ይግደልህ !” ማንን ገደለ? አንድ ቀን ሳትጠይቀኝ በቃ ድኜ ተነሳሁ። ፋና የምትባል ልጅ በቃ በቃችኝ። ሳልፍ ሳገድም እወረውርላት የነበረውን ሰላምታዬን እኔም አቆምኩ። ስገባ ብቻዋን ተቀምጣ ባገኛት እንኳን ሰላም አልላትም። እንደውም ከብስጭቴ ከሚያገኛት የኪራይ ብር በላይ ለእኔ ያላቸው ቤተሰባዊ ፍቅር ቦታ አለው፤ ለእርሳቸው። ደግሞም ብቸኛ መተዳደሪያቸው ከእኔ የሚያገኛት የኪራይ ብር ነበረች። ምን ሆንኩ ብዬ ከዚህ ቤት ልውጣ? እች ጉልት ስወጣ ስገባ እንደ ግሉዝ ነገር ተጎልታ ማየቴ ያበሳጩኛል። ማታ ማታ ቡና ሲጠሩኝ በህመሜ አሳብቤ ልቀር ብሞክርም አልተሳካም።

“ቡና ባትጠጣ እንኳን ና እና ተጫወት፤ በሽታውም ለብቻ ሲሆኑ ነው የሚጠናው” አሉኝ አማማ አመለ። ጨዋታው እንደወትሮው አልጥምህ አለኝ፤ እጣኑ ከነከነኝ፤ ከእጣኑ ወዲያ አቀርቅራ የምትቀመጠው ፋና ሰለቸችኝ። እወዳታለሁ፤ ግን ግሉዝ ናት በቃ ! ወይስ ከራሷ ውበት ጋር በፍቅር ወድቃ ዓለምን ረስታለች? ምናይነት ድንዛዜ ነው ይሄ?

ፍቅርተ ጋር ቅርርባችን ተጠናክሮ ነበር። ማታ ማታ ቡናው እስከሚፈላ ደብተሯን ይዛ ወደ ክፍሌ ትመጣለች። ግን አታጠናም፤ ቤታቸው ውስጥ ቴፕ ስለሌለ ሁልጊዜ የደብተሯ ቦርሳ ውስጥ የምታኖረውን የአስቴርን ካሴት ይዛ ትመጣና በእኔ ቴፕ ታዳምጣለች። ግጥሙን ሸምድዳዋለች፤ ጀምሮ እስኪጨርስ በቃሏ ትወጣለች። ሙዚቃውን እንደ ሙዚቃ ሳይሆን እንደ መርዶ ነበር ፊቷን አጨፍግጋ የምታዳምጠው። አንድ ቀን ሙዚቃውን እያዳመጠች እንባዋ በጉንጫ ላይ ኮለል ብሎ ወረደ፤

“ምን ሆንሽ ፍቅርተ” አልኳት ደንግጩ፤

“ምንም” ብላ ተነስታ ከክፍሌ ወጣች። ከዛን ቀን ጀምሮ ፍቅርተ የወትሮዋ አልነበረችም፤ የሌላትን አመል መነጫነጭ ጀመረች። ከመሬት ተነስታ ታለቅሳለች፤ በትንሽ ነገር ይከፋታል። ከወራት ልመና በኋላ ጭንቋን ተነፈሰችው፤ ፍቅርተ ፍቅር ይዟት ነበር። ፍቅር እንደያዛት ስትነግረኝ “እግዚአብሔር አምላክ ሆይ፤ የነገሰታት ንጉስ፤ የዓለም ሁሉ ፈጣሪ ኃያል! እባክህ ይህች ልጅ ፍቅር የያዛት ከእኔ እንዳይሆን እርዳኝ” ብዬ ጸለይኩ።

“ከስምንተኛ ክፍል ጀምሮ አብረን አንድ ክፍል ነው የተማርነው፤ ቶማስ ይባላል” ስትለኝ “ሃሌሉያ!” ብዬ ልጮኸ ቃጥቶኝ ነበር። ኡፍፍፍፍፍፍ ! አሁን እዳው ገብስ ነው ! ተረጋግቼ አዳምጣት ጀመር። የክፍሎቿ ልጆች ተሰባስበው የተነሱትን አንድ ፎቶ እየሰጠችኝ ልጅን ጠቆመችኝ፤ ሲበዛ ቆንጆ ልጅ ነበር። ከግራና ቀኙ ሁለት ቆነጃጅት እንደ መኻገር ተጣብቀውበታል።

“አንቺ የታለሽ ታዲያ!” አልኳት፤

“እኔ ፎቶ መነሳት አልወድም” አለችኝ ትከዝ ብላ። ለምን ብዬ አልጠየቅኳትም።

“ከወደድሽው ስንት ጊዜ ሆነሽ?” አልኳት ፎቶውን እያየሁ፤

“እንደ ግን ቆይቷል ፤ ስለት አመት”

“እና ሦስት ዓመት ሙሉ ስታፈቅሪው እርሱ ምን አለ ?”

“እያውቅም::”

“ተነጋግራችሁ አታውቁም”

“አንድ ቀን አናግሮኛል...”

“እና ምን አለሽ?” አልኳት በጉጉት::

“እርሳስ አጥቼ ስጠይቅ ስጠኝ... ስመልስለት ‘ውሰጂው!’ አለኝ” አለችና አዛኛው ክፍል ሄዳ አንድ ቢጫ እርሳስ ይዛ ተመለሰች:: እንደ ትልቅ ቅርስ በፍቅር እርሳሱን እየተመለከተች...፤ “አየኸው የእሱ ነው” አለችኝ:: ፊቷ ላይ የነበረው ደስታ... ናፍቆት... ፍቅር ያሳዘን ነበር:: ትቀጥላለች ብዬ ጠበቅኳት:: የተነጋገሩት ግን እችኑ ነበር:: አንድ ቃል “ውሰጅው” አላት፤ በቃ:: ይህ ቃል ለፍቅርተ “ንግግር” ነበር::

“ለምን አታናግሪውም ታዲያ ? በቀጥታ መናገር እንኳን ባትችይ በሆነ መንገድ እንደወደድሽው አሳውቁ:: እሱም ሊወድሽ ይችላል” አልኳት እንደው ለማፅናናት እንጂ ያልኩትን ለራሴም አላመንኩበትም:: ይህ ልጅ ፍቅርተን ቢወዳት በሺ ዓመት አንድ ጊዜ የሚከሰት አጋጣሚ አድርጌ ላየው ሁሉ እችላለሁ::

በድንጋጤ አፍጥጣ እያየችኝ፤ “ትቀልዳለህ ?!” አለችኝና አፏን በሁለት እጆቿ አፍና እንደዘገነው ሰው ሰውነቷ ተንዘረዘረ፤

“በጣም የሃብታም ልጅ ነው፤ በዛ ላይ ከላሳችን ውስጥ ካሉ ሰላሳ ሴቶች ግማሹ በሱ ፍቅር ያበዱ ናቸው:: በአረፍት ሰዓት ጎታቹ ብዙ ነው፤ በዚያ ላይ ጎበዝ ተማሪ፤ ኤጭ” ብላ በምሬት ፊቷን አጨፈገገች:: ዝም ብዬ አየኋት፤ ፍቅርተ ደበልጥ በቀረቧት ቁጥር ደበልጥ መልከጥፋ የምትሆን ሚስኪን ነበረች:: በብዙ አይኖቿ ባዶውን እየተመለከተች ምሬቷን አምበለበለችው:: “የሆነ ነገር ያስፈልግሃል፤ ለመፈቀር አንድ የሆነ ነገር ያስፈልግሃል፤ መልክ ወይም ሃብት... ብቻ የሆነ ነገር፤ እኔ ደግሞ ምንም የለኝም፤ መልክ የለኝ፤ ሃብት የለኝ፤ በትምህርት እንኳን እንዳላካከሰው እንደ ትምህርት የሚያስጠላኝ ነገር የለም፤ አማማ እንዳይከፋት ነው የምማረው፤ ችኮኛል:: ከቤት ባልወጣ ደስታዬ ነው፤ ማንንም ባላይ፤ ማንንም ባያየኝ ደስታዬ ነው” አለችና እንገዛ ይፈስ ጀመረ::

“ፍቅርተ ለፍቅር ሃብት ፣ መልክ ምናምን ቢያስፈልግ ኖሮ እኮ አታፈቅሪም ነበር” አልኳት::

ከአፌ ነጥቃ በቁጣ መናገር ጀመረች:: ንግግር፣ በምሬት የተሞላ ነበር:: “እንኳን ለፍቅር ለተራ

ሰላምታም ሀብት ያስፈልጋል :: መልክ ያስፈልጋል :: አንተ አስቀያሚ ወጣት ሆነህ ታውቃለህ ?
አስቀያሚ ሴት ሆነህ ታውቃለህ ? ሀመሙ አይገባህም :: አብርሽ መገፋቱ ስሜት አይሰጥህም...
እየውልህ እንኳን አሁን ሕፃን ሆነን እኔና ፋና መንገድ ላይ ስንሄድ ያገኘን ሁሉ ፋናን አገላብጦ
ጉንጫን ይሰምና እኔን..." መጨረሱ አልቻለችም እንባዋ ቀደማት::

"...እስራ ስምንት ዓመት አልፎኛል:: እስካሁን አንድ ወንድ እንኳን ጠይቆኝ አያውቅም::
አንዳንዴ አንዴት እንደተፋቀሩ ይቅርና ያፈቀሩት ጋር እንዴት እንደተጣሉ ሴቶች ሲያወሩ
አቀናለሁ...ከፍቅረኛ ጋር መጣላት በራሱ ያስቀናል፤ ይናፍቅሃል፤ ሰው ሆነህ በፍቅር መጋጨትህ
በራሱ ከሰው እኩል ያደርግሃል:: የሚጣላህም የሚወድህም በሌለበት ዓለም መኖር ካለመኖር
እኩል ነው" ፍቅርተ ባንዴ ተቀየረችብኝ፤ አስፈሪ ሆነችብኝ:: ንፍጧ በአፍንጫዋ ተዘረከረከ፤
እንባዋ ፊቷን አጨቀየው፤ አስቀያሚነቷ ሙሉ ሆነ:: ስታሳዝን!

"እስራ ስምንት ዓመት እኮ ትንሽ እድሜ ነው...ገና ነሽ ወደፊት የሚያፈቅርሽ የራስሽ ሰው
ይመጣል" አልኳት ልክ የሚያፈቅራትን ሰው የቀጠርኩት ይመስል በእርግጠኝነት:: ግን ውስጤ
መቼም ቢሆን ፍቅርተን የሚያፈቅር ሰው በምድር ላይ የሚፈጠር አይመስለውም፤ እናገራለሁ፤
ግን የምለውን እኔም አላምንበትም::

በቅሬታ ፈገግ ብላ ልትሄድ ተነሳች:: እስካሁን በስሜት ባወራችኝ ነገር ሃፍረት ተሰምቷት
ነበር...ማታ ቡና ላይ ግን ስትስቅ ስትጫወት ዓለም የሞላላት ደስተኛ ወጣት ትመስል ነበር::
ስቃይን አፍኖ እንደፍቅርተ መሳቅ ትልቅ ብቃት ሳይጠይቅ አይቀርም::

*** **

ፋናን እንዳኮረፍኳት አስራ አምስት ቀናት አለፉ:: አስራ አምስት የሚያንገሸግሹ ቀናት:: ወደ
ጓዳዬ ስገባ ፋና ያለችበትን ክፍል ማለፍ በሲኦል ውስጥ እንደማለፍ ነበር ለእኔ:: የመገፋት
ሥሜት ይሰማኝ ነበር ፣ የመናቅ ስሜት ይሰማኝ ነበር:: ልክ በእስራ አምስተኛው ቀን ከትምህርት
ቤት ስመለስ ፋና ብቻዋን ቤት ውስጥ ተቀምጣ ነበር:: ሰላም ሳልላት አልፎ ወደ ክፍሌ ገባሁና
ደብተሬን ፍራሼ ላይ ወርውሬ እኔም ፍራሼ ላይ በጀርባዬ ተንጋልዬ ተኛሁ:: ለምን እንደሆነ እንጃ
ፋናና እኔ ብቻችንን ቤት ስንሆን ይጨንቀኛል፤ የማደርገው ሁሉ ግራ ይገባኛል:: እንዳናግራት
የሚገፋፋኝ ነገር አለ ግን አፌ አይከፈትም፤ እግሬም ወደ ርሷ ስንዝር መራመድ አይችልም::
ለራሷ ደንዝዛ እኔንም አደንዝዛኛለች::

በጀርባዬ ተኝቼ እያሰብኩ እያለ የበር መጋረጃዬ በቀስታ ሲገለጥ እና የውጪው ብርሃን ያሳደደው
የሰው ጥላ ሲያርፍብኝ ታየኝ:: መጀመሪያ ፍቅርተ መስላኝ ነበር:: ቀጥ ብዬ ተመለከትኩ
የተሰበሰበውን መጋረጃ በእጄ እንደያዘች ፋና በሬ ላይ ቃፈር መስላ ቆማለች...መንፈስ !!
ዝም ብዬ አየኋት::

“ተሻለህ ?” አለችኝ። እውነቱን ለመናገር ሳቄ ነበር መጀመሪያ የመጣው።

“አ...ዎ ደህና ነኝ” አልኳት መጋረጃውን ለቅቃ ተመልሳ ሄደች። ውስጤ ሊዳፈን ዳር ዳር ሲል የነበረውን ፍቅር ቆስቆሳው ሄደች። የተዳፈነ ፍላጎቴ በእንዲት ቃል እንደገና ነበልባል ሆኖ ፋናን በመሻት ያንገበግበኝ ጀመረ። ለሌላ ዘላለም እዚህ ቤት እንደምኖር አያሰብኩ ነበር። ምን ጉድ ናት ይህቺ ፋና !! ሲቆይ የገባኝ እንድ ነገር ቢኖር ፋና እንኳን ሌላ ሰው ጋር ራሷም ጋር ለማውራት የምታፍር አይነት ልጅ መሆኗ ነበር።

የተቋረጠ ሰላምታዬን ቀጠልኩ። ፋናም ከወትሮው ትንሽ፣ በጣም ትንሽ ቀረብ ያለችኝ መሰለኝ። ይህን ቀረቤታ በሌላ መንገድ ለመግለፅ ካስፈለገ በዓይን የማይታይ በጣም ደቂቅ የሆነ የመቀራረብ ለውጥ ልንለው እንችላለን። ከተለመደው መቀራረብ በመቶ ሚሊዮን እጅ ያነሰ ረቂቅ የነፍስ መቀራረብ። ለእኔ ግን ይታየኛል ፍቅር የሚሉት አገሊ መነፅር ዓይኖቼ ላይ ተደንቅሮ ነበርና የማያሳየኝ ነገር አልነበረም ።

የማይታዩ መቀራረቦች ተደማምረው ወደሚታይ መቀራረብ ለመቀየር ዓመት ወስደዋል። ይህ ቀስ እያለ የተገነባ ፅኑ የመቀራረብ ግንብ የወሬ ዛዛታ፣ አስር ጊዜ የመመገማል ስሚንቶ አልነበረም ፀንቶ እንዲቆም ያደረገው - መሰረቱ ዝምታ ነበር። በእኔና በፋና ውስጥ ዝምታ ነበር። በዛች ውድና ዘላለማዊ በምትመስል የቡና ሰዓት በእጣን መጋረጃችን ውስጥ ሁለታችንም ዓይኖቻችን ሲገጣጠሙ ነፍሶቻችን የሚያወሩት ነገር ነበር። ፍቅርተና እማማ አመለ በሚያወሩን ነገሮች የጋራ ሳቅ ስቀናል፣ ፋና ስትስቅ ሳቋን አጅቤ እስቅ ነበር ምንም ይሁን ጉዳዩ፣ እኔም ሳወራ ፋና ትስቅ ነበር - ድጋፍ ነው። ሳቋ ውስጥ “ለዘላለሙ ሳቅ አይለይህ” የሚል ምርቃት ነበር።

ፋናን በየቀኑ አፈቅራት ነበር። አዳዲስ አይነት ፍቅር፣ ሰርክ አዲስ ፍቅር። እንተያያለን። ዓይኖቻችን ውስጥ ከብረት የጠነከረ መሻት ነበር። ቃል ሳንተነፍስ ነገሩን ጨርሰነው ነበር... “ፋኒ የኔ መልአክ እንዴት ነሽ”

“አብርሽዬ የኔ ጌታ ዛሬ ናፍቀኸኝ ነበር የት አምሸተህ ነው”

“ምን እንድ ሞዛዛ አስተማሪ ሲሟዘዝብን አመሽ ፋኒዬ የኔ ውብ...” በቃ እንደዚህ የምናወራ ይመስለኛል። ራሴ በፈጠርኩት የሀሳብ ንግግር በደስታ አብዳለሁ። እኔና ፋኒ ተግባብተናል። እማማ አመለ እና ፍቅርተ እዚህ ቤት ውስጥ የታፈነ ገሞራ ሊፈነዳ እየተብላለ መሆኑ በጭራሽ አልገባቸውም። ፍቅር ወሬ አያስፈልገውም፣ አዳማ ጉድ የሆነው የሰጋም የነፍስም ዓይኖቼን ዘግቶ ስለፍቅር እየደሰከረ ነው። እኔና ፋኒ ዓይኖቻችንን ከፍተናቸው ነበር። እናም በዓይኖቼ የፋናን ልብ እየተመለከትኩት ነበር - ወደኛል ! የፋናም ዓይኖች ልቤ ላይ ከተደገሰላቸው የፍቅር ድግሰ ድርሻቸውን አንስተው ሲመለሱ ይታወቅኛል። የሰው ልጅ እድሜ በወራት ቢሰየም ያ ጊዜ ለእኔና ለፋና መስከረም ነበር። የህይወታችን መስክ በአደይ አበባ የተሸቆጠቆጠበት የመኖር ጅማሬ።

ቀስ በቀስ ፋና ወደከፍሌ ጎራ ማለት ጀመረች። ፍራሽ ጫፍ ላይ ትቀመጥና እናወራለን። ስለምን እንደምናወራ አላውቅም። ብቻ ፋና ካለች አውራ አውራ ይለኛል። ለፍላሬ አሆናለሁ። ብዙ ጊዜ ፍቅርተም አብራን ስለምትሆን ነፃ ሆነን እናወራም ።

አንድ ቅዳሜ ቀን ከሰዓት በኋላ ፍቅርተ የት እንደሄደች እንጂ ቤት አልነበረችም፤ እማማ አመለም ለቅሶ ቤት ሄደው ነበር። ፋና መጣችና መጋረጃዋን ገለጥ አድርጋ በር ላይ ቆመች፤ ፋና ግቢ ካላልኳት አትገባም።

“ፋኒ ግቢ!” አልኳት ገባችና ፍራሹ ጫፍ ላይ ተቀመጠች። እኔም ፍራሽ ላይ ተቀምጫለሁ ጎን ለጎን ነን። ፋና አንደ እንግዳ መሬት መሬት እያየች ተቀምጣለች። ውስጤ በሐሰት ይጨፍራል። በዓለም ላይ ካሉ እውብ ድንቅ ነገሮች ሁሉ ትልቁ ነገር ጎኔ ተቀምጧል-ፍቅር!!

ከብዙ ዝምታ በኋላ፣ “ታምሜ ያልጠየቅሽኝ ለምንድን ነው?” አልኳት ጥያቄዬ ድንገተኛ ነበር። ደግሞ የመቼውን ህመም እንስቺ እንደወቀሰኳት ለራሴም ገርሞኛል።

“ቤተክርስቲያን ስሄድ እንዲሻልህ ስፀልይልህ ነበር። በጣም ነበር የተጨነቅኩት ...ደግሞ እንዲሻልህ ተስዩልህ ነበር” አለችኝ። ውስጤ አዘነ።

“እና ስለሌትሽን አስገባሽ?” አልኳት እንደ ቀልድ ነበር የጠየቅኳት። ፋና አቀርቅራ ዝም አለች። ፋና የተሳለችው አንድ ፓኮ ሻማ ነበር። ብር ስላጣች ስለሌቷን አላስገባችም። ስትነግረኝ እንጅቴ ነው የተላወሰው። እጇን በእጄ ያዝኩት፤ ደነገጠች። ቀስ አድርጋ እጇን ወደ ኋላዋ ለመሳብ ሞከረች፤ እኔ ግን እጇን ይገፍ ወደ እኔ ሳብኳት ፤ ሰውነቷ ይንቀጠቀጥ ነበር። ቀና ብላ አየችኝ ፤ ዓይኖቿ በእንባ ተሞልተው ነበር። ከንፈሮቻችን ሲገናኙ የፋና ጉንጮች ላይ እንባዋ ተዘረገፈ። ጥብቅ አድርጌ አቀፍኳት ፤ ደረቴ ላይ ተለጥፋ በእጆቿ የወገቤን ዙሪያ አቀፈችኝ።

*** **

ከፋና ጋር ከተሳሳምንባት ቅዳሜ በኋላ ዋና ስራችን የእማማ አመለ እና የፍቅርተ እግር ሲወጣ መጠበቅ ሆነ...በቃ ወጣ ሲሉ ፋና ወደ ከፍሌ ሮጣ ትመጣና እቅፌ ላይ ናት፤ ከንፈሮቻችን እንዳይገናኙ ማድረግ ከሁለታችንም አቅም በላይ ነበር። በፍቅር ሰከርን፤ አንዳንዴ እማማ አመለ ቤት ውስጥ ሆነውም ፋና ተነስታ ወደ ከፍሌ ትገባለች። “አብርሽ ስራ ይዘሃል አንዴ?” ትላለች። እማማ አመለ ከትምህርት ጋር የተያያዘ ነገር አድርገው ስለሚያስቡት በጭራሽ አይጠራጠሩም። ፋኒ ወደ ከፍሌ ትገባና እንደ አብድ ትስመኛለች! ከሚፈታተነኝ ስሜት ጋር እየታገልኩ እማማ አመለ እንዳይሰሙ የተቻለኝን ሁሉ አደርጋለሁ፤ ፋኒ ግን መሳሳም ከጀመርን ነፍሷን አታውቅም፤ ማንም ቢመጣ ግድ አይሰጣትም።

ማታ ማታ ቡናችን ላይ ስንቀመጥ ፋኒ ዓይኖቿን ከእኔ ላይ መንቀል አትችልም፤ በቃ ዓይኗ ቡዝዝ ብሎ ታየኛለች። አስተያየቷ ይጨንቀኛል። ፍቅርተ ድንገት ብትጠራጠር ብዬ አፈራለሁ።

ደግነቱ ፍቅርተ ሳታቋርጥ ስለምታወራ ሁለታችንንም አትመለከተንም። ፋና ትምህርት ማጥናቷ ሁሉ እርግፍ አድርጋ ተወችው። በየምክንያቱ እኔ ክፍል መመላለስ ሆነ ስራዋ። መቸም እኔና ፋና ከዚህ በፊት እማማ አመለ አዕምሮ ውስጥ የፈጠርነው እምነት ረዳን እንጂ የፋና ባህሪ መቀየር፣ የሁለታችንን የፍቅር ግንኙነታችንን አፍ አውጥቶ የሚናገር ነበር። እንዳንድ ሰው አላ መሃል ላይ መቆም የማይችል፣ ወይ ጥቅልል አድርጎ ራሱን ይሰጣል፣ አልያም ገና ከሩቁ ከሰው ይሸሻል - ፋና እንደዛ ነበረች። ሙሉ አሷነቷን ለእኔ ስለሰጠችኝ ለምትሰራው ነገር ሁሉ ሌላ ሰው አልታይ አላት።

*** **

የነፋና ኑሮ ሊገልፁት በማይችሉት ድህነት ውስጥ የተዘፈቀ ነበር። ባጭሩ ቤት ያላቸው የጎዳና ተዳዳሪዎች ይመስሉኛል። እንዳንዴ እማማ አመለ የከሰል መግዣ ብር ያጡ ስለነበረ ከቤቷ ጋር ተያይዞ የተሰራች በላስቲክ የተጋረደች ኩሽና ውስጥ ምናምኑን ጓድፈው ይማግዱና በና ያፈላሉ። ቡናው ታዲያ ጣዕሙ ጭስ ጭስ ይላል። እኔ ያን ያህል ብር ባይተርፈኝም እንዳንዴ ከቤተሰብ ሲለክልኝ ለፋና አልያም ለፍቅርተ ትንሽ ብር ልሰጣቸው እሞክራለሁ። ሁለቱም ቢሞቱ ብር ከእኔ አይቀበሉም። ብዙ ጊዜ ሞክሬ ሲቸከኝ መጠየቁንም ትቼዋለሁ። አንድ ቀን ታዲያ ፋና ወደ ክፍሌ ገባችና እየፈራች “አብርሽ ሰላሳ ብር አለህ?” አለችኝ ፊቷ ላይ የነበረው ሀፍረት ያሳዘን ነበር። ደስ ብሎኝ ለፋና ድፍን ሃምሳ ብር ሰጠኋት፣ ደስ ብሏት እየተጣደፈች ወጣች።

ፋና ወደ ማታ አንድ የተጠቀለለ ነገር ይዛ ወደ ክፍሌ ገባች። ፊቷ በደስታ ፈገግታ ተጥለቅልቋል። ጥቅልሉን ፈታታችና አንድ ጥቁር የሴት ጅንስ ሱሪ አወጣች። “ለፍቅርዬ ገዛሁላት” አለችኝ። ሱሪውን ሳይሆን ፋና ፊት ላይ የነበረውን ፈገግታና ደስታ አይቼ መጥገብ አልቻልኩም። ፋና እንደዚህ በደስታ ስትሰክር አይቻት አላውቅም።

ትምህርት ቤታቸው ውስጥ በነበረ የስነተዋልዶ ስልጠና ላይ ተሳትፋ በተሰጣት አበል ከእኔ ሰላሳ ብር ጨምራ ለፍቅርተ ይህን ሱሪ ገዛች። ፋና እንዲህ አይነት ልጅ ነበረች። ቁንጅናዋ የልብሷን ተራነት ይሸፍነዋል እንጂ ለራሷ አንድም የረባ ልብስ የላትም። አዲሱን ሱሪ ይዛ ፍራሽ ጫፍ ላይ ተቀመጠችና በጀርባዋ ተደገፈችኝ። የሆነ ርካታ ይነበብባት ነበር።

“ፍቅርዬን እወዳታለሁ ከህፃንነታችን ጀምሮ ሁሉም ሰው እንደገፋት ነው የኖረችው። ሁልጊዜም ስለሷ እያሰብኩ እሰቃያለሁ።” አብርሽ ፍቅር እኮ እንደ መልኳ አይደለችም ደግ ነች፣ ጥፋ አህት፣ ጥሩ ጓደኛ ናት። ሁሉም ሰው ግን ይርቃታል” አለችና ማልቀስ ጀመረች። እንባዎቿን ጠረግኩላት። እንባዋ በንፁህ ጉንጫቿ ላይ ሲንኳለል መስተዋት ላይ የፈሰሰ ውሃ ይመስል ነበር። ጉንጫን ሳምኳት ፤ ወዲያው ግን በየት በኩል እንደተንሸራተትኩ እንጂ ከንፈራችን ተገናኘች። ቅልጥ ያለ መሳሳም ውስጥ ገብተን ይሄን የዘቀጠ ኑሮ የጠቆረ ድህነት ለደቂቃዎች ተሰናበትነው። ሱሪው ፍቅርተን ቀየራት። ስትለብሰው ዳሌዋን ሰፋ አድርጎ ወገሷን ሸንቀጥ ስላደረገው የፍቅርተ

ቁንጅና መቃብሩን ፈንቅሎ ወጣ። ሱሪውን ስትሉበስ አንድ የጥንካሬ መንፈስ የለበሰች ይመስል አስገራሚ በራስ መተማመን ይታይባታል። ዳደኞቿ ጋር መውጣት፣ አመሻሹ ላይ ከጎረቤት እኩዮቿ ጋር ተያይዞ መዞር ጀመረች። በዕርግጥም ሱሪው የሰውነቷን ቅርፅ ጎላ አድርጎ አሳምሯት ነበር። ይህንን እድናቆት ከአንዳንድ ወንዶች ጭምር እንደተቸራትም ፍቅርተ ራሷ በደስታ ለእኔና ለፋና ለየነገረችን ስታስቀን ነበር። ልብስ መንፈስ ነው። ስጋን ሸፍኖ የስጋን ውበት የሚያጎላ መንፈስ። ይሄ መንፈስ ሱሪ ተመስሎ ፍቅርተ ላይ አርፎ ነበር ።

*** **

የእነፋና ህይወት ከቀን ወደቀን ወደባሰ ድህነት እየተዘፈቀ ነበር የሚሄደው። እማማ አመለ አልፎ አልፎ ልብስ ያጥቡላቸው የነበሩ የመንገድ ስራ ሙያተኞች ነበሩ። ከዛች የሚያገኝት ገቢ እኔ በየወሩ ከምሰጣቸው የኪራይ ብር ጋር ተዳምራ ኑሯቸውን ስትደጉም ኖራለች። ታዲያ የመንገድ ስራ ባለሙያዎቹ መንገዱን ሰርተው ስለጨረሱ የእማማ አመለም ገቢ ተቋረጠና ቤተሰቡ የባሰ ችግር ላይ ወደቀ። አንዳንድ ቀን የወትሮውን ቡና ማፍሊያ ብር ስለሚያጡ ሁላችንም በጊዜ እንተኛለን። ቤቱ እንደ መቃብር ቤት ፀጥ ይላል። በእንቅርት ላይ ጀሮ ደግፍ እንዲሉ በሰፈሩ ለሚያልፈው መንገድ ግንባታ ቤታቸው በቅርቡ እንደሚፈርስ ለእማማ አመለ ተነገራቸው። እማማ አመለ ይህን መርዶ እንደሰሙ ሙሉ ቀን ታምመው ከአልጋቸው ሳይነሱ ዋሉ።

አንድ ቀን ታዲያ ፍቅርተ ትምህርቷን አቋርጣ ካፍቴሪያ በእቃ አጣቢነት ለመቀጠር መወሰኗን ለቤተሰቡ አሳወቀች፤ መርዶ ነበረ። እማማ አመለ እያለቀሱ እግሯ ላይ ወድቀው ለመኗት። ፋና ፊቷ ገርጥቶ እና አይኖቿ በእንባ ተሞልተው ዝም ብላ ፍቅርተን እና እናቷን ትመለከታለች። በብዙ ልመና ፍቅርተ የዛን ቀን ትምህርት ቤት ሄደች። ፋና ፊቷ በሐዘን ድባብ ተውጦ ከወትሮ ዝምታዋ ሺ ጊዜ የገዘፈ ዝማታ ውስጥ ሰጥማ ዋለች። የዛን ጊዜ ፋና የእስራሁለተኛ ክፍል ፈተና ወስዳ ውጤት እየተጠባበቀች ነበር።

በቀጣዩ ቀን ወደ ማታ ላይ ፋና ወደ ክፍሌ መጣች። አልሳመችኝም፤ ትከዝ ብላ ፍራሽ ጫፍ ላይ ተቀመጠችና “አብርሽ አረብ አገር ልላክሽ የሚለኝ የሆነ ጎረቤታችን አለ። ብዙ ልጆች ልኳል እዚህ እኛ ሰፈር ነው ተፈሪ የሚባለው ታውቀው የለ ?” አለችኝ።

“እና...” አልኳት አሁኑኑ ብርር ብላ ትሄድብኝ ይመስል ስጋት ሁለመናዬን ወርሮት እጆቿን በእጆቹ እየያዘኩ። ደንግጬ ነበር፤ መተንፈስ ሁሉ አቅቶኝ ነበር።

“አይ ቢያንስ ፍቅር ትምህርቷን እስከትጨርስ ለሁለት ዓመት ስርጅ ብመለስ ብዬ አሰብኩ፤ በዛ ላይ ይሄ ቤት ከፈረሰ የት እንወድቃለን - ዘመድ የለን መጠጊያ” አለችኝ። ድንጋጤዬ አሰደንግጧት ሳይሆን እይቀርም ስትናገር ፈርታ ነበር።

“አብደሻል ፋኒ...ምን ሰይጣን ነው ይሄን ያሳሰበሽ...እንዴት እንደዚህ እይነት መጥፎ ነገር

ታሰቢያለሽ" ጮህኩባት...::

"እኔ አብርሻ ቀስ እማማ እንዳትሰማ" አለችኝ በጭንቀት በአገልጋይ ወይም ነኝው ከፍል እየጠቀሙት::

"ሰሚኝ ፋኒ ! ትምህርቱን ልጨርስ፤ እንደ፡ ዓመት የማትሞላ ጊዜ ናት የቀረችኝ:: እንደጨረሰኩ እንጋባለን፤ ሰራ እይዛለሁ:: ከዛ በኋላ እንቸገርም ፤ እባክሽ ለዚህች አጭር ጊዜ ብለሽ መጥፎ ነገር አታሰብ!" ፋኑን ጨምሮ፤ ይገባ እንደ አብድ ለፈለፍኩ:: የምናገረው ከልቤ ነበር:: ፋኑን ማግባት በምድር ላይ ካሉ ጉዳዮች ሁሉ ቅድሚያ የምሰጠው ጉዳይ ነበር:: ፊቷ ላይ የነበረው ባዶነት ፣ ዓይኖቿ ውስጥ የነበረው ተስፋ መቁረጥ የነገረኝ ነገር ነበር:: ፋኑ ስጋዋን አስቀምጣ ቀድሞ ወደማታውቀው ዓለም ሄዳለች:: በቃ የለችም :: ሳምኳት ምንም አልተሰማትም ! ፋኑ የኔ ውብ የእኔ መለእከ እንኳን ሰሚያት ዓይኖቻችን ሲተያዩ ፊቷ በፍቅር ስሜት የሚቀላው ፋኑ ለይኔ እያየ ከሰማለች:: እንደ ግዑዝ ተራራ ከሰሩ ውሃ እንደሚያመነጭ ግዑዝ ስጋዋ ብቻ እንባ እያፈለቀ አጠገቤ ተቀምጧል::

"ምናባቴ ላድርግ አብርሻ ጨነቀኝኩ...ለሰሙ የመጀመሪያ ልጅ ነኝ...ትልቅ እህት ነኝ:: ቤተሰቦቼ በችግር ሲያልቁ እጄን እነባብሬ ማየት ብቻ ሆነ ሰራዬ:: እህቴ በብሰጭት እንደ ነገር ብትሆንብኝ ዘላለም ሲፀፀተኝ ይኖራል:: ማነው የዚህ ቤተሰብ ታዳጊ:: ዘመድ የለንም፤ ማን መጥቶ ከዚህ መከራ ያውጣን ? ...መሃል አዲስ አበባ ላይ ቤተሰቦቼ በረሃብ ሲሞቱ ዝም ልበል ?...መሃል አዲስ አበባ ቤተሰቦቼ በድርቅ ይለቁ ? ...ጎረቤት የሚሰራ ወጥ እየሸተታቸው እንጀታቸው ታጥፎ ሲተኙ ዝም ልበል ? ንገረኛ አብርሻ ! እሺ ምን ልሁን፤ ሴተኛ አዳሪ ልሁን? እናቴ የቡና ሱስ እያሰቃያት አይኗ እንባ እያጎረፈ ጎረቤት የሚወቀጥ ቡና ድምፅ እያዳመጠች "ቡና በጠፍኝ" እያለች ስትመኝ እያየሁ ስንት ዓመት በዝምታ ልኑር?...እንዲት ልጆቿን ለማሳደግ እድሜ ልኳን የተራበች የተንከራተተች ባልቴት ልጆቿም ደርሰው በርሃብ ስትሰቃይ እያየች ዝም የምትል ልጅ ልጅ ትባላለች ? እሄዳለሁ ! የትም ቢሆን እሄዳለሁ" ብላኝ እንባዋን ጠራርጋ ከከፍሌ ወጣች:: አፈር ለብሶ በዝምታ የኖረ ፈንጅ የድህነት ጨካኝ እግር ረግጦት ፈነዳ ፤ ውስጤ በፍንዳታው ሲናጥ ይሰማኛል፤ የአብርካት ከተማ ሲፈራርስ፤ የፍቅር ቅርስ ሲወድም ይታየኛል::

ማታ ላይ ፍቅርተ ፊቷ ሳቅ ለብሶ ሳቅ ጎርሶ መጋረጃዬን እስኪገነጠል በርግዳው ገባች:: ተጠምጥማ ጉንጨን ሳመችኝ :: እውነቱን ለመናገር በዛ ከንፈር አፈሰችኝ ማለት ይሻላል ! ከዛም ድምጹን ቀንሳ፡ "ቀጠረኝ" አለችኝ:: ለሶስት ዓመት ያፈቀረችው ልጅ ቅዳሜ ሊያገኛት ቀጥሯት ነበር:: "ለምን?" ... "እንዴት?" አላልኳትም የፋኑ ጉዳይ እያብሰለሰለኝ ነበር:: ብቻ ለማስመሰልና አብሬያት ለመደሰት ሞከርኩ:: ፍቅር ግን እንዴት ኃያል ነው በእግዚአብሔር ! ችግር እያግደው ድህነት - በቃ በመከራ የተከበበን ሰው ከመሬት አስነስቶ ያስፈነድቀዋል ወይንስ ያፈቀረ ሰው ለሌላው የማይታይ ላፍቃሪው ብቻ የሚገለጥ ከችግር፣ ከድህነት፣ ከመከራ የሚታደግ የመላእክት፣ የእሳት ሰረገላ አገሩን ከብሶ ይታየዋል ?

ለፍቀርተ ቀጠሮ በነገረችኝ ሰዓት ቸልተኛ ልሁን እንጂ በእርሷ ደስታ የፋኑ የሰደት ሐሳብ

ይጨነግፋል ብዬ ስላሰብኩ በሚያስፈልጋት ሁሉ ከጎኗ ሆኜ ድጋፍ ለመስጠት ወሰንኩ። ቅዳሜ ጧት ሃምሳ ብር ሰጠኝ። ላለመቀበል አንገራግራ ነበር። “ፀጉርሽን ተሰሪ! ደግሞ ቀጠሮ ቦታ ባዶ አጅ አይኬድም” ብዬ አሳመንኳት። ብሩን ተቀበለችኝ።

ጥቁር ሱሪዋን ከአሮጌው ሻንጣ አወጣችና ማጠብ ጀመረች። “ይሄ ሱሪ አዳውን አየ አሰብኩ አሁን መቸ ለበሽውና የምታጥቢው?” አሉ እማማ አመለ። ፍቅርተ እያንጎራጎረች አጠባዋን ቀጠለች። በዚህ ሰዓት እግዜር ወርዶ ቢናገራትም መስማቷን እንጂ! ሱሪውን አጥባ ስትጨርስ አስተካክላ ገመድ ላይ አሰጣችና ወደ ፀጉር ቤት በደስታ እየተንሳፈፈች ሄደች። እኔም “ከላስ” ስለነበረኝ ወደ ግቢ ሄድኩ።

*** **

ከሰዓት በኋላ ወደ ስምንት ሰዓት አካባቢ ከምማርበት ኮሌጅ ስመለስ እማማ አመለወርቅ በራቸው ስር ሁልጊዜ የሚቀመጡባት ጠፍጣፋ ድንጋይ ላይ ተቀምጠው አገኘኋቸው። አይናቸው ቡዝዝ ብሎ በሀሳብ በመመሰጣቸው አስካናግራቸው ድረስ አጠገባቸው መድረሴንም አላዩም ነበር። ለወትሮው እዚህች ድንጋይ መቀመጫ ላይ የሚቀመጡት እጃቸው አጠር ሲል ለአለት ቡና ብር ቢጤ ሲቸግራቸው ነበር። የድንጋይ ወንበሯ የመተከዣ መድረካቸው ናት።

“ማዘር ምነው ሰላም አይደሉም እንዴ ?” አልኳቸው።

ቀጥ ብለው እንባ በቋጠሩ ዓይኖቻቸው ተመለከቱኝና ሳግ በተናነቀው አሳዛኝ ድምፅ ! “የፍቅርዬን ሱሪ ወሰዱባት አብርሽ” አሉኝ ሌባ ቁሳቁስ ብቻ ሳይሆን ተስፋ ጭምር እንደሚሰርቅ የገባኝ ያኔ ነው። ፍቅርተ ለዓመታት ስትመኘው ከኖረችው ፍቅር፣ በተዓምር ከተሳካ ቀጠሮ በአንድ ሱሪ ምክንያት መቅረት አልፈለገችም። የሆዷን በሆዷ አድርጋ ሰፈር ውስጥ ወዳሉ እኩዮቿ ሁሉ እየሄደች ልብስ እንዲያውሷት ጠየቀች - አልተሳካላትም። ሁሉም ልብስ አላቸው፣ ሁሉም ልብሳቸውን የማያውሱበት ምክንያትም አላቸው። ሁሉም ግን አንድ ተራ ልብስ በዚያች ቀን ለፍቅርተ ከንጉስ ካባ የበለጠ ዋጋ እንደነበረው አያውቁም ነበር።

ፍቅርተ አንገቷን ደፍታ ወደ ቤት ገባችና ሁልጊዜ ፋና ትቀመጥበት የነበረው ኩርሲ ላይ ተቀመጠች ። የፋናን ወንበር ብቻ ሳይሆን የፋናን ዝምታ ወረሰች። ከዛን ቀን ጀምሮ ፋናም ዝም፣ ፍቅርተም ዝም ! እማማ አመለ ብቻ እንዲሁ የልጆቻቸውን ዝምታ ለመስበር የባጥ የቆጡን ያወራሉ። የማታ ማታ ቡናችን እንደወትሮው አይደምቅም ነበር። የፍቅርተን ሱሪ የወሰደው ሌባ የፍቅርተን ምላስ የወሰደው እስኪመስለኝ ፍቅርተ ከዛ በኋላ እንደበፊቱ ስታወራ ሰምቻት አላውቅም።

“አብርሽ ሰላም ነው” ቢቃ የምታናግረኝ እችን ብቻ ነበር። እንደ በፊቱም አቤቴ አትመጣም። ከትምህርት ቤት ስትመለስ የእማማ አመለን ነጠላ በደንብ ልብሷ ላይ ጣል ታደርግና ቤተክርስቲያን ትሄዳለች። አንዳንዴ በጣም አምሽታ ስለምትመለስ እና ጧት ስለምትወጣ ለሁለት ለሶስት

ቀን እንገንግርም። በሰሱ መጋረጃ ዓይኖቼን ልኬ በደበዘዘው ብርሃን የሰለቸውና ከወትሮው የባሰ አስፈሪ የሆነ ፊቷን አያለሁ።

ፋና ጋር የነበረን ግንኙነት ግን ቀስ በቀስ እንደነበረው ተመለሰ ፤ እንደውም ከበፊቱ የበለጠ አብረን መዋል ጀመርን። ፋናም የበፊቷ አፍቃሪ ፋና ሆነች። ዓለምን ረስተን በዛች ደሳሳ ጓዳ ውስጥ የራሳችን ፀሐይ፣ የራሳችን ጨረቃ፣ የራሳችን ከዋክብት ያሉባት ዓለም ፈጠርን ፤ ፋናን ያፈቀርኳት ሳይሆን እኔን ራሴን የሆነች እስኪመስለኝ ሁሉ ነገሬ ሆነች።

የሶስተኛ ዓመት ትምህርት እንዳለቀ ለአረፍት ወደ ቤተሰቦቼ ለመሄድ ምን ያህል እንደተጨነቅኩ መግለፅ አልቻልኩም። ፋናን ትቼ መሄድ ራሴን ትቼ ከመሄድ በምንም አይተናነስም። ግን የግድ መሄድ ነበረብኝና ወደ ቤተሰቦቼ ጋር ከፍለ ሐገር ለሁለት ወር አረፍት ሄድኩ። ለተከታታይ ሁለት ዓምንታት ፋና በሀዝብ ስልክ እየደወለችልኝ እናወራ ነበረ፤ ከዛ በኋላ ግን ድምፅዋ ጠፋ፤ ለአሰራ አምስት ቀናት ጠበቅኩ ፤ ፋና አልደወለችም። የማውቀው ስልክ አልነበረኝም፤ ፋናም ስልክ አልነበራትም - ናፍቆቷን መቋቋም ለእኔ ስቃይ ነበር ።

በመጨረሻ ወሰንኩ። ቤተሰቦቼን የምማርበት ኮሌጅ እንደጠራኝ በመንገር ማቆን ጨርቆን ሳልል በአንድ ወሬ ወደ አዲስ አበባ ተመለስኩ። አዲስ አበባ ስደርስ ልቤ ፈርቶ ነበር። እቤት ስደርስ እማማ አመለ አንገቴ ላይ ተጠምጥመው ሳሙኝ። እንባቸው አንገቴ ስር ሲረገጥኝ ነበር እያለቀሱ መሆኑን ያወቅኩት።

ወደ ቤት ስገባ ቤቱ ካለወትሮው ጭር ብሏል። እማማ አመለ ጉድ ጉድ ብለው ቡና አፈሉ፤ “ድንገት መጣህብኝ” ብለው ቁራሽ እንጀራ በበርበሬ አቀረቡልኝ እና የመጀመሪያውን ቡና ቀድተው ሲያቀብሉኝ እጃቸው ሲንቀጠቀጥና ሲኒው ከማስቀመጫው ጋር በእጃቸው እንቅጥቃጤ ምክንያት ሲንቀጫቀጭ ተመለከትኩ። ልቤ የባሰ ፈራ።

“አቡዬ ይሄውልህ ፋኒዬ ድንገት ሳላሰበው ብድግ ብላ አረብ አገር ሄደችብኝ” አሉና እንባቸውን ዘረገፉት ! የያዝኩት ቡና ሳላሰበው ከእጄ ላይ ወድቆ ተከነበለ።

“እንዴት ማዘር?... ማን ወሰዳት?... እርስዎ እንዴት ዝም ይላሉ?...” የጥያቄ መዓት ዘረገፍኩባቸው፤ ራሴን መቆጣጠር አልቻልኩም ፤ እማማ አመለ ግን አንገታቸውን ደፍተው አንዲት የቄጤማ ዘለላ እያፍተለተሉ ስቅስቅ ብለው ከማልቀስ ውጭ ቃል አልተነፈሱም። ሽቦት የወረረው ፀጉራቸው፤ ቆዳቸው፤ በእርጅና ብዛት የተጨማሪዱ እጆቻቸውና አስር ቦታ ላይ በከር የተሰፋ ኮንጎ ጫማ ያጠለቀ እግራቸውን ስመለከት ከፋና ናፍቆት ጋር ተደማምሮ እንባዬ ከውስጤ ገነፈለ ። እማማ አመለ ማልቀሴ አስደንግጧቸው ከፍራሻቸው ተነስተው መጥተው ጎኔ ተቀመጡና እንደ ልጅ አጥንታም ደረታቸው ላይ ራሴን አስጠግተው አቀፉኝ። ሁለታችንም በዛች ልትፈርስ አንድ ሃሙስ በቀራት ደሳሳ ጎጆ ስቅስቅ ብለን ተላቀስን።

ወደ ማታ ላይ ፍቅርተ መጣች። ገና ስታየኝ እቅፋኝ መነፋረቅ ጀመረች። በቀጣዩ ቀን የማደርገው ነገር ግራ ገብቶኝ ፍራሽ ላይ ተቀምጬ ስቆዝም ፍቅርተ ወደ ከፍሌ ገብታ የተጣጠፈ ወረቀት ሰጠችኝ እና ወደ ከፍሊ ተመለሰች። ፋና የፃፈችልኝ ደብዳቤ ነበር ፤ የፋኒ ትንንሽና ቁልጭ ያሉ ፅሁፎች፡-...

“አብርሻዬ መቼም እንደምታዝንብኝ አውቃለሁ። ጨካኝ ትለኛለህ አውቃለሁ። ግን... በሌለህበት እዚህች ብዙ ነገር ያሳለፍንባት ጓዳ እየገባሁ ስንት ቀን አለቀስኩ መሰለህ... ችግራችን ገፋኝ... በየቀኑ የማየው ነገር እንገሸገሽኝ። ከአንተ በላይ የቤታችንን ችግር የሚያውቅ ማን አለ አብርሻ? በእርግጥ የዛን ጊዜ ለመሄድ ማሰቤን ስነግርህ የሆንከውን ነገር አይቼ ሐሳቤን ቀይሬ ነበር፤ ግን የፍቅርዬ ሱሪ የጠፋ ቀን በቃ ወሰንኩ። እንዳትቆጣኝ ሃሳቤንም እንዳታስቀደረኝ ፈርቼ ተደብቆ ደላላው ሰውዬ ጋር አስፈላጊውን ሁሉ ጨረሰኩ፤ አንተ ለአረፍት አስከምትሄድ ነበር የምጠብቀው። ፍቅርዬ በውስጧ የሞተውን ፍቅር፣ የከሰመውን ተስፋ ማዳን የምችልበት ሌላ ነገር የለኝም።

አፈቅርሃለሁ አብርሻ - አከብርሃለሁ እና አመለሳለሁ። እግዚአብሔር እንዲረዳኝ ፀልይልኝ። ስለምታፈቅረኝ ከልብህ እግዚአብሔርን እንደምትለምንልኝ አውቃለሁ። አብርሻ እዛ ትልቁ ዲክሽነሪ ውስጥ የነበረውን ጉርድ ፎቶግራፍህን ሳላስፈቅድህ ወስጄዋለሁ። ሁልጊዜም ላይህ አፈልጋለሁ - ሁልጊዜም አብርሻዬ... ግን እንዳትረሳኝ ሁልጊዜም አፍቅረኝ።

አብርሻ ትወደኝ የለ ? እማማን ትወዳት የለ ? ፍቅርን ትወዳት የለ ? እኔ እና አንተ በፍቅር ልናሳልፋቸው ከምንችላቸው ውድ የፍቅር ጊዜያት ሁለት ዓመት ለምንወዳቸው ሰዎች ብንሰጥ ሁሉንም ነገር ታውቀዋለህና ይቅር ትለኛለህ ብዬ አሰቤ ነው። እንኳን እንዲህ ርቄህ መሄድ ከእህጅ መጋረጃ አልፎ ከከፍልህ ሰወጣ አልቅሽ አልቅሽ እኮ ነው የሚለኝ። አብርሻ አፈራለሁ፤ ከፊቴ ምን እንደሚጠብቀኝ አላውቅም - ግን ምናባቴ ላድርግ... እመብረሃን ትርዳኝ !”

ደብዳቤውን አንብቤ ስጨርስ አቅመቢሰነት ተሰማኝ። በቃ ! ከአሁን በኋላ እድሜ ልኬን ለማንም ለምንም የማልጠቅም ከንቱ መሆኔ ገዘፈብኝ። ፍራሽ ላይ በደረቴ ተኝቼ ወደ ዛኛው ከፍል በትካዜ መመልከት ጀመርኩ።

ከመጋረጃዬ ባሻገር ድህነት የነገሰበት ዓለም ይታየኛል - የተራቡ ባልቴቶች ቅንጦት ባሰከራት ከተማ ስር ተቀብረው ይታየኛል። ሊሰደዱ የሚያኮበኩቡ ወጣቶች ታዳጊ አጥተው ይታየኛል... ትምህርታቸውን ትተው ለጉልበት ስራ የተሰለፉ ወጣቶች ይታየኛል። ለአለት ጉርስ ለዓመት ጉርስ የተቸገረ ቤተሰብ ይታየኛል። ከመጋረጃው ወዲህ ከፍሌ ውስጥ ሬዲዮው ያወራል - ስለ ሙዚቃ ያወራል፣ ስለ ልብስ ያወራል፣ ስለ ፅዳት ያወራል፣ ስለ እድገት ያወራል፣ ስለ ፖለቲከኞች ምርጫ ያወራል፣ የአገር መሪዎችን ያሞካሻል። ሬዲዮው አጠገብ በልቼ የተረፈኝ ዳቦ በወረቀት ተጠቅልሎ ተቀምጧል። ከጎኑ እንቁላል የተጠበሰበት መጥበሻ ከነተረፈ የእንቁላል ጥብሱ ይታየኛል። እኔ ያለሁበት ሆነው የእማማ አመለን ቤተሰብ ሲመለከቱት ይህ ቤት “ከሰሃራ በታች” ነው።

ችግር፣ ተስፋ ማጣቱ፣ ስደቱ የተጣጣፈበት፣ ሰው በአይነውሃው የሚጠላበት፣ በተፈጥሮ መልኩ ደረጃው ከፍና ዝቅ የሚልበት፣ ይህ ቤት "ከሰሃራ በታች" ነው ! እኔ ቤታቸውን ተከራይቼ የምኖረው ስደተኛ ባለቤቶቹ ተወልደው ባደጉበት ጓዳ በችግር ሲሰቃዩ እየታዘብኩ ነውና ይህ ቤት "ከሰሃራ በታች" ነው። አዲሳባ እንዲህ ናት ! አገሬ ከነጭ ልብሷ፣ አገሬ ከጠጅና ጮማ ግርጌ እቻትና። በስሰ መጋረጃ ድንበር የተካለሉ ጎረቤቶች አንዱ ብሩን መጣያ አጥቶ በጥጋብ ሽቅብ ሲሸና ከመጋረጃው ጀርባ በረሀብ ከንብል የሚሉ እልፎች የሚኖሩባት አገሬ እቻትና !

*** **

ከተመረቅኩ በኋላ አዲስ አበባን ለቅቄ ወደ ቤተሰቦቼ ሄድኩ። አዛው ስራ ስላገኘሁ አዲስ አበባን ለአራት ዓመታት ተመልሼ አላየኋትም። ፋናም በውስጤ ደበዘዘች። ቀስ በቀስ ያች የፍቅር ጀምበር በመለያየት አድማስ ጠለቀች። ሌላ ህይወት፣ ሌላ ታሪክ ውስጥ ገባሁ ። ከአራት ዓመት በኋላ የማስተርስ ትምህርቴን ለመቀጠል ወደ አዲስ አበባ መጣሁ ።

"ሂድ! ሂድ!" እያለኝ ከሰድስት ወራት በላይ እነ እማማ አመለ ሰፈር ሳልደርስ ቆየሁ። ምን እንዳስፈራኝ ባለውቅም ውስጤ በፍርሃት ይታመስ ነበር። አንድ ቀን ግን ወሰንኩ። ታክሲ ይገዛ ወደ ወሎ ሰፈር ሄድኩ። ከታክሲ ስወርድ የገጠመኝ ነገር አስደንጋጭ ነበር። የእነፋና ቤት ይቅርና ሰፈሩ ራሱ ምልክቱ ጠፍቷል። ሰፈሩ የለም መንገድ ሆኗል - ቀለበት መንገድ ሆኗል - በረሀ ሆኗል። ወገቤን ይገዛ ቆምኩ፣ ግራ ገባኝ፣ እንደ አዲስ ፋና ናፈቀችኝ። እማማ አመለን ማየት ፈለግኩ ! ሁሉም የሉም። ተስፋ ቆርጬ ተመለስኩ።

ከብዙ ጊዜ በኋላ የማስተርስ ትምህርቴን አጠናቅቄ በምርቃቴ ማግስት ለምርቃት የተነሳሁትን ፎቶዬን ለመውሰድ ካዛንችሰ ወዳለ አንድ ፎቶ ቤት ሄድኩ። ሮዳስ የምትባል ልጅ አብራኝ ነበረች። ሮዳስ ፍቅረኛዬ ናት። ፍቅር ከጀመርን ዓመት አልፎናል። እርሷም እንደኔው አዲስ አበባ የኔቨርሲቲ ማስተርሷን ስትሰራ ነው የተገናኘነው። ፎቶ ቤቱ እንደደረሰን ፎቶ ያነሳንን ልጅ አገኘነው። የምርቃት ኮሚቴ ሆኜ ሰሰራ ፎቶ የሚያነሳው ልጅ ጋር በደንብ ተግባብተናል።

ፎቶችንን እስኪሰጠን ለእኔና ለሮዳስ ሻይ አስመጥቶልን ስለምርቃት ፎቶችን የባጥ የቆጡን እያወራልን ስንጠብቅ፣ ድንገት ፎቶ ቤቱ መስተዋት ላይ የተለጠፈ አንድ ሰላሳ በአርባ ሴንቲሜትር ስፋት ያለው ፎቶ ተመለከትኩ። ምን አስፈንጥሮ እንዳስነሳኝ አላውቅም። ወደ መስተዋቱ ተንደርድሬ ሄድኩና ቆምኩ - ፋና ! ራሷ ናት...የራሷ የፋና ፎቶ ነው።

የለበሰችው አጭር ቀሚስ ፍም የመሰለ ቀይ ታፋዋን አጋልጧታል - ቢሆንም ፋና ናት ! ዓይኖቿን ጨፍና ወደ ሰማይ አንጋጥጣለች። ቀይ የከንፈር ቀለም የተቀቡ ከንፈሮቿ በመጠኑ ከፈት ብለዋል። ፀጉሯ ባጭር ተቆርጦ ወርቃማ ቀለም ተቀብቷል። ቢሆንም ፋና ራሷ ናት! አፍንጫዋ ተበሰቶ ቀለበት ተንጠልጥሎበታል። ጡቶቿ ደረቷ ላይ በሰፊው እስከ ሆኗ ድረስ ቅድ ባለው ቀሚሷ ምክንያት ግራና ቀኝ በግማሽ ብቅ ብለው ይታያሉ። ራቁቷን ናት ማለት

ይቀላል። ተረበሽኩ። ጨህ...ጨህ አለኝ።

ጓደኛዬን ሮዳስን ረስቻት ጉርድ ፎቶ በመቀስ እየቆራረጠ ከመደርደሪያው ጎላ ወደ ቆመው ፎቶ አንሺ ተመለስኩና ወደ ፋና ፎቶ በእጄ እየጠቆምኩ፤

“ይህችን ልጅ ታውቃለህ?” ብዬ ጠየቅኩት።

ለአመል ያህል ወዳመለከትኩት ፎቶ ዓይኑን ላከና በፍጥነት መለሰልኝ፤ “ከዚህ ቀጥሎ፣ ቀጥሎ ያለው ሰሰተኛው ቤት ውስጥ ትሰራለች። ከአረብ አገር ነው የመጣችው፤ እዕምሮቿ ትንሽ ትንሽ ችግር አለበት። ተጠፍራ ነው የመጣችው። ደግሞ አረቦች ደፍረዋት የወለደቻት አንዲት ልጅ አለቻት” አለኝ።

“ምንድን ነው ቤቱ ?ማለቴ የምትሰራበት...”

“ቡና ቤት” ብሎኝ ወደ ስራው ተመለሰ !

“እ...ና ቡና ቤቱ ውስጥ ምንድን ነው የምትሰራው?” አልኩት ባለማመን።

ቀና ብሎ በመገረም ተመለከተኝና፤ “ቤት ልጅ ቡና ቤት ውስጥ ምን ልትሰራ ትችላለች አብርሽ ?” ብሎኝ ጥያቄዬን በጥያቄ መለሰልኝ። ቀስ ብዬ ስዞር ሮዳስ ጎኔ ቆማ ልጄ የተናገረውን ሁሉ ሲታዳምጥ አገኘኋት። ፎቶችንን ተቀብለን ሰንወጣ ሮዳስ እንደ ቀልድ እንዲህ አለችኝ፤

“ደግሞ ብለህ ብለህ የሴተኛ አዳሪ አድራሻ መጠየቅ ጀመርክልኝ ?” አልመለሰኩላትም። ሮዳስ ዛሬ ካለችበት የትምህርት እና የኑሮ ደረጃ ላይ ቆመው ቀልቀል ወደ ፋና ከተመለከቱ፤ ፋና...ከሰሃራ በታች ናት።

4

ትንሽ ወደግራ ዘምበል...

አባቴ ሲራመድ ትንሽ እንከስ ይላል። ያን ያህል እንኳን እይደለም። ወታደር ስለነበር ታፋው
እካባቢ ጥይት ጨረፍ አድርጋው ነው። ('ለጡረታ ሰበብ ትሆን ዘንድ ከእግዜር የተተኮሰች
ጥይት' ይላታል አባቴ ራሱ) !! አንድ አራት እርምጃዎቹ 'ኖርማል' ይሆኑና እምስተኛዋ ላይ
ትንሽ ወደግራ ዘምበል ይላል - አንደ እኛ ታሪክ !! የራሳችን ፊደል፣ የራሳችን ቋንቋ፣ አድዋ፣
መቅደላ፣ 'ድርቅ' እንከስ ወደ ግራ !! ይሄው ነው !

ታዲያ አባቴን ጥምድ አድርጎ የያዘው የግራ እግሩን በፈንጅ ያጣ ወታደር ጎረቤት አለን፣ "ለዚች
በየአምስት እርምጃው ለምትከሰት እንከሻው 'የአካል ጉዳተኛ' ተብሎ ጡረታ ይበላል። ይህ
ለጁ ግሜ ከመስከረም እኩል ደመወዝ ከመከፈል አይተናነስም - አይ እች አገር ! አይ ታሪክ !"
እያለ ያሸመረዋል - በከራንቹ መሬት እየቆረቆረ....!!

የአባቴን እግር የጨረፈችው ጥይት ለአባቴ ግንባር የተተኮሰች መሆኗን ዘንግቶ። የተጫረ እግር
ከተቆረጠ እግር እያወዳደረ በጉድለት ቁና የታሪክ ገለባውን ሊሰፍር ይዳዳዋል ። ጡረታን
የጉዳት ዳረጎት አድርጎ የሚያስብ ከንቱ !! ሰው አንገቱን ተቆርጦ ጡረታ እየተቀበለ መኖር
ቢችል ኖሮ፣ "ለአገራቸው ከብር" አንገታቸውን የተቆረጡቱ "ግራ እግር ምን አላት" ብለው
በተቆረጠው ግራ እግሩ በሳቁበት ነበር ፤ "አንዱ ባንዱ ሲስቅ ጀምበሯ ጥልቅ" (በጨለማ መሳቅ
የለመደ ህዝብ ስለጀምበር መጥለቅ ምን ገዶት። ለምን እንጦርጦስ አትወርድም። ከኮቦችን
ወላ ጨረቃዋን አስከትላ።)

ቀን ቀን ትሁት፣ የተከበረ፣ የተጣላ የሚያስታርቅ የመንደሩ ዋልታ ነው አባቴ ። ማታ... አቤት
ቀንና ማታ በአባቴ ባህሪ ሲለኩ ያላቸው ልዩነት። ጧት የነበረው አባቴ ሌላ ከፍለ ዘመን፣
ማታ የሚከሰተው ደግሞ ሌላ ላይ የተፈጠረ ፤ ሁለት አባት ያለኝ አስኪመስለኝ !! አባቴ
ማታ ማታ ከራሱና ከእነዛ ሁለት ሥዕሎች ጋር ይጣላል ።

ጠጭ ነው። በየቀኑ ይጠጣል። ሲጠጣ ቤተሰብ እይረብሽም። እናቴን እይናገርም። ቤታችን ግድግዳ ላይ የተለጠፉት ሁለት ሥዕሎች ጋር ነው ዱላ ቀረሽ ግብ ግብ የሚፈጥረው - በቃል !!

“አባትህ ስራው ምንድን ነው?” ብባል፤ “አባቴ ስራው ምን እንደሆነ አላውቅም” ነው መልሱ። ማረያምን አላውቅም !! ትምህርት ቤትም እንደዚሁ ብዬ መልሼ ሁሉም ሳቀብኝ። እኔ ግን ለምን እንደሳቀ አልገባኝም !! የተማሪዎቹ እሺ ይሁን - ምድረ ኩታራ። ቴቸር ምን አሳቀው? (ከሳቀ በፊት እንቱ ነበር የምለው።) የቴቸር ሳቅ ስላበሳጨኝ ሆነ ብዬ እንዲህ ስል ሳቁን ተረጎምኩት፤ “አባትህ ቢያጣ ቢያጣ መምህር መሆን ያቅተዋል?” ማለቱ ነው። “ባይሰማኝም እንጀቴ ራሱ። ይሄን አስቀያሚ መላጣ፤ ኮቱ የተዛነፈ ሂሳብ አስተማሪ ተውትና ስላባቴ ልንገራችሁ... (ሲጀመር ሂሳብ አስተማሪ ስለአባቴ ሥራ ምን አገባው - ደሞ ይሰቃል እንዴ!)”

ስለአባቴ ሥራ እንዴት ልበላችሁ? አባቴ አሁን ሹፌር ነው ተብሎ አንድ ፊርማታ ሳያልፍ ፊርማታ ጸሐፊ ይሆናል፤ “አሳቸው የሚጽፉት ማመልከቻ መሬት ጠብ አይልም” ተብሎ ባለጉዳይ ቤታችን ሲመጣ፤ አባቴ መጋዘና ሜርቴሎውን ይዞ ገና ድሮ አናፂ ሆኗል። እንግዲህ በከረምት ጣራችሁ አፍሰሶ ወይ የእንጨት አጥራችሁ ወድቆ ትላንት ግንቦት ላይ አናፂ የነበረ አባቴን ስኔ አንድ “ጠግንልን” ብላችሁ ብትመጡ አባቴ ከተከመረ የከሰል ጀንድ ኋላ ቆሞ የከሰል ነጋዴ ሆኖ ታገኙታላችሁ (“ዱቤ ከልከል ነው” ከሚል ፅሁፍ ጋር)...እና አባቴ ሥራው ምንድን ነው ልበል? ብዙ ሥራ ያለውና ምንም ብር የሌለው አባት!

ብር ከአንዱ ይበደራል፤ የተበደረውን ከሌላ ሰው ተበድሮ ይከፍላል። ለሌላው ሰው ደግሞ ከሌላ ሌላ ሰው ተበድሮ ይከፍላል። ሕፃን እንደነበርኩ ታዲያ ይሄ የአባቴ የመበደርና ብድር የመክፈል ሳይከል መጨረሻ ያለው ስለማይመስለኝ አባቴ አስከዘላለሁ ብድር የሚከሰስ፤ የሚታሰር አይመስለኝም ነበር። ብድር ይከፍላል። እጁ ላይ ምንም ብር አይኖረውም። ብር ለምን ይጠቅማል ቢሉኝ፤ ብድር ለመክፈል። ‘ደመወዝ ለምን ይጠቅማል?’ ቢባል ብድር ለመክፈል፤ ታዲያ ለምንድነው ሰዎች ‘በባንክ ብድር ቤታቸው ተሸጠ’ የሚባለው? - እንደኔ አባት ብልህ ስላልሆኑ ነዋ !!

ሥዕሎቹ፤

1. አባቴ በመጠኑ ሲሰከር (ሞቅ ብቻ ሲለው) ፊት ለፊቱ ቆሞ “ሳተናው ደህና አመሸህ!” የሚላቸው የእኔ ቴዎድሮስ ሥዕል የሸጉጣቸውን አፈመዝ አፋቸው ውስጥ አስገብተው መቅደላ ጫፍ ላይ ፊትና ቁሰለኛ ከሰራቸው ተለሽልሽ የሚታይበት ሥዕል፤ በቀኝ በኩል ከዕቃ መደርደሪያዋ በላይ ግድግዳው ላይ ተለጥፎ ይገኛል። (አባቴ ከዚህኛው ስዕል ጋር የመረረ ጥል የለውም፤ አልፎ አልፎ ካልሆነ...።)

2. አባቴ ሰካሩ ከመደበኛው ሰካር ከፍ ሲልና፤ ቀን ከገጠመው የሕይወት ስንክሳር ጌሾ ጋር ሲቀየጥ ደግሞ ከማይጋጨት ባላጋራ ጋር ይጋጫል፤ “...የኔታ እየሱስ ከርሰቶስ” ምሥል ጋር!!

እየሰሰ ቀይ መገናኛፊያ ለብሰ፡ ረጅም ምርኩዙን በብብቱ ስር ይዞ፡ በር እያንኳኳ በግራ በኩል!! እባቱ ከዚህ ሥዕል ጋር ይጣላል (ድፍረቱ እይገርምም ?)

*** **

እባቱ ገና በር ሲያንኳኳ እናቴ ሰካሩ እንደኛ ደረጃው ይሁን ወይም ሁለተኛው ደረጃ ታውቀላለች! 'እንዴት ታውቃለች?' እግዜር ይወቅ !! እነዚህ እናቶች በየድራፍት ቤቱ ስለማይደሰኩት እንጂ በየሬዲዮና በየቴሌቪዥን ስለማይቀጥጥ እንጂ ሰንት ጉድ ተፃምር አለ በውስጣቸው:: ሰንት ጉድ፡ መላ...:: እንኳን ገላቸው በር ሲያንኳኳ ቀርቶ ዙፋን ላይ ቁብ ሊል ያቆብቆብ ባለተራ ዓይነት ውሀውን እንበበው ከፋ ይሁን ደግ ያውቃሉ - ዘመን ምስክር ነው !!

ሁለተኛው ዓይነት ሰካር ከሆነ እናቴ ተንደርድራ ክርሰቶሰ ሥዕል ፊት ትሄዳለች - በፈጣን አነጋገር፡ "ጌታ ሆይ እባክህ የተናገረውን ቢናገር እትቆጠርበት ይቅር በለው" ብላ የጎሰሃ ቀብደ ታስይዛለች! (ሙሉውን እባቱ ራሱ ሰካሩ ሲበርድለት ያወራርዳል !!) ከዛ በኋላ ትከፍትለታለች...!!

ፊቱ ወዝቶ እይነ በእስፈሪ ሁኔታ ጉሽርጥ መሰሎ ይገባል:: "ሰላም አመሻችሁ!" የለ ምን የለ! "የእባትህ ጉዳይ እዛ ቤት ተደብቋል፡ በግራ በኩል ከአልጋው በላይ ታገኘሃለህ" ብለው የላኩት ይመስል ዝም ብሎ ይገባና በቀጥታ ወደግራ ታገፎ ከአልጋው በላይ የተሰቀለው የክርሰቶሰ ሰዕል ፊት ይቆማል ::

ዂሙን እያሻሻ ለረጅም ደቂቃዎች በዝምታ ሥዕሉ ጋር እፍጥጦ ይቆይና ድንገት! ... "እንከፍትም!!" ብሎ ይጮሃል:: እናቴ ሽምቅቅ ትላለች::

"ለሰንቱ እንክፈት፡ ሲያንኳኩ ሰንከፍት ገብተው እኛን ሲያሰወጡን:: በጣታቸው ሲያንኳኩ 'ቤት ለእንግዳ' ብለን ሰንከፍት በከንዳቸው ሲደቁሱን ከመክፈት ጋር ተጣልተናል ፤ እንከፍትም...!!"

እናቴ ወደ ግራው ዓይኗን ልካ በለሆሳስ ታነበንባለች:: ለክርሰቶሰ "ቅድም ያልኩህን እንዳትረሳው አደራ!" የምትል ይመስለኛል:: እባቱ ይንጎማለላል:: ረጅም ነው ቁመቱ:: ብን ተደርጎ የተበጠረ ጥቁር ከርዳዳ ፀጉሩ ላይ ወደፊት አካባቢ ትንሽ ሸበት ጣል ያደረገበት :: የጨርቅ ሱሪው የተኩሰ መስመር ቀጥ ማለት፡ "ሱሪውን ከለበሰው ጀምሮ ተቀምጦ እያውቅም እንዴ" የሚያሰብል፡ በሚገባ የተወለወለ እርጌ የወታደር በት ጫማ :: ይንጎማለላል ...

"እንከፍትም ! እድሜ ልኬን በርህን ሳንኳኳ የከረቸምክብኝ፡ እንዴት ነው የኔን ልብ ዛሬ የምከፍትለህ:: የገቡትንም ማሰውጫ አጥተናል እንኳን አዲስ ለሚያንኳኳ ልንከፍት - እንከፍትም!!" ይንጎራደዳል:: እንዳንዴ ፊቱ ላይ የሚንቀለቀለውን ቁጣ ሳይ፤ "በቃ ገንጥሎ ጣለው ክርሰቶሰዬ ጉዳ ፈላ" አላለሁ:: ይሄ ሥዕል ከድር ጀምሮ ግድግዳችን ላይ ስለተለጠፈ ነው መሰለኝ ክርሰቶሰ ከእኛ ቤት ሌላ መሄጃ ያለው አይመስለኝም ነበር:: እናቴና ክርሰቶሰ የእባቱን ባህሪ ቸለው

የኖሩት ሌላ መሄጃ ስለሌላቸው ይመስለኝ ነበር። እኔ፣ ከርሱቶስና እናቴ የአባቴን ባህሪ ቸለን የተቀመጥነው ሌላ መሄጃ ስለሌለን ይመስለኝ ነበር...

"አንከፍትልህም... ይህቺ ሚስቷን (ወደናቴ እየጠቆመ) ለሰንቱ ሃብታም፣ ለሰንቱ ጆግና፣ ለሰንቱ ባለ ሥልጣን የከረቸመችውን ልቧን ለኔ ከፈተች። ምን ተጠቀመች? ምንም!! እድሜ ልኳን ጡረታ የወጣ ወታደር ባሏ ሰከር ሲመጣ በር ከፋች ሆና ቀረች..." (ስለሌላ ባል እንጂ ስለራሱ የሚያወራ እይመስልም።) "አቧን ተዋት... እቺ አገር ራሷ... እቺ እጇን ወደአንተ ትዘረጋለች የተባለችው... ሃሃሃ... እች እትየጽዮ... ጓደኞቼን ሞጥ ስልቅጥ ያደረገችው አገር ራሷ... ለንጉሥ ልቧን ስትከፍት፣ ለወታደር ልቧን ስትከፍት፣ ለወንበዴ ልቧን ስትከፍት፣ ለሶሻሊዝም፣ ለምናምኒዝም ልቧን ስትከፍት - ይሄው መከፈት መዘጋት የሰለቸው በጌ ተገንጥሎ ከፍቷን ቀረች። እናስ? ምናችን ጅል ነው የምንከፍትልህ? ... አንከፍትም!! አንከፍትም!! በከፈትን ቁጥር እየገባ የታጨቀብንን ጣጣ ባስወጣህልን ይልቅ! ... ለንተም እይመችህ... ውስጣችን ነድጏል፣ ከሰላል - የተቃጠለ ቤት ውስጥ ለመኖር ይሄን ያህል ስታንኳኳ መኖር... ኤዲያ" እናቴ እንባዋ ጠብ ሲል ይታየኛል።

ልቤ ይታፈናል። ልብ ድካም የሚባለው ይሄ ይሆን? ቤታችን ይታፈናል። በጣም ብዙ መላዕክት ቤታችን ውስጥ ታጭቀው፣ "ኧረ ጌታ ሆይ ይሄ ሰውዬ አበዛው፣ ፍቀድልንና ወደዛ በጫጭቀን ሲኦል አንወርውረው..." እያሉ እየሰሱን የሚያስፈቅዱ ይመስለኛል።

"አስቲ ተወት... እሱ ያለፈውን መከራ ማን አለፈ? ... የዚህን ሚስቷን ልጇን ቀንበር ማን ተሸክመ? አስከመጨረሻው አለምነዋለሁ...!" የሚላቸው ይመስለኛል በሩን ማንኳኳቱን ሳያቋርጥ፣ ከርሱቶስ የኔ ልብ አዋቂ! አባቴ እያነሰ ከርሱቶስ እየገዘፈ ይሄድብኛል - አሁን ደግሞ ለአባቴ እሰጋለሁ።

ጎምለል ጎምለል... "አንከፍትም!! አናውቅም እንዴ... ወላ መስኮት ወላ በሩ በተዘጋ ቤት ስተት ብለህ ገብተህ 'ሰላም ለአናንተ' ስትል? አሁን ምን ያዘህ?... ግባ... ይሄው በግድግዳው ግባ። መቼም ዓይኖችን እያየ አንከፍትልህም..." እያጉተመተመ ልብሱን ያወላልቃል። መጀመሪያ ኮቱን - ገበሩ ተቀዳጏል። እያጣጠፈ ያጉተመትማል - "ወይ መከፈት..." ሱሪውን በሥርዓት አልጋው ላይ ዘርግቶ በእጁ እየተኮሰ ያጣጥፋል። ቢሰከርም ባይሰከርም ልብሱን በመስመሩ ማጠፍና በሥርዓት ማስቀመጥ እይረሳም። ሊተኛ ሲል ያየኛል። ልክ የአልጋ ልብሱን ገለብ ሲያደርግ ኩርምት ብዬ እናቴ ሰር...። "አይዘህ አንበሳዬ... ምነው ከኔ ከምትፈጠር በቀረብህ... የማይረባ አባት ለአንድ ልጅ እንኳን የማይሆን - ወይ አባት - አላየንም አባት - እንደለማዳ ውሻ ስምህን ተከትሎ ከሚጮህ ስሜ ሌላ ምን አወርሰሃለሁ - ቤሳቤሰቲን..." እየተናገረ አልጋ ልብሱ ውስጥ ገብቷል። በብርድ ልብሱ የታፈነ እንቅልፍ የተጫጫነው ድምፁ ያጉተመትማል። '...ከንቱ... ለራሴ ከንቱ ሆኜ የሰው ሰው ከንቱ እድርጌያት ቀረሁ... ግራ ገብቶኝ ግራ...' ረኽኖም ዝምታ፣ የተኛ እስኪመስለን ። ድንገት፣ "አላሜ... እራት በልታችኋል..." ይላታል እናቴን።

"አዎ" ወይም "አልበላንም" አትልም። ሁልጊዜ መልሷ ይገርመኛል።

ደካሙ ለሽብር እና ለሌሎችም

"ቆንጆ ወጥ ሰርቻሎሁ ፣ ትንሽ ልሰጥህ አሰብ..." ትለዋለች። ገና ቅድም ተነስታ ጓዳው በር ላይ ደርሳለች።

"አ...ይ..." ይላል ስልል ባለ ድምፅ። አንዳንዴ "አይ..." ብሏትም ታቀርብለታለች። ተነስቶ ይበላል። አንዳንዴ "አይ..." ካለ ትመለሳለች። በሁለቱ 'አይ'ዎች መሃል ያለውን ልዩነት ብዙ ጊዜ ለማጥናት ምክርኩ። በድምፅ ርዝመት፣ በቅላጼ ተመሳሳይ ናቸው። እናቴ ግን በሁለቱ 'አይ'ዎች መሃል የአባቴን መሻት በቀላሉ ታውቃለች። አለመሻቱንም። (አለመሻቱ እንኳን አይ ካለ አይ ነው ። ግን እንዴት አይ ያለ ሰው አይ ያለበትን ጉዳይ እንደፈለገው ማወቅ ቻለች ??????)

እማርኛ አስተማሪያችን "ልጆች ቋንቋን ከቤተሰብ ከማህበረሰብ ይማራሉ" አሉኝ እንጂ ቋንቋን የምንማረው ከሕይወት፣ ለዛውም መተሳሰብ፣ መከባበር እና መፈቃቀር ካለበት የሕይወት ልምዳችን ብቻ ነው። እማርኛ አስተማሪያችን ራሳቸው፣ አባባ "አይ" ቢል እራት "አቅርቢልኝ" ማለት መሆኑን በጭራሽ አያውቁም። ከማህበረሰቡ ይሄን አልተማሩም !! ስሜትና ስዋሰው ለየቅል ናቸው !!

ጧት ከእንቅልፌ ሰነቃ ታዲያ ብቻዬን ነኝ። እናትና አባቴ ቤተ-ክርስቲያን ሄደዋል። የክርስቶስ ሥዕል ግን አሁንም አለ። ቆይ አባቴ ከሌለ ማን እንዲከፍትለት ነው የሚያንኳኳው ? በብርድ ልብሴ ተጠቅልዬ ሥዕሉን እያየሁ አሰባለሁ። "አባታችሁን ታዘዙ፣ ቤተሰቦቻችሁ የማይወዱትን በመሥራት አታሳዝኗቸው" ይሉን የለ የሰንበት አስተማሪያችን ? ስለዚህ...

"አልከፍትም !!" አላለሁ ቀስ ብዬ...

ቆንጆ ማለት ለዓይን የሚማርከ፣ ለጆሮ የሚጥም፣ የሚያምር፣ የሚያስደስት፣ የሚያማልል፣ ሰው፣ እንስሳ፣ ሳር፣ ቅጠል፣ አየር፣ ውሃ፣ ቃል፣ ሁኔታ፣ ድርጊት ሌላም መዓት ትርጉም ይኖረዋል። አሻሚ ነው ቃሉ። 'ውብ' የሚለው ቃል ግን እያሻማም እያደናግርም፣ "ውብ" ማለት "እናቴ" ማለት ናት ! የእኔ እማማ ብቻ !!

እዎ እናቴ ውብ ናት !! በችግር የማይፈታ ውበት። ማንም በአድናቆት ቃል በእንቆፈንቆ ድለላ ውሉን እጁ እስገብቶ የማይተረትረው ነጭ ቱባ ናት እማማ ፤ ፈገግ ስትል ከጥርሶቿ ድል ማድረግ በአካባቢው ይነዛል። እንደ እናቴ ፈገግታ ልብ የሚሰነጥቅ ሳቅ አላየሁም፤ የእናቴ ፈገግታ ብርታቴ ነው። ሰውነቴ በፈገግታዋ ይታደላል። የተፈጥሮ ፍልውሃ ነው ፈገግታዋ !!

ሕይወት ወገቧን አሰራ ልታሰለቅሳት ድንጋይ ስትፈነቅል እናቴ...እማምዬ...የኔ ፀሐይ...በእንዲት የእሽሙር ፈገግታ ትደቁሳታለች ፤ ሕይወት የጨለማ አረሚን በቤታችን ላይ ስትዘራ እናቴ በፈገግታዋ ትመነጋግለውና የደስታ እና የሐሴት አዝመራ ቤታችን ይዘናፈላል። እዛ ማሳ ውስጥ እኔ አበርቃለሁ። አውቆም ይሁን ሳያውቅ አባቴ ቤታችንን የምድር ዋልታ ላይ በበረዶ ገነባው፤ እናቴ በፈገግታ ገመድ ጎትታ መሃል አዲስ አበባ፣ አራት ኪሎ፣ ፀሐይ የሞላበት አመጣቸው ቤቱን ከነግቢው ከነዛፋ !! እንደዛ ነው የሚሰማኝ።

አባቴ በውትድርና ኤርትራ ሄደ። "እነከሌ አገር ሊገነጥሉ፣ መሬት ሊሸርፉ ነውና ሄደህ ልክ አግባቸው!" በሚል ትዕዛዝ ከእኔ ከእንድ ልጄና ከሚወዳት ሚስቴ ተነጥሎ ሄደ ። "...እቤት ቁመና ! እቤት የትጥቅ ማማር !" እያለ ጎረቤቱ ሸኘው። አምሮ ሊገድል፣ አምሮ ሊሞት አባቴ። ሕፃን ነበርኩ፤ ብዥ ያለ ነው ትዝታዬ። አባቴ ሄደ፤ (ዘመተ ይሉታል)። ስልክ የለም፤ ደብዳቤ የለም፤ ሄደና ጠፋ።

እናቴ ታዲያ በፍፁም ንፁህና ስድስት ዓመት ጠበቀችው። ያውም በደጃችን፣ በእናቴ ውበት

መቶ ጆኔራል አየሸለለ፤ ሺ ካድሬ አየቋመጠ፤ ሚሊዮን አብዮት ጠባቂ ምራቁን አየዋጠ !!
"ንፅህናዋን በምን እወቅክ?" ስድስት ዓመት ሙሉ ማታ ማታ እንዲት ቀን ሳታቋርጥ ፎቶው
ፊት ተንበርካካ ምን እያለች ትፀልዩ እንደነበር እናነተ ታውቃለችሁ? የአባቴን ፎቶ አባሬ ዝር
እንዳይልበት በቀን ስንት ጊዜ ትወለውለው እንደነበርሰ...? ከቤታችን ዕቃዎች ውድ የተባለው
መደርደሪያ ላይ ምን ይቀመጥ እንደነበርሰ? የአባቴ ፎቶ !! በዛ ናፍቆት በረበበበት፤ ምስኪን
እናትና ልጅ ምዕመን በሆኑበት፤ የብቸኝነት ቤተ መቅደስ ውስጥ የአባቴ ፎቶ ፅላት ነበር።

አባቴ ፎቶ ንን ተሳሳቹ ደብተራን ባስቀምጥ ሳታስደነግጠኝ ቀስ ብላ ታነሳዋለች :: ቤት ለማዘጋጀት
እንዳይመስላችሁ፤ አባቴ ፎቶ አጠገብ ምንም እንዳይቀመጥ እንጂ !! እማማ የቃል ኪዳን
ቀለበቷን ሸጣ ምን ዝቶ...? ለኔ ቆንጆ ጫማና ልብስ ፤ ምድረ የትምህርት ቤት ማቲ የቀናበት
የደብተር መያዣ ቦርሳ ፤ ለአባቴ ፎቶ ወርቃማ የብረት ከፈፍ ያለው ባለመስታዋት የፎቶ
ማስቀመጫ፤ በተረፈችው የቃል ኪዳን ቀለበቷን የምትመስል 'እርቴፊሻል' ቀለበት :: በእንቁ
ልብና በእርቴፊሻል ቀለበት ቃል ኪዳኗን አጠረች፤ ከእኔ በስተቀር ይሄንን ማንም አያውቅም።
ለራሷ ምን ዝቶ?...ምንም !! እች ናት እናቴ!!

ስድስት ዓመት አባቴን ጠበቀችው። ይሄ ሊመጣ ይችላል ተብሎ አዛም እዚህም አየተባለ
የሚጠበቀው ዓይነት ጥበቃ ሳይሆን 'መቼ ሄደና' ብሎ ክችች የሚሉት አይነት የመንፈስ አብርካት!
በሌሉበት ማከበር !! ...ይሄ የመጀመሪያው ዓመት ላይ "ሄደብኝ የኔ ጌታ የልቤ ቁራሽ የደሜ
ጭላፊ..." እያሉ ጎረቤት እንዲያባብል ድራማ መስራት፤ ዓመት በጨመረ ቁጥር 'አሁን ተፅናኛ
ሰው መቅረብ ጀመረች' የሚባለው አይነት መጠበቅ ሳይሆን፤ ትላንትም ዛሬም ዓመታት ጉልበቱን
በማደሰልቡት ጥልቅ መሻት ጠበቀችው። ይህች ናት እናቴ!!

ስለ ኤርትራ በተወራ ቁጥር ኪሎ ስጋ ከአካሏ አየተገነጠለ ጠበቀች :: "ከኤርትራ የመጣ ሰው
በኮተቤ አለፈ" ቢሏት ነጠላዋን እንጠልጥላ ኮተቤ ትገኛለች።" እንዲት ኤርትራዊት ተፈናቃይ
አቃቂ ኪዳን ከፈተች" ቢባል ከአራት ኪሎ አየተመላለሰች የስሙኒ ሻይ ቅጠል ለመግዛት
ደንበኛ የምትሆን ቤት ካለች እናቴ ብቻ ነበረች። እች ናት እማማ!!

እርጋታዋ የእኔ እማማ በ"እልፍ ሲሉ አልፍ ይገኛል" ተረት አልፍኛቸው ውስጥ ተላላፊ
እንደሚያበዙ ሴቶች አይደሉትም ፤ ማንም የቃል ኪዳን መስመሯን አያልፍም፤ አገር ያውቃል፤
ቤታችን ቤተ መቅደስ ነው። የፍቅር ፅላት በቅዱስ ቅዱሳን እማማ ልብ ውስጥ አለ። እርጋታዋ
ታማኝነቷን ይነግረኛል። ዓይኗ ከአባቴ ፎቶ ላይ ከተነቀለ ቀጥሎ ማረፊያው እኔ ላይ ነው።
ጀርዋ ወደ ውጭ አይቀሰርም። የኔን እርቲ ቡርቲ ወሬ እንደወንጌል በጥሞና መስማት የነፍሷ
እርካታ ነው። አባባ መጽሐፍ ቅዱስ፤ እኔ የሐንሰ ራዕይዋ... ታነበኛለች፤ ሰባት ቀንድ፤ አስራ
ስድስት ምላስ፤ ምንም ጀር የሌላቸው ልዩ ፍጥረቶች መሐል እናቴ ጀር ብቻ ሆና ትሰማኛለች...!!

ጥቁር ፀጉሯ ሲዘናፈል፤ እንደማር የለሰለሰ ቆዳዋ አላፈ አግዳሚ ሲጠራ፤ ረጋ ባለ እርምጃ እንደ
ደመና ስትንሳፈፍ፤ "ፈዛዛ ውብቷን አቀለጠችው" ይሏታል። "ንታታ... እንደ ኤሊ ስትንቀረፈፍ

እርግጥን ፈጅቶ ይሏታል። በሌጣ ልባቸው ርጠው ምናምንቴ ስለቃረሙ የፈጠኑ የመሰላቸው የመንገዶችን ከጎቱ ሐሜተኞች። የፍቅር መስቀል ተሸከማ ዳገት የምትወጣ እናቴን ኤሊ ይሏታል፤ እና ለውጥተው ኤሊ ይሏታል። የድንጋይ ልባሷ እንደነሱ ቀሚሰ የትም ለማንም አለመገለቡ ለሆነው፤ ተኳኩለው የሚጠብቋቸው ወታደር ውሽጥቻቸው ያልተኳኳላቸው እናቴን አይዩ ማናት ይህች ቆንጆ ?" ሲሏቸው አየበሽቁ...።

እማምዬ ሲደስት ዓመት ጠበቀቸው አባቴን። "ይኼኔ ባሏ ከአሰመራ ቆንጆዎች ጋር አሸጌ ገዳሜ እያለ ነው፤ እሷ እዚህ ጉልበቷን እቅፋ ትጠራምታለች" እያሏት ጎረቤቶቻችን፤ አሰመራ አድረው ጧት እዲስ አበባ የገቡ ይመስላል። "ለታመነልህ ታመን" የቆሸሸ ዲስኩራቸው "በአልታመነልንም" ለበብ ባሎቻቸውን እንዲከዱ፤ ፍቅረኞቻቸውን እንዲቀጥፉ መንገድ እየጠረገላቸው፤ ለውስጣቸው ግልሙትና ጥቅስ እየሆነላቸው፤ "የአሰመራን ግልሙትና በአዲስ አበባ ግልሙትና መበቀል ፅድቅ ነው" የተባለ ይመስል እማምዬን "ባልሽ ወንድ ነው አትመኝው" ይሏታል።

አንድ ማለዳ በራችን ተንኳኳ። እማማ ከፈተች። ጎረቤቶቻችን አንድ የተጎላቆለ ወታደር አስከትለው መጡና "ባልሽ ሞቷል" አሏት ። "በዚህ ወርዶ-በዚያ ሂዶ፤ መድፍ ተኩሶ፤ ታንክ ማርኮ፤ በጀግንነት ሞተ !" አሏት። ዝም ብላ ሰማቻቸው። "ሰው ቀጥ ብሎ የማያይ ጨዋ፤ ለትዳሩ ታማኝ፤ ወታደሩ ሁሉ እዛና እዚህ ሲል ባልሽ ግን የአንቺን ፎቶ ከደረት ኪሱ ሳይለይ በየበረሃው ለአገሩ ሲፋለም ኖሮ ሞተ" አሏት። ዝም ብላ ሰማቻቸው።

አባቴ ሲሞት "ከጎቱ ነበርኩ" ያለው ጎስቋላ ወታደር ከአባቴ ሬሳ ኪስ ውስጥ አገኘሁት ያለውን ፎቶ ሰጣት። እናቴና አባቴ ጎን ለጎን ሆነው የተነሱት ጉርድ ፎቶ ግራፍ ነበር። ልክ መሀላቸው ላይ በጥይት የተበደሰ ፎቶ እማማ እጅ ላይ እንዳለ በትከሻዋ ተንጠራርቼ ፎቶውን አየሁት። አን...ዴ ! በመድፍ ጥይት ነው አንዴ ፎቶውን የበሱት? እና አንዴት አንዲት ጥይት በቤተሰብ መካከል ይሄን የሚያህል በደም ነጠብጣብም የተከበበ ሽንቁር ትፈጥራለች? ገረመኝ።

"ባለቤትሽ ደረቱ ኪስ ነበር ፎቶውን የያዘው። ከጠላት የተተኮሰ ጥይት ፎቶ ባስቀመጠበት ኪሱ በኩል ደረቱን መታቸው" አለ ድምፁ የሰለለው ወታደር። እማማ ፎቶውን በትኩረት አየችው፤ ረዥዥዥም ሰዓት ዝም ብላ አየችው፤ አላለቀሰችም። ፊቷም ላይ ምንም ለውጥ አልታየም። ከፎቶው ይልቅ ሽንቁሩን የምታይ መሰለኝ። አንዴ በረዥሙ ተነፈሰችና ፊት ለፊት መደርደሪያው ላይ የተቀመጠውን የአባባን ፎቶ ተመለከተች ።

አሁን ውሻ ሞት በከፈተው ቀዳዳ ጅብ ወንዶች ዘው ሊሉ አሰፈሰፉ። "አይዘሽ ሰው መቼስ ዘላለም እይኖር ምናምን..." ብለው በማስተዛዘን ስም ወደ ቤተ መቅደሳችን ዘው ሊሉ። እናቴ "ማንም ለቅሶ እንዳይደርሰኝ" አለች። መንደሩ "ለየላት አበደች..." ብሎ አወራ።

እማማ የእኔ መልአክ እኔንም ግራ አጋባችኝ ። አባቴ ሞቷል ወይስ አልሞተም ? ቢሞትም እማማ "አልሞተም" ካለች አልሞተም።

ይከተሉ አሸባሪ እና ሌሎችም

ቀኑ የእግባ መርዶ የመጣበት ሰኞ ነበር። ረጋ ብላ ቁርስ ሰራችልኝ፤ የሚጣፍጥ ጨጨብሳ
ሰኔፍ በዛ ካለ ሻይ ጋር ። እሷ አልበላችም።

በእጅ የያዘቻትን የሻይ ማንኪያ እየነቀነቀች በጥልቀት ታየኛለች። ዓይን ዓይኔን እያየችኝ ጥርግ
አድርጌ በላሁ።

ጉንጨን ሰማኝ ወደ ትምህርት ቤት ሸኘችኝ። ጉንጨን ነው ያልኩት ? በልምድ ብዙ ወላጆች
"የልጆቻቸውን ጉንጭ ይሰማሉ" እንላለን እንጂ እንደ እኔ እናት ከሆነ ግን ወላጆች የልጆቻቸውን
ነፍስ ነው የሚሰሙት ። እዎ አማምዬ ነፍሴን ሰማ ነው የምትሸኘኝ!! ብዙ ከሄድኩ በኋላ
ወደ ቤታችን ዞር ስል አረንጓዴ ቢጃማዋን ለብሳ የበሩን ጣውላ ተደግፋ ቆማ እያየችኝ ነበር።
የደከማት ትመስላለች። እማማን እንዲህ ከሩቁ ሳያት "ተመለስ ተመለስ... እቅፍ አድርጋት...
ከገኗ አትለይ..." ይለኛል። ሁለት ሰው አሆናለሁ፤ እግሬ ወደፊት እየሄደ ልቤ ወደ እማማ
ወደኋላ ይሮጣል ።

ዓይኖቿ ብርታቶቼ ናቸው። ከኋላዬ ስትቆም አልፍ አላፍ መላዕክት ከነሰይፋቸው፤ ከነላሳት
ሰረገላቸው እኔን ሊጠብቁ የቆሙ ይመስለኛል። በምድር ላይ ያለ የጦር ሰራዊት ከነመሳሪያው
ያጀበኝ... እናትዬ ከኋላዬ ስትቆም ሰማይ ይቀርበኛል፤ ደመና ባጭር የተቆረጠ ፀጉሬን ሲዳስሰኝ
ይሰማኛል፤ የእግዜር እግር ስር የቆምኩ ይመስለኛል። የምረግጠው ምድር በእግሮቼ ብርታት
የሚናጥ፤ ድንጋዮቼ የሚፈነቃቀሉ ይመስለኛል። የእማማን የዕይታ ጥሩር ከለበስኩ ማንንም
አልፈራም ። ተራሮች ምንድናቸው? በእግሬ እንደማንከባልለው የጨርቅ ኳስ ናቸዋ !! ጨጨብሳ
ባልበላም በጠረፍ ሺ ዓመት እኖራለሁ፤ በፈገግታዋ ዘላለም!!

እማምዬ የፍቅር ጥግ፤ የእናትነት አልፋና አሜጋዬ። እናንተ "ሴት እናት ናት! ሴት እህት
ናት!" የምትሉ 'በደፈናው ኃይማኖተኛ ሁሉ መነኩሴ ነው' እያላችሁ ነውና ይቅር ይበላችሁ፤
ሴትነት እናትነት አይደለም። "ሴት ከውስጧ የወጣ ገዳም ውስጥ ስትመንን እናት ትሆናለች"
ሴት... "ልጅ" የሚባል መስቀል ተሸከማ የሕይወትን ቀራንዬ ስትወጣ 'እናት' ትባላለች ፤ ሴት
ልጅ የራሷን ዘመን ይቅርብኝ ብላ የልጆቿ የዘመን መስቀል ላይ በፍቅር ስትቸነከር ወደ እናትነት
ከፍታ ታርጋለች።

እማማን ዘሬ አየኋት። የምትወደው ባሏን መርዶ ቅድም የሰማች ሴት በር ላይ ቆማለች፤
አይገርምም ? እናት የላትም፤...አባት የላትም፤...ዘመድ የላትም፤ እኔ ብቻ ነኝ ያለኋት። የማላውቀው
ሰሜት ወረረኝ። በአንድ ጊዜ ጀግናም ፈሪም ሆንኩ - እኩል! "ማንም የላት" እና "እኔ አለሁላት"
የሚሉ ኃሳቦች ተጋጨብኝ።

ትምህርት ቤቱ አስከምደርስ እንባዬ ጉንጨቼ ላይ እየፈሰሰ እንዲህ እያልኩ ለብቻዬ አነበንብ ነበር...
"ሳድግ ለእማማ አዲስ አበባ ሱቆች ውስጥ ያሉትን ቀሚሶች ሁሉ አገዛላታለሁ። ፒያሳ ወርቅ

ቤቶች ውስጥ የተደረገውን የልተደረገውንም የወርቅ ቀለቦቶች፣ ሃብሎች፣ ጉትቻዎች...ሁሉንም ለእሳብ ለማምረት ለማሳተፍ ፣ ለላሳተፍ ትልቅ ቤት ለማሳተፍ ፣ ትልቅ ግቢ ለማሳተፍ...።

ባለ ሚሊዮን ፎቅ፣ ሜቆ ጨረቃን የሚነካ ሕንፃ ለማሳተፍ ፣ በመጨረሻው መስኮት ብቅ ብላ የላቀቱን ፎቅ ከነ ወርቃማ 'ፍሬሙ' ጨረቃ ላይ ታስቀምጠዋለች። ማንም እንዳይደርስበት !! ሳይግ ለእሳብ ለላሳተፍ ሰፈራችንን አራት ኪሎን እንዳለ ለማሳተፍ ፣ ከነሐውልቱ፣ ከነዩኒቨርሲቲው፣ ከነቤተመንግስቱ...!!

ሳይግ ለእሳብ ፣ ለእኔ ደግ፣ ለእኔ ፍህፍህ አዲስ አበባን ለማሳተፍ ፣ ሳይግ...ለኔ ትሁት፣ ለኔ ቃልኪዳን አከባሪ ኢትዮጵያን ለማሳተፍ !! ከነሐዝቡ፣ ከነጋይማኖቱ፣ ከነቤተ ክርስቲያኑ፣ ከነ መስጊዱ ለማሳተፍ...።

ሳይግ ኢትዮጵያን...ከነተራራው፣ ከነራሰ ዳሽኑ፣ ከነሸለቆው፣ ከነሜካው፣ ከነዋልያና ጭላዳው፣ ከነአዋሹ፣ ከነሜሞ ለና አብይታው፣ ከነሶፍዑመሩ፣ ከነላሊበላው፣ ከነፋሲለደሱ፣ ከነግናው፣ ከነአባዩ፣ ከነአከሰ-ሙ... እ ገ ዛ ላ ታ ለ ሁ!!

አዎ ለማሳተፍ !! "አልፈልግም የኔ እንቦቀቅላ ይሄ ሁሉ ምን ያደርግልኛል ?" ብትልም አልሰማትም፣ ለማሳተፍ...!!!

ሳይግ...ትልቁ የልቧ ስባሪ፣ የነፍሷ ቀንዲል፣ የፍቅሯ በር፣ የእኔም አለኝታ እንደቀልድ የወደቀባትን ምድር...

ኤ

ር

ት

ራ

ን

ለማሳተፍ ! ለ እ ሳ ሞ ዩ !!

6

የፍርምባ ጦርነት

በንቃት ድንበር እየጠበቅኩ ነው ፤ ጠላት ፊት ለፊቴ አፍጥጧል። በማንኛውም ሰዓት ወደ እኔ ሊንደረደር ይችላል። በመጠኑ ያደፈች ጅንሰ ቁምጣዬን ከጉርድ ቀይ ካኒቴራ ጋር ለብሼ ነጠላ ጫማዬ ከአግሬ ላይ ትበር ይመስል በእግሮቼ ጣቶች በመንከሰ ከቤታችን በር ላይ ነው ያለሁት፤ በእጄ ከአቅሜ በላይ የሆነ ብትር ይዣለሁ...የአያቴ የተሰበረ መቋሚያ ነው...መቋሚያውም የተሰበረው እዚሁ በዓይነ ቁራኛ የምጠብቀው ጠላት ጀርባ ላይ ነበር ። አባቶቻችን ያወረሱንን ጠላት አያቶቻችን ባወረሱን ሰባራ መቋሚያ እየተከላከልሁ ነው።

ነገ በዓል ነው። ቤታችን ትንሽ ጠቦት ታርዶ ቤቱ ስጋ ስጋ ይሸታል። እናቴ ቤቱን እና ስጋውን እንድጠብቅ ጥብቅ ትዕዛዝ ሰጥታኝ ገበያ ሄዳለች። በዋናነት የተሰጠኝ ተልዕኮ፤

- 1. ዶሮዎች የተሰጣውን የሽሮ ከከ እንዳይበትኑ
- 2. ሌባ ወደቤታችን እንዳይገባ

3ኛው እና ዋናው...“ገንባው እዚህች ግድም ድርሽ እንዳይል...” ነው። (እዚህች ግድም ድርሽ እንዳይል ? ማን ? ገንባው !!)

ዶሮዎች ስጡ አካባቢ መለቃቀም ይችላሉ። ስጡን መብላትም ሆነ መበተን ግን የለባቸውም፤... ሌባ በአጥራችን ጥግ መሄድ ይችላል፤ “ደህና አደራችሁ” ብሎም ማለፍ አይከለከልም። ሰላምታ የእግዜር ነው ትላለች እናቴ...በዕርግጥ ሲደጋግሙባት ‘ሦስት ጊዜ እንዴት አደራችሁ አንዱ ለነገር ነው’ ትልና የእግዜር ሰላምታ ሲደጋገም ባለቤትነቱ የሰይጣን ሊሆን እንደሚችል በተዘዋዋሪ ትናገራለች። እና ሌባው አስካልደጋገመ ድረስ ሰላም ብሎ ማለፍ ይችላል። ...ገንባው ግን... እዚህች ግድም ድርሽ ማለት የለበትም ። ወላ ሰላም ማለት ሁሉ አይችልም። ሰላምታውን ደገመም አልደገመም ፤ በቃ የበላይ ትዕዛዝ ነው !!

ገንባው በመንደራችን የሚኖር ባለቤት የሌለው ትልቅ ድመት ነው :: የበግ ግልገል የሚያክል ሽጉርጉር ድመት ! እኔ ከተቀመጥኩበት አንድ አሰራ አምስት ሜትር ራቅ ብሎ ከኋላው ሽብርክ በማለት ሁለት የፊት አግሮቹን ቀጥ አድርጎና ደረቱን ነፍቶ ጉርድ ፎቶ ሊነሳ ፎቶ አንሽ ፊት የተቀመጠ ጎረምሳ መስሎ...ቁሟል ::

ተራ ድመት እንዳይመስላችሁ...በሰፈራችን ውስጥ ያልገለበጠው ድስት፣ ያልከፈተው መሰብ፣ የመንጠቅ ሙከራ ያላደረገበት የሰጋ ዘር የለም:: መንደራችን ውስጥ ዶሮም ይሁን በግ ሲታረድ ገንባውን ጠባቂ ቃፈር ማቆም ቸል የማይባል ጉዳይ ነው:: "ገንባው ቢመቸው ቆሞ ከሚሄድ በግ ላንባ ይመነትፋል" ይሉታል...ሞኝ ሰፈርተኞች...!! ታሪክ የሚተነፍሱበትን፣ የተዓማኝነት ላንባቸውን በቁማቸው እንደመነተፋቸው ማን በነገራቸው::

ገንባው ግዙፍ ቢሆንም የተጎሳቆለና በእድሜ የገፋ ድመት ነው:: ትንሽ ያነከሳል:: በዛ ላይ ግንድ ላይን የለውም:: ጅራቱም ቆራጣ ነው:: ሲጮኽ ድምፁ ያሰፈራራል:: አማማ ብርክገን ለፋሲካ የገነጣጠሷትን ዶሮ ላጥ አድርጎባቸው ሲሮጥ ጉሮሮውን በቢለዋ ወግተውት ነው ድምፁ ተበላሽቶ የቀረው:: የዛሬን አያድርገውና 'ሚያውውውው' ሲል የአይጥ ሰራዊትን የሚያርድ፣ ሴት ድመቶችን የሚያማልል ድምፁ መረዋ ድመት ነበር ::

ድሮ የጋሽ ታምሩ ድመት ነበረ:: አንድ ቀን ታዲያ ፍርምባ የሚባል ነገር ሰረቀ ብለው አባ ታምሩ በአንካሴ ወጉት:: ከዛ በኋላ አሳቸው ቤት መኖር አቆመ:: ጨካኝ ናቸው:: ፍርምባ ለምታክል ሲጋ ብለው...ተወልዶ ካደገበት ቤት አባረሩት ፣ ያውም በአንካሴ ወግተው:: አሳቸው ግን፣ "ድመቱን ለፍርምባ ብዬ አልወጋሁትም" ብለው ዋሹ:: ትልቅ ሰው ይዋሻል ? ደግሞ አኮ ያኔ የሆነውን ሁሉ በዓይኔ በብረቱ አይቻለሁ...ማሪያምን አይቻለሁ !

ድመቱ ፍርምባውን በአፋ አንጠልጥሎ መሬት ለመሬት እየጎተተ እኛ ቤት ፊት ለፊት ወዳለው የውሃ መውረጃ ቱቦ ሲሮጥ አባ ታምሩ ልክ እንደአሎምጊክ ተወዳዳሪ ግራ እጃቸውን ወደፊት ቀስረውና ጦር የጨበጠ ቀኝ እጃቸውን አስከቻሉት ድረስ ወደኋላ ለጥጠው በሰፋፊ ርምጃዎች ተንደረደሩ ...1...2...3...ጦሩን ሹ...ውእደረጉት:: ድመቱ ሲሮጥ ጦሩ ሲከተለው፣ ጦሩ ላይ ወት ያለው ይመስል ነበር:: ልክ ቱቦው ጫፍ ላይ ሲደርስ የድመቱ የኋላ አግር ታፋ ላይ ጦሩ ተቀበቀበ...አቤ...ት ገንባው እንዴት አሰቃቂ ጩኸት እንደጮኸ:: ...እንዳንቡላንስ ነው የጮኸው...ሚያያያያያያያያያያያያያ...! ሲጮህ በአፋ የያዘው ፍርምባ ወደቀ:: አንድ ነጭ ያልቆሰለም ያልተወጋም ድመት ቀልበት ወደቱቦው ውስጥ ጥልቅ አለ...!!

ጎረቤቱ ሁሉ፣ "አቤት አጨካክን እናትዬ የእግዜር ፍጡር ነው...ምን በደለ ?" እያለ ሲያጉረመርም አባ ታምሩ ታሪክ ፈጠሩ:: "የልጅ ልጅን ዓይኔን ሊያወጣት ነበር አኮ፣ ግዴላችሁም ይሄ ድመት አውሬ ሆኗል..." በማለት የፍርምባውን ፀብ 'ትውልድ ለማዳን' የተደረገ ጦርነት አስመሰሉት::

የሚገርመኝ ታዲያ የመንደሩ ሰው ነው:: በወሬ ወሬ "ይሄ ድመት ምን ሆኖ ነው የሚያነከሰው?"

ሲባል ፤ ... "ይሄ 'አውሬ' ነው... የጋሽ ታምሩን የልጅ ልጅ ዓይኗን ለያወጣት ሲል ለያገ ያደረገው በአንካሴ ወጉት" ይላል ። ጭራሽ አይጠቻቸውን አያሳይደ እንዳልፈጀላቸው 'አውሬ' የሚል ስም ሰጡት ለዚህ ሚስቱን ገንባው ።

ትልልቆቹ ለዎች ሁሉ፣ ፀጉራቸው የሸበተው አስተማሪው ሰውዬ (ትልቁ ግቢ ቤት ውስጥ የሚገኙት ሳይቀሩ ይሄን የፈጠራ ታሪክ ያወራሉ። ታዲያ ስለአገር ታሪክ እናውራ ሲሉ አላጥናቸውም ትላንት እፍንጫቸው ስር ያውም በጠራራ ፀሐይ የተፈፀመ የድመት ታሪክ ወገው በፈለገው መንገድ የተረኩ ሁሉ ስለአገሬ ታሪክ እናውራህ ሲሉኝ እንዴት ልመናቸው? በመንገድራቸው የድመት ታሪክ ያልታመኑ ሁሉ ስለአገራቸው አንበሶች ጀብዱ ሲደሰኩሩ እንዴት ልቤ አሺ ብሎ ይቀበል? ታሪክ ማውራት ታሪክ ከመሰራት አኩል ጀግንነት እንደሚጠይቅ የገባኝ ያጌ ነው ።

ከዛን ቀን ጀምሮ ጦርነቶች ሁሉ የአደባባይ ምክንያታቸው ምንም ይሁን ምን ከጋላቸው ፍርድ የሚባል ስጋ ያለ ይመስለኛል። ገንባው አውሬ አይደለም። ገንባው የከለከሉትን የዕለት እንደራ ነጥቆ "ተመስገን" የሚል ሚስቱን ድመት ነው። የዕለት እንጀራውን ሲነጥቃቸው የዘላለም ስሙን ነጠቁት። "ያኔ ባንካሴ ባንወጋው ኖሮ ትውልዱ ሁሉ አውር በሆነ" አያሉ ከድመት ጥፍር በባሰ የውሸት ጥፍራም ታሪክ ጭፍን ትውልድ ይፈጥራሉ።

በኋላብ ካቀረቀርኩበት ቀና ስል ገንባው የለም። "በሰማም የት ሄደ ፖ ሰባራ መቋሚያዬን ወድሬ ወደ ጓዳ ሮፕኩ። መስኮቱ ገርቦብ ብሏል። የጠቦቱ ታፋም ተሰቅሎ በነበረበት ቦታ የለም። ... ወይኔ ጉዴ ዛሬ እናቴ ገደለችኝ ቢቃ።

ሮጬ ወደ ውጭ ሰወጣ ገንባው ታፋውን እየጎተተ ወደ ቱቦው ጥልቅ ሲል አየሁት።

"ወይኔ አንካሴ ኖሮኝ በነበር... ይሄን አውሬ አልለቀውም ነበር" አልኩ ለራሴ...።

እናቴ ሁልጊዜ እንድናጠና ስትመከረን እንዲህ ትላለች:-

“እናንተ ልጆች አጥኑ፤ ተማሩ እባካችሁ ! ...እኔ ባለመማሬ ነው ጉዴን ተሸከሜ የዋልኩት፤” ማንበብም መጻፍም ስለማትችል ንግግሯ በቁጭት ነበር። አንድ ቀን ታዲያ ይህ ተሸከማ የዋለችው ጉድ ምን እንደሆነ ለማወቅ ጓጉጭ ጠየቅኳት፤

“ማሚ የምን ጉድ ነው ተሸከመሽ የዋልሽው ?”

አወራችኝ...

በደርግ ጊዜ መስከረም ሁለት ቀን ሕዝቡ በግድም ሆነ በውድ የድጋፍ ሰልፍ ይወጣ ነበር። መስከረም ሁለት ደርግ ንጉሱን ገልብጦ ሥልጣን የያዘበት ቀን ነው። በአጭር አገላለፅ መስከረም ሁለት የደርግ ግንቦት ሃያ ነበር። ታዲያ እናቴ በወቅቱ የነበረውን የግዳጅ ውትድርና በመፍራት የመጀመሪያ ልጇን ወታደር ቤት እንዳይወስዱባት ከከተማው ወጣ ያለ አከሰታችን ቤት ደብቃ፤ ሁለተኛ ልጇንም ገጠር እናቷ ጋር ልካ፤ ሦስተኛውን ልጇን አልጋ ስር አስቀምጣ፤ አባቴንም “ታምሜያለሁ በል!” ብላው፤ አሷ ግን ነጭ ልብስ ለብሳ ሰልፍ ወጣች። ግዴታ ነዋ!

ቀበሌ ስትደርስ ቤት ወንዱ ያለውን ለብሶ ተሸቀርቅሮ፤ ቀበሌውም በተለያዩ መፈክሮችና በባለ ቀለም መብራቶች አጊጦ ጠቢቃት። የቀበሌው የኢ.ሴ.ማ ኃላፊ የነበረች ሴት በባለአጀታ የጣውላ ሰሌዳ ላይ ተፅፎው የተዘጋጁ በመቶ የሚቆጠሩ መፈክሮችን ለእናቴ እያሳየቻት፤ “ምረጭና አንዱን ያኝ” አለቻት።

እናቴ ቀለል ያለችና በደማቅ ቀይ ቀለም የተሸሞነሞነች መፈክር መርጣ አነሳችና ወደ ሰልፉ ተቀላቀለች። ከለበሰችው የሚያምር የአበሻ ቀሚስ እና ከራሷም ቁንጅና ጋር ተዳምሮ የአሎምፒክ መከፈቻ ላይ ‘ኢትዮጵያ’ የሚል ምልክት ይዛ ሰልፉን የምትመራ ቆንጆ የአበሻ ሴት ትመስል ነበር።

በዕለቱ መስቀል አደባባይ እናቴን በርካታ ሰዎች በግርምትና በአድናቆት ሲመለከቷት ዋሉ።

ደብዳቤ ለሽብር እና ለሌሎችም

ታዲያ በዚያ ሰዎች ማታ በቴሌቪዥን ደጋግመው እናቴን ከነመሬት ስር ያሳይዋት ጀመረ። ምን ይህ ብቻ፣ ዓመቱን ሙሉ ፎክራውም እናቴን ማሳየት፣ ኢህአፓ ብለውም እናቴን፣ መኢሶን ብለውም እናቴን፣ ቀይ ሽብር ብለውም እናቴን፣ ጓድ ሊቀመንበር ተናግረው ሲያበቁም እናቴን ማሳየት።

ጭራሽ ብሔራዊ ውትድርና ተብሎ ምድረ ወጣት ሲጓፈፍ ፣ የብሔራዊ ውትድርና አገር አቀፍ ዓርማ የእናቴ ፎቶ ሆኖ በየቦታው ተለጠፈ። በነጭ ልብስ ተውባ መሬት ይዞ የቆመች እናቴ የብሔራዊ ውትድርና አገር አቀፍ አርማ ሆነች። አንድ ጋዜጣ ላይ የእናቴ ፎቶ ስር እንዲህ የሚል ጽሑፍ ሰፍሮ ነበር።
"አብዮታዊት ሶሻሊስት ኢትዮጵያ ነጭ ቀሚስ ለብሳ"

እናቴ ታዲያ መጀመሪያ አካባቢ በቴሌቪዥን በታየች ቁጥር በቁንጅናዋ የተመረጠች መስሏት አባቴ ላይ በኩራት ትነሰነሰበት ነበር።

"ጓዳ ለጓዳ ሰውል ቀላል ሰው አድርገሽኝ፣ እግሬ ወጣ ካለ አገር ነው የሚሰግድልኝ!" ትለዋለች ኮራ ብላ። አባቴ እፋን ሸርመም አድርጎ፣ "እዩኝ እዩኝ ማለት ደብቁኝ ደብቁኝ ያመጣል!" ይላታል።

"የቅናት ወሬ ነው ይህ" ትልና ሆነ ብላ ለማበሳጨት በቴሌቪዥን ደጋግሞ የሚታየውን ምስሏን አተኩራ እየተመለከተች።

"እንዲት ፍሬ ልጅ እኮ ነኝ" ትላለች። አባባ ታዲያ "ሃሃሃሃሃሃሃሃ..." ብሎ በረዥሙ ይስቅና "ሰልፍ ላይማ መንግስትም አንድ ፍሬ ነኝ ነው የሚለው" ይላል።

"ኤዲያ እንግዲህ በለቲካህን ልትጀምር ነው..." ብላ ወደ ጓዳዋ ትገባለች።

ይሁንና እናቴ እየቆየች በቴሌቪዥን መታየቱ እና ስለ እርሷ መወራቱም ሲደጋገምባት ፈራች።

በተለይም ጓድ መንግስቱ ኃይለማሪያም መስቀል አደባባይ በትልቁ የተሰቀለውን የእናቴን ፎቶ ለተሰበሰበው ሕዝብ እያሳዩ በደም ፍላት።

"እንደነዚህ ዓይነት ጀግና እናቶች ያሉባት አገር በማንም ወመኔ ከሃዲ ስትወረር እንዴት ወንዶቿ አልጋ ስር ይደበቃሉ? እነዚህን በቅቧቃ ወንዳገረዶች ቁጣቸውን በሳንጃ..." እያሉ ግግር ካደረጉ በኋላ እናቴ ስጋቷ ከፍ አለ።

ስጋቷን ለማስታገስ፣ "አረ ይህ መሬት ምንድን ነው የሚለው?" ብላ የተማረ ሰው ጠየቀች። መስከረም ሁለት ሰልፍ ላይ ይዞ ስለወጣችው መሬት ተሸክማው ስለነበረው ጽሑፍ ሚያዚያ ላይ "ምንድን ነው?" ብላ ጠየቀች።

ሲነበብላት አመዲ ቡን አለ ፣ ብርክ ያዛት።

መሬት እንዲህ ነበር የሚለው...

"የአብዮት ጠላቶችን ለማደባየት እኛ እናቶች ልጆቻችንን፣ ካሰፈለገም ባሎቻችንን በደስታ እናዘምታለን!"

የአካባቢ ሳይንስ መምህራታችን እትዬ ሐረግ ከሰራ ተባረረች። ምናለበት ሂሳብ አስተማሪያችን ጋሽ ቢጋላ ቢባረር፤ ምናለበት እንግሊዝኛ አስተማሪያችን እትዬ ፀሐይ ብትባረር። ርዕሰ መምህራችን አቶ ተክሉ ራሳቸው ቢባረሩ ምን ነበረበት። ኤዲያ እንደው አዚች አገር ደግ አይበረከትም።

ይሄ ዜና ለእኛ ለሦስተኛ 'ሲ' ክፍል ተማሪዎች ትልቅ መርዶ ነበር። ልክ ሁላችንም በጅምላ ከትምህርት ቤት እንደተባረርን ዓይነት ስሜት ነው የተሰማን። እትዬ ሐረግ የተባረረችው "ሰው በማኅበር የተደራጀ እንስሳ ነው" ብላ በማስተማሯ ቢሆንም ርዕሰ መምህራችን አቶ ተክሉ ግን "መምህርት ሐረግ የተባረረችው 'ሰው በማኅበር ከተደራጀ እንስሳ ነው' ብላ ፀረ ልማት ትምህርት በሕፃናት አለም ላይ ውስጥ በመዘራቷ ነው" ብለው መምህራን ስብሰባ ላይ ተናገሩ አሉ። ይህን ወሬ የነገረችን የሂሳብ አስተማሪያችን ልጅ ገነት ናት፤ አባቷ ሲያወራ ሰምታ !

አሰቲ ለእንዲት 'የ' ብለው እትዬን ያባርሯታል...? እንዲት 'ከ' ምርጥ መምህራችንን ታስባራላች ? እግዚአአእአእአእ... ርዕሰ መምህራችን ራሳቸው ሰልፍ ሜዳ ላይ 'ነፍ' ጊዜ አይደል እንዴ የሚሳሳቱት ? ባለፈው እንዲያውም ማስታወቂያ ሲለጥፉ "ማንም ተማሪ 'ከአጥር' ከዘለለ እና ግቢ ውስጥም ይሁን ከግቢ ውጭ ከተያዘ የእኛ ተማሪ አይሆንም" ለማለት "ማንም ተማሪ 'ከጥር' ከዘለለና ግቢ ውስጥም ሆነ ከግቢ ውጭ ከተያዘ የእኛ ተማሪ አይሆንም" ብለው ማስታወቂያውን አሳስተው በመፃፋቸው ወላጅ ሁሉ ልጆቻችንን ጥር ወር ሲገባ ሊጨርሱብን ነው ብሎ ተንጋግቶ አልመጣም ? ...እና እትዬ ሐረግ ላይ ሲሆን 'የ'ን ያካብዳሉ ? ወይኔ! አለቀሰኩ፤ ስቅስቅ ብዬ አለቀሰኩ ::

ለእናቴ ይህንኑ አሳዛኝ ጉዳይ ስነግራት "ጉድ !...ዛሬም ተባረረች?" አለች እዝን ብላ። በኋላ አባቴ ጋር ሲያወሩ የሰማሁት ነገር የባሰ አሳዘነኝ። እትዬ ሐረግ ለካ መባረር ብርቁ አልነበረም፤ መምህርቷ ነገር የሚመርባት፤ ችግር ዘሎ የሚለጠፍባት፤ ነገር ከየትም ተሰቦ የሚሰበሰብባት ሚስቷን የመከራ ማግኔት ነበረች።

በጃንሆይ ጊዜ ለማርኛ አስተማሪ ነበረች አሉ። አንድ ቀን ታድያ ተማሪዎቿን ተረትና ምሳሌ

ስታስተምር “አንበሳ ሲያረጅ የዝንብ መጫወቻ ይሆናል” ብላ ጥቁር ሰሌዳው ላይ በትልቁ በመፃፏ ተከሰሰች። በወቅቱ የንጉሡ ዙፋን በተማሪዎች መነቃነቅ ጀምሮ ነበር። ደርጎችም ወታደራዊ ነጠላቸውን አሸርጠው የአብዮታዊ ዘፈን ዳርዳርታ እስከስታቸውን አራተኛ ላይ እያስነኩት ነበር፤ አብዮታዊ ዋንጫ ልቅለቃ፣ ወታደራዊ ሶራ ሶራ...ሀዘቡ እያጨበጨበላቸው...።

እቺ ሚስቷን መምህርት ታዲያ እየተዋከበች ራሳቸው ንጉሡ ዙፋን ፊት ቀርባ ጃንሆይ ገሰጧት “ስሚ! ከላይ ናት ዙፋናችን፣ ከግዜር የተሰጠች...፣ ከእዮብ ትዕግስት የተቆነጠረች...፣ ከዳዊት እምነት የተጨለፈች...፣ ከሰለሞን ጥበብ የተዘገነች...፣ እንኳን ዝንብ ተማሪና ዝንብ ደርግ ቀርቶ ማንም አይጫወትብን።” አሏትና በዚህችው ምክንያት ከርቸሌ ተወረወረች! እንደሚወራው የንጉሡ እስር ቤት ያን ያህል ባያስከፋም የእስር ጥሩ የለውምና መምህርት ሐረጓ ክፉኛ አዝና ነበረ።

“ሳይደግስ አይጣላም” እንዲሉ መምህርቷ በእስር ላይ እያለች ደርግ ንጉሡን ገልብጦ ሥልጣን በመያዙ ተፈታችና “ሳይንስ አስተማሪ” ሆና ተመደበች። “አረ እኔ አማርኛ አስተማሪ ነኝ” ብትል ማን ይሰማት! “አብዮት ተረትና ምሳሌ ሰልጣኞቻችን፣ ስርዓተ ነጥብ ምናምን አትሻም፣ ሳይንሳዊ ወታደር፣ ሳይንሳዊ መደብ...ቀጥይ”

“አሺ!” ብላ ማስተማር ጀመረች...ሳይንስ! በአማርኛ የትምህርት ከፍለ ጊዜ ለምደባት “እጅን ከምግብ በኋላ መታጠብ ከዓረፍተ ነገር በኋላ አራት ነጥብ እንደማስቀመጥ ነው” እያለች ሳይንስ ትምህርት ማስተማሯን ቀጠለች።

የሳይንስ ትምህርት እያስተማረች ተማሪዎችም ወደዋት ስትኖር በአንድ የተረገመ ቀን “ዝንቦች ከቆሻሻ ይፈለፈላሉ” ብላ በማስተማሯ ተይዛ ታሰረች። የፖሊስ ጣቢያው ኃላፊ እሳት ለብሶ እሳት ጎርሶ በፊቷ እየተንጎራደደ “ትላንት በአረጃ አንበሳ የሚጫወቱ ዝንቦች አልሸንፏል፤ ለአንበሳው ማርጀት ቅድሚያ ሰጥተን ታገስን። ጭራሽ ዛሬ ከቆሻሻ ተፈለፈላችሁ ትይናለሽ! ? እኛ የተፈለፈልነው ከአብዮት ነው...” ብሎ ራሱን በዝንብ ወክሎ በመበሳጨት አብዮታዊ እርምጃ እንዲወሰድባት አዘዘ ። ያው በወቅቱ ሰላምታም ቅኔ ነው ተብሎ ሰምና ወርቁ ይፈለግ ነበርና መናገር ስጋት ነበር። መምህርት ሐረጓ ነገ ዛሬ ገደሉኝ እያለች ልጧ ተርሶ፣ መቃብሯ ተምሶ ስትጠብቅ ሞት የፈረደባት ካድሬ ልጅ ርሷ የምታስተምረው ኖሮ አባቱን አልቅሶ በመለመኑ ተፈታች።

“ትንሽ ሕፃን ይዛ ቁማ ከወደቡ ላምላክ ብትነግረው ፀጥ አለ ወጀቡ” እንዳለው ድምፃዊው ...

ካድሬው ቢሮው ጠራትና ቁርጥ ያለ ማስጠንቀቂያ ሰጣት። “ስሚ እንቺ ሴትዮ፣ አሁን በልጄ ልመና ምሬሻለሁ። ከአሁን በኋላ፣

“ 1ኛ. አንበሳ የሚባል ሰም፤

25. ዝንብ የምትባል ቃል... ከአፍሽ ቢወጣ ውርድ ከራሴ፤ ሂጂ ውጭ... ምን ትመስላለች እች! ለከብማናውም ለምንም በብድር የተገዛ ጥይት እንዲርስ እንዴ...! ብሎ ለቀቃት። መከላፈት ከሞት ጋር ሲወዳደር እዚህ ግባ እይባልምና በመከላፈቷ ሳይከፋት በምህረቱ ደስ ብሏት ወደ ጋላዋ ለየተገላመጠች ወደቤቷ በረረች።

እንደ ሌላ ቀን መምህርቷ ተማሪዎችን 'እንበላ ግቢ' ወስዳ እንድታስገብኝ በርዕሰ መምህሩ ታዘዘችና ለተማሪዎች ምን ብላ እንደምትነግራቸው ስታስብ ቆይታ እንዲህ አለች፤

"ልጆቼ! ቅዳሜ ጠዋት የ'እንበላት ንጉሥ' የታሰረበት ሄደን ስለምንገብኝ ከወላጆቻችሁ ስሙኒ ስሙኒ ተቀብላችሁ እንድትመጡ!" በቀጣዩ ቀን ግን ሌላ ጣጣ መጣባት። አሰጠንቅቆ የፈታት ካድሬ ከአራት አጃቢዎቹ ጋር ከተፍ አለ። ደም ስፍ ተገታትሮ...

"እንቸ ሌትዮ ችግርሽ ምንድን ነው? የአሰለፍልፍ ይዘሻል ወይስ ሁለት ነፍስ ነው ያለሽ?"

"ምን አጠፋሁ ደግሞ ጌታዬ! አለች ለየተንቀጠቀጠች።"

"የእንበላት ንጉሥ የታሰረበት ሄደን እንገብኛለን" ብለሽ ተማሪ አሰልፈሽ ቤተ-መንግሥት ልትሄጅ ነው። እንኳን እንቺ ሰንቱ የሰብዓዊ መብት ተከራካሪ ነኝ ባይ ለየጠየቀ አልቻለም። ደግሞስ የአብዮታዊት ኢትዮጵያን ሕዝብ ነው እንበላ የምትይው?"

በወቅቱ ግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ቤተ-መንግሥት በቁም አስር ላይ ናቸው ለየተባለ በርካታ ዓለም አቀፍ ሰብዓዊ ድርጅቶች እንገብኛቸው የሚል ጥያቄ እያቀረቡ ነበር። ያችን ቀን በትምህርት ቤቱ ርዕሰ መምህር ለማላጅነት ምህረት ተደረገላት። አብዮታዊ ሽምግልና ነፍሷን አተረፈው።

ይሄው አሁንም እንደገና ከምትወደውና ከምታከብረው የመምህርነት ስራዋ ለመድ አፋሽ እድሏ አፋፍላ አሰባረራት፤ ያውም በአንዲት 'የ እና በአንዲት ከ'...፤ በእንበላም፤...በዝንብም፤...በ'የም...በ'ከ'ም... ፍዳዋን የበላች ሚስቷን መምህርት በተማሪዎቿ ዐይን ግን ፍፁም ሌላ ሰው ነበረች ።

የእትዬ ሐረግ ከፍለ ጊዜ ሲደርስ ሰኞ በሦስተኛው 'ፔሬድ' ሁላችንም ደስ ብሎን በር በሩን እናያለን፤ ብቅ ስትል ግር ብለን ከወንበራችን እንነላለን፤ ወንበሮች ይንኳኳሉ፤ ይንሳጠጣሉ፤ ወረቀቶች ይንኮሻኮሻሉ... ከዐይናቿ ስር በሰሱ ማዳያት ጣል ያደረገላት፤ ሁልጊዜም ፀጉሯን በሻሽ የምትሸፍን፤ ከሻሹ ያፈነገጡ ነጭና ጥቁር ጢቃጠቆ የፀጉር ዘለላዎች ግንባሯ ላይ የሚታዩ፤ የተገላቆላች መልአክ ረጋ ባለ እርምጃ ትገባለች...።

"የእባትሽ ሥራ"

"ገንጥላ ሠራ"

ያሬድ ...ሹፊር

ሳራ ...ዛፍ ቆራጭ

ታምሩ ...አባቴ ሞቷል እናቴ ልብሰ ታጥባለች፤

ሽብሩ ...አባቴን አላውቀውም...

ከሁላችንም ፊቱ ወዛ ያለውን ኡሰማንን ጠየቀችው፤

"ኡሰማን አባትህ ስራቸው ምንድን ነው?"

"ቅቤ ነጋዴ" አለ ኡሰማን ቀስ ብሎ፤ አይናፋር ነው።

አትዩ ተስፋ በመቁረጥ በረዥሙ ተነፈሰች። እንደድሮው የሕዝብ ትምህርት ቤት የሚማር የባለስልጣን ልጅ የለም...በዝምታ ዕቃዋን ሰብሰባ ድክም ባለ እርምጃ ከከፍላችን ወጣች።

"ደህና ሁኑ ልጆች!" አላለችም።

"የቤት ሥራችሁን ሳትሰሩ እንዳትመጡ!" አላለችም።

...ጌደች ደጓ መምህርታችን።

ከሁለት ወር በኋላ ርዕሰ መምህራችን አቶ ተክሉ ሰልፍ ሜዳ ላይ ቆመው እንዲህ አሉ...፤

"በታላቅ ትጋት እና የሙያ ፍቅር ላለፉት 28 ዓመታት ደከመኝ ሰለቸኝ ልረፍ ሳትል በመምህርነት ስታገለግል የቆየችው መምህርት ሐረጓ ባደረባት ህመም ምክንያት በሕክምና ስትረዳ ቆይታ ትላንት ማታ ከዚህ ዓለም በሞት ተለይታለች።...የእንድ ደቂቃ የህሊና ጸሎት!" አሉና አቀረቀሩ።

ሁሉም ሲያንነብስ ቀጥ ብዬ ርዕሰ መምህሩን አየኋቸው። እጃቸውን ወደ ኋላ አጣምረው ፊት የተሰለፈውን ተማሪ አፍንጫ ሊነካ የደረሰ በርጫቸውን ቀስረው ሳያቸው አትዩ ሐረጓን በጭካኔ የዋጧት መሰሎ ተሰማኝ። ከነማጥፊያዋ፣ ከነጠመኔዋ፣ ከነገንጥላዋ።

ገድሎ እንገት ማቀርቀር፣ የህሊና ፀሎት የሚባል የማስመሰል ካባ ለብሶ እነሆ ሰልፍ ሜዳችን ላይ...

የሆነ ነገር ቀጭ ሲል ሰምቼ ቀስ ብዬ እንደገና ወደፊት ተመለከትኩ። ተደገመ። አትዩ ሐረጓን ተከታ የገባችልን ውባለም የምትባል ወጣት መምህርት ማስቲካ ነበር። የቀጣዩ ዘመን ሌላ ግዴላሽ ደወል።

እንዲህ እንደዛሬው በየሰው ኪስ ሳይልከሰከስ በፊት ስልክ ተግምራዊ የሆነበት መለኪያ ነበር። አቤ...ት ስልክ እንዴት እንደሚከበር ! እንደሚፈራ...! ያኔ ኔትወርክ እንጂ ስልክ አልነበረም። ዛሬ ግን ስልክ እንጂ ኔትወርክ የለም ።

እንግዲህ በሰፈራችን አንድ የቤት ስልክ ብቻ ነበረ ያለው፤ ስሙ ደግሞ "የአባዬ ስልክ"፤ ብዙው የሰፈር ሰው የእኔን እናት ጨምሮ በዚህ ስልክ ነበር የሚጠቀመው፤ ደግሞ ድምፁ የትናየት እንደሚሰማ...ኪሊሊሊሊሊሊሊሊ ሲል የመንደሩ ሰው ሁሉ ሥራ ያቆማል። ወጣቶች ፍቅረኞቻቸው የደወሉ መሰሏቸው የያዙትን ሥራ እርግፍ አድርገው ጆሮና ልባቸውን ያቆማሉ፤ እናቶች ሊጥም እያበኩ ከሆነ ነጭ የቦከስ ጓንት ያጠለቁ መሰለው ብቅ ይላሉ። የአባዬ የስልክ ድምጽ መቼም አይረሳኝም። አሁን የመጡ ስልኮች ቢዘፍኑ ቢንቀጠቀጡ የአባዬን ስልክ ድምፅ ከአዕምሮዬ ሊፍቁት አልቻሉም።

ስልኩ ሲጮኽ ልጆቻቸው አረብ አገር ያሉ እናቶች ልባቸው ይሰቀላል...፤ እናቴ ራሷ " አቡቹ ! አስቲ አሱን ቆርቆሮ ቀንሰው" ትላለች፤ ቴፑን ማለቷ ነው። እንግዲህ ይህ ሁሉ ሰው እንዳቆበቆበ የአባዬ ልጅ ቡጡጡ በራቸው ላይ ትቆምና "እማማ ፋጤ ስ...ልክ ! ከውጭ ነው ቶሎ በሉ!" ብላ ትጮሀለች። እማማ ፋጤ ወደ አባዬ ቤት ሲሮጡ ሌላው ጎረቤት ወደየሰራው ይመለሳል፤ ስልኩ በተደጋጋሚ የሚጮኸው ለበግል አካባቢ ነው፤ በተለይ ለአዲስ ዓመት!

ቀላል ስልክ እንዳይመስላችሁ፤ በዚህ ስልክ ስንቱ ከውዱ ጋር እውግቷል፤ ስንቱ የውዱን መርዶ ተረድቶ በድንጋጤ ስልኩ የተቀመጠበት ጠረንጴዛ ስር ተጠቅልሏል፤ ስንቱ ከጠፋ ዘመዱ ተገናኝቷል፤ ስንቱስ ብር እንደተላከለት ሰምቶ ፈንጥሏል ! ...አረ ስንቱ ! ወደ አባዬ ቤት ሲንደረደር እንቅፋት እንግሎት ባፍጢሙም የተተከለ፤ ጥፍሩ የተነቀለ...አለ።

ለምሳሌ የአረጋሽ ጥፍር ተጣምሞ የቀረው ወደ አባዬ ቤት ስትሮፕ እንቅፋት እንግሏት ነው። አረጋሽ

ደብዳቤ ለገቢ ለሰላም

ሀመሙን ቻል እድርጋው ስልክን እናገራችኛል ልክ ስልኩን ስትዘጋው፡ "አሉሉሉሉሉሉሉሉሉ" ብላ ጮኸች። መርዶ የሰማች ነበር የምትመስለው፤ በኋላ ሲጣራ ከስልኩ በፊት ለመታት እንቅፋት ነው ያለቀሰችው። ጥፍሯ ግን ተጣምሞ ቀረ።

ይሄ ስልክ ስልክ ብቻ አይደለም፤ ጩኸቱ የምስራች ነው!... ጩኸቱ መርዶ ነው። ከመገደሪትን በላይ ያለው የጊዮርጊስ ቤተክርስቲያን ደውል ድምፅ የአባዬን ስልክ ጩኸት ያህል ግርማ ሞገስ የለውም - ለመንደርተኛው። የኛን መንደር ሰዎች ወፍራም እንጀራ፤ ደንዳና ናፍቆትና ፍቅር በቀጭን የሰልክ ሽቦ ውስጥ ተጉዞ የሚያርፍበት ኬላ የት ነው ቢሉን "የአባዬ ቤት" እንል ነበር።

ይህን ስልክ በጉጉት ከሚጠብቁ ቤተሰቦች መሃል የእኛ ቤተሰብ እንዴ ነበር። አባቴ ለሥራ ከእኛ ርቆ ይኖር ስለነበር እኛ ልጆቹን የሚመከረው ለሚሰቱም የሆድ የሆዱን የሚናገረው በአባዬ ስልክ ነበር። እንደውም ግንባር ቀደመው የአባዬ ስልክ ተጠቃሚ ቤተሰብ የእኛ ቤተሰብ ነበር ማለት ይቻላል። ታዲያ አባቴ ለበዓል ሲመጣ ለአባዬ የሆነ ነገር ይዞ ስለሚመጣ ስልክ ስንጠራ ቤተሰባዊ ቃና ባለው መንገድ ነው። "ስልክ!" ብቻ እንባልም፤ "እንዳይቆጥርበት ፍጠት ጋሼ ነው!" የሚል ማሰጠንቀቂያም ይጨመርበታል።

ለምሳሌ አባቴ ሲደውል እናቴ ከፊት፣ ለህቴ ከኋላ፣ ወንድሜ ቀጥሎ፣ እኔ፣ ትንሽዋ ለህቴ ተግተልትለን እንሄዳለን። መጀመሪያ እናቴ ናት የምታናገረው፤ ድምጿን ቀንሳ ፊቷ በሃፍረት፤ በናፍቆትና በፍቅር ተጥለቅልቆ ብዙ "አዎ" እና "አይደ!" የበዛበት ንግግር ታደርጋለች።

አዎ!

አዎ!

አዎ!

አይደይይይ!

የአባዬ ስልክ ደግሞ ለከፋቱ ይጮሃል፤ በአሁኖቹ የእጅ ስልኮች ቋንቋ 'ላውድ ስፒክር' ላይ ያደረጉት ይመስላል።

"እንደምነሽ! ...ምነው ድምፅሽ ጎረነሽ? አመመሽ እንዴ የኔ እናት?" ይላል አባባ፤

"አይደይይይ! ደህና ነኝ!" ትለለች እናቴ! እንዳንድ የፍቅር ነገርም ስለሚናገር ቶሎ መሰናበት ትፈልጋለች።

ቀጣይ ተረኛ ትልቅ ለህቴ ናት።

"ምን ልላክልሽ"

"ሰነድ ማለት"

"አሸ!"

"ንግድ ..."

"እሺ የኔ ግርግር ድምፁ ውስጥ መኖሪያ አለ፤"

"እንደባለፈው ሰፊ እንዲታመጣ ባለ"

"እሺ የኔ ቆንጆ!"

ወንድሜ ይቀጥላል...

"ታኬታ ማለት ባለ ቡሎትን"

"ባለ ቡሎት ማለት አለ እንዴ ?" ይላል አባቱ በግርግር፤

"እንክት!"

"እሽ እፈልጋለሁ ፤ እንት ብቻ እናትህን እንዲታሰብግር፤ በደንብ ተማር!"

እኔ አባትህን እናግር ስባል እናግርም፤ አብሬ ርጬ አባዬ ቤት ድረስ ሄጄ ግን ብዎት እናግርም፤ እናቴ ትበሰሰላለች።

"እሺ ምን ላምጣልህ ይልሃል" ትላለች በብሰጭት፤

"ም ን ም!" እንባዩ ይመጣብኛል፤ አባቴን አወደዋለሁ፤ ግን በሰልክ እናግረውም። ለምን ቢባል መልስ የለኝም። የተባለው ነገር ሁሉ ሲመጣ ግን አሁኔ ያንን ሁሉ ማብራሪያ ሰጥታ ማለት ይቻላል ወይ ይጠባታል። ወንድሜ ባለብሎትን ታኬታ አይመጣለትም፤ "እሺ እንዲያ የሚባል ማለት የለም!" ይለዋል አባባ። እኔ ግን ምንም ሳልናገር ምርጥ ነገር ይመጣልኛል፤ አባቴ እኔን ራሴን አስኪመስለኝ ምርጫው ልክ ነው።

... ..

እኛ ሰፈር እንዲት ቤት ጎረመሶች የምትባለው በአባዬ ስልክ ቤተሰብ ወይም ዘመድ ያልሆነ ወንድ ከደወለላት ነው። ሁሉም ቤቶች ለፍቅር ጥቅቻቸው የአባዬን ስልክ ነው የሚሰጡት። ወንዶችም አልፎ አልፎ ይሰጣሉ ። ታዲያ አባዬ ቤት የተወራቸው ነገር ስልክ እንደ ሚጋሮን እየሮጡኝ ምስጢሩን ስለሚዘራው ጎረቤቱ ጋር ወዲያው ይደርሳል።

"ሮማን የያዘው ልጅ ሹፌር ነው መሰል ሁልጊዜ ከተለያየ ለገር ነው የሚደውለው"

"አትይኝም!"

"ሙቸ!... ለንዴ ከጅቡቲ፣ ለንዴ ከሞያሌ፣ ቢጡ ሲያወራ ሰምታ ነው የነገረችኝ"። ቢጡ የአባዬ ልጅ ናት፣ ማን ከማን ጋር ምን ለውራ የሚለውን ለመንደሩ የምታዳርሰው ለሷ ናት።

አንዲህ ለየተባለ ቢቃ የተወራው የተደረገው ሁሉ ሰፈሩ ውስጥ ይኖራል። አንዲት ሴት ወይም ወንድ በአባዬ ስልክ ካልተደወለለት ጉርምስናው ለውቅና ለያገኝም።

አንዲት ሴት ስልክ ማናገር እና አለማናገር፣ የፀባይ መለኪያ ሆኖ በመንደርተኛው ያሰወቅሳታል። አልያም ያስመሰግናታል። "ውይ ለሷ ለንገቷን የደፋች፣ አባዬ ቤት አንድ ቀን ረግጣ አታውቅም" ይባላል። ወይም "እች ልጅ የአባዬን ቤት ለዘወተረች፣ መዘዚን ለንዳትመዝ" ይባላል። ታዲያ የአባዬን ቤት ከማይረግጡ 'ጨዋ' ጎረምቶች መሃል አንዱ እኔ ነበርኩ። ስምንተኛ ከፍል ስደርሰ ግን ጨዋነቴ ተገሰሰ።

*** **

የስምንተኛ ከፍል የባዮሎጂ አስተማሪያችን አትዬ መከሊት በጣም አይናፋር ሴት ነበረች። ምእራፍ ዘጠኝ የስነተዋልዶ አካላት የሚል ርእስ ላይ ስንደርስ ፊቷ ቀልቶ ለያፈረች ስታስተምርን ትዝ ይለኛል።

"የስነ ተዋልዶ አካላት ለንግዲህ... ያው... ወንድ እና ሴት ... ያው..." ጭንቅ ይላታል አትዬ መከሊት፣ እኛ ደግሞ ጆሮ ብቻ ለንሆናለን። ስልሳ የምንሆን የአንድ ከፍል አጉል አድሜ ላይ ለምንገኝ ተማሪዎች ይሄ ጉዳይ የነፍስ ጉዳይ ነበር - የምንጓጓለት፣ ለመስማት የምንሰሰትለት፣ የስነተዋልዶ ለካል ነገር ልባችንን ሰቅሎት፣ ትንፋሻችንን ውጠን ለንቁለጨለሜለን። በከፍለ ጊዜው መርፌ ቢወድቅ ይሰማል ፀጥታው።

"ውይ... ምነው ሁልጊዜ ለንዲህ በትኩረት በተከታተላችሁ...! ለያችሁ መማር ለራስ ነው፣ ትምህርት ለገርን ይቀይራል። ያደጉት አገሮች ዝም ብለው አላደጉም። ... ትምህርት..." ኤጭጭ እኛ ስለ ስነተዋልዶ አካላት ለመስማት ጓጉተን አትዬ ምክር... መከራ፣ መከራ ምክር ሲያልቅባት...

"ወንድ ልጅ ሲጎረምስ ጊም ማውጣት የተለያየ የሰውነት ከፍሉ ላይ ፀጉር ማብቀል... እና ድምፅ መጎርጎን ይጀምራል... ገባችሁ?"

ስምረት ለጂን ታወጣለች፣ "ፀጉር የሚወጣባቸው የተለያዩ አካላት የትኞቹ ናቸው ቲቸር?"

"ውይ ለንች ደግሞ ፈተና ላይ የማይመጣ ነገር ምን አጠያየቀሽ?" ትልና ታፍራለች አትዬ፣ ሁላችንም ለንስቃለን።

መስፍን እጁን ያወጣል በተራው፤ የመስፍን እጅ ማውጣት ይገርመናል፤ በገመድ አስረውም ቢጎትተት እጁ የማይዘረጋ ልጅ ዛሬ እጁን ሲያወጣ ይገርመናል። ሽባ የተተረተረ ያህል በግርምት እንመለከተዋለን።

"ሴት ስትጎረምስስ ምን ምልክት ይታይባታል?" ብሎ ይጠይቃል፤ ከፍሉ በሳቅና በጨኸት ይደበላላቃል። አትዬ ታፍራለች።

"ዝም በሉ ልክ ነው ጥያቄው፤ የምን መገልፈጥ ነው። አስቲ ከእናንተ ይህን ጥያቄ የሚመልስ" ትልና እኛን ታጋፍጠናለች። ቶማስ እጁን ያወጣል "ሴት ስትጎረምስ ያው...አለ አይደል..." ብሎ ደረቱ ላይ እጅቹን ያሳርፍና እንደ ጡት ያጎብጣቸዋል። የከፍሉ ተማሪ በሳቅ ያውካካል።

አትዬ በሃፍረት መግቢያው ይጠፋባታል፤ ድንገት እንደኛችንን ትጣራለች።

"አብርሃም!"

"አቤት!" እላለሁ በድንጋጤ፤

"የሴት ልጅ ጉርምስና ምልክቶች ምን ምን ናቸው?"

በፍርሃት ላብ ላብ እያለኝ እየፈራሁ ሞክርኩ "ስ.....ስልክ!"

"ምን?"

"ስልክ... ማለት የአባዬ ስልክ" ከፍሉ በሳቅ ተንጫጫ፤

"ጥያቄው አልገባህም..." ብላ እንደቀመጥ ምልክት አሳየችኝ። "መልሱ ስላልገባት ጥያቄው አልገባህም ትላለች እንዴ!" ብዬ አኮረፍኩ።

እጎጠጎጤ፤ የድምፅ መስረቅረቅ፤ የዳሌ መስፋት እና የወር አበባ ማየት የሴት ልጅ ጉርምስና ምልክቶች መሆናቸውን ባዮሎጂው ነገረን።

*** **

ትዕግስት የምትባል የከላስ ልጅ የወደድኩት በዛው ሰምን ነበር። ትዕግስት ቆንጆ፤ በነፃነት ያደገች የሃብታም ልጅ ናት። ቤታቸው ስልክ አላቸው ። ብቸኛ ችግሯ እውርታ የማትጠግብ፤ ሳታቋርጥ ሙሉ ቀን የምታወራ ወሬኛ መሆኗ ነበር። ስታወራ በጣም ትጮሃለች። በቃ ቀስ ብሎ ማውራት አትችልም ።

ሁሉን ነገር ለመሞከር የቸኮለች ከመሆኗ ብዛት ጓደኛ እንሁን ብዬ በጠየቅኳት በቀጣዩ ቀን

"ኪዳነምሀረት የዚችን ልጅ ለፍ ወይም የፀበልተኛውን ጀሮ ከዘጋሽልኝ የዛሬ ወር እንድ ፓኮ ሻማ" ብዬ ተላልኩ። ስልኩን በጀሮዬ ለማፈን ወደ ጀሮዬ ጥብቅ አድርጌ አስጠጋሁት።

ትዕግስት ትቀባጥራለች።

"...አብርሽ እኔኮ ሴከሰ ለፍድርግ ስትለኝ እንቢ ያልኩህ ፈርቼ ነው፤ በናትህ አብርሽ...አሽ በቃ ለርብ አከሰቴ ቤት አድሬያለሁ ልበልና አንተም አመቻችተህ..."

ለማማ በላይነሽ ወሬ እያዳመጡ ፉት ያሉት ጠላ ሰርናቸው ውስጥ ገብቶ ትን አላቸው። ከኩርሲያቸው ላይ እስኪፈነገሉ ተንፈራፈሩ። "...ውሃ ውሃ ስጧቸው ! ጀርባቸውን ምቷቸው!" ይል ጀመረ ፀበልተኛው። እኔም የአባዬን ስልክ ዘግቼ ቀስ ብዬ ወጥቼ ተፈተለኩ፤ ወደ ቤቴ።

ወዲያው ሰፈሩ ውስጥ ዝናዬ በመወራቱ ለፍቴ አበደች...

"እንዴት ታዋርደኛለህ! እንዲህ ላገር መሳቂያ ታደርገኛለህ፤ አብረሃም?! ... አባቱ ባይኖር ሴት ቢያላድገው ልታስብለኝ!" እያለች እንባ አየተናነቃት ስትገስፀኝ በመሐሉ ቢጣ ተጣራች።

"ሶስፍ...ሶሲ ...ስ...ል...ከ ጋሼ አይደለም ! ሌላ ሰው ነው !"። ለፍቴ በድንጋጤ ውሃ ሆነች፤ ሶስፍ ትንፂ ለህቴ ናት። የሰባተኛ ክፍል ተማሪ ፤ ሶሲ ጎረመሰች ፤ በአህቴ መጎርመስ እኔ ለፍ ለፍቴ መደፈር ተሰማን። ለፍግራ ስትመለስ ልንወርድባት ተዘጋጀን!

10 ሁለት ብር ስንት ዶላር ነው ? (አንዷን ወንዝ ሁለት ጊዜ ስንሻገራት)

ከአሰራ አንድ ዓመታት በፊት ደሀ ነበርን። ያጣን የነጣን፣ ሙልጭ ያልን ነጭ ደሆች፣ ኪህነታችን ከብደት የተነሳ ስንት ሰዓት ላይ አንደምንበላ ሳይሆን ስንት ሰዓት ላይ ርሀችን ጋብ አንደሚል ነበር ዘወትር የምናስበው። እኔና አህቴ ትምህርት ቤት፣ "አበበ በሶ ባላ" የሚል ምሳሌ 'ቴቸር' ሲናገሩ በመገምጃት ምራቃችንን እንውጥ ነበር።

ቤታችን ውስጥ አንድ የረገጠ የሽቦ አልጋ፣ ሁለት የሳር ፍራሾችና አራት የተወላገዱ ኩርሲ ወንጌሮች ብቻ እንደነበሩን ዛሬም ድረስ እናቴ ሳጥን ውስጥ ያሉት ታሪካዊ ፎቶዎች ያሳብቃሉ። ግድግዳ ላይ ገና እንደተረገጠቱ የሞተ አባቴ ፎቶግራፍ የዘመን ጥቀርሻ እንዳወየበው በላስቲክ ተለብዶ ተሰቅሏል።

አንግዲህ ቤታችን ሁለት ክፍል ነበረች። አሁን የነገርኳችሁ የሳሎናችንን (ወጉ እንዳይቀር) ይዘታ ነው። ወደጓዳ ስትገቡ ውስጣቸው የእንጀራ ላስቲክ ብቻ ያለባቸው ሁለት ትልልቅና አርጌ የእንጀራ መሰቦች ታገኛላችሁ። ጠርዛቸውን በደሀና ቀን አይጥ የቸረቸፈው !!

ሁለቱም ሁልጊዜ ባዶ ነበሩ (አይጠች ከልጆቻቸው ጋር በእነዚህ መሰቦች አጠገብ ሲያልፉ ለልጆቻቸው እንዲህ እያሉ ታሪክ የሚያወሩላቸው ይመስለኛል። "በድሮ ጊዜ በአያቶቻችን ዘመን፣ እነዚህ መሰቦች ውስጥ ተበልቶ የማያልቅ እንጀራ ነበር። የዛሬን አያድርገውና ለስንቱ የአይጥ ሰርግ ደግሰ የበቃ - ወይ ጊዜ መሰብም እንደ ዓለማዎ ሀይቅ ይደርቃል !"

እናቴ ታዲያ አማኝ ናት። በየሦስት ቀኑ መሰቡ ውስጥ የሚቀመጡትን የእንጀራ ላስቲኮች እያጠበች አድርቃ ወደ መሰቡ ትመልሳቸዋለች። "በረከት ሲመጣ አዋጅ አያስነግርም፣ ድንገት ከተፍ ቢል ተዘጋጅተን መጠበቁ ደግ ነው" ትላለች። ይህን መራር ስብከቷን አልወደውም - ግን ትንቢቷ ሰመረ።

እናቴ ነባይ ነበረች። ደሀ ነባይ በቤቱ አይከበርም፣ እናትም ብትሆን !! አከበርናትም አላከበርናትም ትንቢቷ ሰመረና በረከት እንደመብረቅ ወረደብን። (ምናባቴ ልበል ታዲያ) በሰድስት ወር ውስጥ

መከበረኛ ገቢ ካላቸው ጎረቤቶች ተርታ ተሰለፍን። ጎረቤቱ ጉድ ብሎ ሳያባራ፣ በዓመቱ ምን የመሰለ ቤት ሰራን - ባለ እምስት ከፍል ዙሪያውን በግንብ የታጠረ። አጥፍ፣ ሰው እንዳይመጣጠን ሳይሆን፣ በሰመደ እግራችን ልንቀላውጥ እንዳንሄድ ራሳችንን ከነበረ ልምዳችን መከለያ ይመስላል።

በተለይ ገና ሁብታም እንደሆንን አካባቢ እናኗፍን እንላመደው ብለን ተቸግረን ነበር። እንግዲህ የዚህ ድንገተኛ ለውጥ ምክንያቱ አሁኑ ፈረንጅ ማግባቷ ነበር (ደግ ፈረንጅ)። እንዴት እንዳገኘችው (ይቅርታ እንዳገባት) ላውራችሁ። ከትምህርት ቤት አየመጣች፣ ልክ አሰማን ስቅ አካባቢ ስትደርሱ፣ ፈረንጁ መኪናውን ፋጭጭጭጭ እድርጎ አቆመና "አ...ማይ...ጋድ" በማለት የአሁኑን ውበት አደቀ።

በበኩሉ የአሁኑ ውበት የፈረንጅ መኪና ማስቆም ቀርቶ የራሷን ሳንገባም 'ሆጭ' እድርጎ ከፍላ የምትሰጠው ታከሲ እንኳን እጇን ብትዘረጋ የሚቆምላት አይመስለኝም ነበር። ግን ምን ይደረግ፣ ፈረንጆች ነገራቸው ሁሉ ግራ ነው። መኪናውን አዛው ጥሎት አሁኑን ተከትሎ ቤታችን ድረስ መጣ።

እናቱ ለዕርዳታ የመጣ መሰረት፣ ከዓይኖቿ 'ትራጄዲ' ብርሀን ለቀቀች። የመንደራችን እንግሊዘኛ ለዋቂ (የአሁኑም ወዳጅ ብጤ) ሲራጅ ተጠርቶ መጣና ፈረንጁ ምን እንደሚል ተረጎመዋል። "እሷን ማግባት አልገባሁ" ነው የሚለው አለ ቅር ብሎት - ወደ አሁኑ አየጠቆመ።

እናቱ ባለማመን፣ "ማንን እጅጋየሁን" አለች። (አሁኑ እጅጋየሁ ነው ስሟ)

"እዎ...ሌላ ማን አለ ታዲያ እማማ እረጋሽ" ሲራጅ ተነጫነጫ (አሁኑ ጋር ማታ ማታ አዛ እንጅሪዋ ዛፍ ስር ይቆሙ ነበር) እናቱ፣ እንዴ ፈረንጅን፣ እንዴ አሁኑን ስታይ ቆየችና።

"ሲራጅ...ግን...እንግሊዘኛ በደንብ ታውቃለህ?" ስትል ባለማመን ጠየቀች። ፈረንጁ ግን ወደ አሁኑ አየጠቆመ በተከላተፈ እማረኛ "ኮንጆ...ኮንጆ..." በማለቱ "ይሄ ሰው እምርሯል" አለች እናቱ። ያው ጉዳዩ የፈጀውን ጊዜ ፈጅቶ በእንድ ወር ውስጥ ተጋቡ።

ይሄ ፈረንጅ (ይቅርታ የአሁኑ ባለቤት) ታዋቂ የታሪክ ተመራማሪም ነበር። ይሄን የሰግሁ ቀን፣ "አሁኑ ከመከላከቷ የተነሳ ሉሲን መሰላው ይሆን" ብዬ አሰብኩ። ወደስ አሁኑ ይሄን ሚስቷን ፒተር ማንትስ ምናምን አሰነካቸው...። ከተማውን የሞሉት ቆንጆጅት ሁሉ ፒተርን ሲያዩ ተበድረው የሚሰቁ፣ መቀመጫቸውን እንደባንዲራ የሚያውለበልቡ፣ እንደ አበሽማጌ ሽንጣቸውን እየመዘዙ ለማላይ ሊሆኑ የሚደከሙ ስለምን ለዓይኑ አልሞሉም? ግዴላቸውም ይሄ ፒተር ጤኑኛ አይደለም። ገዳይ ዘመን የሌለው አፅም ሲያገላበጥ፣ ተዘግቶ የኖረ ዋሽ ሲበረብር እንዳች ነገር ተገልጿል።

እንዴት የከርዳዳ ፀጉሯ ቱማታ አዳማ ድረስ የሚሰማ፣ በመረገጥ ብዛት ሌላ ተረኪዙ ላይ የተሸነቀረ ነጠላ ጫማ የምትጎትት ቤት በልዕልት ሂሳብ የሚያላይ፣ ሰይጣን መነፅር ዓይኑ ላይ የሰጠፈበት ነገር አለ፤ እንጂ አሁኑ ላይ እንዲህ መጭጭ ባላለ። ሚስቷን ፒተር ቤት መጥቶ

እንጀት ሆነና፤ "እጅብ እላህ የገጠራቱን ሊትዮጵያ ሕፃናት..." ብሎ አረፈው።

"ጌሎ አብርሻዬ ደርሻለሁ። ለሲራጅ ደርሻለሁ በልልኝ።" አይዋት እንግዲህ አሁኑኑ ከነሰንከላጅ ለሚሪካ ላይ። እንደነገ ልትቦር እንደ ዛሬ ማታ፤ በጓሮ በኩል እንጀራው ዛፍ ስር ሲራጅ ጋር ቁጭ ብለው አያወሩ። ሲራጅ እንባውን ሲጠርግ አየሁት። እሳዘነኝ። ለሰንቱ ልዘን ?!

ሲራጅ ጋራጅ አየሰራ እናቱን ይረዳል፤ አሁኑን ያስተምራል። በፊት ደስ የሚል ቀይ ልጅ ነበር - መልክ መልካም። ጥቁርቁር ብሏል አሁን። በየበረሃው ተበላሽቶ የቆመ መኪና ተከትሎ ሲባዝን !!

እዚህ እንጀራ ዛፍ ስር ሕፃን ሆነን ፣ እኔ፤ አሁኑና ሲራጅ አቃቃ እንጫወት ነበር - ሲራጅ እና አሁኑ ባል እና ሚስት ሆነው። ደግሞ ሲራጅ ከመብሰሉ ብዛት ወደ ጥቁርነት የሚያደላ ያምከሞክ የእንጀራ ፍሬ ለአሁኑ ይሰጣት ነበር። ከፍ ስንል አሁኑና ሲራጅ አይነ ውሀቸው አላምርህ ሲለኝ ብቻቸውን ተውኳቸው። ይሄው አሁንም አዛው ቦታ ላይ አሁኑ በጋራጅ ስራ የፈረጠመው የሲራጅ ትከሻ ላይ ራሷን ጣል አድርጋዋለች - የሆነ ህልም ነገር ነበር የሚመስለው።

በፊት በፊት፤ እናቴ ሳንቲም ይቸግራትና የዘወትሩን ቡና እንኳን ሳታፈላ በር ላይ ቁጭ ብላ ትተከዛለች። አሁኑ ወጣ ትልና ቡና ዳቦ ምናምን ይዛ ትመጣለች። ቤታችን ትንሽ ፋሲካ ይሆናል፤ ደስ ብሎን እናድራለን። ይሄ ነገር እንዴ፤ ሁለቴ ሳይሆን ለዓመታት የተደጋገመ ነገር ነበር።

ሲራጅ ብር አየሰጣት እንደሆነ እኔ አውቃለሁ። እናቴም ታውቃለች። ግን "ከየት አመጣሽው?" ብላ አሁኑን አትጠይቃትም። ድህነት ልጇን የመገሰፅ ድፍረቷን ስልቦት !! ሲራጅ ለእኛ ቤተሰብ፤ በትላንትና እና በዛሬ መካከል የነበረ ድልድያችን ነበር። እየት እንግዲህ የእንጨት ድልድዩን አፍርሰን የብረት ድልድይ ስንዘረጋ። ተመልከቱ እንዴን ወንዝ፤ ሁለት ጊዜ ስንሻገር። ሳንደፈር የኖርን ማለት ምንድን ነው። ምድራችንን ፎክረን ለተቀበልናቸው ባዕዳን ሚስቶቻችንን አልቆሰን እናሰረከባቸዋለን። ኡፍፍፍ...ይሄ የነማን ጦርነት ነው - የሲራጅና የፒተር፤ የእበሻና የፈረንጅ፤ የጥቅምና የፍቅር፤ የብረት መዝጊያና የጭራሮ መዝጊያ፤ የሀሊናና የሆድ፤ የነፍስና የሰጋ ወይስ የሰውና የፈጣሪ?

ከእራት ዓመት በኋላ አሁኑ መጣች እምሮባት (ፈረንጅ መሰለ፤ 'ሰው ማንን ይመስላል ቢሉ ኑሮውን')። እገር ምድሩን ጉድ ያስባለ መኪና። እንደ ቸኮሌት የመሰለ የሁለት ዓመት ሕፃን ልጅ - ይዛ መጣች።

ባለ ምናምን ከከብ ሆቴል ፒተር፤ እኔ፤ እሷ እና የሁለት ዓመት ክልስ ልጇ ምላ እየበላን፤ ፒተር የራሱን ጨርሶ እጁን ሊታጠብ ሲሄድ። ልጁ ድክ ድክ እያለ አባቱን ተከትሎ ከዓይናችን እንደተሰወሩ፤ አሁኑ ወደኔ ሰገግ ብላ፤ "አብርሽ ሲራጅ አሁንም ሰፈር ነው የሚኖረው?" አለችኝ

ደከተር ለሽብር እና ሌሎችም

እፍረት በተቀላቀለበት ጉጉት። ያስታውቃል በሆደ እፍናው የኖረችውን እሳት በሰው አገር ስታምሰለሰለው የኖረችውን ህመም ዛሬ ከእኔ ከወንድሟ ጋር ልትካፈለው እንደተነፈሰችው ሰው መስያት !!

አውነቱን ለመናገር ሲራጅን ረሰቻው ነበር። "እኔንጃ ካየሁት ቆየሁ። የሆነ ሰዓት ላይ ግን ጅዝብ ነበር" አልኳት በግዴላሽነት። ዩኒቨርሲቲ ገብቼ ስለነበር በእርግጥም ካየሁት ሁለት ዓመት አልፎ ነበር። ለመጨረሻ ጊዜ ያየሁት ሰፈር ድንገት ከሥራ ሲገባ ነበር። ጅዝብ ብሎ ከሌታዎ የተገባ ሽሚዝ ጉልበቱ እና መቀመጫው ላይ የሳሳ ጅንሰ ሱሪ በጥቁር ተረከዟ በተጣመመ ጫማ። በእጁ ባንጠለጠላት ፊስታል ሦስት ዳቦዎች ይዞ። "እሽ አብርሽ ሥራ ጥሩ ነው" አለኝ ተማሪ መሆኔን ረስቶታል። ደግሞ እይኔን ማየት አልፈለገም። እህቴ ያዘጋጀችውን ጉርሻ ወደ በሀገር መልሳ ፍዝዝ ብላ ቀረች።

ፒተር ያመጣልኝን ስልክ እየጎረጎርኩ እህቴን ከትካዜዎ ጋር ረሳኋት። ፓ እንዴት ቀውጧ ስልክ ነው...!!

"እኔ የምልሽ ይህ ስልክ ዋጋው ወድ ነው አይደል?" አልኳት በማዳነቅ። እህቴ በትዝብት እያየችኝ። "ሰባት መቶ ዶላር..." አለችኝ ድምፅዋ ሻከሮ ነበር።

"ወደኛ ብር ሲመነዘር..." ብዬ ሳሰላ...።

"ወደ እኛ ብር ሲመነዘር ሲራጅ ለእማማ ቡና ብሎ ከሚሰጠኝ ሁለት ብር አይበልጥም። ሲራጅ ለአብርሽ ብሎ ይሰጠኝ ከነበረው አስከርቢቶ አይበልጥም" ብላኝ ወደ መታጠቢያ ቤቱ ሄደች። ፒተርና ልጇ ታጥበው ሲወጡ እሷ ልትታጠብ ስትሄድ መንገድ ላይ ተላለፉ። ፒተር ፈገግ አለላት። እህቴ እንደማታውቃቸው ዝም ብላ አልፋቸው ሄደች።

ሲራጅ አስከርቢቶ ይልክልኝ እንደነበር ትዝ አለኝ። ያኔ በልብሰ፣ በጫማ፣ በደብተር መያዣ በርሳ ይበልጡኝ የነበሩ ሕፃናትን የማስቀናበት ብቸኛ ንብረቴ ሲራጅ ያመጣልኝ የነበረው ቀይ አስከርቢቶ ብቻ ነበር። ሙሉ ቀይ ቢከ አስከርቢቶ።

ስልኩን ጠረጴዛው ላይ አስቀምጬ ወደ መታጠቢያ ቤቱ በትካዜ አመራሁ። እህቴ እያለቀሰች ነበር። ከአሜሪካ በመጣልኝ ስኒከር ጫማ ሲራጅ የሚባል አራት ዓመት ተቀብሮ የኖረ ፈንጅ ረገጥኩ። ሲመቸን የምንረግጠውን እናውቅ ! ረገጥኩት - ቡምምምምምምምምምምምምም... ቁሰለኛ እህቴ፣ ሙት እህቴ!

አማማ የውብዳር ጓደኛዬን ያሬድን ልጅ ልከው አስጠፋት እና እንዲህ አሉት:-

“ያሬድ ምንስ ባልወልድህ እናትህ አልነበርኩም ? አሳድጌ አሳድጌ እንዲህ ከሰው በታች ታደርገኛለህ...?”

“ምን ለደረኩ አማማ የውብዳር...?”

“አሄሄ...! የምትከፍለው የላትም፣ ያጣች የነጣች ደሃ ናት ብለህ ነው...!”

“እር እኔ ለማንም እንደዚህ አላልኩም !” አለ ግራ ገብቶት እኔን እየተመለከተ። አላለም እንድልለት ፈልጓል።

“ነው እንጂ !! ምን የመሳሰለ የመልአክ፣ የፃድቃን ሰማእታት ሥአል በየሰው ቤት ስትሰል፣ የኔን የየውብዳርን ቤት ሰይጣን ይፈንጭበት፣ ዲያቢሎስ ከነሠራዊቱ ይፈንጭበት፣ ሌጌዎን እስከሰታ ሲያወርድበት ውሎ ይደር ብለህ ነው የእኔን ቤት ለይተህ የተውከው?!” አሉት በትዝብት እያዩት። እንደሚጠቀሟቸው ቃላት ከብደት ግን ድምፃቸው እያስፈራም ነበር። እንደውም የሆነ የሚያስቅ ዜማ ነበረው።

“እእእ...ለዚህ ነው እንዴ ...እር ጣጣ የለውም ከፈለጉ ከማንም አስበልጭ የፈለጉትን አሥልሎታለሁ!” አለ ፀጉሩን እያፍተለተለ በፈገግታ።

“ተባረከ የኔ ልጅ...! ብሩክ ሁን !!”

“አሜን” አለ ያሬድ።

“እኔ ደሞ እንዲህ ትልቅ ባለሙያ መሆንህን የት አባቴ አውቆ ! መንደር ለመንደር እዚህ ቦዘኔ ጋር ተያይዞህ ስትዘር (እኔን በእገጫቸው እየጠቆሙ) ‘እይ መባከን !’ አላለሁ። ለካ አንተ

ደብዳቤ ለሰዎች ለሌሎችም

እንዲህ እጅ ወርቅ ነህ። ገና ትላንት ለይደለም እንዴ የሰማሁት...፤ እች ማናት ኮማሪዎ... ለዚህ ታከሲ መቆሚያው ጋ ድራፍት ቤት ያላት... ሌዲያ ሰሚ ለይያዝልኝም...። እያሉ እንዴ መሬት እንዴ ሰማይ ሲመለከቱ፤

"ናርዶስ !" ለልኩ ሳይጠይቁኝ።

ፈገግ ብለው "እ...ዎ ናርዶስ" ለሉና ወሬያቸውን ሊቀጥሉ ካሉ በኋላ የሆነ ነገር ትዝ እንዳለው ሰው ኮስተር ብለው ወደኔ በመዘር "ደህና ሰው ቢጠይቁህ ለታውቅም እንጅ ኮማሪና ጫት ነጋዴማ ለይጠፋህም" ለሉኝ።

ያሬድ አቀርቅሮ በሳቅ ፍርስርስርስ !! ኮማሪና ጫት ነጋዴ ደህና ሰው ለይደለም ያለው ማነው?

"... ለናልህ ለሷ ቤት የሳልከውን የጊዮርጊስ ሥዕል በቀደም መሃበርተኛው ሁሉ ለያዩ ጉድ ሲል... 'ማነው የሳለው?' ብላቸው የጉልላት ልጅ ለሉኝ... ለሃ ጉልላት እች የኔ ጉልላት? ... ለሰማ ምን የጉልላት ልጅ ነው? የኔው የራሴው ልጅ ለይደለም እንዴ? ብዬ መጣሁልሁ። መቸሰ ባልወልድህም ልጄ ነህ፤ ንፍጥህን ጠርኔ ያሳደኩህ" ለሉ።

"ልክ ነው" ለሰ ያሬድ ለየተቅለሰሰሰ።

"አሁ አሁ አሁ አሁ አ ሁ..." ብለው ሳል የሚመስል ሳቅ ሳቅና ቀጠሉ፤

"... መቸሰ ያ... ጊዮርጊስ ማንም ቤት የለ !! የፈረሱ ግርማ ሞገስ... የዘንዶው ርዝማኔ... ዘበሰ ያለው እኮ ነው የሚመስለው ! ተባረከ ! ... መሃበርተኛው ሁሉ ነው የመረቀህ። መቸሰ የእኛ መሃበርተኞች ምርቃት ብቻ የት እና የ... ት እንደሚያደርስህ...!! ቀላል ማንበር እንዳይመስልህ! የዚች የ... ለሰተማሪዎ ልጅ ማነው ስሙ?" ስሙ ጠፋቸው፤

"አድማሱ" ለልኩና ለሰታወስኳቸው።

"እንተ ሌላም ሥራ የለህ የመንደርተኛ ስም አጥና" ብለው ከወረቀኝ በኋላ ወሬያቸውን ቀጠሉ፤ "እናልህ ለሱ የዛሬ ሦስት ዓመት እኛ ማንበር ላይ ምን የመስለ የፅዋ ልብስ ለምጥቶ ሰጠ ስለላት ነበረበት። ታዲያ መሃበርተኛው እንድ ባንድ መረቀው። ለሁን ለማሪካ ነው ያለው። አንቱ የተባለ ሃብታም ሁኗል ለሉ። በሦስት ዓመት! ሰው በሰላሳ ዓመት የማይደርስበትን ቁባ ብሏል።" ለሉና ስለ ማንበራቸው ምርቃት ከፍ ያለ ዋጋ በዝርዝር ማሰረጃ ለያጣቀሱ ለወጡ።

"አሁን እንኳን የጠራሁህ አ..." ስሙ ጠፋባቸው።

"ያሬድ" ብዬ ለሰታወስኳቸው።

በብስጭት ለየተመለከቱኝ "ወቸ ጉድ ! ባለቤቱ ለያለ እንተ ተራጁማን ነህ ?..." ያሬድ ለሁኝ

ጠቅ ቁርባና - ለንግብ ለሰላም !

ዚህ ጊዜ በኋላ ለረዥም ጊዜ 'ቱሪዥን' ለያለ ይጠራኝ ነበር።

"...ሁን የሚመጣው ታህሳስ በ27 የኔም የመድኃኒያለም ዝክር አለች። ለንደው የመድኃኒያለምን ሥዕል...ይሄ...ቤት የሚያንጻጻቡትን ለንድት ሥልጣን ነበር..." አሉት።

"ገሰ!" ለሰ ያሬድ።

ጥናዳክኝ?"

"ጣጣ የለውም!" ለላቸው ፈጠን ብሎ።

ያሬድ ሥዕል ሳልልን ሲሉት ሲነጭነጭ ነበር የማውቀው። ሁን ፈጠን ብሎ መስማማቱ ገርሞኝ ቀጥ ብዬ ተመለከትኩት። ፊቱ በፈገግታ ተጥለቅልቆ ነበር። "እችን ሴትዮ ቀልቡ ወደቸዋል ግለት ነው" ስል አሰብኩ። በሥዕሉ ተሰማሙና ለያሬድ ቀብድ መቶ ብር ሰጡት።

*** **

ያሬድ ጓደኛዬ በጣም ጎበዝ ሠዓሊ ነው። "ጥናሊዛን በግራ እጄ አሰላታለሁ" ይላል ችሎታው ላይ ጉራ መርቆበት ሲያወራ። ሥዕል አልተማረ፣ ሠዓሊ ዘመድ የለው፣ ሥዕል ሲሳል አይቶ ለያውቅ - ከመሬት ተነስቶ ሠዓሊ ሆነ። ከመሬት የተነሳነው ለንጹን አብረን ነበር። ለርሳስ ይዘን የሴት ምስል መሣል ጀመርን። እኔ የምሰላቸው ሴቶች ለግራቸው ለያርፍም፣ ለንዴ ወደግራ ይንሸፈፋሉ፣ ለንዴ ወደቀኝ ይወላገዳሉ...ሌላ ጊዜ ቀኝ ለግራቸው አሪፍ ይሆንና ግራው ይዘነፋል - በተለይ የሱሪ ለባሽ ሴቶችን ሥሥል አልሆንልህ አለኝ።

ያሬድ ታዲያ "እንተ አርፈህ ቀሚስ ለባሽ አትሰልም ለንዴ...ቀሚስ ለንጹን ያንተን ቀሽም የሥዕል ችሎታ የሰንቶቹን ደጋን ለግር ሸፍኗል" ሲለኝ ከዚህ ሁሉ ከወገብ በላይ ብስላቸውስ ብዬ በሞከር አሁንም እኔ የምሥላቸው ሴቶች አይናቸው ለያርፍም፣ ይንሸቀረራሉ፣ ይጠናገራሉ። ፊት ለፊታቸው የልብ ቅርፅ ለሥልና ወደልቡ ለንዲያዩ ላደርጋቸው ሰሞከር አይናቸው የእኔን ልብ ትቶ ያሬድ ከጎን ወደሳለው መኪና ይመለከታል። ሰለቸኝና አርግፍ አድርጌ ተወኩት። ያሬድ "መከሊትህ አይደለም በቃ!" ሲለኝ ጭራሽ ተስፋ መቀረጤ ጉልበት አገኘ።

ያሬድ ግን ከሴቶቹ ሥዕል ወደ ጥናሊዛ አደገ። ይባስ ብሎ ቅድስት አርሴማን ሁሉ ቁልጭ አድርጎ ላላት። ለንደውም በእጇ የያዘችውን ፅዋ ረስቶት እኔ አሰታውሼው ነው የሣለው። ከዛ ደንግል ግሪያምን ልጇን ለንግብ ለሰላም ማግኘትና መንደርተኛው ሁሉ "...ይሄ ልጅ የት ይደርሳል" ለያለ ሲጠብቀው ሰላማዊት ለምትባል ሰምንተኛ ከፍል ለራት አመት ለደገመች ልጅ "ወደ ዘጠነኛ ከፍል ተዘዋውራለች" የሚል 'ፎርጅድ' ካርድ ሲሰራ ተይዞ ሁለት ዓመት ታሰረ።

ዳኩር ለሸብር ለናሌሎችም

በዕርግጥ ያፊድ በጣም ጎበዝ ከመሆኑ የተነሳ ሰላማዊት ራሷ የአውነት ወደ ዘጠነኛ ከፍተኛ ያለፈች መሰላት እኛ ያፊድን ምሳ ጋብዛናለች። “ወጣ ወጣና እንደሸንቦቆ ተንከባለላ እንደ መቀመጫ” እንዲሉ ያፊድ ማረሚያ ቤት ሰነበተ።

ከእስር ቤት ሲወጣ ፍልስፍና ጀምሮ ነበር። በተለይ ከእግዚያብሔር ጋር ‘መሳፈጥ’ አበዛ። ገራ እንደውም ከሥዕሉ ወደ ፍልስፍናው አዘነበለ። አገር የሚያከል ሸራ ይወጥርና ምን ተግምር ሊሥል ነው ብዬ ስጠብቅ መሐል ላይ እንዲት በዓይን እንኳን ለማየት የምታስቸግር ጥቁር ነጥብ ብቻ ጠብ አድርጎ “ጨረሰኩ” ይላል። ብሰጭት ብዬ “ምንድን ነው ይህ ?” አለዋለሁ። ራቅ ብሎ ሸራውን በትኩረት ሲመለከት ይቆይና “...በዚህ ግዙፍ ዓለም ላይ የሰራሽውን ብትሰራ ነጥብ ነህ...፤ ሌሎች ነጥቦች ጋር ካልተደመርከና ካልተሰለፍክ መስመር የለም ሥዕል የለም...፤ ሁለት ዓመት ስታሰር እኔ ማለት እች ነጥብ ነበርኩ” ይላል። ብሩሹን አነሳና ከነጥቧ ጎን እንዲት ሌላ ነጥብ አስቀምጥና “እኔ ነኝ” አለዋለሁ፤ እንሳሳቃለን። ወጣ ብዬ ስመለሰ ግን እኔ ሸራው ላይ የለሁም። መስመር መሆን ካልፈለገ የራሱ ጉዳይ ብዬ አተወዋለሁ !

አየቆየ ያፊድ የሚሥላቸው ነገሮች ሁሉ ግራ አጋቢ ሆኑ። እንደኛው ዓይኗ ሰፊ፤ ሌላኛው ላይኗ እስር ሳንቲም የሚያከል፤ ቁመቷ ከመርዘሙ ብዛት ዛፍ የመሰለች ሴት ይሥልና “ሰው ለድሜው በጨመረ ቁጥር ዕይታውም ይሄው ነው፤ አንድ ዓይንህ ከዘመንህ ጋር ያድጋል፤ አንድ ዓይንህ ግን የማያደግ፤ የማይቀየር፤ ትላንትህን ብቻ አየተመለከተ እስከ ዕለተ ሞትህ ይኖራል” ይለኛል፤ ምኑም አይገባኝ።

ይቀጥላል የያፊድ ሥዕል። አንድ ቀን ማሲንቆ ሣለ። ቋሚው ላይ የቆመችው እንዲት መለሱ ሴት ስትሆን እንደጭራ ቋሚው ጋር ተቋጥራለች። ከጎኗ ወገቡ የጎበጠ ወንድ ልክ እንደ ማሲንቆ መምቻ ደጋጎ ተሰሏል።

“ይህ ደግሞ ምንድን ነው?” አልኩት በማናናቅ።

“ይህ ስ ምንድን ነው ?” ብሎ መልሶ ጠየቀኝ የእኔን ጭንቅላት በሁለት አጁ ይዞ አየወዘዘ።

“እናትን ልቀቀኝ ወደዛ” አልኩና ገፋሁት።

እሱ ግን የበለጠ አጥብቆ ይዞኝ “ሁልጊዜ ማብራሪያ አትጠይቅ፤ ሥዕል የሠለሊው ብቻ አይደለም፤ እንደውም የተመልካቹ ነው። እንደመሰለህ ተርጉመው፤ እንደገባህ ተንትነው” ብሎ ወደ ጎሳዬ ገፋኝ፤ ተንገዳግጄ ቆምኩ።

ያፊድ አልጨከነም፤ ስለሥዕሉ እንዲህ አለኝ፡-

“ስለፍቅር አንዱ ይቃና ዘንድ አንዱ እንዲጎበጥ ግድ ይላል። ፍቅር ዝቅ ማለትን ይጠይቃል። በአንዱ ዝቅታና በሌላው ከፍታ የፍቅር ዜማ ይደምቃል” አለኝ። ማሲንቆና የማሲንቆ መምቻ።

ሰው ሰው ሁኖ ለንዴት ለንዴተኛው ለግዜ ይወቅላት። ለንዴሁ ልክራክራው ብዬ ግንባራን የግንባራን መጫወቻ ዘንጉ ሁለቱም ቀጥ ያሉ ናቸው ግን ለፊቱ ዜግ ይፈጠራል የግድ መገዘገጥ ለምን ለሰፊሉ? ብዬ በንግግሬ በጣልነት ትካሻዬን ክትቅ ለደረሱ።

ተሳሰተሃል! የግንባራን ሳጥኑ ትካሻ ላይ ዘና ብሎ ለርድ መጫወቻው ሲንከራተት ነው ዜግ የሚፈጠረው፤ ሁለቱም ሰው ትካሻ ላይ ቁጭ ቢሉ የምን ለደረገጠር ነበር፤ የምንም! ለሰና ተነስቶ ወጣ።

... ..

ጸደቅ ያሬድ ታህሳስ 23 የእማማ የውበዳርን የክርስቶስ ሥዕል ስሉ ለንደውረሰ ለብረን ወደ ቤታቸው ሄደንና ለሰረከብናቸው!! ደስ ብሏቸው ፈታቸው በፈጣጣሪ ደምቆ ሁለታችንንም ከመረቁን በኋላ ሥዕሉን የተሸፈነበትን ወረቀት ቀስ ለድርገው ገለጡት። ገልጠው ቢሄዱት ሴትየዋ ግራ ገባቸው!! ራቅ ቀረብ፡ ቀረብ ራቅ ለየደረጉ ለዩትና ፈጣጣሪው ከፈታቸው ላይ ከሰም ለንዴ ያሬድን፡ ለንዴ ለፊን፡ ለንዴ ሥዕሉን ለየፈረረቁ ቃኑን። ልቤ በፍርሃት ተወጦ ሲዘል ይሰማኛል።

“ያሬድ!” ለሉት

“እቤት ማዘር!” ለላቸው በፍፁም መረጋጋት ፀጥቶን ለየቀተሰተለ።

ከክርስቶስ በር ለያንጻጻ ለልነበርም የተባባልነው?

“ነበር” መለሰ ያሬድ ለሁንም ረጋ ብሎ።

ቀረብ...በጣም ቀረብ ለድርገው ሥዕሉን በትኩረት ተመለከቱትና...

“እንዲህ ያለ መድሃኒዳለም ለይቴም ለምቴም ለላውቅም ለሉ ግራ ተጋብተው።

ያሬድ መለሰላቸው፡ “እሱማ መድሃኒዳለምን ግን ለየው ብለው ያው ቢቃሉ መሰረት ለንበለዋለን ለንጂ” ለሰና ያሬድ ለሰር ቤት የጀመረችውን ፍልስፍና መስኮት ከፈተላት። በዕርግጥ ያሬድ ሥዕል ሲሰል ለስተያየት መቀበል ለይወደም። “ማመልከቻ የምፅፍ መሰለህ ለንዴ ለየነገርከኝ የምሰለው?” ይላል። ቢሆንም ይሄን የእማማ የውበዳርን ክርስቶስ ሲሰል “ጂር ይሄ ነገር ለችን ሴትየ ያሳብዳቸዋል” ብዬው ነበር። ያሬድ ግን ከሥዕሉ ላይ ለይኑን ላይኑቅል “ከሆኑቸው ካበዱ ለንድ ነገር ነው” ብሎ ለስተያየቴን ለጣጣለው። ከዛም የሥዕልም ይሁን የሌላ ቢነጥበባዊ ፈጠራ ለላማው ሰዎችን በሰፋት መንገድ ላይ ሲረገጡ ለንዴና ጭን ግቀበል ለይደለም፤ ለዳዲስ ጫካዎችን መንገር ለዲስ መንገድ መፍጠር ነው፤ ነገራችን ከተለየ ለቅጣጫ ማሳየት ነው። ለዲስ የሕይወት ቅመም፡ ለዲስ ጠብ የሚል ፋይዳ ያለው ለውነት...”

12 ንፋስ ወዴት ነህ ቢሉት ማርና ወተት ወዳለበት

እማማ አረጋሽ ቤት ፍጫ ልናይ ተሰብስበናል። ልጃቸው ከውጭ አገር ትልቅ ቴሌቪዥን ስላመጣችላቸው በሳቸው ቴሌቪዥን ማየት የፍጫ ጥም ይቆርጣል። መቸሰ ቴሌቪዥን ግድግዳ በሉት። የእማማ አረጋሽ ቤት ከሦስት ግድግዳና ከአንድ ቴሌቪዥን ነው የተዋቀረው ቢባል ማጋነን አይሆንም። ባለቤታቸው አቶ ፈንታው ነፍሳቸውን ይማራቸው ዜና ለማየት በየቀበሌው እንደዘሩ ይሄን ዓለም ሳያዩ ሞቱ፤ ሳያልፍላቸው ሞቱ። “ቁጭ ብለው ቴሌቪዥን በማያ ጊዜያቸው ሞቱ” ይላል ጎረቤቱ።

ጀመረ ፍጫው - ገንዘቤ ዲባባ፣ አበባ አረጋዊ ቴሌቪዥኑን እየሞሉ ደግሞ ራቅ እያሉ...

እኛም “ገንዘብ...ገንዘብ...ገንዘባችን...ፍጭ አሳያቸው...አይዘሽ” እያልን፣ ያው አበባ አረጋዊ ፈትሶ ብላ ወርቁን ወሰደችው። ያውም የሰዊዲን ማልያ ለብሳ በሰዊዲን ባንዲራ ተውባ! ብዙዎቻችን ቀዝቀዝ ስንል እማማ ወለላ “አልልልልልልልልልልልልልልልል አሰይ አሰይ” አሉ (ጎረቤት ናቸው)

“እንዴ ለሰዊዲን እኮ ነው የሮጠችው” ብንላቸው፤

“ይሁና ልጃችን ናት” አሉ።

እማማ አረጋሽ ታዲያ፣ “አይ ወለላዬ አሁንስ እማማ ፅጌን መሰልሽኝ” አሉ።

ስለ እማማ ፅጌ ለመስማት ጀሯችን ቆመ።

“ማናቸው እማማ ፅጌ ?”

እማማ አረጋሽ ስላነሷቸው ሴት ታሪክ አወጉን...

*** **

በድሮ ጊዜ እኛ ሰፈር አቸ አሁን ጋሽ እቁባይ ገፋ አድርገው ያጠሯት በታ ላይ እንዲት የእማማ ፅጌ ድንጋይ የምትባል ጥቁር ድንጋይ ነበረች - አጠገቧ ደግሞ የላሰቲክ ቤት። አሁንም አጥሩ ውስጥ ድንጋዩ አለ። ታሪክን ቢያጥሩት ያው አጥሩ ውስጥም ሁኖ ቢሆን ይጮሃል።

እማማ ፅጌ እንዲት ልጅ ነበረቻቸው። መቼስ ቁንጅናዋ አይወራም። መልአክ፣ መልአክ በሏት። እንዲት ልጃቸው ናት፣ አባቷ አይታወቅም። እቸው ባልቴት እናቷ እዚህች ድንጋይ ላይ ተቀምጠው ድንቸም ቲማቲምም እየቸረቸሩ አሳደጓት። በኋላ ሀመመውም አርጅናውም ሲጫጫናቸው ግማሽ ቸርቸራ፣ ግማሽ ልመና በሆነ ሕይወት ይውተረተሩ ጀመር ።

መቼስ ልጅቱ መንገድ ዳር እየኖረች ልዕልት መሰለች። የመንደሩ ሴቶች ጠርሙስ ሙሉ ቅባት ጨርሰው፣ ያማረ ለብሰው፣ ትኩስ በልተው ጠብ ያላለላቸው መልክ እዚህች መንገድ ዳር ላሰቲክ ከልላ በምፅዋት የምትኖር ልጅ ላይ ፈለሰ። ፀጉሯ ተዘናፈለ፣ ዳሌዋ ሞላ ወንዱ ሁሉ ዓይኑ ይቀላውጣት ጀመረ።

እንደ ምሽት እማማ ፅጌ ኡኡ አሉ። መንደርተኛው ወደ ላሰቲካ ቤታቸው ተሰበሰቡ። ልጅቱ የለችም ጠፋች። መንደርተኛው እማማ ፅጌ ጋር በመሆን ሳምንት ሙሉ ፈለገ። የለችም። ቆንጆዋ፣ ባልቴት እናቷን ትታ ምጥ ትግባ ስምጥ አልም ድርግም አለች። ጎረቤቱ ተስፋ ቆርጦ ወደ የራሱ ጉዳይ ቢመለስም ሚስቷን ባልቴት ግን ከዛች ቀን ጀምሮ ለአስራ አንድ ዓመታት ታየች በተባለበት ተንከራተቱ፤ ኢትዮጵያ ውስጥ የቀራቸው ከተማ የተረፋቸው መንደር የለም።

በየደረሰቡት የዕለት ጉርሳቸውን እየለመኑ ፅንፍ የለሽ በሆነ የእናት ፍቅር ልጃቸውን ፈለጉ።

በአስራ አንደኛው ዓመት ልጃቸው ውጭ አገር ኖራ እንደተመለሰችና አንድ ባለፀጋ ልታገባ ሰርጉ እየተደገሰ መሆኑን ከሁነኛ ሰው ሰሙ። "አይ ልጄ ፈልጋ አጥታኝ ነው" አሉና ወደ አዲሳባ አቀኑ። አዲሳባ እንደገቡ አንድ ጥግ ላይ ከያዟት ፊስታል ለከት ቀን ብለው ያስቀመጧትንና ላለፉት አስራ አንድ ዓመታት ለብሰዋት የማያውቋትን ቀሚስ አውጥተው ለበሱ። ራሳቸውን እየት አደረጉና፣ "እመቤት መሰልኩ አይደለም እንዴ፣ ልጄንም አላዋርዳትም" አሉና ፈገግ አሉ።

ልጃቸው 'አለች' ወደተባለበት ቤት ሳያርፉ ጉዞ ጀመሩ። ቤተ መንግሥት የመሰለው ቤት በሁለት ዘበኞች ይጠበቃል። "የልጄ ቤት" አሉ በኩራት ፊት ለፊት ቆመው፣ ከዛም ጠጋ ሲሉ "እግዚር ይሰጥሽ" አለ አንዱ ዘበኛ፣ እማ ፅጌ ይሄን ቃል ሺ ጊዜ ስምተውታል የዛሬው ግን ለየት አለባቸው።

ሳቅ ሳቅ አላቸው። ይሄ ጥበቃ ከደቂቃዎች በኋላ ጎንበስ ቀና ሲልላቸው ታያቸው፣

"ልጄዋ እኔ እንኳን የመጣሁት ቢጣዩን ብዬ ነው"

"ቢጣ ማናት?"

"ልጅ ናታ እዚህ ቤት እንደምትኖር ነግረውኛል"

"እንደዚህ የምትባል ሴት የለችም እዚህ እማማ"

ጤጋ ለሱትና፣ "ሙሽራይቱ ማነው ስሟ"

"እሜቴ ስማቸው ብሩክታዊት ነው"

ግራ ተጋብተው ከግቢው በር እንደቆሙ ቢጣ ከሸበላ ባለቤቷ ጋር ውሃ በመሰለ መኪና ገዛ ላለች። ራሷ ናት፣ እናትና ልጅ ፊት ለፊት ተፋጠጡ። እናት ችለው መቆም አልቻሉም ጉልበታቸው ተብረከረከ። "ቢጣዬ ያይኔ አበባ..." ብለው ወደ መኪናው በእንባርከከ ቀረቡ። ልጅ ከሰተር ላለች፣ የመኪናውን መስተዋት ዝቅ እደረገች፣ ጥቁር መነፅርን ወደ ፀጉር ይህ ራሷን መታ ለድርጋ ውብ ፀጉርን ወደ ጎን ላለችና።

"ምንድነው?" ላለች ፊቷን አጨፍግጋ።

"ቢጣዬ... እናትሽ ስንከራተት ኖራ ይሄው መጣሁልሽ። ሄድኩ ለይባልም? ሜዳ ላይ ጣል ለድርገት ማን ላላት ብለሽ..."

"ማንህ ወደዚህ ውሰዳት! የማንም ወሬ ለየመጣ... እንሂድ 'ሂኒ' ላለች ቢጣ መኪናውን ወደ ሚያሽከረከረው ሰው ዞር ብላ...።

"ሃሃሃሃሃ ሃሂዩ ለትበላጭ ለዲሳባ በነዚህ ዓይነት ፈጣጣዎች ነው የተሞላው" ጎዳኔን ሰጠች ፈትለከ። እማማ ፀጌ ተንባርከከው ቀሩ። ራሳቸውን ላይተው "ልጅ አስከትረላኝ ተገባቆም ማለት ነው?" አሉ - በልጃቸው ለልፈረዳም።

አስከሰርቱ ቀን ከግቢው ፊት ለፊት ካለች በረንዳ ላይ ዝናብና ፀሐይ ለየተፈረረቀባቸው ልጃቸው መኪና እንደልብሰ ለየቀያየረች ስትገባና ስትወጣ ለየተመለከቱ በልጃቸው ምቶትና ታላቅ ደረጃ መድረስ የራሳቸውን መከራ ረስተው ቆዩ። እንደ ቀን እናቴ ብላ ለጂን እንደምትዘረጋገጥ ተስፋ በማድረግ። (ልጅ ያላየቻቸው ለየመሰለች ስታልፍ ቆየች ከእንደ ወር በላይ !!)

የሰርቱ ቀን፣ እናት ያችን ቀሚስ ከፈሰታላቸው ለወጡና ለበሉ፣ የኖሩባትን በረንዳ ጠፈረ። ፈሰታላቸው ውስጥ ያስቀመጧትን ትንሽ ብልቃጥ ለወጡና በረንዳው ላይ ባለ መስታወት ዓይናቸውን ተኳሉ።

ከሰዓት ሙሽራዋ በጎጭ ቀሚስ ተውባ በከፍት መኪና ስትደርስ ጎረቤቱ! ሰርቻው ቢተረጎም መሃል መንገድ ላይ ከሰርቱ መኪና ፊት ለፊት እማማ ፀጌ አስከሰታቸውን ለወረዱት። ሰው ሁሉ ለብድ መሰለውት ለላፍታ ትኩረቱን ወደ ባልቴቷ ለዞረ። ከሜሚታው ከመኪናው ጠፊ

የዘጠኝ ደምጭ ከባልቴድ ውጣ።

“መጣችሁም ሄደችሁም ደግሞ ከደምጭ ስጋዎ ከሰጧችሁ የተጨለፈ ልጅ ቢጣዩ ሊቻች - እንኳን ደስ ያለሽ በሉኝ፤ መሰራው ልጅን ለደራጅ ለሱና ፈታቸውን አዙረው ወደ በረንጃቸው ሄዱ - ከኋላቸው የሊደምጡት ሳትና ፈዝ ለየተከተላቸው።

ለሌላን ሲጨረሩ፤ ሲደለቅ ታደሮ ጧት ያደረገው ሰርገኛ ሲወጣ የአዳስ አበባ ማዘጋጃ ቤት የለሰበሬን ማገሻ መኪና ከሰርገኛ ቤት ፊት ለፊት ካለ ሱቅ በረንጃ ላይ የእንዳት ባልቴት ሬሳ ሲያገኝ ታዩ። ሬሳው ከተነሳበት በረንጃ ንፋስ ለየገፋ ወደ ሰርገኛ ቤቱ በር የወሰደው ለንድ ጥቁር ነጭ ፎቶ ዘበኛው ለግር ስር ደረሰ። እናትና ልጅ የተነሱት ፎቶ ነበር።

“ወደ የሰው መመሳሰል... ልጅቱ እትዩን አትመሰልም...” ለሌ ዘበኛው ለጓደኛው፤

“እዲያ ለሱን ወዲያ ጥለህ ይሄን ያዝ!” ብሎ ከሰርገኛ የተረፈ ቤራ ሰጠው። ዘበኛው ፎቶውን ጥቶ ወደ ቤራው ዞረ። ንፋስ ጥቁርና ነጩን ፎቶ ወዳልታወቀ ቦታ ለየገፋ ወሰደው።

“እኛ ያላደግናት በማር በውተት...” የሰርገኛ ዘፈን ከግቢው ይሰማል።

13

'ቆጠራ ላይ ስለሆንን መግባት ከልከል ነው' ኮሚቴው !!

"ይሄ የተከበረና የታፈረ ቤተሰብ ተዋርዷል ! ተቃልሏል ! እገር ከመቃጠሉ በፊት አሁኑኑ ይሄን ጉድ አጣርታችሁ ንገሩኝ" አለ አባቴ እኔንና አሁቶቼን ሰብስቦ:: ፊቱ ላይ የሚንቀሳቀሰው ብሰጭት አቤት ሲያሰፈራ:: አባባ እንዲህ ሲሆን አይቼው አላውቅም:: ጉዳዩን ከሰማን በኋላ ወዲያው ኮሚቴ ተቋቋመ...::

የኮሚቴው አባላት፡

አብርሃም (ቅፅል ስም የለውም)... ትልቅ ወንድም፣ የቤተሰቡ ብቸኛ ወንድ ልጅና የኮሚቴ ሰብሳቢ::

ኖላሚን (ቼቼ)... የቤተሰቡ የመጀመሪያ ልጅ ለአረፍት ከአሜሪካ የመጣች፣ የኮሚቴው ጸሐፊ::

ሮዛ (ቢጢቃ)... የአብርሃም ታናሽ አህት የሁለተኛ ዓመት የዩኒቨርሲቲ ተማሪ፣ ገንዘብ ያዥ::

መቅደስ(ባርቶ)... የእኩስት ልጅ፣ በአባቴ ጥሪ ለዚህ ጉዳይ ከናዝሬት የመጣች... "ሙድ" ያዥ እና አባል::

ኮሚቴው በቀጥታ ተጠሪነቱ ለአባቴ ሲሆን፣ የሰራ ዘመኑም ይህ ጉዳይ እስኪጣራ ብቻ ይሆናል::

እገር ሊያቃጥል የተፎከረበት ጉዳይ...፤

አባቴ አሁኑን የሚያሳልፈው በማንበብና በመጻፍ ነው:: ሁልጊዜ የሚያነበው፣ 'የደጃዝማች ወንድ በቀለ የጦር ውሎ' የሚል መጽሐፍ ሲሆን የሚፀፈው ደግሞ ማመልከቻ !! ለቀበሌ ለከፍለ ከተማ... ለዕድር... ለጡረታ ሚንስቴር...

እንደ ቀን ታዲያ ማመልከቻ ዳሬና ልክ ፈርማው ላይ ሲደርስ እስከራብቀው አቋረጠ።

"እብረሃም እስከ እስከራብቀው ለምሳሌ?" ለሰኝ ለየተጣደ።

"እረ ለሌላም ለባባ"

"እዲያ... የተማረ ሰው እንዴት እስከራብቀው ከኪሱ ይጠፋል? ጠመንጃ የሌለው ወታደር ማለት አይቻልም..." ብሎ ከተማረረ በኋላ ህፃኑን አሁቴን።

(ፈረን ለምኝ ስለነበር የለባባ ንዝንዝ ለልተመቸኝም።)

ቢሉ እስከራብቀው ለምጥልኝ" ለላት።

"እሺ... ነገሩ ለንገሩ ለእኔ ለሳቅፋኝ ርጠቸ(ፈጣን የኪጃ ተማሪ ነች)።

"እሳይ የኔ ለንባብ፣ ካንተ ትካላለች" ለሰ ወደኔ ለየ።

ቆይታ ቆይታ ተመለሰችና፣ "ለባባ ቀይ እስከራብቀው ነው"

ገህነው ይሁን..." ለላት ስለቆ ወደኔ በብሰጥጥ ለየ።

ቆይታ ቆይታ መጣች፣ "ይሄው..." ያመጣቸው እርሳስ ነበር።

"እረ... ይሄ ምን ያደርግልኛል? እስከራብቀው ነው ያልኩሽ" ለሰ አሁን እሱም ሳቁ መጥቶ ነበር።

ከተሳተፈው ታጠፋዋለህ ብዬ ነዋ ! ላጸሰ ለለው ለየኸው።"

"ሂድ ሆስፒታ መጎታ ቤት ፈልጊና ለምጫ... እረ ቢጣዩ ፈርማ በላጸሰ ቢጠፋ... የብድር ሰነድ ላይ የፈረምውን ስንት ጉድ ፈርማ ባጠፋነውና ለገር እጩ ባለች።"

ቢሉ ወደ ሆስፒታ መጎታ ቤት ርጠቸ (ሆስፒታ ከፍል ተማሪ አሁቴ ነች። ጨዋ፣ ነባዝ ተማሪ...)

እሴት ለባባ ሲወዳት፣ "ሆስፒታ ትመት" ካለ ለባባ !!

ቢሉ የሆስፒታ ቦርሳ ተሸከማ መጣች።

"እልከፈትም ለሰኝ ለባባ።"

ለባባ ቀስ ብሎ ቦርሳውን ከፈተና እስከራብቀውን ፍለጋ ጀመረ። ድንገት ትንሽ ፓኬት ነገር እጁ ላይ ቆብ ለለች። ወደ ዓይኑ ጠጋ ለድርጎ ለየት። ራቅ... ቀረብ... እንደገና ራቅ...

"ለሂ... እብረሃም !" ለጠራፋ ከመጥበቁ የተነሳ ሰሜ የሚሰበር እስከሚመስለኝ።

"እሴት ለባባ..."

"ሂድ መነፅሪን ለምጣልኝ... ቶሎ በል"

"እ" ለልኩ ግራ ገብቶኝ።

"መነፅሪን ለምጣ ለኮ ነው የምለው..." ጨኸቁ ለሰበረገኝ።

"ለባባ... መነፅሪን ለኮ ለድርጎሽዋል" ለልኩ። እጁን ወደ ዓይኑ ልኮ መነፅሪ ዓይኑ ላይ መኖሩን

አረጋገጠና፤

"እንቺ ወደ ውስጥ ግቢ..." እላት ቢጡን በቁጣ

"እሺ" ብላ ሮጠች።

"ይሄ ምንድን ነው...?"

እኔም ደነገገኩ፤ የድንገተኛ አርግዝና መከላከያ ፖስት ፒል፤ አባባ አውቆታል።

"እ...እንቺ ምንድን ነው?"

"ምን ትጠይቀኛለህ እንብበዋ"

እየት እድርጌ፡ "መድኃኒት ነው...የው ራሷን እሚት ምናምን ሊሆን ይችላል።"

"ዝም በል። እንካጂ...እንካ ራሴን እመመኝ ስትል አልነበረም፤ እንካ ዋጠው የራሳ ምታት ከሆነ። ሂደት ለህቶችህን ጥራ" አለ በጨኸት። ሁሉም ተሰባሰቡ። ሆኖ የለችም ነበር፤ 'ላይብሪሪ' ብላ ሂደት።

አባባ እጭርና ታሪካዊ ንግግር አደረገ (የሁላችንም ልብ በሐዘን ተነክቶ ነበር።) ይህን ሁሉ ሴት ሲያሳድግ የዚህ ዓይነት ውርደት ደርሶበት እንደማያውቅ። በተለይ ይህን ጉዳይ ላይ የሚያደርገው፡ መድኃኒቱ ትልቅ ተስፋ በሚጥልባትና በሚኮራባት ልጁ ሆኖ በርሳ ውስጥ በመገኘቱ መሆኑን በተገዳ ደምፀ ከገለፀ በኋላ፤ 'በጥብቅ' የሆኖ መኝታ ቤት እንዲበረበር ትዕዛዝ ሲጠየቅ።

"እብርሃም አህቶችህ ባሉበት ይህን ጉዳይ እንተ ራሱህ እየመራህ መርምር፤ ባይልልህ ነው እንጂ ቤተሰብ መሪ መሆኛህ ነበር...ወይ ውርደት !!" ብሎ ጠረጴዛውን ደቃው፤ እንደ ፍርድ ቤት መደሻ የዕለቱ ስብሰባ መዝጊያ ተደርጎ ተወሰደ።

የምርመራ ቡድኑ ከላይ በጠቀሱት ኮሚቴ በመዋቀር (አባቴ ደውሎ የጠራት የአክሲዮን ልጅ በማካተት) ወደ ሆኖ መኝታ ቤት ዘመተ። እናቴ የኮሚቴው አባል ልትሆን ብትጠይቅ፡ 'የእናት እንጀት...' በማዘንም ይሁን በሌላ ምክንያት ሊያዳላና የኮሚቴውን ስራ ተግማሪነት ሊያሳጣው ይችላል በማለት ሳትካተት ቀረች።

ኮሚቴው ገና ከጅምሩ ፀብ ጀምሮ ነበር። ምክንያቱ ደግሞ እኔ እንደቀልድ የወረወርኳት ጥያቄ ነበረች፤ "ምናልባት ሆኖ በርሳ ውስጥ ከእናንተ እንድኛችሁ አስቀምጣችሁባት ይሆን?" ሁሉም ተንጫፎ። እንደምንም አረጋግቻቸው (የሕዝብና የመንግስት ኃላፊነት ስላለብኝ) ሲሆን ቀጠልን።

የሆኖ መኝታ ቤት ሲፈተሽ መሳቢያዎ ውስጥ ለቁጥር የሚያዳግቱ የወንድ ፎቶዎች ማግኘታችን አስደነገጠን። ጨዋዎ ሆኖ እየዘረች ፎቶ ማንሳት ጀምሮ ይሆን? ሲቀጥል የባሰው መጣ። ወ በጡት ማሰያዣ፤ ወላ ከወንዶች ጋር። ብቻዋን...ሀይቅ ዳርቻ ላይ። ...ቆይ አዲስ አበባ ሀይቅ አለ እንደ...ታዲያ የት ሄዳ ተነስታ ነው? በጀልባ (ታይታኒክኛ ፎቶ)። ከቤት ወጥታ የማታወቅ

ልጅ ለምን ከገፍ በራ ህይቅ ዳር ተገኘች ? ጸረ ጉድ... ጭፈራ ቤት... ማታ በሚኒስትርት... ህፃናት በሚኒስትርት (ህፃን) በሚኒስትርት ለየናት ከሚሉኝ፡፡ እንተን በሚኒስትርት ለየንህ ቢሉኝ ለምን ከእርሱ ዳርጃ ይህን መነፅራን ለምጣ ለለ አባባ፡፡ አውነቱን ነው፡፡ 'ጸረ መነፅራን ለምጡ' ለለ የእኛ፡፡ ቢጠቁ ልዩነት ሆኖ ለረፈው፡፡ ለኛ ሳሉን ተቀምጠን፡፡ ዘራፍ የነሉሲ፡፡ የለን ማንትሰ ልዩች... ለመደላው ደም... ለባይን ገደብነው ስንል... መኝታ ቤታችን፡፡ የታሪክ የወግና ባህል ግድባችን ፈርሶ ለጸር ተጠቅልጻል፡፡ ጎበዝ መነፅራችንን ስጡን፡፡ 11:30 ቤቷ የምትከተት ልጅ ጭፈራ ቤት !!

ገሀፍ ላጥቶጥ ተከፈተ ('ብልግና ተከፈተ' ቢባል ይሻላል፡፡) የወሲብ ፈልጎ ከአፍ አስከገደ፡፡ ቤቱ ለባባን ካሁኑ መሰናበት አለብን - ደም ግፊቱ... ታላቅ ታሪካዊ አደራ የተጣለብኝ ሰው ባልሆነ ኖሮ ባለቀስኩ ነበር፡፡ ግን ሰራዩን ቀጠልኩ፡፡ የወንዶቹ ፎቶ እጅግ ከመብዛቱ የተነሳ ለፊርታ ለንዲሙች ይቆጠር ብለን መቆጠር ጀመርን፡፡ መኝታ ቤቱ በር ላይ፡፡ "ቆጠራ ላይ ለሆነን መግባት ከልክል ነው ኮሚቴው !!" የሚል ጽሑፍ ለጠፍን፡፡ ከፎቶዎቹ ኋላ ሰማቸው ተጽፏል፡፡ 43 ዘፍ... 44 ሚኪ... 44 ፒተር (ፈረንጅ ነው) (የአከሰቴ ልጅ ምራቁን ስትውጥ ጉሮሮዋ ቢገራጥም ሰማሁት፡፡ ፈረንጅን የቀጠቸው ነው የምትመስለው፡፡) 45 ሽምሰዲን (የሰፈራችን ባለቤት) 'ደንበኛዬ ነው ትላለች ሆኗል፡፡ እይ ሆኗል እዚህ ሚስኪን ቤተሰብ ላይ ቅኔ ስትዘርፍበት ነው የኖረችው፡፡ ግዴላም !... 46 ሀውቸባን (ቻይናዊ)፡፡ እኛ ልጅ ዓለም አቀፍ ስብሰባ ጠርታ ነበር ለንዴ?

"ዊ መስት ኮል ዓዘ ሊሚዲየትሊ" አለች ለዕረፍት ከአሜሪካ የመጣችው ትልቋ ለህታችን ፊቷ በድንጋጤ ለመድ መሰሉ፡፡ እንባዋ በዓይኗ ሞልቶ፡፡ ...ኮሚቴው በላቅ ፍርስሰሰሰሰ፡፡ ከሳቂታ ኮሚቴ ጋር ለብሬ በመሰራቴ ኩራት ተሰማኝ፡፡

ቢጡ ስንሰቅ ሰምታን በሩን ለንጻጻችና፡፡ "እብልሽ ኮሚቴው ውስጥ አስገባኝ" አለችኝ፡፡ ሳቅ ሁሉ ደስታ የሚመስላቸው ሚስኪኖች ስንቱ ኮሚቴ ውስጥ ገብተው ለንደቀለጡ ባወቀች...

"ቢጣ ተመለሽ ! ማንበብ ትችይ የለ... የተለጠፈውን ለታነቢም ?" አልኳት፡፡

ለየጭኸች ማንበብ ጀመረች፡፡ "ቆ... ጠ... ራ... ላ... ይ... ሰ... ለ... ሆ... ን... ን... ለብልሽ እኔም እኮ ቁጥር አስከ መቶ አችላለሁ፡፡ ልቁጠርልህ ? ሰማኝ... ዋን... ቱ... ሰራ... ፎር... ፋይፍ... " የፈረንጅን ፎቶ ለየሁ የቢጣን ለንግሊዝኛ ሳዳምጥ፡፡ "ተከብበናል..." አልኩ ለራሴ፡፡

"ምናልከ ለብልሽ... ከልገባህም በእምህሪክ ልቁጠርልህ ? እንድ... ሁለት... ሾሽት..."

ለምሳ ስንወጣ ቢጣ በሩ ስር ለንቅልፍ ወሰዷት በእንቅልፍ ልቧ ትቆጥራለች፡፡ "እርባ ሾሽት ባ ላለት... ባ ለምስት..." ለንደገና ኮሚቴው ባላቅ ፍርስሰሰሰሰሰ፡፡ የራብው ኮሚቴ ሲሰቅ ይደብራል...!!

14 የመግቢያ ፈተና

እስራ ሁለተኛ ክፍል ተፈትኜ የኒቨርስቲ የሚያስገባ ውጤት በማምጣቴ መንደሩ በደስታ እበደ
የበለጠ ወሬውን ያምቀው ደግሞ እዲስ እበባ የኒቨርስቲ መመደቤ ነበር።

እሳቷ ኸዋና ከተማው ከባህሩ ዘላ ጥርቅም አለቸ ተባለልኝ። ወሬው ሁሉ ስለኔ ሆነ።

"...የአቶ ዘለቀ ልጅ ይንበርስቲ በጠሰ..."

"የትኛው..."

"ይሄ ባለፈው በሬ ወግቶት የነበረው"

"...አረረረረረረረ ...ለው ሁሉ ሞኛሞኝ መስሎ፣ ለካስ እንዲህ ጥይት ነው ጃል"

"ቀለም ዘልቆት ነው ፈዘዝ ያለው እደ...ንበዝ ነው ከድሮውም...አረ።" ወሬው ከመንደር መንደር
ተሰራጩ፣ በዛን ሰሞን የመንደሩ ሕፃናት አጥንተን እንመት አሉ። ለወትሮው በቀስቀሳ ትምህርት
ቤት የሚሄደው ወራ ሁሉ፣ ሰዓቱ ሳይደርስ ደብተሩን እንጠልጥሎ ቱርርር እያለ ይበር ጀመር።

ሁሉ ነገር ተሰናድቶ ድል ያለ የመሸኛ ግብዣ ተደረገና ቤተሰብ፣ ወዳጅ ዘመድ ሁሉ
ተሰባሰቦ ጩዋታው እንደደራ፣ ከከተማ የመጣው ለጎቴ ስለሁኔታው ያወጋኝ ጀመር።

"መላኩ"

"እቤት ለጎቴ"

በሆንህ ሆኖ የተኛው ስርቆ ነው የደለደለህ ሰድስት ኪሉ የሚባለው ነው የሆነት ሆነረታል ለሆነረታል

“እኔ ለደደለሁ ለጎጅ”

“እምስት ኪሉ የሚባለው ነው ቢታ ለዛ የላከሱት ቤት ንገ። ከይገባሉትም ጋር ኩታ ነጠም ናቸው ለገደህ ለገር ነው የሚለላቸው” ለላቸ ከሙደራቸን በሆኖቹ ለዳሳሳን ሀላት ጊዜ ሂደታቸው የምትባለው ለረገሽ፣ በዕርጉም ወደ ለምስት ወር ለዲሳ ለሆነ ቆይታ ተመልሰላች ለጎጅ ቀበሌ፣ “እምስት ኪሉ የት ነው? ወደ ጉብር ለንበሳ ሆነረታል ይቀርባል ሙሉኑ የሚባለው ለውነት ነው?”

“እር ለጎጅ ለደደለሁ”

“ተዉት በቃ ለራት ኪሉ ነው” ለላቸ ለረገሽ፣ ቀጠል ለደርጋም፣ “እዛው ዝቅ ባሉ ለኮ ነው! ከዚህ ለንጾ ለቶ ለሰራት ቤት ቢሆን ነው! ለጎጅ ጉግሳ ቤቱ እዛው ስር ነው” ሙሉኑ፣ ለመሆኑ ለራት ኪሉ በመሆኑ ከፍቶሽል?” ለላ ለጎጅ ፈቱን ለያየ።

ለጎጅ ፈቱ ላይ ያለውን ቅሬታ ለንባባ ለገደህ ለላቸ፣

“እይሁ የኔ ለንበሳ፣ ለግርህ ለዲሳሳን ይርጉ ለንጂ ግደለሁ... ከላራት ጀምረህ ለምስትም፣ ሰድስትም ሰባትም ኪሉ ትገባለህ። ሰንቅ ነው? ለኔ ለናትህ ለያለሁ ለትቶብርም” ለላቸ። “ለናትህ ለውኃኒን ነው! የትም በትሆን ለንጃትሰጋ!” ለላ ለባቴ ተከራ በሚመስል ደም።

ለጎጅ ቀላል ሰው ለደደለሁ፣ ጊዜው ራቅ ይበል ለንጂ ለዲሳሳ ለንጅ ወር ከላሰራ ለምስት ቀን ሰንባቶ መጥቷል። ለናም ባለቸው ለውቀት ስለ ለራት ኪሉ ለንጂህ ለላ፣ “እርረር ሞኛው ጭንቅቱ ላይ ነህ፣ ቤተ መንግስቱ ውስጥ በለው ቢታ” ለላ ጋቢውን ወደ ትካሻው ከፍ ለያደረገ።

ምንጭ ምርር ሰላደረገኝ ለንጂህ ለልኩ፣ “እኔ የተደለደልኩት ከሚርሰ የሚባል ቦታ ነው።”

“እላላ” ለጎረመረሙ።

“እሉ ደዎ ወዴት ነው? ለዲሳ ለባ ነው... ሲባልም ለልሰማሁ” ለላ ለጎጅ።

“እኔም የት ለንጂህን ለላውቅም ለጎጅ! ቢቻ ለዛው ለዲሳሳ ለንጂ ግድም ነው” ለልኩ። በዕርጉም ለራት ኪሉ፣ ለምስት ኪሉ፣ ሰድስት ኪሉ ካልተባለ ይገኛሉት ለሎግደመሰለኝ ኮሚሽን ባሉት ነገር ከፍቶኝ ነበር።

"ከሆነህ ሆነና የትኛው ስርፋ ነው የደረሰሁ... ስድስት ኪሎ የሚባለው ነው... የካቲት ሆስፒታል አጠገብ..."

"አይ አይደለም አጎቴ"

"አምስት ኪሎ የሚባለው ነው በቃ... እዛ የአካላት ቤት ጎን። ከይንበርሰቲው ጋር ኩታ ገጠም ናቸው... እንዲህ አጥር ነው የሚለዩቸው" አለች ከመንደራችን በቸኛዋ 'አዲሳባን ሁለት ጊዜ ሂዳበታለች' የምትባለው አረጋሽ፣ በዕርግጥም ወደ አምስት ወር አዲስ አበባ ቆይታ ተመልሳለች- አጎቴ ቀጠለ፣ "አምስት ኪሎ የት ነው?... ወደ ጥቁር አንበሳ ሆስፒታል ይቀርባል... መላኩ የሚባለው እውነት ነው?"

"ኧረ አጎቴ አይደለም"

"ተዉት በቃ አራት ኪሎ ነው" አለች አረጋሽ፣ ቀጠል አድርጋም፣ "እዛው ዝቅ ብሎ እኮ ነው! ከዚህ እንደ አቶ አሰራት ቤት ቢሆን ነው፣ አጎቴ ጉግሳ ቤቱ እዛው ስር ነው" "መላኩ፣ ለመሆኑ አራት ኪሎ በመሆኑ ከፍቶኸል?" አለ አጎቴ ፊቴን አያየ።

አናቴ ፊቴ ላይ ያለውን ቅሬታ አንብባ እንዲህ አለች፣

"አይዘህ የኔ አንበሳ፣ አግርህ አዲሳባን ይርገጥ እንጂ ግዴላም... ከአራት ጀምረህ አምስትም፣ ስድስትም ሰባትም ኪሎ ትገባለህ። ስንቅ ነው? እኔ እናትህ እያለሁ አትቸገርም" አለች። "እናትህ እውነቷን ነው፣ የትም ብትሆን እንዳትሰጋ!" አለ አባቴ ፋኩራ በሚመስል ድምፅ።

አጎቴ ቀላል ሰው አይደለም፣ ጊዜው ራቅ ይበል እንጂ አዲሳባ እንደ ወር ከአሰራ አምስት ቀን ሰንብቶ መጥቷል። ...እናም ባለችው እውቀት ስለ አራት ኪሎ እንዲህ አለ፣ "ኧረረረ ዋናው ጭንቅላቱ ላይ ነህና፣ ቤተ መንግስቱ ውስጥ በለው ቢቃ" አለ ጋቢውን ወደ ትካሻው ከፍ እያደረገ።

ግምታቸው ምርር ሰላደረገኝ እንዲህ አልኩ፣ "እኔ የተደለደልኩት ኮሚሽን የሚባል ቦታ ነው።"

"አእአእ" አጥረመረመ።

"እሱ ደሞ ወዴት ነው? አዲስ አበባ ነው... ሲባልም አልሰማሁ" አለ አጎቴ።

"እኔም የት እንደሆነ አላውቅም አጎቴ፣ ብቻ እዛው አዲሳባ እንደ ግድም ነው" አልኩ። በዕርግጥም አራት ኪሎ፣ አምስት ኪሎ፣ ስድስት ኪሎ ካልተባለ ዩኒቨርሲቲ ስለማይመስለኝ 'ኮሚሽን' ባሉት ነገር ከፍቶኝ ነበር።

"ምንድነውላ የሚያስተምሩት?" አለ አባቴ።

"የንግድ ስራ፣ ይላል ወረቀቱ ላይ" አልኩ።

"መድሃኒዳለም! ንግድ ምን ትምህርት ይላል? ይሄው እኛ ዝም ብለን እያቀላጠፍነው ለይደለም?!" አለ አባቴ። ታዋቂ የእህል ነጋዴ ነው።

"እንዴዴዴዴዴ ባንክ የምትሰራው የአከሰቴ ልጅ የተማረችበት ነው፤ ሻረ ጥሩ ተማሪ ቤት ነው ሲሉ ሰምቻለሁ። ሞት ይርሳኝ! ያ በራሁን፣ የእናቴ የእህት ልጅ፣ ቤቴ እዛው ነው አለች አረጋሽ።

ጋሽ ዘለቀ የመንደራችን አስቀኝ ሸማግሌ። "አረጋሽ እንደው ያነች ዘመዶች ሁሉ የኒበርሰቴ አጥር ስር ብቻ ነው እንዴ ቤት የሚሰሩት?!" አሉና ሰውን አሳቁት።

ሁሉም እንደየአቅሙ የሰማውንም ያየውንም ስለአዲስ አበባ ይመከረኝ ጀመረ።

የመጀመሪያው አጎቴ ነው። "መላኩ...አዲሳባ እንዲህ ቀላል አገር እንዳይመስልህ ባህር ነው... በህር...በዛ ላይ ሌባው አይጣል፤ ሴት ወንዱ ሞላጫ ነው። ሱፋን ግጥም አድርጎ መኳንንት የመሰለው ሰው፤ ጠጋ ብሎ ከኪስህ ገንዘብህን ይከተልብኸል። ሴቷ ስትውረገረግ ልብህን ትሰልበዋለች። እንዳች አፍዝ አደንግዝ አላቸው። ጠንቀቅ ብለህ እንደወታደር ነው መኖር፤ የአዲሳባ ሕዝብ ፈዛዛ አይወድም"

አጎቴ አዲስ አበባ የሄደው ለሕክምና ነበር። ታዲያ ከቆየባቸው አርባ አምስት ቀናት ሰላሳ ዘጠኙን ጥቁር አንበሳ ተኝቶ ነው ያሳለፈው፤ ሁለት ቀን የካቲት ሆስፒታል...እንደ ቀን ጦር ኃይሎች...ከህመሙ ጋር አየታገለ ስለአዲሳባ ይሄን ሁሉ ማወቁ ግሩም ነው።

ዙሪያሽ ነበረች ቀጣይ መካሪ። "ወይ አዲስ አበባ...ሂሂሂሂ...የጉድ አገር እኮ ናት፤ መንገድ ስትሻገር ነጭ ነጫን አየረገጥከ ነው፤ ሳት ካለህ መኪናው አያፈናፍንም..."

"ይሄ አዲስአባ ሰፊ አገር ነው አልተባለም እንዴ? የምን የማሪያም መንገድ ነው! ነጩን ጥቁሩን እንዳሻው ይራመድ እንጂ" አለች አናቴ።

"ሂሂሂሂሂ ሕግ ነው፤ እንደኛ አገር ያገኙበት መርገጥ የለም አናቴ።" ብላ አረጋሽ ቀጠለች። "እና...መላኩ ዋናው ነገር...ዋናው የአዲስአባ ሴቶች አሳሳቾች ናቸው፤ ያንተ ዓይነቱን ሸበላማ ካዩ ተከትለውህ ነው የሚመጡት። ኮስተር በል፤ ፊት አትሰጣቸው! ሻረ በድንግሷ...ሃፍረት የሚባል አያቃቸውም..."

"ምንድነውላ የሚያስተምሩት?" አለ አባቴ።

"የንግድ ስራ፣ ይላል ወረቀቱ ላይ" አልኩ።

"መድሃኒዳለም! ንግድ ምን ትምህርት ይላል? ይሄው እኛ ዝም ብለን እያቀላጠፍነው ለይደለም?!" አለ አባቴ። ታዋቂ የአህል ነጋዴ ነው።

"እንዴ...ዴ...ዴ...ዴ ባንክ የምትሰራው የአከሰቴ ልጅ የተማረችበት ነው። ሻረ ጥሩ ተማሪ ቤት ነው ሲሉ ሰምቻለሁ። ሞት ይርሳኝ! ያ በራሁን፣ የእናቴ የአህት ልጅ፣ ቤቴ እዛው ነው አለች አረጋሽ።

ጋሽ ዘለቀ የመንደራችን እስቁኝ ሸማግሌ። "አረጋሽ እንደው ያነች ዘመዶች ሁሉ የኒበርሰቴ አጥር ስር ብቻ ነው እንዴ ቤት የሚሰሩት?!" አሉና ሰውን አሳቁት።

ሁሉም እንደየእቅሙ የሰማውንም ያየውንም ስለአዲስ አበባ ይመከረኝ ጀመረ።

የመጀመሪያው እጎቴ ነው። "መላኩ...አዲሳባ እንዲህ ቀላል አገር እንዳይመስልህ ባህር ነው... በህር...በዛ ላይ ሌባው አይጣል፤ ሴት ወንዱ ሞላጫ ነው። ሱፋን ግጥም አድርጎ መኳንንት የመሰለው ሰው፣ ጠጋ ብሎ ከኪስህ ገንዘብህን ይከተልብኸል። ሴቷ ስትውረገረግ ልብህን ትሰልበዋለች። እንዳች አፍዝ አደንግዝ አላቸው። ጠንቀቅ ብለህ እንደወታደር ነው መኖር፤ የአዲሳባ ሕዝብ ፈዛዛ አይወድም"

እጎቴ አዲስ አበባ የሄደው ለሕክምና ነበር። ታዲያ ከቆየባቸው አርባ አምስት ቀናት ሰላሳ ዘጠኙን ጥቁር አንበሳ ተኝቶ ነው ያሳለፈው፤ ሁለት ቀን የካቲት ሆስፒታል...እንደ ቀን ጦር ኃይሎች...ከህመሙ ጋር አየታገለ ስለአዲሳባ ይሄን ሁሉ ማወቁ ግሩም ነው።

ዙሪያሽ ነበረች ቀጣይ መካሪ። "ወይ አዲስ አበባ...ሂሂሂ...የጉድ አገር እኮ ናት፤ መንገድ ስትሻገር ነጭ ነጫን አየረገጥከ ነው፤ ሳት ካለህ መኪናው አያፈናፍንም..."

"ይሄ አዲስአባ ሰፊ አገር ነው አልተባለም እንዴ? የምን የማሪያም መንገድ ነው! ነጩን ጥቁሩን እንዳሻው ይራመድ እንጂ" አለች እናቴ።

"ሂሂሂሂ ሕግ ነው፤ እንደኛ አገር ያገኙበት መርገጥ የለም እናቴ።" ብላ አረጋሽ ቀጠለች። "እና...መላኩ ዋናው ነገር...ዋናው የአዲስአባ ሴቶች አሳሳቾች ናቸው፤ ያንተ ዓይነቱን ሸበላማ ካዩ ተከትለውህ ነው የሚመጡት። ኮስተር በል፤ ፊት አትሰጣቸው! ሻረ በድንግሷ...ሃፍረት የሚባል አያቃቸውም..."

"እንደ ቀን የእከሰቴ ልጆች ካማሪካ መጡና እራት እንብላ ብለው ሰብሰበው ወሰዱን። ጉድ ለየሁ... ጉድ... ሴት እና ወንድ፡ ሴትና ወንድ ሁነው ነው የሚቀመጡት። እንደ ብቻህን ቀሪር ብሎ መቀመጥ ነውር ነው የተባለ ይመስል...። ሃዲያ እንደ ጊዜ ይጎርሱና መሳሳም፡ ደሞ ይጎርሱና መሳሳም... እማምላከን ለህሉን በውሃ ሳይሆን በመሳሳም የሚያወራርዱት ነው እኮ የሚመስሉት... ሁሁሁሁ" ብላ በአፍረት ሳቀች።

"ወላዲት እምላከ! ኸምግብ ቤቱ ነው የሚሳሳሙት? ፈረሰኛው ጊወርጊስ!"

ሁሉም በወሬው ተገርመው ተንጫጩ።

ቀጠለች አረጋሽ፡ "ደሞ ቤቶቼ እንዲቼ አርቃናቸውን ቁራጭ ልብስ ጣል አርገው እንዲቼ እንደፈጠራቸው ነው የሚመናቀሩት... የቆዳቸው ልስላሴ... መስተዋት ነው የሚመሳሰሉት... 'አይበርዳቸውም ወይ?' ለላለሁ እኔማ" ላለች። ...ገረመኝ!!

"እና መላኩ፡ በሌላ ሌላው እንኳን እንተ አትመከርም፡ በቤቶቼ እንዳትፈተን አደራ!" ብላ ምክሯን ጨረሰች።

እንደጣት አዲሳባ ልሳፈር ሌሊቱን ሲያቃዥኝ አደረ። እራት ለየበላሁ ይመስለኛል፡ የቆዳዋ ጥራት መስተዋት የመሰለ ሴት አርቃኗን ጎጆ ተቀምጣ እንዴ በጎረሰኩ ቁጥር የምትሰመኝ ይመስለኛል፤ ልክ እንደማወራረጃ። ከዚህ ፊተናው ጀመረኝ።

15 እብድ እና ዘመናዊ

ጓደኛችን አመሃ አበደ !!

ድንገት ነው እንደ ትንታ። እንደ ሳል፣ እንደ ንጥሻ አብደቱ ያመለጠው። እኛ አይምሯችን ግን ከንቱ ናት ለካ! ደርሰን እናምካሻታለን እንጂ እንዳንዴ እንዲህ ሜዳ ሳይ ጣጥላን ትወፍፋለች ለካ። ሰው ከንቱ !! አይምሯችንን ልንጠብቃት ይገባል። አለች ስንላት ገደል ገብታ ገደል ታስገባናለች። ወይኔ አምሽ! ምንው ሴት ሆኖ ተፈጥሮ በነበር !?...ይሻለው ነበር ! ባንዴ ከማበድ በየቀኑ ትንሽ ትንሽ ማበድ !

የሰነ አለም ጠበብት ሴቶች የማበድ እድላቸው ከወንዶች ጋር ሲነፃፀር በጣም አነስተኛ ነው። ምክንያቱም ሴቶች ብስጭታቸውን፣ መከፋታቸውን በእንባ ይሸኙታል። በጩኸት ይሸውዱታል። ወንዶች ግን አፍነው ስለሚይዙት ውስጣቸው ይጠራቀምና ድንገት ገንፍሎ ጉድ ያደርጋቸዋል። ይላሉ። በነጋዴ ቋንቋ ስንገልፀው ሴቶች የሚያብዱት በችርቻሮ ሲሆን ወንዶች ግን በጅምላ ነው እንደማለት።

ጓደኛችን አመሃ ኮሌጃችን ውስጥ ወላ ባለባበስ፣ ወላ በትምህርት የሚደነቅ ሲበዛ ዝምተኛ ልጅ ነበር። 'ሃይ፣ ባይ' ነው ቅፅል ስሙ። በቃ ስንገናኝ 'ሃይ' ይላል። እንዲት ቃል ሳይተነፍስ ስንለያይ፣ 'ባይ' !! አምሻ ልዩ ልጅ ነበር። ምድረ ኩታራ ከየደርማችን ሱከ ሱከ አያልን ወደ 'ከላስ' ስንገደፍ አምሃ ፀዳ ባለ ፓጃሮ መኪናው ከተፍ ይላል። እንግዲህ እኛ ባየነው ነገር ሰላምን የምንለካ የዋህ ከተሜዎች የአመሃ ተደላ እና ሀብት ተደማምሮ እንኳን አብደት ድብርት በአመሃ አጠገብ ያልፋል ብለን በምን አባታችን ጠርጥረን። "ፀጉራም ውሻ አለ ሲባል ይሞታል" እንዲሉ አበው በሀብት ፀጉር የደለበ የመሰለን አመሃ 'አለ' ስንለው 'ለቀቀ' !!

አመሃ እና እኔ ጓደኞች ነን። እንደውም አመሃ ሁለት ጓደኛ ብቻ ነው ያለው፤ እኔና ናትናሌል የሚባል የሁለተኛ ደረጃ ትምህርታቸውን አብረው ሳንፎርድ የተማሩ ልጅ። በቃ ሌላ ጓደኛ

የለውም። ያው ፍቅርኛው እንዳለች ሆና !! ቤቱ ሁሉ ወስዶ ከሞልቃቃ እናቱ ጋር አስተዋውቋል።

እንደ አመሃ እናት በጣም አጭር ጅንሰ ቁምጣ የለበሰች ወጣት እናት ከዛ በፊትም ከዛ በኋላም
እይቼ አላውቅም። የእግርቿ አረዛዘም፣ ሰበር ሰካ አረማመዷ ወጣት ይፈትናል። ከላይ ጣል
ያደረገችው ስሰ በዲ ነገር የጡት መያዣን ቁልጭ አድርጎ ያሳያል። አመሃ ሁለታችንን ትቶን
ወደ ውስጥ ሲገባ፣ "የዛሬ ልጆች ቆንጆዎች ናቸው" አለችኝ። እነጋገሯ እንደ ግሰቲካ ይለጠጣል፤
ከአስተያየቷ ጋር ተዳምሮ አድናቆቷ እናታዊ አድናቆት አልመሰልህ አለች። የለም የለም እቺ
ቤት የእናት ቀለም የላትም።

ፊት ለፊቱ ተቀምጣ እንድ አግሯን ሰፋው ላይ አውጥታ በረዣዥም የእጇ ጣቶች ጉልበቷን
በሰሱ እንደማከከ አደረገችው። ቁምጣዋ ተሰብስቦ የተላጠ ብርቱካን የመሰለ የደላው ሰውነቷን
አጋለጠው። ጥርት ያለ የታፋዋ ቆዳ ላይና የሚያማምሩ የእግሯ ጣቶች ላይ ዓይኔን አለማሳረፍ
አልቻልኩም። በዛ ላይ ውስጥን ሰርሰሮ የሚያይ የሚመስል አስተያየቷ "ምነው ባልመጣሁ!"
አሰባለች።

በምድር ላይ ያሉ እናቶች ሁሉ ሽንሽን ቀሚሰ 'ዩኒፎርማቸው' ይመስለኝ ነበር። ያደግኩበት
መንደር ሁሉም የሚሉበሱት እንደዛ ስለነበረ ሲቀመጡ እንኳን ዘርፋፋ ቀሚሳቸውን እንዴት
ሰብሰብ አድርገው እንደሚቀመጡ ሳስብ የዚች "እናት" ነገር ግራ ገባኝ። መቼም "እናት ምን
መምሰል አለባት?" የሚል ጥያቄ ቢሰጠኝ ያው "እናት መምሰል አለባት" ነው መልሱ። እቺ ቤት ግን
ምኒም እናት አይመስልም። የእናት ለዛ የላትም፣ የእናት የዋህነት፣ ደግነት ፊቷ ላይ ከነላካቴው
የለም። ዘላ ያልጠገበች የአሰረኛ ከፍል ተማሪ ነው የምትመስለው።

የአመሃ አባት ውጭ አገር በሚገኝ ዩኒቨርሲቲ መምህር ናቸው። እናቱ አብራቸው ሂዳ እዛ
እንዲኖሩ ብትለመን፣ ብትመከር "በእንገቱ ገመድ ቢገባ አልሄድም!" በማለቷ ሁለቱ ቢቻቸውን
እዚህ በቅንጦት የተምነሽነሽ ቪላ ውስጥ ይኖራሉ። አባቱ በስድስት ወር እንዴ ብቅ እየሉ
ይጎበኟቸዋል - ራሱ አመሃ ነው የነገረኝ። ሁልጊዜም አባቱ ሲመጡ ታዲያ እናትና አባት ዱላ
ቀረሽ ንትርከ ውስጥ ናቸው። አባት የሚሰታቸውን ባህሪ ያውቁታል። ሚስትም የባሏን ባልነት
ባትረላም የትዳሩ ነገር እጅ እጅ ብሏታል።

የሆነው ሆኖ አምሃ አበደ። ከማበዱ በፊት የሚጠረጥር ዘመድ፣ በጊዜ እፋፍሶ ፀበል የሚወስድ
ወዳጅ ዘመድ አጥቶ እንጂ አምሃ ግልፅ የሆኑ ምልክቶች ሲያሳይ ነበር - በተለይ ለእኔ።

ምልክት እንድ:- ህዳር ላይ የሚያብድ፣ መስከረም ላይ ሱሪውን ከፍ ከፍ ያደርጋል ይህም አማግ ሩቁያ።

እንድ ቀን አመሃ (ለይቶለት ከማበዱ እንድ ወር በፊት) ሱሪውን አሰር ጊዜ ከፍ ከፍ ያደርጋል።
"ሰፍቶህል እንዴ ይሄ ሱሪ?" አልኩት። "አይ ቀበቶዬን ረሰቼ ሳላረገው ነው የመጣሁት" አለች፤
እንዲህ የምንባባለው ወደ ላይ-በረሪ አየሄድን ነበር። ላይ-በረሪ ውስጥ ጎን ለጎን ለመቀመጥ በታ

ሰላልነብር በየገንጠው ወንበር ተራርቆን ተቀመጥን። ድንገት ለመሃ ቁጭ ሲል ሽግግር ከኋላው ሰብሰብ አለና ቀበቶ ማድረግን አየሁ። ያውም ጥቁር የቆዳ ቀበቶ። "ቀበቶ አላደረግኩም" ማለቱ ገርሞን ስንወጣ አጠይቀዋለሁ ብዬ በዛው ረሳሁት።

ምልክት ሁለት፡- "አላህ ሲቆጣ ብትር አይቆርጥም፤ ያደርጋል እንጂ ነገር እንዳይጥም" ይላሉ ለማሃ ፍቅያ፤ የሰፈራችን ለድባር፤

እኔና ለመሃ እንደ ታዋቂ ሬስቶራንት ውስጥ ገባንና ምግብ አዘዝን - "ገዛ"። ለመሃ ቀመስ አደረገና አስተናጋጂን ጠርቶ፡ "ምንድን ነው ይህ ሁሉ ጨው ! ቤቱ ውስጥ ያለውን ጨው ሁሉ ነው የሞጀራችሁት ?" ብሎ ጮኸባት። እንደ ለውነቱ ከሆነ ለመሃ ሲጮህም ሆነ በቆጣ ሰናገር ሰምቼ ስለማላውቅ ከምላሴ ይልቅ ለመሃን ለምኔው ነበር። አስተናጋጂ ግን በትህትና፤ "ይቅርታ እኛ ገዛ ስናዘጋጅ ጨው እንጠቀምም፤ ደንበኛው ራሱ በሚፈልገው መጠን እንዲጠቀም ለብቻ ነው የምናቀርበው" አለች ፈታችን የተቀመጠውን የጨው አቃ አያሳየችን።

"ሂጂ ወደዛ ስ ይሄን ልመን እንችን ?" አላት ምላሱን በአስፈሪ ሁኔታ ጎልጉሎ በግራ እጅ ጫፉን በመያዝ በሾካው ጫፍ ለአስተናጋጂ አያሳያት። ገዛውን ትተነው ሌላ ቤት ገባን። ለመሃ ሰሰላሳ አዘዘ። እንደ ጊዜ ተገንጫቶ ፊቱን አጨፈገገና፡ "ቱ !" ብሎ ወለሉ ላይ ተፋው። ፊት ለፊት ተቀምጠው የነበሩ ወንድና ሴት ፍቅረኛዎች ፈታቸውን አጨፈገገና ተመለከቱት። "እንዴት ሚሪንዳ ውስጥ ለመሢ ትጨምራላችሁ ?" ብሎ አዛም ግብ ግብ ፈጠረ። በቃ ይህ ልጅ ነገር ሁሉ ለልጥመው አለው። (ሊያብድ አስር ቀናት ብቻ ነበሩ የቀሩት)

ሦስተኛ ምልክት፡-...አብድ

ሌላ ቀን መኪናውን እየሸከረከረ ወደ ማቆሚያው አመራና የዶክተር ታደሰን አሮጌ ዲኤክስ መኪና አርፋ በቆመችበት ከኋላዋ ገጫት። ድርም ሆድ የባላት ነበረች። ከዛም ሰው ተሰብስቦ ወሬ ሲያይ ለመሃ ረጋ ብሎ ወረደና ልክ እንደ ትራፊክ ፖሊስ ኮስተር ብሎ ግጭቱን ከተለያየ አቅጣጫ ላይኑን እያጨነቀረና እንገቱን እየሰበቀ ከተመለከተ በኋላ (ፎቶ የሚያነሳ ነበር የሚመስለው) ወደ ዶክተር ታደሰ ቢሮ ሄደ። ሳያንጻጻ በሩን በርግዶ ገባና ዶክተሩ ላይ አፍጥጦ፤ "እንተን ብሎ ዶክተር... መኪና እንኳን በሰርዓት ማቆም የማትችል..." ብሎ ሙልጭ አድርጎ ሰድቧቸው ወጣ፤

"ይህ ልጅ አብድ ነው እንዴ !" አሉ ዶክተሩ።

አራተኛው ምልክት፡- ዘመናይ

ሄለን የምትባል ዘመናዊ የዲፓርትመንታችን ልጅ አለች። ምንም ነገር ስትናገር ለነገ የማትል፤ "ውይ አሷ ጣጣ የላትም፤ 'ፍሪ' አኮ ነች" አያለ ለአብደት የቀረበ ዘመናዊነቷን ተማሪው ያባባሰባት። ለመሃ ጋር እንደ ሰፈር ናቸው። እንደውም ቤተሰብ ናቸው ማለት ይቀላል።

እንደ ቀን አመፃ፡ እኔ፡ እሷ ሆነን የኒቨርሰቲው መናፈሻ ውስጥ እንደተቀመጥን እንዲ አስተማሪ ሌሎችን ሲያልፍ፡ "ይሄ ሲዩ የሆነ ሰውዬ ባለፈው ቢሮው አስገብቶ ቀሚሴን ሊገልበው..." አለች።

ዎን ደ ያንቺን ቀሚሴ ሊገልብ ይሄ ቆሻሻ ብሎ አመፃ ወደ ሰውዬው ሊንደረደር ሲነሳ እንቅ እርሴ ያዘኩት። መጠርጠር ጀምሮ ነበር - እምሽ ለቀቅ አያደረገ እንደነበር።

ዎን ነካህ አመፃ ስትቀልድ እኮ ነው እሷ !" አልኩት።

"አየሁህኛ ነው ?" አላት አመፃ ወደ ሄለን ዞር። "እዎ" እንድትል ጠቀሰኳት።

"እዎ" ከማለቷ፡ አመፃ በጥፈ አጮላት። አስደንጋጭ ነገር ነበር። ስድድብ ጀመሩ።

ጀዝባ !" አለችው። ሰው ስትሳደብ አይቻት አላውቅም። መናፈሻው ውስጥ ያለ ተማሪ ሁሉ ወደ እኛ ዞረ።

"ሽርመጣ !" አላት። ከአመፃ ይሄ ቃል ይወጣል ብሎ ማንም አይገምትም።

"ቆሻሻ !" አለችው።

"ማግታም!" አላት።

"ሰማ አባትህ ቸክ እያበነን ባመጣው ገንዘብ ስትሞላቀቅ ጠገብከ !"

"እና እንዳንቺ እናት በመሸርሞጥ ሃብታም መሆን ይሻላል ?" ተማሪ በተሰበሰበበት አብድና ዘመናይ ልክ ልካቸውን ተነጋገሩ። አመፃ ሊለይለት ሶስት ቀን ቀርቶት ነበር።

ሲድስተኛው ምልክት፡- ልበቢሰ

የመጀመሪያውን ሴሚስተር ጨርሰን ሁለተኛውን መጀመሪችን ነበር። አዲስ ኮርስ የሚሰጡን መምህር ወደ 'ከላስ' ገቡ። ፀጉራቸው ወደ ጳላ የተደለሰ ህንዳዊ ናቸው። ስታትስቲክስ የሚባል ኮርስ ነው የሚያስተምሩት። ይሄ መምህር ከእንደ የመንግስት የኒቨርሰቲ በተማሪዎቹ የ'አንፈልጋቸውም' ተቃውሞ የተባረሩ ህንዳዊ ቢሆኑም አሁን የምንማርበት ኮሌጅ ግን፡ "ከውጭ በመጡ ታዋቂ መምህራን..." እያለ የቴሌቪዥን ማስታወቂያ የሚሰራባቸው የሰንፍና ጥግ ናቸው። ያው እንግዳ ተቀባይ ነንና አከብረን ተቀበልናቸው።

በተኮላተፈ እንግሊዘኛቸው ማስተማር ጀመሩ።

"ስታትስቲክስ ከሌሎች የጥናት መስኮች የሚለየው አንዲት አገር 'የልብ ምቷን' የምታዳምጥበት መሳሪያ በመሆኑ ነው" አሉ በኩራት።

አመፃ ድንገት ብድግ ብሎ "ዝም በል !" አላቸው።

'ቲቸርሃ ከራማቸውን ነው የገፈፈው። እኛንም እንጂ !

እመሃ በብሰጭት ዲብኩናን ቀጠለ። "ሁሉም እስተማሪ እየመጣ 'የልብ ምት፣ የልብ ምት' ይልብናል። 'ኢኮኖሚክስ' የእንዲት እገር የልብ ምት የሚለካበት የጥናት መስክ ነው፤ 'ሕግ' የእንዲት እገር የልብ ምት የሚለካበት... 'ፖለቲካ' ሳይንስ' ሁለንተናዊ የእገር የልብ ትርታን የሚያዳምጥ የጥናት ዘርፍ ነው... ቆይ የዚች እገር ልብ በሰንቱ ነው የሚለካው? ሲጀመር እገራችን ልብ ቢኖራት እንዳንተ ለይነቱ ፊት ታስቀምጠን ነበር?

እገራችን 'ልብ አላት ወይስ የላትም?' የሚለውን ሃቅ የሚያጠና የትምህርት ዘርፍ ያስፈልገናል፤ የልብ ትርታ ከመለካታችን በፊት ልብ መለኪያውን ይዞ ከየደንበርሰቲው በየዓመቱ ወደ ሕዝብ የሚጎርፈው ሁሉ 'እዚህ ልብ የለም፣ የምትሄድበት ሄደህ ፈልግ፣ ካልሆነም ልብ ፍጠር' እየተባለ ስለ የትኛው ልብ፣ ስለየትኛው ትርታ ነው የምትቀጣጥረው ? ሳልፈልግ ብዙ አታስወራኝ... ሃሃሃሃሃሃሃ"

እመሃ ለየለት !! እፋፍሰን እማኑኤል ወሰድነው። እዛው ቀረ !! እናቱ ተጠርታ መጣች። ሰውነቷ ላይ ጥብቅ ያለች አጭር ሚኒስቴር ለብላ ከመኪናዋ ወረደችና ሰበር ሰካ እያለች ወደ እኔ መጣች።

"ምን ሆኖ ነው ?" አለችኝ፤

ነገርኳት።

"ድሮም የአባቱ ልጅ ነው፤ ሴታ ሴት፣ ለየለት" አለች በብሰጭት። ምን እንዳበሳጫት ለላወቅኩም፤ ከብዙ ጊዜ በኋላ ሄለን እመሃ በእናቱ ምክንያት አዕምሮው እንደተናጋ አወጋችኝ።

"እንድ ቀን እመሃ ሰደሬ ሊሄድ ከሴት ጓደኛው ጋር ቀጠሮ ያዙ። ታውቃት የለ ያች ሚዳቆ የመሰለች ጓደኛው። እናልህ ለእናቱም ይሄንኑ ነግሯት መንገድ እንደ ጀመሩ የጓደኛው እናት የደም ግፊታቸው ከፍ ብሎ ጉዟቸው ተሰናክለ። ሆስፒታል ቆይቶ ወደ ቤቱ ሲመለስ እናቱ ናትናኤል ከሚባለው ከራሱ ከእመሃ ጓደኛ ጋር ያውም አባቱ አልጋ ላይ...ሂሂሂሂሂ"

ሄለን 'ፍሪ' ስለሆነች በሚያሳብድ ቃል ነው የነገረችኝ፤ መሳቋ አበሳጩኝ።

"አብርሽ" አለችኝ ለየላቀች።

"ምን ሆነሽ !" አወራሯ አበሳጭቶኝ ነበር።

"ተረኛው እንተ ነህ...ሂሂሂሂሂ"

ተራዬ ለአብደቱ ይሁን ለ... አልገባኝም፤ ግን አልጠየቅኳትም። ምክንያቱም ሄለንም በጅምላ አብዳ ሳይንሱን ጉድ ልታደርገው እየተዘጋጀች ስለመሰለኝ ነበር።

አዲሳባ ውስጥ ከሚኖሩ ሃምሳ ዱርዬ ሴቶች መካከል የሰላሳ ዘጠኙ ስም ሜሮን ይመስለኝ ነበር። እምስቱ ሄለን፣ እምስቱ ሃያት፣ አንዷ ግን አንድ ነጥብ እምስት ሚሊየን ስም እየቀያየረች የምታጭበረብርና ስሟ የማይታወቅ፤ ቦሌ ቢባል ካዛንችሰ፣ ፒያሳ ቢባል አራት ኪሎ፣ ነርሰ ብትሆን ሱቅ ጠባቂ፣ የዩኒቨርሲቲ ተማሪ ብትሆን ሴተኛ አዳሪ...ብቻ ስሟን የምትቀያይር ሴት ነበረች የምትመስለኝ።

እዎ ስሟን እየቀያየረች በአንድ ነጥብ እምስት ሚሊየን ስም የምትዶርር (ዱርዬ የምትሆን)... ትዕግስት፣ ሳባ፣ ገነት፣ ማርታ፣ መቅደስ፣ ትርሃስ፣ ሐረገወይን፣ ወላንላ፣ ዙሪያሽ፣ ፍሬ፣ ቃልኪዳን፣ ቴቲ፣ መዓዛ፣ ራሄል፣ ሚሚ፣ ሙና፣ አስናቁ፣ ዘራቱ፣ መንበረ፣ አለምነሽ፣ ያኔት፣ ሊና፣ ሳራ፣ ሃና...አንድ ነጥብ እምስተኛው ላይ ሜሮን ትሆናለች። እች አስስት !!

አስስት ብያላሁ እዎ !! ስም እኮ ቀለም ነው፤ ሰው ስሙን ሲቀያይር ቀለሙን ለመቀየር መግባቱ ነው። እና ጥሩወርቅ ጎጃምኛ ቀለሟን ቀይራ 'ሊያ' ነኝ ስትል ምን እየሆነች ነው? አካባቢዋን እየመሰለች፣ አዲሳባባን እየመሰለች። አስስትስ ከዚህ የተለየ ምን አደረገች? ያው አካባቢዋን ለመምሰል ቀለሟን ነው የቀየረችው። እነጋገርን ለመቀየር የሚደረግ ድካም ምንን ለመቀየር ነው? ቀለምን !! እናም ሰውና አስስት ከሚመሳሰሉበት ባህሪ ዋናው የተጠጉትን መምሰላቸው ይመስለኛል።

ስምንተኛ ከፍል እንደነበርኩ ፍቅር ያዘኝ። ሜሮን ከምትባል፣ ሁልጊዜ በብዙ ሴት ጓደኞቿ ከምትከበብልኛ። ደግሞ ስትስቅ ታምራለች። ስትኮሳተር ግን ታምራለች፣ እነጋገራ ተምታታ

እይደል ? እንዲህ ነበር የተምታታብኝ !! ቀይ ናት፡ ከቢጫነት ጋር የሚዋሰን ቅላት፡፡ እኔ ሰፊ ያለ... ከንፈሯ ቀይና ወደታች ወረድ ብሎ የሆነ "ከምታፈጥ መጥተህ እትሰመኝም!" ብሎ የሚጣራ ነበረኛ ከንፈር፤ ሕፃን ሆነን ለባ ገመቹ ለጥር ላይ ተንጠልጥሎ የሚያሰገመዝንን ፕሪም የመሰለ፡፡

የላይ እና የታች ከንፈርቺ በእንድ ላይ ሲታዩ የሆነ ልብ የሚሰውሩ የልብ ቅርፅ፡፡ ሜሮንን በእይደል ሳይሆን በልቤ ነበር የማይታዩ፡፡ ሳይታዩ የልቤ ሽፋሽፍት ይርገበገባል ! በሰንት መከራ ያውም ወደ ዘጠነኛ ከፍል ስፍልፍ "ሳይሽ የልቤ ሽፋሽፍት ይርገበገባል..." ብዬ ደብዳቤ ፃፍኩላት፡፡ 'እሱን እና 'ሃይት' የሚባሉት ጋጠውጥ ጓደኞቼ ጋር በመሆን በዚች ዓረፍተ ነገር ምክንያት ፃመኩን መሉ መሳቂያ መሳላቂያ አደረጉኝ፡፡ መሪያቸው እንዲት ስሟን የማላውቃት አይጠ መገጥ የመሰለች ልጅ ነበረች፡፡ ልክ እኔ ሳልፍ ደረታቸውን በእጆቻቸው አያራገቡ በሳቅ ያውከኩሉ፡፡ አይጠ መገጥ በአካፋ ዓይኗ እሸዋ ወንድ ስትግፍ የምትውል ከንቱ !! ስሟን ለላውቀውም፤ ስሟን አስር ጊዜ ትቀያይራለች፤... ስሟ ብዙ ነው፡፡ ሁሉንም ስሞቿን የኢትዮጵያ ቁሶች ሁሉ አየተጋዝቱ ይጥሩት !!

የአርቧ ሳቅ ሳቂን ገድሎታል፡፡ የአርቧ የፊዝ ዕይታ ፍቅ እንዳላይ እንገቱን ለሰደፍቶኛል፡፡ 'የልብ ሽፋሽፍት' የሚል ግጥም ፅፋ ለፀረ ምንትስ ከበብ ዓመታዊ ዝግጅት ሰልፍ ሜዳ ላይ ለገብባ 843 ተማሪ ወደ እኔ ዞሮ ገልፍጧል፡፡ $843 \times 32 = 26976$ ጥርሰት ወደ ይርገፍና !! ቆይ የእስተማሪዎቹን ረስቼው ነበር፡፡ $+ 23 \times 32 = 736 - 32$ (ቴቸር መሉ እንድም ጊዜ አልሳቁም)፡፡

የፍቅር "አፒታይቴን" ምድረ ጥርሳም በሳቃቸው ቆልፈውት አሰራ ሁለተኛ ከፍል ጨርሼ ዩኒቨርስቲ ለስከምገባ ድረስ ቤት የምትባል ፍጥረት አጠገብ ድርሽ ብዬ ለላውቅም፡፡ እና ምን ተባልኩ ? ጨዋ !! እንኳንም ያልቀረብኩ !! ምናቸው ይቀራል? ያች አይጠ መገጥ፤ ለስቀያሚ፤ ጥርሳም፤ እንድ ነጥብ አምስት ሚሊዮን ስማም !! ዛሬ የራሷ እንድ ስም እንኳን ጠፍቶ ማንም 'እንቺ' የሚላት የካፍቴሪያ አስተናጋጅ ሆናለች፡፡ ሻይ አዘ ስሙኒ ጉርሻ ለተወላት ሰብለ፤ ቡና ጠጥቶ ለገለፈጠላት ናኒ አየሆነች አስሰቷ የሰሟን ቀለም አየቀያየረች አለች፡፡ ብር ዛፍ ቁርስ ቤት ሳልፍ ሳንድም ከነቀይ ሽርጧ አያታለሁ፡፡

ዩኒቨርስቲ የተመደብኩት እዚህ እዲስ አበባ ዩኒቨርስቲ ነበር፡፡ ደስ ለላለኝም፡፡ ምክንያቱም ከእዲስ አበባ ውጭ ከወላጅ ራቅ ብዬ የመኖር የቆየ ፍላጎቴ ተሰናክሏልና፡፡ ለስከፈው ነገር ደግሞ ዩኒቨርስቲው "የእዲስ አበባ ልጆች አየተመላለሳችሁ ተማሩ በቂ መኝታ የለኝም" ለቤ ይሄ ደግሞ ዩኒቨርስቲና 'ሃይ ሰኩል' የሚለያዩበትን እንድ ድንበር አፈራረሰው፡፡ ዩኒቨርስቲ ውስጥ የገባሁ አልመስልህ አለኝ፡፡ ወደ አሰራ ሰስተኛ ከፍል ያለፍኩና ለዛው የነበርኩበት ትምህርት ቤት የቀጠልኩ አይነት ስሜት ነበር የተሰማኝ፡፡ ያ ሁሉ የተወራለት፤ በፊልም እና በሰመመን መጽሐፍ ብዙ የተባለለት የዩኒቨርስቲ ሕይወት፤ ላየው የጓጓሁለት "የግቢ ላይፍ" ውሃ በላው !! ወይ ነዶ!

እንደ አራት ወር ለየተመላለሱት እንደተማርኩ እዛው ዩኒቨርሲቲው እካባቢ ቤት ተከራይቼ ለመማር ወሰንኩ። ምንም እስኪሆን የአዲስ አበባ ታክሲ ጊዜዬን ለየባላብኝ ስለተቸገርኩ ነበር። ማንም አልተከራከረኝም፤ ዩኒቨርሲቲው ከሚወረወርልኝ ሳንቲም ላይ ቤተሰብ በየወሩ ደጋማ ለየመረቀበት ቤት ተከራየሁ።...ድኩም ያለች ቤት እንደ ሰፈር ውስጥ...። እንግዲህ የእኔ ቤትና ከጎኔ ያሉት ጭርንቁስ ቤቶች በመደዳ የተሰለፉ ነበሩ። ፊት ለፊት ደግሞ ፊታቸውን ወደ እኔ ቤት ያዙሩ በሰሪትም፤ በመጠንም ከእኔ ቤት ጋር ተመሳሳይ የሆኑ ሌላ መደዳ ቤቶች አሉ። መስኮቴን ስከፍት ፊት ለፊት ያለው ቤት መስኮት ጋር እፋጠጣለሁ። በሬን ስከፍት ፊት ለፊት ካለ በር ጋር !! በሁለቱ መደዳ ቤቶች መካከል ቀጭን የእግር መንገድ አለች። የእኔ ቤትና ፊትለፊቴ ያለው ቤት ጣራቸው ሊገጣጠም ምንም ያህል ስለማይቀረው በመካከላችን በቀጭኗ የእግር መንገድ የሚያልፍ ሰው ረጅም ኮሪድር ውስጥ የሚያልፍ ሊመስለው ይችላል። ከበሬ ላይ እንደ ጠቀም ያለ ርምጃ ወደፊት ብራመድ ፊት ለፊት ያለው ቤት በር ላይ አርፋለሁ። ይህ ነው የተከራየሁት ቤት...።

ሜሮንን ተሻግሮ ሜሮን አለች ወይ...

በእንደ ርምጃ ርቀት ጣራዬ፤ ከጣራው የሚነካካው ቤት ውስጥ ፊት ለፊቴ 'ሜሮን' የምትባል ልጅ መኖሯን ያወቅኩት ቤቱን በተከራየሁ በሁለተኛው ቀን ነበር። በጊዜና በታ ርቀት ትቼው የመጣሁት "ሜሮን" የሚባል እንደ ጥላ የሚከተል ስም እዚህም መጣ። ሜሮን...ሜሪ...ሜሪሾ... ሜሪዬ...ይላታል የመንደሩ ሰው። ጥቁር ትሁን ቀይ አይቻት አላውቅም ነበር። ለሰባት ወራት ያህል ጧት ለየወጣሁ፤ ማታ ለየገባሁ በሰላም ኖርኩ።

በእንደ ጠራራ የግንቦት ቀን ከ'ከላስ' ወደ ቤቴ ለየገባሁ ነበር። የፀሐዩ ቃጠሎ ከንፈሬን ሁሉ አድርቆታል፤ ሰውነቴ ሁሉ የተነሳ ነው የመሰለኝ። ድርቅ የመታኝ !! ቀዝቃዛ ውሃ ለመግዛት ጫፍ ላይ ወዳለች ኪዩስክ ሄድኩና "ቀዝቃዛ ውሃ ስጭኝ እስቲ" ብዬ አስር ብር ባለሰሃኑ ሚዛን ላይ ጣል አደረግኩላት። አስር ብሩ ሚዛኑ ላይ ሲያርፍ ሚዛኑን ዝቅ አላደረገው ከፍ...

- "ቀዝቃዛ የለም !" አለች አስር ብሩን በእጇ ይዛ፤
- "እሽ ቀዝቃዛ ኮካ"
- "ቀዝቃዛ ኮካም የለም ከውጭ ልሰጥህ ?" አለች፤
- "ቀዝቃዛ ነገር ምንድን ነው ያለሽ ?"

"ፍሪጅ የለኝም ከውጭ ነው ሁሉም !"

"ተይው በቃ !" ብዬ ብሬን ልቀባል እጄን ዘረጋሁ። ቅር ለያላት ብሬን መለሰችልኝ። ፊቴን ኮሰኩስኩ። ፡ በጣም ነበር የተበሳጨሁት። ኤጭ!!

ቤቴ ገብቼ ቁታ ቀየርኩና ፍራሹ ላይ በጀርባዬ ተንጋልዬ በአፎይታ ተነፈስኩ። ወዲያው በር

ሲንኳኳ በግርምት ወደበፋ ተመለከትኩ። ጆርዮን አቆሜ ብጠብቅም ምንም ድመፅ አልነበረም፤ መልሼ ጋደም ልል ስል በድጋሜ ተንኳኳ፤ በቀሰታ ! ላለፉት ሰባት ወራት አንድም ጊዜ በሬ ተንኳኩቶ ስለማያውቅ ተገረምኩ። "ማነው?" አላልኩም። በቀጥታ ሄጄ ከፈትኩት። አንዲት ቆንጆ ጠይም ልጅ በሬ ላይ በትልቅ የጠርመሱ ጀግ ውሃ ይዞ ቆማለች። ጆን ላይ የገገረው በረዶ ስለሚታይ ቅዝቃዜው ያስጎመዣል። ምራቆን ሞገኩ እና ልጅቱን አየኋል። አሷም ታስጎመዣለች፤ አሷን አንደመድኃኒት ውጦ በያዘችው ውሃ ማወራረድ ነበር!!

አየሬራች "ሱቅ ውሃ ጠይቀህ ስላጣህ ከቤት አምጥቼልህ ነው" አለችኝና ውሃውን ዘረጋችልኝ። ሳላንገራግር ተቀበልኳት። 'ቴንኪው' የለ ! ምን የለ !

ቆንጆ ነች ! በጣም ቆንጆ ነች ! በተለይ ዓይኗ፤ በተለይ ጥቁር የሚያብረቀርቅ ፀጉሯ ከቁጥርጥሩ ገና የተፈታ አንደሆነ ያስታውቃል። በተለይ ደግሞ ጡቷ ! የለበሰችውን ስሰ በዲ በሸካከቶ ሊተኮስ የተሰናዳ የሆነ ተተኳሽ ነገር !! በተለይ ደግሞ ሁሉም ነገሯ።

የተጋለጠ ደረቷ ማር የተንጣለለበት ሜዳ ይመስላል። ቆንጆ ነበረች፤ ግን ልጅ ነበረች፤ ቢበዛ አሰራ ስድስት ቢሆናት ነው። ዘር ስትል መቀመጫዋንም አይቻለሁ...(ለምን ይደበቃል?)። ለአሰራ ስድስት ዓመት ልጅ ይበዛል፤ ግን ቆንጆ...ቆንጆ እና ልጅ፤ ቆንጆ ልጅ !! አንትፍ ትፍ ትፍ አደጊ !! መቼም አዲሳባ ቆንጆ እያጣመመ ነው የሚያሳድገው !! ለማንኛውም አደጊ !!

ከእኔ በር ወደ ራሷ ቤት ስትሄድ እኔም ውብ ሰውነቷን ቆሜ ስገመግም አንድ መንገደኛ... "ታዲያስ ሜሪ !" አላት፤ አርፍ !! ሜሮን ናት ለካ !! በፍቅር ውሃ ጥም ለዓመታት ያደረቀችኝን ሜሮን የምትባል ደረቅ ወንዝ ተሻግሬ በቀዝቃዛ ውሃ ጥሜን የምታስታግስ ሜሮን የምትባል ጅረት ላይ ደረሰኩ።

ሜሮንን ተሻግሮ ሜሮን አለች ወይ...

ሞትና ውሃ ጥም አንድ አይደለም ወይ።

'እየጠጣህ አብርሽ !' ብዬ ራሴን ጋበዝኩት። ቀዝቃዛውን ላንደቀድቀው ነበር፤ ግን ገና እንዴ ስንጎጭለት ጥርሶቼ ሁሉ ጠፉኝ፤ ቦታቸው ላይ ደነዘዙ፤ ምን እዳ ነው ! ልብም ጥርስም ደንዝዞ የት ይደረሳል !? ጥርስ የሌለው ልብ ቢሰ አንበሳ የሆንኩ መሰለኝ፤ ቢሆንም አንድ የተሰከሰ ነገር ነበር።

ፍሪጅ እና ቦኖ ውሃ በምን ይለያያል !?

ሜሮን ትላንት ያመጣችልኝን ጀግ ልትወስድ ስትመጣ ፈገግ ብዬ ተቀበልኳት። ባዶዋን አልነበረችም። ሌላ ጀግ ሙሉ ቀዝቃዛ ውሃ ሰጥታኝ ባዶ ጀግ ወሰደች። ...ጀግ ውሃ ...ጀግ ...ውሃ ...፤ ከብዙ የጀግና ውሃ ምልልስ በኋላ ተቀራረብን።

“የት ነው የምትማሪው ?”

“ሚኒሊክ...” ጆግ ውሃ ...ጆግ ውሃ...

“አላይመንት ተሰጥቶኝ ነበር ጊዜ ካለህ ትሰራልኛለህ ?”

“አምጭው አረ !” ብጥርጥር አድርጌ ሰራሁላት፣ አሰረዳኋት፣...አንዴዴዴዴ! አንዲህ አይነት አደገኛ አስተማሪ ነበርኩ አንዴ ለካ !

ጆግ...ውሃ ...ጆግ...ውሃ... እና አንድ ቀን ለሰላሳ ቅዝቅዝ ያለ ሚሪንዳ !!

“የምን ለሰላሳ ነው ሜሮን ?”

“ታዘብኩህ ዛሬ ልደቴ ነበር፣ 16 አመቴ፣ ‘ሃፒ በርዝደይ! ሳትለኝ’ ፈገግ ብላ።

“በቃ ቅዳሜ ራሴ እከብርልኻለሁ”

“ፕሮሚስ ?!” ብላ የሚያምር መዳፏን በጉጉት ዘረጋችልኝ፤ ፊቷ በፈገግታ ተጥለቅልቆ ነበር።

“ፕሮሚስ !” ብዬ መዳፌን መዳፏ ላይ አስቀመጥኩ። ለመጀመሪያ ጊዜ መነካካታችን ነበር !! እጇን አልሰበሰበችም፤ አኔም እጇን አላነሳሁም። እግዜር “መሃላውን አስከፀድቀው እጃችሁን አንዳለ ሳይለያይ አቆዩት!” ያለን ነበር የምንመስለው። ዓይኗ ውስጥ ፀሐይ አየሁ፤ ሁለት ፀሐይ! አማረችኝ። የሆነ የሚያምር መናፈሻ መሰለችኝ። ውስጧ አረፍት የተዘራ። ሲደከም ለኖረ አንድ እኔ ሰፊ አልጋና አረፍት ያለባት አገር።

ጆግ ውሃ ...ጆግ ውሃ ...ቅዳሜ ሆነ !!

ከማክሰኞ አሰከ አርብ ያላሰብኩትን ቅዳሜ ጧት ተጨነቅኩ። የአሰራ ስድስት ዓመት ልጅ ይገድ የት አባቴ ነው የምጋብዛት ? ...ቤተሰቦቿስ ምን ይላሉ? (ለነገሩ ሴት እያቷ እና አሷ ብቻ ናቸው የሚኖሩት) ... ቢሆንም ጎረቤቱስ ምን ይላል?...ወይ ጉድ !

ሜሮን በጧት መጣች፤ ተኝታም ያደረች አልመሰለኝም።

“አንተ አሰካሁን ተኝተሃል !?” አለችኝና የተኛሁበት ፍራሹ ጫፍ ላይ ተቀመጠች። ቤቴ መግባት ፍራሹም ላይ መቀመጥ ጀምራለች። ጧት ስትመጣ ደስ አይለኝም፤ ስሰ ፒጃማ ቁምጣና ባለማንገቻ ጉርድ በዲ ስለምትለብስ አፈተናለሁ። በዛ ላይ በጣም ተጠጋግተን ስለምንቀመጥ ጠረፏ አፍንጫዬን ይዞ ወደ ጡቶቿ መሃል ይጎትተኛል። ፈተና ነው በቃ !...እርሷ ደግሞ በፍፁም ‘ንጹህ’ ልብ እንደፈለገች ትሆናለች።

በቃሌ መሰረት ልደቷን ልናከብር ተቀጣጠርን። ከሰፈር አብረን መውጣቱ ለጎረቤት ሃሜት ስለሚዳርግ የሆነ አሷ የመረጠችው ፊስቶራንት ስምንት ሰዓት ላይ እንገናኝ ተባባልን...።

እኔ በበኩሌ የዚህ ዓይነት ቤት አይቼ አላውቅም፤ ቀድሞ ሆነ ነበር የደረሰኩት። ቀይ የለበሱት ጠረጴዛዎች የአገር ሹካና ማንኪያ፤ ቢላዋና የጨው የምናምን እቃ ዙሪያቸውን ተደርድሮባቸው፤ ፊዘዝ ያለ ብርሃን ያለበት አዳራሽ ውስጥ በሰፊው ተንጣለዋል።
ምቶት አይመቸኝም፤ ቅንጦት አያቀናጣኝም፤

ጨነቀኝ !

ሜሮን ስትደርስ ልቤ በድንጋጤ ልትቆም ምንም አልቀራትም። የሚያምር አጭር ጉልበቷ ላይ የቆመ ቡና ዓይነት ቀሚስ ለብሳለች። ውብ አግሮቿን ለማሳየት ሆን ተብሎ የተሰራ የሚመስል ረዥም ተረከዝ ያለው ጫማ፤ ጥልፍልፉ ፍርጥም ያለ ባቷ ላይ እንደሃረግ እየተጠመጠመ ወጥቶ ጉልበቷ ላይ የደረሰ...፤ ጡቶቿ ደረቱ ላይ ከፍት በሆነው ቀሚሷ ታቅፈውና ተሳስመው የሲላል ሸለቆ እንደሰሩ...፤ ፀጉሯ ወደ እንድ በኩል ተሰብስቦ በማስያዣ ተይዟል፤ ዓይኗ በኩል ተከቧል፤ ...እህህህህህ ስታምር! የአዲስ አበባ ለናቶች አድሜ አቆጣጠር አይችሉም ይሆናል አንጂ ይህቺ ልጅ አሰራ ስድስት ዓመቷ ብቻ አይመስለኝም። በዚህ አድሜ ቀጠሮን የመከሸን ሳይንስ አንዴት ነው መካን የሚቻለው? እኔ እኮ በዚህ አድሜም አልችልበትም።

ቆሜ ተቀበልኳት፤ ጉንጫችንን አነካካነው፤ መሳሳም መሆኑ ነው። ...አቤት ሽቶዋ! ...ፊቴ ዝም ብላ ቆመች ! ...ቆምኩ ...እሃ ለካ ወንበር ይሳባል ! ሳብኩላት፤

"ቴንኪው !" ብላ ተቀመጠች፤

"በጣም ቆንጆ ሆነሻል"

"እመሰግናለሁ" የተጠና ምልልስ መሰለብኝ እንጂ ከልቤ ነበር የተናገርኩት። በዚህ ቀን ከሜሮን ጋር ከዘፍጥረት አስከ ራአይ አወራን። ሜሮን ካለ አድሜዋ የበሰለች ጉድ ነበረች፤ ...እናም እንዲህ አልኩ፤

" 'አዲስ አበባ ውስጥ ከሚኖሩ ሃምሳ ዱርዬ ሴቶች ውስጥ ሰላሳ ዘጠኙ ስማቸው ሜሮን ይመስላሉ' ግን ማናባቱ ነው ይሄን ቆጠራ ያካሄደው ደደብ...!" ሜሮን ጋር ተዋድደን ነበር በቃ ! እኔ ጋር በመሆኗ ነፍሷን አስከትሰት ተደስታ ነበር። ...እኔማ ነፍሴን ከሳትኩ ሰንብቻለሁ። ልዩ ሰው አድርጋ እንደምታስበኝ ነገረችኝ፤ ሰፈር ውስጥ ዝምታዬ መስጧታል።

ደግሞ ወሬው ሁሉ ከየት መጣልኝ ? የሰው ሰው በሳቅ ልገድል !! እግዜር ሲያስወድድህ ብዙ ሳቅ የወደደህ ሰው ልብ ውስጥ ያስቀምጣል፤ ከዛም የውድህ ሳቅ መውጫ በር፤ መተንፈሻ መስኮት ያደርግሃል። አንተ በፈለግከው መንገድ አፍህን ከፈት፤ ቃላትን አውጣ፤ ሜሪዬ የኔ ውብ አቤት ሳቅ ሲያምር ! እዛ ዩኒቨርስቲ "ሄይ ደ ምን አዲስ ነገር አለ ?" አያሉ ሳቅ ፍለጋ እንደሚባዝኩ ሕይወታቸውን በጊዜ ያሟጡ ደነዝ ሴቶች እይደለችም። ቻፕሰቲካም ከንፈራቸውን አስከጆሮ ግንዳቸው ለቀው በ 'ዊትኒ ሆስፕታል' ለመሳቅ ቆርቆሮ ድምፃቸውን እንደሚያንኳኩ ኳኳታሞች

አይደለችም፤ ሜሪ ራሷ ሳቅ ነበረች፤ ፍንትው ስትል ከአግር ጥፍሯ እስከ ራስ ፀጉሯ በሳቅ የምትጥለቀለቅ ! አንደኛው አይነቱ ሰው 'ተሳቀልኝ' ቢል ያምርበታል፤ ተስቆለታላ...!!

ልብ ነበራት፤ የፍቅር የሰላም ያልተነካካ። 'ውይ ወንዶች!' እያሉ ያለፈ እንኩሮ ሕይወታቸውን አዲስ የፍቅረኛ ምጣድ ላይ በትዝታ ስም እንደሚጠፈጥፉ ሴቶች አልነበረችም። ብታውቀውም ባታውቀውም ነገ ይናፍቃታል። ማንንም አልጎዳች፤ ማንንም አልጎዳትም። ተረት የላትም !! ተረት አይደለችም። "እነአከሌ ተፋቀሩ" ስትባል አትቀናም። "ተለያዩ" ሲባል አትፈርድም፤ ከተማውን የሞላው ፈራጅኮ ግማሽ ፍርዱ በቀል ነው። የደረሰበትን ሊበቀል፤ ያደረሰውን ሊያስተባብል...! ሜሪ ግን ብቻዋን ናት። ብቻዋን ወደ ሕይወቴ መጣች፤ አልከበደችኝም።

ከዛን ቀን ጀምሮ ሁልጊዜ ማታ ማታ በር ላይ እንቆምና ስናወራ እናመሻለን። ውሃ ልትደፉ ወጥታ ሊሆን ይችላል። "ቻው በቃ መሸ !" ትለኝና ቆም ትላለች። ከቻው በኋላ አንድ የሆነ ነገር የማድረግ ፍላጎት ሁለታችንም ልብ ውስጥ አለ። ግን ማን ይድፈር ? ከቻው በኋላ አንድ ሰዓት እናወራለን። "ምን አወራችሁ ?" ቢባል እንጃ !! ብዙ ጊዜ ቤቴ እንዳትገባ ሆነ ብዬ እከላከላለሁ፤ ፈተናው ይከብደኛል፤ ስለዚህ በር ላይ ቆመን እናወራለን። ወሬኛ ነኝ። የማላወራላት ነገር የለም !! ባወራሁበት የምከፈለው ደመወዝ ሳቋ ነው። የጠገብ ደመወዝ። እግዜርዬ የፍቅር ዩኒቨርሲቲ አስመርቆ የሰጠኝ ምርጥ ስራ - "ሃሌ ሉያ !" አስመርቆ 'ስራ ፍጠር' ቢለኝ ምን ይውጠኝ ነበር ? ሳቋ ደመወዜ ነው።...አስቃታለሁ፤ የማወራላት ምንም የማይጠቅም ነገር ቢሆንም የሳቅ ደመወዜን አስቀርታብኝ አታውቅም።

ታዲያ እንዳንዴ ማታ ቆመን ስናወራ ከፋቅ የጅብ ድምፅ ይሰማል። አውውው...! ወደ እኔ ጠጋ ትላለች፤ ሜሪዬ የመጨረሻ ፈሪ ናት። ጠረኗ ይጠርነኛል። ከምሽቱ አየር ጋር ወደ ሳንባዬ ተሰገብግቤ እስበዋለሁ፤ ጠረኗን !! አሷን ራሷን እንደአየር ስቤ ውስጤ ያስገባኋት እስኪመሰለኝ፤ ጅቡን እድሜውን ያርዝምልኝና በጣም ትጠጋኛለች።

ስለጅብ አወራላታለሁ። "የጅብ ጥፍር አንገትሽ ላይ ካሰርሽ በቃ የሄድሽበት ሁሉ ሲበሉ ነው የሚያደርስሽ"

"ውሽትህን ነው ! ሂሂሂሂሂሂ..."

"ለምን እዋሽሻለሁ በሳይንስ የተረጋገጠ ነው"

"አላምንህም ! ሃሃሃሃሃ..."

"አይውልሽ የአሜሪካ ሳይንቲስቶች ናቸው እኮ ያጠኑት"

"ው...ይ ውሽት አላምንልህም ! አንዴት አድርገው ያጠኑታል ? ... ታየኝ እኮ ስንት ስራ ትተው እንገታቸው ላይ የጅብ ጥፍር አሰረው ሲዞሩ ! ሂሂሂሂሂሂሂ..." ፍልቅልቅ ትላለች።

"ቀላል ነው፤ አንድ ጊዜ ይህን ጥናት እናጥና ብለው አለቃቸውን ሊያስፈቅዱት የጅብ ጥፍር አንገታቸው"

ዳከር ለሸር ለፍ ለሎትም

ላይ ልክ እንደዚህ እንደማተብ (እንገቷ ላይ ያሰረችውን ማተብ እየነካካሁ) አሰረው ሳይንጠራቱ
ወደ ኃላፊያቸው ከፍል ሲገቡ ኃላፊው ምን እያደረገ እገኙት መሰለሽ...? በርገፍን እየገመገመ::

"ሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃ...ውሸት ! ውሸት !"

"...ከዛ ጥናቱ ተፈቀደላቸውና ወደ እፍሪካ መጡ፤ የሆነ ሰው የማይኖርበት ጫካ አካባቢ
አውጭጥላቸው ተከሰከሰ"

"አ ማይ ጋድ ! አውነትህን ነው ?" አለች ደንገጥ ብላ::

"ያ ! ግን ማንም አልሞተም:: በተፃምር ተረፋ:: ሁሉም እንገታቸው ላይ የጅብ ጥፍር አሰረዋል፤ ከዛ የሆነ
ነገር ሽትቷቸው ዞር ሲሉ ጫካው ውስጥ የሚኖሩ አዳኞች ምን የመሰለች ጥንቸል ለምሳቸው እየጠበሱ::"

"ወ...ይኔ ውሸትህ ሂሂሂሂ...አልሰማህም !"

"እስኪ ጥናቱን የበለጠ ለማረጋገጥ ወደ ሌላ ዓለም እንውሰደው አሉና ናሳ ጋር ተነጋግረው
ወደ ጨረቃ የሚጓዙ ጠፈርተኞች እንገት ላይ የጅቡን ጥፍር አሰሩላቸው::"

"አሁንስ አበዛኸው ሕፃን ልጅ መሰልኩህ እንዴ ?" ብላ የውሸት ተቆጣች:: ሜሪ ከዚህ ቁጣቆ
ቀጥሎ የሚፈነዳውን ሳቅ ስለማውቅ ውሸቴን ቀጠልኩበት::

"ልክ ጠፈርተኞቹ ጨረቃ ላይ ሲያርፉ ከእነሱ ቀድመው ጨረቃ ላይ ያረፉ የሩሲያ ጠፈርተኞች
ራት ሊበሉ ሲዘገጁ ደረሱ አልሻለሁ"

"ሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃ ሁለተኛ አላሞራህም አሺ ! ስታስጠላ ! እኔ ቁም ነገር የምታወራ
መሰሎኝ ! ሂሂሂሂ..." ሳቂ መቆማያ የለውም:: እኔም በሳቂ ልቤ ሃሴት ያደርጋል::

አሰካሁን ስሚያት አላውቅም:: 'ሳማት ሳማት...ከንፈሯን ጉረሰው ጉረሰው' ይለኛል፤ ጨለማ
የሆነ ሰይጣን ነገር ሳይኖረው አይቀርም ! ቀን እዚህ ቦታ ላይ ቆመን በጭራሽ የማይለማኝ
ስሜት ማታ የሚገፋፋ አንዳች ነገር አለው:: ወደ ደረቴ ስትጠጋኝ የጡቱቿ ጫፎች ደረቴን
ሸንቆረው በጀርባዬ በኩል ብቅ ያሉ ይመስለኛል:: ...ፈተና ነው !

ጅብ ሲጮህ ስለጅብ አወራታለሁ:: ድመት ከጮኸ ስለድመት፤ አበባ ካለች ስለአበባ...:: ሰናወራ
ሰናወራ ሰካራሙ ጎረቤታችን ጉግሳ እየተወላገደ፤ እየዘፈነ ይመጣል::

"አንተ ጉግሳ መጣ አራት ሰዓት..." ትላለች ሜሪ:: ጉግሳ አራት ሰዓት ላይ እንደሚመጣ የታወቀ
ነው፤ የመንደሩ ሰዓት ነው ጉግሳ:: ወሬ ሲወራ ሁሉ '...ልክ ጉግሳ ሲመጣ...' ይባላል:: ልክ
አራት ሰዓት እንደማለት:: እየዘፈነ፤ እየገጠመ (አያዝናና እና አያስተማረ ይሉታል ሲጮሩ)
ከተፍ ይላል፤ ጉግሳ::

በእግሩ ጫማ የለው ለራሱ ባርኔግ፤

የቅጣቸው አባት አሁን ገና መጣ።

ይላል ጉግሳ (ቅጣቸው ልጁ ነው)። ወተር ወተር እያለ በጨለማው ውስጥ ሲራመድ የእማማ ትሩፋት ቡችላ ትጮህበታለች። ው ው ው ው ው ው ው ው...!!!

ጉግሳ ቆም ብሎ ቡችላዋ ወዳለችበት ግቢ በንቀት እየተመለከተ፤

“ቡችላ...! ወንድ ከሆንሽ... የአመቤትሽ ውሽሞች አጥር ሲዘሉ አትጮሂም ? በእገልግል ዶሮው ተቋጥሮ በጓሮ በር ለውሽሞች ሲላክ አትጮሂም ? ...ውሻ ...የውሻ ልጅ !! ...ይቅርታ ! ደግ እናትሽን አሰደብሽኝ...! ነፍሷን ይማርና እናትሽ ጥሩሩሩሩሩ ውሻ ነበረች። ቤቴ ድረስ ሸኝታኝ ነበር ቤቷ የምትገባው። ...የልጅ ዘመድ የለውም አንች...” አይጨርሰውም።

ጉግሳ እኔና ሜሪን ያየናል። ከእርሱ በፊት ቀድሞ አጠገባችን የሚደርሰው የአረቄና ጠጅ ሽታው ነው። ቆም ብሎ ንፋስ እንደገፋው ዛፍ እየተወዛወዘ ኮፍያውን ያወልቅና በአከብሮት ጎንበስ ብሎ (በግንባሩ እንዳይደፋ እሰጋለሁ) “ወጣቶች ልጆቻችን... የነገ አገር ተረካቢ እንደምን አመሻችሁ...! ሃሃሃሃ...!! እኛንም እንዲህ ነበር ድሮሮሮሮ የሚሉን፤ ኪኪኪኪ...። የአገር ርክክቡ ሲዘገይ እየጠጣን እንጠብቀው ብለን ሰካራም ሆንን ! ሃሃሃ...” ይላል በሰካር ድምፅ።

“ደህና አመቺ ጋሽ ጉግሳ!” እንለዋለን።

ትክ ብሎ ያየንና፤ “መፋቀር ጥሩ ነው፤ እጅግ በጣም በጣም...ጥሩ ነው !! ይሄ ቡዳ ሰፈር! ቡዳ እንዳይበላችሁ ቤት ግቡ!” ይለናል። ሜሪ ሳቋን አፍና ዝም ትላለች።

“መጽሐፍ...ጋብቻ ቅዱስ ነው ይላል፤ ደግሞ ፍቅር ከሌለ ቆርቆሮ...ቆራሌ ቆረቆንዳ ነህ ይላል፤ እኔ አሁን አምሳልን አፈቅራታለሁ። እስራ ሶስት ዓመት ስንኖር ተጣልተን አናውቅም። ለምን ?...ፍቅር ይሻላላ !! መጽሐፍ ተፋቀሩ ይላል !...ጎበዞች ! አይዟችሁ ደህና አደሩ !” ይልና እየተወላገደ ያልፋል። ሜሪ ደረቴ ላይ ድፍት ብላ በሳቅ ፍርስሰሰሰ ትላለች።

ጉግሳ ትንሽ አለፍ እንዳለ፤ “እያንዳንድሽ ወየውልሽ ! ...በየጥጋጥጉ እየቆምሽ የምትባልጊ ሁሉ! ...ወየውልሽ !” ይላል እጁን ወደ ሰማይ ዘርግቶ፤ አመልካች ጣቱን እየነቀነቀ። “መጽሐፍ... በጨለማ የሰራሽውን ሁሉ በፀሐይ እገልፀዋለሁ፤ ስራሽን እንደ በርበሬ ዛላ፤ እንደታጠበ ልብሰሽ ለወፍጮ እንደተዘጋጀ የሽሮ ከክ ፀሐይ ላይ እሰጣለሁ ይላል መጽሐፍ!...ወየውልሽ...! አርፈሽ አትማሪና ኮከብ ስትቆጥሪ አምሽ...!” ካለ በኋላ በዜማ ይቀጥላል፤

አንኳን ቤትና የለኝም አጥር፤

አደጅ ለደራሲህ ኮከብ ስቆጥር...

ውብቷ አመንዝር ይለኛል...:: ልቤ አመንዝር ይለኛል...:: ቤቱ አመንዝር ይለኛል...:: ሁኔታው አመንዝር ይለኛል...:: ፍራጅ "ኑ እንጂ እየጠበቅኳችሁ አይደለም እንዴ! የምን መጎለት ነው!" ይለኛል:: አርግጠኛ ነኝ ሰይጣንም እንደአምፊ ቲያትር ከነጅራው ተሰብስቦ እያየን ነው::

ሜሪ በቀኝ እጇ ጣቶች እየተሜወተች ነበር:: አቤት እጇ አለባለሱ !! ደግሞ ይሞቃል ! ...ቆይ ምናባቴ ነው የማደርገው ? ... ሕግ ይሄን ያያል ? እያይም ! ?

ሕግ የሜሪ ጡቶች ማማራቸውን እንደቅጣት ማቅለያ ያያል...?

እናቴ አበባ ይዛ ምርቃቴ ላይ ለመገኘት ከሁኑ ስታወራ ምን ያህል በደስታ እንደምትምነሽን እያወቅኩ...ምርቃት በቴሌቪዥን ባየች ቁጥር "አሁን የኔ ልጅ..." እያለች በደስታ እና በተስፋ ፊቷ ላይ የምትለኩሰውን ብርሃን እፍ ብዬ ላጥፋው ? "ልጅሽስ ?" ስትባል (ጸረ ሳትባልም::) በኩራት "የነበርሰቲ ገባኮ" እያለች በላቅ የምትምነሽን እናቴን በሐዘን አንገቷን ደፍታ አስር ቤት ሰሃን ይዛ እድሜ ልኳን እንድትመላለስ ልፍረድ ? ... ከሁሉም በላይ እግዚያብሄር ይቅር ባይ ነው፤ ልከ ነው ! የንስሃ ቀብድ ግን አይቀበልም:: "ላጥፋ እንዴ፣ ይቅር ትለኝ እንደሆን ?" እንደማለት !!

የሜሪን እጅ ከእጇ ላይ እነሳሁ:: ከፍራጅ ላይ ተነስቼ ቆምኩ፤ ከዛም "መሽ እይደል ?!" አልኳት፤ "ውጪ" ነበር የሚመስለው አነጋገራ - ገብቷታል:: ተነስታ ልብሷን አስተካከለችና "አንተ ፍሪጅ አያስፈልግህም፤ ራስህ ማቀዘቀዣ ነገር ነህ" አለችኝ:: "ደህና አደር!" ሳትለኝ ወጣች፤ አልተመለሰችም!! የፍሪጅ ውሃውም በዛው ቆመ !!

እግዚያብሔር ታዲያ እንዲህ ሲል በታላቅ ድምፅ ያወጀ መሰለኝ፤

"ልጇ አብረሃም ሆይ ! ሀግጋቴን ላከበሩ፤ በፈተና ሰዓትም የቃሌን ጭላንጭል ሊመለከቱ ለተፍገመገሙ ሁሉ፤ እንድ ጀግ ቀዝቃዛ ውሃ ቢከለከሉ እንኳን ስለነሱ ዓለምን በቀዝቃዛ ውሃ አረሰርሳታለሁ !!!"

ከረምት ገባ !!

ዝናብ፣ ውሽንፍሩ፣ ደመናው ... አዲስ አበባ ቀዝቀዝ አለች !! ከረምቱ የእኔ ከረምት መሰለኝ::

አዲሳባ ውስጥ ፍሪጅ ካላቸው ሃምሳ ሴቶች መካከል ሃምሳውም ስማቸው ሜሪን ይመስለኛል፤ የፍሪጆቹ ዓይነትና ስም ቢለያይም ባህሪያቸው እንድ ነው፤ "አመድ በዱቄት መለወጥ" በሰጣት ጠብታ ውሃ ጎርፍ ማንነትን በውለታ መልክ መቀበል ያምረዋል - ፍሪጁ !! ፍሪጁን ከነስጦታው የሚሹ ይሄ ታላቅ ከረምት የእነርሱ አይደለም !!

ፍራጄን ተመለከትኩት፤ ሰፊና ንፁህ ነው:: ብቸኝነት ሰላም፣ ፍራጅም ሰፊ ነው::

17 የታረሙ ነፍሶች

እጅጋዮሁ ማታ ሦስት ሰዓት ላይ በቤታችን ስልክ ደወለች... 'ማዘር' ጋር አሰራ አምስት ደቂቃ የሚሆን ሲያወሩ ቆዩና ጥግብ ሲሉ ማዘር እንዲህ አለች፡ "አብርሽ ስልኩ ያንተ ነው ና አናግራት... ቶሎ በል እንዳይቆጥርባት እጅግዬ ናት።"

እጅጋዮሁ ሰባትና ስምንተኛ ከፍል አብረን የተማርን ጓደኛዬ ናት። ይሄው እስካሁንም እንኳን ከኔ ጋር፣ ከቤተሰብ ጋርም ጥብቅ ወዳጅ ሆኖ ቀጥላለች። በተለይ ማዘር ጋር በከፋ ቢደጉ ይጠያየቃሉ፤ እንደውም እውነቱን ለመናገር እጅጋዮሁ ከእኔ ይልቅ የእናቴ ጓደኛ ነው የምትመስለኝ። ከልቧ ጥሩ ልጅ ናት። የታመመ አሳዳ የምትጠይቅ፣ ሃዘን ካለ ከሃዘንተኛው ሳትለይ የምታፀናና (ጊዜው እንዴት ይበቃታል?) ሰርግም ካለ የጥሪ ካርድ ከማዘጋጀቱ ጀምሮ እስከቤተሰብ ቅልቅል ጎንቦስ ቀና ብላ የምታዳድር ሌሎችን የማገልገል ፀጋ ያትረፈረፈላት ልጅ ናት። እች ናት እጅጋዮሁ !!

እኔ ታዲያ ወሬዎ ይሰለቸኛል። ይንዛዛል። ማቋረጫ የለውም (ስለእጅጋዮሁ ወሬ ለእናቴ ስነግራት ግን 'ይንዛዛል' አልልም፤ የምለው "ትንሽ ወሬዎ ዘለግ ይላል" ነው። እናቴ ታዲያ እንዲህ አሳምሬም ነግራያት ትበላጭብኛለች፡ "ሂድ እባክህ ወሬኛ ! ዝም ብለህ ወረቴ አለቀ አትልም... ዘለግ... አጠር !! ሆኗ ከፋት የለውም፤ ውስጧ ያለውን ሁሉ ስለምታወራ ነው፤ 'እንደሌሎቹ' ነገር በሆኗ የምታብላላ 'ማሽንክ' አይደለችም።"

እንግዲህ "ሌሎቹ" እና "ማሽንክ" የሚሉት ቃላት ዝምተኛዎንና የአሁኗን ፍቅረኛዬን 'ቤዛን' ኢላማ ያደረጉ የእናቴ ጥይቶች ናቸው፤ እናቴ ቤዛን አትወዳትም። ከእጅጋዮሁ ጋር እንደንገባ ነበር ፍላጎቷ። ምን ያደርጋል፤ እጅጋዮሁም አይታኝ አይታኝ አገባች። (ኧረ እንዲያውም የዛሬ ስድስት ወር አካባቢ 'ወለድኩ' ብላ ማዘር ሄዳ አይታታለች።) እኔም ከቤዛን ጋር ፍቅር ጀመርኩ።

ከስምንተኛ ከፍል ወደ ዘጠኝ አልፎ ወደ ሌላ ትምህርት ቤት ስዘዋወር እጅጋዮሁ ደገመችና

እዛው ስምንተኛ ከፍል የተማርንበት ትምህርት ቤት ቀረች። ታዲያ ልክ መስከረም ገብቶ ትምህርት ስንጀምር ደብዳቤ ፃፈችልኝ። ደብዳቤዋ ላይ መቼም የማልረሳው ግጥም ነበር።

የባህርዳር ቅጠል ዳርዳሩ ለሰላላ፤

ተለያየን ብለህ እንዳንረሳላ።

እኔም ያለሁ አዲስ አበባ እሷም ያለች አዲስ አበባ፤ “ባህርዳር ድረስ ሄዶ ቅጠል የሚያስበጥስ፤ መቻ የሚያስወርድ ምን ጉድ ተፈጠረ?” አልኩና ተገረምኩ። እጅጋየሁ ነገር ሰራዋ ሁሉ የትልቅ ሰው ነበር ፤ ያኔ ትልቅ ሰው ማለት ዛሬ ላይ አካባጅ የሚለውን ቃል ይተካል።

ይሄው ዛሬ ደግሞ ደወለች። መቼም የደወለችበት ምክንያት ወይ የታመመ አልያም የሞተ ሰው ቢኖር ነው። ሁለቱም ግምቶቼ ልክ ካልሆኑ ግን የሚያገባ ጓደኛችን አለ ማለት ነው።

“ሄሎ”

“አንተ...ወይ የሰው ነገር። በቃ እንዲህ በዋል ፈሰስ ሆነህ ቀረህ ? ምን ይሻልሃል ? ወለድኩ ብዬ እፍ አውጥቼ ተናግሬ ‘ማሪያም ትማርሽ!’ ማንን ገደለ ?”

“አይ...አ...” አፍሬ ነበር።

“ተወው ተወው... ደህና ነህ ግን ? ሰራ ጥሩ ነው ? ቤዚዬስ እንዴት ናት ? ባለፈው መንገድ ላይ አግኝቻች ጉንፋን ያዘኝ ብላ፤ ተሸላት ? ወይ የሷ ነገር በሽታ አትቸልም እኮ ሂሂሂሂ” የትኛውን ልመልስ ? ትቀጥላለች። “አብርሻ ልጄ አለቀሰችብኝ፤ ቶሎ ጉዳዩን ልንገርህ...ቴቸር በለጠ እኮ ሞቱ...”

“ምን...?”

“ይሄውልህ ዛሬ አረፉ። ነገ ሥላሴ ነው ቀበራቸው፤ ልንገርህ ብዬ ነው፤ ከተመቸህ ብቅ በል - አብርሻ ...እባክህ ከሰው አትለይ...”

“ትቀልጃለሽ በዚህማ አይቀለድም። ...ለቴቸር በለጠ ቀበር ...በሞት አልቀርም ለምን ሺ ሰራ ጥንቅር አይልም” አልኩ።

“ግን ምን አገኛቸው በናትሽ...?”

“ሚሰታቸው...አንገብግባ ገደለቻቸው።”

“አትቀልጅ ባክሽ”

"እመቤቴን ! በስተርጀና አንዲት አሳት አግብተው፣ ቀን ምድረ ውራ ጋር ሲዳረቁ ውለው ሲገቡ እሷ ደግሞ ማታ ከቤት በምላሷ ትጠብሳቸዋለች። በቃ ሳይደላቸው ድፍት አሉትና አረፉ ከንፈሯን መጠጠች።

"የሚሰት ምላስ ቢደፋ ኖሮ ቢነ ገና ድሮ..." ቢነ ባሏ ነው።

"አትሞጣሞጥ እንተ! እኔይቱ ልጅት!" ሳቋ ይቀድማታል። ነገ መምህር በለጠ ቀብር ላይ ልገነናን ተቀጣጥረን ተለያየን።

*** **

ምንጊዜም የአማርኛ ክፍለጊዜ ሊጠናቀቅ ሲል አሮጌ የሸራ ቦርሳቸውን ከፍተው በስርዓት ከተሰደሩ ወረቀቶች መሐል አንድ በካኪ ወረቀት የተሸፈነ ትልቅ መፅሐፍ የሚያወጡ፣ ከወገባቸው በመጠጉ ጎበጥ ያሉና ትንሽ ዘርፈፍ ያለ ቅጠልማ ሹራብ የሚለብሱ አድሜያቸው ወደ ሃምሳ ዓመት የሚሆን ሰው - መምህር በለጠ !!

ተማሪዎቻቸው መልስ ስንመልስ ትናንሽ ዓይኖቻቸውን ጠብብ አድርገው በጥምና ሲመለከቱን በዓይናቸው የሚያዳምጡን ይመስለን ነበር። መምህር በለጠ !! በመምህር በለጠ ከፍለ ጊዜ ደስታችን ፊታችን ላይ ይንበለበላል። የማይወዳቸው ተማሪ አልነበረም። መስፍን እንኳን እምስት 'ፔሬድ ዘግቶ' በአሳቸው ክፍለ ጊዜ ቢሞት አይቀርም።

እንደውም አንድ ቀን በቲቸር በለጠ ክፍለ ጊዜ ለመታደም በአጥር ዘሎ ሲገባ ተይዞ ወላጅ ጠራ። የመስፍን አሳት፡ "ይሄ የልጄን የትምህርት ፍቅር ነው የሚያሳየው፣ ዘሎ ሲወጣ አልተያዘም ዘሎ ሲገባ እንጂ" አሉ። መስፍን ከግቢ ውጭ የበላው ፓስቲ የዘይት መሃተሙን ከንፈሩ ላይ እንዳተመበት በቲቸር በለጠ ክፍለ ጊዜ ከተፍ ይላል - ያውም ፊት ወንበር ላይ !! በሐሳብ ክፍለ ጊዜ መስፍን 'ፊት ወንበር ሂድ!' ከሚባል ሞያሌ ድረስ በባዶ አግሩ ቢሄድ ይሻለዋል።

...በካኪ ወረቀት የተሸፈነው መፅሐፍ ይከፈታል፡ "ፍቅር እስከ መቃብር" ነው !!

በመምህር በለጠ ሊተረክ ተከፈተ። ምድረ ማቲ አይናችን፣ አፋችን እብሮ ተከፈተ። ፍቅር እስከ መቃብር ተነስቶ መምህር በለጠን አለማንሳት፣ ከመፅሐፉ ላይ በዛብህን ከመርሳት አይተናነስም፣ እንደውም ፍቅር እስከ መቃብር ገለጥ ገለጥ ቢደረግ፣ በዛብህ...ሰብላ ወንጌል...ጉዳ ካላ...መምህር በለጠና...ፊታውራሪ መሸሻ እኩል የመፅሐፉ ገፁ ባህሪያት ሆነው የሚገኙ ይመስለኛል።

በሚያምር ድምፃቸው ትረካውን ይጀምራሉ። ከዝምታችን ብዛት የልብሳችን ቀማታ ይሰማል፣ ጭጭ...መምህር በለጠ በትረካቸው መሐል የግል አስተያየታቸውን ይጨምራሉ። እንዳንዱ አስተያየቱን ጣል የሚያደርጉት በሚተርኩበት ድምፅና ፍጥነት ስለሆነ አስተያየቱን ከታሪኩ መለየት ያዳግተናል ፤ ቢሆንም አስተያየቱን የታሪኩን ያህል እንወድደዋለን።

እንደ ፊታውራሪ እየጎደሩ፣ እንደ በዛብህ እየተቆለሰሰሱ፣ እንደ ሰብላ ረጋ ብለው፣ እንደ ጉዳ ካሳ እያፈዙ እና እያሸሞሩ፣ እንደ ሃብትሽ ይመር እየተቆናጠሩ፣ እንደ ቁስ ሞገሴ እየተሸቆጠቆጡ በግርምት አስጥመውን... እያለ ኪሊሊሊሊሊሊሊሊ ይላል ከፍለ ጊዜው ማብቃቱን የሚያረዳው ደወል። ሉሉሉሉሉሉሉሉሉ... ኤጭጭ...! በየአፋችን እንንጫጫለን።

‘ቲቸር’ መጻሕፍትን ደጋግመው ደጋግመው ስላነበቡት የሚበልጠውን በቃላቸው ነበር የሚወጡት፤ እያነበቡ ድንገት በመሐል እንዱን ወይም እንዲን ተማሪ ይጠራሉ፤

“ሃና!”

“አቤት ቲቸር!” ድንገት በመጠራቷ ደንግጣ ታፈጣለች። የከፍላችን ነበዝ ተማሪ ናት ሃና...

“የሰው ልጅ መሰረታዊ ፍላጎት ምንድን ነው?” ይጠይቋታል።

“ምግብ... ልብስ... መጠለያ...” መለሰችው አንላለን እኛ በሹከሹከታ። ገና ትላንት ነው አካባቢ ሳይንስ መምህርታችን ያስተማረችን።

“አይደለም ! በጭራሽ አይደለም ! ሳይንሱ አውነታውን ጋርዶብናል። እንጀራን ማን ሀሊና ውስጥ በታ ሰጠው ? ‘የምድር ፍሬ፣ የወንዝ ውሃ ይሙላህ’ የተባለን ሆድ ማነው የሰው መሰረት ያደረገው? የለም! በየጫካው በየዱሩ ርቃናቸውን የሚኖሩ ወገኖቻችን ርቃናቸው ጌጣቸው ነው፤ ቤትስ ቢሆን - የሰው ልጅ ተንኮሉን ሊከልል፣ ማካፈሉን ሊጋርድ ግድግዳ አቆመና ‘ስስታም’ እንዳይባል ‘ቤት መሰረታዊ ፍላጎት ነው’ አለ - ለግርዶሹ ስም አወጣ። ልጆች ልብ በሉ... የሰው መሰረታዊ ፍላጎት አንድ ነው፣ እሱም ፍቅር ነው። ካለፍቅር ሰው የቆም ሙት ነው። ሰው ሰውን ሲያፈቅር፣ ሰው አምላኩን ሲያፈቅር፣ ሰው አገሩን ሲያፈቅር፣ ሰው አውነትን ሲያፈቅር፣ ሰው ነፃነትን ሲያፈቅር ነው ህያው የሚሆነው። ሰው ነገውን ሲወድ፣ ነገውን ሲያፈቅር ነው ነገ ለሚፈጠር ትውልድ ፍቅር የሚያወርሰው ... አስትንፋሱ የሚቀጥለው። በሉ መልሱልኝ፤

“በዛብህ እንጀራ አጣ?” ይጠይቁናል።

“አላጣም!” በአንድ ላይ አንመልሳለን።

“ልብስ አጣ?”

“አላጣም”

“ቤትስ?”

“አላጣም”

ደከተር እሸብር እና ሌሎችም

"አያችሁ! ፍቅርን ብሎ፣ ፍቅርን ተርቦ፣ ፍቅርን ተራቁቶ ሲንከራተት አባይ በረሃ የሸፍታ ሲሳይ ሆኖ ቀረ!" እዝን ብለው በመስኮት ወደ ውጭ እየተመለከቱ ከቆዩ በኋላ፣ "ፍቅር ነው የሰው መሐሉ" ይሉና ሁላችንንም ያዩናል...

መምህር በለጠ ይሄው ሞቱ ! እጅጋየሁ አንዳለችው በሚሰታቸው ብሰጭት ሞተው ከሆነ የሰበኩትን ፍቅር አጥተው ሞቱ !!

ሃና የከፍላችን ጎበዝ ተማሪ ታዲያ ያሏትን 'ለቀም' እደረገችና የአካባቢ ሳይንስ ፈተና ላይ የሰው መሰረታዊ ፍላጎት 'ፍቅር' ነው ብላ በመመለሷ 'ኤክስ' ገባባት።

ቲቸር በለጠ ይህን ሰምተው ሳቅ አሉ፤ ከዛም ረጋ ብለው መከፋን፤

"ልጆች! በሉ የተባልነውን ሰንላችሁ ብቻ ነው ትምህርት ተማራችሁ የሚባለው። የነፍስ ሃቅ ትምህርት መሰሏችሁ ተቀብላችሁ አትሩጡ!! ነፍስ ያመነው እና ወረቀት የሚያምነው የተለያየ ነው። ይህን አትርሱ። የነፍስን እምነት የሚሸከም ትከሻ ያለው ወረቀት እምብዛም ነው። ሰንቱ ነብሱ ሹክ ያለውን ለወረቀት ሹክ ብሎ እንጦሮጦስ ወርዷል !!" ብለው በዝምታ ከዳር አበከ ዳር የተከለከልነውን ተማሪዎች ይቃኙንና ድንገት፤

"ሃና !" ብለው ይጣራሉ፤

"አቤት ቲቸር!"

"...አስተማሪሽ ነፍስሽን ማረም አትችልም፤ ለዛ ነው 'ኤክስ' የገባብሽ" ካሉ በኋላ የሃናን አማርኛ ደብተር ወስደው በቀይ አስከርቢቶ ፈረሙበት። "አማርኛ ፈተና ላይ ሁለት ነጥብ ጎርሻ ሰጥቼሻለሁ።" የሃና ነፍስ ታረመ !! (ሃኒን ከብዙ ዓመት በኋላ አንድ ዓለም አቀፍ ሰብሰባ ላይ በጦርነት ስለሚጎዱ ህፃናትና እናቶች የምርምር ወረቀት አቅርባ በቴሌቪዥን አየኋት። ያቀረቡትን ወረቀት አፈላልጌ አነበብኩት። አውነትም ሃኒ ነፍሷ ታርሟል።)

መምህር በለጠ...ትረካቸውን ቀጥለው እንደፈዘዝን...ድንገት፤

"አንተ አሳት ትውልድ ዝሙትና ፍቅር የየቅል ነው። ሰብላ ዝሙት ብትሻ እንደ ውሻ እፃሯን የሚከተል መኳንንት ነበረላት። ልብ በሉ ... ትዳር አያስጨፍርም። 'ብቻዬን ከመውደቅ ሁለት ሆኜ ልውደቅ' የሚሉም ጅሎች ናቸው ፤ አብሮ መሆን እና አንድ መሆን የየቅል ነው። ትዳር አንድ መሆን ነው !! በጥቅም በሰከረ ትዳርና በፍቅር በሰከረች ሰብላ መሐል አንድ የሰከረ እርምጃ ሲቀር ፍቅር በመሐል ገባ።

...በላይ ዘለቀ ከነተከታዮቹ ቤልጅግ ይዞ የናፕቦትን ጫካ ሰብላ ፍቅር ታጥቃ ብቻዋን ዘመተችበት። በላይም ለአገሩ ፍቅር፣ ሰብላም ለበዛብህ ፍቅር ... አያችሁ ... የአባይን በረሃ

የሚያሸግር ድልድይ ምንድን ነው ... ፍቅር !! ያልተበረዘ ያልተከለለ ሃቅን ወደ ትውልድ ማስተላለፊያው መንገድ ምንድን ነው? ፍቅር!! ሰብላ አንባባይ ነበሩን ፊት ለፊት ተጋፈጠች ...!"

"መስፍን!"

"አቤት ቴቸር!"

"...እንተ ዳርዳሮ ፓስቲ ቤት ለፓስቲ ቤት ልጅነረድ ይዞ መዘር ፍቅር አይደለም..." የከፍሉ ልጅ በሳቅ ያውካካል። መስፍን ሁልጊዜም ከሴቶች ጋር ሻይ ቤት መታየቱ የታወቀ ነው።

"አበባ!"

"አቤት!"

(ወደ አበባ በመጸሐፍት አየጠቆመ) "ከማንም ጎረምሳ ጋር ሲገቡና ሲወጡ መላፋትና መጓተት ፍቅር አይደለም። ፍቅር ራስን ያስከፍላል። ፍቅር ብታገኘውም ያስከፍልሃል። ብታግራውም ያስከፍላል ... ከፍያው የየቅል ቢሆንም !!"

መምህር በሰጠ በአማርኛ ከፍለ ጊዜ የፍቅር ሰዋሰው የሚያስተምሩ፣ የሃፍሳችን ስንኝ ከፍቅር ስንኝ ጋር ቤት እንዲመታ የገለጹን መምህር ይሄው አንደተባለው ከሆነ 'ፍቅር ተርበው' ሞቱ !!

"...እሳት ትውልድ ንቃ፣ ዘመኑ የእነ ቂስ ሞገሴ ዘመን ነው። ተመሳሳሎ፣ ተለጥፎ የመኖር ዘመን። ሆኖን እናት ላይ እስቀምጦ አዩኝ ማለት። ፊት ለፊት 'ሰምን?' ከማለት ፊት አያዩ፣ ፊትን የመምሰል አስሰትነት አዋቂ የሚያሰብልበት ዘመን ነው። አባብነት ዝና የሆነበት። እንጉዳ ከሳን የማውገዝ ዘመን..." ይላሉ ሲናገሩ አንዳንድ ከተረከዛቸው ብድግ ብለው በጥፋራቸው አየቆሙ መፅሐፉን በአመልካች ጣታቸው አልባትነት ከፍለው ይዘው ከፍ ዝቅ አሃደረጉ ስለሆነ፣ የሙዚቃ አኬሳትራ መሪ ይመስሉ ነበር።

ሞቱ መምህሩ !!

አንድ ቀን 'አበባ በሰ በላ' ብለው ሃፉና፣ "አበባ አንተ ነህ፣ አበባ እኔ ነኝ፣ አበባ በዛብህ ... አበባ ሰብላ ናት። ... አበባ ጉዳ ካሳ፣ አበባ ቁስ ሞገሴ፣ አበባ ፊታውራሪ መሸሻ ... አበባ ወዛደሩ፣ አበባ ምሁሩ"። እንጋገራቸው ስብከት ይመስል ነበር።

"... አበባ ሰብላ ስትሆን፣ በሰው ... የታሰርክበትን የባህል ሰንሰለት በፍቅር ቢላዋ መበጣጠስ ነው። ... የጥቅም ጣላትህን አሸቀንጥረህ የፍቅር ፀላትህን ማንነስ ነው። አበባ በዛብህ ሲሆን፣ በሰው መርገምትና ማሰፈራሪያን የናቀ ፍቅር ነው። ሌሎች ሰራላቸው ደስታ የሜንብህን ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ፖለቲካዊ ስላለት ማሸቀንጠር ነው። ላልተሳልከው ስላለት ህይወትህን

አለመሰጠት !! አበበ ፊታውራሪ መሸሻ ሲሆን በሰው ቅራሪ ርዝራዥ የዘር ማንነር ከብር ነው ... በዘር መኮፈሰ ... ትዕቢት:: አበበ ጉዳ ካሳ ሲሆን፤ በሰው በጨለመ ዘመን በአብደት ደመና የተሸፈነ መብረቃዊ መግለጥ ነው..." እሱና ከሰተር ብለው ቃኙን::

ይሄው 'ቲቸር በሰጠ' ሞቀ !!

*** *** ***

የቲቸር በሰጠን አስከሬን ከተሸከሙት ሰዎች መካከል አንዱ እኔ ነበርኩ:: ከፊቱ መሰፍን እሱ አስከሬኑ ከበደኝ:: የተሸከሙት የመምህራን ኮሎምና አካል መሆኑን አስከጠራጠር አስከሬኑ ከበደኝ... !!

በአብረቅራቄ ልብስ ተሸፍኖ በእሳት ትውልድ ታጅቦ ወደ መቃብር የሚጣደፈው አስከሬን ጋር ...ሰብላ ...በዛብህ ...ጉዳ ካሳ ...ፊታውራሪ መሸሻ ...የኢትዮጵያ ሰነ ጽሁፍ ...ታላላቆቹ የጥበብ ሰዎች ...ፍቅር ራሱ አብረው ወደ መቃብር እየተወሰዱ መሰለኝ:: ካለነገሩ አልከበደኝም ይህ አስከሬን !! አሁን ...ማን ተረፈ:: ...እነ ቄስ ሞገሴ አልቃሽ ሆነው፤ ቀበር ቆፋሪ ሆነው፤ እቆቢ ሆነው ምድርን ሞልተው...

አበበ መምህር በሰጠ ሲሆን፤ በሰው ነፍሱ የታረመ ትውልድ ነበር!!

ይሄን ያለ ግን እልነበረም:: ሁሉም ሰው የሚያወራው በለሚሰታቸው አቃጣይነት ቢቻ ነበር! ከሚቹ ይልቅ የሞቱ ምክንያት መግነት የሞተን ሰው ሥራ ህያው ከሚደረግ ይልቅ የቋሚን መቆም በምክንያት መዘለፍ ስለሚቀል ይሄንኑ ተራ መንገድ የመከተል አምልኮ መሰለኝ::

በብረትና ቻፕሎት በተከበበ ከተማ
እነሆ የመልአክ ድምጽ ተሰማ

18

እንዲት ፍቅረኛ ነበረችኝ። ይሄን አደረገኝ ሳትል ርግፍ አድርጋ ተወችኝ። የተወችኝ ሰሞን
አዕምሮዬ ነገር አየቀላቀለ አስቸግሮኝ ነበር። የምደዝ የምጨብጠውን አጥቼ ነበር። ብዙ
ነገር ነበር። በተለይ ደግሞ ከተለያዩን ከአምስት ወር በኋላ እንደወለደች ሰሰማ "አንዲት ሴት
የምታረግዘው ስንት ወር ነው?" ብዬ አሰብኩ። መቼም ከእኔ አለማርገዟ ጥያቄ አልነበረውም፤
ምክንያቱም "ከጋብቻ በፊት ዝንቤን እሽ እንዳትል!" ብላኝ ሰለነበር ቃሏን አከብሬ ከመሳም
ዘልዩ አላውቅም።

ለዛውም ከንፈሯን እየሳደድኩ ነበር የምሰማት። በደቡብ በኩል ከንፈሬን ሳምጠሙጥ ወደሰሜን
እየሰረቱ፤ ከሰሜን ስንደረደር ወደ ምስራቅ እየሸሸች ፍዳዬን አብልታኝ ነበር የኖርኗው። ስንትና
ስንቱ ከንፈሯን የሳተ ከንፈሬ ባዶ እየሮ ሰሟል። አየር ስታስመኝ ከርማ በመጨረሻ እየሮ ሳይ
ቅታኝ ሄደች። ደግሞ እኮ የእካሄዷ ከፋት "ቻው" ማለት ማንን ገደለ? "አልፈልግህም!" ማለት
ምን ቸግር አለው? አንድ ቅዳሜ ደውቆ "ዛሬ እንገናኝም እንዴ ፍቅር?" ስለት "ለምንድን ነው
የምገናኘው?" ብላ ግራ የገባው ጥያቄ ጠየቀችኝ። በቃ በዛው ቀረች።

እና ይሄው በተለያዩን በአምስት ወሯ ወልዳ አረፈችው። ነርስ ነበረች፤ በኋላ ሰሰማ አንድ
ዶክተር ነው አሉ ያገባት። እኔ ሳይግ "ዶክተር አሆናለሁ" እንዳልኩት ፍቅረኛዬ "ሳይግ ዶክተር
አገባለሁ" ብላ ሳትመኝ አልቀረችም። ከዛ በኋላ የሴት ዘር ጠላሁ። በተለይ ነርስ የሚባሉ
ሴቶች፤ ዶክተሮች ራሳቸው በሽታ ፈዋሽ ሳይሆኑ በሽታ መሰለው ታዩኝ። ለዛ ነው ሆስፒታሎች
ሲኦል የሚመስሉኝ። ለእኔ በሽታ ማለት ወደሞት ሳይሆን ከሞት የባሰ ወደምጠላቸው ነርስና
ዶክተሮች የሚወስደኝ የሲኦል መንገድ ነው።

*** *** ***

ሰሞኑን ታዲያ ወደ አንድ የግል ሆስፒታል ጎራ ብዬ ነበር። በሕይወታችን ውስጥ የጠላታችንን ደጅ የሚያስገብኙን የባሉ ጠላቶች ይገጥሙን የለ ! በቃ አመመኝና ወደምጠላው ሆስፒታል ሄድኩ። ሆስፒታሉ ውስጥ ለቁጥር የሚያዳግቱ 'ቤት' ገርሶችን ስመለከት "ይህ ነገር የግል ከሌይ ነው ? ወይስ የግል ሆስፒታል ?" ብዬ አሰብኩ።

ገና በፋ ላይ ስደርስ አንዲት በተናገረች ቁጥር ከንፈሯ ጀርባ ጥግ እና ጥግ እየደረሰ የሚመለሰ አዚያው ሃዲድ ከንፈሯ ላይ የደፈደፈችው ቻፕሶቲክ እፏን ፀሐይ ላይ የተቀመጠ የቅቧ ቅል ያስመሰለው ነርስ ወደኔ መጣችና በቁመ የሞተ ፈገግታ እያሳየችኝ፤ "ምን ልርዳክ ?" አለችኝ፤ ስትናገር ቃላቶቼ ያዳልጣቸዋል - ቻፕሶቲኩ ይሆን ? ጥርቧ በብረት ታስሯል። እስኪ ለሆን እስኪፈታላት ብትታገብ ምን ትሆናለች ? 'ካልሳቅሽ ወየልሽ!' ያላት አለ ? መቼም የዚህች ነርስ ዓደኛ ብሆን (እይበልብኝና) ከንፈሯን አንድታሳሰረው ነበር የምመክራት።

"እኔ እንኳን የመጣሁት እናንተን ለመርዳት ነው" አልኩ ስለ ከፍተኛው ውድነት ማሸግሬ ነበር፤ እርሷ ግን ፊቷ በፈገግታ ተጠቅለቀቀ፤ አቅነጠነጠች። 'የተናገርኩት ይሄን ያህል ያስደስታል ወይንስ የእውነት የአርዳታ ድርጅት ልቦኝ የመጣሁ መስፈት ነው?' እያልኩ ስገረም "እ...ው...ኬ...! አዳለ የተመደቡት ዶክተር አርሰዎ መሆን አለብዎት?" ብላኝ እርፍ። አቤት 'እ...ኬ...!' ላይ ከንፈሯን አንዴት አንደምታደርገው ! አንዳንድ የከተማችን ዘመናዊ ሴቶች በእንግሊዝኛ የከንፈር ቀመር ለማርኛ ካለውራን እያሉ ከንፈራቸውን ለጥጠውት ሊምቁ ነው።

ልጅቱ በደስታ ተጠቅለቀቀች። "ከርስቶስ ሊፈውስህ መጣ" የተባለ የአድሜ ልክ በሽተኛ እንኳን አንደሷ እይፍነክነክም። የቃልኪዳን ቀለበፏን አውልቃ ሳትደብቀው በፊት (ማን ይሆን ያንባት?) ፈጠን ብዬ "እኔ እንኳን ልታከም የመጣሁ በሽተኛ ነኝ" አልኳት። ወዲያው ፊቷ ላይ የተጠቀለቀው የላቅ ማዕበል ድራሹ ጠፍቶ፤ "ተከተለኝ" አለችና ወደ ካርድ ከፍል መራችኝ፤ እየተቆናጠረች፤ የሆነ ሰበር ሰካ የማለት መከራ ዓይነት። አች አረማመድ ለአዲሱ ዶክተር ተቀምሬ የተቀመጠች ሳትሆን አትቆርም።

ካርድ ከፍላ ውስጥ አንድ አግሯን አጥፋ ተሸከርካሪ ወንበር ላይ የተገለቱት ልላ "ቻፕሶቲካም" ሴት፤

"ስምህ" አለችኝ፤

"ሰሜ ምን ሆነ ?" ስል ጠየቅኳት። ልክ ለማርኛ ዘጠነኛ ቋንቋዬ ሳይመስላት አልቀረም።

"አይ ስምህ ማነው ማለቴ ነው"

"እ...አብረሃም !"

"አድሜህ ስንት ነው ?" (ማስቲካዋን ቀጭ)...

"250 ብር ከፈል!" አለችኝ፤ ከፈልኩ።

ክርድን አቀበለችኝ። እየሁት ስሜን አሳስታ ነው የጻፈችው።

"ስሜን አሳስተሽዋል" አልኳት። በመስተዋቱ ሽንቁር ጎንበሰ ብዬ።

"ሰ...! እስኪ...አብርሃም...አይደል ስምህ?" አለች ስህተቷ አልገባትም።

"አዎ እንቺ ግን 'አርሃም' ብለሽ ነው የጻፍሽው 'ቢ'ን ረሰተሻታል።"

ከስተር ብላ አዲስ ክርድ አወጣችና አያቀበለችኝ። "ስምህን ሞልተህ ትሰጠኝ?" አለችኝ። የቅሬታ ፈጣታ እያሳየችኝ። የዚህችም ፕሮሰ በብረት ታስሯል። ደምዛቸውን ፉጥሰቲከና የፕሮሰ ማሰሪያ ብረት የሚከፍሏቸው ነው የሚመስሉት፤ ወይስ "ሆዴን ከመቻል ተርፎ ፕሮሴን የሚያሳስር ባል ወላ ጓደኛ አለኝ" መልዕክት ነው?!! መቼስ የአዲስ አበባ ወንድ ብሩ ተረግሟል።

ስሜን ሞልቼ ሳበቃ "እድሜዬንም ልሙላልሽ?" አልኳት፤ ሆኖ ብዬ ለማሰባጨት ነበር። የመንጠቅ ያህል ክርድን ከእጄ ላይ ወሰደችና የምትሞላውን ነገር ሞልታ። "ዶ/ር ሰናይት ጋር ነህ። ከፊትህ አምስት ሰው ይቀድምሃል" አለችኝ። በጣም ተሰላጭታለች።

"ይቅርታ ወንድ ደክተር የላችሁም?" አልኳት። በረዥሙ ተንፍሳ ካርዴን ተቀበለችኝና "ደክተር አምሃ" ብላ ጻፈችበት።

"አመሰግናለሁ!" አልኳት በሚያበላጭ ድምፅ። ከዛም ክርድን እየሁትና ተመልሼ... "ይቅርታ የደክተሩን ስም ግን ነበረ ያልሸኝ?" አልኳት።

በግርምት ለየችኝና "ዶ/ር አምሃ 3 ቁጥር ላይ" አለች ቃሉን ረገጥ አድርጋ።

"አማ ነው የሚለው፤ 'ኤች' የለችም" አልኳት ክርድን አያሳየኳት። (የአውነትም የለችም ነበር)። ስልቶት ብያት አንገሽግሻት በመጨረሻ ትዕግስቷ አስተካከለች።

ወረፋ ስጦብቅ ከፊቱ የሚቀድሙኝ አራት የሚሆኑ ሴት ታካሚዎች እየገቡ በጣም ከቆዩ በኋላ በጣም አየሳቁ ይወጣሉ። አረማመዳቸው ራሱ ይቀየራል። እየተንኳተቱ ነብተው እንደ ሞዴል እየተውረገረጉ ይወጣሉ። "ውስጥ የተቀመጠው ደክተር ነው ወይስ 'ኮሜዲያን'?" አያልኩ ሳስብ ተራዩ ደረሰና ለመላቅ ተዘጋጅቼ ገባሁ። ወደ መሳቅ!

ገልማሳ፣ መላጣ ደክተር ኮስተር ብሎ በአስከርቢቱ ወንበር ጠቆመኝ። ስታይሉ ነው መጨረሻ ላይ ያስቆኛል...

"እሽ አብርሃም! አንዴት ነው የሚያደርግህ?" አለኝ ከበፊቱ በባሰ ኮስተር ብሎ፤ የመጨረሻዋን ሴት አኔ ያሳረርኳት ሳይመስለሁ አይቀርም... መላጣ! ምናባቱ ያኮሳትረዋል?!

በሩ ተንኳኳ።

የሕይወት ለምርመራ

"ይግቡ!" አለ። የመጨረሻው ታካሚ ነበረች ተመልሶ የገባችው። ስልጅን ረቢታ ልትወስድ ነበር። (በሽታዋ እልዘይመር ነበር እንዴት?) ደክተሩ ፈገግታው ፈነዳ። "እኔ!" ብሎ ተነስቶ በሁለት እጁ አቀበላት። ዳሌዋ ሰፋ ያለ መልከመልካም የሃብታም ሚስት ነገር ናት። ልክ ስልጅን ሲሰጣት የሆነ ዓይነት ሰዎች ያለ መተያየት ያየሁባቸው መሰለኝ።

"ቴንኪው ደክተርዬ!" ብላው በተረከበ ረጅም ጫማዋ ወለሉን አየደቃቸው እና እየተውረገገገ ወጣች። የሽታዋ ጠረን ግን ከፍሉን ሞላው። ደክተሩ በተዘጋው በር ላይ ዓይኑን መሰሰ። ፈገግታውን አከሰመው። ልክ 'እኛ' እንዳሏት ሻማ ወደ እኔ ሲዘር ፈገግታው ደርግሞ ብሎ ጠፋች።

"ይቅርታ... (ካርዴን አየት አድርግ) አብርሃም...! እንዴት ነው የሚያደርግህ?"

ነገርኩት።

"ያስቀምጥሃል?"

"አያስቀምጠኝም"

"ያስመልስሃል?"

"አያስመልስኝም"

(ስልኬን ብረላም አያስመልስኝም ብለው እሪፍ ነበር። 'በሽተኛ ቅኔ እያምርበትም' ብሎ ተውኩት።)

"ምግብ ይዘጋሃል?"

"አይዘጋኝም"

"የመቆረጣጠም ስሜት አለው?"

"የለውም!!"

ታይዲይድ ለማለት ቋምጦ ነበር።

ሰላባላጩኝ ግጭት ነበር የምመልሰላት። 250 ብሬን ከፍዬ ይገላምጠኛል እንዴ ደሞ? ይህን የአገናኝ ምኞት የሆነ ስራውን ሊኮራበት ይፈልጋል። ደግሞ ምን ያጣድፈሃል? ከእኔ በፊት የገቡት ሴቶች በሌላ በር የወጡ እስኪመስሉኝ ነበር የቆዩት።

"እጅጌህን ሰብሰብ" አለኝ ማዳመጫውን ጀርቆ ላይ እየሰካ። ፕረ ይሄን ሰው እንድ በሉት ገርዶ ሸሚዝ ለብሼ አጅጌህን ሰብሰብ ይላል። ለምን ከቀልቡ አይሆንም?!

ቀየሎ ደረቴ ላይ ማዳመጫዋን ለጠፋትና (እቤት መቀዝቀዚ!) "ተንፍስ!" (ትንሽ ወደባ ዘላ)

አለ እንዳልተነፍሰበት) እንጅቴን አሳረረው። አጥንታም ደረቴ ላይ ቀዝቃዛ ማዳመጫውን ለጥሬ ተንፍስ! ይለኛል። ከእኔ በፊት ያካማትን ሴት ደረት እያሰበ መሆን አለበት። (ታዲያ ምን እቆየው? ወይስ የተንጻ ልቤ ዳክተር መሆኑን አውቆ ሲጮህበት ሰምቶ ይሆን?) ወረቀት ላይ ምልክት አደረገና ወደ ላብራቶሪ ላከኝ። ላብራቶሪ ማለት በተለይ የግል ሆስፒታሎች ሻይረብ፣ በኩፍሪያ፣ ጀርም እና የታካሚውን ብር ፈልገው የሚያገኙበት ቦታ ነው!!

ወደ ላብራቶሪው ስገባ 'መልዓክ' ጠበቀኝ። በቃ መልዓክ ነጭ ጋውን ለብሶ !! ውብ የሆነች ልጅ ከመቀመጫዋ ተነስታ ተቀበለችኝ። ያውም በፈገግታ!! አቤት ፈንግታዋ ሲያምር! ልክ የህንድ ፊልም ላይ እክተሩ ያፈቀራትን ሴት ሲይይ እንደሚፈዘው ፈዘዘኩ...። አቤት ፈንግታ! ምን የተባረከ በሽታ ነው ዛሬ አዚህ የጣለኝ? ጥርጴጥ በብረት አልታሰረም። (ከእስራቱ ነፃ ወጥቶ ይሆን?) ቁመቷ ደግሞ ሲገርም...! አኔ እንኳን ረዥም የምባለው ትክሻዋ ላይ ቀረሁ!! በዛ ላይ የድምፅዋ መለስለስ! ወላ መስረቅረቅ...! ቆዳዋ ጥርት ከማለቱ ብዛት እንገቷ ስር ያለው ደም ስር ጥቁር አረንጓዴ ሆኖ ይታያል። ወረቀቱን ለየችና "ምን ገጠመህ አብርሽ?" አለችኝ። አፈ ቁርጥ ይበል! መኪና ሙሉ ብርቱካን፣ ተሳቢ መኪና ሙሉ ሙዝ፣ ቦቴ መኪና ሙሉ የማንን ጭማቂ ይዞ ሌላ ሰው ከሚጠይቀኝ አሷ በሳምንት እንዴ "ምነው አብርሽ?" ብትለኝ አመኑኝ ለፈወሰሁ!!

ትንሽ አመመኝ አልኳት። ካለወትሮው የራሴ ድምፅ ጨዋ ሆኖ ተሰማኝ። እንድታዝንልኝ ሳልፈልግ አልቀረሁም።

"ቆየብህ?" ጥያቄዋን ቀጠለች። መርፌና ስሪንጅ እያዘጋጀች። ጋዜጠኞች ጥያቄና አጠያየቅን ከዚህች ልጅ ቢማሩ ምናለበት?

"እይይ ትላንት ነው የጀመረኝ" አልኳት። ወደዛ ወደዚህ ስትል ዓይኔ አብሯት ይንከራተታል። አቤት ዓይኔ ሲያሳዝን...! ደግሞ መቀመጫዋ ሲያምር! ጨካኝ አዚህ መቀመጫ ላይ መቀመጧ ገረመኝ።

ገለገለች ልጅ መሆን አለብህ፤ በጊዜ ነው የመጣኸው። እስኪ እጅህን እዚህ ጋር አድርገው! ጨብጠው! ከንዴ ላይ ያረፉት ውብ ጣቶቿን ተመስጫ እያለሁ። ጣቶቿ የእኔ ደም ስርች መሰሉኝ፣ ጥፍር ቀለም አልተቀባችም። ቀይ እና ረዥም ጣቶቿ ተወዳዳሪ የላቸውም።

የሳስቲክ ጓዥ ስታጠልቅ ከፍት አለኝ። በጣቶቿ ውበት ብቻ ለፈውስ ተቃርቤ ነበር። ይልቅ የገረመኝ አለንጋ ጣቶቿ ሳስቲክ ለብሰውም ውበታቸው አለመደብዘዙ። ደሜ ወደ ስሪንጅ ሲገባ አየሁት። ልንገራችሁ አይደል...! "አብርሽ አግረመንገዴን ለቀይ መስቀል ደም ልውሰድ እንዴ?" ብትለኝ እንስራ ሙሉ ደም በደስታ አለግሰ ነበር። እይ ቀይ መስቀል...! ምን አለ ይህችን መልዓክ ቀመስ ልጅ በቴሌቪዥን ብቅ አድርጎ "ደም ስጡ!" ቢልና ህልሙን ቢያሳክ፣ እንዴ ፈገግ ብትል ለአትዮ-ኤርትራ ጦርነት ከፈሰሰው ደም በላይ፣ እይተነውም ሳናየውም ከፈሰሰው

ደም በላይ አንላግሰ ነበር።

"አሳመምኩህ አንዴ?" አለችኝ ድንገት ፈገግ ብላ። ለኔ ግን ፈገግግግግግግግግግ ሆነ! የላብራቶሪው ቅርቅንበዎች ሁሉ የሳቋ መሰለኝ። አገሊ መገፀፍ አግፍን አንስቶ የሳቋ መሰለኝ። አጋንንቱት ደግ ለደረግኩ !!

"እርህ ለላመመኝም!" አልኩ ፈገግታዎን በፈገግታ ለየመሰለኩ። ለሷን የሆንኩ መሰለኝ። በቃ ላቋ ግድግዳውም ላይ፣ መደርደሪያውም ላይ፣ ለኔም ላይ ነጥር ይመሰላል። "ዓለም የገደለ ማሚታ ይሁንልሽ!" ብሎ የመረቃት ሰው አለ።

ይህችን የመሰለች ቆንጆ አዚህች ቀዝቃዛ ዘፍል ውስጥ መገኘቷ ገረመኝ። ቀራጭ ቆንጆ ይዘው ዘተማውን የሞሉት ምድረውልጋዳ፣ ወልካፋ፣ ገረኛ፣ ቻፕስቲካም፣ 'ሂዮማንሄራም'፣ ከሃዳ ሁሉ ቃይፈስ ለየደዛቸው አዚህ በመጡና በቅናት ደም ግፊት ጨምረው በሄዱ!!

ትንሽ የፕላስቲክ ብልቃጥ ለየሰጠችኝ "መፀዳጃ ቤት ትሄድና በዚህች ትንሽ... ታመጣለህ" አለችኝ፤ ደበረኝ፤ ለምን አንደሆነ አኔንጃ! በዕርግጥ አቺን ለመሰለች ልጅ፣ ቆንጆ አንቡጥ አበባ ይዞ መሄድ አንጂ ከመፀዳጃ ቤት በብልቃጥ "... ይዞ መሄድ ደስታ ሊፈጥር አይችልም። ምን ይደረግ ስኔና ሰኞ ገጠመብኝ። ቢሆንም "በዚህች ትንሽ... ታመጣለህ" ስትለኝ "... ራሱ አባ ለትጠራው ሲያምር! 'ይሄ ነገር ከዚህ በፊት ስሙ አንዲህ ያምር ነበር አንዴ!' አልኩ ለራሴ

ወጥቼ ወደ መፀዳጃ ቤቱ ሰሄድ አንዲት ጠረገሎ ነርሰ ቆማ በሰልክ ለያወራች ትገለፍጣለች ማስቲካ ለያለመጠች ፀጉራን ሰልክ ባልያዘው አጂ ለያፍተለተለች በሰልክ የምቀ ወራ ይዛለች፤ "ይቅርታ ሸንት ቤቱ በየቱ ጋር ነው?" አልኳት ሆን ብዬ 'መፀዳጃ ቤት' የሚለውን ቃል አልተጠቀምኩም። ሰልክ አንደያዘች ያላየሁ በመምሰል ነበር ጮከ ብዬ የጠየቅኳት። በምልከት ጠቆመችኝ... የሰልኩ ወግ ያጓጓት ትመሰላለች። አሁን ከዘጋው የደወለላት ሰው መቼም የማይደውልላት ይመስል።

"ይቅርታ ወደ ግራ ነው?" ያልገባኝ መስዩ ጠየቅኳት።

ሰልኩን በአጂ መዳፍ አፈነችና "ወደ ቀኝ በዛጋ ስትታጠፍ" አለችኝ በትህትና ድምጽዋን ገሃ አድርጋ ዓይኗን ለያሰለመለመች። ትህትና ለያምርባትም። የተጠና ትህትና መሆኑ ያስታውቅበታል አንዳንድ ሴቶች ትህትና ለያምርባቸውም። አንደሰፊ ሹራብ ፈታቸው ላይ ሲጓዙአዘል ከልባቸው አንዳልሆነ ያስታውቅባቸዋል። ትህትና በቀመር ለያምርም። ትህትና ከአውነተኛ ማንነት ሌሎችን ሳይሆን ራሱን ከማከበር ፈንቅሎ የሚወጣ ባህሪ ነው። ብዙ ቦታ ያጋጥሙኛል፤ ያልፈጠረባቸውን ባህሪ ዓይናቸውን ለያሰለመለሙና ድምጻቸውን ለመስማት አስከሚያሰቸግር ዝግግ አድርገው "ጨዋ" ለመባል የሚሞከሩ ለዛ ቢሰሩት። አንዲ ያለጸ ፍቅረኛ የነበረቸው ነርሰ ነበረች።

ፊቱ ቁማ መንገድ የጠቆመችኝን ነርሰ "ታዲያ በምልክት ያሳየሽኝ እኮ ወደ ግራ ነው... ግራና ቀንሽን ሳትለይ ነው የሽንት ቤት እቅጣጫ ጠቋሚ እድርገው የቀጠሩሽ?!" ብያት መንገዴን ሀክምና ጀመርን እንዴ?" ሳትል አትቀርም::

መጻፍኛ ቤቱ እየተጸዳ ስለነበር የጸዳት ሰራተኛዋ "ይቅርታ አዛ ተጠቀም ለጊዜው" አለችኝ በትህትና:: የሴቶችን መጻፍኛ ቤት እያሳየችኝ:: "እይይይ! ከተጸዳ ሲሌል ያልተጸዳ መጻፍኛ ቤት ይሻላል" አልኳት:: አልገባትም:: ምን ይገባታል? ከመኖር በዛት ቤትነት ገነት መሰረት!!

የላብራቶሪ ውጤቱ ጋር የወለድኩት ነገር አስደሳች ነበር:: የላብራቶሪ ቴክኒሻኗን ስልክ !! ሃሃሃ "በደማችን ያመጣነውን ስልክ ማንም አይቀማንም ማለት ዳድቶኝ ነበር:: ደግሞ ሰሟ ሲገርም "መኖ" - ጠበቅ አድርጋችሁ አንብቡት !! ይሄን ሰም ሌሎች ሴቶች ላይ ከሰማችሁት ስትፈልጉ ላላ አድርጋችሁ ማንበብ ትችላላችሁ::

ለመና ግጥም የፍኩላት:

እይንሽን ለማየት ሁልጊዜ አንድመጣ:

ከሰኞ አስከ ሰኞ ምናል ጤና ባጣ!!

"...አብርሽ ተሻለህ..." በቀጣዩ ቀን ደውላ መና ደህንነቴን ጠየቀችኝ:: 'የሰው መውደድ ይሰጥህ! ከተባላችሁ መልዳክንም አንደሚያጠቃልል አንዳትረሱ!!

"አብርሽ አንዳልጠይቅህ ቤትህን ደበቅከ..." ከ 3 ቀን በኋላ ደውላ...

ጉድ በል ጎጃም...አለ !

"...አኔ የምልሽ መናዩ ደም ስትወስጅ በስህተት ልቤን ወስደሽው ይሆን እንዴ.....?" ያልኳት ፊቷ ላይ የይለፍ ምልክት ካየሁባትና ተቀጣጥረን አራት ኪሎ አካባቢ በና ከጠጣን በኋላ ነበር::

ሳቸልኝ...! በሳቅ ፍርስሰስሰ አለችልኝ:: 'የወራሽው ይጣፍጥልህ!' ተብላችሁ ከተመረቃችሁ መልዳክትም ይሰቀላችኋል:: ሌላ ቀን የፅሁፍ መልዕክት ላከችልኝ - hi Arish...:: 'b' ተረሰታለች:: "ቢ" ፊደልን ድርም አልወዳት - አንኳን ረሳቸት!!

19 ዝግመተ ለውጥ

ረዥም ነገር አልወደም። ረዥም ቁመት አንደ ሰብለ። ረዥም መንገድ በእኔና በእነሱባ ሴት መካከል እንዳለው። ረዥም ወሬ ሰብለ እኔን አስቀምጣ በሰልክ አንደምታወራው። ረዥም ዕድሜ እንደሰብለ አያት እና ረዥም ቀን እንደዛሬው... ዛሬ አሁኗ ነው !

አሁኗ ከመርዘሙ የተነሳ የሚመሸው ከነገ ወዲያ ይመስለኛል። አሁኗ በእኔ መጀመሪያ መጨረሻ ያለው ዘላለም ነው። "ለምን?" እንዳትሉኝ፤ ታሪኩ ረዥም ነው። ረዥም ታሪክ አልወደም፤ አንደ እኔና እንደሰብለ የፍቅር ታሪክ።

ሰብለ ፍቅረኛዬ ነበረች። ሰብለ የሚለው ስም በዝግመተ ለውጥ የተገኘ ይመስለኛል። ሰብለ ሰለቢ...ሰብለ... እያለ የተሸሻለ ዓይነት። አሁኗም ከ24 ሰዓት ተነስቶ ዘላለም የሆነ...

ዛሬ አሁኗ ነው፤ 'ይሄ ጋግርታም ሕፃን አሁኗ፤ እርጅቶ መካነ ሰኞ ውስጥ እስኪከተት መናገስ እየሰራሁ...የት እባቱ ሄጀ ላላልፈው ይሆን?' እያልኩ እስባለሁ። አንደ፣ ሀሳብ መጣልኝ። ቤተ ጾታ ላይ ተቆምጮ ፀሐይ እየሞቅኩ የሆነ ነገር ማንበብ...በቃ !

ኩርሲ ነገር አወጣሁና ተመልኼ ከጠረጴዛዬ ላይ የሚነበብ ነገር ሰፈልግ አንደ ጋዜጣ እየገኘሁ፤ መልኩ አስቀመጥኩት ረዥም ጋዜጣ ነው ! የሰብለ እባት ይሄን ጋዜጣ ይወዳት ነበር... ነበሰቸውን ይማረውና... እሳቸው የሞቱ ቀን የቀብር ሥነ ሥርዓቱ አረዛዘም መቼም አይረሳኝ...። ከሰው የተለየ ኃጢያት የተበተባቸው ይመስል ፍትህቱ ረዥም ነበር። ለነገሩ አራጣ አዘዳሪ ነበሩ።

ሀሳቤን ቀየርኩና ጋዜጣውን ይዜ ወጣሁ፤ ፀሐይ ሲጠነከር እናቴ ላይ ጣል አደርገዋለሁ።

በር ላይ ቆይቶ ብዬ አላፈ አግዳሚውን መመልከት ጀመርኩ። አማማ ትሁኔ የሽር እህል

ያስጠግጡ፤ የሚገርሙ ቤተሮ - ሁልጊዜ የሚያስጡት ነገር አያጡም። የሚሰጣ ነገር ቢጠፋ፤ የማስጫውን ሰማያዊ ፕላስቲክ ብቻውን ያሰጡታል። ታዲያ ያሰጡትን ቢያሰጡ፤ ስጡ ላይ እንደ ሁለት ከሰል ጣል ማድረጋቸው አይቀርም። እንደ ቀን ጠየቅኳቸው።
"አማማ ትሁኔ!"

"ወዩ አብርሽ"

"ይሄ ከሰሉ ምንድን ነው?"

"ጥቁ?"

"ይሄ ስጡ ላይ ያለው"

"አረ...ይሄን አስከፊ አታውቅም? ሆሆ..." ካሉ በኋላ ባለማወቅ ተገርመው አጭር ማብራሪያ ሰጡኝ።

"ይሄ እንግዲህ...ስጥ ስታሰጣ እንደ ሁለት ከሰል ጣል ካደረግከበት ሰላቢ አጠገቡ አይደርሰም፤ መዳኒት ነው" አሉ ወደ አልማዝ ቤት አያዩ - ፀበኛ ናቸው።

"ሰላቢ ምንድን ነው?"

"የሚሰልብ ነዋ...አንተ ይንበርሱቴ በጥሰህ ሰላቢ ይጠፋሃል...ሰላቢ ባይት የሚሰልብ ነው - ያየውን ነገር ሁሉ ላጥ የሚያደርግ። አህል አይል፤ ዘይት አይል፤ ሊጥ አይል...የተጋገረ እንጀራ - በቃ እየት ሲያደርጋት ሽው ነው...ወደቤቱ ያጋባታል ..." አሉ አልማዝ እንደትሰማ ጮክ ብለው።

ከሰል ከሰላቢ ቢያድን እኔ ኩንታል ከሰል ተሸከሜ ሰብሰን ስከተላት በዋልኩ ነበር። እንደ ሰላቢ ባለጋራጅ ነው የሰለበኝ። ለነገሩ ሰብሰ አንኳን ከሰል ጣል ማድረግ፤ ከሰል ጉድጓድ ውስጥ ቢያሰሯትም መስለቧ አይቀርም። ሲፈጥራት ሰላቢ ነገር ነበረች። ከፍቅር የበለጠ ምን ከሰል አለ? ሲያቀጣጥሉት የሚገቡባቸው አሳት። የክህደት ለመድ ሲያለብሱት፤ የተዳፊን ረመጥ፤ ሲያጠፋት ጥቁር ታሪክ ፣ ከፍቅር የባለ ምን ከሰል አለ?!

እንደ ባለጋራጅ ነው ከአጅ ነጥቆ ሰብሰን የወሰዳት። ምን ደወሰዳታል፤ ሄደች አንጂ። እንዳንዴ ከሥራ ሰወጣ፤ በምታምር ቀይ መኪና ሲሸኛት እንገጣጠማለን። ጋቢና ተቀምጣ በኩራት ታየኛለች፤ 'እየህ ያለሁበትን ዓይነት መኮፈስ። ሰው ከሰው ልብ ላይ ወርዶ፤ ቆርቆሮ ውስጥ በለተቀመጠ ይሄን ያህል መኮፈስ ነበረበት?

በ'ሬ ላይ ተቀምጬ አላፊ እግዳሚውን መመልከቴን ቆጠልኩ። አጭሮ...መምሪ ታምሩ ሳር ቆጠሉን ሰላም አያሉና እያሳለሙ መጡበኝ!! ምክራቸው ረዥም ስለሆነ ላያቸው ገና ይደክመኛል። እንግዲህ "ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም"

ለክርስቲያኖች

ሌሎች ነው፤ ታዲያ ለእሳቸው ስል ከማን አባቴ ጋር ልሁን? የእናቴ ንስህ እባት ነበሩ፤ እሳቸው ግን ራሳቸውን የእኔም ንስህ እባት አድርገው ቆሞ አሉ፤ ንስህ እያቴ።

አጠገቤ ሲደርሱ፡ "አብረሃም እንደምን አደርከን?"

"ደህና እደሩ አባ"

"እይ የአንተ ነገር። ሰው ሲያነብ መንገዱን ነው የሚወለውለው። አንተ ሁልጊዜም በታላቅ ጥርስህን ትፍቃለህ፤ በጥርስህ ታላቅ ይመስል" አሉኝ፤ እሁን ይሄ ከንስህ እባት የሚጠበቅ ንግግር ነው? በዕርግጥ የወይራ መፋቂያ በእጄ ይገዛ ነበር። በእኩብሮት ቆምኩና ሁለት አጃጅን አንሰራ እንደተሸከመች ሴት ከኋላዬ አነባብራ ግንባሬን ወደ እባ አሰግግኩ።

ወደ ሰማይ ጻድቃቸውን ተከለው ጋቢና ካበርታቸውን በቀኝ እጅቸው አየሰረሰሩ ከኮታቸው የውስጥ ኪሳ መስቀላቸውን ሊያወጡ ሲታገሱ በትዕቢት ጠበቅኳቸው። ሁልጊዜም እንዲህ ሲያደርጉ መስቀላቸውን ከውስጥ ኪሳቸው ሳይሆን ከልባቸው ውስጥ የሚያወጡ ነው የሚመስለኝ። አሳለሙኝ። አዚህ ሁሉ ልብሰ ውስጥ ተቀምጣ መስቀላቸው ግንባሬን ስትነካኝ ለምን እንደምትቀዘቅዘኝ ይገርመኛል!

"አብረሃም!" አሉኝ ድምፃቸውን አለስልሰው። (እንግዲህ ሊጀምሩ ነው)

"አቤት አባ"

"እንደው ቢመክሩህ አልሰማ አልኩ...ኧሪ ተው...ተው አብረሃም ተው። አኔ ወደጄ ለይደለም የምነዘነዘህ የናትህ እደራ ከብደኝ ነው። ምናል እንደ ን ጥሩ ከርሰቲያን አግብተህ ብታርፍ። ሰነድ የት ታገኛታለህ፤ ቤተሰቢያን መምጣቱንም ትተኸዋል...!! እስቲ ምን ጎደለህ? የጠገብ ደመወዝ ትበላለህ፤ ምን የመለሰ ሰፊ አልጋ እለህ..." አሉ በእግራቸው ወደ ቤቴ ውስጥ ለያመለኩ። እንደ አባ...አልጋና ትዳር ምን ያገኘሃል፤ የላገባሁት አልጋ ይጠበኛል ብዬ መሰላቸው እንደ ወይሰ በትዳር ወጥመድ ውስጥ እንደገባ አልጋዬ ላይ ቆራጭ ስጋ አየጣሉልኝ ነው።

"ሁልጊዜ ልጅነት የለም...አየው..." አሉና ምስጢር እንደሚያወራ ሰው ጠጋ አሉኝና ጋቢያቸውን ወደ ላይ ወደ ትካሻቸው አስተካከሉ። ከዛም ድምፃቸውን ቀንሰ አድርገው፡ "እንደውም እንደት ትሁት አግዜር የባረካት ልጅ አቃለሁ፤ ከዚህ...ግንዛ...ይሄ ሲያቸ ከሚሄዱበት አገር ግንዛ..."

"እረብ አገር አልኩ ቶሎ እንዲለቀቁኝ። እረብ አገር የሚሄዱት ሴቶች ብቻ ናቸው የተባለ ይመስል"

"እለእ ተባረከ እረብ አገር...እና እዛ ሄዳ ትንሽ አመም አድርጓት ነው የመጣችው...ጤ...የ ድምፃ ሲወጣት የማትሰማ፤ ከቤቷ ቤተሰቢያን ከቤተሰቢያን አቤቷ ነው - እርግት ያለች የጨዋ ልጅ ላንተ የምትሆን ናት ግዴላህም አያት! ሳምንት እኔው ራሴ አስተዋውቅሃለሁ። እንተማ ዘርብሃል እንኳን የትዳር አጋር ልትፈልግ ራስህም ጠፍቶሃል...ምን ታረግ...ቤትህ ጠበል አይረግብሽ።"

ዳዊት አንኳን አትደግም" ልቃውም ለፈን ከፍቼ ተውኩት።

"እይደለማ እይደለም..." በለው አንደገና ሌላ ረዥም ምክር አንዳይጀምሩ ፈርቼ ዝም አልኩ። በቻቸውን በግዕዝ እያገበነቡ ወደታች ወረዱ።

አንዲህ ሰለመምሬ እና ለትዳር ስላለቡልኝ ልጅ እያለብኩ የያዝኩትን ጋዜጣ መቃኘት ጀመርኩ።

በደማት ጥቁር ቀለም፣ "በማገበር ተደራጅተው ጫት የሚያመርቱ አርሶ አደሮች ኑሯችን ተለውጧል አሉ..." ይላል።

ወረድ ብሎ፣ "አንዳንድ የማገበሩ አባላት ጫት በመሸጥ እይሱዙ መኪና ዝተናል፣ ልጆቻችንንም ከተማ ልክን እያስተማርን ነው ሲሉ ገልፀዋል" ከጽሑፉ ስር እይሱዙ መኪና ተደግፈው ፎቶ የተነሱ አርሶ አደር ምስል ይታያል።

ወረድ ብሎ ሌላ አርዕስት፣

"አንድ እይሱዙ መኪና ሃያ ሜትር ጥልቀት ያለው ገደል ውስጥ ገብቶ ከላይ ጭናቸው የነበሩ ሰባት ሰዎች ሞቱ። ከሚቸቹ አራቱ ከገጠር ከተማ እየተመላለሱ የሚማሩ ተማሪዎች ሲሆኑ ፖሊስ የእደጋው መንስዔ ሹፊና ጫት እየቃመ ማሸከርከሩ ነው ብሏል!"

ጋዜጣውን አጥፊ ሰፈራችንን ማየት ጀመርኩ። ቅድስት ቀይ የአራት ልብስ ለብሳ እቃ ታጥባለች፣ እያንሰራገረች፣ "በሰባራ ፎሌ ውሀ እይጠለቅም..." እይ ቅድስት! እንደኛ ሰፈር ሌት የባክነበት መንደር ያለ እይመሰለኝም። ቆንጆ ናት 'ሞዴል' የመሆን ፅኑ ፍላጎት ነበራት። እንደውም የሰፈር ልጆች ሲፎግሯት፣ "ውበት ውጫዎይና ውስጣዊ ነው ሲሉ ሰምታ ውስጣዊ ውበቷን ለማየት 'እልትራሳውንድ' ተነሳች" ይሏታል። ስታንጎራቱር እየሰማኝት በድምጿ ማማር ተገረምኩ፣ "ወይ ይህኔ አገር ዘፋኞቿ በየማጀቱ እቃ እይጠቡ እቃ አጣቢዎቿ በየአደባባዩ እንዝፈን እያሉ ያደነቁናል" አልኩ ለራሴ። የቆሳርን ለአግዜር፣ የአግዜርን ለአግዚሃር።

የመንደራችን የአንድ አሁድ ውሎ ከሞላ ገደል እንደሚከተለው ነው። ከጧቱ 12:00 በፊት እልማዝ የምትባለው ጎረቤታችን በሯ ላይ ስለተጣለው ደግሞት ታማርራለች፣ ትራጎሞለች፣ ጠበል ታርከፈክፋለች። ደግሞት በመጣል የሚጠረጠሩ ጎረቤቶቿን ታሸመራለች፣ "እችኑ ኑር በለዋት..." እያለች፣ በዙ ጊዜ የሞተ እይጥ ነው በሯ ላይ ተጥሎ የሚገኘው።

ከ 12:30 አስከ ጧቱ 2:00 በፊት ለማማ ዘብይደሩ ጭንቅሎ የተባለውን የልጅ ልጆቸውን ይረግማሉ፣ ይላደባሉ፣ ይወግራሉ። አንዳንድ ወገራው ሲበዘ ዝጋዎች ይገባሉ። "ባጭር ቅር..." ይሉትና ሲታመም ሆስፒታል ለሆስፒታል እዝለውት ይዘራሉ።

ከሁለት ሰዓት አስከ ለራት ሰዓት የመንደሩ ልጆች እኔ ቤት ፊት ለፊት ያለች (በርቢስ ቤት እንዲህ የማታቆም) ቢጠቃ ሜዳ ላይ ኳስ ይራግጣሉ። የሚያስነሱት እግራ ልጆቹን ስለሚሸፍናቸው እንደ ህልም ነው ብዥ ብለው የሚታዩት።

ከሚሚውቁት ልጆች መሃል ጭንቅሎ (የእማማ ዘብይደሩ የልጅ ልጅ)፣ ሃይለሚካኤል 'አርብ' (የእማማ የውብዳር የልጅ ልጅ)፣ ሙሰጠቆ (የእማማ ዘሃራ የልጅ ልጅ)፣ ሊቲና 'ወንዳወንድ ስለሆነች ከቤ' ይሏታል (የእማማ ትርሃስ የልጅ ልጅ ናት)፣ ከላይ ከተዘረዘረው የዘር ሃረግ እንደሚታየው መንደራችን እንደ 'እናት' የሚባል ትውልድ ገድቷል። 'አባት' የሚባል ሃረግ ዘጋጠመ። ሕፃናቱ ከአያቶቻቸው ጋር ነው ያደጉት። ያውም አቅም ከሌላቸው ደሃና አቅመ ደካማ ባሉት አያቶቻቸው ጋር! 'አናቶቻቸው የት ሄዱ? አባቶቻቸውን ምን በላቸው?' ቢባል መልሱ ከሁለት ጉዳዮች አያልፍም። እንደም ወልደው ለአናቶቻቸው አየሰጡ አረብ ለገር ሄደዋል፤ አልያም በእኛ ላይ ሲልቀዋል። የመንደራችን አውነታ ነው ደሃ !! ደግሞ ሕፃናቱ የተመከከሩ ደመብል በየምክንያቱ ቢጣሉና ቢነታረኩ የሁሉም መሃላ እንደ ዓይነት፣ "እናቴ ትሙት !!" የሚል ነው።

ልክ ከአራት ሰዓት አስከ ለምስት ሰዓት፣ ሁለቱ የመንደራችን እንጀራ ሻጮች ሙሉና ዝናብ ዳላ ቀረብ ስድድብ ይጀምራሉ። በደንበኛ መቀማማት ነው የሚጣሉት።

"ለማያውቅሽ ታጠኝ... ደግሞ ሙያ እንዳለው ሰው። ማየት የተሳነው እንጀራ አየጠፈጠፍሽ... አኩል ታወራለሽ..."

"ኤጅ አባከሽ... እኔ ሙሉ በወፍሬም ቤት ጥራጊ እይደለም ደንበኞቼን የማስተናግደው፣ ጥርት ባለ ጤፍ ጥር... ት"

"ሂሂሂሂ 'መጣፈጡ ቀርቶ አጄን በለቀቀኝ' እሉ አትዩ እሰለፍ፣ ጥራቱ ቀርቶብሽ ቡሃቃሽን በወር እንዴ አገኝን ባጠብሽው። ሰውን ሁሉ በሆድ ቀርጠት ጨረሽው" ትላለች ዝናብ። የሙሉ ደንበኛ ስለሆንኩ በዚህ አባባል ሆዴ ይጨሃል። ...ኡ... ወር ሙሉ የማይታጠብ ቡሃቃ ...እኛ ስድድብ ደንበኛን ለማስከዳት ወላጅ የቃላት ጦርነታቸው ናት።

ልክ ለምስት ሰዓት ቢሆን እማማ መጣፈጥና ስንቅነሽ ቡና ይጠራራሉ። ወደ ስድስት ሰዓት ጀምላ የቅንድህን ኩል ጀርና ጀሯዋ ጥግ ደረሰ ተኩላ በሰልፋ እየወራች ወደላይ ትጠይቀለች። "ሃቢቢ መጣሁ... ወጥቻለሁ" አያለች። አፍንጫ የሚሰነፍጥ ሽቶዋ መንደሩን ያውደዋል። ጀምላ ስታልፍ ጥርኝ ያለፈች ነው የሚመስለው። የታከከችው ነገር ሁሉ ሽቶ ሽቶ፣ ሙጭም 'ሃቢቢ' የአፍንጫ መሸፈኛ ማስከ ያደረገ ሰው መሆን አለበት።

ይሄን ሁሉ ሳይ ይከፋኛል። ብቸኝነት ይጫጫነኛል። ከወንዙ ተገንጥሎ ከሬ ሙስጥ እንደተአተሪ ውሃ እዛው የምሽግት አልያም የተቀመጥኩበት በትነት የማልቅ ነገር መሰሎ ነው የሚሰማኝ።

ይሁ... የተረገመ አሁኑ ወደዛ አልቆ ሥራዬ በገባሁ ፤ ለነገሩ በአሁኑ ይሻላል ብዬ እንጂ ሥራዬም ሠልጥኛል። የባንክ ሠራተኛ ነኝ። ብዙ ሰዎች የባንክ ሠራተኛ መሆኔን እንደተቆጠሩ እና አስደሳች ሥራ አድርገው ሲያወሩ ይገርመኛል። ለእኔ የባንክ ሥራ በምድር ላይ ካሉ አስከሬ ሥራዎች ሁሉ አስከሬው ይመስለኛል። እንደውም ለሰው ሳይሆን ለሮቦቶች የሚሰማ ሥራ ሲኖር የባንክ ሥራ ነው አያልኩ አስባለሁ።

አንድ ለይነት ቅርፅ ያላቸው 'ብር' የሚባሉ መርገምቶችን መቆጠር። እርሶት ዓመት ሙሉ ቆጠርኳቸው... ሌጭ ድፍን አገር የሚራከትለት ብር ለእኔ እንዳች ቆሻሻ ነገር መስሎ ነው የሚታየኝ። ብር ይሸታል። ካላመናችሁ ወደ አፍንጫችሁ እስጠጉና ሞከሩት። እንደ ብር መጥፎ ሽታ ያለው ነገር ምን አለ? ለነገሩ የዘንድሮ ብር ላሸተውም ብትሉ አፍንጫችሁ ላይ ሳይደርሱ ያልቃል - ሰላቢ ነገር ነው።

ምስላቸው ብር ኖት ላይ ያሉት ሰዎች ከመኖር ብዛት የቢሮ ሳልደረባ መስለውኛል። ደግሞ አልወዳቸውም። ለምሳሌ አንድ ብር ኖት ላይ ምስሉ ያለውን ሰው መንገድ ላይ ባገኘው ገሰግምጭው የማልፍ ይመስለኛል። አስር ብር ላይ ያሉቸው ሴትማ በሰማም ስታበላጩኝ፤ የሆነች ነገረኛ ነገር። በደንብ አይታችኋታል? ስፈት የምትሰሩ ትመስላላች እንጂ ጆርዋን አቁማ ነገር የምትሰማ አኮ ነው የምትመስለው። ደግሞ ፊቷ ላይ የአሽመር ፈንግታ አለ። ከሁሉም ከሁሉም የሚያበላጩኝ ነገር ደግሞ ከንፈሯ !! የከንፈሯ ማማር የሰብሉን ከንፈር አኮ ነው የሚመስለው !! ከነሰፈቷ እንኳ ላለው አገሰሳ ነበር መስጠት !!

ባንክ ቤት ስትሰሩ ስጋችሁ በሱፍ ተጀቡኛ ወሩ መጨረሻ ላይ የሱፍ ቆሎ መግዣ እንኳን የማይተርፋችሁ መናጢ ደሃ መሆናችሁን ብዙ ሰው አይረዳም። ቁጥርና ስጋት ባንድ ላይ የሚኖሩት ባንክ ቤት ውስጥ ነው። ብር ስትቆጥሩ በስጋት ነው። እንዴን የብር ኖት ሌላ የተደረሰበት አየመሰላችሁ በፍትጊያ ፍዳውን ታበሉታላችሁ። በዛ ላይ ሰው ለብር ያለውን ሟችነት፣ ስግብግብነት፣ ደግነትም ጭምር ትታዘባላችሁ።

ሃሃሃ የሆነ ነገር ትዝ አለኝ። አንድ ቀን እንደ እኔ ወዳለሁበት መስኮት ጠጋ አለችና ትልልቅና የተራቆቆ ጡቶቿን መስታወቁ ጋር ጨፍልቃቸው በሽንቁሩ ታናግረኝ ጀመረ። ደረቲና ጡቷን የወረራት ብጉር መሰል ነጠብጣብ ያሰቅቃል። መቶ ሺ ቁጫጮች የሚርመሰመሱበት ደረት ነው የሚመስለው። እንደው አንዳንድ ሌቶች ምን ማሳየት እና ምን መደበቅ እንዳለባቸው አያውቁም።

እኔ ደግሞ ከኋላዎ ተራ የሚጠብቁ ደንበኞች ወደዚህ ሲያፈጡ፣ "አቺ ሴት ታዋቂ ትሆን?" ብዬ አሰብኩ። ለካስ ወደኔ ስታጎነብሰ በጣም አጭር ጉርድ ቀሚሷ ከኋላዎ ታፋዎ ድረስ በመራቆቁ ነበር ያ ሁሉ ዕይታ።

"ምን ልታዘዝ የኔ እመቤት" አልኳት። በሚያበላጭ መሞላቀቅ ቻፕሰቲክ እውጥታ ደዘደዝ ከንፈሯን ቀባችና ቀጭ እድርጋ ዘግታ ወደ ቦርሳዋ መለሰች። በትዕግስት ጠበቅኳት።

የተከሰቱት ለሰውነት

"ዶላር ተልቦልኝ ነበር"

"ከየት ነው?"

"ከዲሲ ... ለሚሪክ"

"የላኪው ሰዎ?"

"ዳኒዬ" አለች በፈገግታ::

"ዳንኤል ነው?"

"ደ"

"ስንት ነው የላኪህ?"

"ሰፊ ስር ደር ሃንድረድ ዶሊር" ስታወራ እንገደን ትሰብቀዋለች::

ዳንኤል የላኪነት ግን እንደ መቶ ዶላር ሰዛውም መላኪያው ከዛው ላይ የሚቆረጥ ነበር:: ይህን ሰነድ... ደዘደዘ... ሞልቃቃቃ ለና ቁጭጭሚ ሞልቃቃ - ፊቷ ተቀያየረ:: ስልጣን እውጥታ ደወለችና ጥርት ባለ ለማርኛ: "አንቶ ያ ችግሩም መቶ ዶላር ብቻ ነው የላኪህ - ዳንኤል ለርገጤ ነዎ" ብላ ለርፍ:: ወዲያው እንደ ቁሽሽ ያለ ቱታ የለበሰ ነገራማሳ ሰው መጣና:

"ይቅርታ ይቺን ብር ትራንስፈር ታደርግልኝ" እላኝ እየተጣደፈ በልጅቱ ትከሻ ላይ የባንክ ደብተሩን አያቀበለች:: ልጅቱ የቱታው መቆሽሽ ደብረት ፊቷን አጨፈገገች::

"ወደየት ነው?" አልጡት::

"ወደ ጅማ"

"መጠኑ..."

"አንድ ነጥብ ሁለት ሚሊዮን":: ሞልቃቃቃ ሰውየውን ቀጥ ብላ እየቸውና ፈገግ ብላ በአከብሮት በታውን ለቀቀችለት:: ወዲያው የሚያደርጋትን አላጣት: "ወደቢህ ጠጋ ብለህ እናግረው: ለሪ በታ ያዘኩብህ" አለችው በፈገግታ:: ዞሮ እንጂን አላያትም:: (የውሸት አከብሮቷና ፈገግታዋ ከሰረ::) ሰውየው እናትዬ ስራ ልቡን ያወለቀው ላብ አደር ነገር ነው አሁን ለማየት ጊዜውም የለው...!! "ሚሲኪን ዳኒዬ!" አልኩ በሆኔ::

በቃ ይህ ነው ስራዬ ብር መቆጣጠር መስጠት:: ብር ማሰገባት: ማሰወጣት... አጭጭ !! ቢሆንም ከአሁኑ ይሻላል::

አማማ መጣፈጥ ስንቅነሽን ቡና ሲጣሩ ለማሁ ገና አምስት ሰዓት... ወይ አዳ!

ቅድስት ለሁንም እያንገራገረች ነው: "የቤቴ ወለሉ ጣራ እና ግድግዳው..." የቤታቸውን ግድግዳና

ጣራ ከውጭ በኩል በረዥም መጥረጊያ እያጸዳች ነበር። ቆንጆ ናት፣ ፀይም ቆዳዋ ጥርት ያለ፣ በተለይ እንዲህ ከጓለዋ ሁኖ ስትንጠራራ ላያት የአበሽማጌ ሸንጥ። ቅድስት ቆንጆ ናት። እንደው ተፈራርተን እንጂ አኔና ቅድስት ገንክጃጅልም አልቀረን። ገዳታት ቁጥር አቅፈህ ሳማት ሳማት ይለኛል። ...አሷም በሰበብ አሰባቡ አቤቴ ጎራ ማለት ታበዛለች ግን - እንፈራራለን።

ቅድስት፣ አርሴማ፣ ሃያት፣ ጀመላ፣ ሜሮን፣ ሂሩት እና ሄለን አረብ አገር ሰሰራ ሄደው የተመለሱ የመንገዶችን ሴቶች ናቸው። ያልተመለሱትንም አረብ አገር እዛው ይቆጠራቸው...።

መጀመሪያ አረብ አገር የሄደችው አርሴማ ነበረች፣ እንዳሁኑ ባልተለመደበት ጊዜ። ታዲያ አርሴማ ብዙ አልቆየችም። ባልታወቀ ምክንያት በሦስት ወጅ ተመለሰች። ዘጠኝ ወር ሲሞላት ግን ምክንያቱ ታወቀ፣ ወንድ ልጅ ተገላገለች ! የመንገድ ሰው አርጉዝ መሆኗን ካወቀበት ቀን ጀምሮ፣ "የሚወለደው ልጅ አረብ ይመስላል...አይመስልም" እያለ ሲነታረክ፣ ሲወራረድና ብር ሲያሰጥ ከረመ። አርሴማ የሚያምር ከልሰ ልጅ ወለደች። ገና ከአራስ ቤት ሳትወጣ ደግሞ መገኘው ያልታወቀ ወሬ ይናፈስ ጀመረ።

"አርሴማ የወለደችው ትሰራበት የነበረ ቤት ተቀጥሮ ከሚሰራ ፓኪስታናዊ ዘበኛ ነው" ይህ ወሬ ሰጉድ ተናፈሰ።

"ቶ! ለሞላ ወንድ!" ተባለ። "አንገት ደፊ እገር አጥፈ" ተባለ።

ይህ ወሬ አድሜው ከሳምንት አላለፈም። የመልስ ምት በሚመስል ሌላ ወሬ ተተካ። "አርሴማ ያረገዘችው ከኪዌቱ አሚር ሁለተኛ ልጅ አብደል ናስር ነስረዲን ነው...አነሱ ቤት ነበር የምትሰራው..." ይህንኛው ወሬ ከመጀመሪያው የበለጠ ገነነ። እንደውም በቅርቡ መጥቶ ሰፈራችንን በሊዝ ሊገዛውና ለአርሴማ በኢትዮጵያ አንደኛ የሆነ ሕጻን ሊገነባለት እንደሚችል ሁሉ ተወራ።

"ሲወዳት መቸስ ለብቻው ነው፣ አሷን ሲያይ ጥምጣሙ አስኪቦር ነው በደስታ የሚምነሽኸው" እየተባለ ወሬው ደመቀ። ጥምጣሙ አስኪቦር የሚያፈቅር የአሚር ልጅ አዚህ ጭርንቁስ መንገዶችን ውስጥ መጥቶ ለማየት አኔ ራሱ ጓጓሁ፣ የፍቅርን ኃያልነት ለመታዘብ አሰፈሰፍኩ።

ሕጻኑን ልጅ እያቱ "ኃይለሚካኤል" አሉት፣ ኃይለሚካኤል አብደል ናስር ነስረዲን በዚህ ሁኔታ የመንገዶችን አባል ሆነ። (አረቡ ይሉታል በቅፅል ስም፣ በኢትዮጵያና ኩዌት መካከል ወደፊት ለሚኖረው ወዳጅነት ይህ 'ታሪካዊ' አንብቀቅላ ታላቅ ሚና ሳይኖረው አይቀርም... ሂሂሂ)። እድገ ለሚኖረው ወዳጅነት ይህ 'ታሪካዊ' አንብቀቅላ ታላቅ ሚና ሳይኖረው አይቀርም... ሂሂሂ)። እድገ ለሰር ዓመት አስኪሆነው ግን አባቱ ነኝ ያለ የአሚር ልጅ አልታየም። እንደ ቀን ታዲያ እያቶ፣ "አሚሩ ቀርቶበት ዘበኛውም በመጣና የለባትን ጣዕም ባወቀው" አሉ በቁጭት።

ከአርሴማ በኋላ ሜሮን፣ ጀመላ አረብ አገር በመሄድ ሁለት ዓመት ቆይተው ተመለሱ። እነጀመላ

ቤት አዲስ ምንጣፍ ስለተነጠፈ ሜማ ሳያውልቁ መግባት ተከልከሎ ነበር። በአንድ አገር ምንጣፍን የረገጠ አንግታ በጀሚላ ጩኸት ሁለተኛ አግናን በአየር ላይ አንዳንጠላጠላ ደርቆ ደቆማል። እማማ ሐዋ (የጀሚላ አናት) ታዲያ "ይህን ምንጣፍ ወዲያ አንሸልኝ ለታመም ጠያቂ፤ ሲቸግረኝ ደራሽ ጎረቤቶቼን አላቀቀብኝ" አሉ። ሲቆይ ግን ምንጣፍም ቆሽሽ መግባትም ተነባ። መጀመሪያ ቤተሰቡ ከዛም ሁለትንም መንደርተኞች ከሜማችን መግባት ጀመርን።

ሚሮን እንደመጣች አካባቢ ደግሞ የተረፈ ምግብ ቆሽሽ መጣያ ውስጥ አየደፋች አስቸግሮ ነበር። "እረ ለልጆቼ መከሰስ ይሆናል አሁኑን አትድፈ ጡር ነው" ብትባል፤ "ላላ ላላ" እያሉት መገልበጥ ሆነ። ከወሮች በኋላ እንኳን ሊተርፍ ዋናውም እያነሰ ቤተሰቡ መንጫንም ስለጀመሩ አሁል መድፋቱ በዛው ቆመ።

አረብ አገር የሄዱት ሁሉ ኮንትራታቸውን ጨርሰው በንዴ ወደ መንደራችን በመጡበት ወቅት የሚገርም የባህል፣ የሊኮኖሚ፣ የድንቋ መቀየጥ ተከሰተ። ፓስፖርት፣ ቪዛ፣ ኮንትራት፣ በርሜል፣ ካርን፣ ጉምፋክ፣ ሃቢቢ... ሃቢብቲ የሚሉ ቃላት ተዘወተሩ። በመንደራችን ሻይ አብዝቶ መጠጣትና ፍዝን ከአንጀራ አኩል ዝታ ላይ ማቀረብም ተለመደ። በላተላይት ዲሽ የአረብኛ ፈልጦችና ተክታታይ ድራማዎችን ማየትም አንዱ ለውጥ ነበር።

አርሰ በአርሰ መንደርተኞች ሲጣሉ አረብኛ ስድቦችን መቀላቀል ሁሉ ተጀመረ። እንደውም አንድ አረብኛ ስድብ ለአኔም ደርሶኛል። ቅድስት የአስቴርን ሲዲ ልትዋስ ቤቱ ስትመጣ በቃሌ የሸመደድኩትን ግጥም ብቻዬን ሳነበንብ ደረሰችና "መጅኑን" አለችኝ። በኋላ ሜርን እንደተረጎመችልኝ ከሆነ "ወፈፈ" ማለት ነው አሉ።

በዚህ ወቅት ሂሩት አረብ አገር አሄዳለሁ ብላ ተነሳች። "አንዴ ደግሞ አንቺ ምን አጣሽ ኮሯችሁ ጥሩ፣ ትምህርትሽን አየተማርሽ ነው" ብትባል

"አንዴት ነው ምን አጣሽ... ተውኝ... ተውኝ አብካችሁ ሆድ አታስብሱኝ። ያጣሁትን እኔ ነኝ የማውቀው። የመንደሩ ቤት ሁሉ በአረብኛ ሲሰዳደብ እኔ አስከመቼ በአማርኛ ስሳደብ እኖራለሁ - ማን ከማን ያንሳል፤!" አለች አንባ እየተናነቃች። ሄደችና ሁለት ዓመት ቆይታ ብዙ አረብኛ ስድቦችና አንድ በርሜል ልብስ ይዞ ተመለሰች።

አሰገራማ በሆነ ሁኔታ በርሜሉ ውስጥ ሙሉ የቤደሩት መቶ አለቃ ዩኒፎርም ተገኘ። የሂሩት አባት ያንን ግጥም አድርገው ለብሰው አንዳንድ ቤደሩት ኖረው የመጡ ቤት አሁቶቻችንን በሰላም አገር ሲያሰደገግጡ ከረሙ። ሂሩትም ሃሜት አልቀረላትም፤ "ፖሊስ ቤት ተቀጥራ ነበር የምትሰራው ልብሱን ሰርቃ አምጥታ ነው" አሏት።

ሂሩት ግን አንድ ቀን ቁጭ ብለን ስናወራ ስለ'ዩኒፎርሙ' ይህን ታሪክ ነገረችኝ። አንድ መቶ አለቃ ሂሩትን ድንኳት አያትና በፍቅጽ ተነደፈ። መጀመሪያ በሃር የተጠለፈ መሃረቡን ለከላት

ጸከተር እቸባር እና ሌሎች

"ባለፈ!" ስትለኝ ላለመሰማት ጀርባን ልይዝ ነበር።

"እና ካሁን በኋላ ልጄ ልህ ነው?" ስትለኝ ማመን አልቻልኩም። ዞር ብዬ አልጋዬን አየሁት። አስከፊ አዚህ ባህር ላይ ብቻዬን የምንሰፈፍ ሚስቴን ጀልባ መሆኔ ተሰማኝ። ዘልዬ አቀፍኳትና ግጥም አድርጌ ከንፈሯን ለምኳት።

"ሂድ መጅናን" አለኝ። እንደዚህ ቃል አሪፍ የፍቅር ቃል ስምቼ አላውቅም። ራሴ ስተረጉመው፣ "በፍቅር የወፈፈ" ማለት ሳይሆን ለይቀርም ። "ሰው ብቻውን ይህን ዘንድ መልካም አይደለም አደግመዋለሁ... እባ ልክ ናቸው።

የአሁኑ ሌሊት እንዴት አጭር ነው - ለዚህ ጊዜ ማይገደፋል !

ፈንዲሽ ሲቆሉት ድምፅ ሲበሉት ድምፅ

20

የአንድ ደቂቃ የህሊና ጸሎት አድርገን እንደተቀመጥን፡ ፕሮግራሙ ቶሎ እንዲያበቃ ሌላ የህሊና ጸሎት ጀመርኩ። ዓለም ዓቀፍ የሴቶች ቀንን ለማክበር የከፍለ ከተማው የሴቶች ሊግ ባዘጋጀው ፕሮግራም ላይ ተገኝቻለሁ።

ሊግ በመሥሪያ ቤታችን በኩል ግዳጅ የተቀላቀለበት ፕሪ አቅርቦልን አለቃዬ "ሂድ !" ስላለኝ የቀበሌው አዳራሽ ውስጥ ተገኝቻለሁ። ያውም ቅዳሜን በሚያክል ቀን - ከሰዓት!! ሰኔና ሰኞ ገጥሞብኝ።

"...አሁን ደግሞ የከፍለ ከተማችን የሕፃናትና ሴቶች ፑል ምክትል ኃላፊ ወ/ሮ ደርባቤ በላቸው እንስራውን ሰብሮ ወሰዳት ልጅቱን የሚል ምርጥ ግጥም ያቀርቡልናል..." አለ ጉጉት የመሰለው መድረክ አስተዋዋቂ። እኛ ላይ የደቀነውን ማይከሮፎን ድምፅ ማጉላቱን የተጠራጠረ ይመስል በጣም አየጮኸ ነው የሚናገረው።

ቀጠለ "ወ/ሮ ደርባቤ ለከፍለ ከተማችን፣ በሎም ለከተማችን፣ በሎም ለሊትዮጵያ ሴቶች፣ በሎም ለአፍሪካ ሴቶች ታላቅ ምሳሌ የሚሆኑ የዘርፈ ብዙ ሙያዎች፣ ተሰጥአዎች፣ ትምህርቶች፣ ስልጣኖች ባለቤት ናቸው" አለና። "...አስቲ ወ/ሮ ደርባቤን ወደ መድረኩ..."

...፰...፰...፰

ጥልቁ ቀሚሰ የለበሰትና አንዳንድ ልማታዊ ዝግጅቶች ላይ ልማታዊ ግጥም በማቅረብ የሚታወቁት ወ/ሮ ደርባቤ መድረክ ላይ ቆመው በፈገግታ ለሕዝቡ ጎንበስ ቀና አያሉ ምሲጋ ይሁን ሰላምታ ያለያለት ግማሽ ስግደት አቀረቡ። ግጥሙን ሲያቀርቡ ነው በለን ፀጥ ስንል አስተዋዋቂው ማዋደዱን ቀጠለ። "...በታምኑም ባታምኑም ወ/ሮ ደርባቤ ይሄን ዝግጅት አስመልክቶ ግጥም እንደተፀፍልን የነገርናት (አንቸ አላት) ትላንት ዘጠኝ ሰዓት ነው። ይገርማችኋል ሌሊቱን ስትፀፍ

እድራ ሲት ሰደውልላት በሰልክ ግጥምን አነበብኛልኝ... 'ወይ መባረክ' ነው ያልኩት...::' (በጸሎት) ሰልክ ስምንት ገፅ ግጥም አያንበቡ አላየንም ባርኩት)::

"...የግጥምን ጥልቀት እና ውበት ራሳቸው ታዘቡት... አስቲ ለዚህች ብርቱ ሴት ሞቅ ያለ ጭብጨባ..." ብሎ ጭብጨባውን ራሱ ጀመረው:: ማይኩን በሌላኛው እጁ ሊጠፈጥፈው አዳራሹ 3...3...3... በሚል ለጆሮ የሚታፍ እስቀያሚ ድምፅ ተሞላ:: ከታዳሚው የተንበሚረቀ ደካማ ጭብጨባ ጋር ተዳምሮ ጓጓታው በቀላል የነፍስ ወከፍ መሳሪያዎች የታጀበ የከባድ መሳሪያ ድምፅ ነበር የሚመስለው::

ብዙው ታዳሚ በየእጁ ፈንዳሻ እና ለሰላሳ ደዞ ሰለነበረ ማጨብጨብ አልቻለም እንጂ ለጭብጨባማ የእኛን ከፍለ ከተማ የሴቶች ሊግ ጽሕፈት ቤት ሰራተኞች ማን ብሏቸው:: ...በተለይ አጃቸው ባዶ ሲሆን የሚያጨበጭቡት ጭብጨባ ቢሾፍቱ ይሰማል:: አጃቸው ባዶ ሲሆን ለዜና ያጨበጭባሉ: ለሪፖርት ያጨበጭባሉ: የቀበሌው ሊቀመንበር ሲያሰነጥሱ ሁሉ ያጨበጭባሉ: አጃቸው ሞላ ካላቸ ግን ጠቅላይ ሚኒስትራችን ቢዘፍኑም አያጨበጭቡም:: አንዳንዴ ታዲያ ጭብጨባዎች ሲቀንሱ ኢኮኖሚያችን ያደገ ይመስለኛል::

ቀጠለ አስተዋዋቂው (ወ...ይ ዛሬ) "ወ/ሮ ደርባቤ...ገጣሚ ብቻ አይደሉም፤ የታሪክ ተመራማሪም ናቸው:: (ወ/ሮ ደርባቤ ቆመው በቁማቸው ገደላቸው ሲለፈፍ በፈገግታ ያዳምጣሉ)...ከፍተኛ እድናቆት ያተረፈውንና... የከፍለ ከተማችን የእድገት ማራቶን ፍጫ ከዘመነ ደርግ ውድቀት በኋላ' የሚለውን መጽሐፍ ጨምሮ አራት የግጥም መጻሕፍትን አሳትመዋል: ይሄን ያህል ካልኩ እንዳላሰለጃችሁ ወደ ወ/ሮ ደርባቤ ልምራችሁ..." ብሎ ማይኩን በአክብሮት ለሴትዬ ቀቀለላት:: (እጄይ! እንድ ለዛ ለቀቀ' ይላሉ አማማ ፍቅያ ሲተርቱ)

...ማይኩን ተቀብላ 3...3... እደረገኝና (የፈረደበት ማይክ ተጠፍጥፎም: ያወሩትን ሁሉ ተቀብሎ አገልቶም አሳዘነኝ):: "እ...እኔ አንኳን የተባለውን ያህል ነኝ ብዬ አላምንም...: ምክንያቱም እንደ እኔ ዕድሉን ቢያገኙ...አንኳን ኢትዮጵያን ዓለምን 'ጉ...ድ' የሚያሰብሉ ሴቶች ከእናንተ መሀል አሉ ብዬ ሰላማምን ነው..." አላች ወይዘሮ ደርባቤ::

ጭብጨባ...!! 𐄂𐄂𐄂𐄂𐄂𐄂 (ፈንዳሻው አለቀ እንዴ ጭብጨባው ደመቀክ)

ከንኒ የተቀመጠች ሴት "አውነት ነው" ብላ ጮኸች:: (ዓለምን 'ጉድ' ከሚያሰብሉት ሴቶች መካከል እንደ ሳትሆን አትቀርም:: ዞር ብዬ ሳያት በግራ እጄ 'ሞገደል' በልኳን: በቀጅ: መዳፍ አስኪወጣጠር የዘንገኛውን ፈንዳሻ ይዛ በሰሜት ወደ መድረኩ አያየች ቁጭ ብድግ ትላለች:: ...ከፈንዳሻው ኮርሽም አደረገችለት::)

ሴትዮቀ ግጥምን ከማቅረቧ በፊት ሰላሳ ደቂቃ አወራች::...እንዴት የወንዶችን ተፅዕኖ ተቋቁማ 'ታላቅ ገጣሚ' ለመሆን እንደበቃች: ሴቶች የርቧን ፈለግ ይዘው አንዲከተሏት: (ብትወዱሰ እኔ)

የሥነ ምግባር (የግሥት) ደህን ሁሉ አወራችና "አንዳላሰለጸችሁ" በማለት ወደ ግጥሚያ ተሸጋገረች !!
(ገና ደርሶ የሰለጠነውን !?)

ወደ መድረስ ስትወጣ መንፀሯን በታዋላይ ላይ ረስታው ስለነበር፡ "አቀብሉኝ!"
በትላቸው የእጅ በርሳዋን አራት ሰዎች ግራና ቀኝ ይዘው (ማሸርገዳቸው ስላሰላጩን
የጨመርኩት ነው) አቀበሏት...:: በርሳዋ ውስጥ አስር ደቂቃ ፈልጋ መንፀሯን ቤቷ
መርሳቷን አረጋገጠች::... እናም ወደ ብርሃኑ ቀርባ ግጥሚያን ማንበብ ጀመርች::

- አንስራውን ለብር ወለዳት ልጅታን (ርዕስ)
- ክረ እያ ደገፋው እንተ ትልቅ በው፤
- አንዲት ፍሬዋን ልጅ ማስቸገርህን ተው፤
- ውሃ ለትቀዳ መንዘ ስትሄድ፤
- ቆመሽ አውራጅ አልካት በግድ...፤
- ይሄ አልበቃ ብሎህ ሰው ጭር ሲልልህ፤
- ሕፃኗን ደፈርካት እግዚር ይይልህ !! (ውይ መንገድ፣ እሳት ክንፍ ያለችዋ ባለ ፈንዳሽ)
- ደግሟን እያዘራች አቤቷ ስትደርስ፤
- አንስራ ሰበርሽ ብለው ገረቷት እያደርሱ...
- ደም በሌላ ቀን አንደገጥ አድብተህ...፤
- አሁንም ደፈርካት አንተ ግን ምን ዓይነት ሰው ነህ...:: (በሰማም ጭብጫ... ለላዎ ሴት)

አዳራሹ ፀጥ ብሎ ግጥሙን እያዳመጥን ድንገት ጎኔ ያለችው ሴት ጎርጎምደምደም አሸሸሽ...
ስታደርግ ደንግጫዬ ዞሬ ተመለከትኳት:: ተመስገን ፈንዳሽ እየበላች ነው::... እኔማ በግጥሙ
ተመስገን በሰህተት ሰልጣን ቆረጣጠመቻት ብዬ ነበር::

ግጥሙ ለደፍን ሀያ ሰባት ደቂቃ ተነበበ:: የግጥሙ የመጨረሻ ሰንጠብ...

- ፈሰቀላ ተይዛ ስትንከራተት፤
- ጤና ሌክስቴንሽን ሠራተኛ አግኝታት፤
- አዲሳባ በመኪና አመጣችት...
- መንግሥታችን በሠራው ዘመናዊ አሲፓልት...፤

አመሰግናለሁ !!

“ሸረኛ” “እና” “ደህና” በአንድ ላይ ሲሄዱ
በሸረኛው በኩል ተናደ መንገዱ

21

ሸረኛ፤

የደብተር ደበዳሴ አርገጤ መዝገበ ቃላት ‘ሸረኛ’ የሚለውን ቃል ሲያብራራው አንዲህ ይላል፤
ሸረኛ - ስም፣ እንዳገባቡ ‘ተውላጠ ስም’፣ እንዳወጣጡ ‘ግሰ’፤ ሳይገባም ሳይወጣም ራሱን ቸሎ
ጻፈተ ነገር ።

ትርጉሙ፡- (በተንኮል የሰው ማንነት፣ መልካም ስም፣ መልካም ሥራ፣ መልካም ግንኙነት
የሚሸረሸር፣ የሚሰረሰር፣ የሚሰረቡር፣ የሚደረምስ፣ የሚያጠለቅ...) ይለዋል። መዝገበ ቃላቱ
ይሄን ሁሉ ነገር ከሚያንዘዛ በቀላሉ መግለጻ ይቻል ነበር ልክ እንደዚህ፤

ሸረኛ፡- ሰው - አቶ እጅጉ !! በቃ!! አጭር ግልፅና ወቅታዊ ፍቺ !!

ምሳሌ፡ አቶ እጅጉ ሸረኛ ነው። ትክክል !! ይህ ምሳሌ አይደለም፤ እጅጉ (እጅ አግሩን አስር
ሴል ይወርውረውና) ‘ሸረኛ’ ነው። ሸረኛ ብቻ አይደለም፤ ምቀኛም ነው። የሚቀናበት ነገር
በያጣ እኩል በተሰጠን 24 ሰዓት ይቀናል። (“አንደው በየትኛው ጊዜ በትማሩት ነው ይሄን
ሁሉ ነገር ያወቃችሁት?” ይላል የማያውቀውን ነገር አውቀን ካገኘን። ለነገሩ እሱ ምንም
አያውቅም።) ምን ይህ ብቻ! አግዜር በፈጠረው አየር ሳይቀር ይቀናል፤ የቢሯችን መስኮት
ተከፍቶ እንደልብ አየር ሲገባ ብቅ ይልና፤ “ይሄን አየር በነፃ ትሉታላችሁ” ይላል። አንክፈል?
ሸረኛም ምቀኛም ብቻ አይደለም መሰሪ ተንኮለኛም ነው። ‘አሟልቶ አይሰጥም’ ይባላል አንጂ
ይሄው የተሟላ ከፋ ሰው።

አንግዲህ ሸረኛ፣ ምቀኛ፣ መሰሪ ሆኖ ደግሞ አለቃዬም ነው። ጥሎበት አይወደኝም። አኔም
ሰለማልወደው ‘ተመሰገን ቢወደኝ ምን ይውጠኝ ነበር?’ እላለሁ ሁልጊዜ፤ ለምወደው ሰው

ነው የምናውቀው። ለሁን በዚች ቅፅበት በሆነ አጋጣሚ ነገር ሎተሪ ምናምን አይነት አይደለም ገጥሞኝ በደንበኝ የብዙ ብር ባለቤት ብሆን (እር የትንሽም ቢሆን) የመጀመሪያ ሥራዬ ሁለት አጀጅን ኪሲና ኪሴ ከትቼ በቀዳዳ ኪሴ ውስጥ በሾለኩ ጣቶቼ ራቁት ታፋዩን በማጽጨል መብቃ 'ሪትም' እየተመተምኩ ጀነን ብዬ ወደ አለቃዬ ቢሮ ሄድና አንኳኳለሁ። ፍ...ፍ... አላንኳኳም፤ በሩን በአግሬ ገፉ አድርጌው እገባለሁ። (ከፈቀሩ ከነፍሰ፤ ከጠሉም ከነፍሰ ነው የምን ማስመስል) ሬት ለሬት፤ ጉማሬ ሬቱ አለቃዬ ሀልጊዜ በሚደፈርሱ አስቀደሚ ደመዳዎ አይኖቹ ያፈጥብኛል። ቀጥሎ ኪሶቼ ውስጥ የወሸቅኳቸውን አጀጅን በቁጣ ያያል፤ (ደንገጫ ከኪሴ አንዳወጣቸው እንደርበተበት።) ፀጥ ብዬ በትዕቢት ሳየው የኢትዮጵያን ሲጋራ ህብ ብቻውን ያጨሰ ከሚያስመለሉት አስቀደሚና ገጣባ ክንፈሮቹ ቃላት ይፈለፈላሉ፤ ሰው ሰው የማይሸቱ አብሪተኛ ቃላት።

ምናልባትም፡ "ብላችሁ ብላችሁ ማንኳኳቱንም ተዋችሁት..." ይል ይሆናል። (እግዚርና ሰይጣን ለዚህች ቅፅበት አርቅ አውርደው ይሄን ድንጋይ ራስ አለቃዬን በመደሻ ያንኳኩትና።) ወይም፡ "ኪሲህ የወሸቅኩውን አጀህን አውጣ!" ሲልም ይችላል፤ አላወጣም ! (ኪሴ ቀዳዳ ቢሆንም ቀዳዳውን ተሻግሮ ያለውም ወንድነት የራሴ ርሰት ነው - ዘራፍ ! በቀዳዳ አኛነታችን ውስጥ አያለፉ ወንድነታችንን ያከላሹን ከፋዎች ሁሉ ከዛሬ ጀምሮ አድርጉ ያሉትን አናደርግም።)

ኮራ ብዬ "እእእእ እቶ አጅጉ" አለዋለሁ። ("እቶ" በማሸፍ ሲጠራ እንዴት ያለ አራፍ ስድስ ነው።) ለምሳሌ፡ እኔ "እቶ" ከሚለው ቅፅል ይልቅ ከሰሜ በፊት ሰሃራን የሚያህል ባዶ ምድሪ በዳ ቢዘረጋ ይሻለኛል። በተለይ አለቃዬ "እቶ" ከሚለኝ !! ...አዎ ! እሱ "እቶ" ሲለኝ በውስጥ "መቼም ለአቶነት አትበቃም በቸርነቴ 'አቶ'ነት ልስጥህ አስቷ" የሚል ይመስልበታል። 'አቶ'!!

አና "እቶ አጅጉ ከዛሬ ጀምሮ ሥራ ለቅቋልሁ" አለዋለሁ - በኩራት። 'እእእእ' የምትለዋን ዘገምተኛ ቃል ማስቀደም አልረሳም። አራት ዓመት ሙሉ የሱን አስቀደሚ 'እእእ' ችዬ ኖሬ የለ ስለዚህ የምለው አንደዚህ ነው። "እእእእ...አቶ አጅጉ ከዛሬ ጀምሮ...እእእእ ሥራ ለቅቋልሁ !!"

ይደነግጣል፤ አያምንም። እኔ ስፈጋ የዋልኩበትን ሥራ ሁሉ ለአለቆቹ እንዲህ ሠርቼው እንዲህ አድርጌው አያለ በሰልከ መወሸኩቱ ሊቆም ስለሆነ ይደነግጣል - አላይ ! ወሽካቶች መደንገጥ አለባቸው።

ወዲያው የበሰበሰ የማንጅሎንት 'ሲስተሙን' እኔ ላይ ለሞከራት ይፍገመገማል፤ "አትደንግጥ የበታች ሠራተኛህ ሬት አዋቂ፤ ልበ ሙሉ ምንትሰ ሆነህ ቅረብ፤ ባትሆንም ሁን..." የምትለዋን ያስብና ጎሮሮውን ጠራርገ፤ "እእእ...አዚህ መሥራቱ ራሱን ለማሳደግም ሆነ ቢተሰብህን ለመርዳት አይሻልህም?" ይላል። ሥራ ብለቅ ቤተሰቦቼ በረሃብ ዛሬውን የሚያልቁ በሚያስመስል ሁኔታ 'ቤተሰብ' የምትለዋ ቃል ላይ አፅንኦት ሰጥቶ።

ከፋዎቹ መሳሪያ ልጅህ ላይ ባይደግኑም፤ እናትና አባትህን አፍነው ባይወስዱም፤ የነገን ወሎግነት አየገገሩ ያግቷህል። ስንቱ መሰለህ ቁራጭ ዳቦ እንዳይነሱት ፈርቶ ለማንም አጋሰሰ ገልበሁን

የሚገልግልው፡ ስንቀስ ነው 'ከሥራ መባረር' የሚባል የታንክ አፈ ሙዝ ልቡ ላይ ተደግኖበት
ዘመናዊ ባሪያ የሆነው !! በንቷን ሚስቷን በፀሃፊነት ስም የጭን ገረዳ ያደረጋት ጋንጨር አለ
ቢሮ ይቆጠረው !!

ሀላፊ ቢባል አርቲስት ነው። ወንበሩን መድረክ ያደረገ ተዋናይ። ያውም ድብን ያለ ትራጀዲ
የሚተውን። እና እኔ ምን አለዋለሁ... ሃሳቤ ደስ ብሎኝ ሳምበላሳል። ዙፋን ዘው ብላ ወደ ቢሮይ
ገባች። ጥሎባት ማንኳኳት አትወድም። 'አንኳኪ!' ብሏት የሚያውቅም የለም።

"አባርሽዬ" ትለኛለች። (ሰሚን ከነአያቷ ቁባ ይጥራትና) ! ሁልጊዜ በትጠራኝ እንዲሁ ነው።
ታዲያ አጠራርዋ ከማማሩ ብዛት እኔን ለጠራችኝ ሌሎች 'ወይዘሩ' ለሏት ይዳዳቸዋል።

"እንዲህ በሀሳብ ጭልጥ ያልከው ወዴት ሄደህብኝ ነው?" ወዴትስ ብሄድ ምን አገባት። ጭራሽ
የምሄደውስ የምቀረውስ ለሷ ነው እንዴ? ('ሄደህብኝ !!' ጥርግ ብል አንትናይ እያለች እንዳ
ቢሮ ልትንኳተት።)

"እ...ምነው ጠፋሽ?" አልኩ እንደመጣልኝ። የምለው እጥፍ እንጂ ዙፋን ደግሞ መቼ ጠፍታ
ታውቅና። በአንድ ጊዜ ሰባት ቢሮ ውስጥ የምትገኘውን ዙፋንን ጠፋሽ ማለት መሬትን "ምነው
በዚህ ሳምንት መዞርሽን አቆምሽ?" ብሎ ከመጠየቅ አይተናነስም።

"ሆህ ከየት ተገኘሽ፤ አሁን እንኳን ስመጣ አራተኛዬ ነው" አለችና ከጠረጴዛዬ ሬት ለሬት ወንበር
ስባ ተቀመጠች። ወንበሩ ተንጫጫ። ጉርድ ቀሚሷ ቀይ ታፋዋን ወለል አድርጎ ያሳያል....
ኮፎፎፎፎፎፎፎፎፎፎ!!

"ቆንጆ ናት" ይባላል። "ትሁት ናትም" ይሏታል። "የሰለጠነች፤ ሰው እከባሪ" የሚሏትም ብዙ
ናቸው። እንደው ባጠቃላይ አዚህ ቢሮ ዙፋንን ለማናገር፤ ለማቅረብ፤ ቢመቸው ወደ አልጋው
ክትቶ አብሯት ለመጋደም የማይመኝ ያለ አይመስለኝም።

ዙፋን እኛ ቢሮ ሥራ ስትጀምር ከሥራ ልምዷ ጋር ከአግዜር የተላከ "ከዛሬ ጀምሮ 'የየ ለመነዘሪ'
የሚለው ጥቅስ ተሰርዟል" የሚል ደብዳቤ ይዞ የመጣች ይመስል። አዘ ቆይናንስ ከሚሠራው
ዲያቆን ወልዱ ጀምሮ ሰው ሰላም ሲል አገጨ መሬት እስኪነካ የሚያንገብሰው ጴንጤው ምክትል
ኃላፊዎችን የዙፋንን እግርና መቀመጫ አይተን እንሙት አለ። ዙፋንም ታዲያ የዕለት እንጀራዋ
የሰው አይን ይመስል ነገር ሥራዋ ሁሉ የታደታ ነው። ለቤት መታየት ስትወድ። ሰው ከኋላዋ
እንደሚያይት ከጠረጠረች ለከፋ ቀን ያስቀመጠችውን መቆናጠር ሁሉ ትጠቀምበታለች።

ጥሎባኝ አልወዳትም። እሷም ታውቀዋለች። ምንም ትልበስ፤ እንዴትም ትራመድ እንደገለባ
ትቀልብኛለች። ብትምት ቢሮዬን ሳትረገጥ አትውልም - 'ዛሬስ እንዴት ነኝ?' አይነት። የድርጅቱ
ሥራ እስኪያጅ ፀሃፊ ናት። ቅርብ ጊዜ ነው የተቀጠረችው - ሃሃሃ ወይ መቀጠር፤ ቅጥር ነፍሰ ገዳይ።

የአለቃዬ አለቃ ፀሃፊ ናት። የተመቻች የሃብታም ልጅ። ቤት ከመዋል ብላ ፀሃፊ የሆነች። ለሷ ፀሃፊ ሲሆን አትወድም። 'ሴክሬታሪ' ነኝ ነው የምትለው። ውድ ልብሶችን የምትለብሰው። በተረከቡ ረጅም ሚማ ከቢሮ ቢሮ 'ሰታው ደለድል' የምትውል ቆንጆ እንዴት ፀሃፊ ትባላለች? የሚያማራሉ ቀይ ደረጃ ለግርች ያሏት። የከረመና የታጀሰ የወረቀት ጠረን የሞላውን ቢሮ በሽቶ የምትፈውስ ዙፋን እንዴት 'ፀሃፊ' ትባላለች? ጥ ሳይት እንደረዥምና እንደማያልቅ መንገድ ትደከመኛለች። አንድ ረዥም ሰዓ ቢሰ ወሬ ትሰለቸኛለች። ከልቤ ትሰለቸኛለች። ባትመጣብኝ ደስታዬ ነው። ይህንን ነገር ማመን አልቻለችም። በሕይወት ዘመና እንደኔ ፊት ነስቷት የሚያውቅ ወንድ ያለም አይመስለኝም።

...ትለዋለች በተዘዋዋሪ፡ " ...እከሌ አኩ ጨዋ ነው፤ የኔ ጌታ አሱን ያገባች የታደለች። ቢሮው ሰፊና ከወንበፋ ብድግ ብሎ ሥራውን አርግፍ አድርጎ ትቶ አኮ ነው የሚያዋራኝ..." አንዲን ተነሳሳት ! ለምን ከመነሳት አልፎ ዘሎ ኮርኒሉ ጋር አይጋጭም። አንዲን ለደቂቃ ሥራ ማቆም፤ ለምን የሥራ መልቀቂያ አያስገባላትም። ለዝግ፤ ታዝገኛለች። ኮተታም ከብር አላዳጅ።

የጠላሁባት ምክንያት እንደ አንዳንድ ወንዶች ከራሳቸው ጋር ፈተና ሲገቡ መሻታቸውን ሊሸቹ ሴት እንደሚያንቋሸቹት አይነት አይደለም። ቁልጭ ያለ አገር ያወቀው ፀሐፊ ያገረረው፤ በለምባገንን አግሯ ምንም በሆነ ሲተነቷ፤ ፍትህ ትረግጣለች፤ ያማረችው በሚሰኪኖች አንባ ታጥባ ነው። ንፅህናዋ ንፁህ ነፍሳትን ትቢያ አድርጋ ነው። ያውም ራሳቸውን መከላከል የማይችሉ ሚሰኪኖችን። ሸረኛ ናት። ዙፋን ሸረኛ ናት። አለቃዬ ሸረኛ ነው። አዚህ የተሰበሰቡ ወተረኛም ጋላሬ ተብዬዎች ሁሉ ሸረኞች ናቸው። እና።

መዝገብ ቃላቱ፡ 'እና' የምትለዋን ቃል አያያዥ። በቻዋን የማትቆም ቁንፅል ይላታል። በአጭር ምሳሌ 'እና' እኔ ነኝ። በሸረኞቹ እና በደህነኞቹ መሀል ያለሁ ወይ አልሸርሮ ወይ አልደህንን 'እና' እኔ ነኝ። ምንም ታሪክ፤ ምንም ትርጉም የለኝም። ሥራዬም በሀሪዬም በሆኑ ነገሮች መሐል መደበቅ ይበዛበታል "እና" ነኝ !! እና ምን ይጠበሳ።

ደህና፡ አማማ መለኮት መዝገብ ቃላቱ ሳይሆን መዝገብ አግዚሃር "ደህና" ብሎ የሚላቸው አይነት ናቸው። አማማ መለኮት አድሜያቸው ሃምሳ ሁለት ወይም ሃምሳ በባት (አራሳቸው እንደሚሉት)፤ ትሁት፤ በዚህ አድሜያቸው ለሁሉም ለው ታዘዥ እና የሁላችንም መከራ። አማማ መለኮትን የማይወድ ማንም የለም - መሰፈሪያው ቢለያይም። በምንም ይሰፈር በምን፤ አንደኔ የሚወዳቸው ግን ያለም።

የዛሬ ዓመት አካባቢ አማማ መለኮት ቢሮዬ መጥተው ከጠረጴዛዬ አንድ ሁለት አርምጃ ራቅ ብለው ቆሙና ከወገባቸው ንገሰሰ በማለት ሰላምታ አቀረቡ። ያረጁ ይመስላሉ። ፊታቸው በሀዘን እኩፍተ፤ በአድሜ እናቴን ይበልጣሉ። ከወንበሬ ተነስቼ ለሰላምታ አጀን ዘረጋሁላቸው፤ በሁለት አጀቻቸው ለሁንም ንገሰሰ ብለው ሰላም አሉኝ፤ አጃቸው ይሻከራል፤ ልክ እንደ እናቱ

ሌጅ፡፡ እነዚህ ሞረድ ለጆች የሰንቀቻችንን ባለ ለሰላላ ለጆች ህይወት ለንደሞረዱ ፈጣሪ ይወቅ !

አንደኛው ወዳመለከትኋቸው ወንበር ቀስ ብለው ተቀመጡና የመጡበትን ጉዳይ ቀስ ብለው ለሰሩ። "አቶ አብረሃም (አቤት 'አቶ' በአሳቸው አንደበት እንዴት ከብር ለንደለው !) ያው አንደምታውቀው እዚህ ቤት ነገር ሥራቸው ሁሉ ውስጥ ለውስጥ ነው። ደከመኝ፡ ሰለቸኝ ባልል በሥራሁ ለትንሽ ትልቁ 'አሺ!' ብዬ ባደርኩ ድንገት ከሥራዬ ነቀሉኝ።" አሉና ለንባቸው ተዘረገፈ! ለደሜ በሽንተረው የቆዳቸው አጥፋት ሽብሽብ ውስጥ ለንባቸው ጎረፈ። በንጠላቸው ጭፍ ለይናቸውን ጠረገ። (እዚህች ባልቴት ውስጥ ይህ ሁሉ ለንባ ለንዴት ሊኖር ቻለ? ለደሜ ለባቸውን ያጠራቀሙት ይህንን?) ለማማ መለኮት ከፅዳት የሥራ መደብ ተነስተው በሀያ ዓመት የቢሮክራሲ ባዙር ተጉዘው ፀሃፊ ለመሆን የበቁ ፅኑ ሴት ናቸው። ከልምድ አንዳየሁት ብዙ ታላላቅ ድርጅቶች ሱፍ ለብሰው በሚኮፈሱት አለቆቻቸው ሳይሆን በሚሰኩኛች ትከሻ ላይ ተጽጎው ነው የቆሙት። ለማማ መለኮት የድርጅታችን ዋልታ ይሄው ተባረሩ።

ከዚ በፊት፡ ከመባረራቸው በፊት፡ አሸመር የሚመስል ስብሰባ ተደረገ። አንዲት ረዳት የሌላቸው ሚስትን ባልቴት ለማባረር ቱባ ቱባ ባለሰልጣን፡ ከቱባው የተተረተፉ ከር ሊቃጣሪዎች እና "አናዎች" ውሃ ቡና ቀርቦ ስብሰባ ተደረገ። የስብሰባው መሪ፡ "ሽረኛው" ለጆን፡ ፀሃፊው "ሽረኛው" ለለሙ፡ ተላላኪው፡ ወሬ አቀባዩ (አንደ ሰው አልባ አውሮፕላን አያንገብቦ ለላኩት አለቆቹ ወሬ ይቃርማል። "መታዘዝ ፀድቅ ነው" ሲባል የመታዘዝ ፀድቅነትን የማያመዛዝን ለልምድ ተሸከሞ የሌሎች ባሪያ መሆን ማለት አይደለም። ስብዓዊ ትዕዛዝ፡ ሰው መሆን 'ይቅርብህ' ተባለህ ሳይሆን፡ 'ለእኔ ማለት ይቆዩኝ፡ ቅድሚያ ለሌሎች' ከሚል በጎነት መነሳት ነው። በጎነት በትዕዛዝ አይመጣም።)

ስብሰባው ተጀመረ። ለአንዲት ባልቴት ተሰበሰቡ አንዳይባል የማይረባ አርሲ ኩርሲ ለጆንዳ ጋር ተደምሮ የአማማ መለኮት መባረር "መቀነስ" የሚል የዳቦ ስም ተሰጥቶት ለጆንዳ ሆነ።

"ባንድ ላይ ሲሄዱ" መገዘብ ቃላቱ በአንድ ላይ መሄድን በአንድ ላይ ከመታየት ነጥሎ አለማየቱ ትልቅ ጉድለት ነው።

ሽረኛ፡ "እና" ና "ደሀና" ስብሰባው ላይ በአንድ ላይ ተገናኘን፡ በማንኛችን በኩል መገዘዱ ለንደማናድ ልናይ - ቀድሞ የተናደውን።

"ተናድ"

ስብሰባውን የጀመረው አለቃችን አቶ ለጆን ነበር። ኩፍሰ ብሎ የኩቁ አጥፋት ሽብሰባ ትከሻው ላይ ተከምሮ (ከኩቁ ውስጥ ትንሽ የሰፋ ትራስ ያስቀመጠ ይመስለኛል)። ጨዋ ለመሞሰል በሚዳዳው ድምፅ ስብሰባው መጀመሩን አረዳ ('አበሰረ' የሚሉም አሉ "ከሽረኞች ወገን ናቸው")

"እ...ያው ለንደምታውቁት..." አለ (ምንም በማናውቀው ነገር) "...መሥሪያ ቤታችን ያለውን

መልካም ሰዎች ዝና ለማስቀጠል (ሂሂሂሂ ጉድ ራሳ በቀን የሚመጣው ባለጉዳይ ሁሉ እየደ እያለ ተራግሞ የሚሄድበት መሥሪያ ቤት 'መልካም ሰዎች ዝና' ይሁና...) ዘመናዊ የአሠራር ሲባተምና ዘመን አረራሽ መሳሪያዎች እንደሚያስፈልጉ በማመን የተለያዩ ዓለም አቀፍ ተሞክሮዎችን ወሰደን እየተንቀሳቀሰን 'ያለበት ሁኔታ ነው ያለው'...

እነዚህ ዘመናዊ መሳሪያዎች ደግሞ ብቻቸውን 'ጠብ' የሚል ለውጥ እንደማያመጡ ለመገንዘብ ነው፤ ስለዚህ ቢሯችንን 'በአመለካከት' 'በአውቀት' 'አና' 'በተግባር' ከመሳሪያዎቹ ጋር አብሮ በሚሄድ 'ወጣት' የለው ኃይል ማደራጀቱ ለንገ የማይባል እንገብጋቢ ተግባር ነው...!!

በአማማ መለኮት በኩል መንገዱ "ተናደ"። ጨዋነትን የሜነው መኪና ገደል ገባ። ትህትና ተሸቀነ። መንገድ ለሌላ ወደኋላ ተመለሰ። መንገድ አፍራሽ ሸረሾች ራሳዬ እንደሆነኝ ያያሉ። ከመድረሱም ተጣልተዋል። መንገድ የለማ ...!! ከአባይ ወዲያ ማዶ ያለ ዘመድ ሆነ የአማማ መለኮት ሥራ፤ እንባቸው በአይናቸው የሞላ እለት ዋይ ባለው ቀሩ።

እንዲት በአድሜ የገፉ ሚስቲን አባሮ በየቢሮው አየዘረቸ ምስጋና የምትቀላውጥ ገልቱ ለመቆጠር ምድረ ጉማሬ ሚስቲንን ላብ አደር ሰብሰቦ አላዘነ። ደግሞ ስለዘመናዊነት ያወራሉ፤ አግዚአ ለለቆቻችን ስለዘመናዊነት እወሩ። ስልካቸው ባትሪ ሲጨርስ ተበላሽ ብለው ሠሪ ቤት የሚሮጡ አለቆቻችን ዘመናዊነትን ሰበኩ። ከፕሪንተር የሚወጣ ወረቀት ደመና ሰንጠቆ እንደሚወጣ መልአክ በግርምት የሚመለከቱ። ('እይ ፈረንጅ ነፍስ መፍጠር እኮ ነው የቀረው!' እየተባባሉ።) አለቆቻችን ዘመናዊ እንሁን አሉ።

አማማ መለኮት በጡረታ ስም ተባረሩ። ('ተቀነሱ በል አቶ አብረሃም ተብያለሁ።) ዙፋን ተቀጠረች - እሁን ድርጅቱ ዘመናዊ ሆነ። "አንደምን ዋላችሁ..."። "ሃይ ጋደሰ" በሚል ሰላምታ በመተካቱ አልልል ቢሯችን ዘመናዊ ሆነ።

ዙፋን የዘመናዊነት ፋና ወገ፤ አንድ ገፅ ደብዳቤ ሰትፅፍ አንድ ከግማሽ ገፅ ስህተት የምትዘራ ጉድ። ወሬ ብቻ፤ መሸከር መም ብቻ፤ በየሰው ላይ 'ዬ' መጨመር ብቻ (አብርሳዬ... የማሰዬ... ጋሽ ለይደዬ... ተፈራዬ... ሐገሽዬ... ገዢዬ... አግዚያብሄርዬ... ጂሰሰዬ...) አንድ 'የ' ፊደል ትልቅ አፍ ብቻ ያላት መርገምት። ደህና ነገር ሲናገር ከንፈሩ እንደደረቀ ሰው በየደቂቃው ቻፕሰቲክ እየተላቀቀቸ በየቢሮው ማውራት !! ('ውይ ጥርስ አታስከድንም፤ ተሜዎች ምናምን' ይሏታል - የሸረጅው መንጋ።)

ቆንጆ ብቻ መሆን አንዴት ይቀፋል። ሴት ብቻ በመሆን ከወንድ የሚቸር ወሲባዊ ከብር ምንጭ ውድቀት ነው?! ዕድሜ ከፍ ባለ ቁጥር የሚናድ የእንግዲያ ካብ። አንዴት ሰውን ያህል ፍጥረት ያውም እናትነትን ያህል አደራ ትቀበል ዘንድ ተፈጥሮ የወከለቻት 'ሴት' ስለጥፍር አንድ ሰዓት ሙሉ ታወራለች? ስለፀጉር ሁለት ሰአት፤ ስለጥፍር ቀለም ሙሉ ቀን፤ ስለ ልብሲ.

የመታየት ልክፍት (ኤግዝቢ ሸኒዚም ይለዋል በሬቻ)። በፋሽን ስም ነጋቸው ላይ ውበት ሊዘፋሉት

የሚቻሉትን ዛሬ ለርሴ ኩርሴ የውበት ኮተት ለያውፍ ይፈጅታል። ይህ የሴት ውበት ነው የሴት ብክነት። ስለውበት የሚደሰኩር ሚዲያ ላይ ለፍጥጣ የምትውል ዙፋን፣ ቆዳዎን በምናምን ለይንድና ፍቅር ለንዳይሰርጸት ራሷን ስታዋድድ ትኖራለች። ሴት ከመልክ የተሸለ መውዳደሪያ ከሌለት ወደድድ ውስጥም የምትኖረው ቢበዛ ስጥቂት ዓመታት ነው። ባካና ! ዙፋን ባካና ናት፤ ስሟ ራሱ ለሷ ላይ ሲደርስ 'ዙፋን' የሆነ፤ የመውደቅ ለይነት ደውል ነው። (ውዝፍ ከሚለው ስርወ ቃል የመጣ...)

ከሌላቃዩ ጋር በአይደ ስትዳራ ስንት ጊዜ ታዘብኩ። ለማማ መለኮትን ነቅላ ላትፀድቅ ነገር ራሷን የተከለችበትን ቆሻሻ መንገዷን ለይቻለሁ። ለፀሃፊነት ሥራ ወደድር መሰለፍ የማይችል ባለጩት ጩንቅላቷ ላይ ሰው ሰራሽ ፀጉር ንዝግብ ከቡር ሴትነቷን በየቢርው ስትዝጉዝ ሳናይ ለላውራንም፤ "ጭስ ካለ ለላት ለሌ" ብለንም ለይደለም። ቆይቶ የተደረገ ግምገማ ላይ የተገደደች ለሰመሰላ ቀባጠረችው ለንጂ። ("የሸረኞች መንገድ የተናደች" ለለት)

ባለቤት የለሽ ሰጥ ማንም ለላፊ ለግዳሚ የሚዘግናት። ወንዶች በምናምናቸው ለየተመሩ የሚደርሱባት ጥግ። የሴትነት ባንዲራ ዝቅ ብሎ የሚውለበሉባት ፀያፍ ምሳሌ። ለወረደ የሴትነት ባንዲራ ሴላኛ ወንዶች ሲዘምሩ ምሳሌው ለንዲት 'ቴንዚው' ለያለ ይሸከረመማል?

የአድጫ ጉዳይ ነው፤ ያች የሴትነት ባንዲራ ትወርዳለች። ያኔ ዘማሪ ሲጠፋ ሴትነት የተነጠለው "ሰው መሆን ብቻውን" ሲቆም ይህ ከተማውን የሞላው ለላፊ ለግዳሚውን በቅናት ግልምጫ የሚጎነትል። "ምክሩ ላይ ስቆ የመከራ ዱላ መድረሻ ያላጣው፤ ፍቅር ለልባ የሴት ፊት ሁሉ" ዙፋን የተባለች መሀበርተኛ ይመረቅለታል።

አቀባበል ይደረግላት ተባለ - ዙፋን። ሰው ለንዲት ምንም ይቀበላል? በግ ታርዶ፤ ቢራ ቀርቦ "ለንዲት ፀሃፊ ለመቀበል ይህ ሁሉ ድግስ" ለንዳይባል፤ ለአቀባበሉ ህዝባዊ ስም ወጣለት - "የሩባ ዓመቱ የግምገማ ማጠቃለያ"። ሲበላ፤ ሲጠጣ ሸረኞች የሸረኛ ልዕልታቸውን ኩብበው ለየውካኩ ጥሪ ከብበል ሲሰለቅጡ ለማማ መለኮት ናፈቁኝ። ለንዲህ ዘግጅት ሲኖር ለላቸው ሌሊት ሁሉ ለያደሩ ወጥ ይሰሩ ነበር - ለምስት ሳይከፈላቸው። ነጭ ልብሳቸውን ለብሰው፤ ምድረ ሆዳም ሲያስተናግዱ ይውሉ ነበር።

መንገዱ...

ከግብግብው ሹልክ ብዩ ወጣሁና፤ አጠያይቄ ለማማ መለኮት ቤት ሄድኩ። በራቸው ላይ ቆይቶ ብለው የምስር ከከ ለየለቀሙ ነበር። ሲያዩኝ በድንጋጤና በግሮምት ተርበተበቱ። የምስር ከከ የያዘውን ተራ ወደቀኛቸው ካለች መደብ ነገር ላይ ሲያስቀምጡ የተለቀመው ካልተለቀመው ተቀላቀለ...። ለንደላኛ ቢር፤ ለንደላኛ ሃላብ፤ ለንደላኛ ሥላሴ፤ ለንደላኛ ለኛነት ተመልሶ መልቀም። ለዲስ ለንግዳ ሃላብ፤ ለንግዳ ለሰራር፤ ለንግዳ ርዕዮተ ዓለም ሲመጣ ያከበርን መሰሎን የሰራጎውን ማፍረስ።

ከመቀመጫቸው ብድግ ብለው በእኩብርት ቆሙ፤ "ውይ በምትኩት አዚህ ድረስ ምን አለፋህ

ጽሑፍ ለሰብረ እና ለሌሎች

አቶ አብረሃም - እጄ ቆሻሻ ነው ቆይ" ብለው ቀረጸው ጋር ጠራረጉና በተሰፋ አይዩኝ
ጨበጥኳቸው፤ ምናልባት ወደሥራ ልመልሳቸው የሄዱት ይመስላቸው ይሆን? ግባ አሉኝ፤ ገባሁ፤
ንጹህና ጠባብ ናት ከፍላቸው። ወደጓዳ መግቢያ ላይ ባለጥልፍ ነጭ መጋረጃ። ባለመደገፈያ
የቀርከሃ ሰፋ። ግድግዳ ላይ አንድ ጥቁርና ነጭ የተልቅ ሰው ፎቶ አለ (ባላቸው ይሆን?)። በጎን
ባለድግሪ ወጣት ባለቀለም ፎቶ። አማማ መለኮት መጋረጃዋን ገለጥ እድርገው ወደ ጓዳ ገቡ።

*** **

ቡና አንደምወድ ያውቃሉ። ላፍላልህ ሳይሉ ቡናውን አቀራረቡ። አወፍኝ ስለነበረው።

"ግራ ገብቶኛል፤ አንቅልፍም አልወሰድሽ ብሎኝ ነው ያደርኩት። አንግዲህ በዚህ ዕድሜ ሰው
ቤት ልብስ ላጥብ ነው? አንጀራ ልጋግር? እኔኮ ሌላው አይደለም ያሳዘነኝ፤ ይሄን ያህል ግመት
ያገለገልኩበት ቤት ነው። ምናል ለውጥ ጠርተው አንግዲህ በቃሽ ቢሉኝ። አቶ አጅጉ መጥቶ፤
ሰሜን አንጻን አልጠራኝም። ይሄን ከምጥተር እጸዳጅው፤ አንግዲህ ጠረታ መውጫሽም አየደረሰ
ነው። ቢቃ አንዲህ ነው ያለኝ። የሃሬን ቀን አያምሽልኝ፤ አንዲሁ አለኝ...ይባላል? አቶ አብረሃም
አስቲ ፍረድ፤ ፍርድ ለራስ ነው መቸም..."

አለቀቡ አማማ መለኮት። የማደርገው ነገር ጠፋብኝ። "ብዙ ያየሁ ሰው ነኝ፤ ይከፋኛል፤
ማግኘትም ማጣትም ማጀጅን የጎበኘው ሰው ነኝ። ባሌ የሞተብኝ ሴት ነኝ-አርጅቻለሁ። ልጄ
ምጥ ይግባ ስምጥ የጠፋብኝ ባለባኝ ነኝ። ለትንሽ ትልቁ ደፋ ቀና የምለው ቀባሪ የለኝም፤
የአገሪ ሰው ነው ቀባሪዬ ብዬ ነው። እንዴት አንዲህ ያመንኩት ህዝብ ይተፋኛል? እንዴት
ባዕድ አሆናለሁ? አይዘሽ ማንን ገደለ? ፀሃፊነቱን ይተውት እናትነት ይወረወራል? አንድ ሰው
በሬ ዝር አይልም? በሃዘን በደስታው ከሥራዬ አልፎ ተርፎ ለድግሳቸው ጉልበቴን ገብሬ
ቤታቸውን አላቀናሁም? ፍረድ አቶ አብረሃም - ፍርድ አንደራስ ነው" ስኳር ወደ ስኔዎቹ
ጨመሩ። በዝምታችን ውስጥ ቡናው ሲቀዳ ደስ የሚል ድምፁ ጠባቢን ቤት ሞላት። አንዲት
ከሰት ያለች ጥቁር ድመት ገብታ ረከበቱ አጠገብ ቆመች። ለቡና ቁርስ ከተቆራረበው ዳቦ
ቆንጥረው ሰጧት።

"አማማ መለኮት!" አልኩ ቀስ ብዬ።

"ወይዩ!" አሉ ቡናውን እያቀበሉኝ።

"ልጄ ጠፋ ነው ያሉኝ..." ወይ ወሬ መውደድ አሁን የሰው ብሰት ከመቀስቀስ ውጭ ምንም
ላልፈደድ ምን አጠያየቀኝ...።

"አዎ...ይሄ ፎቶ የሱ ነው" አሉ ወደ ባለድግሪው ወጣት እየጠቆሙኝ። ግራሽ ተነስተው ፎቶን
ከተሰቀለበት አወረዱና ሰጡኝ። መልክ መልካም ወጣት ነው፤ ሳቂታ።

“ልጅ ነው - አንድ ልጅ። ለደስት ኪሎ በደግሪ ተመርቆ ወር ላይቆይ ወደ ውጭ አገር ለሂድ!”
በሎ ተነሳ። “ኬኒያ የሚባል አገር ደረሰኩ። በሎ ደወለልኝ። ይህ ውል ከዛ በኋላ ይኮርም
ይመትም ወሬው የለ” ብለው አንባቸውን ዘረገፉት።

“ከሂድ ቆይ?...” በሃሳቢ ኬኒያ ያሉ ጓደኞቹን ይህን ልጅ ካላገኙትሁ ወዳላችሁ! ልል ተዘጋጅቼ።
“አንገደህ ወደ አሰራ እምስት ዓመት አይሆነውም ብለህ ነው...?” ይቶው ላይ አፍጥጫ ቀረሁ።
“ሱናው ቀዘቀዘብህ፣ የኔ ነገር” ብለው ይቶውን ከአጀ ተቀበሉና በታው መለሱት።

ለናወራ ቆይተን አንደምጣይቃቸው ነግሬያቸው ሰወጣ። “አቶ አብረሃም፣ ካላስቸገርኩህ በቀደም
ተጣድፊ እኔ መሳቢያ ውስጥ፣ መሃረቤን ረሰቸው መጣሁ። አንደው ላቶ ሸበሩ ወትሰጥልኝ
በዚህ ሲያልፍ ያቀብለኛል” አሉ። አቶ ሸብሩ የመሰሪያ ቤታችን ሹፊሮ ነው።

ያችን ተፃምረኛ መሃረብ የቢሮው ሰው ያውቃል። እማማ መለኮት ፀበል ቤት ይሄዱና ወይም
ቤታቸው ዝክር ብጤ ትኖራቸውና ለምንቀርባቸው ባልደረገባቸው የፀበል ቤት ዳቦ በመሃረባቸው
ጠቅልለው ያመጡልናል - በቀይ ክር የሀረግ ጥልፍ ዙሪያውን የተጠለፈበት መሃረብ...።

በቀጣዩ ቀን ቢሮ ሰገባ አቶ እጅጉ ደረጃው ላይ አገኘኝና። “አቶ አብረሃም፣ ምንው ደግሰ ረግጠህ
ወጣህ?” አለኝ። “አጋሰሰ!” አላልኩትም።

የእማማ መለኮትን መሃረብ ለማምጣት ወደ ዙፋን ቢሮ ሄድኩ። ለመጀመሪያ ጊዜ ነበር እማማ
መለኮት ከለቀቁ በኋላ ወደዚህ ቢሮ የመጣሁት። ዙፋን እኔን ዘፈተቸው። “አ...ንተ በመጨረሻ
መጣህ። ዝም ብለህ ትንቀባረራለህ መምጣትህ ላይቀር” አለኝ ፈቃ አንበሳ ገዳይ እይነት ቆክራ
ሰፍርበት - ደነዝ!! እትንብሳ እግራን የሆነ ነገር አያደረገኝ ነበር የምታወራኝ - ጠረጴዛው እግራን
ጋርደኛል።

“ምን እዚህ ይሄ መንገዳችሁ አባራ ብቻ ነው... አጭ”። ተሸከርከሪ ወንበሯን ወደእኔ ስታዘረው
የተራቆተ ቀኝ ታፋዋ ስለተቀመጠች በጣም ገዘፎ ታየኝ። እይነን ወደታች ስልክ ባለተረከዝ
ጫማዋን አየወለወለች እንደነበር ገባኝ። በአጀ፣ በቀይ ክር ሃረግ የተጠለፈበት የእማማ መለኮት
መሃረብ በከፊል አባራ ለብሶ...

22 የመደርደሪያው ጫፍ

"አብረሃም !"

"እቤት"

"ሰምህ ማነው ?" አለኝ ፊቴ የተቀመጠው ደግ ፖሊስ። ፊቱን ሰየው ማፈጨት ጀምሮ መሐል ላይ ሲደርስ ሊያፏኞቹ የፈለገው ዜማ የጠፋበት ነረምሳ ይመስላል። ስሜን ጠርቶ 'ሰምህ ማነው?' ሲለኝ ቢገርመኝም በትህትና ተናገርኩ።

"አብረሃም"

"ኢ-ቢ-ሲ-ሃ-ም" ፊደል አየቆጠረ የፈ።

"የአባትህ ስም" ነገርኩት - ጻፈ።

"አብረሃም ! ለምንድነው የሰው ባል ቋካኔ በተሞላበት መንገድ በሚዛን ስህን የፈነከትከው?" አለኝ። አጠያየቁ 'ባትመልሰልኝም ግድ የለም' የሚመስል ስሜት ነበረበት።

"እርሶ ለላባላጩኝ ነው አንጂ እኔ ሰው ጋር ተሰዳድቤ አንኳን አላውቅም፤ አንኳን በቋካኔ' ዓረፍተ ነገሬ አየተወለጋገደ መለስኩ።

"እሱማ ታስታውቃለህ። ጨዋ ልጅ ነህ። ጨዋ ባትሆን ኖሮ ስህኑ ላይ የተቀመጠውን አንድ ኪሎ መመዘኛ ብረት ትተህ በሰሃኑ ብቻ አትፈነክተውም ነበር። ጎበዝ ! ራስህን መግዛትህ ትልቅ ነገር ነው። 'ራስን የሚገዛ አገር ከሚገዛ ይበልጣል' ይባላል። ቢሆንም ግን አብረሃም ዋስ ትጠራለህ።"

"አሺ !" አልኩና ትዝ ሲለኝ የሚዋሰ ሰው የለኝም።

"አንድ ደውልና ጥራ !" ብሎ ቅድም ወደ ማረፊያ ቤት ስገባ የተቀበለኝን ሰልኬን ወደ ፊቴ ገፋልኝ። አከተር ለሽብር ለና ሊሉኝም

ወደ ለአምሮዬ የመጣችው ሂሉ ነበረች። ግን ሀሳቡ በራሱ ሳቄን አመጣብኝና ተወኩት። ባለን ፊንኬቼ ሚስቱን ዋስ ሁነኝ ማለት በእርግጥ ያስቀል። ዝም ብዬ ዋስ የሚሆነኝ ሰው ሳወጣና ላወርድ ቆየሁና "ዋስ የለኝም !" አልኩት ለደጉ ፖሊስ።

"አንዴት ዋስ አይኖርህም? ከሰው አልተወለድክም...? ጓደኛ የለህም? ወይም ጎረቤት?" አለ ፖሊሱ። እንዲህ ሲለኝ ዘመድም ጓደኛም የምለው ሰው እንደሌለኝ ትዝ አለኝና አንባዬ በዐይኔ ግጥም አለ።

"ጸሀና ለሰቲ የአንድ ሰው ስም ንገረኝ!" አለ ለመጻፍ አየተመቻቸ።

"የአንድ ሰው ማለት?"

"በቃ ዝም ብለህ የአንድ ሰው ስም ንገረኝ!" አለ።

"አበራ !" ማረፊያ ቤቷ ውስጥ አበራ አንበሳው ! የሚል ስም በተወለደኝ ደብዳቤ ጽሁፍ ላይ ስለነበር እፈ ላይ ደንገት መጣልኝ።

"የአባቱ ስም ማንው?"

"አይ ንጃ !" ተገርሞ አየኝና ፈገግ ብሎ አጉተመተመ።

"በቃ አበራ በሰጠኝ ብዬዋለሁ - ዋስህ ነው። አብረሃም አምንሃለሁ፣ ጥሩ ልጅ ነህ፣ ይሄ መቼም የዕለት ግጭት ነው። ከአሁን በኋላ እካ ሱቅ አካባቢ ብትደርሰ ግን ዋስህን አቀፈድደዋለሁ፣ ነግራለሁ!" አለ አየባቀ።

እነዚች ምድር ላይ ይኑር አይኑር በማይታወቅ ዋስ ከአስር የወጣሁ ሚስቲን ሰው። ቀበቶዬን ተቀብዬ ከታጠቅኩ በኋላ ወደ ቤቴ አዘገምኩ። ፖሊሱ ያሳየኝ አምነት በጣም ነው የነረመኝ። ለምን እንደሆነ ባለውቅም ሰው ከመሬት ተነስቶ ያምነኛል። ሌባ ብሆን መቼም ባንዴ ሃብታም ነበር የምሆነው፣ ለምት እንዲያምኑህ እና እንዲዘናኑ ማድረግ ትልቁ የሌብነት ጥበብ ነው።

ሰፊ ሰደርሰ ወደ ሀሊና ሱቅ መንገድ ጀመርኩና ትዝ ሲለኝ ደንግጬ መንገዴን ቀየርኩ። ሱቁ አካባቢ እንዳልደርሰ ማሰጠንቀቂያ ተሰጥቶኛል። ወይኔ ከሁሉም ከሁሉም ሀሊናን ሳላይ መዋል አንዴት ያስጠላል?! ሀሊናን አንዳላይ በህግ ተከልክያለሁ። ያ ፖሊስ በገግ አላሰፈራራሪኝም፣ ሕጉን ነው አዕምሮዬ ውስጥ ተከሎ በፍቅር ያጠረው።

ሂሉ አልካሁን በዱቄት የተበከለ ጋውዲን ሰበሳ ፊቷ በሚነድ ሻማ የሆነ ነገር አያደረገኝ ይሆናል።

ወይም የሰላሳ ሳፕን ላይ ቆማ እንደ ነብር ሸንጧ ተመዝ የላይኞቹ መደርደሪያዎች ላይ ባሙና አየደረደረች ይሆናል። ስትንጠራራ አኮ ስታምር! ሰማይ ላይ በተቀመጠ ንቦታ በሚያማምሩ ጣቶቿ አግዘር ጋር ቼዝ የምትጫወት ነው የሚመስለኝ። ሂሉ የኔ ውብ! የኔ ቆንጆ! የግርግ ሚስት! ሰው እንዴት ግርግን ያገባል በአግዚአብሔር...!

*** **

ብቸኛ ነኝ! ሁሉም ነገር የሰለጉኝ የሃይ ሰባት ዓመት ወጣት። ቤቴ አገባለሁ፤ አወጣለሁ። ፡ ሦስት ዓመት ሙሉ አዚህ ሰፈር ሰኖር የማውቃት ህሊናን ብቻ ነው። መንገዴ ላይ ሱቅ አላት፤ ድምቅ ያለ ሱቅ። የሱቁ ድምቀት ህሊና ራሷ ሳትሆን አትቀርም።

ህሊና ጨዋ ሴት ነበረች። አኔም ጨዋ ልጅ ነበርኩኝ። የህሊና ባል ግን ጨዋ ስላልነበረ ሊያሳስተን ሞከረ። ይሄ አላሳች ደስ ይበለው፤ ተሳክቶለት ተሳላትን። በዕርግጥ ስህተታችን ጣፋጭ ነበር።

ለሚስቱ ሱቅ ከፍቶ ወንድ ደንበኛ በመጣ ቁጥር ዐይኑን ማጥረጥረጥ ተገቢ ነው? ገበያተኛ በመጣ ቁጥር የሚስቱን ፈገግታ መለካት እና ማታ ማታ በልክ ፈገግ በይ አያለ መነትረክ አግዘር ይወደዋል? እሽ ይሄ ይሁን ግዴላም... ግን 'አብረሃም የሚባል ልጅ አዚህ ሱቅ ለምን ይመጣል ለምሳ ሱቅ?' ብሎ መጠየቅ ከአንድ ባለ ሱቅ ይጠበቃል? ...መንግስት ሳያዳላ ሕዝብ አንዲያገለግልበት በሰጠው ንግድ ፈቃድ አከሌ ይምጣ እክል ይሂድ ብሎ ሰው ይመርጣል? እሺ (ሂሂሂ... ሸረ ይሄስ ያሳፍራል) ግን ሚስቱ ጋር፤ ቆንጆዬ ሚስቱ ጋር አቅፍቅፍ ብሎ ከመተቃቀፍም አልፎ መርፌና ከር ሆነው ሌላ ዓለም ውስጥ ሲዋጉ ድንገት የማይቋረጥ ነገር አቋርጠ። "ለምንድን ነው አብረሃም ቴማቲም የሚገዛው? ማን ሊያበሰልለት?" ብሎ ሚስቱን ይጠይቃል፤ አንዲህ ደደረጋል ?

ሂሉዬ ብለኛት ብላ "ራሱ ይሰራላ" ሰትለው። "ራሱ እንደሚለራ በምን እወቅሽ ?" ይባላል ? ለጥያቄና መልስ ይሄ በታው ነው ? ሰዓቱስ ነው ?

ባሏ ቀልቡ አይወደኝም። አቀፈዋለሁ። እኔ ሱቅ በር ላይ ስቆም ዐይኔን ላለማየት የማያየው ነገር የለም። የተደረደረውን ሳሙና፤ የተሰቀለውን ሙዝ፤ የተለጠፈውን 'ዱቤ ከልክል ነው' የሚል ማስታወቂያ... ብቻ ማየት የቻለውን ሁሉ ፊቱን አጨፍግን ይቃኛል። እናቴን ሊፈነከተኝ ፈልጎ ደህና መፈንከቻ ያጣ ነው የሚመስለው። በዛ ላይ ሆነ ብሎ ህሊናን በወሬ ያጨናንቃታል። እንዳናወራ መከላከሉ አኮ ነው።

"አጃክስ አለቀ እንዴ ?" ይላታል፤

"ሸረ አለ!"

"ለሰላሳ ዛሬ አላወረድሽም ?"

"ከ ትላንት እኮ ነው ያወረድኩት !"

በቃ የማይቀጥረው ነገር የለም።

አንገሩህ ስንገና ስወጣ ሰላም የምላት ብቸኛ ሴት ባለ ሱቋ ህሊና ነች። ሱቋ መንገዴ ላይ ስለሆነች እስርቤዳም የሚሸመተው ከሷው ነው። ታዲያ ህሊና ጥሩ ልጅ ስለሆነች ነው መሰል ከደንበኝነት ከቆ ያለ ቅርርብ ነው ያለን።

ዛሬም ልክ ደመወዝ እንደተቀበልኩ ሄድኩ፤ ባሏ የለም። ሁለታችንም ደስ እለን።

"አንተ!" ትለኛለች፤

በቃ ስሜን ጠርታኝ አታውቅም። 'አንተ' ነው የምትለኝ። አውነቱን ለመናገር ህሊና 'አንተ' ስትለኝ ስሜን ያቀናጣችው ነው የሚመስለኝ። አብርሃም ሲቀናጣ 'አንተ' ! በእኔ ጆሮ ብትሰሙት በጣም ይገጣጠማል !!

"ለላም ሂሉ!" ባሏ ከሌለ ሂሉ ነው የምላት፤ በእርግጥ አንዳንድ ሌሎችም እያለ ያመልጣኛል።

"ምን ሆነህ ነው ዐይንህ የቦዘዘው?" ትላለች በትልልቅ ዐይኗ እያየችኝ። ዐይኖቿ ዐይኔን ይስሙኛል።

"ዱቤ ልክፍል ስለሆነ ይሆናለ !"

በዚህ ሁኔታ መቀላድ መቻሌ ግዴላችሁም ብርቱ ሰው ብሆን ነው!

"ሂሂሂሂሂሂ...ውይ አታስቀኝ ከምሪ ነው!" ትላለች፤ ስቃ ከወጣላት በኋላ እኮ ነው። ከዛም የወሩ እዳዬን አንተሳሰባለን።

"ዱቤ ከልከል ነው!" ከሚለው ጽሑፍ ስር ያስቀመጠችውን የዱቤ መጻፊያ ደብተር ታወጣና ቁልቁል በእስከርቢቶዋ እየጠቆመች "ካርድ የ100 ብር...ግን መቶ ብር ካርድ ምን ያደርግልሃል? ወሬ እንኳን አታበዛ" ትላለች፤

"ዳቦ...

ዳቦ

ዳቦ...በነፍ ስለሆንክ እኮ ነው ዳቦ የምትባለው ! ...ብቻ እንጀትህ እንዳይደርቅ ፤ ምናል እንደ ወንጌቹ እንቁላል እንኳን ብትጠብሰ ሂ..." ትቀጥላለች።

"...የተፈጠሩ በ-ና...!"

ሻይ ቅጠል...!

ኮካ !

አምቦ ውሃ ሂሂሂሂሂሂሂ አሰኪ ሰው ዳቦ እየበላ አምቦ ውሃ ሆሆ ስትሰቅ ደስ ስለምትሰኝ
ዝም ብዬ እያታለሁ፣ ስታምር !

"እ...እ...እና እንደ ሊትሯን ውሃ በድምፍ...መቶ ሰላሳ ሁለት ብር"

"አምባ ብርን ረበተሻል !" እላታለሁ።

"የምን ሃምባ ብር?" ትለኛለች።

"እንደ ቀን ተበድረሽ ለታከሲ እንኳ..."

"እላስታውሰም"

"እኔ እስታውሳለሁ" አላትና ሁለት መቶ ብር አዘረጋላታለሁ። እንዲያው ብቻ እንስታ እንዲህ
እጅ ላይ ትተዋልች።

"ብር አለህ ግን?" ትለኛለች፣ ደግሞ ከልቧ መሆኑን ዐይኗ ያስታውቃል።

"ዛሬማ ሃብታም ነኝ"

"ያንተ ሀብታምነት እንደሁ እድሜው ሦስት ቀን ነው" ታየኛለች፣ በዐይኗ የነካቸኝ ነው
የሚመስለኝ።

ለአምሮቱ ባለትዳር መሆኗን እንዳያምን ጣቷን ላለማየት አጥራለሁ። የሆነች ለሰላሳ ነገር ነች፣
አንድን በዐይኔ ስነካው ይለበልሰኛል። ባሏ ግርማ ሲያቅፋት የሚኮሰኩላት ነው የሚመስለኝ፣
የሆነ ሰውነቷ የሚንደበደብ።

ሂሉን ሱቅ ውስጥ ቆማ ሳያት መደርደሪያው ሁሉ የተሞላው በፍቅር ይመስለኛል። ማንሽ
ሁሉንም በጅምላ ገዝቼዋለሁ፣ ከነመደርደሪያው፣ ከነሚዛኑ፣ ከነመዛኛ !!

በትልቅ ጥቁር ፈሰታል ቋጥሮ አእምሮ አዛው ውስጥ መጨመር፣ ወደ ውጭ ማየት የለ፣ ወደ
ውስጥ የሚመለከት የለ፣ አርፍ !

ኤጭጭ! ከኋላዬ ጥላው ሲከብደኝ ታወቀኝ... ግርማ መጣ...፤ ባሏ መጣ ! የተደገፍኩትን መደርደሪያ
ከፍቶ ሲገባ ወድቄ ነበር።

"ይቅርታ ልገባ ነው አይባልም?" ሂሳብ በባህሪ ብልጫ ስትላቀቅ ይታወቃል። ይህ ውሻ የሆነ ሰው!... በቃ የሂሳብ ፊት ኮስተር የአይም ፊት ኮስተር !! መደርደሪያው ይንኳተትባኛል። ማክሮኒ፣ ፓሲ፣ ሳሙና፣ ምንትስ... ያ ሁሉ ፍቅር አልም ! ይህ ሰሐራ ባህሪ ሲገባ ፍቅር ይተናል።

በሰላሳው ከሰራ ወጥቼ ወደ ቤቴ አዘገማለሁ። ድካም ብሎኝ ስለነበር ሂሳብን ረሰቻት ነበር። ልብ በሎቆ ሳልፍ "አንተ" ብላ ጮኸች። የሂሳብን ደምፅ ሲሰሙ ድካም፣ ድንዛዜ ሁሉ ጠጠር አንደተወረወረበት የወፍ መንጋ 'አኔ' ከምባል ዛፋቸው ላይ ግርር ብለው ሲበሩ ታወቀኝ። ከንፈሬ ላላዘው ግራና ቀኝ ሸሸ፤ ፈገግ አልኩ። ለኛም ወደ ሱቋ ሄደኩ፤ ከድካሜ ብዛት ደረጃውን በወጣ ገድገድ ብዬ ነበር።

"አኔን!" አለች ሂሳብ፤

ሱቋ ላይ ስደርስ ግርማ ተቀምጧል። ድካምቼ ሁሉ ተጠራርተው ድብርትን ጨምረው በፈሩብኝ። "ሰላም ዋለችሁ!" አልኩ፤

"አግዚያብሄር ደመስገን!" አለች ሂሳብ፤ አግዜር ቀኑን የሰጠው ለሷ ብቻ ይመስላል። ያ ጋግርታም ባህሪ ዘጋኝ! ይዝጋው !

ምን ለንደማውራ ጠፍቶብኝ ለንዴ መደርደሪያው ላይ ያሉትን አቃዎች፣ ለንዴ ሂሳብን ስቃኝ ቆየሁና... "ሳሙና ስጭኝ!" አልኩ። ሂሳብ ሳቋ መጥቷል፤ ድንገት ለንደዘባረቅኩ አውቃለች። ሲሆንም ከመጨረሻው መደርደሪያ ላይ ልታወርድ የለሰላሳ ሳጥኑን ለሰጠጋችና ጫማዋን አውልቃ ኩርሲዋ ላይ ቆመች። አግሯ ለንዴት ነው የሚያምረው ! ተረከዟ ነጣ ብሏል፤ ተንጠራራች፤ ተመዘዘ ሸንጧ ...!

"ሸንጧ የሚመስለው... የምንትስ ሃረግ..." አያልኩ በሃላቤ ስዘፍን ለና ምራቄን ስውጥ ቆይቼ ዘር ስል ግርማ ዐይኑ ቀልቶ እኔ ላይ አፍጥጧል። "ነብር አየኝ በል!" እይነት ዛቻ ቀመስ ዕይታ...! የሚጮህ ዐይን ያየሁት ግርማ ላይ ነው። ዐይኔን ከዚህ ፈጣጣ ላይ ነቅዬ በጥግ በኩል ስልክ የኮንዶም ካርቶን ላይ አረፈ። የግርማም ዐይን ዐይኔን ተከትሎ ይሁን ወይም የዐይኑ አግር ጥሎት አዛው ላይ አረፈ፤ ወይም ያረፈ መሰለኝ።

ሂሳብ የቆመችበት ኩርሲ ነቅነቅ ሲል "አኔን!" ብዬ በድንጋጤ ጮህኩ፤ አደኔጋገጤ ለራሴም ገርሞኛል። ውሃ ጠገብ ባሏ ምንም ያልመሰለውን አኔን ምን ቆርጠኝ ነው የደነገገኩት? ምን ለሰበረገኝ? "የምጣዱ ሳለ የአንቅቡ ተንጣጣ" አሉ! ለንደውም የግርማ አስተያየት 'ምነው በፈረጥሽ!' የሚል ያስመስልበታል።

ሳሙናዬን ተቀብዬ ወደ ቤቴ አዘገምኩ። በቀጣዩ ቀን ቅዳሜ ሂሳብ ለንባዋ ጠብ አስኪል እየላቀች ሳሙናውን ገዝቼ ከሄድኩ በኋላ ከግርማ ጋር የተባበሱትን ለንዲህ ስትል ነገረችኝ። እውራራ

ድራማ ነው የሚመስለኝ። ሂሉ ሲበዛ ነፃ ነች።

"አንተ!" በሳቅ ፍርስርስ አለች፤

"ምን ያስቅሻል?"

"እደውልህማ... ብታይ... ትላንት ሳሙና ሰጭኝ ስትለኝ ሰጥቼህ (ረዥም ሳቅ)... ሰጥቼህ... ከሄድክ በኋላ ግርምሽ ብስጭት ብሎ ሲነዘንዘኝ አላመሽ መሰለህ! ሆሆ!!"

"ምን እነዘነዘው?"

ነገራችኝ፤ ልክ እኔ እንደወጣሁ ግርማ ሂሉን ጠየቃት፤

"...እኔ የምልሽ! አብረሃም 'ሳሙና ሰጭኝ' ነው ያለሽ እይደለም አንዴ?"

"አዎ! እና እኔስ ሌላ ምን ሰጠሁት?"

"ምን እንደሰጠሽው ለንቸው ታውቁያለሽ"

"አንዴ! ግርምሽ ምን ማለትህ ነው?"

"የሳሙናውን ዓይነት አልተናገረም። አንዴት ዘለሽ አዛ ትንጠላጠያለሽ? እዚህ የገላ ሳሙና አለ፤ አዛጋ እጃክሰ አለ፤ እ... ላርጎ ፈላሽ ሳሙና አለ፤ ምን እንደፈለገ በምን አወቅሽ?"

ሂሉ ደነገጠች። ቢሆንም ኮስተር ብላ መለሰችለት።

"ሁልጊዜ የሚወስደው ይሄንን ነቀ!"

"እስኪ አሱን የዱቤ ደብተር አቀብይኝ" አለ፤ አቀበለችው። የወለድኩትን ዝርዝር እየና "የታለ ሳሙና ወለድ የሚያውቀው?" አላት በብሰጭት።

"እየከፈለ ነው የሚወስደው"

"ያሁኑን መቼ ከፈለ?"

"ኤጭ እንግዲህ አትጨቅጭቀኝ! ወይ 'ሱቁን ዝጊና ቤት ተቀመጭ!' በለኝ" አለች ብሰጨት ብላ፤ በዱቤ ደብተሩ ወርውሮ ሳታት። ከፀያፍ ስድብ ጋር "ሸርሙጣ!"

ይህን በትንግረኝ ሁለታችንም ከልባችን ሳቅን። ሰቃ ሰቃ ሲወጣለት "አንተ ምናለብህ ሳቅ!"

ያስተርጓሚ ለሰዎች

ለባቷን ጠጥላ ይሄን መደብ ራስ ተከትላ ለዲስ አበባ ገባች። ለናቱ፣ ለሁቶቹ፣ ወንድሞቹ ሳይቀሩ ለተከፈተ። በጎበኛት ያገቧት ይመስል በትዳሩ ለየገቡ መፈትፈት ጀመሩ። ነፃ መሆኗን አሰራገጠች። ሳቅን የሸርሙጥና ደውል ለድርገው ወይንሽን ለፈር አዲት፣ ለንደ ለዲላባ በው በራገም ጥርጋገም በልኩ መክፈት ያለደገባትን። ሚስቷን ! ልሰማመድህ ብትለውም አልሆነላትም።

"አጭጭ ለበ ለንደረሰጉ ይሁኑ!" ብላ ሳቅንም ነፃነቷንም ተያያዘችው። ይባስ ብሎ ሳቅ ማርከት ለንዳልወደዳት "ሳቅሽን አቀሚ!" ለላትና ለረፈው!! ብዙ ባሎች የባል ድንበሩ የት ድረስ ለንደሆነ አያውቁም። ትንሽ ባሎች ደግሞ ድንበራቸው ላይ ሳይደርሱ ይቆማሉ።

ለባቷ ለሷን ፍለጋ ተንክራትቶ ተንክራትቶ ቢሞት ለፈር ለላለበሰችውም። የሐረር ሰው ውሉ ይግባ አልቅሶ ቀበረው። በምድር ላይ የነበራት ለንደ መሸሻ ዋሻ ተደፈነ። ለሁን ግርማ መደረሻ የሌላት ከንፏ የተሰበረ ወፍ ለደረጋት። "በየመንገዱ ስታገጭ ነው ያገኘሁሽ" ለላት ፣ ለንደ ሚስት ሳይሆን ለንደ ሰራተኛ ከፍ ዝቅ ለድርጎ ያዘዘት ጀመረ። ያኔ ካስቀመጠባት መንበር ጎትቶ አወረዳት። ለሴት ልጅ ትልቁ ከብሯ ቢተሰቧ መሆኑን አመነች። ለምን ለፈር ጦርን የሚተኛ ደሃ ለይሆንም ቤተሰብ አለኝታ ነው ! ፍቅር ይወጣል፣ ይጠልቃል። አዎ ! የሰው ፍቅር ለንደ ፀሐይ ምስራቅና ምዕራብ አለው። ለየጣፈጠ ወጥቶ፣ አያቃጠለ ይጠልቃል! ቤተሰብ ግን ሰማይ ነው። የሕይወት ፀሐይና ጨረቃ ሲፈረረቅ የማይቀያየር፣ የማይጠልቅ፣ የማይጠቀልል በታውንም የማይቀይር ሰፊ ሰማይ ማለት ቤተሰብ ነው። ሂሉ ቤተሰብ የላትም። ሰማይ የለም። ቀጥ ስትል ለና ነው - ባዶ ነው ! ከከብ የለም። ጨረቃ የለችም። ፀሐይም የለችም። ሰማይ በሌለበት ምንም የለም። ለግዜር የት ይሆን መቀመጫው ? የት ሆኖ ይሆን ይህን ጉድ የሚመለከተው?!

የአዲስ አበባ ነቀ ልንሸገሻት። ለምራቷ ጣዕም ከሶ የጨመረው ባሏ ነው። "ታምናለሁ... ከሳመኝ ስንት ጊዜው !" ለላችኛ። "ግን አወደዋለሁ ! ሰድቡ፣ ማቃለሉ አያቃጠለኝ ለንጌን አወደዋለሁ !"

"ሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃ ለንተ ለስለፈለፍከኝ !" ለላችና ሳቅን ለቀቀችው። የኔ ሚስቷን !!

በለፈው ሐሙስ ደግሞ ሂሉ ወደጸ ጠጋ ብላ ፊት ለፊቱ ቆመች። መሐላችን ላይ ሚዛኑ ለለ። ፊቷ ልክ አልነበረም። ቶሎ ለንድሄድላት መፈለጻ በግልፅ ያስታውቃል።

ለንድ ትንሽ ልጅ መጥቶ "ሳሙና ሰጫኝ ! ቢጫውን" ለላት፤

"የለም !" ለላች፣ ግን ፊት ለፊት ተደርድሮ ነበር።

ሌላ ሴት መጣችና "ሰኳር ሰጭኝ ሕለና" አለቻት።

"የለም !" ፊት ለፊት ኩንታል ሰኳር ተቆምጧል። ገርምኝ ጠየቅኳት።

"ሂሂ... ለንተ ካልሄድከልኝ በስተቀር ምንም ነገር አልሸጥም ዛሬ" ለየቀለደች መስሎኝ ነበር።

"ማሪያምን !" ስትለኝ የላጥቶኝ በርባዬን አንሰቼ፣ "በይ ቻው !" አልኳት።

"ቻው አብርሽ !" ለላችኝ በቅሬታ ፈንግታ። "አብርሽ" ብላኝ ለታውቅም፣ ግራ ገባኝ።

በቀጣዩ ቀን ሂሉ የሰችም ነበር። ባለ ተገትሯል።

“እሷም ግርማ”

“ምን ልሰጥህ?” አለኝ ኮሰተር ብሎ።

ከኮ”

ጥላም”

“እሺ ቀጠቃዛ ስፐራይት አድርገው”

ጥላም”

“ትንጂን ውሃ ሰጠኝ እሺ !” ውሃውን ሲሰጠኝ ዘወር ሲል ፊት ለፊት ለማያዊ መደብ ላይ በገጭ የተጻፈ ማስታወቂያ መለጠፉን ተመለከትኩ። “የኔ ብጤና ዱቤ ረላጊ አግዜር ይሰጥልኝ ይላል። የብልግና ጥግ !! ሂሉዬ ይሄን ለመጋረድ ነበር ትላንት ፊቱ እንደ ጨው እምድ ተገትራ የነበረው።”

“ይሄን በትገነጥይ አገነጥልኻለሁ” ብሎ ፎክረባት። ግርማ እንደሰጠኛው ቆይቶ ለማሁ። እኔን ለማኝ! ለማለት ፒያሳ ሂዶ ማስታወቂያ ያጽፋል !?...ጓጉንቸር!!

ህሊና ከሰዓት አፏን በሰካርብ ሸፍና ቆማ አገኘኋት።

ምንው ሂሉ?”

“ትንሽ ጥርሴን አምኝ !” ፊቷ ሞቶ ነበር። ዐይኖቿ ባዶ ቀፎ። አንድ የሕይወት ምዕራፍ በሆነ ምክንያት የተዘጋ አይነት። ህሊና የትላንቷ አልነበረችም። ባላወቅኩት ምክንያት ተቆጣሁ።

“እነሁ ሰካርብሽን አንሺው” አልኳት።

“ሂድ በቃ ለብርሽ !” ብላ እንባዋ ተዘረገፈ። ከዛ በኋላ ህሊናን ለአንድ ሳምንት አላየኋትም። ለውሰት ለሦስት...ለሰድስት ወር !!

አንድ ሳምንት በኋላ ወደ ሱቁ ስሄድ ግርማ ከአንዲት የማልወዳት ሴት ጋር ቆሞ አያወራ ነበር። በንቅት አያየኝ። “አሁን ደግሞ ምን ቀረህ? ከሚሰጥ ጋር አጣላሽን !” አለኝ። ዞር ብዬ ሌላ ሰው መኖሩን ተመለከትኩ። እኔን አልመሰለኝም ነበር።

“እነትን ነው ባከህ ምን ታስመሰላለህ!” አለኝ አያመናጨቀ። አንዲት የህሊናን አግሮ መውጣት ተከትላ ግርማን እንደ ጭልፊት ለመንጠቅ ያሰበች የምትመስል ማዲያታም ሴት “ሆሆ...የልብን ስርቆ እንደገና ዐይንን በጨው አጥቦ መምጣት አለ አንዴ?” አለች። ይህኛ ሴት ካሁንም በፊት አኔ ህሊናን ስትመለከት ዐይኗ ደም የሚሰብስብ። በተሳሳቅን ቁጥር በርሷ አያመሰላት የምትመናቀር!

ሎግሮማም ነገር የምታመለልህ ነገረኛ ነበረች።

"በሰላም ነው?" አልኩት።

"ወደዛ ሂድ ባዘህ ! ሁለተኛ ሱቁ በር እንዳትደርሱ። አዚህ አካባቢ ባይህ ፕሮሰህን ነው የማራግረው!" አለ አያመናጫቸው። አሁን የጊዜው ብቻ ሲቀር ወታደርነቱ ተመለሰበት። አብራው ያለችው ሴት "ግርምዬ በአመቤቴ ተረጋጋ ! የማይረባ ሰው ጋር አትጋጭ ! እጅህ ላይ እንደ ነገር ይሆንህሃል !" አለች።

እንዲህ ስትለው ጭራሽ ለያዥ ለገናኝ አሰቸግሮ ቁጭ አለ። አውነቱን ለመናገር ግርማንም ሆነ ሴትየዋን ከቁም ነገር አልግፍኳቸውም። እንደው ነገሩ ገረመኝ እንጂ !

"እንተ ልከሰከሰ የሸርመጣ ልጅ !" ብሎኝ ቁጭ ! ቀኝ እጄን ጌታ ይባርከው !! ከቁጥጥራው ተወንጭሮ ግርማ ጉንጭ ላይ በብርሃን ፍጥነት ሲያርፍ ከመደርደሪያው ስር ተንገዳግዶ ወደቀና ወዳያው አፈፍ ብሎ ተነሳ። ፊት ለፊቱ የነበረውን የሚዛን ሰህን አነሳሁት። በአንድ በኩል አንድ ኪሎ ግራም ብረት ነበር። እኔ ግን ሰህኑን እንሰኛ በቀጥታ ግርማ ግንባር ላይ በጠርዙ በኩል አሳረፍኩት። ባባቴ ወንድ ነኝ።

አልወጣልኝም። እሪታዋን የምታቀልጠውን አቃጣሪ በጥሬ አቃጠልኳት! ከዛ እገር ምድሩ ተሰብስቦ ገላጋይ ሆነ። ግርማ ደሙን እያዘራ ይደክራል። ወደፊት "ደሜን አፍሰሼ ባቆምኩት ሱቅ" አያለ ታሪክ ያዛባ ይሆናል፤ ይሄ የማይረባ ! ታሰርኩ። እናም ደግ ፖሊስ ገጥሞኝ ተፈታሁ፤ "ሂሉ ጋ እንዳትደርሱ!" ብባልም ከዛ በኋላ አሲም ራሷ እንደጠፋች ሰማሁ። ስልክ እንኳን አልነበራትም - ሂሉ። ከዛ ሰፈር ቤት የቀየርኩበት ምክንያት ያንን የመቃብር ቦታ የመሰለ ሱቅ ላለማየት ነበር።

አንድ ምሽት ከሰድስት ወር ይሁን ሰባት ወር በኋላ ስልኬ ሲጮህ አነሳሁት።

"እንተ!"

"ዘም...! ደንግጬ ነበር።"

"አብርሽ !"

"ሂሉ !"

"ሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃ...ተኝተህ ነው ? እንቅልፋም !" ልክ ትላንት የተገናኘን ነበር የሚመስለው አነጋገሯ። ልታገኘኝ ቀጠረችኝ። ነገ ቅዳሜ ነው፤ እንኳን የሂሉ ቀጠሮ ተጨምርበት !

ሂሉዬ ለምርባታል፤ አወራን።

የዘገባ ጊዜ ግርማ የሚያሰጠላ ማስታወቂያ ሰጥፎ እንዳትገነጥይ አለኝ፤ እኔ ግን በብሰጣት ገንጥቶ ስጥለው በሰከሰ ጥርሲን መታኝ። ሰማይ ምድር ገበር የዘረብኝ። ሴት በሰከሰ ይመታል?... ያውም አይን ግልጽ የሚበቃኝ ሂሂሂሂ!" አለኝ። በግቷ ነጭ ጥርሶቿ መሐል በግራ በኩል የተተካች ያይነት። "በቃ ሰካርፍ ለድርጊ ያየኸኝ ቀን ማታ በሚኒባስ ተሳፍሬ ወደ ሐረር... ሃሃሃሃሃሃሃሃ" ትንሽ አንደ መተኮዝ አለኝ።

"እባክህ ሲሞት ሐረርም የሞተኝ መስሎኝ ገበር። ዳዋደኞቹ፣ የእባክህ ዳደኞቹ፣ ጎረቤቱ እንደ አዲስ ሰቅሶ ተቀምጦ የአባቴን ሞት አዲስ አደረገው። 'እይዘኸ!' አለኝ። ሰው ሁሉ የአባቴን ሞት ያፀናኑ መስፈቻው እኔን ከሞት ቀሰቀሉኝ። ሐረር ፍቅር ናት ፣ ሰው ሰው ይሸታሉ ሰዎቹ..." አንገላጭ የደሰታ ፈንገታ ተቀላቀለ። ሰው በሰው ሲረካ እንደዛን ቀን ተመልክቼ አለውቅም።

"ሂሉ እቤትተትተት እንዴት ሰወድሽ እንደነበር እኮ!" አልኳት።

"እንተ-እንድ ጥርሶ አለብህ ላንተ የክፈልኩት ሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃ"

እየተንጠራራን ገበር ከሕይወት መደርደሪያ ላይ አሰከፈ ትላንታችንን የምናጥብበት ሳሙና ልናወርድ ።

"ሂሉ ባልሸን በሚዛን ፈነከትኩት እኮ..." አልኳት። እነጋገራ "ተባቅልኩልሽ" ይሁን፤ እልያም 'ጅግና ነኝ' ማለት ለራሴም አልገባኝ ።

"ሃሃሃሃሃሃ ሰማሁ እኮ...! አባ ጌታ ይባርከህ...! ሃሃሃሃሃ ባለፈ ነፃ ግን...ገና ሰማኒያችን አልተቀደድም እኮ ፣ አሁን የመጣሁት ልዛ ነው..."

እየተንጠራራን ገበር። ከአዲስ አበባ ሐረር፣ ከሐረር አዲስ አበባ መደርደሪያው ቢርቅም የቆምንበት የመሬላለግ ኩርሲ እንደምንም አያደራረሰን። ሂሉዬ አዲስ አበባ ዘመድ የላትም። እኔም ሐረር የግወቀው ሰው የለም። ግ...ን እኔንም ሐረር ፣ ሂሉንም አዲስ አበባ ደጋግሞ ያሰረገጠን ጉዳይ ምንድን ነው? "ከምር ግን ምንድን ነው?" የሚሉ ጠያቂዎች ቢከሰቱ መልሳችን እንደ ነው።

"...ለባ እትነዝንዙና ።"

23 አሁን...!!

እናቴ ሁልጊዜ ሁለት እጆቿን ወደ ሰማይ ዘርግታ እግዚርን እንዲህ ትለዋለች፤
"አብርሻዬ የሚያገዛትን ቤት ሳታሳየኝ አንዳትገለጅ።"

አንባሁ !!

እናቴ ሁለት እጆቿን ወደ ሰማይ ዘርግታ እግዚርን እንዲህ አለችው፤
"ምንው ይሄንንስ ከሚያሳየኝ በገደለኝ..."

ሀና ምንተሰኛት ትባላለች የምኮራባት ሚስቷ። አወዳታለሁ፤ አፈቅራታለሁ። ከቆ ነገር በሰፊ ለእንዲያልፍ አልፈልግም። ሀኒዬ የአኔ ጥሩ ሱስ፤ 'ካላየኝት ያዘጋኛል' ስል ሰዎች አያምኑኝም። ሀኒ የአኔ ልብ፤ የጠላቸው ጠላቱ ነው። "ይሄ አባማ የሚባል ሰውዬ በቴሌቪዥን ያደረገው ንግግር አስጠላኝ" ብትሉኝ። ሲ አይ ኤን ሳልፈራ፤ ኤፍ.ቢ.አይን ከቆብም ሳልቆጥረው አባማ ላይ የግድፍ ሙከራ ባደርግ ደስታዬ ነው። አንቅ አድርጌ አይኑን አፍጥጠ። "አረ አብርሻ በእናትህ የዛሬን ማረኝ... ሁለተኛ በየትኛውም ሚዲያ ከመቅረቤ በፊት ንግግሪን ለሀና ምንተሰኛት አሳውቃለሁ... ካልፈቀደችልኝ አላደርገውም" ቢለኝ አልምረውም። እማምላከን አልምረውም !!

ሀናዬ የነብሴ ፍራሽ... ላያት ድሎቴ ናት። ሀና ካዘዘችኝ... እቤት ፍጥነቴ ፣ ገና ልትናገር ስትጀምር እኔ ሮሜለሁ። አልጋ ላይ ጋደም ብላ ቴሌቪዥን እያየች እኔ ቆንጆ ቡና እያፈላሁላት... የሀን ነገር ብትፈልግ... ልትናገር ስትጀምረው ነገሩን አምጥቼዋለሁ ። ለምን ትጨርሰዋለች... ቃሏ ፍቅር ነው... ፈደሎቿ እንደ ረሀብ ቀን እህል ያሳሉኛል።

"አብርሻ..." ስትለኝ 'በቦታህ!' አንዳሉት ሯጭ እዘጋጃለሁ። ወደ መሸቷ ተፈትልኬ በምድር ላይ ያሉ ወንዶች ሁሉ የሚሰቅቻቸውን ፍላጎት ካሟሉበት ሰዓት የተሻለውን ለማስመገገብ።

ይህ ብላ ስትጀምር ፈትላክ ብዬ ድስት... ድራፍት... ደንቸ... ድልህ... ድፍድፍ (ከአማማ ፈጠነ
ቤት)... ድመት... ደንጋይ ... ድራማ (በሲዲ) ይገልጻል ለያላክላክ ከተፍ ስል፡ "ውይ ለብርሰዬ... በቲቪ
ድብ ለይቼ 'ድብን አየው' ልልህ ነበር አቡ" ትለኛለች በፍቅር ዓይን አያየችኝ...!! አይከፋኝም፤
ለምን ለባቀለሁ፡፡ እንደገና ድብ ባየችና 'ድ' ብላ ስትጀምር፡ አሁን ባመጣኋቸው ነገሮች ላይ
ድብ ጨምሮ ባመጣሁላት... የእኔ ሀኒ... መከሊት ብያታለሁ፡፡ እሷ ናት ቀኝም ግራም ገጅ፡፡

ሀኒዬን ለናቴ አትወዳትም፡፡ "አንዳች አስነክታው ነው ልጄን ለቺ የሰው ጉድ!" ትላታለች፡፡
ለገናም ገና ሲያየት የእናቱ፣ የአባቱ፣ የሁለት አህጉሮችና የአንድ አህጉ ገዳይ ነው የምትመስለው፤
እሴት ሲጠላት፡፡ በወሬ ወሬ "መንገድ ላይ አብረሃም ለና..." ቢለት፡ "በቃ!" ብሎ ይጮሀል፡፡
"አብርሃም ካላችሁ አይበቃም... ለናን ምን ለመጣው?" ይላል፡፡ ያውቃል ማንም ጋር እንደማልታይ፤
ሀኒ ጋር ነኝ ቤት ውስጥ - የምትበላውን አየሰራሁላት፡፡ ሀኒ ጋር ነኝ በመንገድ - በርሳዋን
ይገልጻት፡ ጥንተላዋን ይገልጻት፤ ልቃ ከገዛን ለሰቤካም ቢሆን እኔ ይገልጻት... ሀኒ ጋር ነኝ የትም !!

ሀኒን ለሁቴ አትወዳትም፡፡ ከዘመናዊ ጓደኞቿ ጋር ሆና ከፍቅ ካየችኝ በሬ እንዳሯሯጠው ሰው
መንገድ ለሳብራ የጓደኞቿን እጅ አየጎተተች ትሸሻለች፡፡ "ወንድሜ በሬ እገባ" አያለች ነው
የምታወራው አለ !

ወንድሜ ሀናን አይወዳትም፡፡ "ለሰንት ሰንጠብቅህ እዚህች እዚፋ ጋር ትወዘፋለህ" ይለኛል፡፡
እዚፋ ምን እንደሆነ አላውቅም፡፡ ግዴለም ሀኒዬ 'እዚፋ' ከሆነች፣ እዚፋ ይባረክ !! ስድብ
ሰውን ካረከሰው፣ ሰው ስድብን ሰለምን አያከብረውም? ሀኒዬ እዚፋን አከበረች... አወዳታለሁ፡፡

ሀኒ ቆንጆ አይደለችም፡፡ የኔ ቆንጆ፣ ቆንጆ አይደለችም፡፡ "ኪንኪ ፀጉሯ ጠዋት ስትነሳ ያሰፈራል"
ይላሉ፡ አዎ አውነት ነው፡፡ "እኛን ጫዋ በአይኗና በላይኛው ከንፈሯ መካከል ያለ ሁለት የሽጉቁር
ክብ ነው" አያሉ ያሚታል... አውነት ነው !!

ከንፈሯ ወጣ ወጣ ባሉ ጥርሶቿ (በገጣጣ ነው እነሱ የሚሉት) ከርሰቱ ተገፍቷል፡፡ በዛ ላይ
ሰትሰቅ ዞሮ ማጀራቷ ላይ ይዘያየራል ይላሉ፡፡ አዎ አውነት ነው !!

"የባቶቿ መደልደም ከዘጠኝ ዓመቷ ለሰከ ለሰራ ዘጠኝ ዓመቷ 1000000000000000000000000
ከንታል ገብሰ ባታቋርጥ የወቀጠች ያስመስላታል" ቢሉም (ተጋነነ እንጂ) አውነት ነው !! "አግሯ
ከየትኛውም ጫማ ጋር እንዲጣላ ተደርጎ ነው የተፈጠረው" ያሉትም አልቆሹም፡፡

በዚህ ሁሉ መናቅ፣ በዚህ ሁሉ መገፋት ተገፍታ እኔ የምባል ጥግ ላይ ደረሰች - የሀኒዬ ዓለም
መወረሻ፡፡ የት ትሂድላቸው? አለሁላት ወንድሚ ነኝ፡፡ ፍቅሪኛዋ ነኝ፡፡ በሷም ነኝ!! ለላፍርባትም፡፡
አከራባታለሁ !! ሀኒዬ የኔ ናት፡፡ ማነው እኔን አልፎ የሚዘልፋት ወንድ ?! የኤሌክትሪክ ለጥሯ
ጠባቂ ውሻዋ ነኝ፡፡ ከአግሯ ስር የማልጠፋ፡፡ ባለቤቱ ያላከበረው ለምሌ፡ ወላ መልኩ ወላ
ዘመናዊነቱ አያሰከብረውም፡፡ አንዱ የወረወራቸው አይደሉ ሌላኛው መኪና ላይ የሚከፈሉት!

የተናቁ አምላኞች ። ሀይዩን አኩባራታላሁ ። አግዜር ያውቃል ልቤን ።

“ፕሮሰሽን ለምርምር” በሊት ከሰቅ ተጣላችላቸው። ሰው ፊት አትሰቅም ሀይ። የመጻፍ መብታችን፣ የመሰለፍ መብታችን ተነካ የሚሉ የአገሬ ልጆች፣ የሀይዩን የመሰቀ መብት በአደባባይ ነጠቁ። እስካሁን ሻይ ቡና ለማለት ካፍቴሪያ መግባት ያስፈራታል። ራሷ ቤት ውስጥ ስትቀመጥ እንኳን አግሮቿን ሰፊ ስር ልትደብቅ ይከፈላታል። በመንገድ ዳር ዘለፋ መሰቀቅን ሸልመዋታል። ሰው ለሰላምታ ስትጨብጥ ትሰቀቃለች። የመዳኒን ሻካራነት በየጭብብጡ የሚጮኽ አዋጅ እድርገው ልሷ ውስጥ ተከለውባት።

ሀይዩን “ቆንጆ ካልሆንሽ ሰው ከመሆን መንበር ተንኮታኩተኻል” ብለዋታልና ቆንጆዎች አምላክ ይመስሏታል። የሴት ልጅ የከብር ጥጥ በየሆቴሉ ወንበር ተንትቶላት መቆመጧ ነው? በአደባባይ መታቀፍስ የፍቅር አሜጋ ሆኖ የታወጀው መቼ ነው? እየተውረገረገ የወንድ ጭብጨባ ያደነቆራቸው ሀይዩን ቃል ሳያወጡ በድርጊት ቀበሯት።

እነሆ ለእንዲት ደሀ... ለእንዲት መልክ ጥፋ ደሀ ተልኬ የምታስተናግድበት ተራ ሻይ ቤት ተከሰተኩ፣ ያውም ‘አዩኝ’ ብሎ የሚቆሽሽ ነጭ ሽሚዝ ባማረ ጄንሰ ሱሪ ለብሼ፣ ጥቁር መነፅሬን ሰከቼ እየተቆነንኩ በረንዳው ላይ ካሉት ወንበሮች በእንዳ ላይ ሰፈርኩ።

“ምን ልታዘዝ!” አለች ሀይዩ እየተሸቆጠቆጠች። ሳያት ላማትብ ቃጥቶኝ ነበር። አግዜር ሰውን የት ድረስ ውብ እንደሚያደርግ አውቃለሁ። የት ድረስ መልክ ጥፋ እድርን እንደሚፈጥር እነሆ የአጁን ውጤት ፊቴ ለቆሞ አሳየኝ። “አቤት ችሎታው ምን ይላነዋል!” አልኩ ።

ስራዬ በዛው ግድም ነበርና ደጋግሜ ሳያት ከቀን ወደቀን እየባሰ የሚሄድ ይሄ ኅደለው የማይባል ፍጹም የሆነ አስቀያሚነት እንዳሸከማት እየተገረምኩ ታዘብኩ። ግና የገረመኝ፣ “አቤት ስታሰጠላህ” አዳልኩ ሳያት መፈለጅ - ደንበኛ ሆንኩ።

“ምን ልታዘዝ!”

“ቡና”

“ምን ላምጣልህ?”

“ቡና”

“ሰላም! ምን ላምጣልህ?”

“ቡና”

“ቡና ነው ዘሬም!” (ፈገግ ለማለት አየሞከረች)

አዎ (በፈገግታ)

ከዛ ላይ ቡና ለመጠጥጥ... ቡና... ቡና... ቡና... ለሰላም... ሆኖ ነው ሰላም፤ ለንድ ቀን ጠየቅኳት...
ነገሮችን፡፡ ስራ በሌላት አጠገቤ ትመጣለች... ለኖረው ለንድ... ለንድ ደብ ለንድምትል፡፡ ትልልቅ
ጠቅላይን አልፎ ልቧ ይታያል - ንጹህ ነው !!

ለንድ ቀን ከጎረቤት የተቀመጡ ተስተናጋጆች "የሰው ጅብ" ስላት ጆሮዬ ጥልቅ አለ - ያዘገገው ዘገየብን
ብለው !! በመሰደቧ ሳይሆን አኔ ፊት በመሰደቧ የቅስጫ መስተዋት ከፍት ለፍ በወረወረው
የዘለፉ ጠጠር ሲንኮታኮት ፊቷ ላይ ለንድት ለንድት የሚበላ መሳቀቅ አየሁ፡፡ ተሳታፊዎቹ ጋር
የነበረች ለንድት ሴትም ላንቃዋ ለሰቢላቀቅ ሳቸው፡፡ አዘንኩ፡፡ ለምን አዘንኩ - አኔንጃ !!

የውበት ጥርሳቸውን ስለው ወንድን ሊከረትፋት ከተማውን በቀን የወረሩት ሴቶች ያውም የጉም
ጅቦች ላይ ለፋቸውን ለአድናቆት ሲበረግዱ የሚውሉ ዘመናዊ ተብዬ ቅርፊት የከተማ ወንዶች፤
ለንድት ደህ ሚስቷን "የሰው ጅብ!" ብለው ተሳሳቁ፡፡ ሰርታ በኖረች... በጅብ ለፋቸው ጅብ አሏት፡፡

በቀጣዩ ቀን ለንገቷን ደፍታ፤ "ምን ልታዘዝ!" ለለችኝ... በመከራ ለንገቷን ብቅ ካደረገችበት
ግንኙነት በዘለፉ ኩርቱም ወደ ትንሽነት መልሰዋት ከ ሀ ለሰጅመሯት፡፡

"ሰልክ ለለሽ?" ለልኳት፤

"ቡና" የምል መስሏት ልትመለስ ካለች በኋላ ያልኩትን ባለማመን፤

"አ" ለለችኝ

"ሰልክ ቁጥርሽን ሰጭኝ!"

"የድርጅቱን ነው?" ስትል ጠየቀችኝ፤

"ኛ! ያኝችን የራሰሽን!"

ዝም ለለች፡፡ ቆይታ... ቆይታ

"ዐፃ..." ለለች

"ዐፃ..." ለልኳት ሰልኬ ላይ ለየየኛኩ

"አ... ዐፃ..." ፈራች፡፡ ማመን ከበዳት ፤ የኔ ሚስቷን! ጀግናው ወገኗ፤ ዘላፊ ወገኗ፤ ሃይማኖተኛ
ህዝቧ የገደለት... መት መቃብሯን ለመፈንቀል ሁሉም በየአፋ የወረወረባትን ድንጋይ፤ በአሽመር
ለካፋው በለበጣ መጋፈያው የመለሰባትን የቀብር አፈር መፈንቀል ከበዳት፡፡

"በዚህ ምልክት አድርጌልኝ አጠብቅሻለሁ" ብዬ ቁጥሬን ያመጣችው ደረሰኝ ላይ ፀፊ ሰጠኳት...

የሴት ክብር መሳም ነው? መታቀፍ ነው? ተሰመው የተወረወሩ፤ ታቅፈው የተሸቀጠፋ
ይኖሩ፤ ሴት ልጅ ያመነችው ወንድ፤ 'ጣላት!' 'ተቀት!' ከሚል አሸመር ሲታደጋት፤ ያኔ ነው
ክብር በታዋ ላይ የምትቀመጠው፡፡ ሴት ልጅ ስታፈቅር አድሜዋን ነው ሸርፋ የምትሰጠው፡፡

ሽራርፈው ሽራርፈው ሴቶቹን ከአድሚኒስትሬሽን ከውበታቸውም አጣልተው ገሰሰ ያሉ ወንጀያዊ ደስሙ! እኔ ሽቅርቅና ሆኖን ወደድኳት፣ ወረተኛ እይደለሁም። ምንም ቢመጣ አልተዋትም። አገገኛ አይደለም። ለማለት፣ እይኔን ላልወድ በግድ አስጨፈነችኝ።

መንገድ ላይ ሀኒዬን በኩራት ላቅፋት፣ "የሚታቀፍ ጠፍቶ..." ይላሉ ሊታቀፉ ከየቤታቸው የወጡ አቅፍ ናቀቂዎች ሁሉ...

ሰሎሞን የሚያቀላሽልሻቸው አይኖቸውን አዘኑ። ሀኒዬን አበድኩላት !! ሀኒ ሴት ናት !! አግዜር "ሴትነትን" መደበቂያ ቢያጣ ባልረባ ለጋ ጠቅልሎ ያኖረበት የከብር መገዘብ። ወንጀያዊ አግር ላይ ሴትነትን ሲፈልጉ። የማረ አፍንጫና ጥርስ ላይ ሴትነትን ሊያጠምዱ መንጠቆ ሲወረወሩ... አግዜር አንቁውን የት አንዳለቀመጠው ተመልከቱ።

አገባታለሁ... ሀኒን "አገባታለሁ!" ያልኩ ቀን መሾ ባይነት ባይነት ወረደ። ሀኒ ራሷ ደነገጠች። ከዛ በፊት "አንዲሁ ከምቀር ፍቅር የሚላለውን ነገር ልሞከረው ቢያንስ ከትዝታው ጋር አኖራለሁ" ብላ አንጂ፣ ያገባኛል ብላ በምን ጠርጥራ (በእላ አንደነገረችኝ)።

ተወራ በመንደሩ፣ "አብርሃም በጥቃቅ ሻይ ቤት ያለቸውን 'ሆረ' ሊያገባ ነው..."

"አትቀልድ ባከህ"

"ማርያምን!"

"ከርሱቸሰ ምስክራ..."

"ወላሂ!"

"አበደ አንዴ?! መካሪ የለውም?"

ተቀባቢሉ ወሬውን...

ለከብሩ... ለወጥ ለመዳረጉ፣ "ሀኒን ላገባት ነው ፤ ዳሩኝ!" አልኩ ቤተሰቦቼን።

"አያገባንም !!" አሉ።

'የራሳችሁ ጉዳይ!' ብያቸው ከሆነ ጋር አብረን መኖር ጀመርን። ወላ ቤተሰብ፣ ወላ ጓደኛ ድራሹ ጠፋ። ሀኒዬን ወደድኳት። ከዚህ ሁሉ አስቃቂ መልክ ጥፋነት መሆኑ የተረፋት ጠቶቿ ወሰውሰውኝ በሰሜት አንዳይሆን የወደድኳት ብዬ ጀማው ቢንጫጫ ፈራሁ... አረ ሀቂቃው ፍቅር ነው !!

አራት ዓመት አላት በሆነ ፍቅር ኖርን፣ ባለብኝ ወደድኳት። ይሄው እርጉዝ ናት፣ ያውም የሰምንት ወር። ሀኒ እኔ ጋር ትስቃለች። እኔ ጋር አግሯን አትደብቅም። በነበረው ግዝፈት ላይ እርግዝና ያላበጠው አስቀያሚ አግሯን ጉልበቴ ላይ አስቀምጬ ላሽላት አንዴት ደስ አንደሚለኝ.

አብርሃም

ደ. አገታላሁ

አንትን ፊልጌ ነበር

ምን. በቦታህ አብርሃም! ተዘጋጅ !

ሰ. ሃይ. ደደደደደደ ሲጋ... ሰዕል (ከሰዓሊ ዳደኛዬ)... ሰሰ ፕጃማ... ሰገግ... ሰራሰር ነገር(ደገቸ፣
ቀይ ስር፣ ካርት) ሰለላት(ለማራያም ሀኒ በሰላም ትገላገል ብዬ)... አያለከለከ. በመለሰ፣ "ውደ
አብርሃም... ሰልኪን አቀብላኝ!! ለማለት ነበርክ፣ ሮፕኩብኝ... ሃሃሃሃሃሃሃሃሃሃ" ... እኔ ፊት በትሰቅ
አትገባቸውም ሀኒዬ !!

24 ትንቢት...

በዚህች 'ቅድስት' ምድር

ትንቢት ነው መሰቡ፣ ትንቢት ነው ሰፊዱ

ትንቢት ነው በሀቃው፣ ትንቢት ነው ምጣዱ

ትንቢት ነው አሳቱ፣ ትንቢት ነው አመዱ...

በይበሰላል ትንቢት አየተሸወዱ

ሚሰኪን ድስታቸውን አመድ ላይ የጣዱ

ሸሯቸው ሳይፈለ ከአመድ ተዋህዱ...

"አመዳም !! በትንቢታችን አሹፈህ ሞተሽል..." (ለጻፍኩት ግጥም የጓደኛዬ አስተያየት)

ሐዋን እንደነበርኩ ለማርኛ አስተማሪያችን፣ "ስታድግ ምን መሆን ትፈልጋለህ ?" በለው ጠየቁኝ፤

"አላድግም !!" አልኳቸው።

ንዘረቀ ሱዳን ድረስ በሚሰማ ኩርኩም አጋጫኝ። ጎጭ !! በ'ሬከተር ስኬል' ምናምን ቆጥሮ የተመዘገበ ኩርኩም በሽመልስ ሐብቱ ትምህርት ቤት ሁለተኛ 'ዲ' ክፍል ሰነፍ መደዳ ሰስተኛው ዴስኮ ላይ... ጥቁር ሰሌዳው እያደገ እያደገ ሄዶ ግድግዳውን የሸፈነው አስኪመስለኝ ፊት ለፊት የሚታዩኝ ነገር ሁሉ ጨለማ ብቻ ሆነ። የቀኔ ማብሪያ ማጥፊያ እናቴ ላይ ተገጥሞ በኩርኩም የሚበራና የሚጠፋ ዓይነት... ጎጭ ሲል አልሞ !! ቀኑ ጨለመብኝ። ማከለኛ ቀን ነበር... ማከለኛ ጨለመ... !!

ይሄ ኩርሱም የሚገባው ለአማማ ዙሪያሽ ነበር... (የሰው ሀቅ ነው የወሰድኩት) አላቸው ናቸው የመሰከታቸውን መስተዋት ለወፍ በወረወርኩት ደንጋይ የሰበርኩባቸው ቀን መንደሩ ሁሉ አየሰማ: "ይሄ የሰታው ቃል አያድግም" ያሉኝ:: ደግሞ የባህል መደኃኒት አዋቂ ናቸው:: ትንቢት ቀመሳ የሀኪም ትዕዛዝ በናገር ይሄን የሚያከል ኩርሱም...?

በኩርሱም የሊታደግም! ትንቢቱን አከሸፈውት ነው መሰል አደግኩ!! ፀረ ትንቢት ኩርሱም:: "ልጅህን በኩርሱም አጋጩው ፤ ሲያደግ ደከተር ለመሆን ይመኛልና::"

ሃዘተኛ ከፍል አባቴ: "ምን ለመሆን ትመኛለህ?" አለኝ::

በኩርሱም ቀጠና ነፃ የሆነ በታ ላይ ቆመኛል: 'ጠቅላይ ሚኒስትር' አልኩ

"አጠጠጠጠጠ የኔ ልጅ! ንሸሸሸሽ!" አለ በጣም ጮሆ:: ጩኸቱ ለራት ኪሎ አሰኪሰማ !!

"ምናለ? አለች አናቴ ጓዳ ሆና የአባቴን 'ንሸሸሽ' እንጂ የእኔን የጠቅላይ ሚኒስትርነት ምኞት አልሰማችም ነበር::

"ቆይ ራሱ ይንገርሽ... 'ሰታደግ ምን ትሆናለህ በይወ!'... አፈር ስሆንልሽ ፀሐይዬ ጠይቄው... ሃሃሃሃ ሂድ ንገራት!" አለና ወደ ጓዳው ገፉ አደረገኝ... ወደ ጓዳ አየተገፉ ጠቅላይ ሚኒስትር ይህን ይመስላል...::

"ና ለሰፊ አንተ... ምን ታፍራለህ...ና ወደዚህ... ንገረኝ! ምንድነው የምትሆነው ሰታደግ?" አለች ምኞቴ እንዳያመልጣት እቃ ማንኳኳቷን አቋማ::

"ጠቅላይ ሚኒስትር"

"አጠጠጠጠጠጠጠ... የኔ ልጅ!" እቅፍ አድርጋ ሳመችኝ:: ፊቷ ሁሉ በፈገግታ ተሞላ::

4ኛ ከፍል አንደኛ ወጣሁና የወላጆች ቀን ላይ: "ሰድግ ጠቅላይ ሚኒስትር አሆናለሁ" አልኩ: ተወሰወሰክልኝ:: የጭብጨባው ደምቀት ሀዘቡ ከተፈጠረ ጀምሮ ጠቅላይ ሚኒስትር አይቶ የሚያውቅ አሰኪ መስለኝ አሰገረመኝ::

6ኛ ከፍል "ምን መሆን ትፈልጋለህ?" "ጠቅላይ ሚኒስትር" እጅግ በጣም ብልህ... ጎበዝ...!!

7ኛ ከፍል... "ምን መሆን ትፈልጋለህ?" "ጠቅላይ ሚኒስትር" በጣም ጎበዝ...!! (ብልህን የት ጣሏት)

ጾከተር ለጽዮር ለኛ ሌሎችም

ዘኛ ከፍል... 'ምን መሆን ትፈልጋለህ?' ላልላል "ጠቅላይ ሚኒስትር አሆናለሁ" ብዬ ተናገርኩ...
'ይሻላል አብርሻ...?' አለኝ እናቴ ቅር ብሏት።

ዘኛ ከፍል... በወሬ ወሬ 'ጠቅላይ ሚኒስትር' ለንደምሆን ገለጸኩ... ገበዝ የለ ፣ ሰነፍ የለ (ድምፅ ተአቅቦ)

ዩኒቨርሲቲ ልንባ ውጤት መጣልኝ !! እናቷ ላይ 4 ነጥብ !! (አሳት አኮ ነኝ) ማታ አባቴ ጋር ለያወራን እናቴ ለራት ለያቀራረብኝ ጥያቄው ተነሳ፣ 'አ...ሽ ኅረምሳው! ታዲያ ምን ልታጠና ወለንኪ...?' አለኝ በኩራት እያየኝ።

"ያው ፖለቲካል ሳይንስ ነዋ አባባ" አልኩት ልክ ለንደሱ ኮራ ብዬ።

"ምን ለመሆን?" ተገርሞ ጠየቀኝ።

"ጠቅላይ ሚኒስትር ነዋ !!" በመገረጫ ተገርሜ መለስኩለት።

እናቴ የያዘኛውን ስህን በቁሟ ለቀቀኛውና ለንባ ለየተናነቃት ለባቴ ላይ ጮኸኝበት፣ "ሲያብደ ዝም ብለህ ታየዋለህ ለንዴ? ለስከዛሬ 'ልጅ ነው ነብስ ሲያውቅ ይሻለዋል' ለያልን ዝም አልን..." አለኝ ላግ ለየተናነቃት ፣ ለንባዋ በላይኗ ሞልቶ ነበር።

ለባቴ ሲያስብ ቆየና... ረጋ ብሎ።

"አብርሃም" አለኝ።

"አቤት አባባ"

"አርፈህ ጾከተር ሁን !!"

ሕክምና ፋክልቲ ገባሁ። የሁለተኛ ዓመት የሕክምና ተማሪ ለስከምሆን ተስፋ አለኝ (ከተሞክሮ)... ለያልኩ ሳምሰለሰል 'አሳይመንቱም' ምኒም አየያዘኝ አልሞላልህ አለኝና 3...4...5...6...7... አርፈ ጾከተር ሆንኩ !! ጨመርኩበት... 'ጾከተር አብርሀም የመሀፀን ለስፔሺያሊስት !!'

አገር ከመምራት ለውን ከመነሻው ወደ መድረሻው መምራት ስራዬ ሆነ። አገር አቅጣጫውን የሳተ ፖለቲካ ወልዳ ራሷም አቅጣጫዋን ለንዳትስት ከመከላከል፣ አቅጣጫውን የሳተ ፀንቦ ለንዳት ሚሰብን እናት አጥፍቶ ራሱም ለንዳይጠፋ መከላከል ስራዬ ሆነ። የተዛነፈ፣ መቀመጫው ያልተመቸው ኢኮኖሚ በጨነገፈ ቁጥር የጭንገፋውን ምክንያት ለሕዝብ ከማብራራት ስለጨነገፈ ፀንቦ ሳይንሳዊ ምክንያት መደርደር ስራዬ ሆነ። 'ብዙ አልራቅኩም...' አለዋለሁ ለራሴ።

ማን ያውቃል? በእጅ ካዋለድኳቸው ለንዱ ጠቅላይ ሚኒስትር ቢሆን... ኛኛኛኛ ለሌላሌሌሌሌ

እየኛት ገና ተወልደው እጅ ላይ ሲያስቅሱ ከት ከት ብለው የሳቁበኝ ይመስለኛል... "አብርሻ...
አዚህ ምን ትሰራለህ...?" የሚሉ ዓይነት... ፈርምልን... አመዳም ሁሉ...!!

ግታ ለዝግራ ቤት ሄጄ አየጠጣሁ... አላለሁ ተቀበል...

ለየታልኝ ወይ ይህንን አንክፍ!

ሴንጁን ወደሮ በአራት ኪሎ ሲያልፍ...

"የተጻፉ ለኮ ናቸው አቶ አብርሃም..." ሹከሹከታ...

"እሚራክ... ናሳ... እጃቸውን ሰሞ ሊቀጥራቸው ሲል፣ 'አንቤ... ህዝቤ... ብለው... ዶላር ከወገኔ አይበልጥም'
ብለው..." ይባላልኝ ጀመር በመሸተኞቹ...

እሚራክን በሰም ካልሆነ አላውቃትም !! ሰንት የጨነገሬ የዲቪ ፎርም አለ መሳቢያዬ ውስጥ...

በዚህ በኩል ደግሞ በመስቀል ለደባባይ ለድርጉ ካዛንችሰ ነሽ ህያ ሁለት፡ መገናኛ፡ መሪ፡ ሲ
ሆኑ ሲን ለየጠራረጉ በኩትቤ በኩል ሲቪል ሰርቪስ (አዛ የአቶ ቀለመወርቅ ትልቁ ልጃቸው
ይሆናል... ይሄ ደገዝ ተምሮ ላይገባው የመንግሥት አህል ይፈጃል !) ፍንዳታው ወደ ቦሌ፡
ሊመራል፡ ገርጂም መሄድ አለበት በቃ...!! ማነው የሚከለከለኝ? የፈለግኩትን ማሰብ መብቴ
ነው፡ ማንም ሰው በሀሳቡ በአንድ ጀምበር ዓለምን ማጥፋት ይቻላል - አንኳን ይህኛን ቢጠቃ
በላቅጃ የምትንጠራራ በውራጅ የምትንደላቀቅ አዲስ አበባን ቀርቶ፡፡

አዲስ አበባ ለቆፋ ደብቃ ጠጅ ለየጠጣች ጭማ እያለቆረጠች 'አንቱ' ብላ ባኖረችው፡ 'ቀለመወርቅ'
የሚባል ሰው በላ ጭራቅ ሽማግሌ ምክንያት አሸባሪ የሚባል ቁመን የማይረሳ ጠላት ለፍርታለች፡፡
እኔ ነኝ አሸባሪ፡፡ አዲስ አበባ አዲስነቷን ሳትወድ ተነጥቃ 'አዲስ ፍራሽ' ትሆናታለች የታባቷ !!

መሳሪያ ነው... በሀሳቤ ሕንፃዎቿን የፍርስራሽ ከምር ማድረግ ታሪክ ማድረግ፡፡ "አዚህ ላይ እኮ
የሰበት መንገድ ነበር" ለያለ ድር የሚያውቃት እስኪያዝንላት (ለወሬ ነጋሪ የሚተርፍ ከለ)
አመድ ማድረግ ይህኛን አመዳም፡ የሰው ፊት ለያየች የምታዳላን ወረተኛ ከተማ ንፋስ ያየው
ቆቆት ማድረግ፡፡ ደግሞ ከሷም ብሶ አዳ ገነት... ሌሎች!!

እንዲህ ለያልኩ ሳስብ ነፍሴ ትረካለች... ውስጤ ይረጋጋል፡፡ አዲስ አበባን የተበቀልኳት
ይመስለኛል... ደስ ይለኛለሁ፡፡ በቁጣ የጋለ ሰውነቴ ይቀዘቅዛል፡፡ አዕምሮዬም ተረጋግቶ ወደ
ማሰብ ይመለሳል፡ አበቦች አበባ ሊመስሉኝ ይጀምራሉ፡፡ አይኔም በጎ በጎውን ማየት ይጀምራል፡፡
ወርወር የሚለውን ሰው እና መኪና... ቆንጆዎቹን ሴቶች፡ ባጠቃላይ ሕዝቡን ማየት አጀምራለሁ...
ግን ሁሉንም አጠላቸዋለሁ፡ አልወዳቸውም፡፡

ጠገቻ የዘወትር ጸሎቴ ነው፡፡ የጥፋት ምኞት አባታችን ሆይ የዕለት ድጋሜ !! ምነው "በደፈናው
ጠገቻ" የሚል የእርጉ ዝንብ ቢንጋጋም አዲስ አበባን ከነሕዝቧ አልወዳትም፡፡ ደግሞ "አዲስ...
አዳድ... አዳ ገነት" ለያሉ ይመግደቁላታል፡፡ ሌሎች... አዳ ሲላል !! የአፍሪካ ዋና ጀህነም፡ የሰይጣን
ዝርት መሰብሰቢያቸውን !!

አልወዳትም አዲስ አበባን፡፡ አልወደውም ሕዝቡን፡፡ እንዲህ ነበር የማሰበው ሁልጊዜም፡፡ ጧት
የአዲስ አበባ ቅዳሴ ከአፀናፍ አስከ አፀናፍ ሲኖኝ መሰጊዶቿ በአዛን የማለዳ ለየሯን ሲሞሉት፡
'እናንተ ከቆ ሕዝቦች ደግሞ ነጋላችሁ፡ ለከፋት ተነሱ' የሚሉ ይመስለኝ ነበር፡፡ ማታ ሕዝቡ
በየበረንዳው ተኮልኩሎ ድራፍቱን ሲገለብጥ፡ ቢራውን ሲያጋባ ውስጡ የተከለውን ከፋት
እንዳይደርቅበት ውኃ የሚያጠጣ ይመስለኝ ነበር፡፡ ሕዝቡ ራሱ ስለራሱ ደግነት፡ ስለራሱ ቸርነት፡
ስለራሱ እንግዳ ተቀባይነትና አማኝነት ለራሱ ሲያወራ ይገርመኛል፡፡ ለእኔ የአዲስ አበባ ህዝብ
በዙ ለይደለም፤ አንድ ለምሳል አንድ ለካል ያለው፡ 'ቀለመወርቅ' የሚባል አንድ ሰው ነው !!

ክፍል ሁለት

አሸብር ነው ስሜ - ደክተር አሸብር በእምላክ! 'በእምላክ' ለላይ አይደለም፤ እያምላክም አይደለም፤ ማን እንደሆነ አላውቅም... እናም አታውቅም። ልክ ለእኔ አሸብር የሚል ስም እንደወጣልኝ 'አባት' ለሚለውም ቃል በእምላክ የሚል ስም ወጣለት። የእኔን ስም ያወጣቸው በዙ ላምታ ያሏት ከፋትን እንደ ላም የምታረባ እና ባወራች ቁጥር ከንጌሯን በአውራ ጣቷና በአመልካች ጣቷ በቋንጥ የምትጠርግ ከፍ ባልቴት ነበረች። የአባቴን ስም ያወጣቸልኝ ግን እናቱ ናት። እናቱ አፀደ! አቲዬ ነው የምላት (በዚህች ምድር ላይ ስሜ ላይ 'ዮ' ጨምሮ አቆላምጦ የምጠራት ብቸኛ ሰው እኔ ልጄ አሸብር ብቻ ነበርኩ።)

አንደኛ ክፍል አስመዘገብን የአባት ስም አልነበረኝም። ልክ ትምህርት ቤት አቲዬ ወለዳኝ ለመዘገብ ጉጉት የመሰለው መዝጋቢ እናቱን እያጣደፈ ጠየቃት። ድሪቶ ቀሚሷ ለዳይት ቀርቶ እያመናጫቀ የእኔን ስም ጠየቃት። የጉጉት አስተያየቱን፣ እናቱን ዝቅ የሚያደርግ የፊቱን ገፅታ እይቼዋለሁ። በዚያው ድሪቶ ቀሚሷ ስር በፍርሃት ተከለፀ... እይቼዋለሁ ቅንድብና ቅንድብ አስኪነካኩ ሲጠጋጉ እናቱ ላይ ሲኮሳተር። ለራሷ ኑር የጠመጣት እናቱን ሲገላምጣት አይቼዋለሁ።

አቲዬ ለሰመዘገባችኋል ከፊቱ ዞር ስትል ፊቱን አጨፍግጎ መጥፎ ጠረን እንደሚያባርር ሰው በግራ እጄ እየሩን አያራገብ ሲያባርር አይቼዋለሁ። በእርግጥ አቲዬ አማማ የብርጋል ቤት እንኩሮ እያነኩረች ነበር። "ምዝገባው ዛሬ ነው የሚያልቀው" ሲሏት ነው ብድግ ብላ ሳትላቃለቅ የመጣችው። በሆንሽ ልክ ቆሻሻ አንደሸተተው ሰው ሁሉ አንዲያየው አድርጎ አጁን ያራግባል? የእማማ የብርጋል ቁጥር አንድ የጠላ ደንበኛ እንዳልሆነ ሁሉ፣ 'አሻሮ ሸተተኝ' ብሎ ያዙኝ ልቀቁኝ ይላል? ነብር አየው!! አንኳን ይህቺን እይቼ አንዲሁም ጥላቻ ጥላቻ ይለኛል። ያንን የውሻ ልጅ አስተማሪ እንደ ጠመድኩት ጠረታ ወጣ!! ደግሞኩ እያፍርም መንገድ ላይ ሲያገኘኝ "የእኔ ተማሪ ነው!" እያለ በኩራት ያወራል።

"ስም?" አላት አቲዬን።

"የእኔን ነው?" አለች አየራራች። ፈሪ ነበረች እናቱ። ፈሪው የአዲስ አበባ ሕዝብ እንደያቅሙ ደሀ ማሰፈራራትን ተከኖበታል። በትዕቢት ማከላፈቅ፣ በከፋት፣ ስድብና ዘለፋው እናቱን ፈሪ በርጋጊ አድርጓታል።

"እንቺ ነሽ አንደኛ ክፍል የምትመዘገቢው?" አላት። አጠገባችን ያሉት ሁሉ ሳቆለት። አቲዬ ተላቀቀች። ሰውነቷ ሽምቅቅ ሲል ቀማሷን አንቁ ተሰምቶኛል! የመሸማቀቁ ንዝረት እንደ ታላቅ የመሬት ርዕደት ለእኔ ለልጄ ተሰምቶኛል። የሰዎቹ ላቅ በፍርሀት ሲያንቀጠቅጣት ተሰምቶኛል! የአንድን ታዳጊ የፍቅር ሕንፃ የማያፈርስ የመሬት መንቀጥቀጥ እናት የምትባል ሚስቲን ምድር ላይ ሲነሳ በላቅ የሚያጅቡ ጅሎች ዙሪያችንን እያላዘኑ ነበር።

የልዩነትን ስም ንገራችሁ ሌትዩ! አላት ከከበበው ሰው የተበረከተላትን ላቅ ካጣጣሙ በኋላ::
የአሉ... ለ... ለ... ለ... ለ... ለ... ለ... አላችሁ ራሴን እያሻሻላች::

“የለባት ስም?”

“አሉ... ት” ብላ ዝም አለች:: አባቴን መንደርተኛው ሁሉ ጠንቅቆ ያውቀዋል:: ወኔ ቢኖረው ኖሮ ሁሉም በገብርት አንደ መፈክር በአንድ ላይ የአባቴን ስም ሊጠራው ይችል ነበር:: ግን አንደኛውን ሁሉ የአቲዩን አፍ በጉጉት ይመለከት ጀመረ::

“የአባቴ ስም ማነው?”

“ቀ... መጨረሻ ለልቻለችም... ‘ቀለመወርቅ’ ልትል ፈልጋለሁ አንደነበር የገባችኋል ካደግኩ በኋላ ነው::
የዛሬዎ ደግሞ የጉድ ናት የልጇም አባት የሚጠፋት...” ብሎ አንደገና ለንዲሰቁለት ሰዎቹን ለየ:: የልዩነቱ ላቅ ተሳቀለች:: “በይ ወደዛ ሁኝ ስታስታውሽ ትመለሻለሽ ተረኛ ቀጥል!” ለሌሎች ለሰባት ስም አለች:: ጎረቤቱ ለርሰ በአርሱ ተያይ: አንሸካሸከ:: መዘጋቢው ራሱን ግራና ቀኝ በጠሰጨት እያወዘወዘ መዘገበኝ:: ራሱ የሚያሰወዘውዝ ስንት ጉዳይ አያለ: አቲዩ የእኔን አባት ስም አሰበች ብሎ ይሄን በአድሎዎ የተሞላ ራሱን ይንጣል:: ብዙ ሰዎች አንድን ነገር በቀላሉ ለሰሚያገኙት ማንም ሰው በቀላሉ የሚያገኘው ይመስላቸዋል: ለምሳሌ አባት!

ከመዘገብ ስንመለስ አቲዩን ጠየቅኳት: “አባቴ ማነው?”:: ደንግጣ አየችኝና አጥብቃ በያዘችኝ እጇ ወደ መንገዱ ዳር ሳብ እደረገችኝ:: ከሩቅ የሚመጣ እኛ ካለንበት ነገም የሚደርስ የማይመስል የግንኙነት መኪና ለንዳይገጫኝ:: አቲዩ መኪና መንገድ ላይ ስሄድ መኪናው በላካል ባይደርስ አንዳን ድምፁ የሚገጫኝ ነው የሚመስላት:: ትላላልኛለች !!

“አባትህም በአምላክ ነው... በአምላክ” አለችኝ:: ለነጋገሯ የገጠር ተፅእኖ ይሳያል:: ‘በአምላክ’ የሚለው ስም ለራሷም ሳይገርማት አልቀረም ::

“የት ነው ያለው?”

“ሁሉም በታ”

“የታለ ግ” ብዬ ዘር ዘር አልኩ::

“እይታይም... ለሱ ግን እኔና አንተን ያየናል: ቸግር ካጋጠመን ከየት መጣ ሳይባል ከተፍ ይላል” ብተፍ

“እዎ ከተፍ ድንገት!” አለችኝ አቲዩ ለልህ በተሞላበት ድምፅ:: ለንዲህ ስትላኝ አባቴ ፖሊስ መሰለኝ:: ብዙ ጊዜ ሰዎች ሲያወሩ “ፖሊስ ከተፍ ብሎ” ሲሉ አሰማ ነበር::

"አቲዩ!"

"ወይዩ!"

"አባቴ ልክ እንደ አግዚያቤር ነው?"

"አዎ ቆርጥ እንደ አግዚያብጻር።" በአባቴ ዝና ትንሽ ልቤ ይሞላል።

"አቲዩ!"

"ወይ" ትንሽ ያለላቸዋት ትመሰላለች።

"ከአግዚያቤርና ከአባቴ ማን ይበልጣል?"

"እኩል ናቸው... እኩል" ትለፍለች።

ከፍል ሦስት

እሸብር ብላ ስም ያወጣችልኝ ከቤታችን በላይ ብዙ ላም የምታረባ ቅጫታም ባልቴት ናት። ስሙ ከእኔ ጋር ምንም ግንኙነት የለውም። ከአቲዩም ጋር የሚያገናኘው ነገር የለም። እኔ ልወለድ እቲዩ ምጥ የተያዘች ቀን የዚህች አቃጣሪ ባልቴት የአሜሪካ ላም ያልታወቀ ነገር በልታ ሆኗ ተቆዝሮና አረፋ ደፍቃ አየንገረች ነበር አሉ።

የመንደሩ ሰው ከእኔ እናት ምጥ ይልቅ የዚህች የመንደራችን ሀብታም ላም ነፍስ አስጨንቆት አዋላጂ አልማዝ ሳትቀር ወደዛው ሂደው ነበርና እቲዩ ብቻዋን እኔን ተገላገለች። ብቻዋን !! የቀን ሥራ ያጠነከራት ብርቅ ሴት ባትሆን ናር ሚቸ ነበረች። ብቻዋን ወለደችኝ !!

አንድ የአንበሳት ሀኪም ተጠርቶ የአቃጣሪዋን ዘርፈ ላም ሆድ አስከራብቶ በሚመስል ነገር ወግቶ ሲያስተነፍስላትና ላሟ መጓጎሯን ስታቆም መንደርተኛው አልልታውን አቀለጠው! አልልልልልልልልል... እቲዩ አልልታውን ከፍቅ ሰምታለች። በዚህ መሀል አዋላጂ! "በሞትከት ያጅ ሚስቱን ምን ደርሳ ይሆን?" ብላ ወደ ቤታችን ተጠየቀች። እቲዩን የተፈለቀቀ ወርቅ የመሰለ ወንድ ልጅ እቅፋ አገኘችት። ያ የተፈለቀቀ ወርቅ እኔ ነበርኩ ያውም ገና በእሳት ሊፈተን የተዘጋጀ ወርቅ።

ዘርፌ የሚሏት ሀብታም ባለላም የላሟን ደገንነት ሊጠይቃት ቤቷ ሲገርፍ የቀለውን ቅቤ እንገባ ሁሉ ስታስተናግድ ውላ ወደ ማታ እስር እንጀራና ከከ ወጥ ይዛ ቤታችን መጠጣችና "መንደርተኛው በእኔ ላም በተሸበረበት ቀን ተወልዷልና 'እሸብር' ብዬቀለሁ" አለች። እሸብር ሆኜ ቀረሁ!! ነገ እድገ ብረብሽ! 'ሰምን መልዓክ ያወጣዋል' በሚል ሐሳብ 'መልዓክ ነኝ' ልትል። እች... ስድብ የማይገልጻት...!! ለ 'አንቀታ' የደረሰች ሴትዮ ናት፤ 'እንች' የምላት ባትሰማኝም ስንቃት ደስ ስለሚለኝ ነው።

እንዲህ አሸብር የተባልኩት እንዲት ተራ... እጋሰሰ... የእሜሪካ ላም ባጋበሰችው ፈሰታል ታምማ መገደርተኛውን ባሸበረችበት ቀን በመወለዱ ነው - ቢቃ !! ደግሞ ምኔም የማያሸብር አንደውም ቀጠል ስንኩሽኩሽ እቲዩ አርጌ ቀሚሰ ስር የምደበቅ ፊሪ ነበርኩ... ሰሜን ያወጣው መልዓክ ለይደለም! ዘርፌ የምትባል ቀንዳም ሰይጣን ናት!!

እኔክ የሚያበላጩኝ... የዛን ጊዜ ዘመኑ ስላልሰለጠነ ነው ብዬ ውስጤ ከተመረዘበት ጥላቻ እንዳይሸር። ዘሬም ድረስ ጎረቤቶቻችን ስለዛ ጊዜ ሲያውጥ ፊታቸው የተቀመጠችውን እቲዩን... በቻቸውን መውለዱን ከቁምነገር ሳይቆጥሩት ማለፋቸው ሳይበቃ፣ ከሞተች የቆየችውን የእሜሪካ ላም ደግነት፣ ባልዲ ሙሉ መታለብ... ፌስታል በልታ በታቃለት እንጀታቸው መንበፍሰቱን አየተቀባበሉ ማውራታቸው ነው:: ደግሞ የሚንሰፈሰፍ እንጀት እንዳለው ሰው:: ጎማ እንጀት ሁሉ !!

እቤት ስጠላቸው! ልቤ ተሸንቄሮ የቋጠረው ፍቅር ፈሰ ያለቀበት ደመሰል የተረፈኝ እፅና የሸጥ ጥላቻ ብቻ ነው:: ማንንም አልወደም ሁሉንም አጠላለሁ !! ዘርፌ መልዓክ ብትሆን ጥሩ ነበር - ሰሜን እንድሆን፤ ይሄን ከመሬት ተነስቶ የሚሸበርና የሚያሸብር አውራፍ ምንዘር ኔሪቤት ሁሉ እንዳሸብረው !! ወይ ነደ... ለሞላ በጉዝ ምናለ እንዲት ኒውኪሌር በምብ ብትኖረኝ !! ለከተ ነገር አልጠቀምባትም። ቀለመወርቅ ግቢ አወሰድና ...!!

ክፍል ለራት

እቲዩ ከገጠር ወደ አዲስ አበባ ስትገባ ገና 14 ዓመት አንኳን አሳምሮ አልሞላትም ነበር:: ገጠር የሚኖሩ ቤተሰቦቿ ምናምኒት የሌላቸው ያጡ የነጡ ድሆች ስለነበሩ ገና በልጅነቷ ነው ልፋት ልግ ፋንታዋ የሆነው - ገጠር ስልቸት አላት:: ባል አልነበረም የሰደቷ መነሻ:: ያላቻ ጋብቻ ምንትስ ብላ አልነበረም ወደ ከተማ መኩብለሏ:: የከተማ ሰው ከደህነት የሚያላቅቅ ዓመድሽን የሚያራግፍ ደግ ነው ብለዋት እንጂ ባል ሸሽት አልነበረም::

ከተማው ያላቻ ጋብቻ እያለ የሚወተውተው ሲያስመስል እኮ ነው:: በሀብት፣ በዘር፣ በእምነት አቻ በማሳደድ ሱሰ ስለተሰከረ፣ የመኪና፣ ፈልፍ የማግለል ንቅዘቱ ነው የሚያስለፈላፈው:: ተራራ ተሻግሮ የሚጫኸው ከተማ ስንት የነቀዘ ባህል፣ የገማ ዓመል ጉያው ውስጥ ሸጉዌል:: አሱን ብሎ የመብት ተከራካሪ፣ አሱን ብሎ ታዳጊ:: ምን በወጣሽ ካለ አድሜሽ ማግባትሽ እያለ የገጠራን ሴት በአዙ እንባ ሙሾ የሚያስወርድ ከተማ በየጓዳው ከከፋ ባል ይከፋል::

የልጅነት እግርቿ ወደ አዲስ አበባ መሯት:: ዘርፌ የምትባል ባለ ብዙ ላም ሴት በይህ መንደር 'ከእኔ ወዲያ ሀብታም ላሳር' የምትል ክብረ ቢስ ባልቲት ላይ ሰዎች እምጥተው ጣሏት:: ሴትየዋ ብዙ የእሜሪካ ላሞች ስለነበሯት እቲዩን በሰራተኝነት ቀጠረቻት::

ገጠር ትታው የመጣችው አዛባ መዘቅና ላም ማለብ እዚህም መሀል አዲሳባ ጠበቃት። ሰው
አየመሰለው ይሮጣል እንጂ አጣ ፋንታውን በመሸሽ አያመልጠውም። አልፎ ሲሉ አልፎ ይገኛል
ብሂል ጋር ስንተላለፍ አጣ ፋንታችንም አብሮን እያለፈ በፊታችን ይጠብቀናል። አንዲያ ነው
አቴዩን የገጠማት፤ ከአበሻ ላም ወደ አሜሪካ ላም!! አዲሳባ ራሷ የአሜሪካ ላም ናት። በዙ
ላበላት ብዙ የምትታለብ። አላቢም ታላቢም በግፍ የሞላበት፤ ውጪዋ አብረቅራቂ ቀለም
የተቀባ ሰፊ በረት !!

አንዳንድ የአሜሪካ ላምቸ ከሰው ልጆች የበለጠ ከብር ይሰጣቸዋል። የአሜሪካ ላም ሰለሆኑ
ወይም ላም ብቻ ሰለሆኑ እይደለም - ወተት ስለሚታለብ። ስጋቸው ስለሚበላና ሌላ የምትታለብ
ላም፤ የሚታረድ በሬ ስለሚወልዱ። ይህ የዓለማችን የደነዘ የምጣኔ ሀብት ቀመር ነው - 'የበለጠ
የሚታለበውን የበለጠ ተንክባክበው !!' ይልኻል በአደባባይ በክራሽት በታንቀ ተወካዩ። በተወካዩ
መሪነት የሰግብጧቸውና የክፋት ኪራላይሶ የሚደግም አህዛብ 'ከተሜ' ይባላል።

አገር ይሁን ሰው ምንም ከሌለው ምናም፤ ነው። ይገፋል፤ ይረገጣል። ለጠብታ ነዳጅ እንደ
አገር ሰው ሲፈጅ ዓለም ጭጭ የሚለው ለዕድቅ የሚሆንን መንገድ በግፍ ለመቀየስ ነው ካለውን
!! 'ሰብዓዊነት ገደል ይግባ!' ብለው ሰው መሆንህን ሊከዱ የሚዳዳቸው ሁሉ፤ በዕድልም ይሁን
በቸሎታህ አምልጠህ ሰው ስትሆንባቸው ገደል ያስገቧትን ሰብዓዊነት ንትተው የሚያወጡበትን
ገመድ እንደትሰጣቸው ፊትህ ቁመው ጅራታቸውን ይቆላሉ። ደግነቱ ጭራቅ ለጭራቅ ለሰብሰባ
አይጨካክንም - የጭራቅ ሕግ አለ። የጭራቅ መሀላ በየወንዙ የሚማማሉት ዓይነት። አንደ አቴዩ
አይነት ሚሰኪን ለልፋት የፈጠራት እንደ አህያ ያሻቸውን የሚጭኑበት ፍጥረት የሚማማሉበት
ወንዝ ዳር ከተገኘቸ። 'እደፈረሽብን ከማለት አይመለሱም ::

ክፍል አምስት

አንደሰው ባልቆጠሯት እናቴ ጉልበት ሰው የሆኑ ብዙዎች 'ሰው ብቻ' እንዳልሆኑ፤ ይልቅ 'በጣም
ሰው' እንደሆኑ ሲሰማቸው ('ከጣት ጣት ይበላለጣል' የሚል ተረት ሁሉ አላቸው።) የአቴዩ
ወጣት ሰውነት ላይ አይናቸውን ያቀላጩልጩ ጀመረ። ቀለመወርቅ የሚባል ካፖርትና ኩባ
ኮፍያ የማይለዩው ባለ ትልቅ ቤትና ባለ መኪና ሰው 'ነበር'። አሱስ አሁንም አለ፤ እኔ ውስጥ
ከሞተ ቆየ እንጂ ! በውስጤ ሚሊዮን ጊዜ ገድየው፤ ሚሊዮን ጊዜ ተነሰቷል - የክፍ ሰው ነፍስ
ጣር ይበዛበታል።

ሁሉም ሰው 'ጋሽ ቀለሙ' ነው የሚለው እና ይህ ካፖርታም ቤታም እና መኪናም አጋሰሰ
በእናቴ ቁንጅናና ወጣትነት ቋመጠ። ትልልቅ ልጆች አሉት። ሚሰቱ ጋር ተፋትቷል (ባይፋታ
ነበር የሚገርመው)። ይህ የአምሳ ምናምን ዓመት 'ሰው' እንዲት ፍሬ ልጅ ሊያጠምድ ዘርፌ
የምትባል አቃጣጫ ያረጀች እርጌ መረብ ሰፈሩ ላይ ወረወረ። "ዘርፍዬ እንዴት ያለቸውን ልጅ
አመጣሻት ደሞ! .. ሲል ይታየኛል በዓይነ ሀሊናዬ።

እቲዩ የምትባል ሚስቷን አባ የህይወትን ዋና ልትሰማመድ ስትገመገም መረቡ ውስጥ ገቢች፤
ዘርፊ የምትባል ቁራጭ የእሳማ ስጋ የከፋት መንጠቆ ላይ ተሰከቷ እቲዩን አታለላቻት።
"አጸደ!"

"አመት አትዩ!"

"አደያ እንደ ባላገር 'አመት!' አትባይ፤ 'አቤት!' ነው የሚባል። ነይ አስቲ ለጋሽ ቀለሙ ወተት
አደርሻለት!" አለች ዘርፊ።

"አሽ!" ብለ የወተት ጠርሙሱን እንስታ ልትሄድ መንገድ ጀመረች - የእኔ ታዛዥ እቲዩ።
ባልቴቷ ተቆጣች።

"ንይ ወዲህ የምን መንኳተት ነው እቲ... ማንም መደዴ ቤት የምትሄድ መሰላት አንዴ... እንዲህ
ተንጋተሽ ትልቅ ሰው ቤት ... ምና ገልቱ ነሽ አንቸዩ... በይ ፊትሽን ታጠቢ አግርሽንም እዛ ድንጋዩ
ላይ ፈግፍገሽ ታጠቢው።"

እቲዩ ሰውነቷ ነኮቶት የማያውቀውን ልብሰሰ፤ አግሯ ተመሳምቶት የማያውቀውን መጫ ባላመቤቷ
ተቆራታ። በደስታ ሰከረች። ስለከተሜ ሰዎች ቸርነት የሰማችው ቃል ስጋ ለብላ ፊቷ ሲገተር
አየችው። አበባ መሰለች። ድሮም አበባ ነበርች !! እንኳን ያኔ ለሁንም ውብ ናት የእኔ እናት !!

በዚህ ዓይነት 'ቀለሙ' ለሚባለው ውሻ ወተት አደረሰች። ደጋጋሚው። ስትመላለስ ቆየች።

የቀለሙወርቅ ቤት ቤተመቅደስ መሰላት፤ ካልታጠቡ የማይረግጡት። አንድ ሌላ ቀን ዘርፊ
እቲዩን ጠራቻት።

"አጸደ!"

"አመ... አቤት አትዩ!" ('አመት አትባይ የባላገር ነው' ተብላለቻ።)

"ጋሽ ቀለሙ አመም አድርጎታል። ቤት ሰውም የለ፤ ሂጂ አስቲ ለሀል ውሃ ሰራለት። እኛ እያለን
በረሀብ እይሞት መቸስ ጡር ነው።"

"ምን እንኛቸው?" አለች እቲዩ የኔ የዋህ በእባቦች ጨዋታ መሃል ንፁህ ልጊን በእደራ
እስቀመጠች፤

"ምን እንደነካውማ እሱኑ ጠይቂው፤ እኔ መቸ ሞልቶልኝ አየሁት ብለሽ" አለች ዘርፊ።

እቲዩ ወደ እቶ ቀለሙ ሄደች፤ ዋለች፤ አደረች። ልታስታምም ሄዳ አድሜ ልኳን ሀለፍህ ውስጥ

የከተረ ለከተረ ለና ሌሎችም

የሚመረቅዝ በሽታ ይዛ ተመለሰች። እቲዬ ከዛን ቀን ጀምሮ ቅስጫ ተሰበረ። ረገጥታዎ ጠፋ።
እንገቷን ደፋች። ቀለመወርቅ ይለት መሸገገር ግን ወጣትነቷን የመጠጠው ይመስል አማረበት
አረማመዱ ሳይቀር እንደወጣት ሆነ። ግዴላቸውም እድሜም እንደገንዘብ ይነጠቃል። ይህ
ባው የአናቴን እድሜ በግፍ ነጥቋታል።

እቲዬ በዚህ ልክ የሌለው መከፋት፣ መግለጫ ለልባ በሆነ ቅስም መሰበር ውስጥ እንዳለች።
"አፀደ!" ለላች አሰራዋ ዘርፈ።

እቲዬ "አቤት!" አላለችም። ዝም ባለ አቃጣሪዋ ፊት ሂዳ ቆመች። 'አመትን' በሰልጣኔ ስም
'አቤትን' ከከብሯ ጋር ቀምተዋት ምኑን አቤት ትባል...። ዘርፈ ትአዛዚን አንዲህ ስትል ጀመረች።

"ጋሽ ቀለሙ ቤት ሂጂና..."

"አልሄድም!!" አለች አንባ ተናገሩት።

"ምናልባለሽ እንች... እከከከከከ ጭቅቅትሽን ሳለቅቅልሽ እንዲህ አፍሽን ምልተሽ ትሰድቢኝ!" ባልቴቷ
በያዘችው የኒኬል ሰህን እቲዬን ፊቷ ላይ ደረገመቻትና። "እች ደገዝ እጄን አሳመመችኝ" አለች።

ሰህኑ የሰሚንቶው ወለል ላይ ወድቆ ተቅጫለጫለ። እቲዬ በቀኝ እጄ ሰህኑ ያረፈበትን ፊቷን
ሸፍና፣ አግሯ እንደመራት ወደ መኪና መንገዱ በረረች። ትንሽ እንደሄደች እዚህ እሁን ትልቁ ዳቦ
ቤት የተሰራበት ቦታ ላይ አንዲት ቢየሰከ ነበረች። አንዳንዴ እቲዬ አየተላከች እቃ የምትገዛበት።
ባለቤቷ የእቲዬን ወጣትነት ስታይ ሁሌ ምራቋን የምትውጥ (ለሰራተኝነት)...ጠራቻት።

"አፀደ... እንችን አኮ ነው!"

ዝም።።

"ምን ሆነሻል?"

ዝም... አርምጃዋን ቀንሳ አየቆመች።።

"እንችን አኮ ነው!"

ዝም።።

"አንዴ ደግሞ ፊትሽ ምን ጉድ ነው? ሸረ ጉዴ፣ ምንድነው ይህ ሁሉ ደም?"

እቲዬ ደነገጠች። እጄን ከፊቷ ላይ እንስታ ተመለከተችው። በደም ተሸፍኖ ነበር።።

አምራና ተውባ በየመንገዱ ሰበረ ሰካ የምትል ወይዘዘርት። የሚንጎማለል ሸበላ ሁሉ። 'የሰው ላብ ገንዘቤ ውስጥ የለም ብለህ ማል' ቢባል አግራ እውጭኝ በሚል ጅጭ መንገዱ በተሞላ - ታላቁ የሸሸት ፍጫ !!

ከፍል ስደስት

አቲዩ ለስደስት ወር ከሰውነት ተራ እስከትወጣ ለባለኪዮሱኔ ስትሰራ ከከረመቻ በኋላ ከረምት ገባ። ባለኪዮሱኔ አቲዩን በንስር ዓይን ስትከታተላት ነበር። ከአያንዳንዷ ቀን ጋር ለየተሸቀዳደመቻ ነበር። አንድ ማለዳ የአቲዩን ድራቆ ልብሶቻ በፊስታል ቋጥራ ከድፍን ሃምሳ ብር ጋር ሰጠቻትና። "በይ አግዜር ይከተልሽ!" ብላ ከቤቷ አስወጥታ ወረወረቻት። የአቲዩ ሆይ ገፍቶ ነበር። የቀለመወርቅ ፅንሰ ከውስጥ። የመንደሩ ሰው ከውጭ ለየገፋ ሰው በሞላው እገር አናቴን ምድረ በዳ ላይ አቆሟት።

አቲዩ ስትረጭ እና ለታንፍስ የዋለችው የምስር ከከ ብናኝ ፊቷና ፀጉሯ ላይ ተነስንሶ ነበር። ከሰደስት ወር በፊት የነበረችው ልጅ አግሮ ቀንጆ ልጃገረድ ናት ቢባል 'ቀለሙ' ራሱ ለያምንም። መንገድ ዳር ቆመች። የከረምት ዝናብ ያካፋል። አንድ የመኪና ዕቃ መለዋወጫ ሱቅ በር ላይ ፍዝዝ ብላ ቆመች። ምንም ሊያየች... ምንም ሰው። ምንም መኪና ምንም ቤት። ህይወት ዝም የምትልበት። አዕምሮ ዝም የሚልበት። የሰው ልጅ ለሆነች ቅፅበት በቁሙ የሚሞትበት ቅፅበት አለ አይደል። አቲ በቁሟ ሞተች።

አላዛርን ከሞት ያስነሳ ራሱም ከሞት የተነሳ ከርስቶስ 'አቲዩ!' ብሎ ልከ አኔ እንደምጠራት ጠራች። ዞር አለች ወደ ኋላዋ። ከርስቶስ ላይሆን አንዲት ምቹት መድረሻ ያላጣት ቀንጆ ወጣት ነበረች... "ወደ ውስጥ ግቢ! ዝናብ መታሽ አኮ" አለቻት አቲዩን። ገና ሲያተረመርም አግራ እውጭኝ ብሎ ሰው የሚሸሸው ዝናብ እንኳን። እንዳሻው ሰው ላይ ይጨፍር ዘንድ ሰው በቁሙ የሚጠፋበት ቀን አለ። አቲዩ ጠፍታ ነበር።

ወጣቷ ከፍ ያለ ወንበር ላይ ተቀምጣ እንፋሎቱ ወደ ላይ የሚመዘዝ ትኩስ ሻይ ለየጠጣች ነበር።

አቲዩ ወደ ውስጥ ገባችና ኩርምት ብላ አንዱ ጥግ ቆመች። አንድ ቆመች ዝናቡ አባራ። ሰው በያቅጣጫው ፍጫውን ጀመረ። አቲዩ ግን አልተንቀሳቀሰችም። የአርሷ ዝናብ አላባራም። መጠገያ ላጣ ሰው የሕይወት ዶፍ አባርቶ አያውቅም። ሰው የፍቅር ዣንጥላ፣ የዝምድና ዣንጥላ፣ የጓደኝነት ዣንጥላ፣ የትዳር ዣንጥላ፣ የአውቀት ገንጥላ፣ የሰራ ዣንጥላ፣ የተስፋ ዣንጥላ፣ የእምነት ዣንጥላ ይዞ ስለሚኖር እንጂ ከሕይወት ሰማይ ላይ ነፍስን የሚያበሰብስ መንፈስን አንደ ወረቀት የሚያላሸቅ የብቸኝነት እና የተስፋ መቁረጥ ዝናብ አባርቶ አያውቅም።

የአቲዩ ዝናብ አላባራም። ይህን ሁሉ የነፍስ ዣንጥላ ጨካኝ ንፋስ ከአጇ ነጥቋታል። ንፋሱ ቀሚሷን በግድ ገልቦ ውስጧ ቅዝቃዜ አስቀምጧል። ንፋሱ የሕይወት አባራ አንስቶ ፊቷ

ሆኖችን ለልብላል። ንፋሱ የተሰፋ ኅይወትን አፈራርሶ አዚህ ለቁሟታል። አቲዬ የእኔ እናት መቼት የሰጠው።

ወላጆች ተንኳኑ። ቆንጆዋ ልጅ ጽኑነትን ደረሰች። ውጭ የተደረደሩ ለቃዎችን አሰገባች፤ እናም ወላጅን በሚያሳምንበት ጣቶቿ እንዳንጠላጠላች አቲዬን ግራ በመጋባት ለየቻች። 'ውጪ!' ማለት ብለን ነው። ቀደም ወጥቶ፣ ውጪ ጋር መቆም ግን ያው ውጪ ማለት ነው።

አቲዬ ዝናብ ለሰቢያባራ ከተጠለለችበት ሱቅ በቀስታ እርምጃ ወጣችና በረንዳው ላይ ቆመች፤ ለሌሎች ቆንጆ ሴት ሱቅን ቆላለፈች። የአቲዬ ነገር ሳያሳዝናት አልቀረም። "እ...ምን ሆነሽ ነው ለየቻችሁ?" ለለቻች። አቲዬ ዝም። ዓይኗ እንባ አቅርሮ ዝም... ወደ ሞቀ ቤቷ ለልያም ወደ ቀጠራት ፍቅረኛዋ ልትሄድ ያከበከበች ወጣት የአቲዬን የእርባ ቀን ዕጣ ከየት ጀምሮ ቢነገራት ይጠቃል? አቲዬ ዝም አለች። አልለመደባትም 'እንዲህ ሆንኩ' ብሎ ማውራት፤ አልለመደባትም ሆኖት መዘብዘብ - ልማዷ አይደለም።

ወጣቷ ጥቂት ብሮች ከቦርሳዋ አውጥታ ለአቲዬ ዘረጋችላትና "አይዘሽ! ይሄን ያኝ በቃ" አለቻች። አቲዬ ግን ለማትባ ከተዘረጋው የወጣቷ እጅ በድንጋጤ አፈገፈገች። ልክ ጩቤ እንደተሰነዘረበት ብው ነገር የበረገገችው። 'ለማኝ ልሆን?' ብላ በውስጧ አሰበች። እንባዋን አያዘራች ሽቅብ እግሯን ተከትላ ትጓዝ ጀመር።

የትም የማያደርሱ የሚመስሉ እርምጃዎች እንዳንዴ አዕምሮ አሰቦ ከሚደርስበት የተሻለ መፍትሄ ላይ ያደርሳሉ። ሰዎች የፈጣሪ መንገድ ይሏቸዋል። አቲዬ ዝም ብላ ብዙ ርቀት ተጓዘች። መታጠፊያ ስታገኝ ለየታጠፈች፤ መንገድ ስታገኝ ለየተሻገረች ዝም ብላ ወደፊት። ከዕጣ ፋንታዋ ትሸሽ ይመስል መንገዱ ባያልቅ ብላ ተመኘች። በቃ አስከዳለም ጥግ ዝም ብሎ ቀሪ እድሜዋን መጓዝ ።

ቀጥ ብላ ተመለከተች። ፀጥ ያለ ቤተክርስቲያን ከነታላቅ ጉልላቱ ፊት ለፊቷ መንገዱን ተሻግሮ ይታያል። የልብላ ፊስታሷን እንጠልጥላ አሮጌ ሃምሳ ብሯን በእጇ እንደጨበጠች፤ ዓለምን የመዳቱ የጨበጠ አግዚአብሔር ጋር የተፋጠጠች መሰላት።

ዚህ ሁሉ በደል... የዚህ ሁሉ ግፍና ስቃይ ጠንሳሽ 'አግዚአብሔር'ን ፊትለፊት ያገኘችው መሰላት። 'አግዚአብሔር አይቷት ሳያፈገፍግ፣ የበደላት ሁሉ አሳፍሮት ሳይሸሽ በፊት ልትደርስበት መንገዱን ያደጣ ወደ ቤተክርስቲያኑ ገባለች።

የግዚር ፈርቷት አግራ አውጭኝ የማል መሰላት አቲዬ። መኪናዎች ለምባረቁ፣ ሹፊሮች መኪናቸው መስኮት ብቅ ብለው ፀያፍ ስድብ ወረወሩባት። አንበሳ ጋር ልትፋለም ታላቁን ግንብ 'በላ ልበልሃ' ልትለው በድፍረት የምትገሰሳለህ ጀግና በውሸዎች ጩሽት የምትበረግግ መሰላችው።

ዳኩር ለዳኩር እና ሌሎች

አቲዩ ቤተክርስቲያን በር ላይ ደረሰች። አግዜር ያኔ ለያት። ከሰማዩ ሰማያት ዙፋኑ ላይ
አንደተቀመጠ ድምፅ ከወደ ምድር ሰማ። "ቅዱሱ... ቅዱሱ..." አያሉ በታላቅ ድምፅ የሚሰማዱና
የሚያሸበሸቡ አልፍ አላፍ መላኩትን "ዝም በሉ አንድ ለየት ያለ ድምፅ ከምድር ሰምቻለሁ" አሉ።

"ጌታ ሆይ ሞልቃቆች በሰሉ አያማታቱ መኪናቸው ውስጥ ሆነው ሸው የሚሉት አይነት ድምፅ
ይሆናል" አሉት መላዕክቱ።

"አይደለም" ለሉ አግዚአብሔር።

"የኮተታሞች የኮተት ጥያቄ ይሆናል" አሉት በምድራዊ ትርኪምርኪ የሰጋ ጥያቄ የተማረፍት
መላዕክት።

"አይደለም አልኩ አሉ" ለሉ አግዚአብሔር በታላቅ ድምፅ።

"ጌታ ሆይ! ምናልባት የሀብታሞች ከሰኳር፣ ከደም ግፊት ከፈወሰከኝ መጋረጃ... ዝንጥላ" የሚሉት
አይነት የተለመደው ስለሉት ይሆን?" ጠየቁ መላዕክቱ።

ዝም ለሉ አግዚአብሔር !! ዝምታው አንዳች ለሰፈረ ነገር አለው። በዝምታው ውስጥ ፅንፍ
የለሽ ሀዘንና ፍቅር ነበር።

ከልጅ ሰጠኝ ንዝንዝ፣ ከሰራ ሰጠኝ ንትርክም የተለየ ድምፅ ነበር። ድምፁ ካማረፈኝ ጠላ
የምትዘምር ሴትም አልነበረችም። 'በታላቅ ግርማ ሞገስህ በእሳት ሰረገላ ደርሰህ ጠላቱን አፈር
ድሜ የምታሰበላ የነገሰታት ንጉሰ። ከፀሐይ አሰራ ዘጠኝ እጅ የምታበራ...' አያሉት በተጠና
መንፈሳዊ ፋክራ መንፈሳዊ ዘራፍ የምታደነቁር ሴትም አልነበረችም። ከተሰበረ ልዪ በወጣ
ማቃተት ዙፋኑን የነቀነቀችው እዚህ ግቢ የማትባል ሴት ናት። አንዲት ሴት በሩ ላይ ሰትቆም።
"ማነው የልብሴን ጫፍ በዕምነት የነካው" ብሏል አግዚአብሔር!!

አቲዩ የእኔ ጀግና ማንንም ደጅ አልጠናቸውም። በልብሷ መቆሽሽ ይናቋት እንጂ የእኔ እናት
ከአዲስ አበባ የሕዝብ ኃርፍ ቁራሽ አልለመነችም። ለማን ሰምታ እንደምትናገር አውቃለች።
አጥናን በደንጋይ ቢያጥር፣ ባማረ መኪና ቢንፈላሰስ፣ ሴቱ በወርቅ ቢሸቆጠቆጥ... የአዲስ አበባ
ሰውና አቲዩ ልብ ሰልብ ተነቃቅተዋል።

አይታዋለች ሕዝቡን የሀሊናውን ግደን ጨፍና ጎዳና የፈበሱትን የራሱን ጉዳት እንቁልልጦ አያለ
በየሰጋ ቤቱ በረንዳ ላይ ጥሬ ስጋውን ሲያጋበስ፣ ቢራና ውስኪውን ሲገለብጥ - አይታዋለች።

በረሀብ የተቆራመቱ፣ ልብሳቸው ላያቸው ላይ ያለቀ ሚስቲን ሕፃናት በምቶት ብዛት ገና
በሕፃንነታቸው የሰጋ ከምር ከተሸከሙ ብጤዎቻቸው የሚሆኑ ሕፃናት የተረፉቸውን እንዲሰጧቸው
አጃቸውን በልመና ሲዘረጉ - አይታዋለች። የደሀ ልጆች የሀብታም ልጆችን መኪና እየተከተሉ

ህዝብ ላይ ተለቶ። የተረፈውን ለገዢዎች በምግብ ስም ሲወረውር ደግ ደመጠል ስጠሱ፤ የተገኘው የደግነት ከቦር አይደለም ደግነት ባህሌ ነው የሚለው ህዝብ !!

የጠቅላይ ሚኒስትርን ከጽኑ አስተምግ በጥገና ተደፋሪ ስትሰጥ በላ ለሌሎች። ቃል አልተገሰጠም፤ ስጦታ ተገቢ ተጥ በላ ወደ ምግብ ማስተካከያ ላይ ሄደችና በሊጅ የወሰነውን ደፋን ሃምሳ ሳይሆን በጠባቢ የምግብ ሽንብር ለሰጠታ ፈቷን ለዘራ አርምጃዋን ቀጠለች - ባይዋን !!

ለግብረሰብ በምድር ላይ ከባዱን ብድር ጥላበት የሄደችውን ሴት አንዲህ አላት። ገደብ አልፎ ለጥፍ ብድርሽን አከፍላለሁ። ለቴዎ መሀጃ ውስጥ በፅንሰቱ ከተጠበቀች፤ ሴት በዚህ ቀን መሆን አለበት!! አስብዘራ ድረስ ትልልቅና ውብ ቤተክርስቲያናትን ሳይ በላቴዎ ምን ቦር የተገኘው ነው የሚመስለኝ።

ደግሞ ሴት ለፈቷ ማንን አገኘች? አባ አስጠፋኛለን !! በተጨማሪ ማመን የጻጻኝ ለቴዎ ልጅን በትንግራኝ ነው። አባ አስጠፋኛለን ለቴዎን አያዩ። ለገጽ ዘርፈ ቤት የነበርኸው ልጅ ለደረሰው አንዴ? ለሱና ጠየቁት መነፅራቸውን አያስተካክሉ። አባ አንኳን በዚህ ደንግዝግዝ ረጅም አመጣሽ ቀርቶ በጠራራ ፀሐይ የቤተክርስቲያንን ዋና ቦር የሚሰቱ ፅኑ የዐይታ ችግር ለጠቸው አባት ነበሩ። ለቴዎን ግን ተመለከቷት በመነፅራቸው ሳይሆን በሌላው ግድግዳ !!

ገጣጥ አባ አስጠፋኛለን ቤተክርስቲያን ውስጥ አንዲት ለናት መነኩረት የሚኖሩት የመቃብር ቤት ለቴዎ ወሰደው አኖሯት። ሆኖ ውስጥ ወደዚች ምድር ሊቀላቀል የተዘጋጀ ፅንሰ - ከረገጠችው ቤቱ ወለል ስር ይህንን ግላም ጥግብ አሰባላ ምርጫት የተሰናበታት የህብታም ሽማግሌ ለፅም... ለቴዎ መሐል ላይ።

ከፍል ሰባት

ለቴዎ የረፈችባቸው መነኩረት "የኔ ልጅ ላይ ዘሽ የበላነውን አየላሽ ልብሽ አስብፈቀደው ጊዜ ማዳት ትችላለሽ የሌላው ቤት ነው... ቤትሽ ነው" ለሱና ድርብ የሰሌን ምንጣፍ ብዙ ቦታ ላይ ብዙ ጻይነት ከርና መጣፈያ ከተጠቀመ ብርድ ልብሽ ጋር ለጋትና አንደጥግ ላይ ራሳቸው አስጠፋላት።

የሆነ ላይ ጭካኔ ሰፈነች፤ ማን አለብኝነት በሀሴት ዋጋ ልቅሊቀውን ሲያስነካው፤ ለብዓዊነት ማቃብር ቤት ውስጥ በፍፁም ፀጥታ ከላትዬ ጋር ተገኘች። ለቴዎ ከደን መነኩረት ጋር በመቃብር ቤት ውስጥ ተቀመጠች። 'ኑር ካሉት መቃብር ይሞቃል' ቢባልም ቀሉ ኑሮ አልሞቃትም። ለጥንቷ ድረስ ዘልቆ የሚያንዘፈዝፍ የፍርሀት ብርድ ሰላም ነሳት። መሄጃ የለኝም ከሚል ሴት ለሆነውም ቢሆን አርፋለች። ግን መቃብር ቤቱ ውስጥ የነበራት ቆይታ የሲቃይና የፍርሀት ነበር።

ሰው የተቀበረበት ቤት ውስጥ መተኛቷ ፍርሃት ለቀቀበት። ከተኛችበት ሰሌን ስር በሰብሶ ለሰው የቀረ ሬሳ ተኝቷል። በእኔ ታሪክ አንደሰማችው (አሁንም ድረስ አንደምታምነው) ደግሞ መታገን ለካላቸው ቢጋደምም መንፈሳቸው አርፎ ለይቀመጥም...። መነኩሲቷ ወጣ ካሉ ተከትላ ደጅ ትቆማለች። እንቅልፍ ሸለብ ሲያደርጋት አንድ ሰጋው ሁሉ ረግፎ ጭራሮ የመሰሉ ጣቶች ብቻ የቀሩ አጥንታም እጅ የተኛችበትን መሬት ፈነቃቅሎ አንገቷን ሲያንቃት ይታያትና ኡኡታዋን ታቀልጠዋለች...ቅዠት!! መነኩሲቷ አቲዬን ማረጋጋት ለአቲዬ መፀለይ ብቻ ሆነ ሰራቸው።

በፍርሃት ሁለት ቀንና ሌሊት አንቅልፍ ሰላልወሰዳት በሦስተኛው ቀን ምሽት እንቅልፍ አሰከራትና ሰሌጅ ላይ ኩርምት ብላ ተኛች - ዓለም ገፍቶ ገፍቶ የመገነገገ ሰሌጅ ላይ የጣላት ሚስቷን ሴት፤ መነኩሲቷ በሀዘን ግንባራን አንደ ትንሽ ልጅ አያሻሽና አተነፋፈሷ የተሰተካከለ መሆኑን አያዳመጡ አንደ መልካም ወላጅ ቀስ ብለው ድራቡን አልብሰዋት ወደ ፀሎታቸው ተመለሱ።

ብዙ ሳይቆይ ትንሹ የመቃብር ቤት በአሰደንጋጭ ጩኸት ተሞላለች። አቲዬ "ልጄን...ልጄን" እያለች አንደ አብይ ከመኝታዋ በርግጋ በመነሳት ራሷን ይዞ መጮህ ጀመረች። አቅመ ደካማዋ መነኩሲት አቲዬን ሲያቆሟት አልቻሉም። የሷ ባልሆነ ጉልበት ገፈታትራቸው በማገርም ፍጥነት ሰሌጁን ጠቅልላ የቤቱን ወለል በጥፍሯ ትቧጥጥ ጀመረች። "ልጄ...?..ልጄን ወሰዱብኝ..." እያለች በመረገጥ ብዛት የደደረውን አፈር ትመነጭር ጀመረ።

አንገላዋ በጉንጮቿ ላይ ለጉድ አየፈሰሰ፤ በላብ ተነክራ ለየቃተተች ከትንንሹቹ መቃብር ቤቶች ጩኸቷን ሰምተው የወጡ መነኮሳት ወደ አማሆይ ቤት መጥተው ተረባርበው አስኪያሰቆሟት ድረስ አቲዬ በአስፋም ጥፍሯ መሬቱን አየደጠጠችና አየቆፈረች ኡኡታዋን ማቅለጥ አላቆመችም ነበር።

ክፉ ቅዠት...የዘወትር ቅዠቷ የሆነው ጭራሮ እጅ ዘሬም ከፈነቀለው መቃብር ውስጥ እጁን ብቻ ሳይሆን ከትከሻው በላይ ነበር ተመዝዞ የወጣው - አፈር አንደለበሰ...!! ከዛም በአሰፈሪ ዓይኖቹ አቲዬ ላይ አፈጠጠባት፤ እየቸው ቀለመወርቅ ነበር። ያውም አፈር ከነለበሰ ባርጌጣና ካፖርታው !! "ልጄን እምጪ!" ብሎ አጥንታም እጁን ወደ ሆጂ ላከና በቅፅበት አንድ ቀይ የሚያምር ሕዋን ይዞ ተመለሰ። ሆጂ ባዶ ሲሆን ታዳት፤ ቀለላት። ልጄን በደስታ ተመለከተውና ወደ ውስጥ ወደ መሬት ይዞት ሰረገ...። ልክ ጫጩት ነጥቆ ወደ ጉድጓዱ አንደሚገባ ሸለምጥማጥ !!መሬቱን ከፍቶ ሲገባ፤ መጋረጃ ገልጦ የገባ ነበር የሚመስለው።

በቀጣዩ ቀን አባ አሰጢፋኖስ ሁኔታው ሲነገራቸው ድሮም ለአቲዬ ቋሚ መኖሪያ ሲያፈለገት ነበርና ፍለጋውን አፋጥነው ከሁለት ቀን በኋላ በፊት ትኖርበት ወደ ነበረው መንደር ወሰደው አንዲት ከዋናው የቀበሌ አጥር ጋር ተያይዞ የተሰራች የቆርቆሮ ቤት ውስጥ አስገቧት። የመንደሩ አድር አቃ ማስቀመጫ ነበረች። የእቃ ማስቀመጫዋ ቤት ጣራና ግድግዳዋ በደንብ ሰላልነጠመ፤ ሌሊት ብርዱ ቀን ፀሐቱ በከፍተቱ ውስጥ አያለፈ ይገባ ነበር። አባ አሰጢፋኖስ ከንሰህ ልጆቻቸው ለምነውም ተለግምጠውም ያገኟቸውን አሮጌ ፍራሽ፤ ብርድ ልብሰና የውሀ መያዣ ጎማ ለአቲ እያሳዩ

ወደ አንዳንድ አኔ አንደኛው ቀውቋው ቤሳ ቤሳቲን የሌለኝ የአግባብ አገልጋይ ነኝ፤ ከዚህ የተሻለ
ይህ ለአንዳንድ ሰዎች። ባይሆን ጎንሽን ማሳረፊያ ካገኘሽ ሌላው ሌላው ቤሳው ቤሳው ለፈጣሪ ፈቃድ ቀስ ለያለ
ሆኑል። አኔም አየመጣሁ አይሻለሁ።" ብለዋት ሄዱ።

ከፍል ሰምንት

አገልጋይ ደንኳን፣ ለንጨቶች፣ ወንበሮችና ስጋጃ ምንጣፎች በአንድ በኩል ተሰደረው ገባ ብሎ
ወደ ውስጥ ባለቸው ትርፍ ቦታ ላይ ደግሞ የአቴዎ ፍራሽ ተዘርግታለች። ብዙ ጊዜ ሞት
አደረገችው አቃውን ሊመልስ በግዴታ ስለነበረው ወንበሩን፣ ለአንጃን ደግሞ ለአንጃን ደግሞ
ወቅታ ላይ ገለውት ይሄዱ ስለነበር ያንን ሁሉ ጻዝ ጎትቶ ቦታ ማስይዝ ስለነዳት ነፍስ ጡር
ላት ፈትና ነበር።

አቴ ግን ታደርገዋለች፤ "እንዲህ አታድርጉ" አትል ነገር ሆኖ... ወደዛ ውጪ በደገሱ።

አባ አስጠፋናስ ብዙ ቤት ሊያስቀጥሯት ደክመው ነበር። ይሁንና ቀጣሪዎቹ ነፍስ ጡር
ሆኖ ስለሆነ ለሰው ሁሉም አቴዎን ቤታቸው ማስገባት አልፈለጉም። አባ በጨንቃቸው የአቴዎ
ደህ ይቆር በያት ባከሽ" ብለው ተማጸኑ።

"ይሄ ደይሄ ለባ ምነው አያወቁት... አንድ ልጆቼ አንከብከቤ በየዘኩ አይደለም አንድ ጥጋባ
ፊቅላት ለመንደሩ ሁሉ ስሜን አጥፍታው የሄደች..." ለለች አቃጣሪዎች። አባን በሌፍ መሸንገል
አግባብ መሸንገል ይመስል የአቴዎን በደለኝነት ስትዘረዝር ደስ አያላት ነበር።

"እኛ አይደለችም አንድ ወለተማሪያም... ደግሞስ አንች ቤት ከመቼ ወዲህ ነው ይቆርታ የነጠፈው
ተይ... እንጂ" አሉ አባ።

ገዛዛፍ አባ በዛብኝ ... ምን በደልኩ እናት በሆንኳት... የበላሁትን ባበላሁ የለበሰኩትን ባለበሰኩ
በው ሆኝ! ለልጥኝ! ባልኩ - ይሄ ይገባኝ ነበር?" እንባ እየተናነቃት አባ ፊት በደላን ዘረዘረች...
አች አስመሳይ!!

"ይህ የትም ስትንዘላዘል ዲቃላዎን ይዛ አረፈችው" አለች ዘርፌ። "ከእኔ የተጣላ አጣ ፋንታው
ወደቀት ነው..." ልትል አየዳዳት...።

አባ አንደሆኑ የአቴዎን ነፍስ መታደግ ይቅደም ብለው አንጂ የቀለመወርቅንና የዘርፌን ቤራ
ወትጣቸው ያውቀዋል። አንዳንድ የአግባብ አገልጋይ ከመሆን ሽፍታ በሆንኩ፣ ነፍስ ገዳይ
በሆንኩ፣ የሚያስብሉ አንድ ዘርፌ ዓይነት ገርፈው የሚጠጡኩ ጅራጎች ለያጋጥሙ የገቡ አባቶች

የከተማ አስተዳደር ስልጣን

ልብ ምን ያህል ይሰበር ይሆን? ቢቻል ጥምጣምና መስቀልን ለንዴ አስቀምጦ ምንሽር መታጠቅና ለንዲህ አይነቶቹን እድሜ ጠገብ ለባቦች ግንባር ግንባራቸውን ማለት ነበር።

ዘርፈ ከዚህ ሁሉ ፋክራና ማስመሰል በገላ ለቲዬን ቤቷ ለንደማትመልሳትና ዘረለገች በተመሳሳይ ላምቶን የመንከባከብ ልብስ የማጠብ ስራ ለንደትሰራ በወር 10 ብር ልትከፍላት ለላባ ቃል ገባች።

“ያው ለንጹህ ባዬ ለንጹ የደረሰች አርጉዝ ምድ...” አለቻቸው ለላባ።

“ማደለም ወለተማሪያም መቼስ ሰው ለንዳረገዝ አይኖር...ሁሉ ነገር ሊወለድ ጊዜ አለው። ደግሞ ይሁን ዘቶ ተረግዞ አይቀርም። ነገን ነው ማየት” አሉ ላባ። የቋስ ምንሽር ቅኔ ነው - ተከሰተ ላባ!!

የቅኔ ጥይት ከተኳሹ አሰክ አላማው ለመድረስ ጊዜ ይወሰዳል። ለዛ ነው ዘርፈ አባ አግር ስር ድፍት ያላላቸው - ይደፋትና!! አባ አውነት ነበራቸው። ለንደ ተረገዝ የሚኖር በደል የለም ይወለዳል ለንድ ቀን።

ለቲዬ በዙፊያ ገጠም አጣፋንታዋ ዙራ ዘርፈ ቤት ገባች (ዘር ዘር መዝጊያው ጭራሮ አያለ መንደሩ... አውር ቢሸፍት ጓሮ ድረስ ነው እያለ አሸሚጣጫ...) ለንደገና ወተት ማለብ፤ ለንደገና ለዛባ መዛቅ፤ ለንደገና ጉልበቷን መገፍገፍ...ያውም ቀጥ ብላ አመቤቷን በማታደበት የሞራል መዳሸቅ ተተብትባ - የበደሏትን ይቅርታ ጠይቃ። የዘርፈ ደግነት ግን በመንደሩ ተወራ። “መልሳ ተቀበለቻት አባ ዘርፈ ሆዴ ቁም አይቋጥር...” አየተባለ።

ለቲ አባባ ያገኙላት የቅርቆሮ ቤት ውስጥ አየኖረች፤ ለመንደሩ ሰው ሁሉ የቀን ሥራ አየበራች ኑሮዋን ጀመረች። ዘርፈን በድላ በመመስሏ አንደተማረክ ባሪያ ጉልበቷን ትገልገፍ ጀመረ። የመንደሩ ሰው ሁሉ ዳኛ...ወገጃለኛው ሁሉ ፈራጅ ሆነ አናቴ ላይ!! የማያሰሯት ነገር አልነበረም።

ለነዚህ ባሎቻቸው ከየመሸታ ቤቱ ለያነሱ፤ ከየመንገዱ ለያለቃቀሙ፤ ከየገጠሩ ለያመጡ ሰው ያደረጓቸው...ጊዜ ያነሳቸው ቅሎች ለፍቶ በመኖር፤ አምላክን በማመን በእጅጅ ገፁ ፍሬ የምትኖር አናቴን ብረት መገረስ ሰበሩ።

ጊዜ ያነሳው ቅል ለንኳን ድንጋይ ብረት ይሰብራል!!

አጠላቸዋለሁ...!!

በባሎቻቸው ገንዘብ እድሜያቸውን የሚገቡ፤ ሰማንያ በሚባል ህጋዊ ፈቃድ የባሎቻቸውን ዳረጎት አየተቀበሉ የሚዘባኑ የሰማንያ ለማኞች። ሰማንያ የሚሉት፤ ፍቅር ሲያልፍ ያልነካው የልመና ንግድ ፈቃዳቸው ቢቀደድ ከአቲዬ የባለ አዘቅት ውስጥ የሚወድቁ ሁሉ ሚስቱን አናቴ ላይ ተዘባኑባት።

“ምንም ዓይነት ምንጣፍ እንዳልረባ ነገር እዚህ ተጣለ?” ይላል አንዱ ጎረቤት ወደ አንዱ ጥግ የዘመን ቆሽሻውን ተሸከሞ ወደ ተጣለ እርጅ ምንጣፍ አያሳዩ።

“አዩ... አፈር ተሸከሞ በሰብሶ ማን እሱን ይታገላል?” ትላለች ባለቤት ተብዬዋ... ትላንት የከበረ ጅንደ ሳይቀር የምታገቡ የነበረች... ከሰራተኝነት ወደ ሚስትነት በአንድ ሌሊት የአልጋ ወለምታ የተሸጋገረች መሆኗን አገር አያወቀ።

“ግዴላሽም አይደለም ግማሽ ቀን ብትውልበት አበባ ይመስላል” ይላል መካሪው።

እኔን ይጠፋና ይዟታል። ግማሽ ቀን ጭቃ ታጥባለች። አንዳሉትም አበባ ይመስላል ምንጣፍ...፤ “እቤት ቤት አያያዝ! የምንጣፍ ንጣት ብቻ ለመርገጥ ያሳዝናል እኮ እከሊት! የአሷ ባል ሚስት አገባሁ ይበል...” ይባልላታል። ተወዝቶ እኔን ቁራሽ በማይገዛ ብር መንደር የሚያለብስ ምንጣፍ ያሳጠበች አከሊትን፤ በአናቴ ጉልበት የምሲጋና ካባ ይደርቡላታል።

“አይሁድ እችን ያኻ” ትልና ሰበት ብር ትሰጣታለች። እኔም ተቀብላ ወደ ማደሪያዋ ትመለሳለች - እትከራከርም። ይሄንንም እንደብልጠት ይወስዱታል። በተገኘው አጋጣሚ ሁሉ የደሀን ጉልበት በነፃ በሚጠጋጋ ከፍቶ መበዝበዝን እንደብልጠት ያዩታል።

ቀናቸው የተዳረሰ እርጉዝ አሰሪዎች ሰላሳ ትራስ ደልድለው በረንዳቸው ላይ ይቀመጡና ቀድሞ ይደረሰ እናቴን። “በደንብ አሺው እንጂ” አያሉ ልብስ ያሳጥቧታል። ለዘመናት በሰንፍናቸው ቤታቸው የከመሩትን ቆሽሻ ሲያስጸዷት ይውላሉ። ‘አንኳን ማሪያም ማረችሽ!’ የሚል ጠያቂ ቤታቸውን እንዳይታዘብ... የበከተ ቤታቸውን... ከቅዱስ ዮሐንስ አስከ ቅዱስ ዮሐንስ ውሀ ነከተት የማያውቅ መጋረጃቸውን ያሳጥቧታል !! ወይስ ከእርጉዝ እርጉዝ ይለያል...። የደሀ እርግዝና ቢጨነግፍም እዳው ገብስ ነው ዓይነት ፍዳዋን ያበጋት ነበር እናቴን...።

ለምን ለፍች አይደለም የምለው! ግን የለፍችበትን የላቧን ዋጋ ከልከለዋታል። አፈር ያብላቸውና የደም ገንዘብ የበሉ ናቸው። ዳሌያቸውን እያገማሽሩ ወንድ የሚያሳድዱ ሴት ልጆቻቸው እኔን ከእርግዝና ህመም ጋር አያታገለች ያጠበችውን ልብስ የለበሱ አርቱሳን ናቸው...። ሕፃናት ልጆቻቸው በየሜዳው ሲንከባለሉ እናቶቹ በላምንቱ መጨረሻ ስለሚደክመው የእኔ ጉልበት ሳይሆን ስለላሙናቸው ነበር የሚጨነቁት፤ ‘እንተ ልጅ ጸረ የላሙና ጡር አለው’ አያሉ። እኔን ቃል ሳትተነፍስ ማንንም ሲታማርር አስከ ወለደችበት ቀን ድረስ ስትሰራ ነበር...።

ከፍል ዘጠኝ

እኔ የተወለድኩ ቀን ጠዋት እኔን ‘አቃጣሪዋ ዘርፈ’ ቤት ወተት ስታልብ ነበር። ረፋዱ ላይ የአንዲት ጎረቤት በርበሬ ስትቀነጥስ ዋለች። ውጋት ሲጀምሩትና ምጡ ሲጫናት ከበርበሬ ቅንጠላው በኋላ ልብስ ወደምታገብበት ቤት ለመሄድ እየተዘጋጀች ነበር። ህመሙ ሲጀምራት

ግን መንገዱን ቀይራ ወደ መንደር አዋላጂ አልማዝ ቤት ሄዳ አየራራች፡ "እትዬ አልማዝ አያመመኝ ነው። ምጥ ነው መሰለኝ..." አለቻት።

"ውይ በሞትኩት... መጣሁ ሂጂና ቤትሽ አረፍ በይ..." አለቻት።

አቲዬ እንደታዘዘችው አደረገች። አዛች እርጌ ፍራሽ ላይ ተኝታ ምጥ አየናጣት በር በሩን ማየት ጀመረች። አልማዝ ግን ወደ አቲዬ አልሄደችላትም። ምክንያቱም አቲዬ ምጥ የተያዘች ቀን፣ ዘርፈ ሃምትባለዋ እቃጣሪ ባልቴት የእሜሪካ ላሚ ያልታወቀ ነገር በልታ ሆኗ ተቆዝሮና እረፋ ደፍታ እየጓጎረች ስለነበር፤ መንደርተኛው ሁሉ ወደዚያው ሄዶ ነበር። አዋላጂ አልማዝም ቅድሚያ ለዘርፈ ላም ሰጥታ ነበር።

እንደ ግብርና የሚሰራ የእንስሳት ህክምና ባለሙያ ተጠርቶ አስከራብቶ በሚመሰል ነገር የላሚን ሆድ ወግቶ ከስተነፈሳት በኋላ ላሚ ነጭ መለሰ በማለቱ የመንደሩ ሰው ደስታውን በእልልታ ገለፀ።

በዚህ መሐል አዋላጂ አልማዝ፡ "በሞትኩት ያች ሚስቲን ምን ደርሳ ይሆን?" ብላ ወደ ቤታችን ተጣድፋ ብትደርስ አቲዬ እኔን አቅፋ አገኘቻት። 'የወርቅ ፍልቃቂ' የመሰልኩ እኔ፤ በአሳት የተፈተንኩና የጥላቻ እሳት የምተፋ እኔ፤ አላፊ አግዳሚውን የምራገም እኔ በእናቴ አቅፍ ላይ!!

ታሪክ ይወቀኝም አይወቀኝም፡ አናት የተባለች ታላቅ ሀገር ከስግብግብ፣ ከአስመሳይ፣ ከራሰ ወዳድ፣ ከአሽቃባጭ፣ ደሀ ከማይወድ፣ እምነት ከሌለው፣ ሆድ እምላኩ ከሆነ አመንዝራ እና ጨካኝ ኅረቤት ቅኝ ግዛት የወጣሁ ጀግና እኔ ተወለድኩ !! አገሪ እናቴ አፀደ ናት ! ባንዲራዬም የእናቴ ቀለም አልባ እርጌ ቀሚስ !! ድምጹ መዝሙራ ነው፣ ትዕዛዟ ሕገ መንግሥቱ !! እናቴ አፀደ ወይንም ሞት!! አቲዬ ትቅደም !! አቲዬ ለዘላለም ትኑር!

መዝሙራ...

ተንቀሽ የኖርሽው ድሮ ከዚህ ቀደም፣

እናቴ አፀደ የደፈረሽ ይውይም !!

በሰሜን ሰግብግብ የደሀ ደም መጣጭ ኅረቤቶች፣ በደቡብ ራስ ወዳድ በደሀ እምባ የሚሞቱ አጋሰሶች፣ በምስራቅ የእናቴን ፀሐይ እንዳትወጣ የሚጋርዱ አስመሳይና ሆዳሞች፣ በምዕራብ ሚስቲን ቤት ደፋሪዎች አና ትውልድ የሚዘዱ ካፖርታሞች...። ከታች በባዶ አግሯ የምትረግጠው ምድር፣ ከላይ እግዚአብሔር (የባህር በጌ) የሚያዋስናት ሀገር አፀደ ትባላለች - የእኔ አገር እሷ ናት !!

አፀደ ከሰማይ ዱብ እንዳለ ጉድ ዘመድ የላትም። አናት፣ አባት፣ አክሰት፣ አጎት የላትም።

አልገብረኛም፣ ገንዘብም የላትም። ግን ሁሉ በእጅ ሁሉ በደጅ ለሆነ ባለፀጋ አግዚያብሔር
አንባና ደፍን የእትዮጊያ ሃምሳ ብር ያበደረገ ልበ ሙሉ ሴት ናት። አግዚያብሔርም የማንም
ባደር በእጅ ይቆይ ዘንድ አይወድምና ብድሩን ይከፍል ዘንድ አይን መንገድ አደረገ። ለደፍን
ሆኖ ለምስት ዓመታትም አነፀኝ - ደለደለኝ።

አግዚያብሔር ፊርባም ዘገም ወደ አያንዳንዱ ሰው ሕይወት ውስጥ ይመጣል። ለመጣ የአግዚያ
አርምጃ የእግሩንም ዳና የሚቋቋም መንገድ የሚሰራው 'መከራ' በሚባል ኮንክሪት ነው ።
ዘርዮህን የከበቡን ችግርና አልህ አሰጨራሽ የሕይወት ፈተና ስታልፍ፣ የአግዚያ የመጀመሪያ
አርምጃ ትጀመራለች። ያኔ ታዲያ ርህብን ብቻ ባይሆን ጥጋብንም የምትቸል አድርጎ አንዳነፀህ
ይገባህል።

አሰራሩ እንደዚህ ነው። ባይሆንም እኔ እንደዚህ ነው አላለሁ። አንተን ከድህነት ማውጣት ብቻ
ባይሆን መጭውን የጥጋብ ዘመንም የሚሸከም ትከሻ እንዲኖርህ አድርጎ ይሰራሁል። ካለመንክ
እንደየዕምነትህ መጽሀፍህን ግለጥ። አዳኒያን እንደ ምናምንቴ ንቁው ፈጣሪን ያመኑ። የተከተሉ
ሁሉ ሰፈርህ ሕንፃ አቁሞ እንደሚሸልለው አብራተኛ ሃብታም ባንዴ ለማይ ጥግ አልደረሱም።

ፈጣሪ ሲሰራህ ቀስ ብሎ ነው። ግን መቼም እንዳትፈርስ አድርጎ። ያኔ ደስ ይልሃል - ወደህ
ነው። ገንበስ ብለህ ታመሰግናለህ - በግደህ !! አንተ ላለማመሰገን ብትጥር አንኳን ስጋህ ያማረ
ፍራሽ ላይ ለሽ ሲል። በርህብ የተንሰፈሰፈ እንጀትህ ውስጥ የጣመ ምግብ ሲንዘነዝ። በላዩ
ላይ ጥፋ ጡና ስትጨምርበት፣ ከምንም በላይ ደግሞ ራስህን ስትዝና ልብህ በሰላም ሲሞላ።
'አግዚያብሔር ይመስገን' ይልብህል አፍህ ከአንተ ትዕዛዝ ውጭ!!

ከፍል አሰር

አቲዬ እኔን ከወለደች በኋላ ትንሽ ተስፋ ልጋ ውስጥ አደረ። 'አባቱ በልጅ አይጨከንም መቼም'
ብላ። ግን አባት በልጅ ጨከነ። 'ቀለመ ወርቅ' አባት የመሆን ምራሉም ብቃቱም የሌለው
ሴሽኛ ሽማግሌ መሆኑን የአቲዬ ልብ ያወቀው ብዙ ቆይቶ ነበር። ወንዶች ለአገር ዳር ድንበር
አይከፍና አየሽለሉ የመዝመታቸውን ያህል አባትነትን ለመቀበል፣ ትዳርንም 'አሜን!' ብሎ
ለመኖር፣ ከነፍሳቸው ጋር የሚገጥሙት ጦርነት ቀላል አይደለም። ለመውለድ ወንድ መሆን በቂ
ነው። አባት መሆን ግን ታላቅ ጀግንነትን ይጠይቃል። ቀለመወርቅ ደግሞ ጀግና አልነበረም።
በሰህህ እኔን ልጄን ዶር ባይጮህ ሦስቴ ካደኝ።

አቲዬ የእኔ ብርቱ ግን በሰባት ቀኗ ከአራስ ቤቷ ተነስታ ምንም እንዳልተፈጠረ ሁሉ ሰራዋን
ጀመረች። "ኸረ ወገብሽ ይጥና" ያላት አልነበረም። የበሰበሰ ድራቷቸውን ከምረው ጠበቋት
እንጂ !! 'የምትገርሚ ጠንካራ ልጅ' አይሉ። አርባ ቀን ሙሉ ተዘፍዝፈው ሊጣቸውን ለያሻምዱ
ኑረው ሲወጡ እንኳን አራስነት ምን ያህል ከባድ መሆኑን እንደማያውቁ ሁሉ፣ አቲዬን በሥራ

ሲያጠይቁት ምንም አልከበዳቸው።

ልጅ ይዞ ሥራ መሥራት ከባድ ነበር ለአቴዎ። በየቤቱ በረገዳ ላይ እያሰተኛቸ ሳለቅበባት እያጠባቸኝ (ምናባቴ እንደሚያስለቅብኝ አንጃ!)። አቴዎ እናቴ ብርቀ ሰው ከህይወት ጋር ትግልን ቀጠለች... አንድ... ሁለት... ሦስት... አራት ወር ለአቋጣሪዋ ዘርፌ ለቴ እየፈራች እንዲህ አለች።

"አትዬ... እኔ እንግዲህ አሰካሁን ለልጄ አንድ ነገር ያደርጋሉ ብዬ ጠበቅኳቸው አላቸው ግን..."

"ማናቸው ልጄ..." ለላች ዘርፌ ለካሄዱ አላምር ብሏት ፈቷን አጨፍግጋ።

"ጋሽ ቀለመወርቅ" ለላች አቴ።

"አሁ... ደሞ ለሱ ምን ቤት ነው ባንቸ ልጅ..."

"አትዬ... ፈርቼ አልነገርኩትም እንጂ፤ እኔ ሌላም ወንድ ነኩቸኝ እያውቅ ተሳቸው ነው..."

"ወዲያ ዝም በይ... ምን ትላለች አቴ... የተከበረ ሰው አናት ዘሎ ፊጥ ማለት ምን ይሉት ብልግና ነው? ሁለተኛ እንዲህ ያለ ነውር ስትተነፍሽ ብሰማ ውርድ ከራሴ...። ሂጂ እሁን ወዲያ ያው ደሞዝሽ!"

ብላ እስር ብር ወረወረችላት። ስራዋ አስደንግጧት እንጂ ሳምንት ነው ገና ደሞዝ ለአቴ ከከፈለችት።

ቀለመወርቅ ይህችን ጭምጭምታ ሲሰማ ተንኮሉን ጀመረው። አቴዎን ከመንደሩ ሊነቅል እንቅልፍ አጣ። አቴዎ ለአባ እስጢፋኖስ ሽምግልና ላክቸበት።

"ቀለመወርቅ መቼስ ዘር አይጠላም። ነገ የት እንደሚደርስ አንድ ፈጣሪ ነው የሚያውቀው። ሌላው ቢቀር የወተት መግዣ እንኳን ስጣት መቼስ አቧ ጋር እንዲህ ሠራህ፤ እንዲህ አደረግክ ለማለት ባልደፍርም ልጄ ቆይጠው የጣሉት እንተን ነው..."

"ምን ማለተዎ ነው አባ... እኔን በእንዲህ ያለው ቅሌት አንዲት ይገምቱኛል?" ብሎ በአባ ከፋኛ ተቆጣ። ቀለመወርቅ ሽምጥጥ አድርጎ ካደ !! መቸም ቁርጥ አድርገው የጣሉት ለይጣን ነው፤ ይባሰ ብሎ ከዘርፌ ጀምሮ መንደርተኛው ሁሉ አቴዎን ሥራ ማሠራቱን እንዲያቆም ተንኮል ይሸርብ ጀመረ - ተሳካለት። አንድ መንደር ሕዝብ እንዲት ደሀ ላይ አመፀ። ቀለመወርቅ እና ዘርፌ ነበሩ የተንኮል ድሩ ፈታዮች።

"ገን ባልሸን ሰሙን ብታጠፋውሉ... ሰው አንደሆነ አንቸ ቤት ልብስ ማጠባጠን፤ ገባ ወጣ ማለቷን ነው የሚያየው" ይሏታል ለአንዷ አሰሪ።

"እውነትዎትን ነው እትዩ ዘርፈ ለአቶ ቀለመወርቅ ያልተመለሰች እች..." ትላለች። በቃ ለቴዩን በሰባ ለሰባ ታባርራታለች። "ውይ ትላንት ልጅቼ አጠቡት ልብሱን" በቃ !!

አቴዩ ግራ ገባት። እኔን ለዝላ ሰትንከራተት ትውልና የሚሠራ ሥራ አጥታ ማታ ቤት ትመለሳለች። ቤት ውስጥ የነበረችው ርጋሬ በሰ ብቻ ነበረች። ወደማታውቀው መንደር ለየሄደች። "የሚታጠብ ልብሰ ለላችሁ?" ትላለች።

ሃለንም።

ወቅጭ የሚሄድ ለህል በርበሬ ካለ..."

የለም... የለም ይላሉ ያዘለችውን ልጅ አያዩ።

አቴዩ ተንከራተተች። በመጨረሻም ያላት ለማራጭ ልጇ በርህብ ከሚሞት ቀለመወርቅ ለግር ላይ ወደቃ "ይማሩኝ!" ማለት ነው። ቀለመወርቅ - ቀጣፊው ነብይ አሱ በመንደሩ "ይታሰር" ያለውን ሥራ ሰይጣን በድፍን አዲስአበባ ያሰረዋል። አቴዩ "ይቅር ይበሉኝ ልጅ የአርሰዎ ለይደለም ቢቸግረኝ ነው ክፉ የተናገርኩት" ልትል ወደ ቀለመወርቅ ቤት ገባለች።

በአፋቱ ደግሞ ዓይን የለ ለፍንጫ፣ ፀጉር የለ ጆሮ እኔ ቁርጥ ቀለመወርቅን ነበር የምመለሰው። ለሀሀደት የማልመች ጉድ። ቀለመወርቅ ብቻውን የወለደኝ ይመስል አቴዩን የሚመስል አንዲት ነገር የላኝም። የቀለመወርቅን የልጅነት ፎቶ ቀጭ!! ቢሆንም "ይቅር በለኝ ልጅህ አይደለሁም" ልል በለፍቴ ጀርባ ላይ ወደ አባቴ አየሄድኩ ነው - አባት ያሳጣውና። ይሄ የውሻ ልጅ !!

ቀለመወርቅ የአድር ዳኛው ጋር ተነጋግሮ አቴዩን ከማደሪያዋ ሊያፈናቅላት ሲደልት አንዳመሽ የዘርፈ ሠራተኛ ለአቴዩ ሹክ ብላት ነበር። ለይቅርታ የባለ ያርጣት አንዱ ጉዳይም ይሄ ነው። ደግነት ጥግ ለንደሌለው ሁሉ ከፋትም መጨረሻ የለውም። ይሄ ከፋ አቴዩን ማሳደዱን በትጋት ተያይዞት ነበር። ለናም አቴዩ ይቅርታ ልትጠይቅ፣ "ማረኝ ጌታዬ" ልትለው ወደ ቤቱ ሄደች።

ወዳጅ... ለግዜር ይቅርታ ይወዳል ማለት 'ማንም ጥጋባኛ ለግር ስር ለየሄድክ አንደትደፋ ይሻል' ማለት አይደለም። አቴዩ የእኔን የልጇን ነፍስ ለማትረፍ ራሱን በፈጣሪ ቦታ አስቀምጦ ይቅርታ ሊጠየቅ የተዘጋጀው ካፖርታሙ ቀለመወርቅ ቤት ልክ በሩ ላይ በትደርስ ለና የግቢውን በር ልታንኳኳ እጇን ስታነሳ፣ ለግዜር "ተመለሽ" አላት። ያው አንግዲህ ለግዜር ሲናገር በሰው ለይደል...።

የአድር ለፋፊው ጉልማው አባት ጎርሶ አባት ለብሶ አቴዩን ከኋላዋ በቁጣ ጠራት። በሰሚ ለይደለም። "አንቸ... አንቸን አኮ ነው። ምን ያለችው ናት ጃል" አያለ። አቴ ለየተጣደፈ ወደ አርባ የሚመጣውን ለፋፊ ቁማ ጠበቀችው። አጠገቧ ሲደርስ፣ "ምን መሆንሽ ነው አንቸ ሴትየ የአኩሪት ቅጠል ረግጠሻል አንዴ?" አለ።

"ምነው?" አለች ግራ ገብቷት።

"ምነው ትለኛለች እንዴ። በይ ሃይ አሁን። እቃ ማስቀመጫ ቤቱን ከፈቸላቸው። ሰው ምቹ ደንኳን ልናወጣ ብንል ቁልፍ ይዘሽ ጠፋሽ። እገር ተረፈ እንዴ። ያልኳተንኩበት የለም እንቸን ፍለጋ" አለ በማማረር። አቲዬ ቁልፍ ልተሰጠው አስባ እንድ እቃ ቢጠፋስ ብላ ስለፈራች የሰውየውን የማያቋርጥ ደንፋታ አየሰማች ይቅርታው ይቆያኝ ብላ ወደ አድሩ እቃ ማስቀመጫ ቤት ተመለሰች። ለፋፊው መገንዳን ሙሉ አየነተረካት ነበር አቲዬን።

"እገር ተረፈኝ እንዴ... ዘርፊ ቤት፣ ከዘርፊ ቤት ጀምላ ቤት፣ ጀምላ 'ወደ ላይ ሄደች ብትላኝ ዝናሽ ቤት፣ ዝናሽ...' እንዳንዱ ሰው አያባራም። ከአሉ ያነሰ ሰው ያገኘ ሲመስለው ሌሎች ያሉትን ሁሉ ይዘረግፋል። ሌሎች በናቀት ልክ ሊንቅ ይፍገመገማል።

እቃ ቤቱ ሲደርሱ ብዙ ሰዎች ተሰብስበው ነበር። ነጭ የእቃ መጫኛ መኪናም ቆማለች። መኪናዋ ጎን ነጠላዋን ያዘቀዘቀች ሲት፣ ጀርባዋ ላይ ፎጣ ጣል ያደረገች ፀጉሯን በሻሽ እሴት ከቀሚሷ ስር ቁታ ሱሪ፣ የቱታውን ጫፍ ካልሲዋ ውስጥ ጠቅጥቃ ነጭ ሸራ ጫማ የተጫማች ደልደል ያለች ቀይ ወይዘሮ ቆማለች። (የእዲስ አበባ ሴቶች ሀዘን ማካበድ ይቸሉበታል። ትጥቃቸው ሲታይ ዘመቻ የሚሄዱ አኮ ነው የሚመስሉት፣ የሚችን ነፍስ ሊያስመልሱ ያሰቡ የከተማ አርበኞች...)

አቸ ከራስ ሻሽዋ አስከ እግር ካልሲዋ የነገርኳችሁ ወይዘሮ አጥፍ ወርቅ ትባላለች። ዋናው መንገድ ላይ ወደ ግራ ታገፎ ከሹልቃ ክትፎ ቤት አጠገብ ያለው ባለ ሁለት ፎቅ ሆቴል የእርሷ ነበር። ጋሪ መቆሚያው አጠገብ ነዳጅ ማደያው ጳላ ያለው ሰፊ ግቢ መኖሪያ ቤቷ ነው። እና አቸ ሀብታም ቤት፣ አቲዬ ተጠርታ ከመድረሷ በፊት በወራ ወራ።

"ዘበኛው ነው የጠፋው?" ትላለች።

"አይ እዚህ የምትኖረው ልጅ ናት" አላት የአድሩ ሊቀመንበር።

"እዚህ መጋዘን ውስጥ ሰው ይኖራል ያውም ቤት ልጅ?" አለች ከልቧ ደንግጣ።

በቆርቆሮ ቤቱ ዙሪያ የሸንት መሸኝያ፣ ቆሻሻ መድፈያ ቦታ ሲሆን፣ አዛ አካባቢ ለደቂቃ መቆጣ እንኳን ከርፋቱ አይጣል ነበር። በቤቱ ጥግጥግ ሳርና ቅጠላቅጠል አበቅሎበት መቃብር በጎ ለሰመሰሎታል። ጣሪያውም ላይ ሀረግ ተጎዝቶዟል። በቀንም የሚያስፈራ ቤት ነበር እንኳ በሌሊት።

አቲዬ ሰትደርሰ የሌትዬዋ ደንጋጤ እና ሀዘን ጨመረ። ከጎኗ ለቆመው ሰው፣ "ጭራሽ ሕፃ ልጅም ይዛ ነው እዚህ የምትኖረው?" አለችው።

አዚህ ነው አኩሪ የወለደችው አላት የአድር ሊቀመንበሩ። ሴትዬን አንጀት ተንሰረሰረ። ሴት ሲሆን ለች ሴት ጉዳን ልዩው ብላ ወደ ውስጥ ተራመደች።

አትዬ አጥፍወርቅ ሸረ አባራ ነው ጉንፋን ያሰይዝሻል። ሆኖ ተንግግሮ የአድሩ ሰዎች። ለፍንጫ ያላት ፍጥረት ለች ሴት ብቻ ትመስል። ወይም አጥፍወርቅ ግን ወደ ውስጥ ገብታ የአገደችና የአገን መገኘት ተመለከተች። የተሰላሰውን የቤቱን ግድግዳና ጣሪያ በታላቅ ሀዘን ቋጥች። በራሷ ግደን ሳይሆን በአግዜር ግደን። ለፍንጫ ሁለት ጊዜ አስገጠላችና አገደችን አንዲህ አለቻት።

አሁን የምትፈልገውን አቃሽን መኪና ሳይ ጫኝ። እኔ ሴት ትኖራለሽ። ግንባና አግዛት። አለቻው የአድሩን ለፋፊ። ዕቃችን የቆመችው መኪና ሳይ ተጫኝ። (ወን አይቀር ዕቃ ልበል አንጀ) የአድር ለፋፊው ግውራቱን አላቋረጠም። ያንች ዕጣ ፋንታ አንድ መብራት ሲበራ እኔ ከሰምንበት ሳንቲም አንዲህ መኳተን... ነገ ሰው ብትሆኝ አንድ ሞንጫ ጠላ አትይኝም። አውቀዋለሁ እጅ አመድ ለፋሽ ነው። አገር ቀረኝ አንዴ፣ ዘርፈ ሴት የለችም ሲሉኝ... አንድ አዲስ ጀመረ።

ከፍል አሰራ አንድ

አገደ ለመርገጥ የሚያስፈራው የወይዘሮ አጥፍወርቅ ግቢ ውስጥ አንዲት ቆንጆ ሠርቤሰ ሴት ተሰጠቻት። ያውም ከነሙሉ ዕቃው።

“ግንባው ሰምሽ ለፍቱ?” አለቻት አገደን ወይም አጥፍወርቅ።

“አጠደ”

“ውይ የኔ ድንቡሽቡሽ! ሰንት ወሩ ነው?” አለች አገን አያች።

“አሁን የፊታችን ገብሬል መንፈቅ ይሞላዋል” አገን ወደኔ ዘረጋች። ፈንግ ብዬ እጅን ለቀም። “አገደትን መለይካው ይመራቸዋል” የሚባለው አውነት ሳይሆን አይቀርም። ወይም ሴትዬን ለጅ ላይ የተገጠጠው የወርቅ ቀለበትና ጌጣጌጥ መጫወቻ መስሎች። ወይም አጥፍወርቅ አገደን አንዲህ አለቻት።

“አንችና ለልጅሽ ሆድ አታሰቡ! አዚህ ተርፎ ለሚደፉ አሁል የበላነውን ትበይለሽ። ብትወጅ እኛ ጋር አየሰራሽ። ከፈለግሽም ያሻብሽ አየዋልሽ አዚህ ኑሪ - ሴትሽ ነው።”

ኑሪ... ኑሪ... ኑሪ... ኑሪ... በሕይወት ኑሪ። ሌሊት ኮሽ ባለ ቀጥር ሳትሰጋ ኑሪ። ልጅሽን አንደፈለግሽ የምታገቡበት፣ የሽንት ጨርቅ የምታገቡበት ውህ ሳያላሰብሽ ኑሪ። ልጅሽ የሚባለው ነገር ሳይቸግረው ኑሪ... ኑሪ...። አግዚርም ሲናገር ልክ አንዲህ ነገር። “ያውላችሁ ምድር ነፋሰት፣ ውህው ያው፣ ምግብ ያው፣ መናሪያው ያው...” ይሄው ወይም አጥፍወርቅ ግቢ ዘፍጥረት ራሱን ሲደግም።

-በመጀመሪያ ምድር ባዶ ነበረ። ባዶው ላይ እንዲት የጨለመባት ሚስቲን ሴት ልጅ እዝላ ቆማ ነበረ። አግዛዥ ብርሃን ይህን አለ። በግ !!" ከአግዛዥ ብርሃን ጋር ሲወዳደር ቀለመወርቅ አብሪ ትል ማለት ነው። ዘርፈ ሀይሊን የጨረሰች የእጅ ባትሪ። ወይዘሮ አጥፍወርቅ ጨረቃ - የአግዛዥን ብርሃን የምታንጸባርቅ። አግዛዥ ግን ጸሐይ - ከእድማሰ አሰከ እድማሰ በብርሃን የሚያጥለቀልቅ እናም የሚሞቅ !!

አቲዩ በተሰጣት ምርጫ መሠረት እዛው ሴት ልትሰራ ወሰነች። በዕርግጥም የተሻለ ምርጫ ነበረ። የማንንም ፊት ከማየት በእጅጉ የተሻለ። ለእኔ በተለይ ግቢው መሰረቂያዬ፣ የወይዘሮ አጥፍወርቅ ፈገገታ ምቹቱ ሆነልኝ። በዛ ሰፊ ግቢ ውስጥ ወይዘሮ አጥፍወርቅ፣ ወጣት ተማሪ ልጃቸውና እኛ ብቻ ዝብርን የምንኖረው። የወይዘሮ አጥፍወርቅ እምስት ልጆች ኑሯቸው በውጭ ሀገር ነበር።

ወይዘሮ አጥፍወርቅ እስኪሆን ሴት ነበረች። አንኳን አቲዩ የድሮ አመቤቷ ዘርፈ ራሷ የማታልመውን ከውጭ ሀገር የመጣ አንድ ሻንጣ ልብስ ለአቲዩ ሰጠች። ለአኔም ቆንጆ ቆንጆ ልብስ ገዛችልኝ - ዘነጥን !! እኔና አቲዩ ቁቅ ብለን ዘነጥን - ደግሞ ሰናምር!!

አቲዩ ከወይዘሮ አጥፍወርቅ የተሰጣትን ልብስ ለብሳ አበባ መስላ ብቅ ስትል ዘርፈ ዓይኗ ደም ለበሰ፣ ቀለመወርቅ ደም ግፊቱ ከፍ አለ። ከፉ አሳቢዎች ምን ሀብት ቢተርፋቸው የዩዙት ነገር ዓያሲደሰታቸውም። ይልቅ የሚጠሉት ሰው ጥቃቅን ለውጥ ያንገበግበቸዋል። ዘርፈና ቀለመወርቅ የምቀኛ ግንባር ፈጥረው ተንገበገቡ። የግንባሩ ጸሐፊ ሰይጣን!! እናም ሰይጣን ከቀለመወርቅ እና ዘርፈ ኋላ አግዛዥም ከአቲዩ ፊት ቆመው ጦርነቱ ተጀመረ !! እሁን በኑሮ ማሰፈራራት በከብር መንጠባረር የለም። ማንም ሆዱ ከሞላ ጀግና ነው። ማንም ቢመታ የሚወደቅበት፣ ቢቆስል የሚታከምበት ካለው ጀግና ነው። ማንም የሚያከብረው ሰው ከጎኑ ካለ በሌሎች ንቀት ሞራሉ አንደደረቅ እንጨት አይሰበርም። ዋናው ስንቅና ትጥቅ ግን ማንም አግዚያብሄር ከኋላው እንዳለ ካመነ ልበ መሉ ነው !!

አቲዩ ይሄን ሁሉ ሆና ነው ወደ ጦርነቱ የገባችው !! እናም ጦርነቱ በታሪክ 'ወርቃማው ጦርነት' በመባል ይታወቃል በእኔ በነፍሴ ዘገባ !! ወደፊት ልጆቼ "ለምን ወርቃማው ጦርነት ተባለ ?" ብለው ቢጠይቁኝ መልሴ አንድ እና አንድ ነው። "በቀለመወርቅ እና በአጥፍወርቅ መካከል በተደረገ ሰብዓዊ ጦርነት በእሳት የተፈተኑ ወርቆች ወደ ምቹት አገር ስለተሰደዱ" አላቸዋለሁ።

ከፍል አሰራ ሁለት

የባርነት አስከፊ ገፅታ ያለው በባርነት መግዛቱ ላይ ሳይሆን በባርነት የተገዙበት መንገድ ላይ ነው። በፍላጎት ለሌሎች ባሪያ መሆን ለራስ ሀሊና የጌትነት ማዕረግ ስለሚያገናፀፍ፣ ለግዛት ትግል ሳይሆን ለምስጋና ራስህን አንድታዘጋጅ ነው የሚያደርግህ። 'አሰይ! እንኳንም ባሪ'

ሆነው የሚባልበት ባርነት አለብኝ። ሰዎች በፍቅር ለሀገራቸው ባሪያ ይሆናሉ። ለፈጣሪያቸው ይገዛሉ። ለሚወዷቸው ያገለግላሉ። ግን ደስተኞች ናቸው። ለምን? መንገዱ ፍቅር ነዋ!!

አቲዬ ዙሪያውን በረዥም የግንብ አጥር ወደተከበበው ግቢ ገብታ ብትከትም ዕጣፋንታዋን ግን ለላመለጠችውም። ዕጣፋንታ አኮ ጥላ ነው። በዙሪያህ ያለውን ችግርና መከራ ፍንትው ለርርን የሚያሳይ ብርሃን ሲጠፋ፣ አብሮ የጠፋ ይመስለሃል እንጂ፣ ቀን የሚሉት ፀሐይ ወጋገኑን ለቀድ ከትላንቱ በላይ ደምቆ ካንተ በላይ ገዢ ከፈትህ ይመራህል - ከኋላህም ይከተላህል።

አቲዬም ዕጣ ፋንታዋን ስንዝር ለላመለጠችውም። ከባርነት ወደ ፍቅር ባርነት ተቀይሮ በተልቁ ግቢ ውስጥ ጠበቃት እንጂ። ሰው አጥቶ፣ ውርማ ውጦት የነበረውን የወይዘሮ አጥፍወርቅ ግቢ ነፍስ ዘራችበት። ሰፊውን ግቢ ከጧት እስከ ግታ አፀድታ ትልቁን ቤት ውበት ትደቆበታለች። የወይዘሮ አጥፍወርቅን ሆቴልም ቀጥ አድርጋ የያዘችው አቲዬ ራሷ ነበረች።

የሆቴሉን እንጀራ ሙሉ በሙሉ ትጋግራለች። የአልቤሪንዎቹን እንሰላዎች ታጥባለች። እንደዛም ሆኖ በጣም ደስተኛ ነበረች። ወይዘሮ አጥፍወርቅ ደግ ሴት ነበረችና ምንም ቢደረግላት ይገባታል። የአቲዬ ባርነት ጣፋጭ ነበር። መሀተመ ጋንዲ ወደ ወይዘሮ አጥፍወርቅ ግቢ ጎራ ቢሉ ኖሮ፣ ግመሳቴ... ለኛም የታገልነው ለዚህች አይነቷ ባርነት ነበር በርቱ! ብለው የሚሄዱ ይመስለኛል!!

በእርግጥ ወይዘሮ አጥፍወርቅ አቲዬን እንጀራ 'ጋግሪ' አላለቻትም። ራሷ አቲዬ ለሆቴሉ እንጀራ ግዥ አየተባለ በቀን የሚወጣውን ብር ስትመለከት፣ "ምጣድ ግዙፍ ራሴ አጋግራለሁ" አለች እንጂ። የሆቴሉን እንሰላ፣ "አጠቢ" ያላት ማንም አልነበረም። አጣቢዋ ስትጨማለቅ ስታያት አቲዬ የኔ የልብ ሰው፣ "ምነው እቲ ሰው የሚተኛበት አይደለም እንዴ" አለችና እጇን ስቅሶቃ ገባችበት። "እባ የአጥፍወርቅ ቤርጎ እንሰላው ብትል ፎጣው አንዴት ይጸዳል" አስኪባል። የወይዘሮ አጥፍወርቅ ልብ አቲን በልጅነት መንበር ላይ ወስዶ አስቀመጣት፣ አኔንም በልጅ ልጅነት !!

ግቢው የአኔ ነበር። እንዳሻኝ የምሆንበት ግዛቴ። የሳሎት ዕቃ የአኔ ነበር። ጆሮ ጭው የሚያደርግ ዋጋ የተከሰከሰበት ሰፋ ላይ ሸንቼበታለሁ። ወተት ደፍቼበታለሁ። አቅርሸቼበታለሁ። ሰዓይን የሚያሳሳውን የቡሬ ዕቃ እንኮታኩቼዋለሁ። የወይዘሮ አጥፍወርቅን ባለ አልማዝ ፈርጥ የአንገት ሀብል ከአንገቷ ላይ በጣጥሼዋለሁ። (የዚህ ህገር ወርቅ አንጥረኛ አይሰራውም ተብሎ ተቀምጦ ቀረ...) የፋናዬን (እህቴ ማለት ናት - የወይዘሮ አጥፍወርቅ ልጅ) ቀይና ውብ ፊት በጫጭራዋለሁ። ፋንዬን አንጸ ሀዋን ልጅ ነበር የማሰለቅላት።

አቲዬ ስትነግረኝ ፋናዬ ከትምህርት ቤት ስትመጣ በርሳዋን እንዳዘለች እኔ ላይ ትጠመጠምና ድብድብ ነው። ሱቅ የተሰቀለ እሸንጉሊት ካየች፣ የሕፃን ልብሰና መጫወቻ ዓይኗ ውስጥ ከገባ፣ ለእኔ ለመግዛት ከእናቷ ጋር "ብር ስጭኝ አልሰጥም" ጦርነት ነው።

የእናቴ ጎፁህ ልብ አንደሰጋንጅ ፍራሽ በሕይወቴ መንገድ ላይ ተነጥፎ በዛች ቅፅበት የነበረ

ልጅንቴን እንከን አልባ አድርጎልኛል። ጥፋቴን የሰቅ ምንጭ። ለቅሶይ ለማባባል ለሚራውጡ ቤተሰቦቼ። "የማባባል ስራ ጀምሩ" የሚል ደወል ነበር። የፍቅር እና የቤተሰብ ቅንጦት ጽምቢ በጠዋቱ የወጣልኝ ጨቅላ !!

ሦስተኛ ዓመቱን ልይዝ ሁለት ወራት ብቻ ሲቀሩ በእኔና በአቴዎ ሕይወት ላይ ድንገት ፀሐይ ጠለቀች። ያች ፍልቅልቅ ፀሐይ ጠለቀች። ምንም ተራራ በሌለበት። ምንም ደመና በማይታይበት ገፁ ለማይ ፀሐይ ለወትሮው በእናት ትይዩ በምትሆንበት አኩላ ቀን ድንገት ድርግም አላችኛ እኔና አቴዎ ደቅድቅ ጨለማ ላይ ቆምን። ብርሃን ይሁን ያለ አምላክ በቁጣ "ጨለማ ይሁን ብሎ ያዘዘ ይመስል የዚህን ሁሉ ጊዜ ውብ ብርሃናችን በአንዲት ቅፅበት ድርግም አለ !! አንደማብሪያ ማጥፊያ ቀጭ አድርጎ ድርግም !!

ደቅድቅ ጨለማ ከቀኑ ሰባት ሰዓት ላይ በጠራራ ፀሐይ አይከሰትም ያለው ማን ነው? - የፀሐይ ግርዶሽ። ማለትም ሳይንሱ ያሻውን ይበል እንጂ። አውነታው ወዲህ ነው። በምንወዳቸው ሰዎችና በእኛ መካከል ሞት የሚባል ግርዶሽ ሲጋረጥ። 'የፀሐይ ግርዶሽ' ይባላል !!

ወይዘሮ አጥፍወርቅ ለጓደኛዋ ልጅ ምርቃት ተጠርታ ወደ አዳማ ስትሄድ መንገድ ላይ እንደ ከባድ መኪና ትንሽ ዲኤከስ መኪናዋ ላይ ወጣባት። ደግ አይበረከትም !! ተረት አውራጃዎች ደፋሮች ናቸው። ቀለል አድርገው። "ሲኖሩ ሲኖሩ ሞቱ" ይላሉ። ሞት ከተረትም ከታሪክም። ከዛሬና ነገም በላይ የገዘፈ ሰቆቃ መሆኑን ማን በነገራቸው። "ወይዘሮ አጥፍወርቅ ደግ ሰው ነበረች። ስትኖር ስትኖር በተወለደች በምናምን ዓመቷ በድንገተኛ አደጋ ከዚህ ዓለም በሞት ተለየች ተባለ። ቢቃ!!

ሰለ ወይዘሮ አጥፍወርቅ ሞት አቴዎ ለማንም ምንም ስታወራ ሰምቻት አላውቅም። እግዜ ስትደገፈው የሚወድቅ ምርኩዝ ሰአቴዎ በማዋሉ ብዙ ዓመታት ቤተክስቲያን እየሄደች ወቅላዋለች፤ "ሰለምን ደግ ኑሮን አንቁልልጭ ትለኛለህ። ለተራብ ውሻ ቁራጭ ስጋ ይዞ ሲያጓጓ እንደቆየ ሰው ከጠባቶቼ ዓይን በላይ ሰቆለህ አኖርከኝ። አንዲባሚጭቆኝ ወደነሱ መልሰህ ጣልከኝ" አያለች።

እኔም ነፍስ ካወቅኩ በኋላ አግዜርን ወቅጤዋለሁ። "ዘርፈ ለመኪና ሞት ምን ይጎድላታል? አዳማ መንገድ ላይ በእሰቃቂ ሁኔታ ተጨፍልቆ ለመሞት ቀለመወርቅ ምን ያንለው ነበር?"

ዘፋኞቹ አየተቀባበሉ።

"መንገድ ዓይነት ደፍሰሰ አይባልም ደርብ።

የወሰደውን ሰው ያመጣል መልሶ" ይላሉ።

የታለ የአዳማ መንገድ ወይዘሮ አጥፍወርቅን የመለሰው? ቢሆንም አግዜር የለም አላልኩም። አቴዎ አግዜር አለ ካለች። ማንም ፈላስፋ ሀሳቤን ሰንዝር አያኖውጣትም። አግዜርን በድፍረት

ሰናገረው፡ ልክተርከው፡ ልዝነዝውና ልጎታጎታቸውን አቸላለሁ፡፡ በምድር ላይ ሰው ሁሉ ከነእናቴ ጋር ለሆኑ ለእኔ፡ "አግዜር የለም" ብዬ ማን ላይ ልጎታጎታቸው፤ ማን ላይ ልመናቸዝ፤ ማንንስ ልገዝነዝ...፤

ሰው ማን ላይት ይቆሰስ የተባለው መንገድ ዘርፈንና ቀለመወርቅን ወሰዶ በይመልሰም ባልከፋ፤ ለግዜር ስም ምን ለነዚህን ጥራጊ ፍጥረቶች ወደ ሰማይ ቤት የሚጠራ፡፡ ለዚህ ይጨማራቱ እንጂ፤ ይህ ላይ አፋቸውን ይከፈቱ፡፡ አሰመላይ መንደርተኛ፤ ግፋቸውን በአናቱ፤ ለማቸውን በምላሱ ተሰክሞ ሲኖር ለግዜር ሰሊአላቸው የሚሆን ማገዶ ይሰበስቡ ዘንድ አደሚ ይጨምርላቸው፡፡ በምንመቱ ልደታቸውን በፊሽታ ያከብሩ !! እንደ ቀን እንደልደት ሻማ 'አፍ!' ተብለው አስኪጠፉ ! የአዳማ መንገድ አሰጠላኝ፡፡ የአዳማ መንገድ ላይ ቀለመወርቅ ቀብረር ብሎ ሲራመድ ይታየኛል ልክ እንደቤቱ ኮሪር፡፡ ቀለመወርቅ የጣረጥትን ገጸ ባህሪ ወክሎ ድራማ የሚሰራ መሰለኝ፡፡ እንደት ነው የሚሞግላት፡፡

ደስ የሚለው ነገር አዳማ መንገድ ላይም ባይሆን በመኪና አደጋም ባይሆን ዘርፈና ቀለመወርቅ ይሞታሉ !!! (ሀሊሊያ) ያቸ አቃጣሪ ባልቴት ሽንሽን ቀሚቧን ጥላ አርቃኗን ትገነዘታለች፡፡ የአሜሪካ ላምቺ ለማላጅ ሆነው ገነት ያስገቧት እንደሆነ አናያለን !!

ይሄ ባለፈ ሽማግሌ ቀለመወርቅ ከፖርትና ኮፍያውን መልሰክት በር ላይ በከብር ይቀበሉትና፤ "እዚህም በከብር ልኖር ነው" አያለ ሲያስቡ፤ ማጅራቱን ይዘው ወደ አሳት ጉድጓድ ውስጥ በአርግጫ ይገፈትኛታል፡፡ ታዮኝ በአየር ላይ እየተምዘገዘገ ሲወርድና ሰውረቅ ብሎ ሲያርፍ፤ አሳቱ እንደውሀ ዙሪያውን ሽቅብ ሲረጭ !! ያኔ "አሸብር ልጄ ነው" አያለ ቢቀጥጥ አሳቱ ይበርድ እንደሆነ አናያለን !! እንዴ ፈላስፋዎች ምን ነገቸው 'ሲአል' የለም የሚሉት? ስለቱ ካለ አይቱን እንዴት የለም ይላሉ? ሲአል መኖር አለበት፡፡ ቀለመወርቅና ዘርፈ አያሉ እንዴት ሲአል አይኖርም !!

ከፍል አሰሪ ያሳት

ቋጭ ስፍር የሌለው ሕዝብ ለቅሶ ለመድረስ የወይዘሮ አጥፍወርቅን ግቢ አጥላቀለቀው፡፡ ቀስ በቀስ አስተዛዛቹ እየተመናመነ መጥቶ በመጨረሻ ግቢው ወደነበረው ዝምታ ተመለሰ፡፡ ከሀዘን በኋላ ነገሮች ህልም በሚመስል ሁኔታ ተቀያየሩ፡፡ ሀዘኑ ባበቃ በጥቂት ወራት ውስጥ ፋናዬን ወንድሞቿ ሰዊዲን ወደሚባል ሀገር ወሰዷት፡፡

ከዚያ የእኔ አህት አቲዬን ስማ በተሰበረ ልብ ግቢውን ለቀቀች፡፡ ለገር በምድር ላይ ያሏትን ሁለት ዘመዶች አጣች፡፡ ዛሬም ይሄን ስታወራኝ ዓይኗ ውስጥ ሀመም ይንቀለቀላል፡፡ ነፍሷ ይቃትታል፤ ዝም ብላ ትቆይና፤

"እሹሞ!" ትለኛለች፡፡

"እሴት አቲዬ!"

"ሱዳን የሚሉት ሀገር ወይት ነው?":: ሰዊዲን ሀገር ቤትና ሕዝብ ተቆጥሮ የሕዝብ ቁጥር ምንትስ ሚሊዮን ደረሰ ቢባል አቲዬ ለታምንም:: የሰዊዲን ሀገብ ቁጥር 'አንድ ብቻ' ነው። ፋናዬ ብቻ !! አቲዬ የዛችን ደግ ሴትዬ ልጅ ፋናዬን እንደ አየሩሳሌም እንደ ቀን ልታያት ል መሻት ፊቷ ላይ ይንቀለቀላል::

እንዲት እድሜዋ አርባ የሚሆን ሸቅርቅር፣ ሲበዛ ቆንጆ የሆነች ሴትዬ (የወይዘሮ አጥፍወርቅ አህት ናት ይላሉ::) ከሁለት ጨምላቃ ሴት ልጆቿ ጋር፣ ወር ላይሆን ጠብቂ ተብላ አግቤር ይወቅ ብቻ ግቢውን ትኖርበት ጀመረ:: ሆኗል ተሸጠ:: እቺ ሴት እስቴር ትባላለች:: ምዴም የማይጨበጥ ተልካሻ ሴት ! ከዕድሜዋ ጋር ጦርነት የገጠመች 'ማቶ' !

አንዳንድ በተረት የሚታወቀው ለሰማተኛ መስተዋት መኝታ ቤቷ ውስጥ የተቀመጠ ይመስል ገብታ በወጣች ቁጥር ልብስ የምትቀይር፣ "የሆነ ቦታ በመልክ የምትበልጥሽ ውብ ሴት አለች" እያላት መስተዋቱ፣ ፊቷ ላይ የትራስ ሰንበር ከሚወጣ ኢትዮጵያ ላይ ከሰሜን አሰክ ደቡብ ጫፍ አዲስ ሰምጥ ሸለቆ ቢፈጠር የምትመርጥ የውበት ስስታም !! የዕለት እንጀራዋ የሰው ዓይን የሆነ ከንቱ፣ የአጥፍወርቅን ግቢ በባለቤትነት ታስተዳድር ጀመር::

አቲዬን አንደ ሰራተኛ ስለምታሰባት ማመናጨቅ የጀመረችት ገዢ የሀዘንተኛው አግር ጨርሶ ላይወጣ ነበር:: አጅንማ ግልገል ሰይጣን አድርጋ ነው የምታየኝ:: በወይዘሮ አጥፍወርቅ የለመድኩትን መዘባንን ታጥቄ ወደ ሳሎን ዘው ስል በተሸርቴ አንጠልጥላ መሬት ለመሬት አየንተተች በረንዳው ላይ የመወርወር ያህል ትንተተኝና፣ "ማንሽ አንች ልጅ ነይ ወደዛ ውስጅ ይሄን ልጅሽን ! አንዴ የምን መጨማሪቅ ነው አሉ...ሁለተኛ አዚህ ምንጣፍ ላይ ሲወጣ አንዳላይ!" ብላ እጇን ታራግፋለች::

አቲዬ ነፍሱና ሰጋዋ አየተሟዝተ መወልወዩ ደዛ ትገባና ያበላሸሁት ነገር ካለ ትፈልጋለች:: ብዙ ጊዜ ግን የዚህች ከንቱ ጨኸት ምክንያት አልነበረውም:: ምክንያቷ ሰው አለመፈለግ ነው:: ሰውን በማራቅ ስላም ይገኝ ይመስል ! ሁካታ ነፍሷን ሀቅ አገርሳ ዝም እንደማሰባል የቀረባትን ሁሉ ታፍናለች::

በዚያ ከወራት በፊት ምግብ ይልከሰክሰበት በነበረ ግቢ ውስጥ ጣረኞች ረሀብ ያንጎብብ ጀመረ፤ በፊት ወተት የምትገዛልኝ አጥፍወርቅ ነበረች:: መሰባ መሰባችን፣ ድስቷም ድስታችን ነበረ:: እንዲህ ባጭር ጊዜ ከጓዳችን ቁራሽ ዳቦ፣ ንጣይ እንጀራ ይነጥፋል ብሎ ማን አሰበ !!

አንዳንዴ ምቶች ያዘናጋል:: ምቶች ስትኖርበት ዘላለማዊ ይመስላል:: ሜዳ ላይ ጥሎህ እንደ ጉም ሲተን ነው ፊቱ ላይ ቀዝቃዛ ውሀ እንደቸለሱበት ሰው የምትበረግገው:: ስንቱ ቤተሰብ ድንገት ከምቶቱ በችግር ተኮርኩም ነቅቷል:: ስንቱ ባለሰራ ሰራውን ተደግፎ፣ ድጋፍ ሲከዳው ወደቆ ቀርቷል:: ስንቷ ባለትዳር፣ የባሏ አጅ ሲነጥፍ አብሮ ቅስሚታ ተሰብሯል:: ለማንተ ማጣት ብሎ ህዝቡ የሚጠራው ይሄንን አይደል - ተገኝቶ መጥፋት ቢሉት ይሻል ነበር !!

አሱቲር አቲየን ታዘዛታለች፣ ታመናጭቃታለች፣ ትልካታለች፣ ግን ብርም ሆነ ምግብ አትሰጣትም፣ የሚገርመው ደግሞ ቤቱ ውስጥ እንጂራ አይጋገርም ወጥም አይሰራም። እናትና በዘኔ ልጆቿ የታሸገ ነገር ይገዙና መኪናውም ውስጥ መንገድም ላይ ይበላሉ፣ ማሸጊያውን ወዳገጥበት ቀደጄ የላሰኩባቸው ጊዜያት ብዙ ነበሩ - ዛሬ ቸኮሌት እንደ መርዘ አጠላላሁ !! እነዛ ባዶ ውስጥ የመነጉ የሰንፍናና የከፋት ቀብ የጫኔ ርኩሶች ነበሩ። ዘመናዊነት ያደነዘዘቸው እናትና ልጆቿ - ምቹት ሚስቲኖች፣ እርስ በርሳቸውም የተለያዩ የሰው ክብቶች።

መኝታ ቤታቸውን በየፊናቸው ዘግተው፣ ማንም እራት እግሩን ቢበላ አልሰማንም አላየንም ብሎ የሚጮህ ጋግርታም የግለሽነት ባሕር ውስጥ የተጠመቁ። የምዕራባዊያኑን ቆሻሻ ግለሽነት የሰልጣኔ አልፏ፣ የዕውቀት አሜጋ ያደረጉ ፉዘቶች። በእንግሊዝኛ እየተሰፋደዱ፣ በአማርኛ ከነፍስ ሰልጣኔ የሚመነጭ ጠንካራ ስብዕና የሌለው ኢትዮጵያዊ፣ ውጭ ሀገር ደርሶ ሲመለስ ምን አይነት እስቃቂ 'ማቶ'ነት ውስጥ እንደሚነከር የታዘብኩት በእነዚህ ከንቁዎች ነበር። አናታቸው ሀያ ዓመት፣ ልጆቹ እየሄዱ እየመጡ ከአሰር ዓመት በላይ አሜሪካ ኖረዋል። አሱቲር ታዲያ ለዓመታት ከኖረችበት አሜሪካ ምን ይዛ መጣች? ሰምቻታሉ ለመጣ ለሄደው።

"እበሻ ሰራ አይወድም፣ ነጮቹ እኮ ለበዓት ያላቸው ከብር ለሰራ ያላቸው..."

"እበሻ የተመጣጠነ ምግብ አያውቅም - ማድፋፋት፣ ጥሬ ከብሰል ማጋበል..."

"እበሻ መቼ ንፁህና ይወዳል ነጮቹ እኮ..."

"ኤዲያ የሀበሻ ወንድ መቼ ሴት ያከብራል - ነጮቹኮ"

"የእበሻ ልጅ አስተዳደግ..."

"የእበሻ ሕክምና ደግሞ ራሱ በሽታ ነው። ነጮቹ እኮ"

"እበሻ ገንዘብ ከመሬት የሚታረስ ነው የሚመስለው። ዓይኑን በጨው አጥቦ፣ 'ዶላር ላኩ ነው'፣ ነጮቹ እኮ አሰራ ስምንት ዓመት ከሞላቸው..."

ነጭ የባርነት ቀንዘር ጫንቃዋ ላይ ተሸከማ የምትደሰኩር ተልቶላ። ከየትም የፈለፈለቻቸው ልጆቿ በአስተዳደግ ይሁን በግል ባህሪ ምን ዓይነት እናት እንደሆነች ጮኸው አያወጁ። 'ዓይናቸውን ጨፍኑ ላምኛችሁ!' ትለናለች።

የነጮቹ ፅንፍ የለሽ ውክቢያ ዕድሜዋን ሙሉ ያጨቀባት የታላቅነት አባዜ 'እበሻ'ን በበጎ እንዳታይ

ለየዋጠ እንደገና ተመኛት። ሰላማረባት መንደርተኛው በሙሉ ጠላት። ዘርፌ የከፋት ልምድ፤
አዘጋጅታ ነበር የጠበቀቻት።

ከከፍታ እንደመውረድ ውርደት፤ ረግጠው ወዳለፉት ነገር እንደመመለስ ታላቅ ሰቆቃ የለም፤
የራሱን ወገኖች መብረር ስትጀምር 'እሰይ' ከማለት ይልቅ ከንፍህ ተሰባብሮ አግራቸው ስር
ወድቀህ ስትፈጠፈጥ ለማየት ይጓጓሉ። እናም ስትወድቅ ይረካሉ። "በዩ ነበር፤ እያቸሁ'
ለየተባባሉ የምቀኝነት ትንቢታቸው የሰመረላቸው ምቀኛ ነጠያት ይንጫጫሉ። ብሔራዊ ምቀኝነት
የተጠናወተው ሕዝብ እንደኛ ይኖር ይሆን? "ለምን በደፈናው አንሰደባለን?" ይለህል 'ምቀኛ'
ስትለው የተዳፈነበት አመክንዮ እየደረደረ፤ 'ሁሉም እንደ አይደለም' ይልህል፤ ግን ሁሉም እንደ
ነው። ጠጥቶታል እንደ ውሃ፤ በልቶታል እንደ አንጀራና ጥሬ ሰጋው !! ቢማርም፤ ቢያገኝም፤
ምቀኝነቱን ያዘምናታል እንጂ ቢሞት አይጥላትም፤ ማተቡ ናት።

ከዚህ በኋላ የሆነውን ዝርዝር ነገር ስናገር ማንንም ሳይሆን ራሴን አጠላለሁ። አቲዬ በሲጋም
በነፍሱም የቀለመወርቅ መጫወቻ፤ የዘርፌ ገረድ ሆና ኖረች። ለሰንት ዓመት...። ዘርፌ ቤት
የመደሀኒያለም ዝክር፤ አከሊት ቤት የኪዳነምሀረት ዝክር፤ አሻሮ፤ የጠላ ቁጣ፤ ድፎ ዳቦ።
የአከሊት ልጅ ልታገባ ነው - ወጥ ሰሪ፤ ጠላ ጠማቂ። ሲወልዱ - ልደት፤ ከርሰትና - አሳት
በላት ለናቴን።

ውበቷን ጤናዋን ወጣትነቷን አሳት በላው። አቲዬ እንደብረት ምጣድ አሳት ላይ ተጥፋ እኔ
የምባል ጠፋጭ ኬክ በላይዋ ላይ በሰልኩ። ይሄ ሁሉ ሥራ በዚህች ማሰኪን ሴት ላይ ተጭኖ፤
ማታ ወደ ማደሪያዋ ስትመለስ የእሱቴር ጨምላቃ ሴት ልጆች የውስጥ ልብስ ሳይቀር በየቦታው
ተወርወሮ ይጠብቃታል። ቀን አናትና ልጆች ሲወጡ ወንድ የሚራከትላቸው ዘፍጮች፤ ሽቷቸው
ከፍቅ የሚጣራ ሽቅርቅሮች፤ የቤታቸውን ጉድ ወላድ አይዮው! እነዚህ በየአደባባዩ ሽቅርቅር
የሚሉ ሰዎች ቤታቸው የዝርዝርክነት ጥግ የሚሆነው ለምንድን ነው ግን? ብዙ ሰው አየሁ
- ብዙ ሽቅርቅር !!

ሴት ልጅ ቢያንስ የውስጥ ልብስን የራሷን ገመና እንዴት ሌላ ሰው እንዲያጥብላት ትፈልጋለች
- ለዛውም በየካፍቴሪያው ተጎልተው ሲገለፍጡ የሚውሉ ስራፊት ሴቶች። አይቻሉም በእሱቴር
ልጆች! እናታቸውም ያው ናት። የዘር ነው መቆሽሽ። ከማን ይማራሉ? ያኔ ነው ረጅም ጫማ
እድርን ከመቆነን በፊት፤ ፀጉር አየነሰነሱ 'አገር ይየን!' ከማለት በፊት፤ 'ሴት' ሲባል ፊቱ የሚደቀነው
ይሄው ፀንፍ አልባ ሰንፍና ነው። የሴት ልጅ ሰንፍና እንዴት ይቀፋል? መንገድ ላይ ሰበር ሰካ
የሚሉ ሴቶች ሁሉ ከውበታቸው በፊት መታጠቢያ ቤታቸው ነው ዓደኔ ላይ የሚደቀነው።

ድንተኛ ፍተሻ ይደረግ ቢባል፤ ከዝርዝርኩ ወንደላጤ፤ ካልሲ በየቦታው ከሚጥለው ወንድ የባለ
ሰንት ጉድ ሴቶች አሉ፤ ሰንትና ሰንት ወር ሙሉ ሰው ሰራሽ ፀጉር እናታቸው ላይ ጀልቶ መሬት
አይገኝን የሚሉ። በዛ የልጅነት አድጫዬ ተላላኪነትን በተማርኩባት፤ ለመኖር ስል የመሸቆጥቆጥን
እርምጃ ዳዴ ባልኩባት በህይወት ውጣ ውረዴ ነበር "ሴትነት ደራሽ ንቅሰ የሚከምረው፤ ደራሽ

ንፋስ የሚበትነው የምድረ በዳ የአሸዋ ከምር ነው" ብዬ በሴት ተሰፋ የቆረጠኩት። የአሰፍር ልጆች፣ 'ሴት' መሰለውኝ !! መጽሐፍ በሕይወት ውስጥ ሕይወትን አጠናግረን እንደንመዝናት የሚያደርጉን አባይ ሚዛኖች እይጠፋ።

ከፍል አሰራ አራት

መማርን ጌታ ይባርከው !! 'መማር መቃጠል ነው' ይላሉ ተምሮ ማቃጠል ለአኔ ዓለሜ ሆነች !! ቀደም ብዬ እንደገለፀኩት እንደኛ ከፍል አስከመዘገብ የአባት ስም አልነበረኝም። አሸብር ብቻ ነበርኩ። ልክ ትምህርት ቤት አቲዬ ወስዳኝ ስመዘገብ ጉጉት የመሰለው መዝጋቢ የእናቴ ድሪቶ ቀሚሰ ለዓይኑ ቀፎት አያመናጨቃት እይቼዋለሁ። ተመዝግቤ ስንመለስ አቲዬ ከፊቱ ዞር ስትል፣ ፊቱን አጨፍግጎ መጥፎ ጠረን እንደሚያባርር ሰው በግራ አጁ አየሩን እያራገበ ሲያባርር እይቼዋለሁ።

በአርግጥ አቲዬ እማማ የብርጋል ቤት እንኩሮ እያነከረች ነበር። "ምዝገባው ዛሬ ነው የሚያልቀው ሰዓት ብድግ ብላ ነው የመጣችው። ቢሆንስ ልክ ቆሻሻ እንደሸተተው ሰው ሰው እንዲያየው ለድርጎ አጁን ያራግባል እንደ...። የእማማ የብርጋል ቁጥር አንድ የጠላ ደንበኛ እንዳልሆነ ሁሉ። ለያስተምረን ከፍል ውስጥ ሲገባ እንደባቡር ሀዲድ የረዘመ የጠላ ትንፋግ ተከትሎት እንደማይገባ ሁሉ - ነብር አየው ያንን የውሻ ልጅ። አስተማሪውን እንደጠመድኩት ጠረታ ወጣ !! ደግሞክ እያፍርም መንገድ ላይ ላገኘው ሁሉ፣ "አኔ ነኝ ያስተማርኩት" እያለ በኩራት ያወራል። በርሱ የትምህርት ዓይነት ብቻ ዶክተር የሆንኩ ይመስል!!

"ስም ?" አላት አቲዬን ድር።

"የአኔን ነው ?" አለች አየፊራች።

ፈሪ ነበረች እናቴ። ፈሪው የአዲስ አበባ ሕዝብ እንደያቅሙ ደሀ ማስፈራራትን ተከናዎታል።

"አንች ነሽ እንደኛ ከፍል የምትመዘገቢው?" አላት። አጠገባችን ያሉት ሁሉ ሳቁለት። አቲዬ ተሳቀቀች። ሰውነቷ ሽምቅቅ ሲል ቀሚሷን እንቄ ተሰምቶኛል መሸማቀቋ።

"የልጅሽን ስም ንገሪኝ ሴትዮ" አላት እያከላፈታት።

"የላሉ አ...ሸብር...አሸብር ነው ስሙ" አለች ራሴን እያሻሸች።

"የአባት ስም ?"

"አባ...ት" ብላ ዝም አለች።

"የአባቱ ስም ማነው..."

... መሠረት አልቻለችም:: ቀለሙ ወርቅ ልትል ፊል አንደኛው የገባች ካደግኩ በኋላ ነው::

... የሥራ ልምድ የጉዳይ ናት:: የልጅም አባት የሚጠፋት... በሉ አንደኛው አንደኛው ሰው።
... የልጅም ልቅ ተሳታፊ::

... ወይን ሁኝ! ስታስታውሽ ትመላሻለሽ፤ ተረኛ ቀጥል! አለ አስከርቢቶውን አያውቅ::

... (አረጋግጥም ግማሽ ድረስ ቀለሙ ያለቀ ሰሚያዊ ቢከ አስከርቢቶ::)

... አናቱ ከአንቅልፍ አንደኛው ሰው: "በአምላክ... በአምላክ ነው የላባቱ ስም::" አለች::

... መገንጠው ራሱን ግራና ቀኝ በብሰጭት አያውቀው መዘገብ::

... የላባት ስም - በአምላክ (በአምላክ አባቱ አይደለም:: እቲዩ በአምላክ ሰጠች::) የሃምላ ብሩ
... ቢሮመው:: ለአግዜር ሰው አበደረችው እቲዩ:: የእኔ እናት በሕይወት በገን ውስጥ ቢደር
... ሰሚመለስ ቢደር በመስጠት የተካካች ባለሙያ ነበረች - ነገን የምታይ !! አግዜር የተበደረው
... ተውልዶ: ወላጁ የተባረከ ዘር ማንዘር ነው:: "አስከ ሺ ትውልድ ዘርህን አባርካለሁ::" ብሏል
... ራሱ አግዜር !!

... ትምህርት ቤት ገቢ...!!

... ጠቅላይ ልጆች የኑሮ ደረጃ በዳግማዊትና በእኔ መካከል የተወሰነ ነበር:: ዳግማዊት የሚታዘል
... ባለቤት ቤቱ ያላት ቆንጆ አንደኛ የሀብታም ልጅ ስትሆን: እኔ በሹራብ የተሰራች ኮሮጃ የነበረኝ
... አንደኛ የደሀ ልጅ:: ይሁን አንጂ በንፅህና አልታማም:: ልብሰጭ ሁልጊዜም ንፁሎች ነበሩ -
... ንፁህና አሮጌ:: ስኞ ስኞ ሰላፍ ሜዳ ላይ የእጅ ጥፍሮቻችን ሲታዩ ንፁህ ጥፍሮቼን በኩራት
... ነበር የምዘረገው:: የዳግማዊትን ያህል በረገጥታ "ጎበዝ" ባልባልም: ከቆሻሻና ከሰንፍና የተባላች
... ቆራጥ ደሀ እናት አለችኝና ሰንፍናና ቆሻሻ አጠገቤ ዝር አይሉም !! (ሰው ወደ አይደለም ለካ
... ዘራፍ የሚለው::)

... አንድ ቀን ግን በሕይወቴ ስላቀቅበት የኖርኩበት ነገር ተፈጠረ::

... አንጻህ አስቲር ከዋናው ቤት አሮጌ ፍራሽ (የሆቴሉ አልቤርግ ውስጥ የነበሩ::) እና ሌሎችም
... ዕቃዎችን ከዕቃ ቤቷ አስወጥታ እኔና እቲዩ የምንኖርበት ከፍል ውስጥ አስቀመጠች - አንደኛው
... ቤት:: እናም ቤታችን ውስጥ በታጨቀው ዕቃ ምክንያት ቤቱን አንደ ልብ ማፅዳት ባለመቻሉ
... ቆንጆ አንደኛው ደፈነጭ ጀመረ::

... ገሽ መሀሪ አካባቢ ሳይገስ መምህራችን ነበር:: ሲያስተምር ሰወደው:: የርሱን ትምህርት እስር
... ነበር ነው ሁልጊዜም የምደፍነው:: እኔ ስለምወደው: የሚወደኝ ይመስለኝ ነበር :: አንድ ቀን

ግን ዘላለማዊ ጠላቱ ያደረገውን የማይረባ ነገር አደረገ ::

በለ ጓሮ አትክልት ጥቅም አያስተማረ ነበር:: ድንገት ዳግማዊት፣ "ዋ...ይ" ብላ ጮዘች:: በርሳዋ ላይ ሁለት አሳት የመሳሰሉ ቁንጫዎች ዘለውባት ነበር:: የክፍሉ ልጅ ሁሉ በደንጋጤ ወደ ዳግማዊት ዘረ:: መምህሩ ሁኔታውን ሊያጣራ ከምንው አጠገባችን አንደደረሰ አንጃለት::

"ምንድን ነው?"

"ቁ...ን...ጫ" አለች ለቅሶ በሚመስል ጥልቃቃ ድምፅ::

እኔ ከዳግማዊት ጎን ነበር የምቀመጠው:: ባልገባኝ ምክንያት ተቆጣ::

"አሰቲ በርሳህ" አለኝ:: በቃ አንዲህ ነው ያለኝ:: ከወንበፋ ስር ከተሰራው የደብተር ማስቀመጫ፣ የሹራብ ኮርጆዩን አወጣሁ:: በዚህች ቅጠት የተከሰተው ነገር አሰደንጋጭ ነገር ነበር:: በርካታ ቁንጫዎች ከእኔ ኮርጆ ላይ ተፈናጠፋ::

መምህር መሀሪ ፊቱን አጨፍግጎ ኮርጆዩን እንሳና ወደፊት ወደ ጥቁር ሰሌዳው ወረወረው:: ደብተሮቹ በአየር ላይ ወረቀታቸውን እያርገበገቡ ተበታተኑ:: (አስከዛሬም ደብተሮቹ በአየር ላይ አየተንባፈቱ ይታዩኛል - አላረፍም::)

"ውጣ ጆሮህን ያዝ!" ብሎ በኩርኩም አፈለሰኝ:: ወጥቼ ጆሮዬን ያዝኩ:: ከኩርኩሙ በላይ ሀፍረቱ ጠዘጥዘኝ ነበር::

የታፈነ የጓደኞቼ ሳቅ:: በትምህርት አልችለኝ ሲሉ እችን አንደውድቀት፣ እችን ከአነሱ አንዳንስኩባት ለጋጣሚ ሊጠቀሙባት:: የእፋኝት ልጆች...በንቱን ትምህርት ሰደፍን ለጭብጨብ በመከራ የሚነሳ አጃቸው፣ ዛሬ ሳቃቸውን ሊያፍን ወደ እፋቸው ተወነጨፈ::

ቡፍ...ቡፍ...ሂሂሂ...

መምህሩ መሀሪ (ስሙን ቁሶ ይጥራውና!) ስለጓሮ አትክልት የፃፈውን ለጥፍቶ ጥቁር ሰሌዳው ላይ፣

"ተለቦ" ብሎ በትልቁ ዓፈና ከሰሩ በደርቡ አሰመረበት:: ያውም አረንጓዴ ቀለም ባለውና እንደ ብርቅ በምናየው ጠመኔ !!

ከዛም ስለተለቦ ሙሉ ከፍለጊዜውን ሲለፈልፍ ዋለ::

"አያችሁ...ልክ እናንተ ወደ ትምህርት ቤት ወይም ዘመድ ለመጠየቅ በታክሲ፣ በእውቀት በላይ ተሳፍራችሁ እንደምትሄዱት፣ ቁንጫዎችም በእይጠች ተሳፍረው ንፁህናው ወዳልተጠበቀ ቤት ይሄዳሉ:: አሁን አሱ ደብተር መያዣ ላይ እንዳያችሁት (እኔን አየጠቆመ)፣ ንፁህናው ባልተጠበቀ

የሌሎች ጥንቃቄ፣ የደብተር መያዣ፣ በሌላም ቁሳቁሶች አማካይነት እየተጠጠሩና እየተደበቁ በገታ ወደ ቦታ በመንቀሳቀስ፣ እንደ ዳግማዊት ዓይነት ንፁህ ልጆች በተሰበ ይያዛሉ... በማለት አስተማሪ፣ ምን ያስተምራል አስተማሪ የሚባለው ነገር የጠላት ስም እንዲመስለኝ አደረገ አንጂ !! ለራሽም ጊዜ 'ተሰቦ' እያሉ ዳደሮቼ ያበቃኝ ነበር። ከአርባው ስንፈተን ግን ስለተሰበ ተጠይቀን የደራሽነት እኔ ብቻ ነበርኩ። ሰው ስድቡን አይረሳም !! በተለይ እኔ ስድቤን አልረሳም !! መገፋቴን አልረሳም !!

ለድብዳቤ መገፋት እንደ አረግራጊ ሳንቃ ሽቅብ ተኩሰው በቀል የሚባል ጨረቃ ላይ የሚያባርቁኝ ሮኪቶቼ ነበሩ። እንዲያ ካልሆነ በቀል መቼ እምሮ !! የሰደበኝን ሁሉ አልለቀውም !! ለምን ዘላለም እይኖርም፣ አልረሳም! የአዲስ አበባ ሕዝብ ሂትሰናን ለቅፎ አያሳደገ መሆኑን መቻ ጠርጥር? ለፋሽስቱ እድገት ኩርኩምና እርግማን እያዋጣ እንደሆነ መቼ ቀልቱ ነገርት? ሬዲዮና ቴሌቪዥን አደንቁሮት፣ ፊልምና ድራማው አሳውሮት፣ ሽቅርቅሮቹ ልቡን አጥፍተውት፣ ሕዝቡ ምን እያሳደገ እንደሆነ አያስተውልም !! በአያንዳንዱ መንደር አለ የተገፋ ሕፃን ሂትሰር - የሕዝብ ጎብኝ ጥላቻ በጠፋት ያፈረጠመው። በቀጥታ ሳይሆን ሳያውቁ ስለጆቻቸው በሚያለብሱት ልብስ! በሚያገምጡት ኬክ፣ እንቅልልጭ እያሉ አርፎ የተኛ ረሀቡን ቀስቅሰው ያስነክሱት - የቆሰሉ አበሽማኔ አለ። ሕዝብ ጠላቱን የሚጠብቀው ድንበሩ ላይ ወታደር አሰልፎ ነው። አገርና ሕዝብ ንፋስ እንደገረሰሰው ዛፍ ከሰራቸው ተነቅለው የሚወድቁት ግን ውስጣቸው ባሳደጉት ግጭት፣ ባፈረጠሙት የጥላቻ ከንድ በተደቆሱ ግለሰቦች ነው።

ሕዝቤ ያሳረፈብኝን የጥላቻ ኩርኩም ነገ በጅምላ አልቂት አከፍለዋለሁ - ብቻ ልደግ !! ማሪያምን አልለቀውም ይሄን ሕዝብ። ደግሞ ብቻዬን አይደለሁም - ይሄ ሁሉ ተገፍቶ ጎዳና የሚገከራተት ሕፃን፣ ነገ ተንደላቀው የሚማሩትን ቆንጆ የለበሱትን ልጆቻህን ሕይወት ያመሳቅለዋል። የዘራኸትን የጥላቻ ፍሬ ታፍሳታለህ። ነገ የበደልከው፣ ያከላፈትከው፣ የረገምከው ለገን እጅ ላይ ትወድቃታለህ። ያኔ በቀሉን በሁለት እጅህ ትቀበላለህ። ድፍን አገር ይለማ ተቆምጣችሁ የሰቀላችሁትን ቆማችሁ ማውረድ የሚያቅትባችሁ ቀን ይመጣል። -ታ !! እሸብር አይደለሁማ !! እንዲህ ነበር ሁሌም የምለው።

እኔ ዶክተር አሸብር የሚሰኩን አናቴን በደል የምከፍልበትን የመጨረሻውን ከፋ በቀል አያሰብኩ ነው ያደኩት። ኒውክሌር ሶንብ ቢኖረኝ እያልኩ፣ ወሰጄ ቀለመወርቅ ግቢ አጥለውና ቁልፉን አጫንዋለሁ። የቀለመወርቅ ባርኔጣ ከነራስ ቅሶ በርሮ ኪንያ ጠረፍ ቢገኝ ግድ አለኝ? አነዛን የአሜሪካ ላምቶች እንደ አላማ ፊት ለፊት አቁሜ በመድፍ ነገር ሆዳቸውን ብደረማምለው፣ ወተታቸው ወደ ሰማይ ጎኖ አዲስአበባ ላይ እንደ ነጭ ዝናብ ቢዘነቡ... እቸን ያህል ሊሰማኝ ነው?

በእውቶምቢል፣ በታክሲ፣ በአውቶብስ የሚጓዘውን ሕዝብ እንዳች ኃይል ኖሮኝ አፋፍኼ ቀበና ብከተው አይወጣልኝም። የእሳት ዲንጋይ እንዲያመርድ አግዚአብሄርን ብዙ ቀን ለምኒዋለሁ። 'ዘም' ቢል፣ "እግዚአብሄር ለአዲስ አበባ ህዝብ እዝኖ ሳይሆን ህዝቡን ተፀይሮ፣ 'ለእነዚህ ማን

ምናልባት እዚህ የቀረቸው ልጅን ስለወደደችው ይሆናል።

ዳከተር አፕሮር እና ሌሎችም

መጀመሪያ መኪናውን ውጭ ጋር ያቆምና ተያይዘው ደረጃ ደረጃ ስር ነበር። ከመሄዳቸው በፊት ዋጋ በሲ ትጠራኝና 'አሸብር ና አቸን መኪና ወልውል' ትላለች።

'ዛጅ አሁን እኮ ነው ያሳጠብኳት!' ይላታል። አርሱ የዋጋ በሲ መልዕክት ተንቀጥቶ የሚታዘዛት ሚሰኪን መኖሩን ማሳየት መሆኑን መቼ አውቆ።

ቆይታ እሴት አየገባ መቆየት ጀመረ።

'አሸብር ና ለሰላሳ ግዛ፤ ና ቢራ ግዛ፤' ብታምኑም ባታምኑም ኮንዶም ሁሉ ታስዝኝ ነበር። መላላኬ ሰይፍን በዛ እድሜ ፋርማሲ ሂድ ኮንዶም መግዛት ያሳቅቀኝ ነበር። ፋርማሲስቶቹ በትዝብት ያዩኛል። 'የተቀደደ ሱሪውን ሳይቀደር...' በሚል ግርምት ሱሪው የተቀደደ ሰው እንትን እያደርግም የተባለ ይመስል።

በዛ ማደር ጀመሩ። በጨለማ በዛ በኮረኮንቾ መንገድ ቢራ ተሸከሜ እጅን የፊስታሉ አጅታ እየከረከረኝ የተላላኩበት ጊዜ መቼም አይረሳኝም (አሰከዛሪ አቋ በፊስታል መያዝ አልወድም።) አቋዬ የግቢው በር ላይ ብርድ እያቆራመታት ቆማ ትጠብቀኛለች። ገብቼ ቢራውን ስሰጥ ዛጅ ልክ ከፍሪጅ ያወጣችው ያህል ከእጄ ላይ ትወስድና።

'እንካ ሁለት ፓኬት ሮዝማን ግዛና ና' ትላለች።

በመጨረሻ ጠቅልሎ ገባና አብረው መኖር ጀመሩ። መኪና ማጠብ ቋሚ ስራዬ ሆነ። አውነቱን ለመናገር ጥሩ ባል ነበር። ዋሲሁን ይባላል። ቤቱ የባለትዳር ቤት እንዲመስል የተቻለውን ሁሉ ይጥር ነበር። ዛጅ ግን የሚቋቋማት ዓይነት 'ሚሰት' አልነበረችም። ጥራዋ ፀጥር ያሰነሟል። በውበቷ ስትመካ ልክ የላትም። የእናቷ ጫማ ውስጥ ዘላ የገባች ጉረኛ! እቤት ጉረኛ ሴት አንዴት እንደምትቀፍ። ከምትናገራቸው አስር ዓረፍተ ነገሮች። እስራ አንዱ ስለራሷ ውበት፣ ስለቆዳዋ ጥራት፣ ስለጣቶቿ እለንጋነት፣ ስለልብስና ሽቶዎቿ 'በራንድ' በቀጥታ አልያም በተዘዋዋሪ ይተርካሉ።

ዘላ የተዘፈቀችበት ትዳር ከጭፈራ ቤት መዳራት በምን እንደሚለይ ገና ያልገባት እካሷ ብቻ ሀላፊዋን ጥሎ ያደገባት ከንቱ ነበረች። ዋሲሁን ውጭ መመገብ አይወድም። የታሸጉ ምግቦችን ገና ሲመለከታቸው ያንገሸግሸዋል። አንጀራ በሽሮ ወጥ ነፍሱ ነው። ዛጅ ታዲያ ቤት ውስጥ ለባለቤቷ ምግብ አብሰሎ ማቅረብን በሴት ልጅ ላይ የሚፈፀም ታላቅ በደል አድርጋ ነበር የምታየው።

'የአበሻ ወንድ ጓዳለጓዳ ካልተገደፋ ደፈች ሚሰቱ ሚሰት አትመስለውም። ሴት እደባባይ መውጣቷ የማትቀል' የምትለው ከእናቷ የወረሰችው ዘይቤ አላት። በጓዳም በአደባባይም ምንም የማትፈይድ የወራ ቋት። ኩቢሰ አልያም ጭማቂ ነገር ከፍሪጅ ታወጣና ሰፊዋ ላይ አግራን እጣጥፋ ቴሌቪዥን

ይከተሉት ለሌሎች

እያየች ተበላላች፣ ትጠጣለች። ስለፋሽን ሳታጸርጥ ትቀጣጥራለች፤ በሃላም ላይ ስላሉ የቅንጣት ሆቴሎችና ገጣጊዎች "ዋ...ው" እያለች ትቋምጣለች። ሌቷም የለችም፣ የምትመኘውም ቦታ የለችም። የትም የሌለች የውሀ ላይ ኩባት ገር!!

ዋሲሁን ያደገበትን የቤተሰብ ስነስርዓት፣ የኢትዮጵያዊነት ወግ ምሳ ተዘጋጅቶ፣ በ-ና ተረልቶ፣ ቤት ሞት ብሎ እንደሚጠብቀው በማመን እንደ አባወራ ምሳ ሰዓት ላይ ሲመጣ ዛፒ ጠረጴዛው ላይ እግሯን ሰቅላ ዙሪያዋን የጥፍር ቀለም ጠርመሶች ከበዋት ቤቱ በአልኮል ሽታ ታፍኖ ስትቆይጅ ያገኛታል። ማታ ሲመጣ ዛፒ ለባብሳ እንዲወጡ ስትጠብቀው ይደርሳል።

"ሃኒ ዎከ እናድርግ" ትለዋለች፣ ባል ጋር መታየት እንጂ የባልን መሸት ማየት አልፈጠረባትም፣ የሆሊዉድ ተረቶች ባዶ ጭንቅላቷን ምልተውት ነበር። ከንዱን ይዛ መንገድ ላይ ስትውረገረግ ብጤዎቿ፣ "ዋው ምናይነት ጥምረት ነው? ማቸ ያደርጋሉ" እያሉ ያወፋታል።

ሚሰኪን ዋሲሁን ሳይወድ በግድ አግሩ አሰኪቀጥን ሲዘር አምሸቶ እኩለ ሌሊት ላይ ስልችት ብሎት ይመለሳሉ። የተሰቀለችበት ባለ ተረከዝ ጫማ ለመራመድ ስለማይመቻት ከንዱ ላይ ተዘፍዘፋ ትወናገራለች።

"ሃኒ ዲጂው ሽቶሽ ብራንዱ ምንድን ነው? ሲለኝ ሰምተኸዋል?"

"አልሰማሁትም" ይላል ትኩት ብሎት።

"ሃሃሃሃሃሃ ጠጥተህ ነበር ብ...ዙ...ሰካራም ሃሃሃሃ" ትላለች እየተለፋደደች። አብሯት አይሰቅም።

"በናትህ ቀሚሴ ላይ ዋይን ደፋብኝ ያ ወልካፋ አሰተናጋጅ" ትላለች ረዥም የራት ቀሚሴን እያላየችው።

"ይታጠባል...ደግሞ አንቺ ስታልፈ እኩ ነው የገጨሽው" ይላታል ስልችት ብሎት።

"እዚህ አገር ምን ላውንደሪ አለ? ሰባት መቶ ዶላር የወጣበት ቀሚሴ እንደቀለድ - ምን አይነት አገር ነው?" ብላ ቀሚሴ በአደባባይ ባለመከበሩ አሰራ እምስት ቀን ታወራለች። ስለ ተራ ቀሚሴ ሳይሆን ስለ ባንዲራ መደፈር የምታወራ ነው የምትመስለው።

ጧት ተነሰቶ በተሰላች መንፈስ ወደ ስራ ሲሄድ ዛፒ አትሎማም አትሎማም - ተኝታለች። ምሳ ሰዓት እንደገና ጓደኞቿ ጋር እንደሄደች ትደውልለትና፣ "ምሳህን ውጭ ብላ ሃኒ" ትለዋለች። በዛውም 'እያችሁ ባለን ሳዘው!' አያለች ለከንቱ ጓደኞቿ። ምሳ፣ ራት፣ ቁርስ በእበሻ ባህል ከምግብ የዘለለ ፋደዳ ያለው ጉዳይ መሆኑ ለዛፒ አልታያትም ነበር።

የቤተሰብ አትብት ከእናት ማዕድ ጋር እንደሚያያዝ ማን ይመክራታል? ዋሲሁን ለእንደ ዓመት አብሯት ቆየና ከፉ ደግ ሳይናገር፣ "አንቺ ጋር አንግዲህ በቃኝ" ብሏት ሄደ...!! መሄድ ባቻ

አይደለም፣ ግዴታ ባለሞገሥ ጊዜ ውስጥ ድል ባለ ሰርግ ሌላ ሴት አገባ። ዛሬ መጀመሪያ፣ "ጥርጣ
ይበል፣ ለሞገሥ ወንድ!" አለች። ቆይታ፣ "ይሄ ችግራም ፀዳ አንድን ውብላት ያለማመድኩት እኔ
አርባ፣ ጥጋባኛ የደሀ ልጅ!" ማለት ጀመረች። በመጨረሻ ደቱውን አያየች ማልቀስ ሆነ ሰራዎ።
ዛሬ ሲበዛ ቆንጆ ናት። ልብሶቿ ጌጣጌጦቿ የብዙ ሴቶች የቆም ቅገጥ። ግን ዋሲሁን ከሄደ በኋላ
ወንድ የሚባል አልቀርብ አላት። ይፈሯታል። የተጋነን ቆንጆናዎና ውድ ጌጣጌጦቿ የማትደረር
ግዛት ስለሚያስመስላት የሚመኛት እንጂ ድፍር የሚቀርባት ጠፋ።
የአበሻ ወንድ ተመካከሮ ሸሸ...

ዛሬ ታዲያ የለየላት ሰካራም ሆነች። ማታ ማታ ሰካራ ትመጣና፤
"ሰቂር፣ ቅቤያም ሴቶቻችሁ ጋር አየሄዳችሁ ተጋደሙ። በርጫም ሴቶቻችሁን አንዘፋዝፋ፤
ምን አባታችሁ ሰደላችሁ ነው እኔን የምትሰሙት? እዛ የጉራጌ ጫማ ደንቅረው የቻይና ሴሬ
ውስጥ የተቆጠሩ ጓላ ቀር ሠራተኛ ሴቶቻችሁ ጋር ኦና! 'ን ቱ ሄል' ቆሻሻች! በርጫምች! በጃም
አጠገብ አልፋችሁ የማታውቁ" አያለች በረንዳዎ ላይ ቆማ ድፍን የአበሻን ወንድ ትሳደባለች።
በግም ስከር ብላ ጨርቅ ሆና ያመጣት ባለታከሲ ግቢ ውስጥ ደግፎ አስገብቷት ሲመለስ
ትጠራኛለች።

"አሸብር ና ጫማዬን አውልቅ!"
ጫማዎን አውልቅላታለሁ። እቸ የውሻ ልጅ! የአግሮቿ ጣቶች የመላዕክትን ጣቶች ይመስላሉ፤
አረዘዘማቸው፣ ጥራታቸው።

"ቀስ በል አንተ! ሰሎን ልትገነጥለው ነው። የእናትህን ኮንን ጫ...ማ አይረከው። ይሄኮ - አራት መቶ
ያላር የወጣበት ነው። በዚች ችግራም አገር ወረቀት ሲመነዘር ሰንት ይሆናል - እንደኛ አይደል ከኮላስ
የወጣኸው" (አይገግጣለሁ። ማን ነገራት? ስለመፈጠሪያም የማታስታውስ ሴት ደረጃዬን እውቀቸው...።)

"እስኪ አስበዎ፣ እኔ የቻይና ሸራ ጫማ የምደንቅር መሰለሁ?" አየለፈሊፊች መኝታ ክፍሏ
አሰገባታለሁ። አቤት ሽቶዋ! ቆም ብላ አልጋውን በጥላቻ ታየውና፣ ወደ ሰሎን ትገባኛለች።
እንዘፋዝፍኩ ሰሎን ሰፋው ላይ አስተኛታለሁ። አየለፈሊፊች አንቅልፍ ይወስዳታል።

ጤት ምንም እንዳልተፈጠረ አታናግረኝም፤ መኖሪያም ትዝ አይላትም።
ዛሬን አጠላታለሁ። ጉረኛ ናት። ሰው ትንቃለች። ግን የማይደበቀው ህቅ ከእናቷ ትሻላለች።
ድካት አቲዬን ትጠራትና።

"የውልሽ ይሄን ውሰጅ!" ብላ ገና ያልተከፈተ ውድ ሽቶ ትሰጣታለች።

ጸክሮ ለዘር ለፍ ሌሎችም

እቲዬ ግን አጀን የሆነ ነገር ሲቆርጣት ብቻ ቆሰሉ ላይ ስትረጨው ነው የማያት።

ሌላ ቀን እቲዬን ትጠራትና፡ "እስቲ ቡና አፍይ!" ትላታለች። እቲዬ ሸር ጉድ ብላ፣ ለጫጭላ ቤቱን ነፍስ ትዘራበታለች። ዛፒ ግን ቡና አትጠጣም። እቲዬም ስለምትፈራ አትጠጣም፣ አነሳሰታ ወደ ቤት ትመለሳለች።

ዛፒ አዕምሮዋ ጤነኛ አለመሆኑን መጠራጠር ጀምሮ ነበር።

እንደ ቀን ሰላማዊት የምትባል የሰፈራችን ልጅ አገባችና ሰፈሩ በጭረራ ቀውጢ ሲሆን ዛፒ ጠራችኝ፡

"ማናት ያገባችው?" አለችኝ።

ነገርኳት።

"ቆንጆ ልጅ ናት እንዴ?"

"እንደ ቀን ጋሽ ዋሲሁን ጋር ሆናችሁ አጫት በመኪና ሆስፒታል የወሰዳችኋት ልጅ ናት አኮ።"

"እና አሷ ልጅ ቆንጆ ናት እንዴ?"

ምን ልባል፣ ጨነቀኝ። "እኔ አንጃ!" አልኩ።

ዝም ስትል፣ የጨረሰች መስሎኝ ልሄድ ሰል።

"መልኳ ከእኔ ይበልጣል?" አለችኝ።

"አረ..." ብዬ ላቅኩ።

"ምን ያስቅኸል? ዝም ብለህ የጠየቅኩህን አትመልሰም?" አለች በቁጣ።

ፈገግታዬ ፊቱ ላይ ከስም፣ "እንቸ ላይ... ጫፍሽ ላይ አትደርሰም፣ እንቸ አኮ በጣም ቆንጆ ነሽ አልኳት። ከልቤ ነበር የተናገርኩት።

ትኩሮ ብላ አየችኝና፣ ወደ መኝታ ከፍሏ ገባች። የከፍል ደረጃዬን የማታውቀው እንዳስገረመኝ ቆንጆናዋን አይኛው የማላውቅ መሰላት ነበር መሰል።

"ምን አስለፈለፈኝ" አየልኩ ወደ ቤቴ ገባሁ። ግን ያደነቅኳት ሳይሆን ልኳን የነገርኳት ያህል ውስጤን ደስ ብሎት ነበር።

አየው እንግዲህ፣ "የነገር አመጣጥ እንደ ውሀ አፈላሰስ ነው" ነው የሚለው መጣቀ። ይሄን ነው... ጠብ... ጠብጠብ... ፈሰሰ፣ ከሰል... ጎረፍ... ዝቅዝቅዝቅ፣ ከዛ ግንድ የለ ድንጋይ ይጠራርገዋል። ጠብታው መኝታ ቤቱ ነው፣ ግንዱ ሰርቪስ...። አስቴር አወቀ ዛፒ መኝታ ቤት ድምጻዋን ከዛ

አድርጋ ትዘፍናለች። ምን እያለች - እኔንጃ !! ምናልባት እንዴት እንደምትገርፍ፣ እየመከረችት ይሆናል። ለሰቴር ለኮ ዘፋኝ አይደለችም መካሪ ናት። ስንቱ መኝታ ቤት እየገባች በጆሯቸው የሚሆንም የማይሆንም ነገር ሹክ ስትል ከርማለች። ለሰቴር ሲረኝ ናት!! የዘገ. ዓይን እንደ እንቴና መዞ ወዲያው አሳድጎኛል። ሳይግ የባሰ ፈሪ ሆነኩ።

ከፍል አሰራ ስድስት

ጥቁር አምባሳ፣ ኮከብ ፅባህ፣ ምኒሊክ፣ መነን፣ አዲስ ከተማ፣ ድልበር፣ በሌ ከሚማሩ የአሰሪኛ ከፍል ተማሪዎች ሁሉ፣ "እንደኛ ጎበዝ እንተ ነህ" አሉና የምስክር ወረቀት ሸለሙኝ። እኔ ግን ጥቁር አምባሳ፣ ኮከብ ፅባህ፣ ምኒሊክ፣ መነን፣ አዲስ ከተማ፣ ድልበር፣ በሌ ከሚማሩ ሴት ተማሪዎች ሁሉ እንደኛ ቆንጆ የሆነችው የርዳኛስ የት ተቀምጣ ይሆን እያልኩ በዓይኔ ከተሰበሰቡት ሰዎች መሀል እየፈለግኳት ነበር።

የርዳኛስ ማለት ማንም አይደለችም፤ ለመጀመሪያ ጊዜ ከመሬት ተነስታ ጉንጨን የሳመቸኝ ልጅ ናት። ጉንጨን ሳይሆን በቀኝ በኩል ከከንፈሬ ጥግ ሁለት...ኧረ እንድ ተኩል ሴንቲ ሜትር ርቀት ላይ ነው የሳመቸኝ (ለምሳ ጉንጭ።)

የርዳኛስ ቀይ ልጅ ናት። ለነገሩ ቀይ ሳትሆን ጠየም ያለች ግን ቀይ ዳማ እንደሚሉት ሳትሆን አትቀርም። እባ የራሷ ጉዳይ ገደል ትግባ ብትፈልግ ሌጭጭ!! ይሄው ስንት ጊዜ ሴትም ቀንም የርዳኛስ ቀይ ናት ቀይ ዳማ እያልኩ ሰዛብር ማደር ከጀመርኩ። እንኳን ሴት ልጅ፣ ቆንጆ ወጣት ሴት ልጅ፣ ነፍስ ካወቅኩ ጀምሮ ሰው ሲሰመኝ የመጀመሪያዬ ሰለጠኛ የርዳኛስ ጉንጨን ሳይሆን ልቤ ላይ እንደሰመቸኝ አርግጠኝ ነበርኩ። ማሰሪጃ ብላል፣ ከዛን ጊዜ ጀምሮ አተነፋፈሌ ልክ አይደለም፤ ሳያት የሆነ ነገር ያፍነኛል። ሳላያት እንደ ነብር አዳኝ ትገፋሼን ውጭ በጉት በዓይኔ አፈልጋታለሁ። ሳላያት ታፍኜ ሳያትም ታፍኜ ልሞት ሆነ።

"እንቸ የርዳኛስ የምትባይ፣ ምን ቆርጠሽ ነው ኧረ ከከንፈሬ እንድ ተኩል ሴንቲ ሜትር ርቀት ላይ በሚሞቅና በሚለሰልሰ አርጥብ ከንፈርሽ የሳምሸኝ? ብላት ደስታዬ። ግን ታፍኛለሁ!!

አርብ ቀን ከትምህርት ቤት ወጥቼ ወደ ቤቴ አሄዳለሁ። ምንም እያሰብኩ አልነበረም። ዝም ባዬ አየተራመድኩና በግዴለሽነት ሁሉንም ከፊቱ ያለውን ነገር አየተመለከትኩ አራመዳለሁ።

"አሸብር" ለሰቸኝ ከኋላዬ።

ሰሜ ሲጠራ የምደነግጠውን ያህል የሰይጣን ስም ቢጠራ እንኳን አልደነግጥም። ሰዎቹ በጭን ሲጠሩኝ ከዝምታዬ ባሕር በምላሳቸው መንጠቆ ጠልፈው ያወጡኝ ይመስለኛል።

ጭራሽ ጠሬዎ የርዳኛስ ስትሆን ደግሞ፣ በመንጠቆው ላይ መረብ ተተባብሮ !! ከእኔ ጋር

የኮሎኒያል ስርዓት ስርዓት

ብዙ ሰዎች ወደኋላ እብረው ዞኑ። ሰው ሁሉ ሳይጠራ ሲዞር፣ ጠሪዎን ተመልክቶ ደስ ካለችው ስሙን 'አሹብር' ለያስብል ያለበ ይመስል እኔ ለተጠራሁት መጻፍት ሰው ዞረ።

የርዳናስን ዞሬ እየኋት። ጉርድ ቀሚሏ በደንብ እሳራምዳት ስላለ በአጃ ሰብሰብ አድርጋ ወደ እኔ ትገደፋለች። አግራ ቀይ ነው። ባቷ ፍርጥም ያለ ከአድሚዮ በላይ ትልቅ የሚያስመስለት ነው። ባቷ ብቻውን አስራሁለተኛ ክፍል ይመስለኛል። ጡቶቿ ደግሞ እዛና አዚህ ይላጋሉ። ስትገደፍ፣ በሁለት አጃቿ ከጎዶች ገፋ አድርጋ ታረጋጋቸዋለች። ፀጉርዋ አጭር ነው። ግንባራ ትንሽ ወጣ ያለ። ቀረበችኝና ፈገግ አለች። ዓይኖቿ እንዴት ያምራሉ።

አፍፍፍፍፍፍፍፍ አሁን ስትጠራኝ መኪና እየነፃሁ ቢሆን ኖሮ ከዓይኖቿ ለማምለጥ ስል ፊት ለፊት የሚያላዝነው በት መኪና ጋር አላተም ነበር። የያዘው ነፃጅ ይዘረገፍና ከየርዳናስ ፈገግታ እሳት ለኩሉ ጭሱ ፀሐይን ጥቁር ጉልቻ አስከትመስል የሚያጥን። ለማይ የሚነካ አሳት ይነሳ ነበር። በቆሜ ቅዠት ስጅምር ታወቀኝ።

"እንዴት ነው የምትሮጠው ወተት ጥይጥል ቤትህ?" ቀለደች።

አልሳቅኩላትም። ስላልሳቅኩላት ግን ራሷ ከመሳቅ አልታቀበችም። አየሳቀች ወሬዋን ቀጠለች።

"ቤትህ በዚህ በኩል ነው እንዴ?"

"አዎ"

"እኔ ግን አይቼህ አላውቅም..."

ዝም አልኩ። ካላየችኝ ምን ይሁን፣ ወሬዋን ቀጠለች።

...፤...

አዎ

...፤...

አዎ

...፤...

አዎ

"አዎ ብቻ ነው እንዴ የምታውቀው?"

"አይ" አላታለሁ። እነጋገራ ሴት የመፍራት ሳይሆን ሰው የመሰልቸት ነበር። እንዳንዴ የሰዎች ጎግግር ይረዝምብኛል።

"ሰላም" ቢሉኝ ይረዝምብኛል። ሰ...ላ...ም፣ አጃቸውን እንሰተው፣ ግንባራቸውን ነቅተው፣ ፈገግ

ብለው። ለንግድም እጃቸውን ለሰላምታ ዘርግተው፤ ይህን ሁሉ ነገር አድርገው፤ "ሰላም" ብቻ !!

ዝም አለቸ። ለብረን ሄድን ሄድንና የሆነ መገንጠያ ላይ ሰንደርስ ከንደን ደዛ አቆመችንና ተንጠራርታ ሳመችን። ምንም አላማ የሌለው፤ ምክንያት የሌለው ወይም "ደፋር ነኝ እየሆ" የሚል ምናልባትም፤ "ዘመናዊ ነኝ መንገድ ላይ የወንድ ጉንጭ መሳም አልፈራም" አሳሳሚ የሆነ ድምፅ አለው፤ የሚያፏጭ ዓይነት ድምፅ። የመምጣት ላይነት ድምፅ። የባዛ ግለሰብነትን ምጥጥ አድርጋ የሐሳብ ሀይቁን አደረቀችው። የሰው አላማያ ሆነኩ !! ባደረቀችው የብተኝነት ኩሬ ራሷን ሞላችው። ለዚህ ድርዳሳ የምትባል ውሃ የሞላችው ባህር ውስጥ ልዩ ለምልጣኝ ገባ። ይህው አስባታለሁ፤ የተረገመች ድርዳሳ !!

እየጠበቀችኝ ይሁን እየተገጣጠምን ብቻ ከዛን ጊዜ በኋላ በየቀኑ እንገኛኝ ጀመረ። ሲቆይ ግን ጉዳዩ የነፍስ ቀጠሮ ሆነ። ጠበቅኩሽ ላለማለት በቀስታ አየተራመድኩ እንዳለሁ፤ ከየትኛውም ርቀት ላይ አውቃታለሁ።

ፊት ለፊት ሳላያት መንፈሷ እዛ እካባቢ ካረበበ ትካሻዬ ሹክ ይለኛል። ትከብደኛለች። "ሃይ አሹ" የሚል ድምጽ አጠብቃለሁ። "ሃይ አሹ" ትለኛለች ውስጣችን ያውቃል እንደምንጠባበቅ። ከዛም ታወራኛለች።

"ዛሬ ይበርዳል!"

"አዎ"

"ሆም ምርክ ሰራህ?"

"አዎ"

"አዎ ብቻ ነው የምታውቀው።"

"አይደለም"። አሁን ግን ምን ማውራት እንዳለብኝ አያለብኩ ነው...! ቸግሩ፤ እባይ ላልጩርስ እንደርሳለን።

ሰንመለስም እንገናኛለን። ሰንመለስ መለያያችን ላይ ትሰመኛለች። "ቻው" ከሚል ስርቅርቅ ያለ መለያየቱ ያስከፋው ድምፅ ጋር ከንፈሯ ጀሮዬ ላይ ያፏጫል።

እንደ መሀል ጉንጨዬ ላይ፤ እንደ ዝቅ እንደ ከፍ ላይለች ትሰመኛለች። በየቀኑ ትሰመኛለች። ዝም ብዬ አሳማለሁ። ከንፈሯ ከብ ነው። በሃሳቤ ስትሰመኝ ከብ ቅርፅ ጉንጨዬ ላይ የታተመ ይመስለኛል። የሳምንቱ ከበች ተቆላልፈው፤ ቅዳሜ የአሎምርክ አርማ ጉንጨዬ ላይ ታትሞ በጉልህ ይታየኛል። እንደ ከብ እንደ ደቡብ አም ሴቶች፤ ከንፈራን ተልትሎ ከንፈራ ላይ ተንጠልጥሎ እየሁት - በሀልሜ!

ለዘር ለዘር እና ሌሎች

አንድ ቀን ግጥም ጻፍኩ። በህይወት ዘመኔ የጻፍኩት ብቸኛ ግጥም ነበር። ወደፊትም ግጥም አልጻፍም ። ግጥም ያስጠላኛል። ሰው ዝም ማለት አይለለት፤ ለማውራት ቃል መጠየቅ ዝም መድከም ምን ያደርግላታል? - ቢዕቅ ሳይጠቀም፤ ባይፀፍ ሳይጎዳ ባይ ነኝ። ደግሞ አዳብ ግጥም ሰምቼ አላውቅም። ግጥሞች ሁሉ አንድ ናቸው፤ ደራሲያቸው ደለያይ እንጂ ባይ ነኝ።

አኔን የገረመኝ (ርእሱ)

አኔን የገረመኝ፤

እኔ የጠላሁትን፤

አኔነት ሳትጠላ፤

ልጅቱ ስትሰመኝ !!

በቃ ። ይሄው ነው ግጥሙ።

ግጥም ማለት ቤት የሚመታ፤ ቀለሙ፤ ስንኑ የሚሉ ሰዎችን ተዋቸውና ግጥም ማለት እስከርቢቶ ሳትጨብጥ ወረቀት ፈትህ ሳይነጠፍ አንድ እኛ ወለምታ ከከንፈርህም፤ ከነፍስህም፤ ከእዕምርህም የሚያመልጥ አውነት ነው። ለምሳሌ በዚች ዓለም ላይ ከሰማኋቸው ግጥሞች አላዛኑ የአቴዩ ግጥም ነው። ርእሱ፤ "እሺ"፤ ግጥሙም፤ "እሺ" - ለበቃ።

ማንም ለጀመረው የትዕዛዝ ስንኝ፤ አቴዩ 'እሺ' የሚል ግጥም አየሰራችለት፤ የማንም ቤት አንዳቆም አድርጋለች። የአኔ አናት ገጣሚ ናት።

"ቤት ጥረጊ!"

"እሺ!"

"ልብሰ አጠቢ!"

"እሺ"

"ሂጂና ሳሙና ግጥር!"

"እሺ"

"አንጀራ ጋግሪ!"

"እሺ"

"ደመወዝሽን ሌላ ቀን ውሰጂ!"

አሺ

ግጥም ይሄ ነው !! ከትዕዛዙ እኩል ይሁንታው ዜማ ሲፈጥር:: እናም ያሉትን ሲሆኑ::

ቤት መምታት ይሄ ነው:: መጥፎ ቃል የደሀ ስጋ ለብሶ አዛዥ ቤት ሲያደር፡ በዓመቱ አይት በምናት የሚዘብር 'ገጣሚ' "ውዴ... ዘላለም ልፈጥፈጥልሽ፡ ልቆራመትልሽ" ቢል አይገባኝም:: ግጥም ከቃል ሲጭበረበር ሳይሆን፡ ከነፍስ ሲመዘዝ ከሕይወት ሲቀመም ነው ቤት የሚመታው::

ቢሆንም ግጥም ገጠምኩ:: አላሰብኩም፡ አልደለዝኩም፡ አልሰረዝኩም:: እንደ ደብተሬ ጀርባ ላይ በቀጥታ ጻፍኩት:: ያውም ዜሚስትሪ የሚባል ትምህርት አየተማርን ልክ ሰልክ ቆጥሮ እንደሚጻፍ ሰው ሳላሰብ ግጥም ጻፍኩ:: ከብዙ ዓመት በኋላ ይህን ግጥም ያሳየሁት ገጣሚ፡ "ጭብጡ የላላ ወደታች የተጻፈ ስድ ፅሁፍ ነው የሚመስለው" አለኝ:: ጉዳዩ አልነበረም:: ድርሰ መጽ ግጥም መጻፈ ገረመኝ:: በልጅቱ ጉንጨዩን፡ ያውም እንደ ተኩል ሳንቲሜትር ለከንፈሬ የቀረበ ቦታ ላይ መሳሚ እንጂ !!

የርዳኛስ እንደ ቀን ጠራችኝ፡ "አሹ" ብላ !!

"አሹ" ማለት ለካ አሹብር ማለት አይደለም፡ በጭራሽ:: "አሹ" ማለት ከአሹብር ጋር የሚገናኘው ሁለቱም አጠራር ስለሚያስደነግጡኝ ብቻ ነው እንጂ አሹብር "አሹ" አይደለም:: ከየት አመጣቸው ግን አቸ የርዳኛስ !! ደግሞ "አሹ" ከአሹብር ይረዝማል:: "አሹ"፡ ሙሉ ቀን ጀሮ ላይ ያቃጭላል - አይገርምም ?

ከተማሪዎቹ ሁሉ እንደኛ ወጥቼ የተሸለምኩ ቀን ሌሊት ከአንቅልፌ ነቃሁ:: ምን እንዳነቃኝ አኔንጃ:: ፀጥታው የነቃ ያስተኛል እንኳን የተኛ ሊቀሰቅስ:: ግን ነቃሁ:: ነቃሁና ልክ ዓይኔን ሰከፍት፡ የርዳኛስ ያንኳኳቸውን በር የከረትኩ ይመስል ምስጋ ፊት ለፊቴ ተደቀን:: ልትሰመኝ ስታሞጠሙጥ፡ ስትስቅና "አሹ" ስትለኝ፡ "ፍቅር ይዘኛል" የሚል የማልፈልገው ዓረፍተ ነገር ከምኔ እንዳመለጠ ሳላውቅ ፈነዳ - ...በ-ምምምምምምምምምምምምምምም ፍቅር - አርፍ !!

ልክ እንደ ግጥሙ ያልፈለኩት እንባ ጉንጨዩ ላይ ተንኳለላ:: በምድር ላይ አለኝ ከምለው እንደ የሆነ እምነት የተካካድኩ መሰለኝ:: ለነብስ ጉዳይ የተበደርኩት ብር ከኪሌ የጠፋ ያህል ተሰማኝ::

አንባዬን ጠረግኩና መብራቱን አበራህት:: ፊት ለፊት ያለው ግድግዳ ላይ በፈለቃል የተሰቀለ የአቲዬ ልቃቂት:: ራቅ ብሎ ትንሽ መጋረጃ እንደ ዕቃ ቤት የምንጠቀምባትን ቦታ የክለሰች፤ ከመጋረጃዋ ፊት ለፊት አቲዬ ፍራሽ ላይ አሮጌ ብርድ ልብስ ለብላ ተርምት ብላ ተኝታለች:: ቢታችን አሰጠላች:: ፊሬ አሰጠላች:: አሰረኛ ከፍል አሰጠላች:: ከአሁን በኋላ ስንት ዓመት ተምሬ ነው ስራ የምደዘው?

አቲዬ ድንገት ባነነችና፡ "አሹብር ምንው አመመህ እንዴ?" አለችኝ፡ ከወገቧ ቀና ብላ:: ዝም ብዬ ለየኋት:: አቲዬ አያረጅቸ ነው:: ደረቷ ከሰት ብሏል:: ፊቷ ላይ ማዲያት ነገር አለ::

ግንባራ ላይ ብዙ መስመሮች ተጋድመዋል። እንገደ ስር የሰው ቆዳም ተሸብሸቧል። እስከዛሬ አላየንትም ወይስ "አውሮ ያደርጋል" የሚሉት ፍቅር የእኔን ዓይን ገለጠው? ገመናዬን አሳይቶ! 'ልክህን አወቅ!' ሌላኝ። እኔዬን ስራ አስከምደዝ በምን ላጭናት?

"አቲ ደስ ብሎኝ ነው" አልኳት ፈገገ ለማለት አየሞክርኩ።

"አሰይ፣ ገረ ደስ ይበልጣል..." አለች ከእኔ የበለጠ ፈገገ ብላ። ምንንም ባትሰማ፣ ምን ተገኘ? አንኳን አላለችኝም። በቃ ደስ ካለኝ ደስ ይላታል።

"ከአዲስ አበባ ተማሪዎች ሁሉ እንደኛ ወጥቼ ሰልፍ ሜዳ ተማሪዎች ፊት ተሸለምኩ" አልኳት። 'እዲስ አበባ' ያልኩት ሆን ብዬ ነበር። 'የገፋሽ ሕዝብ ሰነፍ ነው። ያንከራተተሽ ሕዝብ ልጆች በእንቅጥ በተንከራታቿ፣ በእንቅጥ ልጅ አፈር ድሜ ግጧል። ተበልጠዋል። በአጅ አኩር በልጠሻተዋል' ለማለት፣ ሌላም ለማለት...

እኔዬ ፊቷ በፍርሀት ተወረረ። "ልጄን የሰው ዓይን ውስጥ ሊያሰገቡብኝ" አለች።

"እኔዬ ደግሞ፣ ሁልጊዜ እንተያይ የለ" አልኳት። ዓይን ውስጥ ግን ገብቻለሁ ልክ ነው። የርዳኛስ የምትባል ቡዳ በልታኛለች - በከንፈሯ !!

"በል ጧት ሂድና ማለፍህን ንገራት!" አለችኝ በአገጫ ወደ ዛፒ ቤት አየጠቆመች። እኔዬ ከሚገርመኝ ባህሪዋ ማንንም በሰም አትጠራም። ተመልከቱ ምን ያህል እንደተበደለች እችላለሁ። የሰውን ስም መጥራት በራሱ መናቅ አንዳይመስልባት ትፈራለች - ትፈራለች !! እናም ለዛፒ ምን ብዬ እንደምንግራት አሰብኩ።

'ዛፒ እንደኛ ወጣሁ'... 'ዛፒ አለፍኩ'... 'ዛፒ ሰካራም'... 'ዛፒ ጠብራራ የርዳኛስን አፈቀርኳት'... ኦፍፍፍፍፍፍ ላብደ መሰለኝ። መብራቱን አጠፋሁት። ጨለማው ውስጥ የርዳኛስ ገም አለች - እች ግንባራም! አግራ ቀይ ነው። ጡቶቿ ትልልቅ ናቸው። ስትረመድ ይነቃነቃሉ። ግን ጡት ሌቶችን ይከብዳቸዋል... አይከብዳቸውም? - ታዲያ 'የርዳ' ለምንድን ነው ስትረመድ ነበጥ የምትለው።

"የርዳ" ነው ያልኩት? ሃሃሃሃሃሃሃ ከእኔዬ ቀጥሎ በዚች ምድር ያቆላመጥኩት ስም እነሆ...

ከፍል አሰራ ለባት

ጠዋት የኒፎርሜን ለብሼ ደብተሮቼን እዘገጃሁና አየቀፈፈኝ ወደ ትልቁ ቤት ሄጄ አንኳሁ።

"ማነው?" አለችኝ ዛፒ። ደነገጥኩ።

"አ...አ ነኝ" ለልቡ አየገራሁ::

"ግብ ክፍት ነው":: ገፍ ሳደርገው የሚያብረቀርቀው የጣውሳ በር ድምፅ ሳያለማ ተከፈተ -
በፍቅን ነው ያደረገው ማለት ነው:: ዝርዝር ያለው ሳሎን ጋር ተፋጠጠ:: ዛፒ ሰፋው ላይ
የለልጋ ልብስ ጣል ለድርጋ ተኝታለች:: ፊቷ የተቀመጠው ጠረጴዛ ላይ የሻይ ብርጭቆ፣ የውሃ
ጠርመላ፣ ፍቡ ብቻ የተበላ ሰላጣ፣ ምንም ያልተነካ ዳቦ ዝርዝር ባሏል:: ብዙ ምግብ
ማቅረብና ምንም ለመብላት ልማዷ ነው - ይገርመኛል::

"ምንድነው በጣቱ?" ለለች ለየተነጫነቷ:: ድምጿ የወንድ ይመስላል - ጎርጎራ::

"አ...ትምህርት ቤት - ከሁሉም ትምህርት ቤቶች ለንደኛ ወጣሁና ...ል...ጎርጎሽ ብዩ ነው"
ድምጹ ተንቀጠቀጠብኝ::

ቀጥ ብላ ግራ በገባው ፊት ለየችኝ:: የሌሊት ልብሷን ትከሻዋና ትከሻዋ ለካባቢ ይዛ ለስተካከላች!
ለቤት ደረጃ ቅላቱ ይንገገባል:: ከኋላው ቢጫ መብረት የበራበት መስተዋት ይመስላል::

"እኔ ምናገባኝ ታዲያ?!" የምትል መሰሎኝ ነበር:: ድንገት የሆነ ነገር ትዝ ለንዳለው ሰው ፈገግ
ብላ።

"እና ሳመኛ! ለንደዚህ ነው ለንዴ የምስራች የሚነገረው? መርዶ ለስመሰልከው እኮ!" ለለችኝና
ሁለት አጀቿን ለንደ ከንፍ ዘረጋቻቸው፤ ያውም በፈገግታ:: ሁለት ጡቶቿ ለፈጠጡብኝ::

ግራ ገብቶኝ ለንደቆምኩ: "ና ለንጂ ሳመኝ!" ብላ ጮኸችብኝ::

በደመናሰ ለየተደነቀቀፍኩ ሄጄ...ሄጄ...ሄጄ...ሄጄ...ሄጄ...ሄጄ ለጀቿ ሲጠመጠሙብኝ ሁሉ ለርምጃዬን
ያቆምኩ ለልመሰለኝም:: ጥብቅ ለድርጋ ለቅፋኝ: "ንበዝ የኔ ወንድም ለኮራብሀሁ!" ለለችኝ፤
በለው...!! ከሽ ለለ የሻይ ብርጭቆ ከጠረጴዛው ላይ ወድቆ:: "ይሰበር ተወው!" ለለችኝና ጉንጨፅን
ሰማ ለቀቀችኝ:: ይህ ቤት ለካ የወይዘሮ አጥፍወርቅ ቤት ነው !!

ከዛፒ ጋር ለንደወጣሁ በደስታ ሰከሬ መንገዱን ሁሉ፤ ሰውን ሁሉ ለየሁት:: መቼ ነው ይህ ትልቅ
የመኪና ኪራይ ማስታወቂያ ነዳጅ ማደያው ፊትለፊት የተሰቀለው? መቼ ነው ይህንኛው ሕንፃ
ተሰርቶ ያለቀው? ወቻ ጉድ ለዳስአበባ ለንዴት ተለውጣለች? ከሆነ ለገር የመጣሁ መሰለኝ::
ደግሞ ደስ የሚል ነገር ይሸተኛል:: ለፍንጫዬም ዛሬ ገና የተከፈተ ይመስል...::

የርዳኖስ ጋር ሰንገናኝ: "ምንው?" ለለችኝ::

"አ" ለልኳት::

"እይ ቆመህ ሳገኝህ ነዋ" ለለችኝ:: ለካስ የርዳኖስን ቆሜ አልነበረም የምጠብቃት:: ያልጠበቅኳት

ደብዳቤ ለገባር ለገባር

መስዩ ነበር መጠበቅ የነበረብን። ሳመቸኝ ጉንጨጭ። ዛፒና ዮርዳኖስ እኔ በምባል ኳስ በከንፈራቸው እየተቀበበሉ 'ቮሊ ቦል' የሚሉት መሰለኝ። "ተሰመህ ትወጣለህ፡ ለመው ይቀበሉህል" የሚል ትንቢት ከሰማይ የታወጀም መሰለኝ። ደፍን እዲሰለበባ አንደ ዓቦ፡ አንደ ዘይት፡ አንደታክሲ እኔን ለመሳም የተሰለፈ መሰሉ ተሰማኝ። (ቀስ ትደርሳለችሁ አትጋፉ...ሂሂሂ)

የርዳኖስ ፈገግ ብላ አፍንጫዎን በመቀሰር ጠጋ ለሰቸኝና፡ "ደግሞ አሪፍ ሸቶ፡ አፋፋፋፋፋ ያደረጉበህ ማነው?" አሰቸኝ። አፈርኩ። ለካ የዛፒ ሸቶ ነው ሲከተለኝ የነበረው። የዛፒ ሸቶ የዋዛ አልነበረም። ከዚህ ቀን ጀምሮ ለደሜ ልኬን ሲከተለኝ ነው የኖረው። ሲያሳድደኝ ሳይሆን ሲከተለኝ። የሆነ ዙፊዎን ከብቦ አንደ አናት አቅፎኝ።

ሰው ወደ ውስጥ የሚሰበው አየር 'እከሰጅን'፡ ወደ ውጭ የሚያለወጣው 'ካርቦንዳይኦክሳይድ' እያሉ ያሰተማኝን ቅኔ ነበር - ሳይንሳዊ ቅኔ !! አሁን አሸብር ወደ ውስጥ የሚሰበው ፍቅር፡ መፈቀር፡ መከበር፡ መፈለግን ነው። ወደ ውጭ የሚተነፍሰው አርካታ። የአየር ብክለት ማለት ሌላ ትርጉም የለውም እኮ - የተገፉ፡ የተገለሉ፡ የተናቁ፡ ሕዝቦች ጥላቻን ወደ ውስጣቸው ሰበው መልሰው ጥላቻን ወደ መላው ዓለም መተንፈሳቸው ነው። መፍትሄው የፍቅር ችግኝ በልባቸው መትከል ነው። እነሆ የርዳኖስ የተከለቸውን ዝግባ ዛፒ የምትባል ዝናብ ስታረሰርሰው ዘርፈፍ ብሎ በቀለ። ሕያውነት ከሰፊ አረፍ የሚልበት ጥላ ሆነ።

እኔማ ዛፒ ጥቁር ደመና እዘላ እያገረመረመች ሰማይ ላይ ተንጠልጥላ ሳያት፡ መሸቆጥቆጥና ጥላቻዬን አንደ ዣንጥላ ለዘረጋ ነበር የኖርኩት። ከፋትም ጉልበት የሚኖረው አንደክፋት ልንቀበለው በተዘጋጀነው መጠን ነው።

ከፍል አሰሪ ሰምንት

"አንተ ሴት ነህ እንዴ?" ብላ ዛፒ ሳቀችብኝ። አፈርኩ። አንደኛ መውጣቴን ምክንያት በማድረግ ዛፒ ልብስ ልትገዛልኝ ጠለደችኝና 'ምረጥ! ስትለኝ መጀመሪያ አጄ አንድ ቀሚሰ ላይ አረፈ። ለአቲዬ ልኳ የሚሆን ቀሚሰ ነበረ። ለዛ ነበር የሰቀችው።

ልብስና ጫማ ገዛችልኝ። የሱሪዬን ቁጥር ስጠየቅ እላውቅም ነበር። ሱሪ ገዝቼ እላውቅማ፤ የጫማ ቁጥርም እላውቅም። የሁብታም ልጆች ልብስና ጫማቸው ከሱት የተገዛ ሳይሆን አብረቸው የሚወለድ ይመስለኝ ነበረ።

ሃሃሃ... ግን ይሄው ሁሉ ነገር ስቀ ውስጥ አለ - ሸቀጥ ነው። ያው እዛጋ ቶማስ የሚባለው ሁልጊዜ በሴት የሚከበበው የከፍላችን ልጅ ጫማ - ይሄው የራሄል ቦርሰ - አረ ጉድ የቲቸር ተሰፋ የጥቁር ዓለ ብዙ ኪሳ ጃኬትም ያውና። ትንሽ ብቁይ እነዛ 'ውድ ነን' የሚሉ ልጆች እዚህ ተደርድረው ሲሸጡ እገኛቸው ይሆናል።

ሲገርም... - ሁለት ሱሪ፣ አንድ ጫማ፣ ሁለት ሸሚዝና አንድ ሹራብ - ነፍሰ ካወቅኩ ለመጀመሪያ ጊዜ አዲስ ልብስ ከሰቅ ገዛሁ። ለካሁት። መስተዋቱ ፊት ሰቆም ደገገጥኩ። 'ልብስ ማለት ተራ ድሪቶ ነው' ምናምን የሚሉ ሰዎች እንዴት ጅሎች ናቸው አባካችሁ! ራሴን በመስተዋት ሳየው ታላቅ ፍንዳታ አዕምሮዬ ውስጥ ተፈጠረ።

አወራረዳለሁ ጥቁር አምባሳ፣ ከከበ ፅባህ፣ ምኒሊክ፣ መነን፣ አዲስ ከተማ፣ ድልበር፣ በሌ ከሚማሩ ተማሪዎች ሁሉ አንደኛ ቆንጆና ወንዳወንድ አቋም ያለኝ ልጅ እኔ ነኝ !! አገሪ! ከቤተክርስቲያን ሃጢአትን ተናዞ አንደወጣ ሰው ሸከሚ ቀለለኝ -አደግኩ ደግሞ !! የከፍሌን ልጆች በየቤታቸው ለየሄድኩ እጅን ቢሰና ቢሌ አስገብኜ "ሃይ!" ማለት አማረኝ።

ዛጅ የለበሰኩት አዲስ ሹራብ ላይ የነበረውን ወረቀት ከኋላ ከፍን በጥርጋ በጥላ አላቀቀኛልኝ፣ 'አንተ ልጅ ቆንጆ አኮ ነህ' አለኝኝ። በሙቅ ውሃ በተሞላ ገንዳ ውስጥ የመግባት ያህል ቋጌ ይሞቅ ነበር። ቆንጆ መሆን ማለት የአፍንጫ መሰልከኩ፣ የዓይን መንከባለል፣ የጥርስ መደርደርና ንጣት ማለት አልነበረም። ለኔ ቆንጆ ማለት በሰው ዓይን መሙላት ማለት ሆነልኝ።

ዝም ብላችሁ የሕይወት መንገዳችሁን ዙሩና ተመልከቱ! አለቀ ያላችሁበት ቦታ ላይ የነበረውን የሚመጣውን የሚያያይዝ ድልድይ ይኖራል። ይሄን ድልድይ የሚያምኑ 'ፈጣሪ ነው' ይሉታል። የማይምኑ 'የሰነሕይወት መርህ ነው' ይሉታል። ለአምነቱም ለሳይንሱም ግድ የማይሰጣቸው አድል ይሉታል። እኔ ግን ይሄ አንዴ በዛ አንዴ በዚህ የሕይወቴን ተራዳ አየደገፈ የሚያቆመው ከሐቲዩ ድፍን ሃምሳ ብር የተበደረው አግዚያ-ብሔር ነው አላለሁ።

አንዲያ ነው የመቀጠላችን ለንክሳር ባማረ የሕይወት አትሮፍስ ላይ ተቀምጦ የሚገለጠው። ዛጅ ልብስ ከገዛኛልኝ ከሳምንት በኋላ ትምህርት ቤት ቁጭ ብዬ መቋረጫ የሌለው ሃሳብ ውስጥ ተዘፈቅኩ። አንደ ቀልድ ነበር ሀሳቡን የጀመርኩት። ልብሴ የብዙዎች ፊት እንዲሰራ እደርገል፤ መንገድ ላይ ሴቶች ያዩኛል። አንዳንዴ ማፍጠጣቸው ሲበዛ፣ "አነዚህ ሴቶች ግን ያልለበሰ ለው፣ ያላበረቀረቀ ነገር 'አብሰትራከት' ይሆንባቸዋል - ቶሎ እይታያቸውም" አያልኩ አሰባለሁ።

የርዳኛስ ከንዴን ጨምሮዳ መሄድ ከጀመረኝ ቆየኝ። ዳደኞቼ "ኤከሰሬይ' ነገር ነሽ ይሄ ልጅ ለካ ገና በፊት ውበቱ ታይቶሻል።" አንዳሏት ነገረኝ። አግረ መንገዱን፣ "ዛሬ ስለለበስኩ ሳይሆን በፊት ከነድሪቶህ ሰው ሳያይህ በፊት ነው የቀረብኩህ" መልዕክት ማስተላለፌም አንደሆነ አንጆ !!

አውነቱን ለመናገር ሰው ራስ ወዳድ ነው። በዚህ ሁሉ ሃሳቤ ውስጥ አንድ ጊዜ እንኳን ስለ አቴዩ አላሰብኩም። አኔነት ሲያደከመው የኖረ ሰው ሸከሙን ጣጥሎ ብቻውን የሚቆምበት ቀን አለ አይደለ - ጥፋታችንን ብቻችንን የምንጋፈጥበት፣ ራሳችንን የምንወቅስበት፣ ደስታና ስኬታችንን በራሳችን ልፋት ያመጣነው ነው የምንልበት - በቃ ራሳችንን ብቻ የምንሆንበት፣ የዛን ቀን አንደዛ ሆኜ ነበር።

ታዲያ ውጤት ነበረው። በውስጤ የተተረማመሱ ሀሳቦች በሰርዓት ተሰደፉ። "ሞተዋል"

አስተላለፍ ለሌሎች

ያልካቸው ጉዳዮች አፈራቸውን አያራጉፉ በሀሲናዬ አደባባይ በትንሳኤ ቆሙ። ፍቅር - የሴት ይሁን የእናት አገር ይሁን የፈጣሪ ያልላየለት ባለ ብዙ ዘርፍ ፍቅር ባዶውን የኖረ የልቤ መስቀል ላይ እንደገና የተሰቀለ መሰለኝ። እንደ ባንዲራ ቤሐይወት መዝሙር ታጅቦ ወደነፍሴ ከፍታ ቀስ እያለ የሚሳብ ፍቅር።

እንደ ሰው ስንቅጣርና ቤተሰብ፣ ጓደኛ፣ ጎረቤት፣ መንደርተኛ፣ እገሬው ቦታ ሲሰጠን ወይም የሰጠን ሲመሰለን ከማሕበረሰብ ያፈነገጠ ውስጣዊም ውጪያዊም ሰብዕናችንን ሰልፋን እንዳያሳምር ውስጣችን ራሱን ይመክራል። እንደዛ ነው የሆነኩት። እና ደግሞ ፈሪም ሆነኩ፣ የሆነ ነገር መፍራት ጀመርኩ ።

እንደ ሰው ከመቆጣጠር ስናልፍና እንፋሽ አከንፋሻችን ሲበዛ የሰልፋ መሪ የሆንን አየመሰለን እንደገና ያገኘንበት እንረግጣለን። መልካም መካሪ ካገኘን ወደ ሰልፋችን የመመለሳችን ነገር ያውም በጭብጨባ ታጅቦ ይደገማል። ካልሆነ ግን ማንነት፣ ስም፣ አላማ፣ ሰብዕና 'እብድ የበላው በሰ' ሆኖ ይቀራል። የታዋቂ ለውቅና መንኮታኮቱ፣ የአገር ፖለቲካ፣ ኢኮኖሚ፣ በልክ እንዳልተሰፋ ቀሚሰ መንዘላዘሉ፣ የትውልድ ሽሽት ከመጠበሻው ወደ አሳቱ የመሆንም ነገር ሁሉ የማንነትን ሰልፍ መሳት ነው። አጉል ወደድኩ ብሎ ሰልፍ ስትጠሰ የሚያጨበጭበልህ፣ ጠላሁ ብሎ ንትቶ ከሰልፍህ የሚያሰወጣህ በምላሳት ምድር ጥላቻና ፍቅር አኩል የጥፋት መንገድ መሆናቸው የሚገባህ እንዲህ ራሱህ ጋር ሃቅ ሃቅን ስትጎጋገር ነው።

እናም ባንንኩ !! እኔ ማነኝ? እኔ አሸብር ነኝ። እናቱ አፀደ ትባላለች። በዚህች ምድር ላይ የሰጋ ዘመድ የምንለው የሰንም። እናቱ በየሰዉ ቤት እንጀራ ትጋግራለች፣ ልብስ ታጥባለች፣ እንደ ሰው ተከብራ አታውቅም። ተሰፋ የምታደርገው እኔን ብቻ ነው። ብቸኛ አላማዬ አገር፣ ሕዝብ፣ ወገን አይደለም እናቱ ናት !!

ማንም በፖለቲካ አመለካከት ቢራኮት፣ ማንም ማንንም ቢከተል ስሜት አይሰጠኝም። የትኛውም አምነት 'ውድልህ' ቢል፣ በዚያ በዚህ ቢፈልግ በአምላኩ፣ ቢያሻው በፖለቲካው ተከልሎ ቢባደን 'አችን ታህል' አይገርመኝም። እናቱን ነፃ ለማውጣት የሕይወት ጦርነት ውስጥ ያለሁ ታገይ ነኝ፣ ሆኖ ሚኒ ነኝ ፣ ግዙፉን 'አምባገነን ሕዝብ' ከትንሽ የእናትነት ግዛቱ የማባርር ጭገኔ ነኝ፣ በሰግብግብና ራስ ወዳጆች ከገድ ስር በፅናት አልፎ የሚሰኪን እናቱን ከፍታ በሚያረጋግጥ አብዮት ምድርን የምንጥ - እንጀላ ደሺለ ነኝ፣ ፋራንዝ ፋኖን ነኝ።

የእናቱ ጠላት ድህነት አይደለም - 'ሰለነግነት የሚቀባጥረው ሕዝብ' እንጂ። የሕዝብ ልጅ የሚባል ቀልድ አይገባኝም። የእናቱ ብቻ ልጅ ነኝ። ፅንፈኛ ነኝ፣ ዘረኛ ነኝ፣ አከራሪ ነኝ - ከእናቱ ጋር በጭፍን የተሰለፍኩ 'ሌላው የተረጎመ ነው' ብዬ የማምን ዘረኛ ነኝ። 'ከእናቱ ወዲያ ታጋሽ፣ ጨዋ፣ ለሰው ልጆች አሳቢ፣ አዋቂ ጀግና ዘር የለም የምል !! አከራሪ ነኝ፣ ከእኔ እናት ሌላ ሌላ እናት እናት የማይመስለኝ። እናም ጠላቱ ሕዝብ ነው። ሕዝብን መበቀል ቀላል ነው። ምክንያቱም ጠላትህ የትም የሚገኝ እንደ ትቢያ አያፈሰስ የትም የምትበትነው ገለባ ነው። አሱተማሪ ብትሆን

በመጨረሻ ስር ጠላትህ አለ። ጥላቻ አዕምሮው ውስጥ አየዘራህ ሰይጣን ታፈራለህ። ፎሬር ብትሆን የጠላትህ ነፍስ በአጅህ ነው። ይዘኸው ገደል ልትገባ ትችላለህ። ግንባኛ ወላ እና፤ ተከሆን የምትሰራለት ሴት በላዩ ላይ ፈርሶ እንዲቀብረው የማድረግ ስልጣን በአጅህ ነው። ባለቤትህን ከሆንክ። "እባቡም ከአግርህ። ዱላውም ከአጅህ" ብትረገጥ ቀይሽብር። ወንጀለኛ፣ ምናምን ቀብርጥሰህ ብለህ በየመንገዱ ትደፋዋለህ። ካሻህ አድሜ ልኩን በደህነት እንዲማቅቅ ታደርገዋለህ።

ደግሞ ለበቀልህ 'ማን ይተባበረኛል?' ብለህ አትሰጋም። ሕዝቡ ራሱ ለመባረክ ስትቆም ነጠላውን አግቶ ከጎንህ ነው። ለማረድ ስትቆምም ቢለዋውን ስሎ ከጎንህ ነው። ከሌላ ዓለም ረዳት መጥረት ሳያሻህ፣ ወንድሙ ላይ የሚጨክን 'ፈሪሃ አግቢአብሄር' ያለው ሕዝብ ጠላትህ ከሆነ አደግድግ ለበቀልህ ታዛዥ ነው።

ደንዝ ሕዝብ፣ ደንዝ መሪ እንደሚወልድ አስኪገባው ትጫወትበታለህ። ጭራቅ ሕዝብ፣ ጭራቅ መሪዎች እንደሚፈለፍል አስኪያውቅ ታሸዋለህ። አዎ ጠላትህ ሕዝብ ከሆነ በቀልህ ቦታ እና ሄሮስ የመርጥ የትም ሊፈፀም ይችላል። ደግሞ ታዝቦህ ከሆነ ከልብህ የሕዝብ ጠላት ከሆንክ ሕዝብ ይወድሃል። ስላንተ ይዘምራል። 'ጀግና!' እያለ ሲያወሳህ ይኖራል። ለምን መሰለህ፣ ውስጡ ያለውን ጭካኔ ነው በአደባባይ ያሳየኸው !!

ወላጅን አየኪደና አየቀረጠፈ ውለታውን ትቢያ የሚያለብስ ሕዝብ የእናቴን ጉልበት እንደምስጥ መግባት 'አንጨቴ'ን አስቀረ ብዬ አላዝንም። ሰው አሆናለሁ። በእኔ ሰው መሆን ትላንት ፍሬ የምትሰጥ ለምለም ዛፍ የነበረች ሕዝብ ያደረቃት እናት የምትባል 'አንጨቴ' ከማገዳነት አፋፍ ተመልሳ አንድ አሴይ ብትር ትለመልማለች።

ይህ በልጅ ልጆቿ ልብ ውስጥ ከቅዱስቅዱሳን ለዘላለም በዘብር ትቀመጣለች። ...# ! አሸብር እይደለሁማ !

አዎ ታጋይ ነኝ !! ታጋይ በሴት እይፈተንም። ሴቷ ቀይ አግር ቢኖራትም፣ ዐይኗ ቢያምርም፣ ተንጠራርታ ብትሰምም፣ ስሜ ዮርዳኖስ ቢሆንም፣ ማታ ማታ ትዝ ብትልም፣ ከነድሪቶዩ ብትቀርብኝም የጠላት ልጅ ያው ጠላት ነው !! ዮርዳኖስን ርገፍ አድርጌ ተውኳት !

ከባድ አልነበረም። እንዲያውም ዐይኔን ሰገልጥ ዮርዳኖስ ለእኔ ሸክም ነበረች።

በባልግ በልጥ ሴትነት ነገን አሸግራ ያየች፣ መረቧን ተሸከማ ግራ በገባው አሳ ዙሪያ የምትሸከረከር በልጥ ሴት። አሸሁን አራግፋ ልትቀረጥፈው !! ተውኳት።

"ልብሱን ሲቀይር ተወኝ" አለች ተባለ፤ አሏ የድሮ ልብሴን የሆነች ይመስል። ብዙ ያታዩ ግንኙነቶች ላይ አለመፈለግ ከህይወት ተደርጎ ይታያል።

ከፍል አስራ ዘጠኝ

አስራ ሁለተኛ ከፍል ከፍተኛ ውጤት ለምጥተው ዩኒቨርሲቲ ሊብራሪ ከተዘጋጁ ጥቂት ተማሪዎች መካከል አንዱ እኔ ነበርኩ - እራት ነጥብ ፣ እራት ነጥብ የሚባል አንድ ጠመንጃ ይገዛ ለትጥቅ ትግል ዩኒቨርሲቲ ወደሚባል ጫካ ልዘምት ተዘጋጀሁ።

ዛጤ አንድ የናጠጠ የሃብታም ልጅ ሊኖረው ከሚችለው በላይ ልብስና ጫማ፣ ሊሎችም ቁሳቁሶችን ከአገር ወስጥ ብቻ ሳይሆን ከቤተሰቦቿም ጭምር ለስመጥታ ለምባላባቸው ነው። ምርር ያለ ቤተሰባዊ ፍቅር ውስጥ ገብተን ነበር። ዐይኗ ይወደኝ ገብረ ያስታውቃል። በተለይ አስራ ሁለተኛ ከፍል ተፈትኜ ውጤት ስጠብቅ ከዛጤ ጋር ያሳለፍነው ጊዜ የማይረሳ ነበር።

ያልዘርንበት መዝናኛ ለልነበረም። የትም ስትሄድ ከገኘ አለሁ። እኔን "ወንድሜ" ብላ ማሰተዋወቅ አንዴት ለንደሚያኮራት ዐይቼ ራሴን ለወገድምነት አላልፈ ሰጥቻለሁ። የአውነትም ደግሞ ወንድሚ አመሰላ ነበር። ዛጤ ለእኔ ብቻ ሳይሆን ለአገጥም ደግነቷ ተንሰራፍቶ ነበር። ማታ ማታ ቡና ተፈልቶ በረንዳ ላይ ወይም ሳሎን ደስ የሚል ጊዜ ሦስታችንም ለናሳልፋለን።

ዛጤን ከምቻት ጋር ያገለለ ዓለም እኔና አገጥም ከጉሰቁልና ጋር የተፋ ሕይወት በምን ሂሳብ አንዳቀላቀለን ባይገብኝም ቅልቅሎ ግን ከልብ የሆነ ቤተሰባዊ ትሰበርን ፈጥሮ ነበር።

አንድቀን "አቴዩ!" ለልኳት፤

"አቤት!"

"ምን ብሆን ደስ ይልሻል?"

"አረ እኔ ምን አውቁ፣ እኔ ትምርት የለኝ አላቀው" ብላ ሳቀች።

"ግዴለሽም ተምሬ እኔ ልጅሽ ምን ብሆንልሽ ደስ ይልሻል?"

"እሷን ለማክራት አስቲ" አለችኝ ዛጤን ማለቷ ነበር።

"አቴ ዛሬ ከልነገርሽኝ አልለቅሽም ራስሽ ንገራኝ!"

ትንሽ ለሰበችና፣ "ዶፍተር" አለችኝ በላቅ። ሁለታችንም በላቅ ፍርስሰሰስ አልን።

እነጋገሯ በዕርግጥም ያለቅ ነበር። ህክምና የመማሬ ብቸኛ ምክንያት ይሄው ነው!! ሕዝቤንና ወገኔን ከበሽታ ለመታደግ ምናምን ብዬ አልነበረም!! አናቴ፣ የምወዳት አናቴ፣ የእዕምራዋ ጥግ የታላቅነት መጨረሻ የመሰላትን ነገር ለመሆን አንጂ!!

የዩኒቨርሲቲ ቆይታዬ የደስታና የቅንጦት ነበረ። ዛጤ ውብ ሆና ግቢ ስትመጣ ዐይኑን የማይጥልባት ተማሪ አልነበረም። ብዙ ሰው አናቴ ያደርጋት ነበረ። ሲቶቼ የዛጤ ጫማና ልብስ ላይ ዐይናቸው

ከፍል ሆያ

የሕክምና ትምህርቱን ከጀመርኩ በኋላ ለመጀመሪያ ጊዜ የአንዲት ሴት አስከሬን አየሁ። አድማዋ ሃምሳ የነበረ አሁን ግን ዘላለም የሆነ ጠይም ሴት። አስከሬን ለተማሪዎች የተግባር ልምምድ ትምህርት የሚውል ነበር። ሁላችንም ለአስከሬን አዲስ ስለነበርን አንዳንዶቹ ደነገጡ፣ አንዳንዶቹ ተንቀጠቀጡ፣ አንዳንዶቹ ሊያስመልሳቸው ሞክረ (አንዲት ልጅ አስመልሷታል) - እኔ ግን አንባዬ መጣ።

ሰው ምቹ ሲያዩት አንዴት ያሳዝናል - ኢትዮጵያዊ ምቹ ሲያዩት አንዴት ያሳዝናል። የአንድ ሚስቲን ኢትዮጵያዊ አስከሬን ግዩት ከምት ከራሱ የበለጠ ያሳዝናል፣ ያስደነግጣል። ከዛ በኋላ በሰራ አጋጣሚ በርካታ የፈረንጅ አስከሬን አይቻለሁ። ግን የፈረንጅ አስከሬን አንድ ኢትዮጵያዊ አስከሬን አያስደነግጥም። ባዕድ ምድር ላይ የኢትዮጵያን ባንዲራ ስትመለከቱ የሚሰማችሁ የደመነፍስ ድንጋጤ ዓይነት፣ ግዑዝ ኢትዮጵያዊ አስከሬን ስታዩ ሕይወት ያለው ኢትዮጵያዊነት ረብቦበት ይታያችኋል።

ኢትዮጵያዊት አናት ሞታ ስትታይ አንዴት አንጀት ትበላለች መሰላችሁ። ዝም ይላል የሞተ ሰው፣ እጅና አግሩን አላርፎ ዝም !! ሰው አየሁኝ፣ አየተንጫጫ ወደ ዝምታው ነው የሚርጠው። አና ይህች ሴትዬ ዝምታዋ ላይ ደርሷል ነበረ። "ምነው ዘርፈው በሆነች"።

ከፋ ነገር ላይኛ ለዘርፈው ያልተመኘሁበት፣ ለቀለመወርቅ ያላጨህበት ብቸኛ ቀን ነበር። አንደውም 'ዘርፈውንም ከዚህ ደሰውራት' ላልኩ። አንዳንድ ሰው በቁጣ፣ "ዝም በል!" ሲል "አፍህን ዝጋ" ማለቱ ብቻ አይደለም። ከዛ ያለፈ እርግማን ነገር አለው። 'መምራት የምንፈልገው ሬሳን ነው ካላሉ በስተቀር ለምንድን ነው መሪዎች ሀዘባቸውን? "ዝም በል!" የሚሉት። ዝምታ ሰላም አይደለም፣ አሁን ይህች ሴት 'ሰላማዊ' ናት? ዝምታ ኩርፈያ አይደለም። ይህኛ ሴት ለኩርፋለች? ዝምታ ትዕግስት አይደለም፣ ይህች ሴት ታጋሽ ናት?

በምድርም የተመቻት ዓይነት ሴት ስላልነበረች ነው መሰል በጣም የተጎሰቆለ ሰውነት ነበረ ያላት፤ አስከሬን አንቱ አይባልም የተባለ ይመስል እንጂ ነበር ሁላችንም የምንላት። አንግዲህ መዕላት፣ "የብልህች አግር ወደ ሀዘን ቤት ነው" የሚለው ለምን አንደሆነ የገባኝ አሁን ነው። ሕክምና የምማረውም ለምን አንደሆነ የገባኝ አሁን ነው።

"ፍጠን ለሸብር ሰዎች ዝምታቸው ላይ ሳይደርሱ" የሚል መልዕክት በውስጤ ያጣድፈኛል።

ሰዎች ከፋም ይሁኑ ደግሞ የሚጠቅምም ነገር ይናገሩ የማይጠቅም ዝባዝነኬ፣ ብቻ ዝምታቸው ላይ አንዳይወድቁ መርጥ አሉብኝ። ልቤ ታዲያ ደረጃን ፈጥሮ የወጣ አስከሬን መሰለኝ ይመታል፤ ታፍኖ የኖረ ሚስቲን ሳያልፍለት አንዳይሞት፣ በደሉን ሳይተነፍስ ዝም አንዳይል፣ የብዙ ብዙ በደል መቃብር አንደሆነ ወደ መቃብር አንዳይወርድ እኔ ለሸብር ዶክተር አሆናለሁ። ሰው ከቀኝ

ሆልዲንግ ሲባልም ቅሉ፣ ቀኑን አስካላውቅነው ድረስ ቀን ለመጨመር አንርግለን - ማምሻም
ሊደረግ ነዎ!!

ለእኔ ሰው በሁለት ይከፈላል፤ አናቴ አቴዬ እና ሌላው !! አቴዬ ትኩርልኝ፤ በቃ መኖር ያለባት ሰው ናት። አኔ ልጄ ባልሆንም አቴዬ መኖር አለባት። ሌሎችም ይኑሩ፤ አቴዬ መኖርዋን፤ ኖራም ያንን አዘቅት መሻገሯን እንዲመሰክሩ !! እንግዲህ አንድ አስከሬን ነው ይሄን ሁሉ የሚያሳስቡኝ።

አኔ አስከሬን ሲባል የሚያብረቀርቅ ልብስ የሚለብሰና ለአሬት የሚሸከሙት አልጋ ነበር የሚመስለኝ። ሞት እንዳለ አወቅኩ፤ ሰማሁ ሳይሆን አየሁት። ሞት ያረረሰውን የሕይወት ከተማ አየሁት። ያውም አናት የምትባል ዋና ከተማ። መምህራችን ረዳት ፕሮፌሰር ዘሩ ፊታችን ለተጋደመው አስከሬን የሚሰጡትን ትልቅ ከብር እና አንከብካቤ ሳይገረመኝ። እንዳንድ ዶክተርች ያለ ሕይወቴን ቀይሯል። አስተሳሰቤን ቀይሯል። ሞት ማለት አርግማን መሆኑን እምኛለሁ (ሳይንሱ ባይልም።) ዝምታ ጤናማ አይደለም፤ ከጭቆና ሁሉ የከፋው ጭቆና "ዝም በሉ!" ማለት መሆኑን አስከሬኑ አየኝኸ ይመሰክራል።

ለሰዎች ማዘን፤ በተለይ ዝም ለሚሉ ሰዎች የጀመርኩትም ያኔ ሳይሆን አይቀርም። ቢሆንም አስከምመረቅ ሲበዛ ዝምተኛ ነበርኩ። ውስጤ የሞተ ነገር ነበረ - ትንሳኤ የሚያሻው። ትንሳኤው በር ድረስ ታደርሰኝ ዘንድ የተሰጠችኝ ደግሞ ዛፒ ነበረች። የኔ ሚስቲን ዛፒ፣ ግራ የገባት ሙሴ፤ የደህነትን ባህር በፍቅር በትር አየከፈለች አኔና አናቴን ያሻገረች መሪ ነበረች።

ዛፒ ምንም እንኳን በግል ሕይወቴ ደስተኛ ባትሆንም፤ ሙሉ የዩኒቨርሲቲ ወጪዬን ልክ በፍርድ ቤት እንደተወሰነበት ሰው ሳታስተጓጉል ትሸፍንልኝ ነበር። እደረገችልኝ በዩ አይደለም የማመሰግናት፤ ደግነቷ አያሸማቅቅም፤ ከርሷ ብር መውሰድ መብቴ እንዲመስለኝ አድርጋ ነው የምትረዳኝ። "አሹ አስኪ ዛሬ ጥናት ከሌለህ ራት ጋብዘኝ" ትልና ራት ትጋብዘኛለች።

በአኔና በዛፒ መካከል ለቁጥር የሚያዳግት የአይሜ ልዩነት አለ፤ ግን ጓደኛዋ የሆንኩ መሰሎ እንዲሰማኝ አድርጋኛለች። የመጨረሻዋ ውብ ሴት ብትሆን እንኳን ከልዕልትነት ዙፋን ተምዘግዘጋ ታች የምትገኝበት የዝቅታ ዘመን አለ። ለሴት ልጅ ይሄ ከባድ ነው። ቢሆንም ሌቶች ከወንዶች በላይ ውድቀትን ዘንጠው አየሳቁ መቀበል ይቸሉበታል። በአርግጥ ዛፒ እንዳንዴ በተጨማሪም ሁኔታ ውስጥ ባለሁበት ሰዓት ከግቢ ትጠራኛለች፤ እንደ ማለት አልቻልኩም።

አቤት እሄዳለሁ። ራሷን ጣል አድርጋ ደብሯት አገኛታለሁ። ከዚህ ድብርቷ ላወጣት አሞክራለሁ። በየቀኑ አደውልላታለሁ፤ ሲመቸኝ ወጣ ብለን እንዝናናለን።

የአዲስለበባ ወንድ እንደራራ፤ ዛፒም እንደደበራት እምስት ጻመታት ነገዱ። በዚህ ብቸኝነትና ተስፋ መቆረጥ ውስጥ ሆናም ግን ደግነቷ ልክ አልነበረውም።

ተመርቆ አስከምወጣ ሁለት ጊዜ ቤተሰቦቿ ጋር ውጭ ሄዳ ወደ አንድ ዓመት ስትቆይ አንኳን ጠቀም ያለ ገንዘብ ለአኔም ለአቲዬም መላኳን አዳርገን አታውቅም ነበር። ይህ ገንብኛል ታሪክ። በፍጥነት በሚበር መኪና መስኮት የምቃኘው እስኪመሰሰኝ ሁሉም ነገር ወደኋላዬ የሚፈተሰከው በደንብ አንኳን ሳልመለከተው ነበር።

አቲዬ ቀስ በቀስ የሰው ቤት ሰራዊትን እያቆመች የተወሰኑ ቤቶች ብቻ ለዛውም ሰርግ ሰኛር በኮንትራት ወጥ መሥራት የመሳሰለ ሥራ ላይ ብቻ ተወሰነች። ሰውነቷ ግን በጣም ተጎሳቂት ነበር። ድህነት የማይፋቅ እሻራውን ቆዳዋ ላይ አትሞ ቀርቷል። እጇጅ 'መሻከር' የሚለው ቃል በማይገልፀው መልኩ ተፍረክርክዋል። ዐይኗ ለዘመናት በተጋረጠችው የአሻርና የማገዶ ጭስ አንዳያገገም ሆኖ ተጎድቷል። ከዚህ ሁሉ በላይ ግን አቲዬ ልክ በሌለው ፍርሀት ውስጥ ተዘፍቃ ነበር። ከቀን ወደ ቀን ዝምታዋ አየከበደ ነበር የሚሄደው። ዝምታ አፈራለሁ። ዝምታዋና ፍርሃቷ በጣም ደብዛብኛል - በተለይ ፍርሃቷ።

አንዳንዴ በዚህ ባህሪዋ አበሳጭና አጭህገታለሁ። "ምን ላድርግ ብለህ ነው አሹዬ" ስትለኝ አንባዬ ይመጣል። የመንደሩ ትንንሽ ልጆች ጋር መንገድ ላይ ስትገናኝ ቆማ ልታሳልፋቸው ትሞክራለች። ኳላቸው ወደ ግቢ ቢገባቸው በሁለት እጇ አንስታ ትሰጣቸዋለች። የሆነ ቦታ ሄዳ አንደ ትልቅ ሰው ወንበር ላይ ከመቀመጥ ይልቅ እየፈራራች ምንጣፍ ላይ ወይም ቁጢጥ ብላ አንድ ጥግ ትቀመጣለች። ማንም ሲመጣ ወንበር ትለቃለች። ታክሲ ውስጥ ሳይቀር አንድ ቀን ለአንዲት ልጅ ቦታ ልትለቅ ስትሞክር እጇን ይገዢ በብሰጭት አስቀምጫታለሁ። ቦታ አዕምሮዋ ውስጥ "ትንሽ ነሽ" የሚል ከፉ መሀተም አኑረውባታል።

ድህነት ገንዘብ የሚገዛውን ነገር ብቻ አይደለም የሚያሳጣው። በነገሮች ሁሉ ሰልፍህን ከኋላ ያደርገዋል። አንዳንዴ ከአቲዬ በአስተሳሰብም በገንዘብም የሚያንሱ መንደርተኞች አቲዬን ሲያዩ ራሳቸውን ሊቆልሉ ሲሞክሩ አያየሁ ይገርመኛል። በቃ ይህቺ እዲስ አበባ ዝቅ ሲሉላት ሰው እናት ላይ ቆማ ልትጨፍር ይዳዳታል - ራሷ እናት ላይ ማንም ሊፈነጭባት አትጎቃም እንጂ !!

ከፍል ሀያ አንድ

የኒቨርሰቲ ውስጥ የነበረኝ ሕይወት የአንድ መልካም ተረት ፍጻሜ ይመስል ነበር። ልክ "... ከዛም በሰላምና በደስታ ይኖሩ ጀመር" ተብሎ አንዳለቀ ተረት። ብር አልቸገርም ነበር - እድሜ ለዛገ። ጊዜ ባገኘሁበት ቀን ሁሉ አቲዬን አይታለሁ። በየቀኑም አደውላለሁ። አቲዬን በሰልክ ግውራት ከባድ ነው። በቃ ጥያቄዎቿ አንድ ዓይነት ናቸው። "አንጀራው ጥሩ ነው...?"፣ "ልብሰህ አልቆሽሽም...?"፣ "ንባብ አታብዛ፣ በጊዜ ተኛ፣ ራስህን ያምህል፣ ማታ ማታ ጋቢ ልበስ፣ አሹ... ደሞ አጅህን ወጣ ወጣ አታድርግ የሰው ፀይን ጥሩ እይደለም" ሁሉንም በጥሞና አዳምጣታለሁ።

ስለራሷ ሰጠደቃት "እኔ ምን አለብኝ ብለህ" ብቻ ነው መልሷ። አቲዬ የሚያስቃይ የወገብ ህመም

አንዳለበት አንድን ያወቅኩት ከተመረቅኩ ከሁለት ግመት በኋላ ነበር። አንዳልጫነቅ ደብቃኝ፤ ፍጹም በተረጋጋ ሕይወት ውስጥ ትምህርቴ ላይ ብቻ ሙሉ ሐሳቤን ሰብሰቤ አንዳጠና...። የሰው ልጅ ምህረቱ ባይበዛለት በቀናት ምክንያት ብዛት እና መንገድ አያስደነቀኝ፤ መሆኑን አያሰደመመኝ፤ ሰው የምጠላው እኔ የሰው እደሜ ከምድር ተጠራርጎ የሚጠፋ ትቢያ ወደ መመሪያዎ ተቃረብኩ። ጠላት የሆነ በሽታ ጋር ድብብቆሽ ስሜወት

"ሴት አይቀርብም" ይሉኛል። ይሄም አንደ ጨዋነት ተቆጥሮልኝ ነበር። እኔ ባጠቃላይ ሰው ነው የማልቀርበው። ለምን ለይተው፤ "ሴት አይቀርብም" እንደሚሉኝ ይገርመኛል። ሲጀመር ግንም ጋር በሚያገናኘኝ የትምህርትና መሰል ጉዳዮች ከሌትም ይሁን ከወንድ ርቄ አላውቅም።

የኒቨርሳቲ ውስጥ ለዛውም የሕክምና ትምህርት ላይ ብቻ መሆን ቀላል ነገር አይደለም። ቢሆንም ከማይረባ መጠላለፍና በሕይወቴ አንድ እርምጃ አልፍ በማያደርገኝ ጉዳይ ውስጥ ነብቼ የመዳከር ፍላጎት አልነበረኝም። ለምሳሌ የታዊ ፍቅር !! ወንድ እና ሴት ቆመው ወይም አንድ ጥግ ተቀምጠው ያንን ሁሉ ሰዓት ሲቆዩ ምን ጉድ እንደሚያወሩ ይገርመኛል። ፍቅር ለምን ለይደዘኝም ብዬ ያሰብኩት አንዲት ልጅ አንዳልቀረችኝ የነገረችኝ ጊዜ ነው። ማህሌት ነው ለሚ፣ መጀመሪያ ስታፈጥብኝ አጋጣሚ መሰሉኝ ነበር። ሲደጋጋም የሆነ ነገር ፊልጋ ይሆናል ብዬ ቸላ አልኩት። ከዛ ከበበችኝ። አየር ሆነች። ላይ-በረሪ ካለሁ፤ አለች። የሆነ ቦታ ከተቀመጥኩ፤ ከሆነ ቦታው ፊትለፊት፤ ከኋላ ወይም ከጎን አለች። ባለፍኩበት ታጋጥመኛለች። ከሰላላ መንታ አህቶቿ ጋር ወደ የኒቨርሳቲው አብራ የገባች አስኪመሰለኝ በዛች-በኝ። በመጨረሻ ወደደኩህ አለችኝና አርፍ !!

አንደው አጋጣሚውን አልለፈው ምንሰ አባቴ በ.ከደኝ ባባቴ ወንድ አይደለሁ አልኩና ልሞከር ወሰንኩ፤ ግን ልጅቱ በቀጣዩ ቀን ሰለቸችኝ !!

በቃ 'አግዚአብሔርን ባፈቅር ይሻላል የሴት ፍቅር አያዋጣም' አልኩ። ሳይቆይ ግን ባለም አግዚርን የሚያፈቅርበት አካሄድ እኔ ከማፈቅርበት ጋር አልገኘም አለኝ። እንደ አግዚርን በሰንት መንገድ አንደሚያፈቅሩት ስመለከት አፈቃቀሬ የተሳሳተ ይሆን እንዴ ብዬ ፈራሁ።

አንድ ቀን ከግቢ ወጥቼ የተማሪው ኪሳ ምላ ሲል የሚያዘወትራት ፊትረት ሄደኩ። ምሳዬን አዘገጄ ስጠብቅ የዲፓርትመንቱ ልጆች መጡና ፊት ለፊት ተቀመጡ - ሦስት ሴቶች። ብዙ ሴቶች ሲለበሰሱ ጎብረተሰቡ የሚነባቸውን የቦታ ተፅእኖ ቀንበር የሰበሩት ይመስላቸዋል መሰል ድፍረት ይጨምራሉ - ራሳቸው ብለው ማውራት መሳቅ ምናምን...።

ያዘኩት ምግብ ጭሉን አያግተለተለ መጣ። አስተናጋጂ ገነትን በሰህን ይዘልኝ የመጣኝ ነው የመለለኝ። ርዕኝ ስለነበረ የምግቡ ሽታ የተለየ ሆነብኝ። አንገቴን ዝቅ አድርጎ ዐይኖቼን ጨፈንኩ፤ ጸሎት ይመስላል፤ ግን አልነበረም። በጭራሽ !! መቼ እንደጀመርኩት ባላሰታውስም። በተለይ

ለይቻቸዋለሁ የይታ የማዳን ድንበር አቃቂና ኮተቤ ድረስ በቻ ይመሰል የአዲስ አበባ ልጆች
በቻ ተጠራርተው፡ "በይታ ፍቅር" ምሳ ሲገባበዙ፡ ቸርቸ ሲሄዱ - በፅንፍየለሽ ከተማያዊ
በረኝነት የሚገነባ ነገር ሲዋዋሉ፡፡ ለይቻቸዋለሁ በየአምነቱ ተባድነው ሲናቁ፡ ሲጠነጠነ፡፡
እኔ እና እናቱ አግዚአብሔርን ገደል ጫፍ ላይ እንደተገጠለጠል ገመድ የሙጥኝ ብለን ሕዝብ
ከዛ በዚህ ሲገፉን፡ ድህነት አጃችንን እየቀጠቀጠ የመዳኛ ገመዳችንን ሊያሰለቅቅን ሲታገል፡
"እንላቅም ብለን የተረፍን ሚስቲኖች ነን፡፡ "ሰው አትመልከት አግዚአብሔርን እንጂ" ይሉኛል፡፡
"አብረን እናምልከ!" ብሎ ጠርቶ 'ሰው አትመልከት' ማለት ምንድን ነው?

አግዚአብሔርን የማረፊያ ምቹ ሰሎን ሳይሆነን በፊት የውሽንፍርና የማዕበል መሻገሪያ ድልድያችን
ሆኖ እናውቀዋለን፡፡ መዝሙር በእፋችን የሰም፡ እንጠቅሰው ምዕራፍ፡ እንመዘው ቁጥር የለንም፡፡
ግን እንደ ነገር እናውቃለን፡ አግዚአብሔር ራሱን ያስተዋወቀን "እደርጋለሁ፡ አሰራሁ" እያለ
በመሮከር ሳይሆን እየሰራና እያደረገ ነው፡፡ ፅኑ ክንዩን እያሳየ፡፡ ያለጨነቀንን ነገር ሁሉ እንደትቢያ
ሲበታትነው እኔና እናቱ የዐይን ምስክሮች ነን፡፡ ሽባ ተተረተረ ቢሉን፡ አውር በራ ቢሉን፡ በማይ
ቢከፈት፡ ምድር ቢናወጥ፡ ተፃምር ቢነግሩን...መልሳችን እንደ ነው፡

"አልሰጫን ግባ በለው፡ አግዚአብሔር ለእኛ ያደረገውን ነው ለሌሎች ያደረገው"፡፡ ከራሱ ከፈጣሪ
የተሰበከን ነን - በሰራው !!

ምግብ ፊቱ ሲቀርብ ውስጡ በመደነቅ ይሞላል...እነዚህ በመከራ ጩኸት እና በገፍሰ ዋይታ
ሳይሆን በመዝሙር የተጠፉ ቆንጆዎች ይህን ብነግራቸው ያምናሉ ?...መሪር ትዝታ አለኝ፡፡
እንጂ በቆረሰኩ ቁጥር እንደወጥ የማጠቅሰው ፀልመት፡፡

ሕግ ሆኗ ከአቲዬ ጋር ልብሰ የምታጥብበት ቤት እንሄዳለን፡፡ አቲዬ የተቀለለ ቆሻሻ ልብሳቸውን
ሰታጥብ ባለቤቶቹ ለጥንቱ ብቅ ጥልቅ እያለ የሚንተከተክ ቀይ ወጥ በረንዳቸው ላይ በተልቅ
ብረት ድስት ጥደው አያለሁ፡፡ የሚንተከተክ ሽሮ አያለሁ፡፡ የሚጋገር ትኩስ እንጂ አያለሁ፡፡
ደግሞ ሽታው አፈን በምራቅ ይሞላዋል - ያቅሰሽልሽኛል፡፡

እኔና አቲዬ ቁርስ ሳንበላ ነው የምንወጣው፡፡ አቤት ምሳ ሰዓት አራራቁ፡፡ የአቲዬ አሰሪዎች
ለጆቻቸውን ከሚጫወቱበት ለምሳ ይጠሯቸዋል፡፡ ለቧራ የነካ የልጆቻቸውን ልብስ ከላያቸው
ላይ ገፍፈው ወደ አቲዬ የልብስ ቁልል ይጥሉና ይዘዋቸው ወደቤት ይገባሉ፡፡ በመቀነሻ ሰህን
ወጡን፡ ለጥንቱን ጭምር ጨለፍ አድርገው ቀንሰው ይገባሉ፡፡ ከመጨለፋቸው በፊት በጭልፋው
እንደ ሁለቱ ማሰል ማሰል ያደርጉታል፡ ለጥንቱና ወጡ ይደበላለቃል ፡፡ ይርበኛል !! በጣም
ይርበኛል፡፡ ወጡ ሲንተከተክ ድምፁ እስከዛሬ ጀሮዬ ላይ አለ፡፡ የእነዚህ ሰዎች ድምፃቸው
ይለማኛል፡ "ብሉ እንጂ ለጥንቱን ምንው ፈራቸሁት?" እየተባባሉ፡፡ "አልጫው አልጣፈጣችሁም
እንዴ?" እየተባባሉ፡፡ ትሪ፣ ጭልፋ ሲንኳኳ ይሰማኛል፡፡ ብቅ ብዬ ባያቸው አወዳለሁ፡፡

አባወራው "እስቲ የላጥንት መቀጥቆሜ እምጫ!" ይላል ሰጋውን የተገፈፈ ነጭ እንቢልታ

ለክብር ለቅር እና ለሌሎች

የሚያህል ቅልጥም ወድሮ ወደ በረንዳው አየወጣ። 'ከሽ' ያደርገውና እንጋጥጦ መቅኘውን ይሰባል። ጉርሮው ወደ ላይ ወደታች ይንቀሳቀሳል። የአኒም ጉርሮ ይንቀሳቀሳል። ምራቱን ደጋግሜ አውጣለሁ።

የቅልጥም መርዘም እና ሰውዬው ወደ ሰማይ ወድሮ ጫፉን እቆ ውስጥ አስገብቶ ሲመጠው ሰማይ ላይ ያለውን ደመና በቀስም የሚመጠው ይመስላል።

"አይደ... ወደቀ" ይላል ወደ መሬት እየደ። ሚስቱ ጉርሻ ጠቅልላ ወደ በረንዳ ትወጣለች። "አችን ብቻ አፈር ስሆን?" አያለች - በወጥ የረሰረሰ ጉርሻ። 'ውስጡ የተከተፈ ሰጋ ወይም እንቁላል ሊኖረው ይችላል' አላለሁ በሆዴ። እንከርፍፋ ባሏን አንዲገርሰላት ትለምንዋለች። "ውይ ምን ላይ ይቆመጥ ሆዴ አኮ ሞላ" ይላል። "እዚህች ቦታ አይጠፋም በምቴ"። አቆን ይከፍትና ጉርሻው እንዳይንጠባጠብ የግራ አጁን መዳፍ ከታችኛው ከንፈሩ ስር ይገድበዋል። ጉርሻውን በሁለት ጉንጨ ምልቶ አያላመጠ ተከታትለው ወደ ውስጥ ይገባሉ።

"አሽብር!" ትለኛለች ለቲዩ ደንገት። ግፍጠጤ ሲበዛ፣ "አንካ ብሰኩት ግዛና ና!" ብላ ለሮጊ መሀረቧን ፈትታ እንደ ብር ትሰጠኛለች። አንድ ብርን ስታወጣ መሀረቡ ባዶ ይሆናል። ብሰኩት ገዝቼ አመለላለሁ። ዛሬ ላይ ሳሰበው የሚቆጩኝ ለአቲዩ ብሰኩት አልሰጣትም ነበር። ብቻዬን አበላለሁ። በፍ ይከፈትና "አፀደ አቺን ለቅለቅ አድርጊያት ልጆቼ ሲንቀዠቀዡ ወጥ ደፋባት"። አንዳች የሚያክል የሰውየውን ኮት ትጨምራለች - ባለቤቷ። ሁልጊዜም በፍ ሊከፈት ሰሃን ይዞ የምትወጣና "ምላችሁን ብሉ!" የምትል ይመስለኝ ነበር። ግን ብላን አታውቅም።

አንዳንድ ቤት ደግሞ ቁራሽ እንጀራ (ወጥ የነካካ) በሰሃን ይዘው ይወጡና። "እናትዬ አሏን ለቅለቅ አድርገሽ ስትጨርሻ አቺን ብይ" ትላለች አሰሪዋ። 'አሏን ለቅለቅ' ያለቻት ቢደረደር ሱቅ የሚሞላ ድርቶ ነው። በነገራችን ላይ በራሷ ገጠመኝ አንዳየሁት ብዙ ሚስቶች ከፋዎች፣ ስስታሞችና ታላቅነታቸውን ለማሳየት ሠራተኛ የሚበድሉ ናቸው። ባሎቻቸው ይሻላሉ። አቲዩ ታዲያ፣ "አሽ አችን ብላ" ትልና ፈገግ ብላ ሰሃንን ለኔ ሰጥታ ስራዋን ትቀጥላለች። አቲዩ ስትበላ አይቻት አላውቅም። ይደመኛል። አቲዩ ካለምጣብ መኖር የምትችል አየመሰለኝ በእርግጥም አገረም ነበር።

ርሃብ አንደ ብርድ፣ አንደ መቀት አንደ ደስታ አንደ ሃዘን ሰውነታችን ውስጥ የሚፈጠር ሰሜት ብቻ የሚመስላቸው ምኞቶች አሉ። ርሃብ በሽታ ነው፣ ቆሻሻ የሆነ በሽታ ነው። ዘመን ተሻግረው ስለ ሰባ ሰባት ድርቅ ሲያወሩ፣ ስለ ስልሳ ስድስት ርሀብ ሲደሰኩሩ፣ እዚህ በረንዳቸው ስር ከነእናቱ የተቆራመድንበት ሰንት አለቃቂ ቀን አልፏል። ሰንት ከፍ ቀናት ወደ ውስጥ አስለቅሰውናል። መሐል አዲስ አበባ በረሀብ የሚሞት የለም ሲሉኝ፣ 'ጥጋቢኞች' የምላቸው ዛሬ ሰንቶች ናቸው?

ይሄ ልመናን ስራው ያደረገ ለማኝ ይመስለኛል የሚረብው። አሉ ከብሩንም ይሉኝታውንም ጥሎ ሆዱን ሞልቶ፣ "የአዲሳባ ሕዝብ ወሎ ደግባ" አያለ ያድራል። መቀመጫዋን እያየሀ

በወይንም የምትከተላት ዘናጭ ቆንጆ ሆኖ በፈተሽ ግን ግን ያውቃል፡ ሱቀን ለብሉ ለጥቶቹን
አገጣጠሙ ከሥራ የሚወጣውን ገልግላ ብትመረምረው ግን መሰቀን አህል በአፉ አልዘረም
ይሆናል። ራብኝ! ለማለት ይሉኝታ ያነቀው ባለዲግሪ ረሀብተኛ ነው አለ ስንለው አዚህ ግባ
በማይባል በሽታ ከንብል የሚለው። በሰራዩ የገጠሙኝ አልፍ ናቸው። ዘናጭ ረሀብተኞች።
በምግብ አጥረት እንዲሁ የቀኑ።

ረሀብተኛው ርሃቡ አስኪጠው የሚንጠራውት፣ በየቦረንዳው ጃንብውን ወዘቶ የምታየው ህዝብ
የዘለውን እንዲያንሸራሸርለት የፈለገ ብቻ እንዳይመስልህ፣ ይሄ ፈርማታው ላይ ያልደረሰ ጅምር
ቤራ አራቱ ሊሆን ይችላል። ወዳጄ ፀኑራሙ በግ ነው አለ ሲባል የሚሞተው !!

አናም አንዛ የሮሃብ ዘመናች አልፈው። ጭሱ የሚመዘዝ ሸፍንፍን ያለ ቋንጣ ፍርፍር ፊቴ
ሲቀርብ ሳልወድ በግድ አንገቴን ደፍቼ፣ አንዳንዴም አንጻዩ እየመጣ አግዚአብሔርን እንዲህ
አለባለሁ። "እቤት ማጥገብ ስትችልበት" በቃ !! ምግብ ሲቀርብ ምንግዜም የምለው ይሄንን ነው።
አንደውም ለአግዚአብሔር አይደለም ለራሴ ነው። "ይሄ አግዚአብሔር ማጥገብ ሲችል" የምለው።
ሌላ ታዲያ ያውቃል። "ቀላል ይችላል" ይላኛል !! ይሄንን የነፍስ ወግ ያየት ሞልቃቆች ታዲያ።

"...ታ ሆ...ይ ይሄን ምግብ ባርከልን" የምል መሰረቸው፣ "አብረን እናምልከ!" ይሉኛል።
አግዚአብሔርን በእውነትና በመንፈስ ለማምለክ፣ መንፈሳህን በደቆሰ የሕይወት ከንድ ስር እየለህ፣
የእውነት መዳን፣ የእውነት ትንሳኤ፣ መኖሩን በመጀመሪያ አመኑ። በተመረጠ ቃል፣ በጣፈጠ
ዜማ መሬር አውነትህን "ለአግዚአብሔር አብረን እንገኛለን" ብትለኝ አዛው የለመድከበት ነው
የምልህ፣ አዛው የለመድከበት !! ያውም ከተረት ጋር። "ዱባና ቅል አበቃቀሉ ለየቅል"።

ከፍል ሆህ ሁለት

አንዳንድ ሰው ዘመንን ተሻግሮ ታሪክን ተረማምዶ ከዓለማችሁ ሊያደናቅፋችሁ ፈቃችሁ
ይገረጣል። 'ቶሎ ተምሬ ይሃንን ህዝብ የምጫወትበት ሎቼ ነው' አይልኩ ሳሱብ፣ የምበቀለው
አንዴት ነው? አይልኩ ባምለለሰል መመሪያ ቀኔ ደረሰ። ያስተማሩን የተከበሩ መምህራኖቻችን
መደረኩ ላይ በየመካሪግ ልብሳቸው ተተምጠዋል። ወደ በኋላ ደከተር የእኔ እምላክ ይነሱና።
"ተመርቃችኋል ወደ ምድር ሁሉ ሂዱ ይሄንን ሕዝብ ፍዳውን አብሉት" ማለታቸው አይቀርም
- ባይሉም ለእኔ ትርጉሙ ያ ነው !! ይሄን ሁሉ ዓመተ ስማር የሕክምና ስነምግባር ከሕዝብ
ከፋት በልህ ልቤን ሊያራራው አልቻለም።

አኔ ግራ የገባኝ፡ "ሕዝቡ ማነው?" የሚለው ጥያቄ ነው።

ሕዝቡ የገፋቸው ብዙ አቲዮዎች አሉ። ገሬውን ከተገሬው ያልለዩ በቀል ያን ያህል አይረካም፤
ሕዝቡ ማነው...? አንዳንዴ ደሃው ከፍ ሲል ሌላ ደሃ እየገፋ፣ የተገፋው ነፃ ሲወጣ የሰሰ ገሬ

ሲሆን አያየሁ ሁሉንም በጅምላ ጠራርጌ አገር አንደኛው አዲስ ትውልድ በያቆጠቁጥባት ይገባል
አላለሁ።

የዚህ ህዝብ 'ዘርፌ' የምትባል አመልካች ጣቲ፣ 'ቀለመወርቅ' የሚባል አውራጣቅ በቻ ጋንግሪን
አንደሰኛው አገር ተቆርጦ የሚጣል አይደለም። አገር በሙሉ፣ ሙሉ አካሉ ተበላሽቷል፤
በከፋት ደዌ ነፍርቋል።

ምፅዓት፣ "እቋቋው ፈረሰ ዳቦው ተቆረሰ" ዓይነት የምድር እቋቋ ፍጻሜ እለመሆኑ የገባኝ
ያኔ ነው። የኖህ ውሀ፣ የሎፕ አሳት አንደምርቃት ቀኔ ይናፍቀኛል። በየሆቴሉ ሕዝቡ ሲበላ
ሲጠጣ፣ ሆዱን የሞላበትን ሰሃን ዳዳ ውስጥ የምትፈትግ የአሉን ወጥ የምትቆቆል የራባት ወጥ
ቢት ከጓላው በግፍ አንደምትገረድ አየታዎኝ አበላጫለሁ። "አና ምን ይጠበስ ይልሀል" ሕዝቡ፤
'አንድ በአንድ ነበር ማንጦ ላይ አያንጠለጠሉ ሙጥበሰ' አላለሁ እኔ።

ሲፋቀር፣ ሲጋባና ሲወልድ ያበላጩኛል። አንዱ ሞቶ ሌሎች ሲቀበሩ ሲሄዱ 'መሞት አልነበረበትም
እይነት ጨቸታቸውና የአዞ አንባቸው ያስጠላኛል። ሰዎች ታምመው ደፋ ቀና ተብሎላቸው
መሞታቸው ይቆጩኛል።

የሎፕ አሳት...አሳት...አሳት...አሳት !! በየመንገዱ ይሄ ጨብራራ ዐጉራቸው በአሳት ተያይዞ ሲጮኹ
ማየት አፈልጋለሁ። ጅምላ ጨራሽ መሰሪያ ስሙ ራሱ ይማርከኛል። ይሄን በጅምላ ከፋትን
ባህሉ ያደረገ ከፋ ህዝብ በጅምላ በ-ምምምምምምምምም!! ጭጭ!!

ሽክ ብዬ የበቀል ደወል በሚደወልበት ቀን ወደ መመሪያ አዳራሹ ገባሁ። ሁሉም ያየኛል -
አውቃለሁ። ምክንያቱም ጎበዝ ነበርኩ፣ ጎበዝ ነኝ...!! እዛጋ የተቀመጠው ሞንጫ የአኔ ነው፤
ይሄን ሕዝብ ኮሶ የማጠጣበት። ምድረ ኩታራ ሥራ ፈላጊ፣ "የከብር እና የሙያ ስም አሳዳጅ"
ሁሉ ዐይናቸው እየዩ በፊታቸው እንደምነግስ በመመሪያ ዛሬ አንደምቀባ ያውቃሉ። ለበቀል
አንደምቀባ እያውቁም። ዩኒቨርሲቲ ሰይፏን ስላ ወደ ሕዝብ አንገት በመዳረግ ልታውዘገዝግ
ነው መጣሁልሽ እዲስ አበባ ሃሃሃሃ አያቃሰትሽ ከፊቴ ልትሰለፈ፣ ምጥ አያጣደፈሽ አድነኝ
ልትይ፣ ደምሽ አየተንዝቀዝቀ አትርፈኝ ልትይ ሃሃሃ !!

አንኳን ደስ አላችሁ!

አንኳን ደስ አላችሁ!

አንኳን ደስ አላችሁ! አልልልልልልልል!

የበቀል ቀን አንዴት ፈጣን ነው፣ ይሄው ደረሰ !!

የሕይወት ልምድ ለሁሉም

በምን ሂሳብ ነው በሌሎች የህመምተኛውን ክብርና ሰብዕና በሚገዳ መልኩ ምንም መገዳ የነገር ላላደርግ ብዬ የምምል የምገዛተው ? ይህ ሕዝብ እናቱ ላይ በነፍስ ሲጋባ ሲጠቀስ ሲጠቀስ ሲጠቀስ የት ነበረ።

እርቅ ቀልድ፣ ሕዝቡ ልጅ ላይ ደላህም፣ ብሎ የወረወረኝ እኔ፣ ሕዝቡ ከአሜሪካ ላሙ ለኩል ሊያየኝ ያልፈለገ እኔ፣ "ሕዝቡን እንደ ቤተሰብ የሕዝቡን ልጅ እንደራሴ ልጅ ላይ" ብዬ እንደምል ሂግኮራጥስ ሽምግልና ፊቱ ቆመ። ይህ "ደብተር" ለመባል የቻሉ ሁሉ የተባለውን በተመሰጠ ይደግማል።

"በሕዝብና ወቅት የምሰማውን የህመምተኛውን ሚስጥርም ሆነ የግል ጉዳይ በታማኝነት ልጠብቅ..." ወቅ ጉድ !

"...ሕዝቡን ከልብ በመነጨ ፍቅር፣ ሰብዓዊነት እና ሙያዊ ስነምግባር ላገለግል..." ካለፍኩበት የትምህርት ውጣ ውረድ ይልቅ ይህን ታላቅ መሃላ ማለፍ ከባድ ነበረ። ያውም እኮ በአግባብነቱ ሰም። በእኔና በአቴዎ እግዚአብሔር ስም።

ግን እንደ አውነት ልንገራችሁ መሃላው ልብን ያርዳል። ምንድን ነው የተማሪን ሰው ረራ ማድረግ፣ ከውስጡ የፍክርኩበት በቀል ሲተን፣ እግዚአብሔር የበቀል ብትሬን ከእጅ ላይ ፈልቆ ሲወሰድ ይሰማኛል። ስምል አንባዬ በዐይኔ ሞልቶ ነበር።

ግን ምን አደረገ የእዲስአበባ ሕዝብ ? ሕይወት ሰለሜ ሰለሜ እያሜወተው ከከፊው ጓላ ከተ ተሰልፎ ማለቂያ በሌለው የከፋት ሰልፍ፣ እንደ አለንጋ ከጓለው እያራወጠው የሚኖር ሚስኪን - ምን አደረገ ?? ልጆቻችን ተመረቁልን ብሎ አልጋው ላይ አያቃሰተ እየጠበቀን ይሆናል። ውጋቱን ችሎ፣ ቆርጠቱን ችሎ፣ ዘናጩ የእዲስ አበባ ሕዝብ ስንት ዓይነት ጉዳቱን በልብሉ ሸፋፍኗታል - ኤዲያ በቃ 'አፍ' ብዬቀለሁ !!

ኦፍፍፍፍፍፍፍ ራሴን ቀለለኝ። ስሜ ከመድረክ ሲጠራ እዳራሹ በጭብጨቤ ሰናወጥ መድረክ ላይ ቆሜ ተመለከትኩ። የማታጨበጭብ ብቸኛ ታዳሚ እቴዎ ነበረች። "የሰው ዐይን ልጅን..." እያለች እኮ ነው መቸ እጣሁት። እናም አልኩ፣ "እህቴ ዛፒ እወድጋለሁ" ሁሉም ወደፊድ ዞሮ እጨበጨበ። እንዴ፣ ዛፒ አለቀሰች !! እቴዎን እየጓት ዛሬ ድረስ ሲዳየውን ላየው አልቅሰ አልቅሰ ይለኛል። እቴዎን ስሟን ብቻ እንደጠራሁ አንባዬ ተዘረገሬ በቃ!!

ሌሊቱን ሙሉ ምን ብዬ እንደማመሰግናት አጥንቼ ነበር እኮ !!

ሕይወት እንደ ሰዓት ናት። በሙላትና በጉድለት መሐል ይዘ የምትገኙት። ሁልጊዜ ትቆጥራለች። ፍብ ጉዳይ፣ አስር ጉዳይ፣ አምስት ጉዳይ - ትሞላለች ! ከአምስት፣ ከአስር፣ ከፍብ - ትተርፋለች !!

ውበቱ ፍፁም ለላም ይሻል። ጥላቻና በቀል በመቀመር ያሳለፍኩትን መራራ የወጣትነት ዘመኔን ለማዘዝ ለላም ብቻ ማሰብ አሻለሁ። ለላም ሕዝብ ሁሉ ለላም።

አኛም አንዲህ አሰብኩ፤ ድንገት የዘገየ የጸሎት ምላሽ ተልኮ ኔውከሌር በምብ እጅ ቢገባ ወሰኛ ለተባበሩት መንግስታት ድርጅት፤ "ያውላችሁ ለሰላማዊ ጉዳይ፤ ለኃይል ማመንጫ ምናምን ማለት የለም፤ ቤሕግ አምላክ ውለዳልኝ..." ይልቅ በጅምላ ሕዝብ የሚፈጁትን ወገና ሊቸላይቤ አንቀጋቸው ዘንድ መከላከያውን በገፍ ላኩልንማ - አላቸዋለሁ !! ፈገግታ ልቤ ውስጥ ለለ። ልቤ ፈገግታን አየተለማመደች ነው።